

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

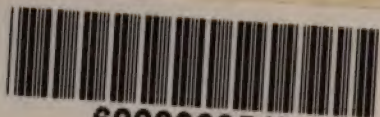
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

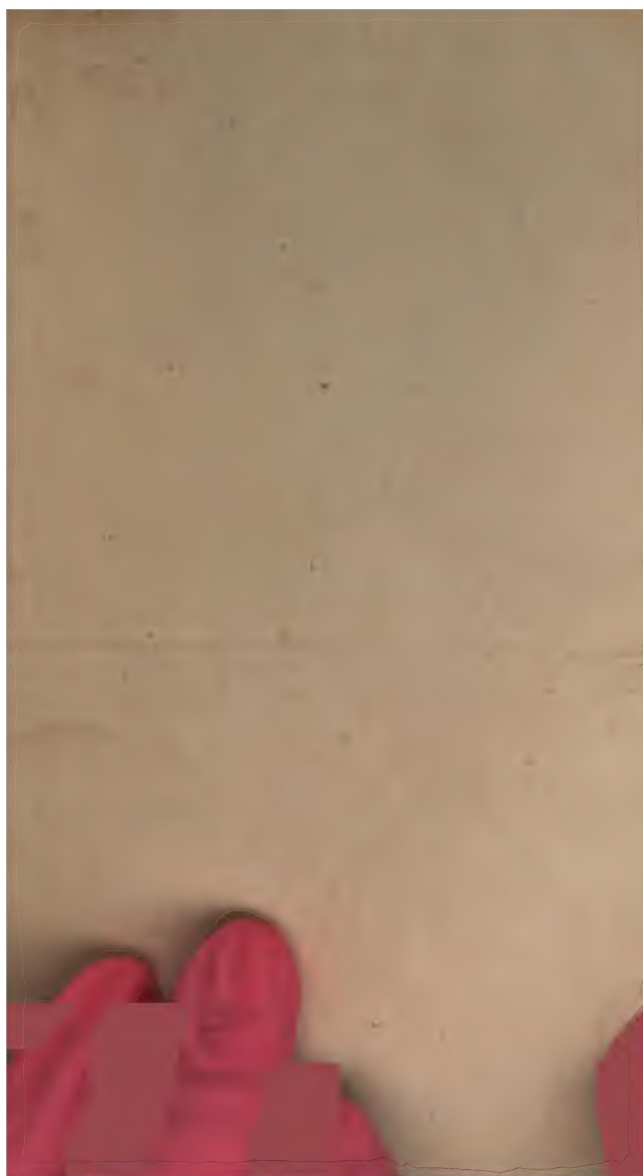

30.

332.

6000060511

S. H. 1030

H KAINH

ΔΙΑΘΗΚΗ

ΝΥΕ,

NOVUM

TESTAMENTUM

GRÆCE;

CUI SUBIICITUR

SELECTIO COPIOSA

VERBONUM VARIANTIUM EMENDATIONUMQUE GRIESBACHII

PRÆCIPUARUM,

NEC NON

QUAMPLURIMÆ VOCES ELLIPTICÆ.

ACCURANTE

GULIELMO DUNCAN, E.C.P.

STIRLING & KENNEY, EDINBURGI;
WHITTAKER, TREACHER, & ARNOT, LONDINI.

MDCCCXXX.

332.

Excudebat **DUNCANUS STEVENSON,**
Academia Edinensis Typographus.

ADVERTISEMENT.

THE late Mr. Adam Dickinson, whose editorial labours are well known and duly appreciated, published the first Stereotype Edition of this New Testament in 1817; since which, it has gone, with success, through several impressions. His design was, not only to exhibit in a portable size, an accurate edition of the generally received text, which, for the most part, is that of Mill, but also to make it in some measure serve the purpose of critical utility. With this view, he has given, at the foot of the page, a great many of the principal elliptical words, collected from Bos, Schöttgen, Leisner, and other eminent writers on that subject; and in the body of the text, has pointed out, by enclosing within crochets all the words and passages which Griesbach has absolutely rejected as spurious. He gave also, at the beginning, a small selection of Various Readings, consisting chiefly of such emendations as Griesbach has introduced into the text, in the room of those words which he has dismissed to the margin of his edition.

As that performance has been favourably noticed by some judicious critics, the Publishers thought it advisable, in order to render it still more acceptable, to have the table of Various Readings enlarged. This is now accomplished; and, how far they have succeeded in their design, the public will be able to judge from the subjoined list, which has been selected with as much care and judgment as possible. Some might have no doubt, wished that the whole had been given; but, it is hoped, that the Table, as now arranged, will be found to comprise all that is truly valuable.

able and useful to the student. Those who desire more, may have recourse to Griesbach's own edition, published at Halle, in two vols. 8vo. the one in the year 1796, and the other in 1806; or to White's Synopsis, published at Oxford in 1811.

Wherever Griesbach's proposed alteration coincides with the Common Reading, or that which is adopted in this Edition, *et. (ali)* is prefixed, in the column of Different Readings, to the word or passage which he rejects; in almost all other instances, it is placed by him after his own emendation.

To a superficial reader, perhaps, many of these Readings may appear of but small importance; to the accomplished scholar and divine, however, they can scarcely fail to prove a constant source of pleasure and agreeable entertainment. In works of this kind, we see, as it were, a standing monument of that care which Divine Providence has all along manifested about the purity and integrity of Scripture; for, whatever may have been the primary motive of their authors, the sacred text is hereby so secured, that not a word can be added or taken away, nor so much as a letter, or even an accent changed, without immediate detection.

W. DUNCAN.

Edinburgh, October 5th, 1829.

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ἈΓΓΛΟΝ ΕΤΑΙΡΕΙΟΝ

Κεφ. α'. 1.

ΒΙΒΛΟΣ γένεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ.

2 Ἀβραάμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ·

3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φαριζ καὶ τὸν Ζαρέμ ἐκ τῆς Θάμας· Φαριζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρόμ· Ἑσρόμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ·

4 Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών· Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών·

5 Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς Ῥαχαβ· Βοὺζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὠβὶδ ἐκ τῆς Ρούθ· Ὠβὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί·

6 Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα· Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησεν τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς ^α τοῦ Οὐρίου·

7 Σολομών δὲ ἐγέννησεν τὸν Ρεβοάμ· Ρεβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Αβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσά·

8 Ἀσά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσα-

φάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰοράμ· Ἰοράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζίας·

9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰάθαμ· Ἰάθαμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑζεκίαν·

10 Ἑζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν·

11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ^β ἐπὶ τῆς μετακινήσεως Βαβυλῶνι

12 Μετὰ δὲ τὴν μετακίνεσιν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλathiήλ· Σαλathiήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζερεμιάην·

13 Ζερεμιάην δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ· Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζά·

14 Ἀζά δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδάκ· Σαδάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχίμ· Ἀχίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ·

15 Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰ-

^α sc. ὕστερ τῆς χάρας.

^β τοὺς ἱπτάς.

18 Ἐλπίζαρε δὲ ἐγέννησε τὸν
20 Ἄν· Ματθᾶν δὲ ἐγέννησε τὸν
22 Ἐ·

Ἰακώβ^ο δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰω-
τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς
24 ἦ Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Χρισ-

Πᾶσαι οὖν αἱ γυναῖκες ἀπὸ
26 ἄμ ἵως Δαβὶδ, γυναῖκες δε-
σαρτες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἵως
εἰκοικιστίας Βαβυλῶνος, γι-
ναικατίσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς
εἰςίας Βαβυλῶνος ἵως τοῦ
τοῦ, γυναῖκες δεκατίσσαρες.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ
28 οὕτως ἦν· Μηστειθείσης
τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῇ
φ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς
ἐν γαστρὶ ἔχουσα^α ἐκ Πνεύ-
29 ἁγίου.

Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
30 ὢν, καὶ μὴ θύλων αὐτὴν
θαιγματίσαι, ἐβουλήθη λαθ-
31 ρολῆσαι αὐτήν.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμη-
32 ῖδου, ἄγγελος Κυρίου κατ'
ἰφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσήφ,
33 Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλα-
βαρῖάμ την γυναῖκά σου· τὸ
34 ἐν αὐτῇ γινυθὲν ἐκ Πνεύμα-
35 τιν ἁγίου.

Τίθεται δὲ υἱόν, καὶ καλέ-
36 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ·
γὰρ σώσει τὸν λαόν αὐτοῦ
37 τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα
38 πληρῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ ταῦ Κυρίου
39 οὗ προφῆτου, λέγοντος·
40 Ἰδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ

41 ἔξει, καὶ τίθεται υἱόν, καὶ^β κα-
λέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἘΜΜΑ-
42 ΝΟΤΗΑ· ὁ ἔστι μεθιερμηνεύμε-
νον, μὲθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

24 Διιερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ
τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προστάξεν
αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρ-
45 ἔλασε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

25 Καὶ οὕκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν,
46 ἵως^α οὗ ἔτικε τὸν υἱόν αὐτῆς τὸν
πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

Κεφ. β'. II.

ΤΟΥ δὲ Ἰησοῦ γινυθῆντος ἐν
Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις
48 Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μά-
γχοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγίνοντο εἰς
49 Ἱερουσόλυμα,

2 Λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχ-
θεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴ-
δομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν
τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσ-
50 κυῆσαι αὐτῷ.

3 Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βα-
σιλεὺς ἱταράχθη, καὶ πᾶσα^α Ἱε-
ρουσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

4 Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ
λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν, ποῦ
5 ὁ Χριστὸς γινυάται.

5 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθ-
λεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ
6 γέγραπται διὰ τοῦ προφῆτου·

6 Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα,
εὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγε-
μόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελευ-
σεται ἡγοούμενος, ὅστις ποιμανῇ
τὸν λαόν μου, τὸν Ἰσραήλ.

^α sc. ἡμερῶν. ^β sc. ἀνθρώπων.

^γ sc. τοῦ χρόνου. ^δ sc. πόλεως.

7 Τότε Ἡρώδης, λάβας καλίσας τοὺς μάγους, ἐκρίβωσι παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος.

8 Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπεν· Περιυθύντες, ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἔπειτα δι' εὐρητί, ἀπαγγέλλατέ μοι, ὅπως καὶ γὰρ ἰθὺς ἐπροσκυνήσω αὐτῷ.

9 Οἱ δὲ, ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς, ἕως ἰθὺς ἐλθόντες ἔστη ἐπάνω· οὗ ἦν τὸ παιδίον.

10 Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστήρα, ἐχάρισαν χαρὰν μεγάλην σφίδεα.

11 Καὶ ἰθὺς εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ προσκύνησαν αὐτῷ· καὶ, ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ ὄσπερ, χρυσὸν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν.

12 Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὅσαρ μὴ ἀνακαμψαί· παρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνιχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὅσαρ τῷ Ἰωσήφ, λέγων· Ἐγερθεὶς παρὰ λαβὸν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσθι ἐκεῖ ἕως ἃν εἶπω σοί· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον,^α τοῦ ἀποκτείνει αὐτό.

14 Ὁ δὲ ἰγερθεὶς παρὰ λαβὸν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ ὑπα-

νῆς, καὶ ἀνιχώρησεν εἰς Αἴγυπτον·

15 Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τιλοῦσι Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λίγοντας· Ἐξ Αἴγυπτου ἐκάλωσεν τὸν υἱόν μου.

16 Τότε Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐκπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, θυμώσας· καὶ ἀποστείλας^ο αὐτοὺς πάντας τοὺς παῖδας ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι ταῖς ὁρίσις αὐτῆς, ἀποκτείνεσθαι καὶ κατωτέρω, κατὰ τὴν χροῖον ὃν ἐκρίβωσι παρὰ τῶν μάγων.

17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν ὑπὸ Ἱερμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος·

18 Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολλός, Ῥαχὴλ κλαίονσα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ οὐκ ἔβλεπε παρεκλήσθαι, ὅτι οὐκ εἶσι.

19 Τελουτήσαντες δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ὅσαρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἴγυπτῳ,

20 Λέγων· Ἐγερθεὶς παρὰ λαβὸν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ περιέου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ἐχθροὶ τῆς ψυχῆς τοῦ παιδίου.

21 Ὁ δὲ ἰγερθεὶς παρὰ λαβὸν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχελαὸς βασιλεὺς ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀνὴρ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφίβη ἐκεῖ ἀπὸ τῆς· χρηματισθε-

^α sc. τοῦ τέκνου.

^ο sc. ἱστῶν.

^ο στείλας ἀποστόλους.

κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἐρητὴν τῆς Γαλιλαίας.

23 Καὶ ἔλθων κατάνησεν εἰς ὅλην λυγομένην Ναζαρέτ· ὅπως λερωθῇ τὸ βεθὴν διὰ τῶν προητῶν, ὅτι Ναζαρεαῖος κληθήσεται.

Κεφ. γ'. III.

24 Ὡς δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παρυγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, κηρύσσει ἐν τῇ ἐρημῇ τῆς Ἰουδαίας,

2 Καὶ λέγων· Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

3 Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ρηθεὶς ὑπὸ Ἰσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ὡς ἡ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐμμέσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας οὐσίτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ θυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήνου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὸν ὀσφύα αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδης καὶ μέλι ἀγρίου.

5 Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱερουσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ ἁρδαίου·

6 Καὶ ἔβαπτιζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐκμολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, πῖν αὐτοῖς· Γενήματα ἰχθυῶν, ἃς ὑπιδίκεν ἡμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς αλλούτης ὀργῆς·

8 Ποίησατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας.

9 Καὶ μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγων γὰρ ἡμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγείρει τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

10 Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων καίται· πάν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11 Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετανοίαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ.

12 Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαρεύ^a τὴν ἀλωνὰ αὐτοῦ, καὶ συναξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσέστω.

13 Τότε παρὰγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην^b τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

14 Ὁ δὲ Ἰωάννης διεκάλει αὐτὸν, λέγων· Ἐγὼ χερίαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἐρχῃ πρὸς με·

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπει ἐστὶν ἡμῖν πληρωθῆναι πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίησιν αὐτόν.

16 Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ

^a Att. fut. pro διακαθαρίσει.

^b sc. Ἰησοῦ.

ἰδοὺ, ἀνέχθησιν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ ἴδῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖναι ὡσεὶ περιστρεφῶν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν.

17 Καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Κεφ. Δ'. iv.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἀνέχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

2 Καὶ ηστυῖστας ἡμέρας τισσαράκοντα καὶ νύκτας τισσαράκοντα, ὕπτιον ἐκύψασε.

3 Καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων, εἶπεν· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὶ ἴνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γίνωνται.

4 Ὁ δὲ ἀπακριβῶς, εἶπεν· Ἰγγραπταί· Οὐκ ἐστὶ ἄρτος μόνον ζῆσθαι ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ βήματι ἐκπορευομένη διὰ στόματος Θεοῦ.

5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστανται αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερυγίον τοῦ ἱεροῦ·

6 Καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σίαυτὸν ἐκ τῆς γόγγραπται γὰρ· Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ὑπακούεται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χερσὶν ἁρῶσι σε, μήποτε προσκλήψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

7 Ἐφ' αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γόγγραπται· Οὐκ ἐκπιεσθεὶς Κύριοι τὸν Θεόν σου.

8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ἕως ὑψηλὸν λόφον καὶ δέκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν.

9 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ταῦτα πάντα σοὶ δώσω, ἐὰν πιστὸν πρὸς κυνήσῃς μοι.

10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἰππαρ Σατανᾶ· γόγγραπται γὰρ Κύριοι τὸν Θεόν σου προσκυῖται, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύουσιν.

11 Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος προσήλθοι, καὶ διακρίνουσιν αὐτῷ.

12 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεβόη, ἀποχρῆσται ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

13 Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ, ἔλθων κατέβησεν εἰς Καπερναεὺμ τὴν παραθαλάσσιαν, ὁρίαις Ζαβουλὸν καὶ Νεφθαλὴμ·

14 Ἰνα πληρωθῇ τὸ βῆθιν δι' Ἠσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος·

15 Ἰνὰ Ζαβουλὸν καὶ γῆ Νεφθαλὴμ,^b ὅθεν θάλασσης, πέρα τοῦ Ἰερδάνου, Γαλιλαία τῶν ἡμετέρων·

16 Ὁ λαός, ὁ καθήμενος σκότει, εἶδε φῶς μέγα, καὶ τὸ καθήμενός ἐν χόρῳ καὶ σκῆτι θανάτου, φῶς ἀντίπαιεν αὐτοῖς.

17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν, καὶ λέγει· Μετανοεῖτε ἡγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18 Περιπατῶν δὲ [ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σίμων

^a sc. τρεφῶν

^b sc. παρὰ τὴν

ον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν αὐτοῦ, βάλ-
 ῖσθαστε αὐτοὺς εἰς τὴν θά-
 λαν γὰρ αὐτοῖς.

Λέγει αὐτοῖς· Διῦτε
 καὶ ποιήσω ὑμᾶς
 ἰσχυροὺς.

Ὡς, εὐθέως ἀφέντες τὰ
 ῥαββί, αὐτοὺς.

προσῆλθον, εἰδὼν
 ὁ ἀδελφεὸς, Ἰακώβος
 ὁ υἱοῦ Ζεδαι, καὶ Ἰωάννην
 τὸν υἱοῦ αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ
 αὐτοῦ τοῦ πατρὸς αὐτῶν,
 ἵνα αὐτοὺς.

Ὡς, εὐθέως ἀφέντες τὸ
 ῥαββί, αὐτοὺς τὸν πατέρα αὐτῶν,
 καὶ αὐτῶν.

περιήλθον ὅλην τὴν Γα-
 λιλαιάν, διδάσκων ἐν
 ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κη-
 ρυτίζων αὐτοὺς τῆς βασι-
 λείας τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπι-
 σταθεύων ἐν τῇ

ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ ἐν Συρίαν καὶ προσή-
 λωτοισιν, καὶ πᾶσι τοῖς κακῶς
 οὐκίσιν, καὶ ῥαββί, καὶ βα-
 ρυτοῖς, καὶ δαιμο-
 νιζομένοις, καὶ σιληνιστοῖς,
 καὶ ἰσχυροῖς, καὶ ἰσχυροῖς.

καὶ ἰσχυροῖς αὐτοῦ ὅχι
 ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
 ὅλως, καὶ Ἱεροσολύμων
 καὶ περὶ τοῦ Ἱερ-

Κεφ. ε'. ν'.

ἸΑΩΝ δὲ τοὺς ἄλλους, ἀνήγα-
 γον εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντες αὐτοῦ,
 προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2 Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐ-
 τοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς, λέγων·

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ
 πνεύματι· ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βα-
 σιλεία τῶν οὐρανῶν.

4 Μακάριοι οἱ πεινῶντες· ὅτι
 αὐτοὶ παρακληθήσονται.

5 Μακάριοι οἱ πενθεῖς· ὅτι αὐ-
 τοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

6 Μακάριοι οἱ κλαίοντες καὶ
 θρηνῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐ-
 τοὶ χορτασθήσονται.

7 Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· ὅτι
 αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

8 Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρ-
 δίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.

9 Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· ὅτι
 αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

10 Μακάριοι οἱ διωκόμενοι ἐν
 δικαιοσύνῃ· ὅτι αὐτῶν ἐσ-
 τὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11 Μακάριοι ἐστὶν, ὅταν ὁμι-
 λῶσιν ὑμᾶς καὶ διώκωσι, καὶ
 ἠλώσιν πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ'
 ὑμῶν, ψευδομένη, ἵνα ἐκείνη.

12 Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε·
 ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἰδὼσαν τοὺς
 προφῆτας τοὺς πρὸς ὑμᾶς.

13 Ὑμεῖς ἐστέ τὸ ἅλας τῆς
 γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μαρμαρῇ, ἐν
 τίνι ἁλισθησεται; εἰς οὐδὲν ἰσ-
 χύει ἢ μὴ βληθῆναι ἔξω, καὶ
 καταπατῆσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώ-
 πων.

14 Ὅτις ἔστι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυφῆναι ἐπὶ τῶν ὀρέων κυμένη.

15 Οὐδὲ² κείνου λύχνος, καὶ τιθείασιν αὐτὸν ὑπὸ τοῖς μέδοις, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

16 Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὥπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17 Μὴ νομίσῃτε ὅτι ἦλθοι καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθεν καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι.

18 Ἀμὲν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρίθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἅπαντα ἐν, ἢ μία κεφαλή οὐ μὴ παρίθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται.

19 Ὅς ἐὰν εὖν λύση μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλαχίστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ περισσύνη ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἐκούσατε ὅτι ἐπείθῃ τοῖς ἀρχαίοις· Οὐ φονεύετε· ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἵνοχος ἔσται τῇ κρίσει.

22 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ἐργαζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐ-

τοῦ ἐκείνῃ, ἵνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν ἦπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· Ρακά, ἵνοχος ἔσται τῷ συνδριμῷ· ὅς δ' ἂν ἦπῃ Μαρὶ, ἵνοχος ἔσται εἰς τὴν γέννησιν τοῦ πυρός.

23 Ἐὰν εὖν προσφίξης τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ καὶ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σε ἔχει τί κατὰ σοῦ·

24 Ἄφες ἐκείνῳ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστήριου, καὶ ὑπάγε, πρῶτος διαλλαγῇ τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἰλθὼν πρόσφειε τὸ δῶρόν σου.

25 Ἴσθι ὑποὶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ, ἕως ἔτουθ' εἴ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ· μήποτε σε παραδῶ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ ἡ φυλακὴ βληθῇ.

26 Ἀμὲν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκείθεν, ἕως ἂν ἀποδώῃς τὸ ἔσχατον κοδράντην.

27 Ἐκούσατε ὅτι ἐπείθῃ [τοῖς ἀρχαίοις]· Οὐ μοιχεύετε.

28 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἡμαρτυροῖται αὐτῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29 Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου διεὶδὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῷ ὡμίῳ σου, καὶ μὴ ὅλος τὸ σῶμα σου βληθῇ εἰς γέννηαν.

30 Καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν· καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῷ μὲν

² sc. ἀνθρώπων

b Att. pro οὕτως, sc. χρόνῳ.

μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου
γυμνῶν.

ἔσθ' δὲ ὅτι ὅς ἐν ἀπα-
γναίᾳ αὐτοῦ, δότω
τάς σου.

ὡ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἡλύσθ' τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ λόγου περιτίνας,
ἵν' μοιχᾶσθαι καὶ ὅς
λημνὴν γαμήσῃ, μοι-

αὶν ἠκούσατε ὅτι ἐρρήθη
ῥαῖς· Οὐκ ἐπισηκῆσαι,
δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρ-

ῶ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ
ῥαῖς ἐν τῷ οὐρανῷ,
ἐστὶ τοῦ Θεοῦ·

καὶ ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπό-
δον ποδῶν αὐτοῦ· μήτε
ἄνθρωπος, ὅτι πόλις ἐστὶ
οὐ βασιλείας.

καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ σου
καὶ οὐ δύνασαι μίαν τρί-
βην μέλαιναν ποιῆσαι.

καὶ δὲ ὁ λόγος ὑμῶν,
οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν
τοῦ ποηροῦ ἐστίν.

ἰσχυσατέ ὅτι ἐρρήθη· Ὁφ-
είη ὀφθαλμοῦ, καὶ ὁδόν-
ῆτος.

ὡ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀν-
τὶ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις
ἐπὶ τὴν δεξιάν σου στα-
θῇ, καὶ τὴν ἄλ-

τῇ δίδωμί σοι κριθή-
ον χιτῶνά σου λαβῶν,
καὶ τὸ ἰμάτιον·

41 Καὶ ὅστις σε ἀγαπήσιν
μίλιον ἢ, ὑπάγει μετ' αὐτοῦ δύο.

42 Τῷ αἰτοῦντί σοι δίδου· καὶ
τὸν δίδοντα ἀπὸ σοῦ δακνίσασθαι,
μὴ ἀποστραφῆς.

43 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρήθη· Ἀ-
γαπήσεις τὸν πλησίόν σου, καὶ
μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου.

44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· Ἀγα-
πάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλο-
γῆτε τοὺς καταραζομένους ὑμᾶς,
καλῶς ποιῆτε τοὺς μισοῦντας ὑ-
μᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν
ἐπηρεάζοντων ὑμᾶς, καὶ δικαιο-
των ὑμᾶς·

45 Ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πα-
τρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν
ἥλιον αὐτοῦ ἀνατίλλει ἐπὶ πονη-
ροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ
δικαίους καὶ ἀδίκους.

46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσῃτε τοὺς
ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν
ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ
αὐτὸ ποιοῦσι;

47 Καὶ ἐὰν ἀσπᾶσθῃτε τοὺς
ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν
ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὗ-
τω ποιοῦσιν;

48 Ἔστωτε οὖν ὑμεῖς τέλειοι,
ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

Κεφ. ς'. VI.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ^a τὴν ἐλεημο-
σύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ διακτῆσαι
αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ, μισθὸν οὐκ
ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν
τοῖς οὐρανοῖς.

^a sc. τὸν κύριον.

2 Ὅταν οὖν ποιῇς ἱλαμοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ὑπεροσθὴν σου, ὥστε οἱ ὑποκριταὶ ποιῶσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπύχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

3 Σὺ δὲ ποιῶντος ἱλαμοσύνην, μὴ γινώσκῃς ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σου·

4 Ὅπως ἦ σου ἡ ἱλαμοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

5 Καὶ ἔστιν προσεύχη, οὐκ ἔστι ὥστε οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γυνῖαις τῶν πλατυῶν ἱσχυρῶς προσεύχασθαι, ὅπως ἂν φαίνωσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπύχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

6 Σὺ δὲ, ἔστιν προσεύχη, ὡς ἐλθὲς ἐς τὸ ταμιεῖον σου, καὶ κλίσεις τὴν θύραν σου, πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ^α ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥστε οἱ ἰδιωμαῖ· δεκαῖσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ καλυλογίᾳ αὐτῶν ἀποκουσθήσονται.

8 Μὴ οὖν ὁμοιωθῇτε αὐτοῖς· εἰδὲ γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὃν χρῆται ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ^β ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομα σου.

10 Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου γρηθήτω τὸ θέλημα σου, ὡς ἐν οὐρανῷ,^ο καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἡμεῖς φάγομεν δὲς ἡμῖν σήμερον.

12 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίκομεν τοῖς ὀφειλῆταις ἡμῶν.

13 Καὶ μὴ ἐνενόγηκας ἡμᾶς· εἰ περασμένων, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· [ὅτι σου ἔστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα ἐς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.]

14 Ἐὰν γὰρ ἀφήτῃ τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν οὐράνιος·

15 Ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτῃ τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηοσιύητε, μὴ γινώσκῃς ὥστε οἱ ὑποκριταὶ, σκυθῶσι τοῖς ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φαίνωσι τοῖς ἀνθρώποις νηοσιύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπύχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

17 Σὺ δὲ νηοσιύων ἁλειψάτω τὴν κεφαλὴν σου, καὶ τὸ πρόσωπον σου ἵλῃαι·

18 Ὅπως μὴ φαῖνῃς τοῖς ἀνθρώποις νηοσιύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ^α ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι [ἐν τῷ φανερῷ·]

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν ἐν οὐρανοῖς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βροτοὶ ἀφανίζουσι, καὶ ὅπου κλέπτει διαρύσσουσι καὶ κλέπτουσι.

^α ἢ. ἔντα.^β ἢ. ἔντα.^ο ἢ. οὐρανῶν.

ἡσαυρίζετε δὲ ὑμῖν θη-
 ῖν οὐρανῷ, ὅπου οὐτὶ σῆς
 οὐκ ἀφανίζῃ, καὶ ὅπου
 οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ
 νῦν.

Που γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυ-
 ρός, ἐκεῖ ἐστὶ καὶ ἡ καρ-

δὲ λύχνος τοῦ σώματος
 ὀφθαλμός· ἰάν οὖν ὁ ὀφ-
 θου ἀπλοῦς ἦ, ὅλον τὸ
 φωτεινὸν ἔσται.

ὡν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου
 ὅλον τὸ σῶμά σου σκο-
 καί· εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἂ ἐν
 ος ἐστί, τὸ σκότος πόσον·
 οὐκ οὐκ δύναται δυσὶ κυρίοις

ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισῆσι,
 ἑτέροι ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς
 καὶ τοῦ ἑτέρου κατα-
 οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν
 καιῶ.

ἂ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ
 τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φά-
 τί πίητε· μηδὲ τῷ σώ-
 ῖν, τί ἐνδύσθητε· οὐχὶ ἡ
 αἰὼν ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ
 τοῦ ἐνδύματος·

ἀλλ' ἐλθέτε εἰς τὰ πιστινὰ
 οὐ, ὅτι οὐ σπείρουσιν,
 ζοῦσιν, οὐδὲ συνάγουσιν
 εἰς, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ
 τρεῖς αὐτὰ· οὐχ' ὑμεῖς
 ἀφίετε αὐτῶν·

εἰ δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν
 προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλι-
 ὤν πᾶν ἕνα·

ὡς περὶ ἐνδύματος τί με-
 καταμάθετε τὰ κρίνα

τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ,
 οὐδὲ νήθει.

29 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σα-
 λωμὸν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ πε-
 ρισσάλετο ὡς ἐν ταύταις.

30 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ,
 σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλί-
 βανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως
 ἀμφένυσσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον
 ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι·

31 Μὴ οὖν μεριμνήσῃτε, λέγον-
 τες· Τί φάγωμεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ
 τί περιβαλάμεθα·

32 Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη
 ἐπιζητοῦ· οἶδ' ὅτι ὁ πατὴρ ὑμῶν
 ὁ οὐράνιος ὅτι ζητεῖτε τούτων ἀ-
 πάντων.

33 Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βα-
 σιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιο-
 σύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα
 προστεθήσεται ὑμῖν.

34 Μὴ οὖν μεριμνήσῃτε εἰς τὴν^b
 αὔριον· ἢ γὰρ^c αὔριον μεριμνήσῃ
 τὰ ἑαυτοῦ. Ἀρκιτὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ
 κακία αὐτῆς.

Κεφ. ζ'. vii.

ΜΗ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῇτε.

2 Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε,
 κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρον μετρί-
 τε, ἀντιμετρηθήσεσθε ὑμεῖς.

3 Τί δὲ βλέπετε τὸ κέρφος τὸ^a
 ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου,
 τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ
 κατανοεῖς·

4 Ἡ πᾶς ἡγῆς τῷ ἀδελφῷ σου·
 Ἄφες, ἐκβάλω τὸ κέρφος ἀπὸ τοῦ
 ὀφθαλμοῦ σου· καὶ ἰδοὺ, ἡ δοκὸς
 ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου.

^a sc. ὁ.

^b sc. ἡμερῶν.

^c sc. ἡμέρα.

5 Ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων· μήποτε καταπατήσονται αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφύετε βήξασιν ὑμᾶς.

7 Αἰτιῦτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητιῦτε, καὶ εὐρήσεται· κρούετε, καὶ ἀνοίγεται ὑμῖν.

8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοίγεται.

9 Ἡ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἔαν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσῃ αὐτῷ;

10 Καὶ ἔαν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐκδώσῃ αὐτῷ;

11 Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, αἰτάτε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μάλλον ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ^α ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

12 Πάντα οὖν ὅσα ἐν θύλῃ ἐσσι ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, αὐτὰ καὶ ὑμεῖς ποιῶτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσι οἱ ἀποστρέφοντες δι' αὐτῆς.

14 Ὅτι στενὴ ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν

ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσι οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφῆτῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ὑδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκαι ἄρπαγες.

16 Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγινώσκει αὐτούς· μέτι^β σὺν λέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλῆς ἢ ἀπὸ τριβύλων σῖκα;

17 Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ.

18 Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν.

19 Πᾶν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

20 Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγινώσκει αὐτούς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, ἐκτελείσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ^ο ἐν οὐρανοῖς.

22 Πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σὺ ἐν ὀνόματι προφητεύσαμεν, καὶ τὸ σὺ ἐν ὀνόματι δαιμονίων ἐξεδόλωμεν, καὶ τῷ σὺ ἐν ὀνόματι θυγατέρας πολλὰς ἐποιήσαμεν;

23 Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ· οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀπολείαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ ποι

^a sc. δὲ.^b sc. ἄνθρωποι.^c sc. ἔντες.

μαίωσιν αὐτὸν ἀνδρὶ φρο-
νις ἀκοδόμησι τὴν οἰκίαν
τὴν πέτρων·

καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ
τοταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ
καὶ προσέπιπον τῇ οἰκίᾳ·
καὶ οὐκ ἔπεσε· τιμωμένωτα
τὴν πέτραν.

καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς
αὐτοὺς, καὶ μὴ ποιεῖν αὐ-
θιγασθήσεται ἀνδρὶ μαρῶ,
ἀδομήσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
μμου·

καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ
τοταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ
καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ·
καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πᾶσις
γῆλιη.

καὶ ἰνέγετο ὅτι συνετίλειπεν
τοὺς λόγους τούτους, ἐξ-
ετο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ δι-
δοῦ·

καὶ γὰρ διδάσκων αὐτοὺς
ὡς ἔχων, καὶ οὐχ ὡς εἰ-
σῆς.

Κεφ. θ. viii.

ΒΑΝΤΙ δὲ αὐτῶ ἀπὸ τοῦ
κολούθησαν αὐτῶ ὄχλοι

ἰδοὺ, λεπτὸς ἐλθὼν προσ-
εῖπεν, λέγων· Κύριε, ἰὼν
σπασέ με καθαρίζαι.

καὶ ἐκτίνας τὴν χεῖρα,
αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς
ἦν αὐτοῦ ἡ λείπρα.

καὶ λέγει αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς·
ἰδοὺ ἐπῆς· ἀλλὰ ὕπα-

γε, σιαυτὸν διῆξον τῷ ἱερεῖ, καὶ
προσέτιγε τὸ δῶρον ὁ προστάξας
Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5 Εἰσιελόντι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς
Καπερναοὺμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκα-
τόνταρχος παρακαλῶν αὐτόν,

6 Καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς
μου βέβηλται ἐν τῇ οἰκίᾳ παρο-
λυτικὸς, διναῖς βασιανζόμενος.

7 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν.

8 Καὶ ἀπεκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρ-
χος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς·
ἀλλὰ μόνον ἐπὶ λόγον, καὶ ἰαθή-
σεται ὁ παῖς μου.

9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι
ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν
στρατιάτας· καὶ λέγων τούτῳ, Πο-
ρεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ,
Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δού-
λῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ.

10 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἰθαὲς
μας, καὶ ἔπει τοῖς ἀκολουθεῦσιν·
Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσ-
ραὴλ τοσαύτην πίστιν εἶδον.

11 Λέγων δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν,
καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ
καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·

12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκ-
βληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώ-
τερον· ἡμεῖς ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ
ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

13 Καὶ ἔπειν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκα-
τόνταρχῳ· Ὑπάγε, καὶ ὡς ἐπί-
στυσας γινώθτω σοι. Καὶ ἰαθῇ
ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν αἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πυθινὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρίστουσαν.

15 Καὶ ἤψατο τῆς χιτῆος αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρίστος· καὶ ἠγέρθη, καὶ δικαίει² αὐτοῖς.

16 Ὁψίας δὲ γινομένης προσήγγεικεν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλοὺς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγων, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἰθεράπευσεν.

17 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ρᾶθις διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενίας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ᾤδεσται.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν.

19 Καὶ προσελθὼν εἰς Γεραματεὺς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐκεῖ ἀπέρχῃ.

20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωνεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πτερυγὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκαυώσιν· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει πῶς τὴν κεφαλὴν κλίῃ.

21 Ἐπεὶ δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρώτον ἀπελθεῖν, καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολουθε μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἠμῶνται αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

24 Καὶ ἰδοὺ, σινοὶς μέγας ἦν ἐν τῇ θάλασσῃ, ὥστε τὸ

πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν νεμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθου.

25 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ [αὐτοῦ] ἤγγικον αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπὸ λυμᾶς.

26 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δουλεύετε, ἐλγόμενοι; Τότε ὤφειλες ἐπιτίμῃσαι τοὺς ἄνθρωποις καὶ τὴν θάλασσαν· καὶ ἦντο γαλήνη μετὰ αὐτῶν.

27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι θαύμαστοι λέγοντες· Ποταπὸς ἐστὶν αὐτῷ ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Καὶ ἰδόντι αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργασηῶν ὑπᾶντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μετὰ τὴν ἐξουσίαν χαλεπαὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινα παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκεῖνης.

29 Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν, λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοί, [Ἰησοῦ,] υἱοῦ Θεοῦ; ἤλθης ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς;

30 Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγία χίμαρ πολλὰν βοσκόμενη.

31 Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλεσαν αὐτὸν, λέγοντες· Εἰ ἐμβαλλῇς ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν ἐκ τῆς ἀγίας τῶν χιμάρων.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰπνῶστε. Οἱ δὲ ἐκλιθέντες ἀπᾶντες εἰς τὴν ἀγίαν τῶν χιμάρων. Καὶ ἰδοὺ, ἤρμῃσι πᾶσι ἡ ἀγία τὰ χίμαρ κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπᾶντες ἐν τῷ ὕδατι.

αὐτοῦ, ὁ
καὶ, ὅτι
αὐτοῦ ἐπ.

25 K

ἀφ' οὗ

καὶ, ὅτι

ἐξ ἐπ.

26 K

καὶ, ὅτι

27 K

καὶ, ὅτι

28 K

καὶ, ὅτι

29 K

καὶ, ὅτι

30 K

καὶ, ὅτι

31 K

καὶ, ὅτι

32 K

καὶ, ὅτι

33 K

καὶ, ὅτι

34 K

καὶ, ὅτι

35 K

καὶ, ὅτι

36 K

καὶ, ὅτι

37 K

καὶ, ὅτι

38 K

καὶ, ὅτι

39 K

καὶ, ὅτι

40 K

καὶ, ὅτι

41 K

καὶ, ὅτι

42 K

καὶ, ὅτι

43 K

καὶ, ὅτι

44 K

καὶ, ὅτι

45 K

καὶ, ὅτι

46 K

καὶ, ὅτι

47 K

καὶ, ὅτι

CAT. I

αὐτὸν ὡς τὸν πατέρα τοῦ ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

καὶ τὸν υἱόν ἡμεῶν ἰησοῦν ἐκ
αὐτοῦ.

καὶ τὸν πνεῦμα ἁγίου ὁμοουσιον
αὐτοῦ.

εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μύγα, ῥήγνυται· οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχύνεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολαύονται· ἀλλὰ βάλλουσιν αἶνον τίον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφοτέρω συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων ἰλθάν, προσεκύνη αὐτῷ, λέγων· Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἔστι ἐπιλήθην· ἀλλὰ ἰλθάν, ἐπιθῆς τὴν χυρὰ σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ζήσεται.

19 Καὶ ἰσχυθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 (Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἰμορροῦσα δάδικα ἔτα, προσελθοῦσα ὀπίσθην, ἤψατο τοῦ κρησπίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·

21 Ἐλγε γὰρ ἐν ἱαντῇ· Ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι.

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφείς καὶ ἰδὼν αὐτὴν, εἶπε· Θάρσει θυγάτηρ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· Καὶ ἰσάθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ἄρας ἐκείνης·)

23 Καὶ ἰλθάν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητάς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβώμενον,

24 Λέγει αὐτοῖς· Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέναντι τῶ καρέσιον, ἀλλὰ καθεύδου· Καὶ κατηύλει αὐτοῦ.

25 Ὅτι δὲ ἐξῆλθῃ ὁ ὄχλος, ἀπολθάν ἐκράτησε τῆς χυρᾶς αὐτῆς· καὶ ἠγέρθη τὸ καρέσιον.

26 Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27 Καὶ παρεγένοντο ἐκείθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο

τυφλοὶ, κραζόντες, καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, οἱ Δαδίδ.

28 Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Δί γουσι αὐτῷ· καὶ, Κύριε.

29 Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γινώσκω ὑμῖν.

30 Καὶ ἀπερχόμενοι αὐτῶν ὀφθαλμοί· καὶ ἰδοὺ ἐκείνην αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρατέ, μὴ δις γινώσκω.

31 Οἱ δὲ ἐξελθόντες διαφύμασι αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὶ προσήγγισεν αὐτῷ ἄνθρωπος καὶ φωνὴ δαιμονιζόμενου.

33 Καὶ ἐκκλησάσας τὸν δαίμονιον, ἐλάλησεν ὁ καφός· καὶ ἰδοὺ ματαιοὶ οἱ ὄχλοι, λέγοντες· [Ὅτι οὐδέποτε ἔφραθ' αὐτὸς ἐν τῇ Ἰερουζαλή·

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῇ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τα δαιμόνια·

35 Καὶ περιῶγει ὁ Ἰησοῦς τὰ πόδας πάντας καὶ τοὺς πόδας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ διεκρίνων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν [ἐν τῇ λαῷ·]

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐκπλαγχθὲν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὅσα ἐκλεινόμενοι καὶ ὑπνιμένοι ἦσαν πρόσθεν μὴ ἔχοντα ποιῆσαι·

37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θρισμὸς πολὺν οἱ δὲ ἰσχύεται ὀλίγον·

ἴθι τοῦ κυρίου τοῦ
ὅπως ἐκώλη ἐργάτας
ἑαυτοῦ.

Κεφ. ι. κ.

ἠοκκλησάμενος τοὺς δα-
ίτας αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐ-
τοῖς πνευμάτων ἀκαθάρ-
των ἐκβάλλειν αὐτά, καὶ
ἐν πάσαι ἑορταῖς καὶ πᾶ-
σαις.

ὁ δὲ δάδουκα ἀποστόλων
τά ἐστι ταῦτα· πρῶτος,
λιγόμενος Πάτρος, καὶ
ἡ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκω-
βος Ζωιδάου, καὶ Ἰωάννης
αὐτοῦ·

ἄλλος, καὶ Βαρθολομαῖος·
καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης·
ὁ δὲ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ
ὁ ἐπιπληθεὶς Θωδδαῖος·
καὶ ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰου-
δαῖος, ὁ καὶ παραδοῦς

αὐτοὺς τοὺς δάδουκα ἀπίστι-
τους, παραγγέλλας αὐ-
τοῖς· Εἰς ὁδὸν ἰθὺν μὴ
καὶ εἰς πόλιν Σαμαρει-
τῶν.

ἡμεῖς δὲ μᾶλλον πρὸς
τα τὰ ἀπολωλότα οἴκου

ὑμῶν δὲ κηρύσσετε, λί-
θι ἡγγικεν ἡ βασιλεία
τῶν.

ἐννοῦντας θεραπεύετε, λέ-
γει· καὶ ἐκβάλλετε τὰ πνεύ-
ματα ἐκβάλλετε· δωρεὰν
δωρεὰν δότε.

9 Μὴ κτήσῃτε χρυσόν, μηδὲ
ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώ-
ντας ὑμῶν.

10 Μὴ πῆραν εἰς ὁδόν, μηδὲ δύο
χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ
βάτον· ἅτις γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς
τροφῆς αὐτοῦ ἐστίν.

11 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην
εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ
ἀξίος ἐστί· καὶ ἐκεῖ μείνατε ὡς ἂν
εἰσέλθῃτε.

12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν
οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν.

13 Καὶ ἐὰν μὲν ἡ ὁ οἰκία ἀξία,
εἰρήνη ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν·
ἐὰν δὲ μὴ ἡ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν
πρὸς ὑμᾶς ἐπιστεφθήτω.

14 Καὶ ὅς ἐὰν μὴ δέχῃται ὑμᾶς,
μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν,
ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πό-
λεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονίον-
τον τῶν ποδῶν ὑμῶν.

15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτό-
τερον ἔσται γῇ Σαδόμεν καὶ Γο-
μόρραν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πό-
λει ἐκείνῃ.

16 Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς
ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γί-
νησθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ
ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί.

17 Προσέχετε^δ δὲ ἀπὸ τῶν ἀν-
θρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς
εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς αὐτῶν μαρτυγώσουσιν ὑμᾶς.

18 Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ
βασιλεῖς ἀρρήστους ἔνικεν ἡμεῖς, εἰς
μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

19 Ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑ-
μᾶς, μὴ μεριμνήσῃτε πῶς ἢ τι

^α sc. οὐδ.

^δ sc. ἡμεῖς.

καλήσεται· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν
ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί καλήσεται.

20 Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἔσθε αἱ λα-
λοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πα-
τρὸς ὑμῶν, τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν.

21 Παραδόντι δὲ ἀδελφὸς ἀ-
δελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ
τίκτον· καὶ ἐκτανισθήσονται τίκται
ἐπὶ γυναικός, καὶ θανατώσουσιν αὐ-
τούς.

22 Καὶ ἴσθαι μισοῦμεναι ὑπὸ
πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ
ὑπομένειν εἰς τέλος, οὗτος σωθή-
σεται.

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν
τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν
ἑτέραν. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν,
οὐ μὴ τιθήσεται τὰς πόλεις τοῦ Ἰε-
ραὴλ, ἕως ἃν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου.

24 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν
διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν
κύριον αὐτοῦ.

25 Ἀρκούν τῷ μαθητῇ ἵνα
γίνηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ.
Εἰ τὸν αἰδισσάμενον Βαλζαβοῦλ
ἐκάλειναι, πόση μᾶλλον τοὺς αἰ-
κιακοὺς αὐτοῦ;

26 Μὴ οὖν φοβῆσθαι αὐτούς·
οὐδὲν γὰρ ἔστι κεκαλυμμένον, ὃ
οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπ-
τὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται.

27 Ὁ λέγων ὑμῖν ἐν τῇ σκο-
τίᾳ, ἔπατι ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ
εἰς τὸ σὺν ἀκούει, κηρύττει ἐπὶ
τῶν δωματίων.

28 Καὶ μὴ φοβῆσθαι ἀπὸ τῶν
ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ
ψυχὴν μὴ δυνάμειν ἀποκτείνειν·
φοβῆσθαι δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον

καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολίσαι
γόνιμον.

29 Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσπι-
ρίου πωλείται; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν
οὐ πωλεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἢ
τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

30 Ἰμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς
κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσὶ.

31 Μὴ οὖν φοβῆσθαι· πολλὰ
στρουθία διαφίρειται ὑμῖς.

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ
ἐν ἡμῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων
ὁμολογήσῃ κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἢ
προσθῇ τοῦ πατρὸς μου τοῦ
ἐν οὐρανοῖς.

33 Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσεται ἡ
ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσ-
μαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ
πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ ἰαμίσθῃ ὅτι ἦλθον βί-
βλιν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν, οὐκ ἦλθ
βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν.

35 Ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρω-
πον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐ-
τοῦ, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πι-
θαρῆς αὐτῆς.

36 Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου
οἱ οικιακοὶ αὐτοῦ.

37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα
ὑπὲρ ἐμοῦ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ
ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ
ἐμοῦ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.

38 Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὴν
σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολου-
θεῖ μοι, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.

39 Ὁ εὗρων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
ἀπολείπει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολεί-
πει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἵκεται ἐμοῦ, καὶ
ἐξίστη αὐτήν.

40 Ὁ διχόμενος ὑμᾶς, ὑμῖν

καὶ ὁ ἐμὶ δεχόμενος, δι-
ὸν ἀποστέλλαντά με.

Ὁ δεχόμενος προφῆτην εἰς
προφῆτου, μισθὸν προφή-
ται· καὶ ὁ δεχόμενος δι-
ὸς ὄνομα δικαίου, μισθὸν
λήψεται.

καὶ ὅς ἐάν ποτίσῃ ἕνα τῶν
τούτων ποτήριον ψυχροῦ^a
εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν
μὲν, οὐ μὴ ἀπολείψῃ τὸν
κύττω.

Κεφ. ια'. xi.

Ἰγνάντο ὅτι ἐτίλισιν ὁ Ἰη-
σοῦς τοῖς δώδεκα μα-
θητοῦ, μετέθε' ἐκείθεν, ^b τοῦ
ἐν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς
ἐκείθεν.

ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν
ἰωηρήμ τα' ἔργα τοῦ Χρισ-
τοῦ, ἔμψας δύο τῶν μαθητῶν

ἔπει αὐτῶ· Σὺ εἴ ὁ ἐρχό-
μενος προσδακῶμεν;

καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
ἐπ' αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγ-
γεῖλαι Ἰωάννην ἃ ἀκούετε καὶ

ὁ υἱοὶ ἀναγγέλουσι, καὶ
περιπατοῦσι, λιπρὸι καθα-
ροί, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νε-
κροῦνται, καὶ πτωχοὶ ἐναιγ-
ται·

εἰ μακάριός ἐστιν, ὅς ἐάν
δοκιμασθῇ ἐν ἐμοί.

ἔτι δὲ πορευομένων, ἤρ-
χθη Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις
αὐτοῦ· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν

ἐρημὸν διδάσασθαι; ἐκάλειν ὑπὸ
ἀνέμου σαλευόμενον;

8 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄν-
θρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμ-
φοισμένοι; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακά^d
φοροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βα-
σιλείων εἰσίν.

9 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν;
ἃ προφῆτην; καὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ
περισσότερον προφῆτου.

10 Οὗτος γὰρ ἐστὶ περὶ οὗ γέ-
γραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω
τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου
σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου
ἐμπροσθέν σου.

11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγή-
γερται ἐν γυνήτοις γυναικῶν μέ-
ζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ
μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
ρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστίν.

12 Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάν-
νου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι, ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται,
καὶ βιάσεται ἀρπάξουσιν αὐτήν.

13 Πάντες γὰρ οἱ προφῆται
καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφή-
τευσαν.

14 Καὶ εἰ θέλετε διέξασθαι, αὐ-
τός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἐρχο-
θαι.

15 Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκου-
έτω.

16 Τίτι δὲ ὁμοιάσω τὴν γυνὰν
ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδαριῶς ἐν
ἀγοραῖς καθημένων, καὶ προσφω-
νέουσι τοῖς ἐταίροις αὐτῶν,

17 Καὶ λέγουσιν, Ἠυλόησαμεν
ὑμῖν, καὶ οὐκ ἠρξήσαθε· ἰθρη-
νήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκρίνατε.

^a sc. ὕδατος.

^b sc. ἱματῶν.

^c sc. μὴ.

^d sc. ἱματῶν.

18 Ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης μῆτι ἐσθίων, μῆτι πίνων· καὶ λέγουσι· Δαιμόνιοι ἔχου.

19 Ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων, καὶ πίνων· καὶ λέγουσι· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τιλανῶν φίλος καὶ ἀμαρτανῶν· καὶ ἰδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτοῦ.

20 Τότε ἤρξατο διυδίζιν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔγινοντο αἱ πλῆσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετινόησαν.

21 Οὐαὶ σοι Χοραζὶν, οὐαὶ σοι Βηθσαϊδάν, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἔγινοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκεσιν καὶ σποδῶ μεμιμήσων.

22 Πλὴν λέγω ὑμῖν· Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν.

23 Καὶ σὺ Καπερναούμ, ἡ ἵσως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθῆσῃ, ἵως ἄδου καταδυσασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἔγινοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν σοί, ἔμειναι ἂν μέχρι τῆς σήμερον.

24 Πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοί.

25 Ἐν ταύτῃ τῇ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομολογούμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ ἡπείαις.

26 Ναὶ, ὁ πατήρ², ὅτι οὕτως ἔγινετο ἐνδοξία ἡμπροσθέν σου.

27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ

τοῦ πατρὸς μου· καὶ οὐδὲς ἔπι γινώσκου τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πατήρ· οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἠγινώσκει· εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Διὺτι πρὸς με πάντες ἐκποῖντες καὶ πεφοβησμένοι, καὶ γὰρ ἀπακούσω ὑμᾶς.

29 Ἄρατι τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἡμεῶν, ὅτι πραΰς ἔμμι, καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ ἐυρήσεται ἀνάπαυσιν τῇ ψυχῇ ὑμῶν.

30 Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός· καὶ τὸ φορτίον μου ἑλαφρὸν ἔστι.

Κεφ. δ'. XII.

ΕΝ ταύτῃ τῇ καιρῷ ἐπαρεύθη Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τὰ σπορέμας· αἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπύκνωσαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας, καὶ ἐσθίειν.

2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ· Ἰδοὺ, οἱ μαθηταὶ σοι ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιῆναι ἐν σαββάτῳ.

3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαβὶδ, ὅτι ἐπύκνωσεν [αὐτὸς,] καὶ οἱ με αὐτοῦ;

4 Πῶς ἐκλήθη ἕως τὸν αἰῶνα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῇ πρεσβυτέρῳ ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔχον ἢ αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μένουσι;

5 Ἡ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν αἱ ἱερεῖς ἐν τῇ ἱερῇ τῷ σαββάτῳ βεβαλεύουσι, καὶ ἀναιτίαι ὦσι;

² Nom. pro voc. Atticè.

χρητα τοῦ ἀνθρώπου ἐκί-
α τῶν πρώτων· Οὕτως
τῇ γυναικαὶ αὐτῇ τῇ πο-

τι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος
ις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ
αὐτοῦ εἰσῆκυσαν ἔξω,
αὐτῷ λαλῆσαι.

τι δὲ τις αὐτῶ· Ἰδοὺ, ἡ
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω
ζητοῦντίς σοι λαλῆσαι.

δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ
αὐτῷ· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ
ἢ τίνας εἰσὶν οἱ ἀδελφοί

ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐ-
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶ-
πεν, ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ
μου.

οἱς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ
οὗ πατρός μου, τοῦ^α ἐν
αὐτοῖς μου ἀδελφός, καὶ
καὶ μήτηρ ἐστίν.

Κεφ. ιγ'. xiii.

τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν
ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο
ἐν τῇ θάλασσᾳ.

συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν
πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ
μὴ δύνασθαι καθῆσθαι· καὶ
χλὸς ἐπὶ τὸν αἰγριαλὸν

ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ
ὁμιλίας, λίγων· Ἰδοὺ, ἐξηλ-
θὼν τοῦ σπείρειν.

ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἃ
παρὰ τῆς ὁδοῦ καὶ ἤλθι
αὐ, καὶ κατέφαγεν αὐτά.

5 Ἀλλὰ δὲ ἔπισιν ἐπὶ τὰ^β πε-
τρῶδῃ, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν·
καὶ εὐθέως ἔξαντίειλε, διὰ τὸ μὴ
ἔχειν βάθος γῆς.

6 Ἠλίου δὲ ἀνατίλκωντος ἐκρυ-
ματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥί-
ζαν, ἐξηράνθη.

7 Ἀλλὰ δὲ ἔπισιν ἐπὶ τὰς
ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἕκαν-
θαι, καὶ ἀπίννιξαν αὐτά.

8 Ἀλλὰ δὲ ἔπισιν ἐπὶ τὴν γῆν
τὴν καλὴν, καὶ ἰδοὺ κερπὸν, ὃ
μὴν ἐκατὸν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ
τριάκοντα.

9 Ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν, ἀκου-
έτω.

10 Καὶ προσελθόντις οἱ μαθη-
ταί, εἶπεν αὐτῷ· Διατί ἐν παρα-
βολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ὅτι ὑμῖν δίδεται γινῶναι τὰ
μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐ-
ρανῶν, ἐκείοις δὲ οὐ δίδεται.

12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται
αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις
δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται
ἀπ' αὐτοῦ.

13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς
αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ
βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀ-
κούουσιν, οὐδὲ συνιῶσι·

14 Καὶ ἀναπληροῦνται [ἐπ']
αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου, ἡ λί-
γους· Ἀκοῇ ἀκούσιν, καὶ οὐ μὴ
συνῇτι· καὶ βλέποντες βλέψιντι,
καὶ οὐ μὴ ἴδωσι.

15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία
αὐτοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσι
βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλ-

^a sc. ὅστις.

^b sc. μέρα τοῦ ἀγριῦ.

μοὺς αὐτῶν ἐκάμμουσαι, μήποτε ἴδωσι τοὺς ὀφθαλμοίς, καὶ ταῖς ἀσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνιῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

16 Ἰμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ ὅσα ἰμῶν, ὅτι ἀκούει.

17 Ἄμην γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπιθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπτε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούτε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ἰμῶς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπύργου.

19 Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ ποταρὸς, καὶ ἀρπάξῃ τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὕτως ἐστὶν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρέν.

20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρέν, οὕτως ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ οὐδὲς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν.

21 Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἰσχυρῇ, ἀλλὰ πρόσκαιρος ἐστὶ· γυνεμένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, οὐδὲς σκατοαλίσκεται.

22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρέν, οὕτως ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵωνος ταύτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου συμπίπτει τὸν λόγον, καὶ ἀκαρπὸς γίνεται.

23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέν, οὕτως ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ συνιάν· ὃς δὲ καρποφορεῖ, καὶ ποιῇ, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρί-

θκει αὐταῖς, λέγων· Ὁμοίᾳ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώποι σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ.

25 Ἐν δὲ τῷ καθίδειν το ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἑσπυρε ζιζάνια ἀπὸ μέσου τ σίτου· καὶ ἀπῆλθεν·

26 Ὅτι δὲ ἔσθλασται ὁ χῶρος, καὶ παρὸν ἵστασι, τότε ἔφην καὶ τὰ ζιζάνια.

27 Προσιλθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον αὐτῷ Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἑσπυρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πῶθεν οἱ ἐχθροὶ [τὰ] ζιζάνια;

28 Ὁ δὲ ἔφη αὐταῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἔποίησεν. Οἱ δούλοι εἶπον αὐτῷ· Θάλας οὖν· σιλοῦντες συλλέξωμεν αὐτά;

29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὐ· μήποτε συνιέντες τὰ ζιζάνια, ἐκρίζωσιν ἅμα αὐταῖς τὸν σίτον.

30 Ἀφ' οὗ συνιστάσθαι ἀρφύρεα μέχρι τοῦ θρισμοῦ· καὶ [τῷ] καιρῷ τοῦ θρισμοῦ ἔρῃ το θριστοαῖς· Συλλέξεται πρῶτον τ ζιζάνια, καὶ δήσεται αὐτὰ εἰς δεμάς, πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτὴν· τὸν δὲ σίτον συναγάγεται εἰς τὴν ἀποθήκην μου·

31 Ἄλλην παραβολὴν παρίθκει αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοίᾳ ἐστὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὡς οἱ σιτάπαις, ὃν λαβόν ἄνθρωποι ἑσπυρει ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ·

32 Ὁ μικρότερος μὲν ἐστὶ πάλαι τῶν τῶν σπερμάτων· ὅταν δὲ αὐτῷ ἐξηῖ, μύζον τῶν λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεται θίνδρον, ὥστε ἰδοὺ τὰ πτωχὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ

சென்னை, 15.05.2019

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 06-28-2007 BY 60322 JAL/STP
EXCEPT WHERE SHOWN OTHERWISE
THIS DOCUMENT IS IN THE PUBLIC DOMAIN

55 ὅπως πῶς αὐτὸς τὸ ἴδιον
διὰ τῶν προφητῶν, λέγοντας· Ἀ-
νέξω ἐν παραστάσει τὸ στήμα
μου· ἱερῆμα· κυκλωμένον ἀπὸ
κατασκευῆς πέτρων.

ὅτι ἴσται ἀφ' οὗ τοῦ ἔχθρου,
ἡλθοι ὡς τῆς αἰκμῆς ἡ ἰατρὸς καὶ
ῥησὶ καὶ αὐτῶν οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ. Ἄρα, αὐτὸς ὁφθαλμοῦ καὶ τοῦ πο-
τεῖν τὸν ὄφθαλμον τοῦ ἀγροῦ.

ὅτι ἡ δὲ ἀπαρχή, ἡ πρώτη ἀν-
ταί· ἡ δὲ ἀπαρχὴ τὰ ἀλλὰ σπέρ-
μα ἐστὶ τὸ ἕδος τῶν ἀνθρώπων.

၁၁။ ဤသို့ ဆိုရာ၌ ဤသို့ ခုနစ်
 ၁၂။ ဤသို့ ဆိုရာ၌ ဤသို့ ခုနစ်
 ၁၃။ ဤသို့ ဆိုရာ၌ ဤသို့ ခုနစ်
 ၁၄။ ဤသို့ ဆိုရာ၌ ဤသို့ ခုနစ်

၁၁။ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို
 ကျွန်ုပ်တို့က သိရဖို့အတွက် အချက်အလက်တွေကို
 သိရဖို့အတွက် အချက်အလက်တွေကို သိရဖို့အတွက်
 အချက်အလက်တွေကို သိရဖို့အတွက် အချက်အလက်တွေကို

1. The first of these is the fact that the
 Government has not yet decided whether it
 will accept the offer of the United States
 Government to purchase the surplus cotton
 stockpile.

[illegible]

40 THE JOURNAL OF THE
THE JOURNAL OF THE
JOURNAL OF THE

41 THE U. S. MARINE CORPS
FOR THE U. S. MARINE CORPS
FOR THE U. S. MARINE CORPS
FOR THE U. S. MARINE CORPS
FOR THE U. S. MARINE CORPS

44 ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΘΩΣ ΕΙΠΕΝ Ο ΔΑΥΙ-
ΔΑΣ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΓΩΝ Α-
ΝΕΣΤΗΚΩΣ ΕΝ ΤΩ ΑΓΩΓΩ. ΟΙ ΕΛΕΥΘΕ-
ΡΟΙ ΑΝΕΣΤΗΣΑΝ ΕΠΙΤΟΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΤΩ
ΧΩΡΩΣ ΑΙΤΩΣ ΟΥΝΟΝ, ΚΑΙ ΠΙΣΤΕΥ-
ΣΑΝ ΕΙΧΕΝ, ΠΟΛΛΑ, ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣΑΝ ΤΩΝ
ΑΓΓΕΛΩΝ ΙΑΧΩΡΩΣ.

45 Παλιν ἑκατά ἔστιν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν ἀπὸ τοῦ οὐρα-
νου, ζητοῦντι καλοὺς μαθητάς.

46 Ὁς ἐν ἑνὶ ᾧ κατεστράφη
μετακρίτην, ἀπὸ πάντων, πύργου
πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἐγένετο ἀν-
τίς.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλικὴ τῶν οὐρανῶν συγκίνησις βλαψὴς ὡς τὰν θάλασσαν, καὶ ὡς πάντες γίους συσπαραγίστη.

48 "Ἦν, ὅτι πληρώθη, ἀπο-
στατης ἐπὶ τὸν αἰγυλὸν, καὶ
ἀποστατης, συνελθὼν τὰ καλὰ καὶ
ἐγγύς, τὰ δὲ συνεπρὸς ἔσθ' ὅσαυτα.

19 Οὕτως ἵσταται ἐν τῇ συν-
τάξει τοῦ λόγου· ὁμιλοῦνται αἱ
ὁμογενεῖς καὶ ἀντιθέσεις τοὺς προ-
σώπων καὶ μέσων τῶν δευτέρων·

10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 8

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
 श्रीकृष्णाय नमः ।
 नमो नमः नमः नमः

52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ὅμοιος ἔσται ἀνθρώπῳ οἰκοδοσότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θεσαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

53 Καὶ ἐγένετο, ὅτι ἐτίλειον ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἑαυτὸν.

54 Καὶ ἰλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἰδὼσκειν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ὥστε ἐκπλήττισθαι αὐτοὺς, καὶ λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη, καὶ αἱ δυνάμεις;

55 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ Ἰακώβος, καὶ Ἰωσὴς, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας;

56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πῶθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα;

57 Καὶ ἐκκαυχάζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἔστι προφῆτης ἔτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Κεφ. ιδ'. xiv.

ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσαν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ.

2 Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής.

αὐτὸς ἦλθεν ἀπὸ τῶν παρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.

3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην, ἔθηκεν αὐτὸν, καὶ ἔθηκε^a ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

4 Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Οὐκ ἔξεστὶ σοὶ ἔχειν αὐτήν.

5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀπακτῶσαι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφῆται αὐτὸν εἶχε.

6 Γινώσκοντες^b δὲ ἀγαμέμνην τοῦ Ἡρώδου, ἀρχίσαστο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρῳδιάδος ἐν τῷ μίση· καὶ ἤρξατο τῷ Ἡρώδῃ.

7 Ὅθιν' μὲν ἔρκειν ἀμαλόμενον αὐτῇ δοῦναι ὁ ἰὼν αἰτήσεται.

8 Ἡ δὲ, προσδραστήσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δὲς μαι, φησί, ὡς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9 Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς· διὰ δὲ τοὺς ἔρκους καὶ τοὺς συνανακαμμένους, ἐκέλευσε δοθῆναι.

10 Καὶ τίμψας ἀπακράλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11 Καὶ ἤντησεν ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔθηκε τῷ πορρωτέρῳ· καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς.

12 Καὶ προσελθόντες αἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤραν τὸ σῶμα, καὶ ὤψαν αὐτὸ· καὶ ἔλθοντες ἀπέκρυψαν τῷ Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἀκούσας^c ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἑαυτὸν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. Καὶ

^a Aor. pro Plusq.

^b sc. συνρωσισμ.

^c sc. ἰαυῖα.

τοῦ ἀν-
 ἰσταμένου,
 ἰσχυροῦ καὶ
 ἀνταρ-
 ἰστοῦ, καὶ ἰσχυροῦ πολλοῦ· καὶ
 ἔμελλεν αὐτοὺς παρὰ τοῦ πύλου
 τοῦ Ἰερου· καὶ ἰσχυροῦ αὐ-
 τοῦ.

31 Ὅτι τοὺς ὄχλους θαυμά-
 ζει, βλέποντας κρυφούς λαλοῦν-
 τας, κυλλοὺς ὑγιῖς, χωλοὺς πι-
 ρικτοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέ-
 ποντας· καὶ ἰδοὺσαν τὸν Θεὸν
 Ἰερου.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς περισκαλισά-
 μινους τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν·
 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον,
 ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί
 μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι·
 καὶ ἀπολύσαι αὐτοὺς νήστις εἰς
 τὴν ὁδὸν, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ
 ὁδῷ.

33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· οἱ μα-
 θηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἱερῷ
 ἔσται τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσασθαι
 ὄχλοι τοσοῦτοι;

34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
 σοῦς, Πίστους ἄρτους ἔχετε; Οἱ
 δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχ-
 θύδια.

35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις
 ἀναπτύξαι ἐπὶ τὴν γῆν.

36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρ-
 τούς, καὶ τοὺς ἰχθύδας, εὐχαρισ-
 τήσας, ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς
 μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ
 τῷ ὄχλῳ.

37 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ
 ἰχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ πι-
 ρισσύνειν τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ
 σπύριδας πλήρεις.

38 Οἱ δὲ ἰσχυροῦς ἦσαν τε-
 τρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυ-
 ναικῶν καὶ παιδίων.

39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους,

ἀπό τῆς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαгдаλά.

Κεφ. ις'. XVI.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδιδῆναι αὐτοῖς.

3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, ἔπαινε αὐτοῖς· Ὁψίας γενομένης λέγει, Εὐδοκᾶ· πυρῆραζι γὰρ ὁ οὐρανός·

3 Καὶ πρῶτον, Σήμερον χιμῶν πυρῆραζι γὰρ στυγιάζων ὁ οὐρανός· Ὑπεκρίται, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκειτε διακρίναι, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε·

4 Γινὰ ποτηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐκζητῶ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῷ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάνη τοῦ προφήτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἀπῆλθε.

5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐπιλάθοντο ἄρτους λαβεῖν.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπαινε αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7 Οἱ δὲ διαλογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχουσιν.

8 Ἰούδης δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἔπαινε αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε·

9 Οὐκ ᾔδειτε, οὐδὲ μεμνημένοι τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πέντε κοφίλους ἔχετε·

10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν

πεντακισχιλίων, καὶ πόσους σπουδαίως ἔχετε·

11 Πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐκ ἔσται ἔσται ὑμῶν, προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων·

12 Τότε συνῆκαν, ὅτι οὐκ ἔσται προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδασκῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν μίσην Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Λέγει· Τίνα με λέγουσι οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου

14 Οἱ δὲ ἔπαινε· Οἱ μὲν, Ἰασην τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν ἔτιροι δὲ, Ἰερειάμ, ὃς ἦν τῶν προφητῶν.

15 Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς τίνα με λέγουσι εἶναι·

16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, ἔπαινε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔπαινε αὐτὸν· Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριθαῖ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οἱ ἀποκάλυψαν σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18 Καὶ γὰρ ὃς σοι λέγω, ὅτι εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πτῆρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ᾧδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς·

19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

20 Τότε διηγεῖται ταῦτα

ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ τῶν πόλεων.

14 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον· καὶ ἐκπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐβράβυσσε τοὺς ὑπέρβουτους αὐτῶν.

15 Ὁψίας^a δὲ γυνομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λίγοντες· Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν· ἀπέλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπειθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.

17 Οἱ δὲ λίγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας.

18 Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε.

19 Καὶ κειύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθεῖναι ἐπὶ τοὺς χόρτους [καὶ] λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν· καὶ κλάσας, ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μεθέταί τοῖς ὄχλοις.

20 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἔχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δαΐδεκα κοφίνας πλήρεις.

21 Οἱ δὲ ἰσθιόντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν [ὁ Ἰησοῦς] τοὺς μαθητάς [αὐτοῦ] ἰμῶσθαι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

23 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέστη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύχασθαι. Ὁψίας^a δὲ γυνομένης, μέγας ἦν ἱεῖς.

24 Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανίζομενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίας ὁ ἄνεμος.

25 Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτούς [ὁ Ἰησοῦς,] περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες· Ὅτι φάντασμα ἐστίν· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.

27 Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσύνε· ἐγώ εἰμι· μὴ φοβείσθε.

28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ· ὁ Πίτρος, εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κείλευσάν με πρὸς σὲ ἰελθῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα.

29 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πίτρος, περιπατήσεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30 Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε, λέγων· Κύριε, σῶσόν με.

31 Εὐθὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπιλάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί^b ἐδίστασας;

32 Καὶ ἰμβάωντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκάπασεν ὁ ἄνεμος.

33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ.

^a sc. ὥρας.

^b sc. αἰτίαν.

34 Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γουθαρίτ.

35 Καὶ ἐπιγινώσκοντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπίστανται εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήγγικαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας·

36 Καὶ περιβάλλουσι αὐτὸν, ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κροσπίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ οὕτως ἤψωντο, δισσώθησαν.

Κεφ. ιε. xv.

ΤΟΤΕ προστερχομαι τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες·

2 Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν προγυνέων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἔρπον ἐσθίωσιν.

3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, ἔπειν αὐτοῖς· Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐτολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν;

4 Ὁ γὰρ Θεὸς ἐντιμύλατο, λέγων· Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα· καὶ, ὁ καταλογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τιμωτάτος.

5 Ἰμῶς δὲ λέγεται Ὁς εὖ ἔπη τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Δάδρον, ὁ ἰὼν ἐξ ἱμοῦ ἀφιληθῆς· καὶ οὐ μὴ τιμῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

6 Καὶ ἠκυρώσω τὴν ἐτολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν.

7 Ὑποκριταί, καλῶς προσφύτιστε περὶ ὑμῶν Ἡσαίας, λέγων·

8 Ἐγγίζετε μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ τοῖς χυλίοι

μι τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρῃ ἀπίχεται ἀπ' ἑμοῦ.

9 Μάτην δὲ ἐθέτουσάι με, διδόνοντες διδασκαλίαν, ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 Καὶ προσκαλισάμενος τὸν ὄχλον, ἔπειν αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ συνίετε.

11 Οὐ τὸ εἰσπτερόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

12 Τότε προσιλόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἔπειν αὐτῷ· Οἶδα ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸ λόγον, ἰσκανδαλισθήσονται;

13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, ἔπειν· Πιστεῖτε μοι ὅτι οὐκ ἐφύτισται ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκτελειώθη.

14 Ἀφῆτε αὐτοὺς· ὁδοῦναι εἰς τυφλὰ τυφλῶν. τυφλὸς δὲ τὸν λαὸν ἰὼν ὁδοῖ, ἀμφοτέρω εἰς βλάβην πιστεύοντι.

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, ἔπειν αὐτῷ· Φράσαι ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπειν· Ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς, ἀκούετε ὅτι;

17 Οὐκ ἔπειν οὕτως, ὅτι πᾶς εἰσπορευόμενος εἰς τὸ στόμα, ἐκ τῆς κοιλίας χειρῶν, καὶ εἰς ἀφθῶνα ἐκβάλλεται;

18 Ταῦτα δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐκτελούνται, κακία καὶ τὸν ἄνθρωπον.

19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ ποταμοὶ, φθονοί, μοιχίαι, περιουσίαι, κλοπαὶ, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι.

20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινῶν τὸν ἄνθρωπον· τὰ δὲ ἐκ τῆς

Φαγῶν οὐ κοινοῖ τὸν ἄν-
θρωπον.

Καὶ ἐξελθὼν ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς,
ἔρπον εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ
σιδωνίου.

Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία,
ἦν ὅριον ἐκείνων ἐξελθοῦσα,
ῥαψιν αὐτῷ λέγουσα· Ἐ-
με, Κύριε, υἱὲ Δαυὶδ, ἡ
ψυχή μου κακῶς δαιμονίζεται.

Ὁ δὲ ἀνὴρ ἀπεκρίθη αὐτῇ

Καὶ προσελθόντις οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, ἤρᾶτον αὐτὸν, λέ-
γοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κρά-
νην ἡμῶν.

Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ
ἀλλήν, εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα
τοῦ σιναίου οἴκου Ἰσραὴλ.

Ἡ δὲ ἰλθούσα προσκύνει
λέγουσα· Κύριε, βοήθει

Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν·
ὅτι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον
ἐκείνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυ-
νίοις.

Ἡ δὲ εἶπεν· Ναί, Κύριε·
καὶ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ
τῶν κλάσων τῶν πιπτόντων ἀπὸ
μαπίζης τῶν κυνίων αὐτῶν.

Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
αὐτῇ· Ὡ γύναι, μεγάλη
πίστις· γενήτω σοι ὡς
ῥα. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐ-
τῆς τῆς ὥρας ἐκείνης.

Καὶ μεταβὰς ἐκείθεν ὁ
Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασ-
σιν Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς
ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχ-
λοι πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν
καὶ τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλ-

λοὺς, καὶ ἑτέρους πολλούς· καὶ
ἔβηνον αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας
τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐθεράπεισιν αὐ-
τοὺς.

31 Ὅστι τοὺς ὄχλους θαυμά-
σαι, βλέποντας κωφοὺς λαλοῦν-
τας, κυλλοὺς ὑγιῖς, χωλοὺς πε-
ριπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέ-
ποντας· καὶ ἰδοὺσαν τὸν Θεὸν
Ἰσραὴλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσά-
μενος τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, εἶπεν·
Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον,
ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν
μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι·
καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς ἡστέως εὐ-
θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ
ὁδῷ.

33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἡμέρᾳ
ἤρτοι τισούτοι, ὥστε χορτάσασθαι
ὄχλον τισούτον;

34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς, Πίστους ἄρτους ἔχετε; Οἱ
δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχ-
θύδια.

35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις
ἀναπισθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρ-
τους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαρισ-
τήσας, ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθεῖναι
τῷ ὄχλῳ.

37 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ
ἔχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ πε-
ρισσεύον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ
σπύριδας πλήρεις.

38 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τι-
τρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυ-
ναικῶν καὶ παιδίων.

39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους,

εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθον εἰς
τὴν Μαργαρίαν.

Κεφ. ιε'. xvi.

Ἰ. προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι
καὶ Ἰουδαῖοι, περιέζοντες ἐπι-
στὰς αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ εἰς αὐτούς.

Οὗ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς Ὁσίας γινόμενης λέγοντι,
ὅτι πῶς γὰρ ὁ οὐρανὸς

καὶ πᾶσι, Σήμερον χιμῶν
καὶ γὰρ στεγνάζουσιν ὁ οὐρα-
νός. Ἰσχυρίζεται, τὸ μὲν πρόσ-
θεν οὐρανὸν γινώσκοντες διακρί-
νει δὲ σημεῖον τῶν καιρῶν οὐ
καί.

Γινώσκοντες καὶ μακρὰς
καὶ ἐπὶ τῶν σημείων οὐ
καί. αὐτῶν, εἰ μὴ τὸ σημεῖον
τοῦ προφῆτου. Καὶ κατα-
στάντες, ἀπῆλθον.

καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ αὐ-
τῶν τὸ πέραν, ἐπιλαβόντες ἄρ-
τους.

Οὗ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
καὶ προσέειπεν ἀπὸ τῆς
τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδ-
δουκαίων.

Οἱ δὲ διανοήσαντες ἐν ἑαυ-
τοῖς λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ
ἔστιν.

Γινώσκοντες δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν
αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυ-
τοῖς λέγοντες, ὅτι ἄρτους οὐκ
ἔστιν;

Οὐκ ἔστιν τοῦτο, οὐδὲ μετρη-
τούς πίντοι ἄρτους τῶν πεν-
τηκοντῶν, καὶ πότους κοφί-
λους;

Οὐδὲ τοὺς ἐπὶ τῶν ἄρτων τῶν

πεντηκοντῶν, καὶ πότους σπο-
νδαίους;

11 Πῶς οὐ τοῦτο, ὅτι οὐκ ἔστι
ἄρτους οὐκ ἔστιν, προσέειπεν ἀπὸ
τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ
Σαδδουκαίων;

12 Τότε συνῆκαν, ὅτι οὐκ ἔστι
προσέειπεν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρ-
του, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδασκῆς τῶν
Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ
μύητα Καισαρείας τῆς Φιλίππου,
ἤρξατο τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέ-
γων· Τίνα με λόγουσι οἱ ἄνθρω-
ποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

14 Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν, Ἰω-
άννης τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ,
Ἡλίας· ἕτεροι δὲ, Ἰερειῖας, ἢ ἓνα
τῶν προφητῶν.

15 Λέγουσιν αὐτοῖς· Ἰησοῦς δὲ
τίνα με λέγουσι εἶναι;

16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέ-
τρος, εἶπεν· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς
τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων
Βαριθαῖ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ
ἀπέκαλυσέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ
μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18 Καὶ γὰρ δὲ σοι λέγω, ὅτι σὺ
εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέ-
τρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλη-
σίαν· καὶ πύλαις ᾧδου οὐ κατισ-
χύουσιν αὐτήν.

19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλῆς
τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ
ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται
δεδεμένον ἐν ταῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ
ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λυ-
μένον ἐν ταῖς οὐρανοῖς.

20 Τότε διεστράφηκε τοῖς πε-

αὐτοῦ, ἵνα μηδὲν εἰπωσιν, μή γινώσκονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

αὐτοῦ, ἵνα μηδὲν εἰπωσιν, μή γινώσκονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

αὐτοῦ, ἵνα μηδὲν εἰπωσιν, μή γινώσκονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ἔρως, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῶν, ἵνα μὴ παθεῖν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ἔρως, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῶν, ἵνα μὴ παθεῖν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω ἑαυτὸν ἀποκεῖν, ἵνα ἴδῃ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ἵνα μὴ παθεῖν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω ἑαυτὸν ἀποκεῖν, ἵνα ἴδῃ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ἵνα μὴ παθεῖν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω ἑαυτὸν ἀποκεῖν, ἵνα ἴδῃ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ἵνα μὴ παθεῖν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω ἑαυτὸν ἀποκεῖν, ἵνα ἴδῃ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ἵνα μὴ παθεῖν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω ἑαυτὸν ἀποκεῖν, ἵνα ἴδῃ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ἵνα μὴ παθεῖν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

Κεφ. ιζ'. xvii.

ΚΑΙ ΜΕΤ' ἡμέρας ἕξ παραλαβόμενος ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.

2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἑώρακεν αὐτοὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἑγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς.

3 Καὶ ἰδοὺ, ἠφθόσαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἠλίας, μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες.

4 Ἀπεκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμῶς ἃδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηναίς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσῇ μίαν, καὶ Ἠλίᾳ.

5 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε.

6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἤψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε.

8 Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, εὐόνοια εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐπιτίλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Μηδὲν εἴπητε τὸ ὄραμα, ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεφρῶν ἀναστῇ·

10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν, ὅτι Ἑλίας δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἑλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀποκαταστήσει πάντα.

12 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἑλίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐγίνωσαν αὐτόν· ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ, ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν.

13 Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

14 Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος, γονυπετῶν αὐτῷ,

15 Καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σιληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.

16 Καὶ προσήνεκα αὐτὸν ταῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν διαρκεῖναι.

17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὡ γυνὴ ἄπιστος καὶ διαστραμμένη, ἕως ποῦτι ἔσομαι σοῦ ὕμῳ; ἕως ποῦτι ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε.

18 Καὶ ἐπιτίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον· καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον· Διὰ τί ἡμῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐν βαλῶν αὐτό;

20 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν· αἰεὶ γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκος σινάπης, ἐρύτι τῷ ὄρει τούτῳ· Μετάθεσθαι ἐντίθεν ἐκεί, κα μεταθήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατεσι ὑμῖν.

21 Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκ πορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ κα νηστείᾳ.

22 Ἀναστρεφόμενοι δὲ αὐτὰ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεσθαι εἰς χεῖρα ἀνθρώπων,

23 Καὶ ἀπακτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἠγερθήσεται· καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰ Καπρισαοὺμ, προσῆλθοι οἱ τὰ διδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πίτρῳ καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τιλεῖ τὰ διδραχμα;

25 Λέγει, Ναί. Καὶ οἱ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὡ σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆ γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τίλην ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλοτρίων;

26 Λέγει αὐτῷ ὁ Πίτρος· Ἀπὸ τῶν ἄλλοτρίων· Ἐφ' αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς· Ἀραγε ἐλευθεροὶ εἰσὶ οἱ υἱοί.

27 Ἰνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμι αὐτοὺς, πορεύεις εἰς τὴν Σάλαα σαρ, βάλλει ἄγκιστρον, καὶ τὰς ἐκ

πάντα πρώτον ἰχθύν αἶρον· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐρήσεις στατήρᾳ· ἐκείνον λαβὼν, ὁδὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Καθ. ιθ. XVIII.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσήλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· Τίς ἔρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν;

2 Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ^α αὐτῶν,

3 Καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵαν μὴ στερηθῆτε, καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

4 Ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τούτου, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

5 Καὶ ὁς ἵαν διέξῃται παιδίον τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἡμεῖς διέξῃται.

6 Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστεύοντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης.

7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.

8 Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου, ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἐκκοψον αὐτήν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ἥλυν ἢ κυλλόν^β, ἢ δύο χεῖρας

ἢ δύο πόδας ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτόν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμούς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γένειαν τοῦ πυρός.

10 Ὁρᾶτε, μὴ καταφρονήσῃτε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γάρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ πάντος^γ βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου, τοῦ^δ ἐν οὐρανοῖς.

11 Ἦλθε γάρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπώλalos.

12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἵαν γένηται τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρῶτα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ αὐτῶν· οὐχὶ ἀφίεις τὰ ἐννεηκονταενία, ἐπὶ τὰ ἔρη πορευθεὶς, ζητῇ τὸ πλανήσαν;

13 Καὶ ἵαν γένηται εὐρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννεηκονταενίᾳ, τοῖς μὴ πεπλανημένοις.

14 Οὕτως οὐκ ἐστὶ θάλημα ἡμ-προσθεῖν τοῦ πατρὸς ὑμῶν, τοῦ^δ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπολέται εἰς τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε, [καὶ] ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σου καὶ αὐτοῦ μόνου· εἰς σου ἀκούσῃ, ἐκέρθησας τὸν ἀδελφόν σου.

16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παρ-ελάβε μετὰ σοῦ ἑτεῖ ἓνα ἢ δύο· ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥήμα.

^α sc. τόπῳ.

^β sc. μᾶλλον.

^γ sc. χρόνῳ.

^δ sc. αὐτῷ.

ἵπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἢν μὴ ἀφῇτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν [τὰ παρκατώματα αὐτῶν.]

Κεφ. 19. XIX.

ΚΑΙ ἐγένετο ὅτε ἐτέλειεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετήρην ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

2 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ ἰσθράπτυσιν αὐτοὺς ἐκεῖ.

3 Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, πιεράζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες αὐτῷ· Εἰ ἔξιστιν ἀνθρώπων ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν;

4 Ὁ δὲ ἀπακριθὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνύγνωτε, ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς;

5 Καὶ ἔπεν, ἕκειν τούτου καταλίψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἑσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν·

6 Ὅτι οὐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία· ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωρίζεται.

7 Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Μωσῆς ἐνετάλατο δοῦναι βιβλίον ἀποσταίου, καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν;

8 Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ νόγονεν οὕτως.

9 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἐμὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολειψάμενος γαμήσας, μοιχᾶται.

10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναίκος, οὐ συμφέρει γαμήσσαι.

11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τούτον, ἀλλ' ὅς τις δύναται.

12 Εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως· καὶ εἰσιν εὐνοῦχοι, αἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἰσιν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· Ὁ δυνάμενος χωρεῖν, χωρεῖτω.

13 Τότε προσηέχθη αὐτῷ παρὰ δία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθή αὐτοῖς, καὶ προσεύχεται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπιτίμησαν αὐτοῖς.

14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀφῇτε τὰ παιδία, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

15 Καὶ ἐπιθείς αὐτοῖς τὰς χεῖρας, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδοὺ, εἰς προσελθόντων εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε ἀγαθὲ τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

17 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄ τί με λήγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, ἐμὴ εἰς, ὁ Θεός· Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰ ἐντολάς.

18 Λέγει αὐτῷ· Παῖς; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπει· Τέ· Οὐ φοβήσῃς· Οὐ μοιχεύσῃς· Οὐ κλέψῃς· Οὐ ψευδομαρτυρήσῃς·

19 Τίμα τὸν πατέρα [σου,] καὶ τὴν μητέρα· καὶ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.

20 Λέγει αὐτῷ ὁ ναυίσκος· Πάντα ταῦτα ἰφυλαξάμεν ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ;

21 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δός πτωχοῖς· καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ διύε, ἀκολουθε μοι.

22 Ἀκούσας δὲ ὁ ναυίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν·

24 Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ἐυκοπότερον ἔστι κάμηλον διὰ τρυπήματος βραφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν·

25 Ἀκούσαντες·² δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;

26 Ἐμὲ λέγεις·³ δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἔπει αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά [ἐστι.]

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, ἔπει αὐτῷ· Ἰδού, ἡμεῖς ἀφῆκαμεν πάντα, καὶ ἠκολούθησάμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;

28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπει αὐτοὺς· Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ πελιργησίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δικάδικα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

29 Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναικα, ἢ τινα, ἢ ἀγροὺς, ἵνα ἔσται ὡς ἐγώ, ἐκπορεύσεται καὶ ζῶν ἐν αἰῶνι κληρονομήσει.

30 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι, πρῶτοι.

Κιφ. κ'. χχ.

ὉΜΟΙΑ· Ὅμοια γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομῶντι ἵνα ἐξέλθῃ ἅμα πρῶτὸν μισθὸν σκευῆς ἐργάτης εἰς τὸν ἀμπλῶν αὐτοῦ.

2 Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ θαλάσσης τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπλῶνα αὐτοῦ.

3 Καὶ ἐξελθὼν περὶ [τὴν] τέτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἰσθῶτας τῇ ὥρᾳ ἀργού·

4 Καὶ κληθεὶς ἔπει· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπλῶνα· καὶ ὁ ἰὼν ἦ δίκαιος, δόντω ὑμῖν.

5 Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἑτέτην καὶ ἑνιάτην ὥραν ἐπαύσατο σκευῆς.

6 Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἰσθῶτας· [α]

² sc. ταῦτα.

³ sc. αὐτοῦ.

νοῦς,] καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὥδε στήκατε ἅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;

7 Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἔμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς· Ἰπαγῶντε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον, λήψισθε.

8 Ὁ ψίλος δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ἰσχυράτων, ἵως τῶν πρώτων.

9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἡδυσκάτην ὄραν, ἔλαβον ἀνὰ θηνάριον.

10 Ἐλθόντες δὲ οἱ πρώτοι, ἐνόμισαν ὅτι πλείονα^α λήψονται· καὶ ἔλαβον καὶ οὕτω ἀνὰ θηνάριον.

11 Λαθόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδομητοῦ,

12 Λέγοντες· Ὅτι οὗτοι οἱ ἰσχυροὶ μίαν ὥραν ἐποίησαν^β, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοῖς ἐποίησας, τοῖς βαστάσας τὸ βάρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύσωνα.

13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν· Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σὶ· οὐχὶ θηναρίου συνειφώνησάς μοι;

14 Ἄρει τὸ σὸν, καὶ ὑπάγε· θίλω δὲ τούτῳ τῷ ἰσχυρῷ δοῦναι ὡς καὶ σοι.

15 Ἡ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὁ θίλω ἐν τοῖς ἡμέραις; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι;

16 Οὕτως ἔσονται οἱ ἰσχυροὶ, πρώτοι· καὶ οἱ πρώτοι, ἰσχυροὶ· πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἔλεκταί.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα, παρέλαβεν τοὺς δάδικα μαθητάς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·

18 Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ Γραμματέεσι· καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ,

19 Καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μαστιγῶσαι, καὶ σταυρῶσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

20 Τότε προσήλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβοδαίου, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα, καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐτῇ· Εἰπέ, ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐκ ἐναντιῶν σου, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

22 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἔπιν· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· δύνασθε πῶς τὸ ποτήριον, [καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι]; Λέγουσιν αὐτῷ· Δυνάμεθα.

23 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίστε, [καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε]· τὸ δὲ καθίμαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐκ ἐναντιῶν μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμαστοι ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου.

24 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δίκαια, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν.

25 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσά-

^α sc. μισθόν.

^β sc. ἔργον.

μινος αὐτοὺς, εἶπεν· Οἴδατε, ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἰσθῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.

26 Οὐχ οὕτως [δὲ] ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐστι θέλη ἐν ὑμῖν μείων γινώσκει, ἵνα ὑμῶν διάκονος·

27 Καὶ ὅς ἐστι θέλη ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἵνα ὑμῶν δούλος.

28 Ὡς περὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆσθαι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· λῦτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ἐκπεριουμάνει αὐτῶν ἀπὸ Ἱερικῶν, ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.

30 Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παρελθόν, ἔκραζον, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲς Δαβὶδ.

21 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπιτίμησεν αὐτοῖς, ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζον ἔκραζον, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲς Δαβὶδ.

32 Καὶ σταῖς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν· Τί θέλετε ποιῆσω ὑμῖν;

33 Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί.

34 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν· καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Κεφ. καὶ. xxi.

ΚΑΙ ὅτι ἤγγισεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ἦλθεν εἰς Βηθφαγῇ περὶ

τὸ ἕρος τῶν ἱλαίων, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς,

2 Λέγων αὐτοῖς· Περιβῆτε εἰς τὴν κώμην, τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εὐρήσετε ὄνον διδραμένον, καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι.

3 Καὶ ἰάν τις ὑμῶν εἴπῃ τι, ἔρωτι ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρεῖαν ἔχῃ· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς.

4 Τοῦτο δὲ ἔλον γέγονε, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφῆτου, λέγοντος·

5 Εἶπατι τῇ θυγατρὶ Σιών· Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἐρχεται σοι πρῶτος, καὶ ἐπίθεσθαι ἐπὶ ὄνον, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.

6 Περιβήντες δὲ οἱ μαθηταί, καὶ ποιήσαντες καθὼς προστάξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,

7 Ἦσαν τὴν ὁδὸν καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπίθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἵπταντο ἐπάνω αὐτῶν.

8 Ὁ δὲ πλείστος ὄχλος ἵστρωνται ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκαστοι κλαθεὺς ἀπὸ τῶν δυνάμεων, καὶ ἱστρώντου ἐν τῇ ὁδῷ.

9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες, ἔκραζον, λέγοντες· Ὡς περὶ τῶν υἱῶν Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡς περὶ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

10 Καὶ ἐπιστήθους αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐστῆθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα· Τίς ἐστιν οὗτος;

11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὐκ ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ προφῆτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρεθ τῆς Γαλιλαίας.

Καὶ ἐσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε
αὐτοὺς παλουήτας καὶ ἀγο-
ράς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς
ἐξάς τῶν κολλυβιστῶν κατ-
έβη, καὶ τὰς καθίδρας τῶν
ὄντων τὰς περισσότεράς·

Καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέγραπ-
·Ὁ οἶκος μου, οἶκος προσευ-
κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν
κατεσπύλαιον ἡγοῦνται.

Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφ-
·λοι χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ
πίπτον αὐτοῦς.

Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ
γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ
οἶσε, καὶ τοὺς παῖδας κρᾶζαν-
·ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας,
νῦν τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἡγαγάν-
·τες·

Καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις
·ταῖς λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς
αὐτοῖς· Ναί· οὐδέποτε ἀνέ-
·ειπεν, ὅτι ἐκ στόματος νηπίων
·θαλαζόντων καταρτίσω αἶνον;
Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς,
·ἐν ἕξῳ τῆς πόλεως εἰς Βηθα-
·ναί ἡκολούθη ἐκεῖ.

Πρώτας^α δὲ ἐπατάγων εἰς
·τόλιν, ἐπέτασεν.

Καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς
·ἡλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν
·ἔν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον·
·λέγει αὐτῇ· Μηδέτι ἐκ σοῦ
·ὅς γίνηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ
·ἰνθη παραμυθρῆμα ἡ συκῇ.

Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταί,
·ἡσαν, λέγοντες· Πῶς πα-
·ρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῇ;

21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
·εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
·ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ διακρι-
·θῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς παι-
·ήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὅρει τούτῳ
·ἔσται· Ἀρθεῖτε, καὶ βλῆθητε εἰς
·τὴν θάλασσαν, γινήσεται.

22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσῃτε
·ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες, λή-
·ψετε.

23 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ
·ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκον-
·τες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
·τοῦ λαοῦ, λέγοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξου-
·σίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι
·ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
·εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κα-
·τὰ λόγον ἑνα· ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι,
·καὶ γὰρ ὑμῖν ἔρω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
·ταῦτα ποιᾷ.

25 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πό-
·θεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
·Οἱ δὲ διλογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς,
·λέγοντες· Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐ-
·ρανοῦ· ἔρει ἡμῖν· Διατί οὕτως οὐκ
·ἐπιστεύσατε αὐτῷ;

26 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώ-
·πων· φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες
·γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφή-
·την.

27 Καὶ ἀποκριθεὶς τῷ Ἰησοῦ,
·εἶπον· Οὐκ οἶδαμεν. Ἔφη αὐτοῖς
·καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν
·ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἀνθρώπος
·ἔχει τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ
·πρώτῳ, εἶπεν· Τέκνον, ὕπαγε, σήμε-
·ρον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου,

29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐ δύλω· ὕστερον δὲ μετamelήθεις, ἀπῆλθεν.

30 Καὶ προσελθὼν τῷ διουτέρῳ, εἶπεν ὁσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἐγὼ^a, κύριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθεν.

31 Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ πρῶτος. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τιλῶναι καὶ αἱ πόρται προάγουσιν ὑμᾶς ἕως τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

32 Ἦλθεν γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστήσαντι αὐτῷ· οἱ δὲ τιλῶναι καὶ αἱ πόρται ἐπίστανται αὐτῷ· ὑμῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετamelήθητε ὕστερον,^b τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσασθε· Ἀνθρώπος [τις] ἦν ἀκαθίστατος, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπέλωνα, καὶ φραγμὴν αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ἔρριξεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ἐκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξίδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπειδήμουν.

34 Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, ^b λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ.

35 Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἰδουραν, ὃν δὲ ἀπέκτανται, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν.

36 Πάλιν ἀπέστειλε ἄλλους δούλους πλείους τῶν πρῶτων· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὁσαύτως.

37 Ὅστις δὲ ἀπέστειλε πρὸς

αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· Ἐκτραπήσονται τὸν υἱόν μου.

38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστι ὁ κληρονόμος, διὸτι, ἀπακτείνωμεν αὐτόν, κατὰσχόμενοι τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

39 Καὶ λαβόντες αὐτόν ἐξ ὧρων ἔκω τοῦ ἀμπέλωνος, καὶ ἀπέκτανται.

40 Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπέλωνος, τί ποιήσει τὸν γεωργὸν ἐκείνον;

41 Λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς καὶ κῶς ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπέλωνα ἐκδύσει· ἄλλους γεωγούς, οἵτινες ἀποδάσουσιν αὐτῷ τὸν καρπὸν ἐν τοῖς καιροῖς αὐτοῦ.

42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ δίκιοι ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς· Δίδω ἐν ἀπιδουκίᾳ οἱ οἰκοδομοῦντες, αὐτὸς ἐγινόθη ἕως καφίλην γυνίαν· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὐτῇ, καὶ ἵσθι θουραστοὶ ἐν ὧς θαλμῶς ἡμεῖς;

43 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὃ ἀρθῆσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεὶα τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἱσθι πικρῇ τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

44 Καὶ ὁ πιστὸν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται· ἰφ' ὃν ἂν πίσθ, λαμβήσεται αὐτόν.

45 Καὶ ἀκούσασθε οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἕγνωσαν ὅτι περὶ αὐτοῦ λέγει.

46 Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρετῆσαι, ἰφोधῆσαν τοὺς ἄλλους ἱσθι ὡς προφῆται αὐτὸν εἶχον

^a sc. πορεύομαι. ^b sc. ἴμα. ^c sc. κατὰ; vel Acc. pro Nom. Ἀν

Κεφ. κ'. XXII.

ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, λέγων·

2 Ὁμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπου βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ·

3 Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ^α καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ ἤθελον ἰλθῆναι.

4 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων· Εἰπάτε τοῖς κεκλημένοις· Ἰδοὺ, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦρά μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους.

5 Οἱ δὲ ἀμελήσαντες, ἀπῆλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ·

6 Οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἔσθισαν καὶ ἀπέκτειναν.

7 Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὤργισθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματά αὐτοῦ, ἀπώλισε τοὺς φονεῖς ἐκείτους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν.

8 Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι.

9 Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεσθόλους τῶν οὐδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὗρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους.

10 Καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκῆνοι εἰς τὰς οὐδούς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρεν, πανηρούς τι καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων.

11 Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς

θεασάσθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωποι οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου·

12 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐταῖρε, πῶς ἐσήλθης ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφωμώθη.

13 Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· Διῆσαντες αὐτοῦ πίδακας καὶ χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν, καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν οὐδόντων.

14 Πολλοὶ γὰρ ἴσιν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Τότε παρευθίντες οἱ Φαρισαῖοι, συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσασιν ἐν λόγῳ.

16 Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητάς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.

17 Εἰπὼν οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔχιστι δοῦναι κήσον Καίσαρι, ἢ οὐ;

18 Γινὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε· Τί μοι πιερίζετε, ὑποκριταί;

19 Ἐπιθυξάτέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήσου· Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον.

20 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίτος ἡ εἰκὼν αὐτῆ καὶ ἡ ἐπιγραφή;

21 Λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν τὰ^β Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τὰ^β τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ.

^α sc. ἵνα καὶ τοῦ.^β sc. πρὸς ἄλλα.

22 Καὶ ἀκούσαντες ἰθαύμασαν· καὶ ἀφόντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

23 Ἐν ἑκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ ἴσθαι ἀνάστασιν· καὶ ἐπαρώτησαν αὐτὸν,

24 Λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσὴς ἔπειν· Ἐάν τις ἀποθάῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβριεῖται ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

25 Ἦσαν δὲ κατ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος, γαμήσας, ἐτελεύτησεν· καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

26 Ὅμοιος καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ὡς τῶν ἑπτὰ.

27 Ὑποτίθει δὲ πάντων ἀπίθανον καὶ ἡ γυνὴ.

28 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή· πάντες γὰρ ἔσονται αὐτή.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πλασιῶσθε, μὴ εἰδέτε τις τὰς γραφῶν, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

30 Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὗτοι γαμήσονται, οὗτοι ἐγαμήζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανοῖς ἔσονται.

31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ βιβλίον ὑμῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος·

32 Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ· οὐκ ἔστιν ὁ Θεός, Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

33 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλάσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμασι τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό·

35 Καὶ ἐπαρώτησαν αὐτὸν ὡς ἐξ αὐτῶν, ναμιὰς, περὶ αὐτὸν, καὶ λέγων·

36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου.

38 Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή.

39 Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

40 Ἐν ταύταις ταῖς δυοῖν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρίμασται.

41 Συνηγμένον δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπαρώτησαν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

42 Λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίος υἱὸς ἔστι; Διγνοσιν αὐτῷ, τοῦ Δαβὶδ.

43 Λέγων αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι·^α Κύριον αὐτὸν καλεῖ; λέγων·

44 Εἶπεν ὁ Κύριος τῇ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ὡς ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

45 Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἔστι;

46 Καὶ οὐδαὶς ἰδύναται αὐτῷ

ἀποκριθεὶς λέγει· οὐδὲ ἐπιλαβὴς
της ἐκ' ἑαυτοῦ τῆς κείρας ἐκτε-
νῶσαι αὐτῷ ἰσχύει.

Κεφ. xj. XXIII.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν ταῖς
ἐχθρας καὶ ταῖς μαθήταις αὐτοῦ,

2 λέγων· Ἐπεὶ τῆς Μοῦσας
καθίδρας ἐκάθισεν αἱ Γραμμα-
ταὶ καὶ αἱ Φαρισαῖοι·

3 Πάντα οὖν, ὅσα αἱ ὑποκρί-
ναι περὶ, τηροῦντι καὶ ποιῶντι
κατὰ διὰ τὰ ἔργα αὐτῶν μη ποι-
εῖν· λέγουσι γὰρ, καὶ οὐ ποιῶσι.

4 Δυσμύουσι γὰρ φορτία βα-
ρὺ καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπι-
τίκνουν ἐπὶ τοὺς ὄμους τῶν ἀν-
θρώπων· τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν
οὐ θέλουσι κινήσαι αὐτά·

5 Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν
ποιοῦσι πρὸς τὸ διαβῆναι ταῖς
ἀνθρώπων. Πλατύνουσι δὲ τὰ
φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύ-
νουν τὰ κράσπιδά τῶν ἱματίων
αὐτῶν.

6 Φιλοῦσι τε τὴν πρωτο-
κλισίαν ἐν τοῖς δύντοις, καὶ τὰς
πρωτοκαθιδρίας ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς,

7 Καὶ τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν
ἀνθρώπων, 'Ραββί, 'Ραββί.

8 Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε 'Ραβ-
βί· Εἰς γὰρ ἔστιν ὑμῶν ὁ Καθηγη-
τής, [ὁ Χειρὴς] πάντες δὲ ὑμεῖς,
ἀδελφοί ἐστέ.

9 Καὶ πατὴρ μὴ καλεῖσθαι·
ὁ μὲν ἐπὶ τῆς γῆς· Εἰς γὰρ ἔστιν
ὁ Πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

13 Μὰρ κληθεὶς καθηγηταί·
Εἰς γὰρ ἑαυτὸν ἔστιν ὁ Καθηγητής,
ὁ Χειρὴς.

11 Ὁ δὲ μαζεύων ἱμῶν, ἔσται
ἑαυτοῦ δακρυός.

12 Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν,
ταπεινωθήσεται· καὶ ὅστις ταπει-
νώσῃ ἑαυτὸν, ὑψοθήσεται.

13 Οὐαὶ δὲ ἱμῖν, Γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑπεκρίναι, ὅτι
ἐλάττει τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν
ὑπεκρῶν τῶν ἀνθρώπων· ἱμεῖς
γὰρ οἱ αἰσχροῦμεν, οὐδὲ ταῖς ἀνι-
χάρωνος ἀξίως ἐσθλῶν.

14 Οὐαὶ ἱμῖν, Γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑπεκρίναι, ὅτι
κατωτρίστι τὰς αἰκίας τῶν χρησ-
τῶν καὶ προβάλλετε μακρὰ προσε-
χίμενοι· διὰ τοῦτο λήψονται πε-
ρισσότερον κρίμα.

15 Οὐαὶ ἱμῖν, Γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑπεκρίναι, ὅτι
πυριμάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν
ἐρησον^b, ποιῶσαι ἵνα προσέλθω-
τον· καὶ ὅταν γένηται, ποιῶσι
αὐτὸν υἱὸν γυναικὸς διπλοτέρου
ἡμῶν.

16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὀφθαλοὶ τυφλοὶ,
αἱ λέγοντες· Ὅς αἱ ὁμολογίαι ἐν
τῷ ναῷ, οὐδὲν ἔστιν· ὅς δ' αὖ
ὁμολογίαι ἐν τῷ χερυσίνῳ τοῦ ναοῦ,
ὀφθαλμοί.

17 Μαροὶ καὶ τυφλοί· τίς
γὰρ μαζεύων ἔστιν, ὁ χερυσὶς, ἢ ὁ
ναός, ὁ ἀγιάζων τὸν χερυσίνον;

18 Καί, Ὅς ἐὰν ὁμολογίαι ἐν τῷ
δυσμοστηρίῳ, οὐδὲν ἔστιν· ὅς δ' αὖ
ὁμολογίαι ἐν τῷ δάφνῳ τῷ ἐπὶ τῷ
τοῦ, ὀφθαλμοί.

^a sc. τινὰ.

^b sc. γῆν.

19 Μαροὶ καὶ τυφλοὶ, τί γὰρ μίζον; τὸ δῶρον, ᾧ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιαζόν τὸ δῶρον;

20 Ὁ οὖν ὁμῶς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὁμνῶν ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ.

21 Καὶ ὁ ὁμῶς ἐν τῷ καῶ, ὁμνῶν ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατω-
κοῦντι αὐτόν.

22 Καὶ ὁ ὁμῶς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμνῶν ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθήμενῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23 Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑπακρίται, ὅτι ἀποδο-
κατοῦτε τὸ πένθος, καὶ τὸ ἠη-
θοῖ, καὶ τὸ κύμιον· καὶ ἀφίκαντε
τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρί-
σιν, καὶ τὸν ἔλεος, καὶ τὴν πίστιν·
ταῦτα [δὲ] ἴδιμ ποιῆσαι, κακῶν
μὴ ἀφίκασι.

24 Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κά-
μηλον καταπίοντες.

25 Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς, καὶ Φαρισαῖοι, ὑπακρίται, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέ-
μουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀπερσιᾶς.

26 Φαρισαῖοι τυφλοὶ, καθάρι-
σον πρώτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γίνῃται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.

27 Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑπακρίται, ὅτι παρε-
μοιάζετε τάφους κοκοιναμένους, ὅ-
τινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι,
ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀσίων νεκρῶν,
καὶ πόσος ἀκαθαρσίας.

28 Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν

φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι
ἔσωθεν δὲ μεστὴ ἵστι ὑποκρισία
καὶ ἀνομίας.

29 Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑπακρίται, ὅτι ἀκαθ-
αίτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν
καὶ κοσμεῖτε τὰ μαρμαῖα τῶν δι-
κίων,

30 Καὶ λέγετε· Εἰ ἤμεν ἐν ταῖς
ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν
ἤμην κοινοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι
τῶν προφητῶν.

31 Ὡς μαρτυρεῖτε ἑαυτοῦ
ὅτι οἶα ἵστι τῶν φοβευσάντων τοὺς
προφῆτας.

32 Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ
μέτρον τῶν πατέρων ἡμῶν.

33 Ὁφεί, γινώματα ἐχιδνῶν
πῶς φύγῃ ἀπὸ τῆς κρίσεως τὴν
γῆρας;

34 Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀπο-
στέλλω πρὸς ὑμᾶς Προφῆτας, καὶ
Σοφούς, καὶ Γραμματεῖς· καὶ ἡ
αὐτῶν ἀπειθήσονται καὶ στασεύσονται
καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσονται ἐν ταῖς
συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξῃ
ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν·

35 Ὅπως ἔλθῃ ἡ ὑμᾶς πᾶ
αἷμα δίκαιοι, ἐκχυνόμενοι ἐπὶ τὴν
γῆν, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβὲλ τὴν
δικαίου, ἵως τοῦ αἵματος Ζαχα-
ρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονίσκει
μεταξὺ τοῦ καοῦ καὶ τοῦ θυσια-
στηρίου.

36 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, [ὅτι] ἡ
ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεάν ταύτην

37 Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἀ-
ποκτείνουσα τοὺς προφῆτας, καὶ
λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπιστοκαλόμενοι

πρὸς αὐτὴν· ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνερχομένην τὰ τέκνα σου, ² ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὅρις τὰ ἱερῶς ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησεν;

38 Ἰδοὺ, ἀφίσταται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἱερῶς.

39 Λέγω γὰρ ὑμῖν· Οὐ μὴ με ἴδῃτε ἀπ' ἄρτι, ἕως ἃν ἔλθῃ· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΑΘ. ΚΔ'. XXIV.

ΚΑΙ ἔχελθον ὁ Ἰησοῦς ὑποκείμετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθεν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδιᾶσαι αὐτῷ τὰς εἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.

2 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφισθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθου, ὃς οὐ [μὴ] καταλυθῇσεται.

3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἑλαιῶν, προσῆλθεν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ.

5 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ἐγὼ Χριστός· καὶ πολλοὺς πλανήσῃ.

ἀλλήσῃτε δὲ ἀκούειν ποταὶ ἀκούας πολέμων· ἀρᾶ· οἰσθε· διὸ γὰρ πάντα γινώσκω· ἀλλ' οὐπω ἔστι τὸ τέλος.

7 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ, καὶ λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους.

8 Πάντα δι' ταῦτα ἀρχὴ ὀδύνης.

9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θάλασσαν, καὶ ἀπεκτενεύουσιν ὑμᾶς· καὶ ἔσονται μισοῦμενοι ὑπὸ πάντων ἰδιῶν διὰ τὸ ὄνομα μου.

10 Καὶ τότε σκαυθαλισθήσονται πολλοί· καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι, καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους.

11 Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται· ἐγερθήσονται, καὶ πλανήσουσι πολλοὺς.

12 Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυχήσεται ἡ ἀγαπῆ τῶν πολλῶν.

13 Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, ὁὗτος σωθήσεται.

14 Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτυρίαν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ βδελύγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἑστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ὁ ἀναγινώσκων νοιώτω·

16 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐκ τῶν ὄρων·

17 Ὁ ἐπὶ τοῦ δόματος, μὴ καταβάνειντα ἔρει ταῖς ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ·

18 Καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπιστρέψατω ὀπίσω ἔρει ταῖς ἱμάτιν αὐτοῦ.

19 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσιν καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

20 Προσπύχοντι δὲ, ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χυμῶνος, μηδὲ [ἐν] σκεδᾶται.

21 Ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γίνηται.

22 Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθουν αἱ ἡμέραι ἐκείναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβώθονται αἱ ἡμέραι ἐκείναι.

23 Τότε ἴαν τις ὑμῶν ἄπ' Ἰδού, ἄδι· Χριστὸς, ἢ ἄδι· μὴ πιστεύσῃτι.

24 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

25 Ἰδοὺ, προέρχεται ὑμῖν.

26 Ἐὰν οὖν ᾤψασιν ὑμῖν Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἵστί· μὴ ἐξέλθῃτι. Ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμίαις· μὴ πιστεύσῃτι.

27 Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν· οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

28 Ὅπου γὰρ ἴαν ἢ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄστροι.

29 Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δάσκει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πσιοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σκαλευθήσονται.

30 Καὶ τότε φανεῖται τὸ σῶμα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε κήρυτται πᾶσι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ θύονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

31 Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀγίων, ἀπ' ἀκρῶν οὐρανῶν ἕως ἀκρῶν αὐτῶν.

32 Ἀπὸ δὲ τῆς σκεπῆς μάθῃτι τὴν παρεβολήν· ἔτσι ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς γίνηται ὑπαλλῆς, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκουσι ὅτι ἐγγὺς τὸ τέλος.

33 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδωσι πάντα ταῦτα, γινώσκουσι ὅτι ἐγγὺς ἔστιν ἐπὶ θύρας.

34 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γίνηται.

35 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· αἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ [τῆς] ἕρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ αἱ ἀγγελοὶ τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ [μου] μόνος.

37 Ὡσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

38 Ὡσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πόιντες, γαμοῦντες καὶ ἐκγυμνίζοντες, ἄλλ' ἢς ἡμέρας ἐσθλάθῃ Νῶε ὡς τὰς ὥρας·

καὶ ἔστιν ὁ κλαυθρὸς καὶ ὁ βρογμός τῶν ὀδόντων.

31 Ὅταν δὲ ἴδῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ [ἅγιοι] ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ.

32 Καὶ συνελθόντες ἕκαστον αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε ὁ πᾶσι ἀφοριεῖν τὰ πρῶτα ἀπὸ πάντων ἱερῶν.

33 Καὶ στήναι τὰ μὲν πρῶτα ἐν δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἕθνη δὲ ἐκείνους.

34 Τότε ἔρῃ ὁ βασιλεὺς τῶν ἐν δεξιῶν αὐτοῦ. Λοῦσι οἱ πλεονεχῆς τοῦ πικρὸς μου, ἀλατρωσθήσονται τῶν σπικαμένων ἡμῶν βασιλεὺς ἀπὸ πικρῶν πικρῶν.

35 Ἐκκρινεῖται γὰρ καὶ ὁ πᾶσι καὶ θανάτῳ ἀνάστα, καὶ ἐκκρινεῖται καὶ ἕως ἡμέρας, καὶ συνυμνεῖται μετ'

36 Γραμῆς, καὶ πνευμάτιος καὶ ἁγίου, καὶ ἐκκρινεῖται μετ' ὁ Φαλακῆ ἡμέρας, καὶ ἡλίκος πικρὸς μετ'

37 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δικαῖοι, λέγοντες· Κύριε, πότε εἰ εἴδαμεν πικρῶν, καὶ ἡρώδης, ἡ δόξῃ, καὶ ἐκκρινεῖται;

38 Ποῦτι δὲ εἰ εἴδαμεν ἕως, καὶ ἐκκρινεῖται; ἡ γραμῆς, καὶ πνευμάτιος;

39 Ποῦτι δὲ εἰ εἴδαμεν αὐτοῦ, ἡ ὁ Φαλακῆ, καὶ ἡλίκος πικρὸς μετ' αὐτοῦ;

40 Καὶ ἀποκριθὲς ὁ βασιλεὺς, ἔρῃ αὐτοῖς· Ἄμην λέγω ἡμῶν. ὅδ' ὅσοι ἐκκρινεῖται ἐν τού-

τοι τῶν ἀδελφῶν μου τοῦ ἐλαχίστου, ἡμῶν ἐκκρινεῖται.

41 Τότε ἔρῃ καὶ τοὺς δὲ ἀποκρινομένους· Παύσιντες ἀπ' ἡμῶν οἱ πικρῶν καὶ τὸ πᾶν τὸ πικρῶν, τὸ σπικαμένον τῶν δικαίων καὶ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ.

42 Ἐκκρινεῖται γὰρ καὶ οἱ πᾶσι καὶ θανάτῳ ἀνάστα, καὶ ἐκκρινεῖται μετ'

43 ἕως ἡμέρας, καὶ οὐ συνυμνεῖται μετ' ἡμῶν, καὶ οὐ πνευμάτιος καὶ ἁγίου καὶ ὁ Φαλακῆ, καὶ οὐ ἐκκρινεῖται μετ' αὐτοῦ.

44 Τότε ἀποκριθήσονται [αὐτῷ] καὶ οἱ δικαῖοι, λέγοντες· Κύριε, πότε εἰ εἴδαμεν πικρῶν, ἡ δόξῃ, ἡ ἕως, ἡ γραμῆς, ἡ αὐτοῦ, ἡ ὁ Φαλακῆ, καὶ οὐ ἀποκριθήσονται μετ' αὐτοῦ.

45 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτοῦ, λέγοντες· Ἄμην λέγω ἡμῶν, ὅδ' ὅσοι οὐκ ἐκκρινεῖται ἐν τούτοις τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἡμῶν ἐκκρινεῖται.

46 Καὶ ἀποκριθὲς αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς αἰσίων· οἱ δὲ δικαῖοι οἱ ζῶντες αἰσίων.

Καθ. κβ'. XXVI.

ΚΑΙ ὁρᾷ, ὅτι ἐπὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς πάντας τοὺς λόγους τούτους, ὅτι τοὺς μαθηταῖς αὐτοῦ.

2 Οἶδεν, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίγνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σπικαμένον.

3 Τότε συνελθόντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα.

4 Καὶ συνθεοιούντες ἵνα τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι δόξα, καὶ ἀποκταίνωσιν.

5 Ἐλεγον δὲ Μὴ ἐν τῇ ἱερῇ, ἵνα μὴ θέρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γινόμενον ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπρεῶ, ἡ

7 Προῆλθιν αὐτῷ γυνὴ ἀλάστροι μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχειν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακιμῶν.

8 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγωνιάκουν, λέγοντες· Εἰς τί ἢ ἀπώλεια αὕτη;

9 Ἦδύνετο γὰρ τοῦτο [τὸ μύρον] πρεθῆναι πολλοῦ, καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.

10 Γινούσιν δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἔπειτα αὐτοῖς· Ἐπὶ τί κόπους κατέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλοὶ ἐργάσατο εἰς ἐμὲ.

11 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

12 Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἰταφιάσαι με ἑπομένῃ.

13 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἔσται κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσονται καὶ ὁ ἑταίρησιν αὕτη, εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς,

15 Εἶπεν· Τί θέλεις μοι δούναί, καὶ γὰρ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια.

16 Καὶ ἀπὸ τότε ἔζητε εἰς αἶμα ἵνα αὐτὸν παραδῶ.

17 Τῇ δὲ πρώτῃ^β τῶν ἑξήκων προῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἵναι μάσωμέν σοι φαγῶν τὸ πάσχα;

18 Ὁ δὲ ἔειπεν· Ὑπάρχει εἰς τὸ πλῆθος πρὸς τὸν δαῖτα, καὶ ἔπειτα αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέγει· καιρὸς μου ἔγγις ἵσθι, πρὸς κοῦν τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθῶν μου.

19 Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἐποίησαν τὸ πάσχα.

20 Ὁφίαις^ε δὲ γινόμενης, καὶ μετὰ τῶν δώδεκα.

21 Καὶ ἰσθιόντων αὐτῶν, ἔπειτα Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἕξ ἑξ ἡμῶν παραδώσει με.

22 Καὶ λυπούμενος σφοδρῶς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς ἕκαστος αὐτῶν· Μήτις ἡγώ εἰμι, Κύριε;

23 Ὁ δὲ ἀπεκρίθας, ἔειπεν· Ἰδοὺ ὁ καιρὸς μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρεῦσθαι τῇ χύμα, οὗτός με παραδώσει.

24 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ οἰκίαι διὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνη· οὗ^δ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρὰ δίδεται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οἱ ἡγιασμένοι ὁ ἀνθρώπος ἐκείνος.

25 Ἀπεκρίθας δὲ Ἰούδας, παραδίδους αὐτόν, ἔειπεν· Μήτις ἡγώ εἰμι, Ῥαββί; Λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ παῖς.

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼς ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογησας^α, ἔκλασεν^ε, καὶ ἔδωκεν^δ τοῖς

^α sc. διὰ. ^β sc. τῇ ἡμέρᾳ. ^ε sc. ἄρας. ^δ sc. τὸν Θίω. ^ε sc. τὸν

μαθηταῖς, καὶ εἶπε· Ἀκούετε, Φάριστε· τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου.

27 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Πίνετε ἐξ αὐτοῦ πάντες·

28 Τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφυσιν ἁμαρτιῶν.

29 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πῖν᾽ ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πῖν᾽ μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου.

30 Καὶ ὁμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἑλαιῶν.

31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσθε ἐν ἡμέρᾳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γάρ· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης.

32 Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Εἰ [καί] πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.

34 Ἐφ' αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὲν λέγω σοί, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρεῖς ἀπαρνήσῃ με.

35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Καὶ ὅτι δὴ με σὺν σοὶ ἀποθάνειν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθμανῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς·

Καθίσαι αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀπὸ τῶν προσεύχεμαι ἐκεί.

37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πίτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεδεδάειν, ἤρξατο λυπῖσθαι καὶ ἀθμενεῖν.

38 Τότε λέγει αὐτοῖς· Περιλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ.

39 Καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἔπινεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος, καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθίτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν ὡς ἂν ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορεῖν μετ' ἐμοῦ;

41 Γρηγορεῖτε καὶ προσύχητε ἵνα μὴ ἐκπίθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42 Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπὸ τῶν προσεύχεται, λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθῆναι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ αὐτὸ πῖν᾽, γενήσθω τὸ θέλημά σου.

43 Καὶ ἰδὼν εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι.

44 Καὶ ἀφίς αὐτοὺς, ἀπὸ τῶν πάλιν, προσεύξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών.

45 Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἤγγικεν ἡ ὥρα,

καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί-
δοται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν.

46 Ἐγερθε, ἄγμεν· ἰδοὺ,
ἡγγικεν ὁ παραδίδούς με.

47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
ἰδοὺ, Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἦλθε,
καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ
μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν
Ἀρχιερέων καὶ Πρεσβυτέρων τοῦ
λαοῦ.

48 Ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν,
ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων· Ὅτι
ὃν φιλήσω, αὐτὸς ἐστὶ· κρατήσωτε
αὐτόν.

49 Καὶ εὐθὺς προσελθὼν τῷ
Ἰησοῦ, ἔπει· Καίρει, Ῥαββί· Καὶ
κατεφίλησεν αὐτόν.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπει αὐτῷ·
Ἐταίρει, ἐφ' ᾧ πάρεμι; Τότε προσ-
ελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ
τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐ-
τόν.

51 Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ Ἰη-
σοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασεν
τὴν μάχαιραν αὐτοῦ· καὶ ποτά-
ξας τὸν δοῦλον τοῦ Ἀρχιερέως,
ἀφῆκεν αὐτοῦ τὸ ὄτιον.

52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ
οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαί-
ρᾳ ἀπολοῦνται·

53 Ἡ δακτύς ἐστι οὐ δύναμαι
ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα
μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους
ἢ δώδεκα λεγιῶνας ἀγγέλων·

54 Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ
γραφαί, ὅτι οὕτω δεῖ γινέσθαι·

55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἔπει ὁ
Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ λη-
στον ἐξέλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ

ξύλων συλλαβεῖν με· καὶ ἡμί-
ρην πρὸς ὑμᾶς ἐκαθέζομαι διδά-
σκων ἐν τῇ ἱερᾷ, καὶ οὐκ ἐκρατι-
σατί με.

56 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵν
πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προ-
φητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες
ἀφῆκτον αὐτόν, ἔφυγον.

57 Οἱ δὲ, κρατήσαντες τὸν
Ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφην
τὸν Ἀρχιερέα, ὅπου οἱ Γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι συνήχθη-
σαν.

58 Ὁ δὲ Πίτρος ἠκολούθη αὐ-
τῷ ἀπὸ μακρόθεν, ἵνα τῆς αὐλῆς
τοῦ Ἀρχιερέως· καὶ εισελθὼν ἵσ-
τάμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἵδι-
ον τὸ τέλος.

59 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ
Πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλ-
οι ἐζήτουν ψευδομαρτυρίας κατὰ τὸν
Ἰησοῦν, ὅπως αὐτὸν θανατώσασιν·

60 Καὶ οὐχ εὑρόν· καὶ πολλοὶ
ψευδομαρτύρουν προσελθόντων, οὐ
εὑρόν. Ὅστιες δὲ προσελθόντες
δύο ψευδομαρτύρουν,

61 Ἐπὶ· Οὗτος ἔφη· Δύνα-
μαι καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ
καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομήσει
αὐτόν.

62 Καὶ ἀναστὰς ὁ Ἀρχιερεὺς
ἔπει αὐτῷ· Οὐδὲν ἀποκρίνη·
οὐταί σου καταμαρτυροῦσιν·

63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰσχύσας. Κι
ἀποκριθεὶς ὁ Ἀρχιερεὺς, ἔπει
αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τὸν
Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν ἡ-
γήσῃ, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ.

64 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἦ-
πας· πλὴν λέγει ὑμῖν, ὅτι

ἄψετε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου κα-
θήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ
ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐ-
ρανοῦ.

65 Τότε ὁ Ἀρχιερεὺς διῆρξεν
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων· Ὅτι
ἐβλασφήμησες· τί ἔτι χρειάν ἔχο-
μεν μαρτύρων; Ἴδε, νῦν ἠκούσατε
τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ.

66 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀπο-
κριθέντες, εἶπον· "Ενοχος θανάτου
ἐστίν.

67 Τότε ἐνέπυσαν εἰς τὸ πρὸ-
σωπον αὐτοῦ, καὶ ἐκολάφισαν αὐ-
τόν· οἱ δὲ ἐρῶάπισαν.

68 Λέγοντες· Προφήτισον ἡ-
μῖν, Χριστὲ, τίς ἐστὶν ὁ παῖσας σε;

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξα ἐκάθηντο
ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ
μία παιδίσκη, λέγουσα· Καὶ σὺ
ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.

70 ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν
[αὐτῶν] πάντων, λέγων· Οὐκ οἶδα
τί λέγετε.

71 Ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν
 πυλαῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη", καὶ
 λέγει τοῖς ἐκτῷ. Καὶ οὗτος ἦν με-
 τὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.

72 Καὶ πάλιν ἡγήσατο μεθ' ὅρκου· "Οτι εὖκ εἶδα τὸν ἄνθρωπον.

73 Μετὰ μικρὸν^δ δὲ προσελ-
θόντες οἱ ἰσταντίς, εἶπον τῷ Πέτρῳ·
* Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ
γὰρ ἡ λαλιά σου δηλὸν σε ποιεῖ.

74 Τότε ἤρξατο καταναθεμα-
τίζειν, καὶ ὀμνῆσαι· Ὅτι οὐκ εἶδον
τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς ἀλέκ-
ταρ ἐφώνησι.

75 Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ
ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ, ἀρκετός αὐ-
τῷ, "Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι,
τρὶς ἀπαρνήσῃ με. Καὶ ἔξιλθὼν
ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

КѢФ. 2. XXVII.

ΠΡΩΙΑΣ δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν.

2 Καὶ δῆσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον, καὶ παρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδι-
δούς αὐτὸν, ὅτι κατεκρίθη, μετα-
μεληθεὶς, ἀπέστρεψε τὰ τριακοντὰ
ἀργύρια τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς
Πρεσβυτέροις,

4 Λέγων· Ἡμεῖς, παραδοὺς
αἵμα ἀνθρώπου. Οἱ δὲ εἶπον· Τί πρὸς
ἡμᾶς; σὺ ὅλως.

5 Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ
ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν, ἀπ-
ήγγατο.

6 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον· Οὐκ ἔστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν ποταμὸν· ἐπεὶ τιμὴ αἱμάτων ἐστὶ.

7 Συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἠγό-
ρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρόν τοῦ κι-
ραμείως, εἰς ταφὴν τοῖς ἔθνεσι.

8 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκείνος,
ἀγρὸς αἵματος, ὥς τῆς σήμερον.

9 (Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ
Ἰερμίου τοῦ Προφήτου, λέγοντος·
καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια,
τὴν τιμὴν τοῦ τιτιμημένου, ὃν ἐτι-
μήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ.

⁷ SC. παιδεία.

b sc. $\chi\acute{\alpha}\sigma\iota\sigma\iota\nu$.

Ε ΣΣ. ἸΑΝΤΟΥ.

d sc. *Spang.*

Καὶ ἴδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν τοῦ κρεμῆως, καθά^α συν-
μοι Κύριος.)

Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἵστα ἡμερο-
ν ἡγμένων· καὶ ἐπαράττει
ὁ ἡγμῶν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ
κύριος τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς αὐτῷ· Σὺ λέγεις.

Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐ-
τῷ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν
ἐν τῷ αὐτῷ, οὐδὲ ἀπεκρίνατο.

Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος·
ἐκίστα πῶσα σου καταμαρ-
ται;

Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς
τὸ ῥῆμα· ὥστε θαυμάζουν τὸν
ἵνα λίαν.

Κατὰ δὲ ἱερτὴν ἐλάττω ὁ ἡγ-
μῶν, ἀπολύει ἵνα τῷ ἔχλῳ ὁσ-
οὶ ἦσαν.

Ἐχον δὲ τότε δύο μοῖραι ἐπὶ
τὸν ἡγμῶνα Βαραββᾶν.

Συνηγμένοι οὖν αὐτῶν, εἴ-
πεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέ-
τε ἀπολύειν ὑμῖν; Βαραββᾶν,
ἢ τὸν λεγόμενον Χριστόν;
Ἦδη γὰρ ὅτι διὰ φόβου
ἔλασαν αὐτοὺς.

Καθημένους δὲ αὐτοῦ ἐπὶ ταῦ
τος, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ
αὐτοῦ, λέγουσα· Μηδεὶς σοι
ῥ. δικαίῳ ἐκίστα· πολλὰ γὰρ
ἐν σήμερον κατ' ὅσαρ δι' αὐ-

Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρε-
σβυτέρους τοὺς ἔχλους, ἵνα
ἀνταῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ
ὁ ἀπολύσωσιν.

Ἀπεκρίθεις δὲ ὁ ἡγμῶν,

εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέτε ἀπὸ τῶν
δύο ἀπολύειν ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον,
Βαραββᾶν.

22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος·
Τί εὖ ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγό-
μενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτῷ
πάντες· Σταυρωθήτω.

23 Ὁ δὲ ἡγμῶν εἶπεν· Τί γὰρ
κακὸν ἐποιήσιν; Οἱ δὲ περισσῶς
ἔκραζον, λέγοντες· Σταυρωθήτω.

24 Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐ-
δὲν ἐφίλει, ἀλλὰ μάλλον θόρυ-
βος γίνεσθαι, λαβὼν ὕδωρ, ἀπενίψα-
το τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ἔχλου,
λέγων· Ἀθάβος ἐμὶ ἀπὸ τοῦ αἵ-
ματος τοῦ δικαίου τούτου· ἐμὶς
ἐψίστη.

25 Καὶ ἀπεκρίθεις πᾶς ὁ λαὸς,
εἶπεν· Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς,
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26 Τότε ἀπίλυσεν αὐτοῖς τὸν
Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν φρα-
γυλλώσας, παρέδωκεν ἵνα σταυ-
ρωθῇ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγ-
μῶνος, παρελαβόντες τὸν Ἰησοῦν
εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ'
αὐτὸν ὅλην τὴν σπύραν.

28 Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, πε-
ρίεθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κακί-
νην.

29 Καὶ πλίκαντες στίφανον ἐξ
ἀκανθῶν, ἐτίθηκον ἐπὶ τὴν κεφα-
λήν αὐτοῦ, καὶ κάλαμοι ἐπὶ τὴν
δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαν-
τες ἡμπεροσθὲν αὐτοῦ, ἐτίπαιζον αὐ-
τῷ, λέγοντες· Χαίρει ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων.

30 Καὶ ἡμπετόσαντες εἰς αὐ-

^α pro καθ δ, ec. ῥήματα.

b ec. ἵστα.

30.

332.

6000060511

54-2090

H KAINH

ΔΙΑΘΗΚΗ

SIVE,

NOVUM

TESTAMENTUM

GRÆCE;

CUI SUBIICITUR

SELECTIO COPIOSA

LECTIONUM VARIANTIUM EMENDATIONUMQUE GRIEBACHII

PRÆCIPUARUM,

NECNON

QUAMPLURIMÆ VOCES ELLIPTICÆ.

ACCURANTE

GULIELMO DUNCAN, E.C.P.

STIRLING & KENNEY, EDINBURGI;
ET WHITTAKER, TREACHER, & ARNOT, LONDINI.

MDCCCXXX.

332.

auderat **DUNCANUS STEVENSON,**
Academiae Edinensis Typographus.

ADVERTISEMENT.

THE late Mr. Adam Dickinson, whose editorial labours are well known and duly appreciated, published the first Stereotype Edition of this New Testament in 1817; since which, it has gone, with success, through several impressions. His design was, not only to exhibit in a portable size, an accurate edition of the generally received text, which, for the most part, is that of Mill, but also to make it in some measure serve the purpose of critical utility. With this view, he has given, at the foot of the page, a great many of the principal elliptical words, collected from Bos, Schöttgen, Leisner, and other eminent writers on that subject; and in the body of the text, has pointed out, by enclosing within crotchets all the words and passages which Griesbach has absolutely rejected as spurious. He gave also, at the beginning, a small selection of Various Readings, consisting chiefly of such emendations as Griesbach has introduced into the text, in the room of those words which he has dismissed to the margin of his edition.

As that performance has been favourably noticed by some judicious critics, the Publishers thought it advisable, in order to render it still more acceptable, to have the table of Various Readings enlarged. This is now accomplished; and, how far they have succeeded in their design, the public will be able to judge from the subjoined list, which has been selected with as much care and judgment as possible. Some might have no doubt, wished that the whole had been given; but, it is hoped, the Table, as now arranged, will be found to comprise all that is truly va-

able and useful to the student. Those who desire more, may course to Griesbach's own edition, published at Hallé, in two volumes, the one in the year 1796, and the other in 1806; or to White's edition, published at Oxford in 1811.

Wherever Griesbach's proposed alteration coincides with the (Reading, or that which is adopted in this Edition, *al.* (alii) is placed in the column of Different Readings, to the word or passage which it affects; in almost all other instances, it is placed by him after emendation.

To a superficial reader, perhaps, many of these Readings may appear of but small importance; to the accomplished scholar and diviner, however, they can scarcely fail to prove a constant source of pleasurable and profitable entertainment. In works of this kind, we see, as it were, a standing monument of that care which Divine Providence has manifested about the purity and integrity of Scripture; for, it may have been the primary motive of their authors, the sacred text hereby so secured, that not a word can be added or taken away much as a letter, or even an accent changed, without immediate detection.

W. DUNN

Edinburgh, October 5th, 1829.

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ἍΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κεφ. δ. ι.

ΒΙΒΛΟΣ γένεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ.

2 Ἀβραάμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ·

3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φαριζ καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαριζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσεμ· Ἑσεμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ·

4 Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών· Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών·

5 Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς Ραχαβ· Βοὺζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὠβὶδ ἐκ τῆς Ρούθ· Ὠβὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰσσαι·

6 Ἰσσαι δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα· Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησεν τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς Ἀουρίου·

7 Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ροβοάμ· Ροβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσά·

8 Ἀσά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσα-

φάτ· Ἰωσάφāt δὲ ἐγέννησεν 1 Ἰωρὰμ· Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησεν 1 Ὀζίας·

9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰάθαμ· Ἰάθαμ δὲ ἐγέννησεν 1 Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησεν 1 Ἐζεκίαν·

10 Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν 1 Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησεν 1 Ἰωσίαν·

11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος

12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχοίας ἐγέννησεν 1 Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζερεβοάβειλ·

13 Ζερεβοάβειλ δὲ ἐγέννησεν 1 Ἀβιοὺδ· Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησεν 1 Ἐλιακίμ· Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζάρε·

14 Ἀζάρ ἐγέννησεν τὸν Σαδάκ· Σαδάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰαχίμ· Ἀχίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰλοὺδ·

15 Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰ-

^a sc. εἴπερ τῆς χρείας.

^b τοὺς Ἰσραηλῆς.

λαΐζαρ· Ἐλιάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ματθαῖον· Ματθαῖον δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰακώβ^α.

16 Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰω-
σήφ, τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς
ἐγεννήθη Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Χρισ-
τός.

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γυναῖκες ἀπὸ
Ἀδὰμ ἕως Δαβὶδ, γυναῖκες δι-
καίτισσαι· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως
τῆς μετακισίας Βαβυλῶνος, γι-
ναι δικάτισσαι· καὶ ἀπὸ τῆς
μετακισίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ
Χριστοῦ, γυναῖκες δικάτισσαι.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ
γέννησις οὕτως ἦν· Μηνησιεύσης
γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ
Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς
ἐν εἰρήνῃ ἐν γαστρὶ ἔχουσα^α ἐκ Πνεύ-
ματος ἁγίου.

19 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θίλων αὐτὴν
παρὰ δικαιμασίαις, ἐβουλήθη λάθ-
ρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν.

20 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμη-
θέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ'
ἄκρᾳ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσήφ,
υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλα-
βεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ
γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύμα-
τός ἐστιν ἅγιον.

21 Τίξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέ-
σεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ·
αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαόν αὐτοῦ
ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα
πληρωθῇ τὸ ραββὶν ὑπὸ τοῦ Κυρίου
διὰ τοῦ προφῆτου, λέγοντος·

23 Ἰδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ

^α ἔξει, καὶ τίξεται υἱόν, καὶ ^β κα-
λέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἙΜΜΑ-
ΝΟΥΗΑ· ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμε-
νον, μετ' ἡμῶν ὁ Θεός.

24 Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ
τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προστάξαν
αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρ-
έλας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

25 Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν,
ἕως^α οὗ ἔτεκε τὸν υἱόν αὐτῆς τὸν
πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

Κεφ. β'. II.

ΤΟΥ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν
Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις
Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μά-
γου ἀπὸ ἀνατολῶν περιεγινόντο εἰς
Ἱερσόλυμα,

2 λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ὁ τιχ-
θὲς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ἰλ-
δομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν
τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσ-
κυῖναι αὐτῷ.

3 Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βα-
σιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα^α Ἱε-
ροσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

4 Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ
λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν, ποῦ
ὁ Χριστὸς γινῆται.

5 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθ-
λεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ
γέγραπται διὰ τοῦ προφῆτου·

6 Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα,
οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν ταῖς ἡγε-
μόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεί-
νεται ἡγεύμενος, ὅστις ποιμανεῖ
τὸν λαόν μου, τὸν Ἰσραὴλ.

^α sc. ἡμερῶν. ^β sc. ἄνθρωπον.

^α sc. τοῦ χρόνου. ^δ sc. πόλιν.

7 Τότε Ἡρώδης, λάθρα κα-
λίσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσι παρ'
αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου
ἀστέρος.

8 Καὶ πῖμψας αὐτοὺς εἰς Βη-
θλεὲμ, εἶπεν· Περιυθύνετε, ἀκρι-
βῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου·
ἐπὶ δὲ εὗρητι, ἀπαγγελάτε μοι,
ὅπως καὶ γὰρ ἰλθὼν προσκυνήσω αὐ-
τῷ.

9 Οἱ δὲ, ἀκούσαντες τοῦ βα-
σιλέως, ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ
ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ αἰατολῇ,
προῆγεν αὐτοὺς, ἕως ἰλθῶν ἵστα
ἐπ' αὐν^α· οὗ ἦν τὸ παιδίον.

10 Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἔχα-
ρησαν χαρὰν μεγάλην σφίδεα.

11 Καὶ ἰλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν,
εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς
μητρὸς αὐτοῦ· καὶ προσέκυ-
κνῆσαν αὐτῷ· καὶ, ἀνοίξαντες
τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνε-
καν αὐτῷ ὄσπερ, χρυσὸν, καὶ λί-
βανον, καὶ σμύρναν.

12 Καὶ χρηματισθέντες κατ'
ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώ-
δην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνιχώρησαν
εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν,
ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται
κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ, λέγων· Ἐ-
γερθεὶς παρὰ λαβὴν τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεύγε εἰς
Αἴγυπτον· καὶ ἴσθι ἡμεῖς ἕως ἂν
εἶπω σοί· μίλλαι γὰρ Ἡρώδης
ζητεῖν τὸ παιδίον,^β τοῦ ἀποκτείναι
αὐτό.

14 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρὲς λαβὴν
τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ συκ-

τὰς, καὶ ἀνιχώρησεν εἰς Αἴγυπ-
τον·

15 Καὶ ἦν ἡμεῖς ἕως τῆς τελευτῆς
Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπ'
τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λί-
γοις· Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσ-
ται υἱός μου.

16 Τότε Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐν
παῖχθι ὑπὸ τῶν μάγων, θυμώ-
σαν· καὶ ἀποστείλας^γ αὐτοῦ
πάντας τοὺς παιδᾶς ἐν Βηθλεὲμ
καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις αὐτῆς, ἀπ'
διοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὴν
χρόνον ὃν ἠκρίβωσι παρὰ τῶν μα-
γών.

17 Τότε πληρώθη τὸ ρηθὲν ὑπ'
Ἰερμίου τοῦ προφήτου, λέγον-
τος·

18 Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη
θρήνης καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμῶ
πολύς, Ῥαχὴλ κλαίονσα τὰ τέκ-
να αὐτῆς· καὶ οὐκ ἔβλεπε παρα-
κληθῆναι, ὅτι οὐκ εἶσθε.

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡ-
ρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κα-
τ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰ-
γύπτῳ,

20 Λέγων· Ἐγερθεὶς παρὰ
λαβὴν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσ-
ραὴλ· τῆθηκας γὰρ οἱ ζῆτοῦντι
τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.

21 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρὲς λαβὴν
τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, κα-
τέβη εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος
βασιλεὺς ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἐστὶν
Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφί-
βηθη ἡμεῖς ἀπειλῇ^δ χρηματισθε-

^α ἢ. τοῦ τόπου.

^β ἢ. Ἰουδαίας.

^γ σπικουλατωτάς.

ὄναρ, ἀνιχώρησεν εἰς τὰ
Γαλιλαίας.

καὶ ἔλθων κατήκησεν εἰς
ἐνομήν Ναζαρέτ· ὅπως
τὸ ρηθῇ διὰ τῶν προ-
ῶτι Ναζωραῖος κληθῇσι-

Κεφ. γ'. III.

ταῖς ἡμέραις ἐκείναις πα-
ει Ἰωάννης ὁ βαπτιστής,
ιν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαί-

αὶ λίγων· Μετανοεῖτε· ἡγ-
ε ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-

ντος γὰρ ἐστὶν ὁ ρηθεὶς ὑπὸ
τοῦ προφῆτου, λέγοντος·
Ἰωάννης ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐ-
στε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας
τας τρίτους αὐτοῦ.

ὁ δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ
αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμή-
αι ζῶντι δερματίνῃ περὶ
ῶν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐ-
ἐκρίδες καὶ μέλι ἀγρίων.

ὅτι ἐξεπορεύετο πρὸς αὐ-
σόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰου-
καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ
ου·

καὶ ἰοαπτιζοντο ἐν τῷ Ἰορ-
τῷ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι
κρίας αὐτῶν.

θάν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρι-
καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομί-
τι τὸ βάπτισμα αὐτοῦ,
ὑποὺς· Γενήματα ἐχιδνῶν,
διζῆν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
τῆς ὁργῆς·

8 Ποίησατε οὖν καρτεῦς ἀξίους
τῆς μετανοίας.

9 Καὶ μὴ δόξετε λίγων ἐν
ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀ-
βραάμ· λίγων γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύ-
ναιτο ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τού-
των ἐγείρει τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

10 Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων καῖται· πᾶν
οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν κα-
λὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλ-
εται.

11 Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς
ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω
μου ἐρχόμενος, ἰσχυρότερός μου
ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑπο-
δήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς
βαπτίσει ἐν Πνεύματι ἀγίῳ καὶ
πυρί.

12 Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ
αὐτοῦ, καὶ διακαθαρίσει^α τὴν ἅλ-
να αὐτοῦ, καὶ συναΐξει τὸν σίτον
αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄ-
χυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσέβητον.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰη-
σοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν
Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην^β τοῦ
βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

14 Ὁ δὲ Ἰωάννης διεκάλειν
αὐτὸν, λίγων· Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω
ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἐρ-
χῃ πρὸς με·

15 Ἀποκρίθεις δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε
πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· αὐτῷ
γὰρ πρέπει ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι
πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίστην
αὐτόν.

16 Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς
ἀνίστη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ

^α Att. fut. pro διακαθαρίσει.

^β sc. Ἰωκκ.

ἰδοὺ, ἀνέλθουσιν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστρεφόν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν.

17 Καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Κεφ. Δ'. iv.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἀνέχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

2 Καὶ ηστυίως ἡμέρας τισσαράκοντα καὶ νύκτας τισσαράκοντα, ὕστισιν ἐπύκνωσε.

3 Καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων, εἶπεν· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὶ ἱνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γίνωνται.

4 Ὁ δὲ ἀπεκρίθας, εἶπεν· Γέγραπται· Οὐκ ἐπ' ἄρτον μόνον ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ βίμῳ ἐκπερινομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.

5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵσταναι αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερυγιον τοῦ ἱεροῦ·

6 Καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σιαυτὸν κάτω· γέγραπται γάρ· Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐπιλήτῃται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χερσὶν ἀρᾶντί σε, μήποτε προσκλήψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

7 Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέγραπται· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.

8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ἕως ὑψηλὸν λόμον καὶ δέκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὸ δοῦναι αὐτῶν.

9 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ταῦτά σοι δώσω, εἰ μόνον προκυνήσῃς μοι.

10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἰταῦα Σατανᾶ· γέγραπται γὰρ Κύριος τὸν Θεόν σου προσκυνήσει καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

11 Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ, ἀγγέλαι προσέβη, καὶ διακόνουν^α αὐτῷ.

12 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἰωάννης παρεδίδη, ἀνέχθησιν τὴν Γαλιλαίαν.

13 Καὶ καταλιπὼν τὴν Βεζαρετ, ἔλθων κατέκλινεν εἰς Βεθσαιούμ τὴν παραθαλάσσιον, ὁρίαις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλιμ.

14 Ἰνα πληρωθῇ τὸ βιβλίον· Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντι·

15 Ἰὴ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλιμ,^β ὁδὸν θαλάσσης, πρὸς τοῦ Ἰερδάνου, Γαλιλαία τῶν ἡνίων.

16 Ὁ λαὸς, ὁ καθήμενος σκότει, εἶδε ὥς μέγα, καὶ τὰ καθήμενοις ἐν χόρῳ καὶ σκιά^γ ἰσάτου, ὥς ἀντίπαισι αὐτοῖς.

17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν, καὶ λέγει· Μετανοεῖτε ἡγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18 Περιπατῶν δὲ [ὁ Ἰησοῦς] παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σίμω

^α κ. τρεφόν

^β κ. παρὰ τὴν
B 3

α Ἰσραὴλ, καὶ ἡ
ἐκείνου αἰσὺν, ἐκεί-
νου αἰσὺν εἰς τὸν Ἰσ-
ραὴλ γὰρ αἰσὺν
ἰσραὴλ αἰσὺν ἰσραὴλ
καὶ αἰσὺν ἰσραὴλ
καὶ αἰσὺν ἰσραὴλ

ἰσραὴλ αἰσὺν τὸ
ἰσραὴλ αἰσὺν

πρὸς αἰσὺν, αἰσὺν
αἰσὺν, ἰσραὴλ
αἰσὺν, καὶ ἰσραὴλ
αἰσὺν, ἐν τῷ πλά-
νῳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν,
καὶ τὰ δυνάμεις αὐτῶν
αἰσὺν.

ἰσραὴλ αἰσὺν τὸ
ἰσραὴλ αἰσὺν
αἰσὺν.

πρὸς αἰσὺν ὅλον τὸν Ἰσ-
ραὴλ, διδάσκων ἐν
αἰσὺν αὐτῶν, καὶ κα-
τακρίβειον τῆς βασι-
λευκτικῆς πᾶσι τοῖς
ἰσραὴλ μαλακίας ἐν τῷ

ἀπὸ αὐτοῦ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ
11 Ζυγίαν καὶ προσή-
γη πᾶντας τοὺς κακῶς
δικαιοῦν τοῖς καὶ βα-
σιλευσίν, καὶ δαιμο-
νιστὰς καὶ ἀσεβεῖς,
καὶ ἀσεβεῖς καὶ ἀσεβεῖς

ἡκολούθησαν αὐτῷ ὅχι-
ν ἀπὸ τῆς Ἰαλιδαίας
ἀλλοι καὶ Ἰερουσαλὴμ
καὶ πρὸς τὸν Ἰερ-

ἰσραὴλ 11

ἰσραὴλ 11 καὶ ἰσραὴλ, αἰσὺν
αἰσὺν καὶ αἰσὺν αἰσὺν,
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

2 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν, αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

3 καὶ αἰσὺν αἰσὺν τὸ
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

4 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

5 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

6 καὶ αἰσὺν αἰσὺν καὶ
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

7 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

8 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

9 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

10 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

11 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

12 καὶ αἰσὺν αἰσὺν αἰ-
σὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

13 ἰσραὴλ αἰσὺν τὸ αἰσὺν
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν
αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν αἰσὺν

^a sc. ἰσραὴλ

^b sc. αἰσὺν αἰσὺν

14 Ὅτις ἔστι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ἔρουσ καμμένη.

15 Οὐδὲ² κείνουσι λύχνοι, καὶ τίθεισιν αὐτοὺς ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

16 Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17 Μὴ νομίσῃτε ὅτι ἦλθοι καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθοι καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι.

18 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρῇ τὸ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ὅσα ἐγὼ εἶ, ἡ μία κεφαλή οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γίνωνται.

19 Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλαχίστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιῇσιν καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ περιστύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν Γραμμάτων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἠκούσατε ὅτι ἐβόηθ' τοῖς ἀρχαίοις· Οὐ φονεύσεις· ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.

22 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ἐργαζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐ-

τοῦ εὐκρί, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνδρι· ὅς δ' ἂν εἴπῃ Μαρὶ, ἔνοχος ἔσται τῇ γένει τοῦ πυρός.

23 Ἐὰν οὖν προσφίξης τὸ δέξιόν σου ἐπὶ τὸ δυσιαστήριον, καὶ μνηστῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τί κατὰ σοῦ·

24 Ἄφες καὶ τὸ δέξιόν σου ἔμπροσθεν τοῦ δυσιαστήριου, καὶ ὑπάγε, πρῶτον διαλλάγηθαι ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθων πρόφρων τὸ δέξιόν σου.

25 Ἴσθι ἐνώπιόν τῃ ἀντιδιδόνου ταχὺ, ἕως ὅτου εἴς ἐν τῇ ἐμοὶ αὐτοῦ· μήποτε σὺ παραδῇς ἀντιδίδως τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς σὺν παραδῇ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ φυλακὴν βληθήσῃ.

26 Ἀμὴν λέγω σοί, οὐ μὴ ἐλθῇς ἐκίβην, ἕως ἂν ἀποδοῇς ἅς ἔσονται κεδράνται.

27 Ἠκούσατε ὅτι ἐβόηθ' [τῷ ἀρχαίοις]· Οὐ μοιχεύσεις.

28 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὁ πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς ἐκιδυμῆσαι αὐτῆς, ἥδη μοιχεύει αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29 Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου διεὶὸς σκαιδαλίζῃ σε, ἔξαιε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γὰρ σοὶ ἵνα ἀπόληται ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, καὶ μὴ ὅλος τὸ σῶμα σου βληθῇ εἰς γένειαν.

30 Καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου σκαιδαλίζῃ σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γὰρ σοὶ ἵνα ἀπόληται ἐν τῷ μέλ-

² sc. ἀφῆκεν.

b Att. pro εὐτίνος, sc. χρένου.

ὲ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου
γίνεσθαι.

ἔφηθ' ὅτι ὅς ἐστιν ἀπο-
 τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ὁὕτως
 ὁσάσεις.

Εγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι
πολύση τὴν γυναῖκα αὐ-
τεκτός λόγου πορνείας,
ὅτιν μοιχεύσθαι· καὶ ὅς
λελυμένην γαμήσῃ, μοι-

ἀλλιν ἀκούσατε ὅτι ἔρρεθι
χαίσις· Οὐκ ἐπιπορεύσῃς,
ἰς δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὀρ-

Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ
 λῶς· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ,
 ἢ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ·

ἥτις ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπό-
 τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε
 πόλεμα, ὅτι πόλις ἐστὶ
 τοῦ βασιλείου.

Ἰητε ἐν τῇ κεφαλῇ σου
 ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρί-
 κην ἢ μέλασσαν ποιῆσαι.

ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν,
Οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν
ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

κρίνεται ὅτι ἠρρέθη· Ὁφ-
 ρντί ὀφθαλμοῦ, καὶ ὁδόν-
 ὁδόντος.

γὰρ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀν-
τὶ πονηρῶ· ἀλλ' ὅστις
ἐπὶ τὴν δεξιάν σου στα-
θῇ, αὐτῷ καὶ τὴν ἄλ-

εἰ τῷ θύλοντί σοι κριθή-
τον χιτῶνά σου λαβεῖν,
ἢ καὶ τὸ ἱμάτιον·

41 Καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει
μίλιον ἓν, ὑπάγει μετ' αὐτοῦ δύο.

42 Τῷ αἰτοῦντί σοι δίδου· καὶ
τὸν θέλONTα ἀπὸ σοῦ θαυμάσῃς,
μὴ ἀποστραφῇς.

43 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· Ἀ-
γαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ
μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου.

44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· Ἀγα-
πάτα τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλο-
γεῖτε τοὺς καταραζομένους ὑμᾶς,
καλῶς ποιῖτε τοὺς μισοῦντας ὑ-
μᾶς, καὶ προσευχεσθὲ ὑπὲρ τῶν
ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διακόν-
των ὑμᾶς·

45 Ὅπως γένῃσθι υἱοὶ τοῦ πα-
τρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν
ἥλιον αὐτοῦ ἀντιτίλλει ἐπὶ πονη-
ροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ
δικαίους καὶ ἀδίκους.

46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τηλῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι;

47 Καὶ ἰὰν ἀσπάσῃτε τοῖς
ἀδελφοῦς ὑμῶν μόνον, τί περιστὰν
ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὐ-
τω ποιεῖσιν;

48 Ἔσπισθε οὖν ὑμῖς τέλειαι,
ὥσπερ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

Κ.Φ. 5', VI.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ¹ τὴν ἐλεημο-
σύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἑμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ διακτῆναι
αὐτοὺς· εἰ δὲ μήτι, μισθὸν οὐκ
ἔχετε παρὰ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν
τοῖς οὐρανοῖς.

SC. TOL. 1000.

2^ο Όταν οὖν ποιῆς ἑλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑπακριταί ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὥπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἀπύχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

3 Σὺ δὲ ποιῶντες ἑλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου·

4 Ὅπως ἡ σου ἡ ἑλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

5 Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἴσῃ ὥσπερ οἱ ὑπακριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γυνάικαις τῶν πλατυῶν ἱσχυρῶς προσεύχασθαι, ὥπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπύχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

6 Σὺ δὲ, ὅταν προσεύχῃ, ἴσθι ὡς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, κρείσσυξαι τῷ πατρὶ σου τῷ^α ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσῃτε, ὥσπερ οἱ Ἰουδαῖοι· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ καλυλογίᾳ αὐτῶν ἀποκαυθίσσονται.

8 Μὴ οὖν ὀμνιεῖσθαι αὐταῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὃν χρεῖται ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθαι ὑμῖς· ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ^β ἐν ταῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.

10 Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γνηθήτω τὸ θέλημα σου, ὡς οὐρανό^ο, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἡμέτερον δὸς ἡμῖν σήμερον.

12 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλόμενα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίημεν τοῖς ὀφειλταῖς ἡμῶν.

13 Καὶ μὴ ἐντεύγῃς ἡμᾶς· πυρασμὸν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀ τοῦ πονηροῦ· [ἐτι σοῦ ἴστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα ὡς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.]

14 Ἐὰν γὰρ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν οὐράνιος·

15 Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῇτε τοῖς ἀθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ ἡστυίητε, μὴ ἡγοῦσθαι ὥσπερ οἱ ὑπακριταί, σκυθερεῖν· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὥπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις ἡστυεύοντες· ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπύχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

17 Σὺ δὲ ἡστυῶν ἀλειψάτω ἡ κεφαλὴ σου ἰέλαιον·

18 Ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀθρώποις ἡστυῶν, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ^α ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι [ἐν τῷ φανερῷ.]

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν ἐσχαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὸς καὶ βρώσις ἀφανίζου, καὶ ὅπου κλέβεται διόρυσσεν καὶ κλέπτουσι.

^α κ. ἔτι.^β κ. δὲ.^ο κ. οὐρα.

20 Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὐτὶ σὴς οὐτὶ βροαίσις ἀφάνιζι, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διουρυσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσιν·

21 Ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωταῖνεν ἔσται.

23 Ἐάν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ποτηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοταῖνεν ἔσται· εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοί, σκότος ἐστὶ, τὸ σκότος πόσον;

24 Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίως δουλεῖν· ἢ γὰρ τὸν ἑνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς ἀντιθέεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφροῖσιν· οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεῖν καὶ μακρμονῶ.

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίνητε· μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσθητε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλείον ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;

26 Ἐμβλάψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν, οὐδὲ θιγρίζουσιν, οὐδὲ συναγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχὶ ὑμεῖς μάλλον διαφέρετε αὐτῶν;

27 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσδίνειν ἐπὶ τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ πῆχυν ἑνα;

28 Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμαθεὶτε τὰ κρίνα

τοῦ ἀγροῦ πᾶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νύθει.

29 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων.

30 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιένυσσιν, οὐ πολλῷ μάλλον ὑμεῖς, ὀλιγόπιστοι;

31 Μὴ οὖν μεριμνήσῃτε, λέγοντες· Τί φάγωμεν, ἢ τί πῖωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα;

32 Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χερρῖστε τούτων ἀπάντων.

33 Ζητοῦτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσονται ὑμῖν.

34 Μὴ οὖν μεριμνήσῃτε εἰς τὴν^δ αὔριον· ἡ γὰρ^ε αὔριον μεριμνήσῃ τὰ ἑαυτῆς. Ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

Κεφ. Ζ'. VII.

ΜΗ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῇτε.

2 Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεσται ὑμῖν.

3 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ^α ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς;

4 Ἡ πᾶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· Ἄφες, ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ ἰδοὺ, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου.

^α sc. ἐν.

^δ sc. ἡμέραν.

^ε sc. ἡμέραν.

5 Ἐπορεύθη, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψῃς ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων· μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφύντες βρῶσιν ὑμᾶς.

7 Αἰτῶντε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητῶντε, καὶ εὕρεσθαι· κρούετε, καὶ ἀνοίγησεται ὑμῖν.

8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοίγεται.

9 Ἡ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἰδὼν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρετον, μὴ λίθον ἐπιδώσω αὐτῷ;

10 Καὶ ἴδων ἰχθύν αἰτήσῃ, μὴ ἄβιν ἐπιδώσω αὐτῷ;

11 Εἰ οὖν ὑμεῖς, ποιεῖτε ὅντις, αἰδᾶτε δόματα ἀγαθὰ δίδοναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῃ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ^α ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

12 Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, εὐ-τω καὶ ὑμεῖς ποιῆτε αὐτοῖς· οὕτως γὰρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆ-ται.

13 Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν πῥάξειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς.

14 Ὅτι στενὴ ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν

ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσιν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν.

15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευσδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ὑπόκρισι καὶ λέγουσιν, ἴδοι δὲ εἰς λίαν ἄρετας.

16 Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγινώσκει αὐτούς· μήτι^β συ-λέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῖκα;

17 Οὕτω καὶ οἱ δίδροισι ἀγα-καρποὺς καλοὺς ποιῶν· τὸ δὲ σα-ροῖ δίδροισι καρποὺς πονηροὺς ποι-οῦν.

18 Οὐ δύναται δίδροισι ἀγα-καρποὺς πονηροὺς ποιῶν, οἱ δίδροισι σαρκῶν καρποὺς καλὸν ποιῶν.

19 Πᾶν δίδροισι μὴ ποιῶν κα-κὸν καλὸν ἐκπέπτεται, καὶ ἕως π-βάλλεται.

20 Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπ-αὐτῶν ἐπιγινώσκει αὐτούς.

21 Οὐ καὶ ὁ λόγος μου, Κ-ρίε, Κύριε, εἰσιλεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου^γ ἐν οὐρανοῖς.

22 Πολλοὶ ἑρῶσιν μοι ἐν ἐκ-τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ ἐνόνματι προφητεύσαμεν, καὶ σὺ ἐνόνματι δαιμόνια ἐξεδάλας καὶ τῷ σὺ ἐνόνματι δυνάμεις πο-λὰς ἐποιήσαμεν;

23 Καὶ τότε ὁμολογήσω α-υτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνω ὑμεῖς· πο-χωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμε-νοι τὴν ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου-τοὺς λόγους τούτους, καὶ ποι-

^α sc. ὁ.

^β sc. ἄνθρωποι.

^γ sc. ὅντις.

ὁμοιάσω αὐτὸν ἀνδρὶ Φρο-
ῶστις ἀκοδόμησεν τὴν οἰκίαν
ἐπὶ τὴν πέτραν·

Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ
οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνυσαν οἱ
καὶ προσέπιπτον τῇ οἰκίᾳ
καὶ οὐκ ἔπεσε· τιθιμελίωτο
ἐν τὴν πέτρᾳ.

Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς
τούτους, καὶ μὴ ποιῶν αὐ-
ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μαρμῷ,
ἀκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
ἐν ἄμμοις·

Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ
οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνυσαν οἱ
καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ
καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτώσις
μεγάλη.

Καὶ ἐγένετο ὅτι συνετίλειπεν
ὡς τοὺς λόγους τούτους, ἐξ-
στοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ δι-
ακρίσει·

Ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς
νοίας ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ
καταίε.

Κεφ. η'. VIII.

ΓΑΒΑΝΤΙ δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ
ἐκαλεῖσθαι αὐτῷ ὄχλοι
αὐτοῦ.

Καὶ ἰδὼν, λεπτὸς ἐλθὼν προσ-
αὐτῷ, λέγων· Κύριε, ἵδὼν
δυναταί με καθαρίσαι.

Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
καθαρίσῃ. Καὶ εὐθὺς
ἐρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα.

Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Μηνὶ εἰπῆς· ἀλλὰ ὕπα-

γε, σιαυτὸν διῆξον τῷ ἱερῷ, καὶ
προσένηγε τὸ θάρον ὁ προστάτης
Μωσῆς, εἰς μαρτυρίαν αὐτοῖς.

5 Εἰσελθόντι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς
Καπερναεὺν, προσῆλθεν αὐτῷ ἱκα-
τόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν,

6 Καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς
μου βέβηλται ἐν τῇ οἰκίᾳ παρα-
λυτικὸς, διηνῶς βασανιζόμενος.

7 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν.

8 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἱκατόνταρ-
χος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς·
ἀλλὰ μόνον ἐπὶ λόγον, καὶ ἰαθῇ-
σεται ὁ παῖς μου.

9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι
ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν
στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ, Πο-
ρεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλα,
Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δού-
λῳ μου, Ποίησαι τούτα, καὶ ποιῇ.

10 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἰθαί-
μακται, καὶ εἴπτε τοῖς ἀκολουθεῦσιν·
Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσ-
ραὴλ τοσαύτην πίστιν εὑροί.

11 Λέγων δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσι,
καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ
καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·

12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκ-
βληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώ-
τερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ
ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

13 Καὶ εἰπὶν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἱκα-
τόνταρχῳ· Ἰπταγε, καὶ ὡς ἐπί-
στινυσας γενήθη σοι. Καὶ ἰάθη
ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πυθῆραν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρίσσευσαν.

15 Καὶ ἤψατο τῆς χυρῆς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἤγερθη, καὶ διεκόνει^α αὐτοῖς.

16 Ὁσίπριος δὲ γυναικίης προσήγαγεν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἔββαλε τὰ πνεύματα λόγου, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἰθεὶς ἰσχύει.

17 Ὅπως πληρωθῇ τὸ βῆθιν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἑβάστασεν.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ περὶον.

19 Καὶ προσελθὼν εἰς Γεσσηματινὴς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.

20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπικες φθλοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πτενὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκευάσμεν· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει πού τὴν κεφαλὴν κλίην.

21 Ἐτις δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψέ μοι περῆσαι ἀπὸ τῆς ἐκείνου, καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀπελθεῖς μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἰμβαλόμενος αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

24 Καὶ ἰδοὺ, συσπῆρας μέγας ἔγινετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ

πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν μάται· αὐτοὺς δὲ ἐκείνου.

25 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ [αὐτοῦ] ἤγαγον αὐτὸν, γοῶντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἐπὶ λυμῆκα.

26 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί λοί ἔστι, ἐλγύνεσθαι; Τότε ἦ θύς ἐπιτίμασι τοῖς ἄνθρωποις καὶ θαλάσῃ· καὶ ἔγινετο γαλήνη γάλη.

27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἰθαίμα λέγοντες· Ποταπός ἐστιν οὗτο· καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Καὶ ἰδόντι αὐτὸν εἰς τὸν ὄχλον εἰς τὴν χώραν τῶν Γερουσιῶν ἐπύθησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μυρμηκίων ἐξερχόμενοι· καὶ λέγουσιν· Ὅτι μὴ ἴσῃς τινὰ παρελθὼν διὰ τῆς ὁδοῦ ἰσῆς.

29 Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν, λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοί, [Ἰησοῦ], τοῦ Θεοῦ; ἤλθες ὅδε πρὸς κατεβαίνειν ἡμᾶς;

30 Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἁγίαν χώραν πολλῶν βοσκομένων.

31 Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλεσαν αὐτὸν, λέγοντες· Εἰ ἐββάλας ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπὸ τῆς ἐκείνου, καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί γοῦν. Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἁγίαν τῶν χοίρων.

33 Καὶ ἰδοὺ, ὄρεται πᾶσα ἡ ἁγία χώρα κατὰ τοῦ κρημενοῦ εἰς θάλασσαν, καὶ ἀπύθαιον ἐν ὕδατι.

33 Οὗ δὲ ἔκρινοντο ἄλλοι, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπηγγέλλοντο πάντα, καὶ τὰ τὰ διαμαρτυροῦντο.

34 Καὶ ἰδοὺ τῶν αὐτῶν τῶν ἡλθεν εἰς συνάκην τῶν Ἰουδαίων καὶ ἴδοντες αὐτοὺς, κατακλιθεὶς ὁ κύριος ἀνέστη ἐκ τῶν ἁγίων αὐτῶν.

ΚΑΘ. 3. IX.

ΚΑΙ ἰδοὺς εἰς τὴν πόλιν, ἀπέρχοντο, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

2 Καὶ ἰδοὺ, προσέβηκεν αὐτῷ παρακλιθεὶς καὶ λέγων ἑβραϊσμένον καὶ ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς τὸν ποιεῖ αὐτοὺς, ὅτι αὐτὸς παρακλιθεὶς Φαρισαῖο ὄντων, ἀφίστανται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ.

3 Καὶ ἰδοὺ, πρὸς τὸν γενομένησαν ἔκρινον ὁ ἰησοῦς ὅτις ἐβραϊσμένον.

4 Καὶ ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς πρὸς ἀποκρίσεις αὐτοῦ, ὅτι Ἰουδαῖοι αὐτῷ ἐβραϊσμένον πρὸς αὐτὸν καὶ τὰς καρδίας ἐβραϊσμένον.

5 Ὁ δὲ ἰησοῦς ἔκρινον αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀφίστανται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰησοῦ καὶ τὴν πόλιν.

6 Ἰδοὺ δὲ ἔκρινον, ὅτι ἔκρινον ἔκρινον ὁ ἰησοῦς ὅτις ἀφίστανται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰησοῦ καὶ τὴν πόλιν. ἔκρινον ὁ ἰησοῦς ὅτις ἀφίστανται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰησοῦ καὶ τὴν πόλιν.

7 Ἰδοὺ δὲ ἔκρινον, ὅτι ἔκρινον ὁ ἰησοῦς ὅτις ἀφίστανται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰησοῦ καὶ τὴν πόλιν.

8 Ἰδοὺ δὲ ἔκρινον, ὅτι ἔκρινον ὁ ἰησοῦς ὅτις ἀφίστανται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰησοῦ καὶ τὴν πόλιν.

9 Καὶ ἰδοὺς τῶν αὐτῶν τῶν ἡλθεν εἰς συνάκην τῶν Ἰουδαίων καὶ ἴδοντες αὐτοὺς, κατακλιθεὶς ὁ κύριος ἀνέστη ἐκ τῶν ἁγίων αὐτῶν.

10 Καὶ ἰδοὺς τῶν αὐτῶν τῶν ἡλθεν εἰς συνάκην τῶν Ἰουδαίων καὶ ἴδοντες αὐτοὺς, κατακλιθεὶς ὁ κύριος ἀνέστη ἐκ τῶν ἁγίων αὐτῶν.

11 Καὶ ἰδοὺς τῶν αὐτῶν τῶν ἡλθεν εἰς συνάκην τῶν Ἰουδαίων καὶ ἴδοντες αὐτοὺς, κατακλιθεὶς ὁ κύριος ἀνέστη ἐκ τῶν ἁγίων αὐτῶν.

12 Καὶ ἰδοὺς τῶν αὐτῶν τῶν ἡλθεν εἰς συνάκην τῶν Ἰουδαίων καὶ ἴδοντες αὐτοὺς, κατακλιθεὶς ὁ κύριος ἀνέστη ἐκ τῶν ἁγίων αὐτῶν.

13 Ὁ δὲ ἰησοῦς ἀφίστανται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰησοῦ καὶ τὴν πόλιν. ἔκρινον ὁ ἰησοῦς ὅτις ἀφίστανται πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἰησοῦ καὶ τὴν πόλιν.

14 Παρακλιθεὶς δὲ ἰδοὺς τῶν αὐτῶν τῶν ἡλθεν εἰς συνάκην τῶν Ἰουδαίων καὶ ἴδοντες αὐτοὺς, κατακλιθεὶς ὁ κύριος ἀνέστη ἐκ τῶν ἁγίων αὐτῶν.

15 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰησοῦ, λέγοντες· Δυστὶς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ποιεῖτε πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταὶ οὗτοι οὕτως ποιεῖτε.

16 Καὶ ἔκρινον αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς· Μετὰ δυνάμειν οἱ οὗτοι τῶν μαθητῶν ποιεῖτε, ὅτι ὁ ἰησοῦς ὁ μαθητῶν ποιεῖτε, ὅτι ὁ ἰησοῦς ὁ μαθητῶν ποιεῖτε, ὅτι ὁ ἰησοῦς ὁ μαθητῶν ποιεῖτε, ὅτι ὁ ἰησοῦς ὁ μαθητῶν ποιεῖτε.

17 Οὐδὲν δὲ ἐκτελέσει ἐπὶ ἡμῶν τῶν μαθητῶν αἰεὶ γὰρ τὸ πλῆθος αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἰησοῦ καὶ χρεὼς οὕτως γίνεται.

18 Οὐδὲν βάλουσι αἰεὶ πρὸς

εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· οἱ δὲ μάλα, ῥηγνύνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχύεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολούνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἱ τοὶ νῦν εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφοτέρω συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων ἰλθών, προσεκύνη αὐτῷ, λέγων· "Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἔστι ἐπιλιθῆσέν· ἀλλὰ ἰλθών, ἐπίθης τὴν χιρὰ σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται.

19 Καὶ ἐληθὺς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 (Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἰμορροῦσα δῶδικα ἔτη, προσελθούσα ἑπισταθῆναι, ἥψατο τοῦ κρασπίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·

21 "Ἐλθὲ γὰρ ἐν ἐσθῇ·" Ἐπὶ μόνον ἄψαμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι.

22 "Ὅ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε· Θάρσει θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ἄρας ἐκείνης·)

23 Καὶ ἰλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητάς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβώμενον,

24 Λέγει αὐτοῖς· Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπῆλθεν τὸ κρασίον, ἀλλὰ καθύδιν· Καὶ καταγίνει αὐτοῦ.

25 "Ὅτι δὲ ἐξελήθη ὁ ὄχλος, ἐπιστὰς ἐκράτησι τῆς χιρὸς αὐτῆς· καὶ ἠγέρθη τὸ κρασίον.

26 Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἱερίην.

27 Καὶ παρέρχεται ἐκῆθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο

τυφλοὶ, κραζόντες, καὶ λέγοντι· Ἐλίσσον ἡμᾶς, υἱὲ Δαβὶδ·.

28 Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Διγύσιν αὐτῷ· καὶ, Κύριε.

29 Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γινώσκω ὑμῖν.

30 Καὶ ἀναρχόμενοι αὐτῶν ὀφθαλμοί· καὶ ὑποκριμένω αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρατέ, μηδὲς γινωσκέτω.

31 Οἱ δὲ ἐξιόντες διαφύμωσιν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἱερίῃ.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήγγικεν αὐτῷ ἄνθρωπος καὶ φωνὴ δαιμονιζέμενος.

33 Καὶ ἐκκληθήντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ καφῆς· καὶ ἔλεγε μακαροὶ οἱ ὄχλοι, λέγοντες· ["Ὅτι οὐδέποτε ἑώραν οὕτως ἐν τῇ Ἰερουσάλμῃ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον·] τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβέλει ταὶ δαιμόνια.

35 Καὶ περιῶν ὁ Ἰησοῦς τοὺς πόλους πάσης καὶ τὰς κόμης, ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κατέσταν τὸ ἐναγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ διεπαύοντο πίστις καὶ πόσις καὶ πᾶσις μαλακία [ἐν τῇ λαῷ·.]

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐπὶ πλῶν ἐκλήθη πρὸς αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐκλεινόμενοι καὶ ἠρμηνεύοντες αὐτῷ πρὸς τὰ μὴ ἔχοντα ποιῆματα.

37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν διεστρώμενος πολλοὶ οἱ δὲ ἐργάται ἐλθόντες·

Διέσθιτε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ
μου, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας
ἐν θερισμῷ αὐτοῦ.

Κεφ. Ι. x.

Ἰ προσκαλισάμενος τοὺς δώ-
μαθτάς αὐτοῦ, ἰδοὺς αὐ-
τῶν πνεύματι ἀκαθάρ-
στοι ἐκβάλλειν αὐτά, καὶ
τείνιν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶ-
σα κακίαν.

Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων
ἑκατὶ ἔστι ταῦτα· πρῶτος,
ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ
ἑὺς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκω-
βος τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης
ἀδελφὸς αὐτοῦ·

Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος·
ἄς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης·
ἄς ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Ἰού-
δαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος·
Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰού-
σκαριώτης, ὁ καὶ παραδούς

τούτους τοὺς δώδεκα ἀπίστι-
· Ἰησοῦς, παραγγέλλας αὐ-
τοῖς λέγων· Εἰς ὁδὸν ἔθνων μὴ
θῆτε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρει-
τῶν μὴ εἰσέλθῃτε.

Πορεύεσθαι δὲ μᾶλλον πρὸς
ἔθνη τὰ ἀπολωλότα οἴκου
ἡλ.

Πορεύομενοι δὲ κηρύσσετε, λί-
· ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία
ὑψίστου.

Ἀποσπώντας θηραπίετι, λί-
· καθαρίζειτε, [κυριεύετε] ἡγί-
· δαιμόνια ἐκβάλλετε· θωρακί-
· σι, θωρακίαν δότε.

9 Μὴ κτήσῃτε χρυσόν, μηδὲ
ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώ-
· σας ἡμῶν.

10 Μὴ πήραν εἰς ὁδόν, μηδὲ δύο
χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ
ῥοδόον· ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τῆς
· τρεφῆς αὐτοῦ ἔστιν.

11 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην
εἰσέλθῃτε, ἐξιτάστω τις ἐν αὐτῇ
· ἄξιός ἐστι· καὶ κἀκεῖ μένετε ἕως ἂν
· ἐξέλθῃτε.

12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν
· οἰκίαν, ἀσπάζεσθαι αὐτήν.

13 Καὶ ἐὰν μὲν ἢ ἡ οἰκία ἄξια,
εἰρήνη ἢ εὐεργεσία ὑμῶν ἐπ' αὐτήν·
· ἐὰν δὲ μὴ ἢ ἄξια, ἢ εὐεργεσία ὑμῶν
· πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφύτω.

14 Καὶ ὅς ἐάν μὴ δεῖξῃται ὑμᾶς,
μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν,
· ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πό-
· λεως ἐκείνης, ἐκτινάξτε τὸν κομπορ-
· τὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν.

15 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτό-
· τερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γο-
· μορρᾶν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πό-
·λει ἐκείνῃ.

16 Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς
· ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γί-
· νητε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ
· ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστέραι.

17 Προσέχετε^b δὲ ἀπὸ τῶν ἀν-
· θρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς
· εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγω-
· γαῖς αὐτῶν μαρτυρώσουσιν ὑμᾶς.

18 Καὶ ἐπὶ ἡγμῶνας δὲ καὶ
· βασιλεῖς ἀκλήσειτε ἐν κενῷ ἑμοῦ, εἰς
· μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

19 Ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑ-
· μᾶς, μὴ μεριμνήσῃτε πῶς ἢ τι

^a sc. υἱοί.^b sc. ἡμεῖς.

λαλήσεται· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐκείνη τῇ ἥρᾳ τί λαλήσεται.

20 Οὐ γὰρ ὑμῖς ἐστέ οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν, τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν.

21 Παραδόντι δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἑκαιοστήσονται τίς ἐπὶ γονῆς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.

22 Καὶ ἴσote μισοῦμεν ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελήσῃτε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Οὐκ ἐστὶ μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δούλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ.

25 Ἀρετὴν τῷ μαθητῇ ἵνα γίνηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δούλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκονομῶντα Βαλζιβούλ ἐκάλισαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιστοὺς αὐτοῦ;

26 Μὴ οὖν φοβῆσθαι αὐτούς· οὐδὲν γὰρ ἐστὶ κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπτόν, ὃ οὐ γνωσθήσεται.

27 Ὁ λόγος ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἔπατι ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὐκ ἀκούει, κερύεται ἐπὶ τῶν δωματίων.

28 Καὶ μὴ φοβῆσθαι ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυνάμεναι ἀποκτείναι· φοβῆσθαι δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον

καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γένει.

29 Οὐχὶ δύο στροβίλοι ἀσπερίου πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πωλεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἅντι τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

30 Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆ κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσι.

31 Μὴ οὖν φοβῆσθαι· πολλὰ ἰστροβίλοι διαφίρειτε ὑμᾶς.

32 Πᾶς οὖν ὅστις ἠμελογῆσεν ἐν ἡμοῖς ἡμεροσθῆν τῶν ἀνθρώπων, ἠμελογῆσεν καὶ ἐν αὐτῷ ἡμεροσθῆν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

33 Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσεται με ἡμεροσθῆν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσεται αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἡμεροσθῆν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ ἠμίσσητε ὅτι ἦλθοι βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν, οὐκ ἦλθοι βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχην.

35 Ἦλθοι γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ ἑμφν κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

36 Καὶ ἔχθραι τοῦ ἀνθρώπου, οἱ εἰσὶ αὐτοῦ.

37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἐστὶ μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἐστὶ μου ἄξιος.

38 Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸ σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἐστὶ μου ἄξιος.

39 Ὁ εὗρων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολείπει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολείπει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἵκεν ἡμοῖς, ἐν εἴςου αὐτήν.

40 Ὁ διχόμενος ὑμᾶς, ἐπὶ

χίται· καὶ ὁ ἐμὶ δεχόμενος, δίδωται τὸν ἀποστείλαντά με.

41 Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται.

42 Καὶ ὅς ἐάν ποτίῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ^α μόνον, εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολύσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ια'. κλ.

ΚΑΙ ἔγιντο ὅτι ἐπίλυσιν ὁ Ἰησοῦς διατάσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετῴθι ἐκίθην,^β τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλιναι αὐτῶν.

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμητηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πίμπλεις δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

3 Εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ὃ ἔτινον προσδοκᾶμεν;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγεῖλαι Ἰωάννῃ ὃ ἀκούετε καὶ βλέπετε.

5 Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται·

6 Καὶ μακαρίος ἐστίν, ὃς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἡμοῖς.

7 Τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις νουν· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν

ἔρημον διασάσθαι; ἐκάλωμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενος;

8 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφισμένον; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ^δ φοροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσὶν.

9 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφήτην; καὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσύτερον προφήτου.

10 Οὗτος γὰρ ἐστὶ περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.

11 Ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐργεῖται ἐν γυνήτοισι γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστίν.

12 Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασताὶ ἀρπάξουσιν αὐτήν.

13 Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου περιέφητισαν.

14 Καὶ εἰ θέλετε διασάσθαι, αὐτός ἐστι Ἠλίας ὁ μέλλων ἐρχεσθαι.

15 Ὁ ἔχων ὄτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

16 Τίνι δὲ ὁμοίῳ τὴν γυνῆν ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδαρίοις ἐν ἀγοραῖς καθήμενοις, καὶ προσφαινοῦσι τοῖς ἑταίροις αὐτῶν,

17 Καὶ λέγουσιν, Ὁυλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀρχήσασθε· ἰσθνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε.

ἰδατορ.

β sc. ἡμεῖς.

γ sc. μὴ.

δ sc. ἱματία.

18 Ἦλθεν γὰρ Ἰαάννης μῆτις ἰσθίων, μῆτις πίπων καὶ λέγουσι· Δαιμόνιοι ἔχου.

19 Ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἰσθίων, καὶ πίπων καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τιλαινὸν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν καὶ ἰδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτοῦς.

20 Τότε ἤρξατο ἐπιδιᾶν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔγνωτο αἱ πλεῖστοι δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετιένεσκον.

21 Οὐαὶ σοι Χοραζὶν, οὐαὶ σοι Βηθσαιῶν, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγίνοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκεσιν καὶ σποδῶ μετεπέσκειν.

22 Πλὴν λέγω ὑμῖν· Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότεροι ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμεῖν.

23 Καὶ σὺ Καπερναοὺμ, ἡ ἵως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθῆσαι, ἕως αἵθου καταβυθισθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σαδὸμοις ἐγίνοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν σοὶ, ἔμενον ἂν μέχρι τῆς σήμερον.

24 Πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι γῆ Σαδὸμων ἀνεκτότεροι ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοὶ.

25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομολογούμεθα σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπεκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ ῥηπίως.

26 Ναί, ὁ πατήρ², ὅτι οὕτως ἔγνωτο ἡμῖν προσθεὶς σου.

27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ

τοῦ πατρὸς μου· καὶ οὐδὲς ἐπιγινώσκου τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πατήρ· οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἠγγνωσκου εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὃ ἔστι βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Διὺς πρὸς με πάντες κοπιῶντες καὶ πεφοβισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσων ἡμᾶς.

29 Ἄρατι τὸν ζυγόν μου ἢ ἡμᾶς, καὶ μαθεῖτε ἀπ' ἡμεῶν, ὅτι πρὸς ἡμᾶς καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ ἐνέχεσσι ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς ἡμῶν.

30 Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός καὶ τὸ φορτίον μου ἕλαφρόν ἐστιν.

Καθ. δ'. xii.

Εἰς ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπαρτίθη Ἰησοῦς τοὺς σάββασιν διὰ τὴν σπορίμωσαν· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπύκνωσαν, καὶ ἤρξαντο τὰς σταχθεὶς, καὶ ἰσθίον.

2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ· Ἰδοὺ, οἱ μαθηταὶ σε πικνοῦσιν ὅ οὐκ ἔστιν παρὰ τὸ σάββατον.

3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ ἀγγίζοντι τί ἐπιτίσκει Δαβὶδ, ὅτι ἐπύκνωσαν [αὐτὸς,] καὶ οἱ με αὐτοῦ;

4 Πᾶς ἐσθλὸς ἐς τὸν αἰῶνα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρετους τί προθέτως ἔφαγεν, ὥς οὐκ ἔχον ἐν αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ ταῖς ἱερῆσι μένουσιν;

5 Ἡ οὐκ ἀγγίζοντι ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ ἱερῇ τῷ σάββατον βεβαλοῦσι, καὶ ἀναίτιοι εἰσι;

² Nom. pro voc. Atticè.

αὐτοὺς, ὁμοιάσω αὐτὸν ἀνδρὶ Φρα-
σίμῳ, ὅστις ἀποδόμησεν τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν·

25 Καὶ κατ'ὅθ' ἡ βροχὴ, καὶ
ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνυσαν οἱ
ἄνεμοι, καὶ προσέπιπον τῇ οἰκίᾳ
ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· τιμωρίωτο
γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.

26 Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς
λόγους τούτους, καὶ μὴ ποιῶν αὐ-
τοὺς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μαρῳ,
ὅστις ἀποδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
ἐπὶ τὴν ἄμμου·

27 Καὶ κατ'ὅθ' ἡ βροχὴ, καὶ
ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνυσαν οἱ
ἄνεμοι, καὶ προσέκυψαν τῇ οἰκίᾳ
ἐκείνῃ· καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτῶσις
αὐτῆς μεγάλη.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτι συνετίλειπον
ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξ-
ελθόντες οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ δι-
δαχῇ αὐτοῦ·

29 Ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς
ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ
Γραμματεῖς.

Κιθ. δ. viii.

ΚΑΤΑΒΑΝΤΙ δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ
ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
πολλοί.

2 Καὶ ἰδὼν, λεπτοὺς ἐλθὼν προσ-
κύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε, ἰὼν
θίλῃς, δύνασαι με καθαρῖσαι.

3 Καὶ ἐκτινάξας τὴν χεῖρα,
ἤψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
Θίλω, καθαρῖσθαι. Καὶ εὐθὺς
ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα.

4 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅρα^a μηδὲν εἰπῆς· ἀλλὰ ὕπα-

γε, σιωπῶν θυξὼν τῷ ἱερῷ, καὶ
προσίνεκε τὸ δῶρον ὁ προστάξας
Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐταῖς.

5 Εἰσελθόντι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς
Καπερναοὺμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἐκα-
τόνταρχος παρακαλῶν αὐτόν,

6 Καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παιῶν
μου βίβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παρε-
λυτικός, δυνῶς βασιανθίζομενος.

7 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν.

8 Καὶ ἀπεκριθεὶς ὁ ἐκατόνταρ-
χος ἔφη· Κύριε, οὐκ ἐμὶ ἐκασὸς
ἵνα μου ὑπὸ τὴν στίγην εἰσέλθῃς·
ἀλλὰ μόνον ἐπὶ λόγον, καὶ ἰαθῇ-
σεται ὁ παιῶν μου.

9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός ἐμι
ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν
στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ, Πο-
ρεύσθαι, καὶ περιίταί· καὶ ἄλλα,
Ἐρχεο, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δού-
λῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ.

10 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἰθαῦ-
μασι, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀκολουθοῦσιν·
Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐν τῷ Ἰσ-
ραὴλ τοσαύτην πίστιν εἶσεν.

11 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξειοσι,
καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ
καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·

12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκ-
βλήθησονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώ-
τερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ
ὁ βρυγμὸς τῶν οδόντων.

13 Καὶ εἰπὺν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἐκα-
τόνταρχῳ· Ὑπαγε, καὶ ὡς ἐπί-
στινσας γινώστω σοι. Καὶ ἰάθη
ὁ παιῶν αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν αἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πυλῆναι αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρίσσωσαν.

15 Καὶ ἤψατο τῆς χιτῆος αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἐγήρθη, καὶ δικάσκει^a αὐτοῖς.

16 Ὁσίως δὲ γενομένης προσήγγειν αὐτῇ δαιμονιζομένους πολλοὺς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἰθεὶςάπτυσιν.

17 Ὅπως πληρωθῇ τὸ βῆθιν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενίας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ᾤκείσασται.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκέλευεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν.

19 Καὶ προσελθὼν εἰς Γραμματεῦς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.

20 Καὶ λόγῳ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωνεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πτερυγὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκευάσμεν· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει πού τὴν κεφαλὴν κλίην.

21 Ἐτιμὸς δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψέ μοι πρῶτον ἀπελθεῖν, καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκαλούθη μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἡμῶντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

24 Καὶ ἰδοὺ, συσπῆρας μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θάλασσῃ, ὥστε τὸ

πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτοὺς δὲ ἐκείθεν.

25 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ [αὐτοῦ] ἤρξατο αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπειλίσμεθα.

26 Καὶ λόγῳ αὐτοῖς· Τί θελαί ἔσται, ἐλιγίσπισται; Τότε ἐγενήθη ἐπιτίμησις ταῖς αἰμαῖς καὶ τῇ θάλασσῃ· καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.

27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· Ποταπὸς ἐστίν οὗτο ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Καὶ ἰδόντι αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηῶν ἐπήνησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μηνησίων ἐξερχόμενοι· καλεσθαι λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινα παρελθεῖν διὰ τῆς οδοῦ ἐκείνης.

29 Καὶ ἰδοὺ ἐκραζέον, λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοί, [Ἰησοῦ,] υἱοῦ τοῦ Θεοῦ; ἥλθης ἂν ἐπὶ κατεβασινοῦσαι ἡμᾶς;

30 Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῆς ἀγίλην χώραν πολλὰν βοσκομένην.

31 Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλεσαν αὐτὸν, λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν ἐκ τῆς ἀγίλης τῶν χωρῶν.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἦπαυται. Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀγίλην τῶν χωρῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄρμενοι πάντα ἡ ἀγίλη τῶν χωρῶν κατὰ τοῦ κρημενοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπύθμενοι ἐν τῇ ὕδατι.

33 Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπηγγείλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων.

34 Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν αὐτῶν.

Κεφ. 9'. ΙΧ.

ΚΑΙ ἑξῆς εἰς τὸ πλοῖον, διεστέρας, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

3 Καὶ ἰδοὺ, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βέβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει τέκνον, ἀφίενται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

3 Καὶ ἰδοὺ, τινὲς τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ.

4 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἰνατί ὑμεῖς ἐνθυμῆσθε ποιεῖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

5 Τί γὰρ ἐστὶν ὑποπώτερον εἰπεῖν· Ἀφίενται σοι αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰπεῖν· Ἐγίμραι καὶ περιπατήτω.

6 Ἰνα δὲ ἰδῇτε, ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας· (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ) Ἐγερθεὶς ἄρξόν σου τὴν κλίνην, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

7 Καὶ ἐγερθεὶς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8 Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμαζαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν

δόντα ἔξουσίαν ταιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παρῆλθον ὁ Ἰησοῦς ἐκείθεν, εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τῷ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

10 Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ, πολλοὶ τελώναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

11 Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι, εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;

12 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρειᾶν ἔχουσιν οἱ ἰσχυρόντες ἱατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.

13 Περιεβύθοντες δὲ μάθετε τί ἐστίν· Ἐλεὼν θίλω, καὶ οὐ θύομαι· οὐ γὰρ ἦλθον καλῶσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς [εἰς μετάνοιαν.]

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες· Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, εἰ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν;

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πινεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν.

16 Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπιβλημα βράκου ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.

17 Οὐδὲ βάλλουσιν εἶον νέον

εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· οἱ δὲ μάγι, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ οἱ οἶνος ἐκχύεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολαύονται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφοτέρω συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντες αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων ἰλθών, προσεκύνη αὐτῶν, λέγων· Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἔρτι ἐπιλεύτησιν· ἀλλὰ ἰλθών, ἐπίθης τὴν χυρὰ σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται.

19 Καὶ ἰσπεθίς ὁ Ἰησοῦς ἐκαλοῦντο αὐτῶν, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἰμορροῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα ὀπίσθην, ἤψατο τοῦ κρησπίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·

21 Ἐλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσμαι.

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε· Θάρσει θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ἄρας ἐκείνης·

23 Καὶ ἰλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητάς, καὶ τὸν ὄχλον θρονοῦμενον,

24 Λέγει αὐτοῖς· Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέναντι τῷ κοράσιον, ἀλλὰ καθίσθαι· Καὶ κατηύλιν αὐτοῦ.

25 Ὅτι δι' ἐξελθῆς ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἠγάγεθ τὸ κοράσιον.

26 Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27 Καὶ παρεγένοντι ἐκείθεν τῷ Ἰησοῦ, ἐκαλοῦντο αὐτῶν δύο

τυφλοὶ, κραζόντες, καὶ λέγον· Ἐλέησον ἡμεῖς, υἱὲ Δαβὶδ.

28 Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκὴν προσῆλθον αὐτῶν οἱ τυφλοὶ, λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεῖ ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; καὶ γουσι αὐτῶν· καὶ, Κύριε.

29 Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γινώσκω ὑμῖν.

30 Καὶ ἀναχθήσαν αὐτῶν ὀφθαλμοί· καὶ ἐνδομήσαντο τοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρατέ, διὲς γινώσκω.

31 Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφάρμακον αὐτοὺ ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδὼν προσήγγισαν αὐτῷ ἄνθρωποι· φωνὴ δαιμονιζόμενοι.

33 Καὶ ἐκκληθέντες τοῦ δεξιῶν, ἐλάλησεν ὁ κοφῆς· καὶ ἐλάμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες· [Ὁ οὐδὲποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ· ραὶλ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἐλόγον· τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβαλε τα δαιμόνια.

35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς· πόλις πάσας καὶ τὰς πόδας, δάσκειν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν, καὶ κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύειν πᾶσι νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν [ἐν τῷ λαῷ.]

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, πληγγίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦν ἐκλεινόμενοι καὶ ἰβριμμένοι ἀπὸ πρῶτα μὴ ἔχοντες ποιμένα.

37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θρισμαὶς πολλοὶ οἱ δὲ ἰσγάται ἐλάνω·

38 Διήθητι οὖν τοῦ κυρίου τοῦ
Θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας
εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ι. x.

ΚΑΙ προσκαλεσάμενος τοὺς δώ-
δεκα μαθητάς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐ-
τοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρ-
των, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ
θεραπεύειν πάσαν νόσον καὶ πᾶ-
σαν μαλακίαν.

2 Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων
τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα· πρῶτος,
Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ
Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκω-
βος^α ὁ τοῦ Ζαβεδαίου, καὶ Ἰωάννης
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ·

3 Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος·
Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης·
Ἰάκωβος ὁ^α τοῦ Ἀλφαιού, καὶ
Λευδαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος·

4 Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰού-
δας Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παραδούς
αὐτόν.

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπίστι-
λιν ὁ Ἰησοῦς, παρεγγείλας αὐ-
τοῖς, λέγων· Εἰς ὁδὸν ἔθνων μὴ
ἐπιέλθῃτε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρι-
τῶν μὴ εἰσέλθῃτε.

6 Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς
τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου
Ἰσραὴλ.

7 Πορεύεσθαι δὲ κηρύσσετε, λέ-
γοντες·^β Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία
τοῦ οὐρανοῦ.

8 Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λί-
προύς καθαρίζετε, [νεκροὺς ἠγιάρι-
τε,] δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν
ἡλάσσετε, δωρεὰν δότε.

9 Μὴ κτήσῃθε χρυσόν, μηδὲ
ἀργύραν, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζά-
νας ὑμῶν.

10 Μὴ πήραν εἰς ὁδόν, μηδὲ δύο
χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ
βάσθρον· ἅξιος γὰρ ὁ ἐργατὴς τῆς
τροφῆς αὐτοῦ ἐστίν.

11 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην
εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ
ἄξιος ἐστὶ· κακεὶ μένετε ὥς ἂν
ἐξελθῃτε.

12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν
οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν.

13 Καὶ ἰὰν μὴ ἦ ἡ οἰκία ἁγία,
ἐλθέτω ἡ ἐρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν·
ἰὰν δὲ μὴ ἦ ἁγία, ἡ ἐρήνη ὑμῶν
πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω.

14 Καὶ ὅς ἰὰν μὴ διζήται ὑμᾶς,
μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν,
ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πό-
λεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν σινω-
πὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν.

15 Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἀπικτό-
τερον ἔσται γῇ Σαδὸμὸν καὶ Γο-
μορρᾶν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πό-
λει ἐκείνῃ.

16 Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς
ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γί-
νῃτε οὖν φρόνιμοι ὡς αἱ ὄφεις, καὶ
ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί.

17 Προσέχετε^β δὲ ἀπὸ τῶν ἀν-
θρώπων· παραδίδουσιν γὰρ ὑμᾶς
εἰς συνάγην, καὶ ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς.

18 Καὶ ἐπὶ ἡγμονίας δὲ καὶ
βασιλείας ἀχθήσεσθε ἐν κέντρῳ ἱεροῦ, εἰς
μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

19 Ὅταν δὲ παραδιδώσιν ὑ-
μᾶς, μὴ μεριμνήσῃτε πῶς ἢ τι

^α sc. υἱός.

^β sc. ἡμᾶς.

χεται· και ὁ ἐμὶ δεχόμενος, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.

41 Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται· και ὁ δεχόμενος δικαίαν εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται.

42 Καὶ ὅς ἐάν ποτίῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ^α μένου, εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολείψῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Κιθ. ιθ. χι.

ΚΑΙ ἰγνέτω ὅτι ἐτίλειπεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσει τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετῆθε ἐκεῖθεν,^β τοῦ διδάσκειν και κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῇ δεσμοκτηρίᾳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

3 Εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἑτέρου προσδοκῶμεν;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ ὅ ἀκούετε και βλέπετε.

5 Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, και χυλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, και κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, και πτωχοὶ εὐαγγελίζονται·

6 Καὶ μακάριός ἐστιν, ὅς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἡμοί.

7 Τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν

ἔρημον διδάσσεσθαι; ἐκάλαιμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενοι;

8 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφισμένον; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακά^δ φοροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσὶν.

9 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφήτην; και, λέγω ὑμῖν, και περισσώτερον προφήτου.

10 Οὗτος γὰρ ἐστὶ περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅς κατασκευάσῃ τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.

11 Ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγρηται ἐν γυνητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστίν.

12 Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, και βιασται ἀρπάζουσι αὐτήν.

13 Πάντες γὰρ οἱ προφῆται και ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφῆτισαν.

14 Καὶ εἰ θέλειτε διέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἐρχισθαι.

15 Ὁ ἔχων ὄτα ἀκούειν, ἀκούετω.

16 Τίνι δὲ ὁμοίωσά τὴν γενεάν ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδαρίοις ἐν ἀγοραῖς καθήμενοις, και προσφωνοῦσι τοῖς ἑταίροις αὐτῶν,

17 Καὶ λέγουσιν, Ἠυλόησάμεν ὑμῖν, και οὐκ ἀρχίσασθε· ἔδρησάμεν ὑμῖν, και οὐκ ἐκθήσασθε.

^α sc. ὑδατος.

^β sc. ἑνικά.

^γ sc. μὴ.

^δ sc. ἱματία.

18 Ἦλθι γὰρ Ἰωάννης μῆτις ἰσθίω, μῆτις πίω, καὶ λέγουσι· Δαιμόνιοι ἔχου.

19 Ἦλθιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἰσθίω, καὶ πίω, καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τιλαινὸς φίλος καὶ ἀμαρτανῶν· καὶ ἰδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτοῦ.

20 Τότε ἤρξατο ἐνιδίξιν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἐγένετο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετάνησαν.

21 Οὐαὶ σοὶ Χορραζίν, οὐαὶ σοὶ Βηθσαιδάν, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένετο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκεσιν καὶ σποδοῖς μετεπένησαν.

22 Πλὴν λέγω ὑμῖν· Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἵσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν.

23 Καὶ σὺ Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ἐψηθῆσας, ἕως ἄδου καταβυθισθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένετο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν σοὶ, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον.

24 Πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἵσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοὶ.

25 Ἐν ταύτῃ τῇ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομολογούμεαι σοὶ, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συντήσαν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ ἡπείαις.

26 Ναὶ, ὁ πατήρ², ὅτι οὕτως ἐγένετο ὑποκατὰ ἐμπροσθέν σου.

27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ

τοῦ πατρὸς μου· καὶ οὐδὲς ἐπιγνώσκει τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πατήρ· οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπηρώσκει· εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὁ πατήρ βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρὸς με πάντες κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς.

29 Ἄρατι τὸν ζυγόν μου ἐν ὑμῶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅς ἐστις πραῖς ἡμῖ, καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν τῇ ψυχῇ ὑμῶν.

30 Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἥλαφρόν ἐστι.

Κεφ. δ'. XII.

Εἰς ταύτῃ τῇ καιρῷ ἐπαρέστη Ἰησοῦς ταῖς σάββασιν διὰ τὴν σποράν· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπύκνωσαν, καὶ ἤρξατο πύλλαι σταχύας, καὶ ἰσθίω.

2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ· Ἰδοὺ, οἱ μαθηταὶ σιμωοῦσιν ὁ οἶα ἔστι πικρὴν σάββατον.

3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ ἀνέγνωτε τί ἐπαύησι Δαβὶδ, ὅς ἐπικύνησιν [αὐτοῖς,] καὶ αἱ με αὐτοῦ;

4 Πᾶς ἐσθλήθη εἰς τὸν οἶον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τί προθέτως ἔφαγον, οὐς οἶα ἔξεν· αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ ταῖς ἐκείναις μέναις;

5 Ἡ οἶα ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ ἱερῇ τῷ σάββαστι βεβαλοῦσι, καὶ ἀναίτιοι εἰσι;

² Nom. pro voc. Atticè.

ταί τὰ ἴσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκί-
νου χεῖρα τῶν πρώτων· Οὕτως
ἔσται καὶ τῇ γυνὴ ταύτῃ τῇ πο-
νηρᾷ.

46 Ἐτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος
τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐστήκεισαν ἔξω,
ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι.

47 Εἶπε δὲ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ
μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω
ἐστήκασι, ζητοῦντίς σοι λαλῆσαι.

48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ
εἰπόντι αὐτῷ· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ
μου, καὶ τίνας εἰσὶν οἱ ἀδελφοί
μου;

49 Καὶ ἐκτινάσας τὴν χεῖρα αὐ-
τοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, εἶ-
πεν· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ
ἀδελφοί μου.

50 Ὅστις γὰρ ἀν ποιήσῃ τὸ
Σίλημα τοῦ πατρὸς μου, τοῦ^a ἐν
οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφός, καὶ
ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἐστί.

Κεφ. ιγ'. xiii.

ΕΝ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν
ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθιστο
παρὰ τὴν θάλασσαν.

2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν
ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ
πλοῖον ἐμβάντα καθίσθαι· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν
εἰστήκει.

3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ
ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδοὺ, ἐξῆλ-
θον ὁ σπύριον τοῦ σπίρου.

4 Καὶ ἐν τῷ σπίρειν αὐτὸν, ὃ
μὲν ἔφατε παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἤλθε
τὰ πτενιὰ, καὶ κατίφαγεν αὐτά.

5 Ἀλλὰ δὲ ἔπεισον ἐπὶ τὰ^b πε-
τρῶδη, ὅπου οὐκ ἔχει γῆν πολλήν·
καὶ εὐθὺς ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ
ἔχειν βάθος γῆς.

6 Ἠλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυ-
ματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥί-
ζαν, ἐξηράνθη.

7 Ἀλλὰ δὲ ἔπεισον ἐπὶ τὰς
ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκαν-
θαι, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά.

8 Ἀλλὰ δὲ ἔπεισον ἐπὶ τὴν γῆν
τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ
μὲν ἰκατὸν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ
τρῖάκοντα.

9 Ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν, ἀκου-
έτω.

10 Καὶ προσελθόντες· οἱ μαθη-
ταί, εἶπον αὐτῷ· Διὰ τί ἐν παρα-
βολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ὅτι ὑμῖν δίδεται γινῶσαι τὰ
μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐ-
ρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δίδονται.

12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται
αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις
δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται
ἀπ' αὐτοῦ.

13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς
αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ
βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀ-
κούουσιν, οὐδὲ συνιούσι·

14 Καὶ ἀναπληροῦται [ἐπ']
αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἠσαΐου, ἡ λί-
γουσα· Ἀκοῇ ἀκούοντες, καὶ οὐ μὴ
συνήτε· καὶ βλέποντες βλέψετε,
καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε.

15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία
τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσι
βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλ-

^a sc. ὄντος.

^b sc. μέρης τοῦ ἀγροῦ.

μοὺς αὐτῶν ἐκάμμουσαν, μήποτε ἰδῶσι τοὺς ὀφθαλμοίς, καὶ τοὺς ὠσὶν ἀκούσῃσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνιῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

16 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ ὧτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει.

17 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπιθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπτε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούτε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος.

19 Πᾶντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ ποταρὸς, καὶ ἀρπάξῃ τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρθεὶς.

20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρῶδη σπαρθεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ οὐδὲς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν.

21 Οὐκ ἔχει δὲ βίβαν ἐν ἰαντῇ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι· γινεώμενος δὲ θλίψεως ἢ διαγμοῦ διὰ τὸν λόγον, οὗδὲς σκανδαλίζεται.

22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάθαρτας σπαρθεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵματος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπερίγυι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται.

23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρθεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ συνιάν· ὃς δὲ καρποφορεῖ, καὶ ποιῇ, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρί-

θκει αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοίᾳ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ.

25 Ἐν δὲ τῇ καθίδουι τοῦ ἀνθρώπου, ἦλθον αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἵσχυρι ζιζάνια ἐνὰ μέσῳ τῆς τοῦ· καὶ ἀπῆλθον.

26 Ὅτι δὲ θελήσῃσιν ὁ ἄνθρωπος, καὶ καρπὸν ἐκείνου, τότε ἐφύγει καὶ τὰ ζιζάνια.

27 Προσιλθόντις δὲ οἱ δούλοι τοῦ ἀκαθετοπέτου, ἔποιον αὐτῇ Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἵσχυρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πῶθι οὐκ ἔχουσιν [τὰ] ζιζάνια;

28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἀνθρώπου τοῦτο ἐκείνου. Οἱ δούλοι ἔποιον αὐτῷ· θέλω οὖν ἐπιλθόντις συλλέξωμαι αὐτά;

29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὐ· μήποτε συλλέγοντις τὰ ζιζάνια, ἐκρίζωσιν ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον.

30 Ἀφ' οὗ συναινεῖσθαι ἀμφοτέρω μέχρι τοῦ θρισμοῦ· καὶ [τῷ] καιρῷ τοῦ θρισμοῦ ἔρα τὰ θριστοαῖς· Συλλέξεται πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσονται αὐτὰ εἰς δεμάς, πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συναγάγεται εἰς τὴν ἀποθήκην μου·

31 Ἄλλην παραβολὴν παρίθκει αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοίᾳ ἐστὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπης, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἵσχυρι ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ·

32 Ὁ μικρότερός μὲν ἐστὶ πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν δὲ ἀνέξηθῃ, μῦζον τῶν λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεται θάμνος, ὥστε ἐλατῆς τὰ περὶ αὐτὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ

τασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλίφουδον σῦκα τρία, ὧς οὐ ἔκυμάνθη ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς·

35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἀνοιξάν ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· ἐρεῖξομαι κικρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

36 Τότε ἀφίει τοὺς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς· καὶ προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κύτου, λέγοντες· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπέρμα τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

38 Ὁ δὲ ἀγρὸς, ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

39 Ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ, ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θείριμος, συντίλεια τοῦ αἰῶνος ἐστὶν· οἱ δὲ θείριται, ἄγγελοι εἰσιν.

40 Ὡσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια, καὶ πυρὶ κατακαίεται· οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντίλειᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.

41 Ἀποστείλῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν·

42 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλυθμός καὶ ὁ βρυγμός τῶν ὀδόντων.

43 Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούειν, ἀκούτω.

44 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κικρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὗρὼν ἄνθρωπος ἐκρύψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρῆς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα, ὅσα ἔχει, πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, ἐμπέθῃ, ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας·

46 Ὃς εὗρὼν ἓνα πολυτίμητον μαργαρίτην, ἀπέβλην, πύπρακε πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγῆνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ παντὸς γίνους συναγαγούσῃ·

48 Ἦν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβείβαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν, καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ κατὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον.

49 Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντίλειᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελευσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων·

50 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλυθμός καὶ ὁ βρυγμός τῶν ὀδόντων.

51 Λέγου αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Συνήκατι ταῦτα πάντα· Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε.

52 Ὁ δὲ ἔπιν αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματικὸς μαθη-
τικὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐ-
ρανῶν, ὁμοίος ἔστιν ἀνθρώπῳ ἐκα-
δοσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ
θυσσαυροῦ αὐτοῦ καιρὰ καὶ πα-
λαιά.

53 Καὶ ἔγιντο, ὅτι ἐτίλειον ὁ
Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας,
μητινὲν ἐκείθιν.

54 Καὶ ἰλθὼν εἰς τὴν πατρίδα
αὐτοῦ, ἰδίδωσκιν αὐτοὺς ἐν τῇ
συναγωγῇ αὐτῶν ὥστε ἐκπλέτ-
τισθαι αὐτοὺς, καὶ λέγειν· Πό-
θεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη, καὶ αἱ
δυναμίεις;

55 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκ-
τονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοί
αὐτοῦ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσὴς, καὶ
Σίμων, καὶ Ἰούδας;

56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ
πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς ἴσιν; πῶθεν οὖν
τούτῳ ταῦτα πάντα;

57 Καὶ ἰσκαριωτίζοντο ἐν αὐ-
τῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπιν αὐτοῖς·
Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ
ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ
οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Καὶ οὐκ ἐποίησιν ἐκεῖ δυ-
νάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν
αὐτῶν.

Κεφ. ιδ'. XIV.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ καιρῷ ἤκουσαν
Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοήν
Ἰησοῦ·

2 Καὶ ἔπι τοῖς καισὶν αὐτοῦ·
Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής·

αὐτὸς ἠγάρεθ ἀπὸ τῶν μικρῶν, καὶ
διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐπιογού-
ν ἐν αὐτῷ.

3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας
τὸν Ἰωάννην, ἔδωκεν αὐτόν, καὶ
ἔθηκε^α ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδ
τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελ-
φοῦ αὐτοῦ.

4 Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάν-
νης· Οὐκ ἔστιτί σοι ἔχειν αὐτήν.

5 Καὶ δίδωκεν αὐτὸν ἀπακτίσας
ἐφοβήθη τὸν ὄχλος, ὅτι ὡς πε-
φῆται αὐτὸν ἔχειν.

6 Γινώσκων^β δὲ ἀγαμέμων τι
Ἡρώδου, ἀρχίσαστο ἡ θυγάτηρ
τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ· καὶ
ἤρξατο τῷ Ἡρώδῃ·

7 Ὅθιν μὲν ὅρκου ἀμολόγησε
αὐτῇ δοῦναι ὃ αἶεν αἰτήσεται.

8 Ἡ δὲ, προσευραπθῆσα ὑπὸ
τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησί·
ἄδὲ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰω-
άννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9 Καὶ ἰλυκῆθη ὁ βασιλεὺς
διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συ-
νακαμμένους, ἐκέλευσε δοθῆναι.

10 Καὶ πείψας ἀπακοφάλῃ
τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11 Καὶ ἠτήρηθη ἡ κεφαλὴ αὐ-
τοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἰδὼσα τῇ και-
ρασίᾳ καὶ ἤσυχας τῇ μητρὶ αἱ
τῆς.

12 Καὶ προσελθόντες αἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ ἤρσαν τὸ σῶμα, καὶ
ᾤψαν αὐτό· καὶ ἰλθόντες ἀπήγ-
γυλιν τῷ Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἀκούσας^γ ὁ Ἰησοῦς
ἀνεχώρησεν ἐκείθιν ἐν πλοίῳ· καὶ
ἔρχοντο τότε κατ' ἰδίαν. Κα

^α Aor. pro Plusq.

^β sc. συμπόσιον.

^γ sc. λαῶνα.

χειρὶ φαγῶν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος.

22 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χανααναία, ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἐκράγαυεν, αὐτῷ λέγουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.

23 Ὁ δὲ αὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγων. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἤρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ἀπόλυσαι αὐτήν, ὅτι κρᾶζει ὀπίσθιν ἡμῶν.

24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἀπιστάλην, εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.

25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσκύνει αὐτῷ, λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι.

26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυνάραιοις.

27 Ἡ δὲ εἶπεν· Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίου ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ· Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθεν παρὰ τὴν Σάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

30 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλ-

λοὺς, καὶ ἑτέρους πολλοὺς· καὶ ἔβριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

31 Ὅστι τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἰδοῦσαν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, εἶπεν· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς ἡνῶτες εὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ.

33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἡμέραις ἄρτοι τοσούτοι, ὥστε χορτάσασθαι ὄχλον τοσούτον;

34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια.

35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπιστῆναι ἐπὶ τὸν γῆν.

36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύδας, εὐχαριστήσας, ἔκλασε, καὶ ἔθηκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθήται τῷ ὄχλῳ.

37 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἔχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσεύον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ σπύριδας πλήρεις.

38 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

39 Καὶ ἀπολῦσας τοὺς ὄχλους,

ἀνθρῶς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἔλθει εἰς τὰ ἔρημα Μαργαλά.

Κεφ. ις'. XVI.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, περιέζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖοι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδιδῆναι αὐτοῖς.

2 Ὁ δὲ ἀπακριθεὶς, ἔπειν αὐτοῖς· Ὁψίας γενομένης λέγει, Εὐδία· πυρρᾶζι γὰρ ὁ οὐρανός.

3 Καὶ πρῶτ', Σίμερον χιμῶν πυρρᾶζι γὰρ στεγνύεται ὁ οὐρανός. Ἰπακριεῖται, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκειται διακρίναι, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθαι;

4 Γινὰ ποταρὰ καὶ μωχαλὶς σημεῖοι ἐπιζητῶν καὶ σημεῖοι οὐ δοξοῦνται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰησοῦ τοῦ προφήτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτούς, ἀπῆλθε.

5 Καὶ ἰλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐπιλάθοντο ἄρτους λαοῦν.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπειν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7 Οἱ δὲ διανοήζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλαβον.

8 Γινὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἔπειν [αὐτοῖς]· Τί διανοήζετε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλαβετε;

9 Οὐκ ἔστιν οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίλους ἔλαβετε;

10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν

πεντακισχιλίων, καὶ πόσους σφουρίδας ἔλαβετε;

11 Πῶς οὐ νοῦτε, ὅτι οὐκ ἄρτου ἔπειν ὑμῖν, προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων;

12 Τότε συνῆκαν, ὅτι οὐκ ἔπειν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν μέσην Καισαρείας τῆς Φιλιππου ἤρξατο τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων· Τίνα με λόγουσιν οἱ ἄνθρωποι ἔπειναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

14 Οἱ δὲ ἔπειν· Οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν ἔπειναι, ἢ ἑνὶ τῶν προφητῶν.

15 Λέγου αὐτοῖς· Ἰσαῖς δὲ τίνα με λέγειν ἔπειναι;

16 Ἀπακριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, ἔπειν· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17 Καὶ ἀπακριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔπειν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριθαῖ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐ ἀπεκάλυψί σοι, ἀλλ' ὁ πατὴρ μου, ὁ ἐν ταῖς οὐρανοῖς.

18 Καὶ γὰρ δὲ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς.

19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδμῆναι ἐν ταῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λυμέναι ἐν ταῖς οὐρανοῖς.

20 Τότε διευταίλατο τῇ

ται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρα τῶν πρώτων· Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεῇ ταύτῃ τῇ πολεμῇ.^α

46 Ἐτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι.

47 Εἶπε δὲ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἐστήκεισι, ζητοῦντίς σοι λαλῆσαι.

48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ εἰπόντι αὐτῷ· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνας εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;

49 Καὶ ἐκτίνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, εἶπεν· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

50 Ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὰ θέλημα τοῦ πατρὸς μου, τοῦ^α ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου ἀδελφός, καὶ ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἐστί·.

Κεφ. ιγ'. XIII.

ΕΝ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν.

2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν ἐστήκει.

3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδοὺ, ἐξηλθὲν ὁ σπέρμιν τοῦ σπέρμιν.

4 Καὶ ἐν τῷ σπέρμιν αὐτὸν, ὃ μὴ ἔπιστε παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἦλθε τὰ πέτρινά, καὶ κατέφαγεν αὐτά.

^α sc. ἑστί.

5 Ἀλλὰ δὲ ἔπισεν ἐπὶ τὰ^β πετρώδη, ὅπου οὐκ ἔχει γῆν πολλήν· καὶ ἐβίβας ἐξανέτιλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς.

6 Ἥλιον δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.

7 Ἀλλὰ δὲ ἔπισεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέθῃσαν αἱ ἀκανθαί, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά.

8 Ἀλλὰ δὲ ἔπισεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατὸς, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριακοντα.

9 Ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἡμῖν δίδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δίδοται.

12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιούσιν·

14 Καὶ ἀναπληροῦνται [ἐπ'] αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου, ἡ λέγουσα· Ἀκοῇ ἀκούετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε.

15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσι βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλ-

^β sc. μέρος τοῦ ἀγροῦ.

μοὺς αὐτῶν ἐκάμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὤσιν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνιῶσι, καὶ πιστεύσωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

16 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ ὧτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει.

17 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπιθυμήσαν ἰδεῖν ὃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκούσαι ὃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπέρματος.

19 Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἀπαρτίζει τὸ ἱσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρθεύς.

20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρθεύς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ οὐδὲς μετὰ χαρῆς λαμβάνων αὐτόν.

21 Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἰσχυτῇ, ἀλλὰ πρόσκαιρος ἐστὶ· γινομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, οὐδὲς σκανδαλίζεται.

22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάθαρτας σπαρθεύς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵματος τοῦτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπερίβηκε τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεσθαι.

23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρθεύς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ συνιάν· ὃς δὲ καρποφορεῖ, καὶ ποιῇ, ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρί-

θκει αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοίᾳ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώποις σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ.

25 Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοῦ ἀνθρώπου, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἵσχυρε ζιζάνια ἀπὸ μίσου τοῦ σίτου· καὶ ἀπῆλθεν·

26 Ὅτι δὲ ἰδοῦσθαι οὐ χότος, καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἦλθεν καὶ τὰ ζιζάνια.

27 Παρασιθρόντις δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδισπότου, ἵπαν αὐτῇ Κύριε, οὐκὶ καλὸν σπέρμα ἵσχυρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὐ ἔχει [τὰ] ζιζάνια;

28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἀνθρώπου τοῦτο ἰποίησεν. Οἱ δούλοι ἵπαν αὐτῷ· Θέλις οὖν πιλόντις συλλέξωμεν αὐτά;

29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὐ· μήποτε συλλέγοντις τὰ ζιζάνια, ἐκρίζωσιν ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον.

30 Ἀφίτι συναυξάνεσθαι ἀρφότρια μέχρι τοῦ θιρισμοῦ· καὶ [τῷ] καιρῷ τοῦ θιρισμοῦ ἔρω τὸ θιρισταῖς· Συλλίξετε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ θέσατε αὐτὰ εἰς δεμάς, πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτοὺς τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου·

31 Ἄλλην παραβολὴν παρίθκει αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοίᾳ ἐστὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπης, ὃν λατὼν ἀνθρώπου ἵσχυρις ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ·

32 Ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶ πάντων τῶν σπειρμάτων· ὅταν δὲ αὐτὸς ἐξηῇ, μείζον τῶν λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεσθαι δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πτερινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ

τασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνεκρυψεν εἰς ἀλίυρου σάτας τρεῖς, ὥς οὗ ἐξυμώθη ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς·

35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἀνοῖξον ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· ἐκρυψόμεν κικρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

36 Τότε ἀφίει τοὺς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς· καὶ προσῆλθον αὐτῷ αἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Φράσαι ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπέρων τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

38 Ὁ δὲ ἀγρὸς, ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσὶν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

39 Ὁ δὲ ἰχθὺς ὁ σπείρας αὐτὰ, ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θείριμος, συντίλμια τοῦ αἰῶνος ἐστὶν· οἱ δὲ θριπταί, ἀγγελοὶ εἰσιν.

40 Ὡςπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια, καὶ πυρὶ κατακαίεται· οὕτως ἐστὶ ἐν τῇ συντιλίᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.

41 Ἀποστείλῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς ποιῶντας τὴν ἀνομίαν·

42 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

43 Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούειν, ἀκούετω.

44 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὗρὼν ἄνθρωπος ἐκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα, ὅσα ἔχει, παλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, ἡμπερόν, ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας·

46 Ὃς εὗρὼν ἓνα πεντηκίον μαργαρίτην, ἀπὸλθὼν, τίπτεσκε πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σακκῇ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ·

48 Ἦν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀργεῖα, τὰ δὲ σακκὰ ἔξω ἔβαλον.

49 Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντιλίᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελίσσονται οἱ ἀγγελοι, καὶ ἀφοριεῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων·

50 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

51 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Συνήκασι ταῦτα πάντα· Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε.

52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ὁμοίος ἔστιν ἀνθρώπῳ ἐκδοσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

53 Καὶ ἰγνίτε, ὅτι ἐπίλυσιν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μὴ τηρεῖτε ἐκώθι.

54 Καὶ ἔλθων εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἰδίδωσκαι αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν· ὥστε ἐκπλήττισθαι αὐτοὺς, καὶ λίγαι· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη, καὶ αἱ δυνάμεις;

55 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰακώβος, καὶ Ἰωσῆς, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας;

56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ παῖσαι πρὸς ἡμᾶς ἴσσι; πῶθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα;

57 Καὶ ἰσκαριώζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Καὶ οὐκ ἐποίησιν ἐκὼ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐπὶ ἐργοῦσιν αὐτῷ.

3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσατο τὸν Ἰωάννην, ἰδῆσθαι αὐτόν, καὶ ἔθηκε^α ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδην τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

4 Ἐλεγεν γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Οὐκ ἔστι σοὶ ἔχθρη αὕτη.

5 Καὶ δίδωαι αὐτὸν ἀποκτεῖναι· ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς περ φῆται αὐτὸν εἶχαι.

6 Γενεσίαν^β δὲ ἀγομείων τι Ἡρώδου, ἀρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ· καὶ ἤρξατο τῷ Ἡρώδῃ·

7 Ὅθι μὲθ' ἔρκου ἀμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσεται.

8 Ἡ δὲ, προσδεσπομένη ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησὶ ἄδελφε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9 Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς διὰ τὸ τοὺς ἔρκους καὶ τοὺς συνανακαμίνους, ἐκέλευσε δοθῆναι.

10 Καὶ πύμψας ἀποκαθάσαι τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11 Καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδοθη τῇ κερσίῳ· καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς.

12 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἀκούσας^γ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκώθι ἐν πλοίῳ· καὶ ἤρξατο τόποι κατ' ἰδίαν. Κα

Κεφ. ιδ'. xiv.

ΕΝ ἑκίνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσαν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ.

2 Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής·

^a Aor. pro Plusq.

^b sc. συμπόσιον.

^c sc. ἐκώθι.

ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ τῶν πόλεων.

14 Καὶ ἐξιλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολλὸν ὄχλον· καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐβράβευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

15 Ὁψίας^a δὲ γινομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ἐρημὸς ἐστὶν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρεῖληθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπειθόντες εἰς τὰς κάμαρας, ἀγορεύσωσιν ἑαυτοὺς βρώματα.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπειθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγαῖν.

17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχουμεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας.

18 Ὁ δὲ εἶπεν· Φέριτέ μοι αὐτοὺς ὧδε.

19 Καὶ κειύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους [καὶ] λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναθεύσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε· καὶ κλάσας, ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθεῖται τοῖς ὄχλοις.

20 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἔχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσῶον τῶν κλασμάτων· δώδεκα κοφίνους πλήρεις.

21 Οἱ δὲ ἐσθιόντες ἦσαν ἄνδρες ὥστε πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασιν [ὁ Ἰησοῦς] τοὺς μαθητάς [αὐτοῦ] ἰμῶσθαι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγει αὐτὰν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

23 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνῆλθον εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὁψίας^a δὲ γινομένης, μένος ἦν ἐκεί.

24 Τὸ δὲ πλοῖον ἦδη μίσειν τῆς θαλάσσης ἦν, βασανίζομενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος.

25 Τίτάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς [ὁ Ἰησοῦς,] περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατούντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες· Ὅτι φάντασμα ἐστὶ· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.

27 Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσύνετε· ἐγώ ε�μι· μὴ φοβεῖσθε.

28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ· Ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κείλευσόν με πρὸς σὲ ἰλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα.

29 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἰλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30 Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε, λέγων· Κύριε, σῶσόν με.

31 Εὐθὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκταίνας τὴν χεῖρα, ἐπιλάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί^b ἐδίστασας;

32 Καὶ ἰμῶσάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐπέπαυεν ὁ ἄνεμος.

33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἰλθόντες προσεκύνουν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ.

^a sc. ὥρας.

^b sc. αἵμων.

34 Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθοι εἰς τὴν γῆν Γινθαζαίτ.

35 Καὶ ἐπιγόντες αὐτὸν εἰς ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπίστανται εἰς ὅλην τὴν περίχρυν ἐκείνην, καὶ προσήγγικαν αὐτῷ πάσας τοὺς κακοὺς ἔχοντας·

36 Καὶ περιεμάλυν αὐτὸν, ὥς μοῖον αἵψανται τοῦ κροσπίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤψαντο, διδάσθησαν.

Κιφ. ιβ. xv.

ΤΟΤΕ προσέχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱερουσολύμων Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες·

2 Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου περιβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν προκυτέρων; οὐ γὰρ ἵκνούνται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἄρτοι ἐκθίσωσι.

3 Ὁ δὲ ἀπεκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τί καὶ ὑμεῖς περιβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν;

4 Ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετύλατο, λέγων· Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα· καὶ, ὃ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τιμωτάτω.

5 Ἦμις δὲ λέγομεν· Ὁς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Δώροί, ὃ ἐὰν ἐξ ἱμοῦ ἀφελῇθῃ· καὶ οὐ μὴ τιμῇσιν τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

6 Καὶ ἠκυρώσω τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν.

7 Ἐποκρίθη, καλῶς πρὸςφώνησεν πρὸς ὑμῶν Ἡσαΐας, λέγων·

8 Ἐγγίξτε μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ τοῖς χυλίοι

μι τιμῇ· ἢ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν πᾶρξαι ἀπ' ἐμοῦ.

9 Μάτην δὲ σβένονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 Καὶ προσκαλοσάμενος τὸ ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ συνίετε.

11 Οὐ τὸ ἐνισχεύμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

12 Τότε προσελθόντες εἰ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸ λόγον, ἱσκανδαλίσθησαν;

13 Ὁ δὲ ἀπεκριθεὶς, εἶπεν· Πάσα φυτίλ, ἣν οὐκ ἐφύττειται ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκρίζωθήσεται.

14 Ἀφῆκε αὐτοὺς· ὁδηγεῖ εἰς τυφλοὺς τυφλῶν. τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἵαν ὁδηγεῖ, ἀμφότεροι εἰς βυθὸν πεσοῦνται.

15 Ἀπεκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παράβολὴν ταύτην.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀκριβὲς καὶ ὑμεῖς, ἀσύντοί ἐστε;

17 Οὐκ ἔγωγε νοῶμι, ὅτι πᾶν τὸ ἐκπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰ τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφῆ δρόμῳ ἐκβάλλεται;

18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, καὶ αὐτὰ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχεται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνείαι, κλοπαὶ ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι.

20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινῶν τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀκρίβ

χειρὶ φαγεῖν αὐτοὶ τοὺς ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος.

22 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χανααναία, ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἐκράυγασεν, αὐτῷ λέγουσα· Ἐλεησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.

23 Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἤρατῶν αὐτὸν, λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπίσθιν ἡμῶν.

24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἀπειστάλην, εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.

25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσκύνει αὐτῷ, λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι.

26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυνάρμοις.

27 Ἡ δὲ εἶπεν· Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίου ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπίτσας τῶν κυρίων αὐτῶν.

28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ· Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γινέσθω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰαθῇ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβάς ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

30 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλ-

λοὺς, καὶ ἑτέρους πολλοὺς· καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδεράπτυσεν αὐτούς.

31 Ὅτι τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἰδοῦσάν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλισάμενος τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, εἶπεν· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς ἡστίως αὐθίῳ, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ἐδῷ.

33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἢ ἰσχυρίασθαι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσασθαι ὄχλον τοσοῦτον;

34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθυῖδια.

35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπιστεῖν ἐπὶ τὴν γῆν.

36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθυῖδας, εὐχαριστήσας, ἔκλασε, καὶ ἵδανε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ.

37 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἰχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσεύον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ σπύριδας πλήρεις.

38 Οἱ δὲ ἐσθόντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

39 Καὶ ἀπολῦσας τοὺς ὄχλους,

ἀπόη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαργαλά.

Κεφ. ις'. XVI.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδιδῆναι αὐτοῖς.

2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὁψίας γενομένης λέγεται, Εὐδία· πυρρᾶζι γὰρ ὁ οὐρανός·

3 Καὶ πρῶτ', Σίμενοι χυμῶν πυρρᾶζι γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός· Ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκειτε διακρίναι, τὰ δὲ σημεία τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε·

4 Γινώσκοντες καὶ μωχμαλὲς σημεῖον ἐπιζητεῖτε· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, ἢ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωῆ τοῦ προφήτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτούς, ἀπῆλθε.

5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐπιλάβοντο ἄρτους λαοῦν.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχεται ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7 Οἱ δὲ διλογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλαβον.

8 Γινὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν [αὐτοῖς]· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλαβετε·

9 Οὐκ ἔρα τοῦτε, οὐδὲ μεμνημένοι τοῦς πέντε ἄρτους τῶν πενταχιλίων, καὶ πόσους κοφίλους ἔλαβετε·

10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν

πενταχιλίων, καὶ πόσους σπουρίδας ἔλαβετε·

11 Πῶς οὐ νοῦτε, ὅτι οὐκ ἔρατο ἵππον ὑμῖν, προσέχων ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων·

12 Τότε συνῆκαν, ὅτι οὐκ ἔρα προσέχων ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρατου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδασχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν μίσην Καισαρείας τῆς Φιλίπποις ἡρώτα τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, λίγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου

14 Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν· ἕτεροι δὲ, Ἰερεμίαν, ἢ ἑνὶ τῶν προφητῶν.

15 Λέγου αὐτοῖς· Ὑμεῖς τίνα με λέγεται εἶναι·

16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, εἶπεν· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμεν Βαριθαῖ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐ ἀπεκάλυψέν σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18 Καὶ γὰρ δὲ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς·

19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

20 Τότε διευτύλατο ταῦς

θηταῖς αὐτοῦ, ἵνα μηδενὶ εἰπωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν [Ἰησοῦς] ὁ Χριστός.

21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι δι' αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

22 Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμαῖν αὐτῷ, λέγων· Ὑψίστ' σοι^a, Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο.

23 Ὁ δὲ στραφείς, εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὑπακοὴ ὀπίσω μου, Σαταναῖ, σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἰλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθήτω μοι.

25 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὕρεσί αὐτήν.

26 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἰὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ^b ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ, ἢ τί δώσω ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

27 Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχέσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἱσταμένων, οἵτινες οὐ

μὴ γίνονται θανάτου, ἕως ἃν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Κεφ. ιζ'. xvii.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἐξ παραλαβάνης ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰακώβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.

2 Καὶ μετιμωρῶσθ' ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγένετο λευκά ὡς τὸ φῶς.

3 Καὶ ἰδοὺ, ὤφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἡλίας, μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες.

4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηναίς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσῇ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ.

5 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, νεφέλη φαινή ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε.

6 Καὶ ἀκούσαντες αἱ μαθηταί, ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἤψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθαι.

8 Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδὲνα εἶδοι, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

^a sc. ἱστῶν Θεός.

^b sc. κατὰ.

9 Καὶ καταβαίνοντες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐντυλάτω αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Μηδὲν εἴπητε τὸ ὄραμα, ἵως οὐ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεφῶν ἀναστῇ·

10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν, ὅτι Ἡλίας δι' ἐλθεῖν πρῶτος;

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπακριθὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτος, καὶ ἀποκαταστήσει πάντα.

12 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἡλίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπίγνωσαν αὐτόν· ἀλλ' ἰποίησαν ἐν αὐτῷ, ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν.

13 Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

14 Καὶ ἰδόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος, γονυπετῶν αὐτῷ,

15 Καὶ λέγων· Κύριε, ἐλίσσον μου τὸν υἱόν, ὅτι σιληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.

16 Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν ταῖς ματαῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησεν αὐτὸν διαρκεῖν.

17 Ἀπακριθὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὁ γυνεὶ ἄπιστος καὶ διαστραμμένῃ, ἵως πότε ἴσους μεθ' ὑμῶν; ἵως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετί μοι αὐτὸν ἔδε.

18 Καὶ ἐπιτίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον· καὶ ἰδρακτύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπαν· Διατί ἡμῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἰσαλῆν αὐτό;

20 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν· ἀμα γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκος σινάπης, ἐρεῖτε τῷ ὄρει· Μετάβηθι ἐντοῦθεν ἐκεῖ, κ μετασθῇσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατοῖ σι ὑμῖν.

21 Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκ πορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ κηστούμεν.

22 Ἀναστρεφόμενοι δὲ αὐτοὶ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς· Μέλλω ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρεδιδόσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων,

23 Καὶ ἀπακτινοῦσιν αὐτὸν καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἡγιασθῆσθαι· Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν ἡ Καπερναοὺμ, προσῆλθοι οἱ τὰ ἐδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πίτρῳ, καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τιλεῖ τὰ διδραχμα;

25 Λέγου, Ναί. Καὶ ὁ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθον αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ἰσα δοκίμ, Σίμων; εἰ βασιλεὺς τῆς γῆς ἀπὸ τίμων λαμβάνουσιν τίλῃ ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῷ ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλοτρίων;

26 Λέγου αὐτῷ ὁ Πίτρος· Ἀπὸ τῶν ἄλλοτρίων· Ἐφ' αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀραγε ἐλευθέραι εἰς αἰετοῖς.

27 Ἰσα δὲ μὴ σκανδαλίσασθαι αὐτοὺς, πορεύεσθαι εἰς τὴν Θάλασσαν, βάλλει ἄγκιστρον, καὶ τὰ αἰ

πάντα πρώτον ἰχθύν αἶρον· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, εὐρήσεις στατήρας· ἐκείνον λαβάν, ὁδὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Κεφ. ιθ'. XVIII.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν;

2 Καὶ προσκαλισάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον, ἕστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ^α αὐτῶν,

3 Καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵαν μὴ στραφῆτε, καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, εὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλίαν τῶν οὐρανῶν.

4 Ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τούτου, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

5 Καὶ ὁς ἐὰν διέξῃται παιδίον τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

6 Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστεύοντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρέμασθῃ μύλος οἰκῆς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πυλάγῳ τῆς θαλάσσης.

7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκάνδαλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἰλθῆναι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.

8 Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου, ἣ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτά, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χαλὰς ἢ κυλλὸν^δ, ἢ δύο χεῖρας

ἢ δύο πόδας ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτόν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμος εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμούς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέννηαν τοῦ πυρός.

10 Ὅρατε, μὴ καταφροσύνητι ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντός^ε βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου, τοῦ^δ ἐν οὐρανοῖς.

11 Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὰ ἀπολαλῆς.

12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἵαν γένηται τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν προβάτα, καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν· οὐχὶ ἀφίξει τὰ ἐνενήκονταεννία, ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς, ζητεῖ τὸ πλανήμενον;

13 Καὶ ἵαν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκονταεννίαις, τοῖς μὴ πειπλημένοις.

14 Οὕτως οὐκ ἔστι βέλημα ἑμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν, τοῦ^δ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπέλθῃται εἰς τὴν μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, [καὶ] ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σου καὶ αὐτοῦ μόνου· εἰάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρθησας τὸν ἀδελφόν σου.

16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παρῶλθε μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο· ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα.

^α sc. τέσσα-

b sc. μᾶλλον.

c sc. χρέου.

d sc. ἑντος.

Ἐάν δι παρακούσῃ αὐτῶν,
ἢ ἐκκλησίᾳ· ἵνα δι καὶ τῆς
σῆς παρακούσῃ, ἵστω σοι
ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ τιλαίτης.

Ἀρὴν λέγει ὑμῖν, ὅσα ἐὰν
ἐπὶ τῆς γῆς, ἵσται διδο-
ν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν
ἐπὶ τῆς γῆς, ἵσται λαλο-
ν τῷ οὐρανῷ.

Πάλιν λέγει ὑμῖν, ὅτι ἐὰν
μῶν συμφωνήσωσι ἐπὶ τῆς
γῆς περὶ πάντας πράγματα, οὐ
ἐπείσονται, γινώσκται αὐτοῖς
τοῦ πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐ-

Οὐ γὰρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς
ῥῆμαι ἕως τὸ ἕν ἐν ἑνί, καὶ
ἡ μέση αὐτῶν.

Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ
κ, ἢ πτ· Κύριε, ποσάκις
ἤκου ἕως ἐμοὶ ὁ ἀδελφός μου,
φῆσιν αὐτῷ· ἕως ἑπτάκις;
Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ
σοι, ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως
ποσάκις ἑπτά.

Διὰ τοῦτο ἀρμολύβη ἡ βα-
σιλεὺς τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπων βα-
σῆς ἡθέλησεν συγχῆραι λόγον
τῶν δούλων αὐτοῦ.

Ἀρξαμένου δι αὐτοῦ² συ-
προσηνέχθη αὐτῷ ἕως ὀφει-
μερίας ταλαιάντων.

Μὴ ἔχοντας δι αὐτοῦ ἀπο-
κ, ἐκλείψουσιν αὐτὸν ὁ κύριος
παραβῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα
καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα
ἔχει, καὶ ἀποδοθῆναι.

Ποσὸν οὖν ὁ δούλος προστι-
αὐτῷ, λέγων· Κύριε, μισ-

κροθόμενον ἐπ' ἡμοί, καὶ πάντα
σοι ἀποδώσω.

27 Σπλαγχτισθεὶς δι ὁ κύ-
ριος^b τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπίλυ-
σιν αὐτὸν, καὶ τὰ δάκρυα ἀφῆκιν
αὐτῷ.

28 Ἐξελθὼν δι ὁ δούλος ἐκεί-
νος, εἶπεν ἵνα τῶν συνδούλων αὐ-
τοῦ, ὅς ἄφωλιν αὐτῷ ἐκαστὸν δε-
κάριον· καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπι-
γε, λέγων· Ἀπέδος μοι, ὅ, τι
ὀφείλεις.

29 Πρωτὸν οὖν ὁ σύνδουλος αὐ-
τοῦ [ἕως τοὺς πόδας αὐτοῦ,] παρε-
κάλει αὐτὸν, λέγων· Μακροθύμη-
σον ἐπ' ἡμοί, καὶ πάντα ἀποδώ-
σω σοι.

30 Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν· ἀλλ'
ἀπειλῶν, ἔβηκεν αὐτὸν ἕως φυ-
λακῆς, ἕως^c οὐκ ἀποδοῦν τὸ ὀφειλ-
όμενον.

31 Ἰδόντες δι οἱ σύνδουλοι αὐ-
τοῦ τὰ γινόμενα, ἐλυπήθησαν
σφόδρα· καὶ ἐλθόντες διασέφθησαν
τῷ κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γινό-
μενα.

32 Τότε προσκαλισάμενος αὐ-
τὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ·
Δεῦλε ποιηρὲ, πᾶσαι τὴν ὀφειλὴν
ἐκείνην ἀφῆκα σοι, ἐπὶ παρακα-
λέσας με.

33 Οὐκ ἴδου καὶ σὺ ἐλίψας
τὸν σύνδουλόν σου, ὥς καὶ ἐγὼ σὺ
ἤλειψας;

34 Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐ-
τοῦ παρίδωκεν αὐτὸν τοῖς βασαν-
ισταῖς, ἕως^c οὐκ ἀποδοῦν πᾶν τὸ
ὀφειλόμενον αὐτῷ.

35 Οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ

² ἢ κ. λόγον.^b ἢ κ. περιλ.^c ἢ κ. τοῦ χρέοντος.

γούς,] καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὥδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;

7 Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδὲς ἡμᾶς ἠμοισθῆσάτο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπαίγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἰὼν ἡ δίκαιον, λήψισθε.

8 Ὁ φύας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἑργάτας, καὶ ἀπέδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν, ἀρχαίμενος ἀπὸ τῶν ἰσχυάτων, ἕως τῶν πρώτων.

9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ θηνάριον.

10 Ἐλθόντες δὲ οἱ πρώτοι, ἐνόμισαν ὅτι πλείονα^α λήψονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ θηνάριον.

11 Λαθόντες δὲ ἐγγυγυζαν κατὰ τοῦ εἰκοσιστέτου,

12 Λέγοντες· Ὅτι οὗτοι οἱ ἰσχυατοὶ μίαν ὥραν ἐποίησαν^β, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοῖς ἐποίησας, τοῖς βασιτάσαι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύσωνα.

13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν· Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σι· οὐχὶ θηναρίου συνεφώνησάς μοι;

14 Ἄρον τὸ σὺν, καὶ ὕπαγε· θίλω δὲ τούτῳ τῷ ἰσχυάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοι.

15 Ἡ οὐκ ἔξιστί μοι ποιῆσαι ὁ θέλω ἐν τοῖς ἡμέραις; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι;

16 Οὕτως ἔσονται οἱ ἰσχυατοὶ, πρῶτοι· καὶ οἱ πρῶτοι, ἰσχυατοὶ· πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

17 Καὶ ἀναβαίνειν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα, περιλαβεὶς τοὺς δώδεκα μαθητάς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·

18 Ἴδου, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ Γραμματεῦσι· καὶ κατακρινέουσιν αὐτὸν θανάτῳ,

19 Καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μαστιγῶσαι, καὶ σταυρῶσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

20 Τότε προσήλθιν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεοδαίου, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα, καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐτῷ· Εἰπέ, ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἐναντίων σου, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

22 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Οὐκ οἶδάς τί αἰτεῖσθε· δύνασθε πῶς τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, [καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι]; Λέγουσιν αὐτῷ· Δυνάμεθα.

23 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίστεθι, [καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε]· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἐναντίων μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου.

24 Καὶ ἀκούσαντες αἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν.

25 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσά-

^α sc. μισθον.

^β sc. ἔργον.

μανες αὐτοὺς, εἰπὺν· Οἴδατε, ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἰσθῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι καταξουσιάζουσιν αὐτῶν.

26 Οὐχ οὕτως [δὲ] ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐστιν θίλη ἐν ὑμῖν μέγας γινέσθαι, ἔστω ὑμῶν διάκονος·

27 Καὶ ὅς ἐστιν θίλη ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν δούλος.

28 Ὡσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οἶα ἦλθε διακομηθῆναι, ἀλλὰ διακομῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· λύτερον ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ἐκπορευόμενοι αὐτῶν ἀπὸ Ἱερουσά, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλος πολλός.

30 Καὶ ἰδὼν, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παρέρχεται, ἔκραξαν, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς^α Δαβὶδ.

31 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπιτίμησιν αὐτοῖς, ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μᾶλλον ἔκραζον, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς^α Δαβὶδ.

32 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν· Τί θέτε ποιῆσαι ὑμῖν;

33 Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί.

34 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν· καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Κεφ. κα'. XXI.

ΚΑΙ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθεν εἰς Βηθσαῳῃ πρὸς

τὸ ἕρος τῶν ἱλαίων, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς,

2 Λέγων αὐτοῖς· Περιεβήθητε εἰς τὴν κώμην, τὴν ἀπέναντι ὑμῶν καὶ εὐθὺς εὐρήσετε ὄνον δεδεμένον καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντι ἀγὰγτέ μοι.

3 Καὶ ἰάν τις ὑμῶν εἴπῃ τῷ ἱεῳῷ ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρεῖα ἔχῃ· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτοῖν.

4 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵν πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφῆτου, λέγοντος·

5 Εἰπάτε τῇ θυγατρὶ Σιῶ Ἰδὼν, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σ'· πρᾶς, καὶ ἐπιθρονεῖς ἐπὶ ὄνο καὶ πῶλον υἱὸν ὑπεζυγίου.

6 Περιεβήκτες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προετίμαξ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,

7 ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπίθκασι ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπ καθίκασι ἐπάνω αὐτῶν.

8 Ὁ δὲ πλείστος ὄχλος ἔστρεψεν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν θύτρων, καὶ ἔστράννυνον ἐν τῇ ὁδῷ.

9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προεῳγοῦντο καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες, ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

10 Καὶ πειθρόντες αὐτοῦ Ἱεροσόλυμα, ἐτίσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα· Τίς ἐστιν οὗτος;

11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Ὁ τοῦ ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφῆτης, ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας.

^α υἱὸς προφῆ.

^β ε. c. ἔστι.

12 Καὶ ἐσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλουοιστῶν κατέστρεψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου, εἰκὸς προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν.

14 Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χελοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθιράπευσιν αὐτούς.

15 Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς παιῖδας κρίζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας, Ὡσαννά τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτισαν·

16 Καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε, Ὅτι ἐκ στόματος ἱερῶν καὶ θηλαζόντων κατηρτίσθαι αἶνον;

17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ εἰς Βηθανίαν· καὶ ἠυλίσθη ἐκεῖ.

18 Πρωίας^a δὲ ἐπανέγων εἰς τὴν πόλιν, ἵπτασται.

19 Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εἶδεν ἐν αὐτῇ ἢ μὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γίνηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ.

20 Καὶ ἰδόντες αἱ μαθηταί, ἐθαύμασαν, λέγοντες· Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ;

21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητι πίστιν, καὶ μὴ διακρίβῃτι, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσεται, ἀλλὰ καὶ τῷ ὄρει τοῦτον εἴπητι· Ἀρθῇτι, καὶ βληθήτι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται.

22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσῃτε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες, λήψισθε.

23 Καὶ ἔλθοντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθεν αὐτῷ διδάσκωντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ λόγον ἵνα· ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, καὶ γὰρ ὑμῖν ἱερῶν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

25 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ποθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ· ἱερῶν ἡμῖν· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;

26 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων· φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην.

27 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπον· Οὐκ οἶδαμεν. Ἐφῆ αὐτοὺς καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἀνθρώπος ἔχει τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε· Τέκνον, ὑπάκου, σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου.

29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐ θέλω· ὅστις δὲ μετὰ μετὰ μετὰ, ἀπῆλθε.

30 Καὶ προσελθὼν τῷ διευτῆρι, εἶπεν ἀκούσας· Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἐγὼ, κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθε.

31 Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ πρῶτος. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι αἱ τιλῶναι καὶ αἱ πόρται προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

32 Ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστήσαντι αὐτῷ· οἱ δὲ τιλῶναι καὶ αἱ πόρται ἐπιστήσαντι αὐτῷ· ὑμῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετὰ μετὰ ὅστις, ὁ τοῦ πιστεύοντος αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούστω· Ἀθεράπης [τις] ἦν οἰκοδομητής, ὅστις ἐφύττει ἀμπέλαια, καὶ φραγμὴν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ ἔρυσεν ἐν αὐτῇ ληρὸν, καὶ ἐκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν.

34 Ὅτι δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, ὁ δὲ αὐτῶν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ.

35 Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδωκαν, ὃν δὲ ἀπέκτυναν, ὃν δὲ ἐλθοῦσιν.

36 Πᾶσι ἀπέστειλε ἄλλους δούλους πλείους τῶν πρώτων· καὶ ἐπείσθησαν αὐτοῖς ὁμοίως.

37 Ὅτις δὲ ἀπέστειλε πρὸς

αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· Ἐνταῦθα εἰσέλθω, καὶ ἐκείνη μου.

38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον ἰδοὺ ἱερέως· οὗτος ἐστὶν ὁ κληρόνομος, διὸτι ἀπακτείνωμεν αὐτὸν, κατὰσχόμενοι τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

39 Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἐξω τοῦ ἀμπέλαιου, καὶ ἀπέκτυναν.

40 Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπέλαιου, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;

41 Λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς καὶ κῶς ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπέλαιον ἐκδοῦναι ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσι αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐ δύναται ἀνέγνωται ἐν ταῖς γραφαῖς· Δίδων ὃν ἀποδοῦναι οἱ οὐκ ἐκδοῦντες, οὗτος ἐγινῆκεν ὡς κεφαλὴν γυναικός· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὐτῇ, καὶ ἵσθι θρυμματιστὴν ἐν ὁσὶν κεφαλῆς ἡμῶν;

43 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὃ ἀρθεῖται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἑτέροις· οὗτοι τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

44 Καὶ ὁ πῶν ἐπὶ τῷ λίθῳ τοῦτον, συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν ἂν πίση, λιμνήσκει αὐτόν.

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει.

46 Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κτείνωσιν, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους ἐπιθεῖν ὡς προφῆτην αὐτὰν εἰς

^a sc. ποιούμεναι. ^b sc. ἱερέα. ^c sc. κατὰ; vel Acc. pro Nom. Att.

Κεφ. κβ'. κκii.

ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, λίγων·

2 Ὁμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῇ νύφῃ αὐτοῦ·

3 Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ^α καλεῖσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ ἤθελον ἰλθεῖν.

4 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λίγων· Εἶπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἴδού, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦρά μου καὶ τὰ σπιτιὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους.

5 Οἱ δὲ ἀμελήσαντες, ἀπήλθον· ὁ μὲν οἱ τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἑμπορίαν αὐτοῦ·

6 Οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν.

7 Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὤργισθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματά αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείτους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐπέκρησε.

8 Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἑτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι.

9 Περύσθῃ οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὗρηται, καλεῖσθαι εἰς τοὺς γάμους.

10 Καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων.

11 Εἰσιλθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς

θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωποι οὐκ ἐνδεδυμένον ἑνὶμα γάμου·

12 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὥστε μὴ ἔχων ἐνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφωάθη.

13 Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· Διέλκοντες αὐτοῦ πῆδας καὶ χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν, καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

14 Πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι, συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδέυσωσιν ἐν λόγῳ.

16 Καὶ ἀποστείλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῆς Ἡρωδιανῆς, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.

17 Εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔχιστι δύναι κήσιν Καίσαρι, ἢ οὐ;

18 Γινὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε· Τί με πιράζειτε, ὑποκριταί;

19 Ἐπιδιώκατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήσου· οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον.

20 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίτος ἢ εἰκὼν αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπιγραφή;

21 Λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν τὰ^β Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τὰ^β τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ.

^α sc. ἑνὶμα τοῦ.^β sc. πρᾶγματα.

22 Καὶ ἀκούσαντες ἰδοῦντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

23 Ἐν ἑκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ ἔχεις ἀνάστασιν· καὶ ἐπηρεάζουσι αὐτὸν,

24 Λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσὴς εἶπεν· Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβριεῖται ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

25 Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος, γεμῖνας, ἐτελεύτησεν· καὶ, μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

26 Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ὡς τῶν ἑπτὰ.

27 Ὅσοι οὖν πάντων ἀπέθανον καὶ ἡ γυνή.

28 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνας τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσονται αὐτήν.

29 Ἀπεκρίθεις δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πλαῦστε, μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

30 Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὗτοι γεμῶσιν, οὔτε ἐγκαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ ἔσονται.

31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀγινώσκουσι τὰ βιβλία ὑμῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντες·

32 Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεός, Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

33 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες ὅτι ἐβίβασεν τοὺς Σαδδουκαίους· συγχέθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό·

35 Καὶ ἐπηρεάζουσι αὐτὸν ἐν αὐτῶν, νομικὰς, πιεράζον αὐτὸν, καὶ λέγον·

36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου.

38 Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μέγλη ἐντολή.

39 Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

40 Ἐν ταύταις ταῖς δυοῖν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κείμενται.

41 Συνηγμένοι δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρεάζουσιν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς·

42 Λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνας υἱὸς ἐστι; Διγυσσιν αὐτῶν, τοῦ Δαβὶδ.

43 Λέγου αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι^α Κύριος αὐτὸν καλεῖ; λέγων·

44 Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ὡς ἂν τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπιδίῃς τῷ ποδῶν σου.

45 Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι;

46 Καὶ οὐδὲς ἰδύνατο αὐτῇ

^α α. ἀγίῳ.

ἐκὶ ἵσταν· ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ [ἄγιοι] ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ.

32 Καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἀφοριῖ αὐτοὺς ἅπ' ἑλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων.

33 Καὶ στίσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἐναντίων.

34 Τότε ἱεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου·

35 Ἐπιύασα γὰρ, καὶ ἰδὼν κατὰ μοι φαγῶν· ἰδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με·

36 Γυμνὸς, καὶ περιβάλετέ με· ἡσθίησα, καὶ ἐπισκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρὸς με·

37 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα, καὶ ἐρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν;

38 Πότε δὲ σε εἶδομεν ξένον, καὶ συνηγάγομεν; ἢ γυμνόν, καὶ περιβάλομεν;

39 Πότε δὲ σε εἶδομεν ἡσθινῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σε;

40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ἵψ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν τού-

τῷ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἡμεῖς ἐποιήσατε.

41 Τότε ἱεῖ καὶ τοὶς ἐξ ἐναντίων· Περιύσθε ἅπ' ἡμοῦ οἱ καταραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἄγγελοις αὐτοῦ.

42 Ἐπιύασα γὰρ, καὶ οὐκ ἰδὼν κατὰ μοι φαγῶν· ἰδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με·

43 Ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με· γυμνὸς, καὶ οὐ περιβάλετέ με· ἡσθίης καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπισκέψασθέ με·

44 Τότε ἀποκριθήσονται [αὐτῷ] καὶ αὐτοὶ, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἡσθινῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ δικονοήσαμεν σοι;

45 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτοῖς, λέγων· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵψ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὕδ' ἡμεῖς ἐποιήσατε.

46 Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Κεφ. κς'. XXVI.

ΚΑΙ ἰγίνετο, ὅτι ἐπίλυσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἰπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

2 Οἴδατε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.

3 Τότε συνήχθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερεῖς τοῦ λεγομένου Καϊάφα.

4 Καὶ συνβουλευόντες ἵνα τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι δόλῳ, καὶ ἀποκτείνωσιν.

5 Ἐλεγον ὅτ' Μὴ ἐν τῇ ἱερῇ, ἵνα μὴ θίγῃς γένειά ἐν τῷ λαῷ.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γινώσκοντος ἐν βαθείᾳ ἐν αἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπεροῦ,

7 Προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάστοροι μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου.

8 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγωνιάκουν, λέγοντες· Εἰς τί ἢ ἀπώλεια αὕτη;

9 Ἠδύναντο γὰρ τοῦτο [τὸ μύρον] κερῆναι πολλοῦ, καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.

10 Γινούς δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἔπειν αὐτοῖς· ἅτι κόπους παρίσχει τῇ γυναικί· ἔργον γὰρ καλὸν ἐργάσατο εἰς ἐμὲ.

11 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχει μεθ' αὐτῶν· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχει.

12 Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἰναφιάσθαι με ἰποεύσιν.

13 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἴαν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησιν αὕτη, εἰς μετμέσσην αὐτῆς.

14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς,

15 Εἶπεν· Τί θέλεις μοι δοῦναι, καὶ γὰρ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια.

16 Καὶ ἀπὸ τότε ἤρτη εὐκαιρία ἵνα αὐτὸν παραδῷ.

17 Τῇ δὲ πρώτῃ^β τῶν ἑξῶν προσῆλθεν οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἵτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα;

18 Ὁ δὲ ἔειπεν· Ἰπάγωμεν εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δῶνα, καὶ ὑπάτοι αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέγου· Ὁ καιρὸς μου ἤγγις ἐστίν, πρὸς σὺ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.

19 Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἵτοιμάσαν τὸ πάσχα.

20 Ὁψίας^γ δὲ γινόμενης, αὐτο μετὰ τῶν δώδεκα.

21 Καὶ ἰσθιόντων αὐτῶν, ἔειπεν· Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐς ἔξ ὑμῶν παραδώσει με.

22 Καὶ λυπούμενοι σφοδρῶς, ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μήτι ἰγὼ ἔμει, Κύριε;

23 Ὁ δὲ ἀπεκρίθας, ἔειπεν· Ὁ ἰβόσφας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρεβλίῳ τῇ χύμα, οὗτός με παραδώσει.

24 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ οὐκ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἠγινώθη ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος.

25 Ἀπεκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδιδούς αὐτόν, ἔειπεν· Μήτι ἰγὼ ἔμει, Ῥαββί; Λέγου αὐτῷ· Σὺ εἰπας.

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας^δ, ἔκλασεν^ε, καὶ ἰδίῳ τοῖς

^α sc. διὰ. ^β sc. τῇ ἡμέρᾳ. ^γ sc. ὥρας. ^δ sc. τὴν θείαν. ^ε sc. ἐν ἡ

μαθηταῖς, καὶ εἶπεν· Ἀκούετε, Φάρισαι· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.

27 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Πίνετε ἐξ αὐτοῦ πάντες·

28 Τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφῃσιν ἁμαρτιῶν.

29 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πῶς ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω μὲθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου.

30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ἕρος τῶν ἑλαιῶν.

31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσθε ἐν ἑμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γάρ· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης.

32 Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναι με, προᾶξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Εἰ [καὶ] πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.

34 Ἐφ' αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὲν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἄλκτορα φανῆσαι, τρεῖς ἀπαρνήσῃ με.

35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Καὶ νῦν δὴ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημαῖν· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς·

Καθίσαιτε αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀπειθῶν προσεύξομαι ἐκεῖ.

37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεδεδάειον, ἤρξατο λυπῆσθαι καὶ ἀδυνατεῖν.

38 Τότε λέγει αὐτοῖς· Περιλυπὸς ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ.

39 Καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἔπαισεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος, καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορεῖσαι μετ' ἐμοῦ;

41 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχινθε ἵνα μὴ ἐισέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42 Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπειθῶν προσήυξατο, λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθῆναι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ αὐτὸ πίνω, γενήτω τὸ θέλημά σου.

43 Καὶ ἰθὺς εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι.

44 Καὶ ἀφίεις αὐτοὺς, ἀπειθῶν πάλιν, προσήυξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών.

45 Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἤγγικεν ἡ ὥρα,

υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί-
ναι χεῖρας ἀμαρτωλῶν.

ἢ Ἐγείσθη, ἄγμεν· ἰδοὺ,
ὡς ἂν παραδίδους με.

Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
Ἰουδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἦλθε,
ὡς αὐτοῦ ὄχλος καλὸς μετὰ
μαρῶν καὶ ζύλων, ἀπὸ τῶν
μαρῶν καὶ Περὶβυτέρων τοῦ

Ὁ δὲ παραδίδους αὐτὸν,
αὐτοῖς σημῶσιν, λίγων· Ὅτι
λέγει, αὐτὸς ἵστι· κρατήσεται

Καὶ εὐθὺς προσελθὼν τῷ
ἢ, εἶπεν· Καίρει, Ῥαββί· Καὶ
φίληται αὐτόν.

Ὁ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
ἄρε, ἔρ' ἂν πάρει; Τότε προσ-
εῖπεν ἐπιτάλῃ τὰς χεῖρας ἐπὶ
Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησεν αὐ-

Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ Ἰη-
σοῦς τὴν χεῖρα, ἀπίστωσι
μάχμαρην αὐτοῦ· καὶ πατά-
σιν δούλον τοῦ Ἀρχιερέως,
λαὸν αὐτοῦ τὸ ὅτιον.

Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
στρεφίον σου τὴν μάχμαρην
τοῦτον αὐτοῦ· πάντες γὰρ
ἰδόντες μάχμαρην, ἐν μαχαί-
ρα πολοῦνται·

ἢ Ἡ θαυμάσιος ὅτι οὐ δύναμαι
παρακαλῆσαι τὸν πατέρα
καὶ παραστήσει μοι πλείους
δικὰ λεγιῶνας ἀγγέλων;

ἢ Πᾶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ
καὶ, ὅτι οὕτω δεῖ γινώσκειν;

ἢ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἶπεν ὁ
ὡς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ λε-
ξέμεθα μετὰ μαχμαρῶν καὶ

ζύλων συλλαποῖν με· καθ' ἡμέ-
ραν πρὸς ὑμᾶς ἰκαθυζόμεν διδά-
σκων ἐν τῇ ἱερᾷ, καὶ οὐκ ἐκράτη-
σατέ με.

56 Τοῦτο δὲ ὅλοι γίνονται, ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προ-
φητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες,
ἀφίεντες αὐτὸν, ἔφυγον.

57 Οἱ δὲ, κρατήσαντες τὸν
Ἰησοῦν, ἀπάγωσιν πρὸς Καϊάφην
τὸν Ἀρχιερέα, ὅπου οἱ Γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ Περὶβυτέραι συνήχθη-
σαν.

58 Ὁ δὲ Πίτρος ἠκολούθει αὐ-
τῷ ἀπὸ μακρόθεν, ὡς τῆς αὐλῆς
τοῦ Ἀρχιερέως· καὶ εισελθὼν ἴσων,
ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἰδίῳ
τὸ τέλος.

59 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
Περὶβυτέραι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον
ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ
Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσι·

60 Καὶ οὐχ εὔρον καὶ πολλὰν
ψευδομαρτυρίαν προσελθόντων, οὐχ
εὔρον. Ὅτι οἱ δὲ προσελθόντες
δύο ψευδομαρτυρεῖς,

61 Εἶπον· Οὗτος ἔφη· Δύνα-
μαι καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ,
καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι
αὐτόν.

62 Καὶ ἀποστὰς ὁ Ἀρχιερεὺς,
εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀπακρίθῃ; τί
οὔται σου καταμαρτυροῦσιν;

63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰσώπηκε. Καὶ
ἀπακριθὺς ὁ Ἀρχιερεὺς, εἶπεν
αὐτῷ· Ἐξερκίζω σε κατὰ τοῦ
Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴ-
πῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ.

64 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ
εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἄρετις

μαθηταῖς, καὶ εἶπε· Δάδετε, Φάγετε· τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου.

27 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες·

28 Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφυσιν ἁμαρτιῶν.

29 Λέγων δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πῶς ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πῶς μὲθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου.

30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἑλαιῶν.

31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθαι ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γάρ· Πικτάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης.

32 Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προῄξω ὑμεῖς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Εἰ [καὶ] πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.

34 Ἐφ' αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὲν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἁλέκτορα φανῆσαι, τρεῖς ἀπαρνήσῃ με.

35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Καὶ νῦν δὴ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῶ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς·

Καθίσατε αὐτοῦ, ὥς οὐ ἀπὸ πλῶν προσεύξασμαι ἐκτῆ.

37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πίτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπῆσθαι καὶ ἀδαιμονεῖν.

38 Τότε λέγει αὐτοῖς· Παρίλυκός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ὥς Θανάτου· μένετε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ.

39 Καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἐπὶ σιν ἐπὶ πρόσκωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος, καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθὲν ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὐτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορεῖν μετ' ἐμοῦ;

41 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθαι ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42 Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπὸ πλῶν προσήξατο, λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθῆναι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ αὐτὸ πῶς, γενήσθω τὸ θέλημά σου.

43 Καὶ ἔλθων εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι.

44 Καὶ ἀφίς αὐτοὺς, ἀπὸ πλῶν πάλιν, προσήξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν.

45 Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἤρχεται ἡ ὥρα,

καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί-
δοται εἰς χεῖρας ἀμαρτανῶν.

46 Ἐγερθε, ἄγμεν· ἰδοὺ,
ἡγγικεν ὁ παραδίδους με.

47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
ἰδοὺ, Ἰούδας, υἱὸς τῶν δώδεκα, ἦλθε,
καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολλὸς μετὰ
μαχαίρων καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν
Ἀρχιερέων καὶ Πρεσβυτέρων τοῦ
λαοῦ.

48 Ὁ δὲ παραδίδους αὐτὸν,
ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων· Ὅτι
ὃν φιλήσω, αὐτὸς ἐστὶ· κρατήσωτι
αὐτόν.

49 Καὶ εὐθὺς προσελθὼν τῷ
Ἰησοῦ, ἔπει· Καίρει, Ῥαββί· Καὶ
κατεφίλησεν αὐτόν.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπει αὐτῷ·
Ἐταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρεμι; Τότε προσ-
ελθόντις ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ
τοῖς Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐ-
τόν.

51 Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ Ἰη-
σοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασε
τὴν μάχαιραν αὐτοῦ· καὶ ποτά-
ξας τοὺς δούλους τοῦ Ἀρχιερέως,
ἀφώλυν αὐτοῦ τὸ ὄπιον.

52 Τότε λέγου αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀπόστρέψον σου τὴν μάχαιραν
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ
οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαί-
ρᾳ ἀπολοῦνται·

53 Ἡ δοκιμὴ ἐστὶ οὐ δύναμαι
ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα
μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους
ἢ δώδεκα λογιάνας ἀγγέλων·

54 Πῶς οὖν πληρωθῶσι αἱ
γραφαὶ, ὅτι οὕτω δεῖ γίνεσθαι·

55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἔπει ὁ
Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ λη-
στον ἐξέλθῃ μετὰ μαχαίρων καὶ

ξύλων συλλαβεῖν με· καὶ ἰμέ-
ρῃ πρὸς ὑμᾶς ἐκαθίστημι διδά-
σκων ἐν τῇ ἰερᾷ, καὶ οὐκ ἐκρατι-
σάτι με.

56 Τοῦτο δὲ ὅλοι γέγονιν, ὅν
πληρωθῶσι αἱ γραφαὶ τῶν προ-
φητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες
ἀφῆκτον αὐτόν, ἔφυγον.

57 Οἱ δὲ, κρατήσαντες τὸν
Ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφην
τὸν Ἀρχιερέα, ὅπου οἱ Γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι συνήχθη-
σαν.

58 Ὁ δὲ Πίτρος ἠκολούθη αὐ-
τῷ ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς
τοῦ Ἀρχιερέως· καὶ εἰσλθὼν ἔστη
ἐκάθετο μετὰ τῶν ὑπηρέτῶν, ἰδί-
α τὸ τέλος.

59 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ
Πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλ-
οι ἐζήτειν ψευδομαρτυρίας κατὰ τὸν
Ἰησοῦν, ὅπως αὐτὸν θανατώσασιν·

60 Καὶ οὐχ εὔρον· καὶ πολλοὶ
ψευδομαρτύρουν προσελθόντων, οὐ
εὔρον. Ὅτι οἱ δὲ προσελθόντες
δύο ψευδομαρτυρεῖ,

61 Εἶπον· Οὗτος ἔφη· Δύνα-
μαι καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ
καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι
αὐτόν.

62 Καὶ ἀναστὰς ὁ Ἀρχιερεὺς
ἔπει αὐτῷ· Οὐδὲν ἀποκρίνη·
οὐταί σου καταμαρτυροῦσιν·

63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰσώπῃ. Κι
ἀποκριθεὶς ὁ Ἀρχιερεὺς, ἔπει
αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τὸν
Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν ἡ-
πῇ, εἰ οὐκ ἂν ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ.

64 Λέγου αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἰ-
σῆπας· πλὴν λέγου ὑμῖν, ὅτι ἡ

ὅψοιτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

65 Τότε ὁ Ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων· Ὅτι ἔδοξαφήμεσε· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε, νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ.

66 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες, ἔκριν· Ἐνοχὸς θανάτου ἐστὶ.

67 Τότε ὑπέκτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν· οἱ δὲ ἐβράβιζαν,

68 Λέγοντες· Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παῖσας σε;

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσήλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη, λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.

70 Ὁ δὲ ἡρνήσατο ἔμπροσθεν [αὐτῶν] πάντων, λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις.

71 Ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη^α, καὶ λέγει τοῖς ἐκτὶ· Καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.

72 Καὶ πάλιν ἡρνήσατο μεθ' ὅρου· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.

73 Μετὰ μικρόν^β δὲ προσελθόντες οἱ ἱσθῶτες, εἶπον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ; καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δηλὸν σε ποιεῖ.

74 Τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν, καὶ ὀμνῆναι· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς ἀλέκτορες ἑφώνησι.

75 Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ, ἐρηκτός αὐτῷ, Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα Φωνῆσαι, τρεῖς ἀπαρνήσῃ με. Καὶ ἔξιθὼν ἔξω, ἐκλαυσε πικρῶς.

Κεφ. κζ'. xxvii.

ΠΡΩΙΑΣ^α δὲ γενόμενης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις θανατωμαί αὐτόν.

2 Καὶ θέσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον, καὶ παρέδωκαν αὐτὸν Ποττίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν Ἰουδας ὁ παραδίδους αὐτὸν, ὅτι κατεκρίθη, μεταμιληθεὶς, ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις,

4 Λέγων· Ἡμεῖς, παραδόντες αἷμα ἀθῶον. Οἱ δὲ εἶπον· Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει.

5 Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν, ἀπήρξατο.

6 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον· Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν· ἐπὶ τιμῇ αἱμάτων ἐστὶ.

7 Συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κερμεῖως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις.

8 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος, ἀγρὸς αἱματος, ἕως τῆς σήμερον.

9 (Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερμίου τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τιμημένου, ὃν ἐτίμησαντο ἀπὸ υἱὸν Ἰσραὴλ.

^α sc. παιδίσκη.

^β sc. χρόνον.

^γ sc. αὐτὸν.

^δ sc. ἄρας.

10 Καὶ ἰδοὺς αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρόν τοῦ κερμαῖος, καθά^α συνῆκαί μοι Κύριος.)

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔσται ἡμεροσθι τοῦ ἡγμένου· καὶ ἐκπερώσῃ αὐτὸν ὁ ἡγμὼν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Σὺ λέγεις.

12 Καὶ ἐν τῷ καταγορεύῃ αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο.

13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκ ἀκούεις τίνα σου καταμαρτυροῦσι;

14 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥήματι· ὅστις θαυμάζειν τὸν ἡγμόνα λῆαν.

15 Κατὰ δὲ ἱερτὴν εἰώθει ὁ ἡγμὼν ἀπολύνει ἓνα τῷ ὄχλῳ θέσμιον, ὃν ἠθέλον.

16 Εἷχον δὲ τότε θέσμιον ἐπίσμιον, λεγόμενον Βαραββᾶν.

17 Συνηγμένῳ οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐταῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέλειτε ἀπολύσω· ἡμῖν; Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

18 Ἦδυν γὰρ ὅτι διὰ φθόνου παρίδωκαν αὐτόν.

19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπίστους πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα· Μαδὲν^β σὺ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκένω· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὅτιαι δὲ αὐτόν.

20 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι ἔπιουσιν τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀιτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολίσσων.

21 Ἀπακριθὺς δὲ ὁ ἡγμὼν,

εἶπεν αὐταῖς· Τίνα θέλειτε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ἡμῖν; Οἱ δὲ εἶπαν Βαραββᾶν.

22 Λέγει αὐταῖς ὁ Πιλάτος· Τί οὖν ποιῶν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτὸ πάντες· Σταυρώστω.

23 Ὁ δὲ ἡγμὼν ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περιστὰ ἔκραζον, λέγοντες· Σταυρώστω.

24 Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐκ ἠφελῷ, ἀλλὰ μᾶλλον θορυβὸς γίγνεται, λαθὼν ὕδαρ, ἀπενεψατο τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ ὄχλου λέγων· Ἀθῶς ἡμῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ἡμῖ ἔφισθη.

25 Καὶ ἀπακριθὺς πᾶς ὁ λαὸς· εἶπεν· Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26 Τότε ἀπέλυσεν αὐταῖς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγυλλώσας, παρίδωκεν ἵνα σταυρωθῇ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγμῶνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνέγωγον ἐν αὐτῷ ὅλην τὴν σπύραν.

28 Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, περιέβαλον αὐτῷ χλαμύδα κακκίαν.

29 Καὶ κλίξαντες στίφανον ἢ ἀκανθῶν, ἐτίθεισαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετίζοντες ἡμπεροσθον αὐτοῦ, ἐπικαίον αὐτῷ, λέγοντες· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

30 Καὶ ἡμπετύναντες εἰς αὐτόν,

^α pro καθ ε, sc. ῥήματα.

^β sc. ἵστα.

5 Αποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε ταῖς γυναῖξιν· Μὴ φοβεῖσθε ὑμῖς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε.

6 Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἡγέρθη γάρ, καθὼς εἶπε· θεῦτε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος.

7 Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ, εἶπον ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξιελθούσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

9 Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπῆντησεν αὐταῖς, λέγων· Χαίρετε. Αἱ δὲ προσελθούσαι, ἐπράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας, καὶ προσκύνησαν αὐτῷ.

10 Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ με ὄψονται.

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν τοῖς Ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα.

12 Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν Πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τι λα-

βόντες, ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις,

13 Λέγοντες· Εἴπατε, Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες, ἔκλειψαν αὐτὸν, ἡμῶν κοιμωμένων.

14 Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγμένου, ἡμεῖς πείσμεν αὐτὸν^a, καὶ ὑμᾶς ἀμερῖμους ποιήσομεν.

15 Οἱ δὲ, λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν· καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς^b σήμερον.

16 Οἱ δὲ ἐνδοκα μαθηταὶ ἐπερεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς.

17 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίστασαν.

18 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.

19 Παραστέλλει [οὖν] μαθητιῶσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

20 Διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα, ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μὲ^c ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἵωνος· [Ἀμήν.]

^a sc. μὴ ἀγανακτεῖν.

^b sc. ἡμέρας.

ΤΟ ΚΑΤΑ
Μ Α Ρ Κ Ο Ν

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. λ'. ι.

ΑΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

2 Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προ-
φῆταις· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν
ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάζει τὴν ὁδὸν σου [ἡμ-
προσθέν σου.]

3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ^α.
Ετοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, ἐν-
θρίας ποιῶντες τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4 Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων
ἐν τῇ ἐρήμῳ^β, καὶ καρύσσει βαπ-
τισμα μετανόιας εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν.

5 Καὶ ἔξορευόντο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ
ἱεροσολυμίται· καὶ βάπτιζοντο
πάντες ἐν τῇ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὸ
αὐτοῦ, ἔξομολογούμενοι τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν.

6 Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου, καὶ ζῶντες δι-
ερμάρτιον περὶ τὴν ὀσφύα αὐτοῦ·
καὶ ἰσθίον ἀκριδῶν καὶ μέλι ἄγ-
ριον.

7 Καὶ ἰκέλευσε, λέγων· Ἐξ-

χῆται ὁ ἰσχυρότερός μου ὅτις
μεν, οὐ σὺ ἐμὲ ἰσχυρὸς κύνῃς
λύσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων
αὐτοῦ.

8 Ἐγὼ μὲν βάπτισα ὑμᾶς ἐν
ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν
Πνεύματι ἁγίῳ.

9 Καὶ ἦλθον ἐν ἱματίῳ τῆς
ἐμίρας, ἦλθον Ἰησοῦς ἀπὸ Να-
ζαρέτ^γ τῆς Γαλιλαίας, καὶ βάπ-
τίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὴν Ἰορδάν-
ην.

10 Καὶ ὡς ἂν ἀναστῆναι ἀπὸ
τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς
οὐρανοὺς, καὶ τὸ Πνεῦμα αὐτὸ π-
νευματικῶς καταβαῖναι ἐπ' αὐτόν.

11 Καὶ φωνὴ ἦλθον ἐκ τῶν οὐ-
ρανῶν· Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπη-
τός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

12 Καὶ αὐτὸς τὸ Πνεῦμα αὐτὸ
ἐβάλλει εἰς τὴν ἑρμῆν.

13 Καὶ ἦν [ἡ] ἐν τῇ ἐρήμῳ
ἐμίρας τισσαμακάριτα, πηραζόμε-
νος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦν μετὰ
τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι δι-
έκυνον αὐτῷ.

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι

^α ἢ. ἀκούσας.

^β ἢ. Ἰουδαίας.

^γ ἢ. πόλιν.

τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσαν τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

15 Καὶ λέγων· Ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

16 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβλητρον ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς.

17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Διῦτι ὀπίσω μου, καὶ ποιῶσαι ὑμᾶς γνησθῶσι ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

18 Καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

19 Καὶ προσῶς ἐκείθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰακώβον τὸν^α τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα.

20 Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ ἐσπερεύονταί εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασις ἐισελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, εἰδούσας.

22 Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔχουσιαν ἔχειν, καὶ οὐχ ὡς οἱ Γραμματεῖς.

23 Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτη, καὶ ἀνέκραξε,

24 Λέγων· Ἐγώ, τί ἡμῖν καὶ

σοί, Ἰησοῦ Ναζαρενί; ἤλθες ἀπολίσσαι ἡμᾶς; εἰδὰς τίς εἶ, ὁ ἄγιος τοῦ Θεοῦ.

25 Καὶ ἐπιτίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι, καὶ ἐξέλθι ἐξ αὐτοῦ.

26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ κραῖζαν Φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.

27 Καὶ ἰθαμώθησαν πάντες, ὥστε συζητῆν πρὸς αὐτούς, λέγοντας· Τί ἐστι τοῦτο; τίς ἡ δυνάμεις ἡ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον^δ τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

30 Ἡ δὲ πειθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα· καὶ εὐθὺς λίγυσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς.

31 Καὶ προτελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθὺς· καὶ δηκόνει αὐτοῖς.

32 Ὁ^ε Ἰάκωβος δὲ γεννημένος, ὅτι ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὰν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.

33 Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυναγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν.

34 Καὶ ἰσθράπτεισι πολλοὺς κακῶς ἔχοντας τοιαύταις νόσοις· καὶ

^α sc. υἱόν.

^δ sc. γῆν.

^ε ἄρας.

δαιμόνια πολλά ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφει λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδυσαν αὐτόν.

35 Καὶ πρῶτ' ἐνυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν· καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ κἀὶ προσήκτο.

36 Καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σάμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.

37 Καὶ εὐρόντες αὐτὸν, λέγουσιν αὐτῷ· "Ὅτι πάντες ζητοῦσί σε.

38 Καὶ λέγει αὐτοῖς· "Δυναμὴν εἰς τὰς ἐχομένας κομποδόσεις, ἵνα καὶ κἀὶ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξεληλύθα.

39 Καὶ ὅν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλον.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ γονυπετῶν αὐτόν, καὶ λέγων αὐτῷ· "Ὅτι, ἰὼν Σέλης, δύνασαι με καθαρίσαι.

41 "Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἐπιτίνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθῃ.

42 Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ, εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη.

43 Καὶ ἠμωρυσσάμενος αὐτῷ, εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν·

44 Καὶ λέγει αὐτῷ· "Ὅρα μηδὲν μηδὲν εἰπεῖς· ἀλλ' ὕπαγε, σε αὐτὸν διῶκει τῷ ἱερῷ, καὶ προσήκῃ περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ὃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

45 "Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσ-

σων πολλὰ, καὶ διαφημίζων τὸ λόγον, ὥστε μακίτι αὐτὰν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν ἀπελθεῖν· ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμῳ τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

Κιφ. β'. II.

ΚΑΙ πάλιν εὐθὺς εἰς Καπριναοὺμ δι' ἡμερῶν· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι.

2 Καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοί· ὥστε μακίτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἰσάλη αἰταῖς τὴν λόγον.

3 Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρέμενον ὑπὸ πτεράρων·

4 Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπιστοῦντες τὴν στήθην ἰσχυροῦ ἢ καὶ ἐξευξάντες χαλᾶσαι τὸν κράββατον ἰφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατεκίετο.

5 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τίκνοι, ἀφίανται [σοι] αἱ ἁμαρτίαι σου.

6 Ἦσαν δὲ τινες τῶν Γραμματιῶν ἐκτὸς καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν·

7 ἌΤί οὗτος οὕτως λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφίαναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ ὁ Θεός;

8 Καὶ εὐθὺς ἐπιγινούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ, ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἰπὼν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

^a sc. τίνας.

^b sc. χωρεῖν.

^c αἰρέμενον.

^d sc. διὰ.

9 Τί ἐστὶν εὐκοπότερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφίενται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἐγείραι, [καὶ] ἄρῃ σου τὸν κράσσοτον, καὶ περιπάτει;

10 Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφίεναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας· (λίγην τῷ παραλυτικῷ·)

11 Σοὶ λίγω, ἔγεραι, [καὶ] ἄρῃ τὸν κράσσοτόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

12 Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράσσοτον, ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, λέγοντας· Ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδιδασκεῖν αὐτούς.

14 Καὶ παρέρχων εἶδε Λευὴν τὸν^α τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τῷ τελώνειο, καὶ λίγει αὐτῷ· Ἀκούθει μοι. Καὶ ἀματὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακίῃσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συναΐκουντο τῷ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

16 Καὶ οἱ Γερμαρεαῖτις καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί^β ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει;

17 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, λέ-

γει αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχυρόντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες, οὐκ ἤλθον καλῶσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς [εἰς μετάνοιαν].

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, εἰ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν;

19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν^γ ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστί, νηστεύειν; ὅσον χρόνον μετ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν.

20 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύουσιν ἐν ἑαίρῃ ταῖς ἡμέραις.

21 [Καὶ] οὐδεὶς ἐπίσλημα ῥήκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μὴ, αἰεὶ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.

22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχύεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολύνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητίον.

23 Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιῆν τίλλοντες τοὺς στάχυν.

^a sc. υἱόν.

^b sc. ἔστι κῆτον.

^c sc. τῷ χρόνῳ.

Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγαν αὐτῷ, ^α τί ποιοῦσι ἐν τοῖς σάβ-
βαις, ὃ οὐκ ἔστι;

Καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς·
ποτε ἀνήγαγε τί ἐπαίσει Δα-
νιὴν χρεῖαι ἰσχύε, καὶ ἐπίμνησι
καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;

Πῶς ἐσθλὸν εἰς τὴν οἶκον
τοῦ ἐπὶ Ἀδαμᾶρ τοῦ Ἀρ-
ρῆ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προ-
φουρίας, οὓς οὐκ ἔστιν Φα-
ρισαῖοις ἱερεῖσι, καὶ ἰδὼς
εἰς σὺν αὐτῷ οὗσι;

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάβ-
βατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐτίθηται,
ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον·

^β ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς
ἁνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

Κεφ. γ'. III.

Ἐσθλὸν πάλιν εἰς τὴν συνα-
γωγὴν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξη-
γῶν ἔχων τὴν χίμα^α.

Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ ταῖς
ἐκτεκρίνεται αὐτὸν, ἵνα κα-
τείσωσιν αὐτοῦ.

Καὶ λίγη τῇ ἀνθρώπῳ τῇ
ἐμνήν ἔχοντι τὴν χίμα^α· Ἐ-
μὲν τὸ μέσον.

Καὶ λίγη αὐτοῖς· Ἐξίστι
ἐκδοῦναι ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κα-
τείσωσι; ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀπο-
κτεῖναι; Οἱ δὲ ἰσώπων.

Καὶ περιβουφάμενος αὐτοὺς
εἰπὼς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ
καρδίᾳ αὐτῶν, λίγη
ἐρώπων· Ἐκτείνου τὴν χίμα^α
καὶ ἐξέτιναι καὶ ἀπακα-

ταστάθῃ ἡ χίμα^α αὐτοῦ [ὑγίη ὡς ὁ
ἄλλος.]

6 Καὶ ἐξαλλήντες οἱ Φαρισαῖοι,
οὕτως μετὰ τῷ Ἡρώδῳ ἐνομι-
μοῦντο ἐταῖοι κατ' αὐτοῦ, οὕτως
αὐτὸς ἀποτίσκει.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνιχόμενος με-
τὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν
θάλασσαν καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθει αὐτῷ,
καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,

8 Καὶ ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ, καὶ
ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ περὶ
τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ Τύρες
καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαν-
τες ὅσα ἐποίησεν, ἦλθεν πρὸς αὐτὸν.

9 Καὶ ἔπει ταῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ, ἵνα πλοιάριον προκαρτερή-
σῃ αὐτῷ, διὰ τὸ ἔχλει, ἵνα μὴ θλι-
βῶσιν αὐτοί.

10 Πολλοὺς γάρ ἰδράκτουσι
ὥστε ἐπισκίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ
ἀψῶνται, οὗτοι ἔχοντες μάστιγας.

11 Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκά-
θαρτα, ὅταν αὐτὸν ἰδῶσι, προσέ-
κλιπται αὐτῷ, καὶ ἔκραζον, λέγοντα·
Ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

12 Καὶ πολλὰ ἐπιτίμα αὐ-
τοῖς, ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιή-
σωσι.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος
καὶ προκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐ-
τός· καὶ ἀπῆλθεν πρὸς αὐτοὺς.

14 Καὶ ἐπαίσει δοῦκα, ἵνα ὡς
μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστείλλῃ
αὐτοὺς κηρύσσειν,

15 Καὶ ἔχοντες ἐξουσίαν θίγειν
πύλιν τὰς νόσους, καὶ ἐκβάλλειν
τὰ δαιμόνια.

^α sc. διὰ.

^β sc. λίαν.

16 Καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον·

17 Καὶ ἰάκωβον τὸν^α τοῦ Ζεβεδαιοῦ, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοκκεργίς, ὃ ἴστιν υἱοὶ βρογχίς·

18 Καὶ Ἀνδρίαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν^β τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαίου, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην,

19 Καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρίδκεν αὐτόν. Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον.

20 Καὶ συνῆρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν.

21 Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γάρ· Ὅτι ἔξιστη.

22 Καὶ οἱ Γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες, ἔλεγον· Ὅτι Βαλζιζοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἔρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

23 Καὶ προσκαλισάμενος αὐτούς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πᾶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν·

24 Καὶ ἰὰν βασιλεία ἔφ' ἐκυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη·

25 Καὶ ἰὰν οἰκία ἔφ' ἐαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκείνη·

26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς αἰσῆσθ' ἔφ' ἑαυτὸν καὶ μεμρίσται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τίλος ἔχει.

27 Οὐ δύναται οὐδὲς τὰ σκεῖν τοῦ ἰσχυροῦ, ἐπισθῆναι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπαῖσθαι, ἰὰν μὴ πρώτων τὸν ἰσχυρὸν ῥῆσθ'· καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσσει.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφιεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν·

29 Ὅς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐδ' ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔτιος ἴστιν αἰωνίου κρίσεως.

30 Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκαθάρτον ἔχει.

31 Ἐρχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ ἔξω ἱστῶντες ἀπίστειλαν πρὸς αὐτόν, φωνούντες αὐτόν.

32 Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· ἔλεγον δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ζητοῦσί σε.

33 Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Τίς ἴστιν ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου;

34 Καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθήμενους, λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

35 Ὅς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφὴ μου, καὶ μήτηρ ἰστί.

ΚΙΘ. Δ'. IV.

ΚΑΙ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς, ὥστε

αὐτὸν ἐμὲντα εἰς τὰ πλεῖον, καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν.

2 Καὶ ἰδὼσαν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·

3 Ἀκούετε· Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπέρμιν^a τοῦ σπείρειν.

4 Καὶ ἔγιντο ἐν τῷ σπείρειν, ὁ μὲν^b ἔπιστο παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πτηνὰ [τοῦ οὐρανοῦ,] καὶ κατέφαγεν αὐτό.

5 Ἄλλο δὲ ἔπισιν ἐπὶ τὸ σπέρμιν^c, ὅπου οὐκ ἔχει γῆν πολλήν· καὶ οὕτως ἐξανέτιλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς·

6 Ἡλίου δὲ ἀνατίλαντος ἐκαυρεσένθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.

7 Καὶ ἄλλο ἔπισιν εἰς τὰς ἀκάθους· καὶ ἀνέθισαν αὶ ἄκανθαι, καὶ συνέπιπεν αὐτὸ, καὶ καρπὸν οὐκ ἴδουκε.

8 Καὶ ἄλλο ἔπισιν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν· καὶ ἰδὼν καρπὸν ἀναβαίνειντα καὶ αὐξάνοντα· καὶ ἔφειν, ἔν τριάντῳ, καὶ ἔν ἑξήκοντῳ, καὶ ἔν ἑκατόν.

9 Καὶ ἔλεγεν [αὐτοῖς·] Ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν, ἀκούτω.

10 Ὅτι δὲ ἔγιντο κατωμέρας, ἤρπυσσαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν.

11 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν δίδεται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἑκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνονται·

12 Ἰνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι· καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνῶσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφίθῃ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ ὀφείδει τις παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσαι τὰς παραβολὰς γινώσκете;

14 Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει.

15 Οὗτοι δὲ ἴσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσι, οὕτως ἔρχεται· σαταῖας, καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

16 Καὶ οὗτοι ἴσιν οἱ ἀκάθους· ἐπὶ τὰ πτερά^d σπείρεται, οἱ δὲ ὅταν ἀκούωσι τὸν λόγον, οὕτως μεταλλάττειν λαμβάνουσιν αὐτόν·

17 Καὶ οὐκ ἔχοντι ῥίζαν ἐν αἰσιν, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσι· ὅταν γινομένης θλάσεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, οὕτως σκαταλλίζονται.

18 Καὶ οὗτοι ἴσιν οἱ εἰς τὰ ἀκάθους σπυριόμενοι, [οὗτοι ἴσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες·]

19 Καὶ οἱ μείζονες τοῦ πλούτου [τούτου,] καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι ἐσπαρμέναι συμπινοῦσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρτος γίνεται.

20 Καὶ οὗτοι ἴσιν οἱ ἐπὶ τῇ γῇ τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται· καὶ καρποφοροῦσιν, ἢ

^a sc. ἱσικα. ^b sc. σπείρων. ^c sc. μέρος τῆς γῆς. ^d sc. μέρος τοῦ μέρους.

16 Καὶ ἐπὶ ἦκε τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον·

17 Καὶ Ἰακώβον τὸν τοῦ Ζεβεδαιοῦ, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπὶ ἦκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανηργές, ὃ ἔστιν υἱὸς βροντῆς·

18 Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰακώβον τὸν Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαίου, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην,

19 Καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον.

20 Καὶ συνέχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἔρπον φαγίτιν.

21 Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γάρ· Ὅτι ἐξίστη.

22 Καὶ οἱ Γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱερουσολύμων καταβάντες, ἔλεγον· Ὅτι Βαλζισβούλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἔρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

23 Καὶ προσκαλισάμενος αὐτούς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν;

24 Καὶ ἰὰν βασιλεία ἔφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι· ἡ βασιλεία ἐκείνη·

25 Καὶ ἰὰν οἰκία ἔφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι· ἡ οἰκία ἐκείνη·

26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνίστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ μεμριεῖται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τίλος ἔχει.

27 Οὐ δύναται οὐδὲς τὰ σκεῖν τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι, ἢ μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν διῶσιν· καὶ τότε τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ διαρπάσει.

28 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφιεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν·

29 Ὅς δ' ἂν βλασφημήσῃ ἐν τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ, οὐδ' ἔχει ἔφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως.

30 Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκαθαρτον ἔχει.

31 Ἐρχονται οὖν οἱ ἀδελφοί καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ ἔξω ἵστανται ἀπίστουλαν πρὸς αὐτόν, φωνοῦντες αὐτόν.

32 Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε.

33 Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου;

34 Καὶ περιβελβύμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους, λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

35 Ὅς γὰρ ἂν ποιῇ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ ἐστί.

Κεφ. δ'. IV.

ΚΑΙ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνέχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολλὸς, ὥστε

αὐτὸν ἐμμένοντα εἰς τὸ πλοῖον, κα-
θῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ πῶς ὁ
ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς
γῆς ἦν.

2 Καὶ ἰδίδασκεν αὐτοὺς ἐν πα-
ραβολαῖς πολλὰ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς
ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·

3 Ἀκούει· Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ
σπίρειν^α τοῦ σπείρειν.

4 Καὶ ἔγιντο ἐν τῷ σπείρειν,
ὁ μὲν^δ ἔπισκεν παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ
ἦλθε τὰ πτερυγὰ [τοῦ οὐρανοῦ,]
καὶ κατέφαγεν αὐτό.

5 Ἄλλο δὲ ἔπισκεν ἐπὶ τὸ πτε-
ρώδες^ε, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν παλ-
λὴν· καὶ οὕτως ἐξανίτηλε, διὰ τὸ
μὴ ἔχειν βάθος γῆς·

6 Ἡλίῳ δὲ ἀντιτίλαντες ἐκω-
ρεστίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν,
ἐξηράνθη.

7 Καὶ ἄλλο ἔπισκεν εἰς τὰς ἀ-
κάθας· καὶ ἀνίστανται αἱ ἀκαθίαι,
καὶ συνίπνιξαν αὐτὰ, καὶ καρπὸν
οὐκ ἴδαν.

8 Καὶ ἄλλο ἔπισκεν εἰς τὴν γῆν
τὴν καλὴν· καὶ ἰδίδου καρπὸν ἀ-
ναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα· καὶ ἔ-
φειν, ἐν τριακόντα, καὶ ἢ ἐξήκον-
τα, καὶ ἢ ἑκατόν.

9 Καὶ ἔλεγεν [αὐτοῖς·] Ὁ
ἔχων ὅτα ἀκούει, ἀκούτω.

10 Ὅτι δὲ ἔγιντο καταμύνας,
ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν
ταῖς δώδεκα τὴν παραβολήν.

11 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμεῖν
δίδοται γινῶναι τὸ μυστήριον τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ
ταῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα
γίνονται·

12 Ἰνὰ βλέπωντις βλέπωσι, καὶ
μὴ ἴδωσι· καὶ ἀκούοντις ἀκούωσι
καὶ μὴ συνῶσι· μήποτε ἐπιστρέ-
ψαι, καὶ ἀφίθῃ αὐτοῖς τὰ ἁμαρ-
τήματα.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ ἔ-
δωκε τὴν παραβολὴν ταύτην· κα-
τὰ πῶς πάσαι τὰς παραβολὰς γιν-
οσθῇ·

14 Ὁ σπείρων, τοὶ λόγοι σπεί-
ρει.

15 Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν
ὁδὸν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος· κα-
ὅταν ἀκούσωσι, οὕτως ἐρχεται ἡ
Σατανᾶς, καὶ αἶρει τὰς λόγους τῶν
ἐσπαρμένων ἐν ταῖς καρδίαις αὐ-
τῶν.

16 Καὶ οὗτοι εἰσιν ὁμοίως
ἐπὶ τὰ πτερυγῶν^δ σπικρόμενοι, οἱ,
τὴν ἀκούουσι τὸν λόγον, οὕτως μ-
τὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν·

17 Καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν
καρδίαις, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν·
ὅτε γενημένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ
διὰ τὸν λόγον, οὕτως σπαρασσά-
ζονται.

18 Καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ εἰς τὰς
ἀκάθας σπικρόμενοι, [οὗτοι εἰσιν
οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες·]

19 Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἵ-
ματος [τούτου,] καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ
πλοῦτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ
ἐπιθυμίαι ἐσπαρτομέναι συμπη-
γουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γί-
νεται.

20 Καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν
γῆν τὴν καλὴν σπαρῆντες, ὅτι
ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραμυ-
χονται· καὶ καρποφοροῦσιν, ἢ

^α sc. ἱκανά. ^δ sc. σπέρμα. ^ε sc. μέρος τῆς γῆς. ^δ sc. μέρος καὶ μέρος.

πριάκοντά, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μῆτι ὁ λύχνος ἔρχεται, ἵνα ὑπὸ τὸν μύδιον τιθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτιθῇ;

22 Οὐ γὰρ ἐστὶ τι κρυπτόν, ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς φανερὸν ἔλθῃ.

23 Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκούτω.

24 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπετε τί ἀκούετε· ἐν ᾧ μέτρω μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, [καὶ προστιθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν.]

25 Ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς·

27 Καὶ καθύδῃ, καὶ ἐγείρεται ἵκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ μακύνηται, ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.

28 Αυτόματα γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρται, εἴτα στάχυν, εἴτα πλήρη γίνεται ἐν τῇ στάχυν.

29 Ὅταν δὲ παραδῷ^α ὁ καρπός, ἐνθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρίστηται ὁ θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγεν· Τίνι ὁμοιάσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ παραβάλλωμεν αὐτήν;

31 Ὡς κόκκῳ σινάπης, ὃς,

ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

32 Καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναδαίνει, καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλαδούς μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύνατο ἀκούειν.

34 Χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπίλυσεν πάντα.

35 Καὶ λίγην αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅφρακις γνωμένῃς· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.

36 Καὶ ἀφίεντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῇ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιέρια ἦν μετ' αὐτοῦ.

37 Καὶ γίνεται λαίλαψ ἀνέμου μεγάλη· τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη γιμίζεσθαι.

38 Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκυφάλαιον καθύδων· καὶ διεγίγρουν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μίλη σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;

39 Καὶ διεγερθεὶς ἐπιτίμησεν τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ· Σιώπα, σιέμεντα. Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.

40 Καὶ ἔπαιν αὐτοῖς· Τί διολοῖ ἐστέ οὕτως; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν;

^α sc. ἑαυτῶν.

41 Καὶ ἰφοδύθησαν Φόρον ράι-
γαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους·
Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ
αἰνέσας καὶ ἡ θάλασσα ὑπακού-
ουσιν αὐτῷ;

Καθ. β. γ.

ΚΑΙ ἦλθεν εἰς τὸ πέραν τῆς θα-
λάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδα-
ρηνῶν.

2 Καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ
πλοίου, εὐθὺς ἀπήντησιν αὐτῷ ἐκ
τῶν μνημίων ἄνθρωπος ἐν πνύματι
ἀκαθάρτη·

3 Ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν
τοῖς μνημείοις, καὶ οὗτι ἀλύσιτον
εὐδίας ἠδύνατο αὐτὸν δεῖσθαι·

4 Διὰ τὸ αὐτὸν πολλὰς πί-
δαις καὶ ἀλύσιτον διδίσχαι, καὶ
διαπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύ-
σεις, καὶ τὰς πίδας συντετρίφθαι·
καὶ εὐδίας αὐτὸν ἰσχυρὲ δαμάσκει.

5 Καὶ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ
ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς
μνήμασι ἦν κρέζων, καὶ κατα-
κόπτει ἑαυτὸν λίθοις.

6 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μα-
κρόθεν, ἔδραμε, καὶ προσκύνησεν
αὐτῷ·

7 Καὶ κρέξας φωνῇ μεγάλῃ,
εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοι, Ἰησοῦ, υἱὸς
τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε
τὸν Θεόν, μὴ με βασανίσῃς.

8 (Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ· Ἐξέλθε
τὸ πνύμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ
ἀνθρώπου.)

9 Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί σοι
ὄνομα; Καὶ ἀπεκρίθη, λέγων·
Λυγιῶν ὄνομά μοι· ὅτι πολλοὶ
ἴσμεν.

10 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολ-

λὼ, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ
τῆς χώρας.

11 Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ
ἀγίλην χεῖρας μεγάλη βασανία·

12 Καὶ παρεκάλεσαν αὐ-
[πάντες] οἱ δαίμονες, λέγοντες·
Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χεῖρας
ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.

13 Καὶ ἐπίτρεψεν αὐταῖς
ἕως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα
πνύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλ-
ον εἰς τοὺς χεῖρους· καὶ ὤρμησεν
ἀγίλην κατὰ τοῦ κρηνοῦ εἰς
θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ὡς διαχίλι
καὶ ἑπτάκοντες ἐν τῇ θαλάσῃ.)

14 Οἱ δὲ βασανιστὲς τοὺς χε-
ρους ἔφυγον, καὶ ἀνέγγυλλον
τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρο-
ς· Καὶ ἐξῆλθεν ἰδοὺν τί ἔστι τὰ γε-
νόμενα.

15 Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν
σοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαίμονα
μεινόν, καθήμενον καὶ ἱματισμένον
καὶ σκεπτομένον, τὸν ἰσχυρὸν
τὸν λιγυῶνα· καὶ ἰφοδύθησαν.

16 Καὶ διηγῆσαντο αὐτοῖς
ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαίμονι
ζομεῖν, καὶ περὶ τῶν χεῖρων.

17 Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν
αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὄρειων
τῶν.

18 Καὶ ὑποτάσσας αὐτοῦ εἰς
πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαί-
μων ἵνα ἦ μετ' αὐτοῦ.

19 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆ-
κεν αὐτόν, ἀλλὰ λίγει αὐτῷ· Ὅτι
γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα σου πρὸς τοὺς σε
καὶ ἀνάγγυλοις αὐτοῖς ὅσα σε
Κύριος ἐποίησεν, καὶ ἡλίκού σε.

20 Καὶ ἀπῆλθεν, καὶ ἤρξατο
εἰσεῖναι ἐν τῇ Δικαπόλει, ὅτι

πείσῃσιν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάν-
τες ἰθαίμαξον.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰη-
σοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέ-
ραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ'
αὐτόν· καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασ-
σαν.

22 Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν
ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰαίριος·
καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς
ποδας αὐτοῦ·

23 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολ-
λά, λέγων· Ὅτι τὸ θυγάτριόν
μου ἰσχυράτως ἔχει· ἵνα ἰλθὼν ἐπι-
θῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῇ·
καὶ ζήσεται.

24 Καὶ ἀπήλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ
ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ
συνέβλεπον αὐτόν.

25 Καὶ γυνὴ τις οὔσα ἐν ῥύσει
αἵματος ἔτη δώδεκα,

26 Καὶ πολλὰ παθεῖσα ὑπὸ
πολλῶν ἰατρῶν, καὶ θαπανησασα
τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν
ἀφελήσασα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ
χειροὶ ἰλθεῖσα,

27 Ἀποῦσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ,
ἰλθεῖσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπίσθην, ἤφα-
το τοῦ ἱματίου αὐτοῦ.

28 Ἐλεγεν γάρ· Ὅτι καὶ τῶν
ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι, σωθήσο-
μαι.

29 Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ
τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἔγνω τῷ
σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μᾶστι-
γης.

30 Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπι-
γνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύνα-
μιν ἐξελθεῖσαι, ἐπιστρεφείς ἐν τῷ

ὄχλῳ, ἔλεγεν· Τίς μου ἤψατο τῶν
ἱματίων;

31 Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθη-
ται αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον
συνεβλέποντά σε, καὶ λίγους· Τίς
μου ἤψατο;

32 Καὶ περιεβόλετο ἰδοὺν τὴν
ταῦτο ποιήσανταν.

33 Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα καὶ
τρέμουσα, ἐβύβη ὁ γέγονεν ἐπ' αὐ-
τῇ, ἤλθε καὶ προσέπισεν αὐτῷ, καὶ
ἔπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

34 Ὁ δὲ ἔπεν αὐτῇ· Θύγατερ,
ἡ πίστις σου σόωσάκ σε· ὑπάγε ἡ
εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς
μᾶστιγός σου.

35 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἄρ-
χονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου,
λέγοντες· Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀ-
πέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδά-
σκαλον;

36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, εὐθὺς ἀκού-
σας τὸν λόγον λαλοῦμενον, λίγη
τῷ ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ φοβοῦ, μέ-
νον πίστευε.

37 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ
συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ Πέτρον, καὶ
Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
Ἰακώβου.

38 Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον
τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ
θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλά-
ζοντας πολλὰ.

39 Καὶ εἰσιθλὼν λέγει αὐταῖς·
Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ
παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ κα-
θεύδει.

40 Καὶ κατεβλὼν αὐτοῦ· Ὁ
δὲ, ἐκβαλὼν ἅπαντας, παραλαμ-

ὃν πατέρα τοῦ παιδίου, καὶ
τέρα, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ,
παρεῖται ὅπου ἦν τὰ παι-
διαίμενοι.]

Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς
πατρὸς, λέγει αὐτῇ· Ταλι-
ῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνεύμε-
[6] καράσιον (σεὶ λέγω) ὅγι-

Καὶ εὐθὺς ἀνίστη τὸ καρά-
σιον περιπατῶν· ἦν γὰρ ἐγὼν
εἰ καὶ ἐξήστησαν ἱστοῶσι
η·

Καὶ διωκόμενοι αὐτοὺς πολ-
ὺς μεθ' ἑαυτῶν τοῦτο· καὶ
οἶμαι αὐτῇ φωνῶν.

Κεφ. ε'. vi.

I ἐξῆλθεν ἐκῶθεν, καὶ ἦλθεν
ἰ πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκο-
ῶσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐ-

Καὶ γινώσκοντες σκεπτικῶς, ἔρ-
χονται ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκοντες·
πολλοὶ ἀκούοντες ἐξέπλησαν
λέγοντες· Πόθεν τούτων ταῦ-
καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθέντα
[ἐν] καὶ δυνάμεις ταῦ-
τα τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνου-

Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκνον,
Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώ-
καὶ Ἰωσὴφ, καὶ Ἰούδα, καὶ
ἰος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελ-
φῶν αὐτοῦ οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς; καὶ
θαλίζοντο ἐν αὐτῷ.

Ἐλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
ὅτι ἐστὶ προφήτης ἄτιμος, εἰ
τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν

ταῖς συναγωγαῖς, καὶ ἐν τῇ εἰσῆ-
αὐτοῦ.

5 Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδε-
μίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ἐλ-
γῶς ἀρρώστους ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας,
ἰθεράπτουσι.

6 Καὶ ἰθαίμαξεν διὰ τὴν ἀπισ-
τίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγε τὰς
καμάς^δ κύκλῳ, διδάσκων.

7 Καὶ προσκαλιύται τοὺς δώ-
δεκα, καὶ ἔρχετο αὐτοὺς ἀποστίλ-
λαι^ε δύο δύο· καὶ ἰδίῳ αὐτοῖς
ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκα-
θάργτων.

8 Καὶ παρέγγυλεν αὐτοῖς ἵνα
μαθὺν αἰσθῶναι εἰς ὅδον, εἰ μὴ βάψ-
θαι μένον· μὴ πέραν, μὴ ἄρτος,
μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκῶν

9 Ἄλλ· ὑποδιδιμένους σκεπτικῶ-
σιν· καὶ μὴ ἐνδύνασθαι δύο χιτῶ-
νας.

10 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου
ἂν ἐσέλθῃτε εἰς εἰς, ἐκεῖ μένετε
ἵνα ἂν ἐξέλθῃτε ἐκῶθεν.

11 Καὶ ὅτι ἂν μὴ δέχωνται
ὑμᾶς, μαθεῖτε ἀκούσαντες ὑμῶν, ἀπο-
περιτιμῶναι ἐκῶθεν, ἐκτινάξτε τὸν
χλοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν,
εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· [ἀλλ' ὅμως λέγω
ὑμῶν, ἀνατόντοις ἵσταται Σαδδουμαῖοις ἢ
Γερουσίαις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ
κύβητι ἐκείνῃ.]

12 Καὶ ἐξελθόντες ἐκέρουσαν ἵνα
μιταιοῦσιν·

13 Καὶ διαιμένους πολλὰ ἐξί-
βαλλον· καὶ ἤλειπον ἑλπίαν πολ-
λοὺς ἀρρώστους, καὶ ἰθεράπτουν.

14 Καὶ ἤκουσαν^ε ὁ βασιλεὺς
Ἡρώδης, (φανερὸν γὰρ ἠγνόητο τὸ

κ. αὐτοῖς. ^δ sc. καμάς.

^ε Heb. pro ἀπὸ δύο.

^ε sc. ταῦτα.

ἄνομα αὐτοῦ) καὶ ἔλεγεν· "Οτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεγίνωσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

15 "Ἄλλοι ἔλεγον· "Οτι Ἡλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον· "Οτι προφῆτης ἐστίν, [ἢ] ὡς εἰς τῶν προφητῶν.

16 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης, εἶπεν· "Οτι ἐν ἐγὼ ἀπικεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός [ἐστιν, αὐτός] ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν.

17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης, ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν [τῇ] φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιᾶδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν.

18 Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ· "Οτι οὐκ ἐξιστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.

19 Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνέχεν αὐτῷ, καὶ ἤθελον αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο.

20 Ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβήτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ συνιτάρει αὐτόν· καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἱποίει, καὶ ἠδίας αὐτοῦ ἔχει.

21 Καὶ γινόμενης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτι Ἡρώδης τοῖς γυνεσὶ αὐτοῦ διῆκτοι ἱποίει τοῖς μνηστῶσιν αὐτοῦ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας·

22 Καὶ ἐπισταθεύσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιᾶδος, καὶ ἀρχησαμένης, καὶ ἀρυσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἰτησὲν με ὁ ἰὼν θέλης, καὶ δώσω σοί.

23 Καὶ ἤμυσεν αὐτῇ· "Οτι ἰάν με αἰτήσης, δώσω σοί, ἡμίσεις τῆς βασιλείας μου.

24 Ἡ δὲ ἐβελδοῦσα, εἶπε μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσεμαι; δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

25 Καὶ ἐπισταθεύσα εὐθέως μεσποδῆς πρὸς τὸν βασιλεῖα, ἤστατε, λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι δῷς ἑαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

26 Καὶ περιήλπος γινόμενης βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τὴν συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθεῖναι.

27 Καὶ εὐθέως ἀποστείλας βασιλεὺς σπικουλάτωρα, ἐπέταξε ἐκτελεῖν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

28 Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπικεφάλισε αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ· καὶ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς.

29 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον, καὶ ἤραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὰ ἐν μίμῳ.

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπὸ γυμνασίου πάντες, καὶ ὅσα ἐπισκευάσαντο, καὶ ὅσα ἰδὶδαξαν.

31 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Δὲ ἡμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἕκαστόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ ὑπάγοντες πολλοί· καὶ οὐδὲ φθῆναι ἠνέκαρουν.

32 Καὶ ἀπῆλθον εἰς ἕκαστον καὶ τῶν πλοίων κατ' ἰδίαν.

καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγον-
[ἄλλοι·] καὶ ἐπίγνωσαν
| πολλὰ· καὶ περὶ ἀπὸ
ταῖν πλείων συνδραμοῖν ἐκῆ,
ρεῖλλον αὐτοὺς, καὶ συνῆλ-
· αὐτοί·]

[καὶ ἐξελθὼν εἶδεν [ὁ Ἰη-
σοῦς ἄλλοι, καὶ ἐσπλαγγ-
· αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρό-
· ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρ-
· ἴσκειν αὐτοὺς πολλὰ.

καὶ ἦδη ὅρας πολλῆς γινο-
μενολογίας αὐτῷ οἱ μα-
θηταί, λόγουσιν· Ὅτι ἔρη-
· οὐ ὁ τόπος, καὶ ἦδη ὅρας

ἀπύλου αὐτοὺς, ἵνα ἀ-
· ρε εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροῦς
ἡμας, ἀγορεύουσιν ἑαυτοῖς
τί γὰρ φάγομεν οὐκ ἔχου-

·) δι' ἀπεριεχίμην, εἶπεν αὐ-
· ὅτι αὐτοῖς ὑμῖς φαγεῖν
γνοῦσιν αὐτῷ· Ἀπιδύοντες
ἡμῖν διακοσίῳ θηρασίῳ
καὶ δώμῳ αὐτοῖς φαγεῖν·
·) δι' ἰσχυρὸν αὐτοῖς· Πόσους
ἔχετε· ὑπάγετε καὶ ἴδετε.
· ρε, λόγουσιν· Πέντε, καὶ
· ἡμας.

καὶ ἐπάταξεν αὐτοῖς ἀνα-
· πάντας, ὁ συμπίσις συμ-
· ἐπὶ τῷ χλωρῷ χέρῳ.

καὶ ἀνέπειρε, κραταίαι περ-
· νὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πενή-

καὶ λαβὼν τοὺς πάντας ἄρ-
· οὺς τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνω-
· εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησε,

καὶ κατίελασεν τοὺς ἄρτους καὶ
εἶδον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα
παράβωσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο
ἰχθύας ἡμίρειν πάνσι.

42 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ
ἐχορτάσθησαν.

43 Καὶ ἦσαν κλασματῶν δώ-
· δκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ὁ
· τῶν ἰχθύων.

44 Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς
· ἄρτους, [ὅσοι] πεντακισχίλιοι
· ἀνδρες.

45 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς
· μαθητὰς αὐτοῦ ἡμεῖς εἰς τὸ
· πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν
· πρὸς Βηθσαῖδαν, ἵνα αὐτὸς ἀπο-
· λυσῇ τὸν ἔχλον.

46 Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς,
· ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἕως προσηύκεσθαι.

47 Καὶ ἐνίπας γενομένης, ἦν τὸ
· πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ
· αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.

48 Καὶ εἶδον αὐτοὺς βασιμ-
· ζομένους ἐν τῷ ἱλαρίῳ· (ἦν γὰρ
· ὁ ἄνθρωπος ἱκανὸς αὐτοῖς·) καὶ
· περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς
· ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν
· ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε παρ-
· ελθὼν αὐτοῖς.

49 Οἱ δι', ἰδόντες αὐτὸν περι-
· πατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔ-
· δοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέ-
· κρεξαν.

50 Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον,
· καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθὺς
· ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει
· αὐτοῖς· Θαρσύνετε, ἐγὼ εἰμὶ, μὴ
· φοβεῖσθε.

51 Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς

τὰ πλοῖον· καὶ ἐκίπασεν ὁ ἄνθρωπος· καὶ λίαν ἐκ περιστοῦ ἐν αὐτοῖς ἐξίσταντο, καὶ θαύμαζον·

52 Οὐ γὰρ συνήκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη.

53 Καὶ διαπεράσαντες^α ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαίρ^β· καὶ προσωर्मίσθησαν.

54 Καὶ ἐξεβλήθησαν αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς^δ ἐπιγινόντες αὐτὸν,

55 Περιδραμόντες ὅλην τὴν περὶχωρον^ε ἐκίνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κρασβάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκί^ι ἐστι.

56 Καὶ ὅπου ἂν πίσιπεριέυτο εἰς κόμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενούντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα καὶ τοῦ κρασπίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἤπτοντο αὐτοῦ, ἰσχύζοντο.

Κεφ. ζ'. vii.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν Γραμματιῶν, ἰλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων·

2 Καὶ ἰδόντες τιμὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χειρσί, τοῦτ' ἔστιν, ἀνίπτους, ἐσθίοντας ἄρτους, [ἐμίμνηντο.]

3 Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν προσφύτων·

4 Καὶ^δ ἀπὸ ἀγορῶν, ἐὰν μὲν βαπτίζονται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατῶν, βαπτισμούς ποτηρίων καὶ ἑσθῶν καὶ χαλκίων καὶ κλισίων.

5 Ἔπειτα ἐπερωτᾷσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς· Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου οὐ πηματοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν προσφύτων, ἀλλὰ ἀνίπτους χεῖρας ἐσθίουσι τὰς ἄρτους;

6 Ὁ δὲ ἀπεκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι καλῶς προεφάνηεν Ἠσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑπαρχόντων ὡς γέγραπται· Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί μὲν τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πῦρρον ἀπὶ χειρὸς ἀπ' ἑμοῦ·

7 Ματῆν δὲ σέβονται μὲν, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.

8 Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμούς ἑσθῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρεόμμεν ταῦτα πολλά ποιῶντες.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλὸν ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσῃτε.

10 Μωσῆς γὰρ εἶπε· Τιμὰ τὸ πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ ὁ κακολογᾶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτᾷ.

11 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ Κορβαῖν (ὃ ἐστὶ, δῶρον) ὃ ἐὰν ἐμοῦ ἀφελθῇς.

12 Καὶ οὐκ ἐτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τῇ μητρὶ αὐτοῦ,

^α sc. τὸν λαόν.

^β sc. οἱ Ἰουδαῖοι.

^γ sc. γῆν.

^δ sc. ἐκχρόνισμα.

13 Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν, ἣ παρεδόκατε· καὶ περιέμειναι τοιαῦτα πολλὰ ποιῆτε.

14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τοὺς ὄχλους, ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀκούετε μου πάντες, καὶ συνίετε.

15 Οὐδὲν ἔστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται αὐτὸν κενῶσαι· ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἐκ' αὐτοῦ, ἐκείνῃ ἔστι τὰ κενῶντα τὸν ἄνθρωπον.

16 Εἰ τις ἔχη ὅσα ἀκούει, ἀκούει.

17 Καὶ ὅτι ἐπέσθλην εἰς αἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρεάζον αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς.

18 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐτὼν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοι ἔσθε; οὐ νοῦντι ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν ἐκπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ δύναται αὐτὸν κενῶσαι;

19 Ὅτι οὐκ ἐκπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ εἰς τὸν ἀφιδρώνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα.

20 Ἐλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκείνῳ κενῶει τὸν ἄνθρωπον.

21 Ἔσθων γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεύει, πορνεῖαι, φόνος,

22 Κλοπαί, πλοιοξίαι, ποτηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμοὶ πορνῆς, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη.

23 Πάντα ταῦτα τὰ ποτηρὰ ἔσθων ἐκπορεύεται, καὶ κενῶει τὸν ἄνθρωπον.

24 Καὶ ἐκείνῳ ἀναστὰς ἀπέστη εἰς τὰ μετέωρα Τύρου καὶ Σιδῶντος· καὶ ἐπέσθλην εἰς τὴν αἰκίαν, οὐδὲν ἤθελε γρῆναι· καὶ οὐκ εὐνόησεν λαβεῖν.

25 Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἥς ἔρχοτο τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνῆμα ἀκάθαρτον, ἰδούσα προσέειπεν πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ,

26 (Ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, Συροφονίσσα τῇ γένει,) καὶ ἔρεσκε αὐτὸν, ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.

27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔειπεν αὐτῇ· Ἄφες πρώτῳ χειραφετηθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ καλόν ἐστι λαβεῖν τὸν ἄγριον τὸν τέκνοντι, καὶ βαλεῖν ταῖς σφαίραις.

28 Ἡ δὲ ἀπεκρίθη, καὶ λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κενῶμα ὑποκῶσα τῆς τροπικῆς ἐσθίου ἀπὸ τῶν ψυχίστι τῶν παιδίσκων.

29 Καὶ ἔειπεν αὐτῇ· Διὰ τούτου τὸν λόγον ἔπαυε· ἐξηλέσθη τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου.

30 Καὶ ἀπελθεῖσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξηλεσθὲς, καὶ τὴν θυγατέρα βέλανθον ἐπὶ τῆς κλίνης.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶντος, ἦλθεν πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀπὸ μίσει τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως.

32 Καὶ φέρονται αὐτῷ κροφὸν μεγάλαν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χίρην.

33 Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔθηκε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὅτα αὐτοῦ· καὶ πύσας ἤψατο τῆς γλώττης αὐτοῦ.

34 Καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐστίαξε, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφραθά, ὅ ἐστι, διανοίχθητι.

35 Καὶ εὐθὺς διηναίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμός τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ἑρθῶς.

36 Καὶ διςτείλλετο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἰπωσιν· ὅσον^α δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διςτείλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσαν.

37 Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Καλῶς πάντα πεπνύκει· καὶ τοὺς καιροὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

Κεφ. ἡ. viii.

ΕΝ ἑκيناῖς ταῖς ἡμέραις, παμπόλῳ ὄχλῳ ὄντος, καὶ μὴ ἔχόντων τί φάγωσι, προσκαλισάμενος [ὁ Ἰησοῦς] τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς·

2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον· ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι.

3 Καὶ ἰὼν ἀπολύσας αὐτοὺς ἡστίεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἦκουσι.

4 Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν τούτους δυησίνεται τις ὥδε χορτάσαι ἄρτων^β ἐπ' ἑξημέρας;

5 Καὶ ἐπερώτα αὐτούς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ ἵπαν· Ἐπτὰ.

6 Καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ· στῆν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας

ἔκλασε, καὶ ἰδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθεῖσι· καὶ παρήθησαν τῷ ὄχλῳ.

7 Καὶ ἔχον ἰχθύδια ὀλίγα καὶ εὐλογήσας, ἐπί τε παραθεῖναι καὶ αὐτά.

8 Ἐφάγων δὲ, καὶ ἔχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν περισσούμενα κλασμάτων, ἑπτὰ σφυρίδας.

9 Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες, ἡ τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

10 Καὶ εὐθὺς ἰμβῶς εἰς τὰ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζήτούντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπ' τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν.

12 Καὶ ἀναστεινάζας τῷ πνεύματι αὐτοῦ, λέγει· Τί ἡ γυνὴ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀρὲν λίαν ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γυναικὶ αὕτῃ σημεῖον.

13 Καὶ ἀφίεις αὐτούς, ἰμβῶν πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν ἐν τῷ πέραν.

14 Καὶ ἐπιβάντων λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον· ἐκιντῶν ἐν τῷ πλοίῳ.

15 Καὶ διςτείλλετο αὐτοῖς, λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, καὶ τῆς ζύμης Ἑρῳδοῦ.

16 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οἱ ἔχομεν.

17 Καὶ γινούς ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε, ὅτι ἡ

^α sc. μᾶλλον.

^β sc. ληφέντων.

κ ἔχει· οὐκ οὐτε, οὐδὲ
ἔτι πεποιημένη ἔχει τὴν
ν ἡμῶν·

Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέ-
και ὅσα ἔχοντες οὐκ ᾔ-
· καὶ οὐ μετριοῦσι·

“Ὅτι τοὺς πίστε ἄρτους
· ὡς τοὺς πνικαχιλίους,
κοφίους πλήρεις κλασμά-
· οἱ· Λέγουσιν αὐτῷ· Δά-

“Ὅτι δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς
· σχιλίους, πῶς οὐ πυρίδων
· ὡσα κλασμάτων ἤρατι·
· ἵπον· “Ἐπτά.

Καὶ ἔλεγον αὐτοῖς· Πῶς οὐ
·

Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθαθαῖαν·
· ἱερῶν αὐτῷ τυφλὸν, καὶ
· κλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ
·

Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χυ-
· ἱ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν αὐτὸν
· ε κώμης· καὶ πύσας εἰς
· ὡσα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χυ-
· ἱτῶ, ἑπρώτα αὐτὸν εἰ τι
·

· καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε· Βλέ-
· οὐ ἀνθρώπους, ὡς δίδρα, πι-
· ντασ.

Ἰστα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χυ-
· ἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ,
· ὥσιν αὐτὸν ἀναβλέψαι·
· γκαταστάθῃ, καὶ ἐπέλεψε
· ὡς ἅπαντας·

Καὶ ἀπίστευεν αὐτὸν εἰς
· οἶκον αὐτοῦ, λέγων· Μηδὲ
· εὐμένη εἰσέλθης, μηδὲ εἰπῆς^b
· τῇ κώμῃ.

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
· οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας
· Καιοκαρίας τῆς Φιλιππου· καὶ ἐν
· τῇ ὁδῷ, ἑπρώτα τοὺς μαθητὰς
· αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λί-
· γουσι οἱ ἀνθρώποι εἶναι·

28 Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἰωάν-
· νην τὸν Βαπτιστὴν καὶ ἄλλαι,
· Ἡλίαν· ἄλλαι δὲ, ὡς τῶν προ-
· φητῶν.

29 Καὶ αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς·
· Ἰμῶς δὲ τίνα με λέγεται εἶναι·
· Ἀπεκρίθεις δὲ ὁ Πέτρος, λέγει αὐ-
· τῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός.

30 Καὶ ἐπιτίμῃσιν αὐτοὺς ἵνα
· μηδὲν λέγῃσι περὶ αὐτοῦ.

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐ-
· τοὺς, ὅτι διὰ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
· που πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδο-
· κμασθῆναι ἀπὸ πάντων Πρεσβυτε-
· ρων, καὶ Ἀρχιερέων, καὶ Γραμ-
· ματίων, καὶ ἀποκταθῆναι· καὶ
· μετὰ τριῶν ἡμέρας ἀναστῆναι.

32 Καὶ παρήσκει τὸν λόγον
· ἱάλλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν
· ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ.

33 Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν
· τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπιτίμῃσιν
· τῷ Πέτρῳ, λέγων· Ἰσχυρὸν ἐπί-
· στω μου, Σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς
· τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀν-
·θρώπων.

34 Καὶ προκαλεσάμενος τὸν
· ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
· εἶπεν αὐτοῖς· Ὅστις θέλει ὀπίσω
· μου ἑλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν,
· καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ
· ἀκολουθήτω μοι.

35 Ὃς γὰρ ἂν θύλῃ τὴν ψυ-

^a sc. πάλιν.^b sc. ταῦτα.^c sc. τῶν οἰκόντων.

χήν αὐτοῦ εἶσαι, ἀπολύσει αὐτήν· ἔς δ' αὖ ἀπολύσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἵναται ἑμῷ καὶ τῷ ὠκυγυλίῳ, [εὐτὶς] σώσει αὐτήν.

36 Τί γὰρ ὠφελήσει ἀνθρώπου, ἔαν κερδήσῃ τὸν κόσμον ἅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

37 Ἡ τί δώσει ἄνθρωπος ἀλλάγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

38 Ὃς γὰρ αὖ ἐκαιοχυνθῇ με καὶ τοὺς ἑμῶς λόγους ἐν τῇ γυναικὶ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκαιοχυνθήσεται αὐτοί, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δοξῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

Κεφ. 9. ix.

ΚΑΙ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ᾧδε ἱστακόντων, οἵτινες οὐ μὴ γένωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν θυγατρὶ.

2 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ [τὸν] Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν^a μόνους· καὶ μορφοφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν.

3 Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἠγίνετοσανδόντα, λευκὰ ὡς χιθὼν, ὡς γλαφίδος ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύνανται ἀρραβῆναι.

4 Ἐκπρόβη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Ἰωσήφ· καὶ ᾤοντο συλλαλοῦντες Ἰησοῦ.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, με τῷ Ἰησοῦ· Ραββί, καλὸν ἡμῶς ὅδε εἶναι· καὶ ποιήσω-

με σκηνὰς τρεῖς, σὺ μίαν, καὶ Μωσὴ μίαν, καὶ Ἠλίας μίαν.

6 Οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ· ᾤοντο γὰρ ἑαυτοῖς.

7 Καὶ ἠγίνετο νεφέλη ἐπισκιάουσα αὐτούς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, [λέγουσα·] Οὗτός ἐστι ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτὸν ἀκούετε.

8 Καὶ ἔκλινα προσελθόμενοι, οὕτως οὐδὲνα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μετ' ἐαυτῶν.

9 Καταβαίνοντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστέλλετο αὐτοῖς, ἵνα μηδὲν διηγήσωνται ᾧ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἢ νεκρῶν ἀναστῇ.

10 Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησεν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητούντες, τί ἐστι τὸ, ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.

11 Καὶ ἐπερώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ὅτι λέγουσιν οἱ Γραμματεῖς, ὅτι Ἠλίας δι' ἐλθὺν πρῶτος;

12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτος, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πᾶς γὰρ γραπτὰ ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ, καὶ ἔξουδιωθῇ.

13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι καὶ Ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περιεαυτούς, καὶ Γραμματεῖς συζητούντας αὐτοῖς.

15 Καὶ ἐθίως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξθαμβήθη, καὶ^b προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν.

^a sc. ἰδίᾳ.

^b sc. αἱ μαθηταί.

16 Καὶ ἐπαρώτῃ τοὺς Γεραμαῖς· Τί συζητῶσι πρὸς αὐτοὺς;

17 Καὶ ἀπακριθὺς εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου, ἔπι· Διδάσκαλε, ἤνεγκα πὺν αἰῶμεν πρὸς σι, ἔχοντα πνῦμα ἁλῶλον·

18 Καὶ ὅπου αὖ αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἁφρίζῃ, καὶ τρέξι τοὺς ἰδόντας αὐτοῦ, καὶ ζηραίνονται· καὶ εἰποὶ τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχωσαν.

19 Ὁ δὲ ἀπακριθὺς αὐτῷ, λίγῃ· Ὡ γινώσκῃ ἀπίστος, ὥς πότε πρὸς ἡμᾶς ἴσται; ὥς πότε ἀνέξομαι ἡμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με·

20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, εὐθὺς τὸ πνῦμα ἐπαράξει αὐτόν· καὶ πύσαν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίστο ἁφρίζων.

21 Καὶ ἐπαρώτῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἴσθι, ὅς τοῦτο γέγωνι αὐτῷ; Ὁ δὲ ἔπι· Παιδιόθην.

22 Καὶ παλλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολίσῃ αὐτόν· ἀλλ' ἔτι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγγισθαῖς ἐφ' ἡμᾶς.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπειν αὐτῷ· Τὸ, εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστευόντι.

24 Καὶ εὐθὺς κρεῖζας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου, μετὰ θαυμάσιον ἔλεγε· Πιστιν, [Κύριε,] βοήθισον τῷ ἀπιστίᾳ.

25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπιστρέφῃ ὄχλος, ἐπιτίμησιν τῷ πνύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνῦμα τὸ αἰῶλον καὶ παφῶν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω· Ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι ἐπιστῇ εἰς αὐτόν.

26 Καὶ κρεῖζαν, καὶ παλλά σπαράζαν [αὐτόν,] ἐξῆλθε· καὶ ἦντο αὐτῷ νεκροί, ὅσσοι παλλοὺς λέγων ὅτι ἀπίσταν.

27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρεττίσας αὐτὸν τῆς χειρὸς, ἤνεγκαν αὐτόν· καὶ ἀπῆστο.

28 Καὶ ἐπιστάντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπαρώτῃ αὐτόν κατ' ἰδίαν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνάμεθα ἐκβαλεῖν αὐτόν;

29 Καὶ ἔπειν αὐτοῖς· Τούτο τί γίνεσθαι ἐν οὐδὲν δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν πειρασμῷ καὶ ἡσυχίᾳ.

30 Καὶ ἐπὶ αὐτὸν ἐξελθόντες παρεκαίοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οὐκ ἤθελον ἵνα τίς γνῷ.

31 Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε αὐτοῖς· Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρεκδοτα εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀπακτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀπακτανθείς, τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἠρῶσαντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

33 Καὶ ἦλθεν εἰς Καπernaύμ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γινόμενος, ἐπαρώτῃ αὐτοῖς· Τί ἐν τῇ οἰκίᾳ πρὸς αὐτοῦ διελογίσθη;

34 Οἱ δὲ ἐκείνῳ πρὸς ἀλλήλους γὰρ θαλέχθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ ἐκείνῳ.

^a sc. ἡ παῖς. ^b sc. τὸ πνῦμα. ^c sc. δαιμόνιον. ^d sc. πολλοὶ ἄνθρωποι.

35 Καὶ καθίσας ἰφάνησι τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἑσχατός, καὶ πάντων διάκονος.

36 Καὶ λαόνων παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς·

37 Ὃς ἐὰν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἔμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ [ὁ] Ἰωάννης, λέγων· Διδάσκαλε, εἰδομέν τινα [ἐν] τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, [ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν·] καὶ ἐκκλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν.

39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γὰρ ἔστιν, ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνησεται ταχὺ κακολογήσασθαι με.

40 Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἔστιν.

41 Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν [τῷ] ὀνόματί [μου,] ὅτι Χριστοῦ ἔστι, ἅμην λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων ἐς ἐμὲ, καλὸν ἔστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περικείται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν.

43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν σοι ἔστι κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελ-

θεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπιλεῖν εἰς τὴν γήιναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον·

44 Ὅπου ὁ σκάλῃξ αὐτῶν οἱ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

45 Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἔστι σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γήιναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον·

46 Ὅπου ὁ σκάλῃξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

47 Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σοι ἔστι μονόφθαλμος εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γήιναν τοῦ πυρός·

48 Ὅπου ὁ σκάλῃξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ^d, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλλ' ἁλισθήσεται.

50 Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτίσῃτε; ἔχετε ἢ ἐαυτοῖς ἅλας, καὶ ἐρηγνύετε ἐν ἀλλήλοις.

Κεφ. ι'. κ'.

ΚΑΚΕΙΘΕΝ ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συμπέριουται πάλιν ἄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ, ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

2 Καὶ προσελθόντες [οἱ] Φαρισαῖοι, ἐπηρώτησαν αὐτόν, εἰ ἔστιν

^a sc. μένον.

^b sc. καὶ.

^c sc. μᾶλλον.

^d sc. τὸν βίον.

τιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι· πω-
ρᾶζοντες αὐτόν.

3 Ὁ δὲ ἀπακριθὺς, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Τί ὑμῖν ἐντεταλτο Μωσῆς;

4 Οἱ δὲ εἶπον· Μωσῆς ἐπί-
τρεψι βιβλίῳ ἀποστασίου γρά-
ψαι, καὶ ἀπολῦσαι.

5 Καὶ ἀπακριθὺς ὁ Ἰησοῦς, εἶ-
πεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροκαρ-
δίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐν-
τελὴν ταύτην.

6 Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως^α, ἄρ-
σεν καὶ Σὴλὺ ἐποίησεν ἀνδρὺς ὁ
Θεός.

7 Ἔπαιεν τούτου καταλάβειν
ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ
τὴν μητέρα, καὶ προσκαλληθῆναι
πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

8 Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρ-
κα μίαν· ὥστε οὐκ εἰσι δύο, ἀλ-
λὰ μία σὰρξ.

9 Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄν-
θρωπος μὴ χωρίζτω.

10 Καὶ ἐν τῇ αἰκίᾳ πάλιν οἱ
μαθεῖνται αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ
ἐκπρώτῳσιν αὐτόν.

11 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὅς ἐάν
ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ
γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐ-
τήν.

12 Καὶ ἐάν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν
ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμήσῃ ἄλλω,
μοιχᾶται.

13 Καὶ προσέφειρον αὐτῷ παι-
δίᾳ, ἵνα ἄψῃται αὐτῶν· οἱ δὲ μα-
θεῖνται ἐπιτίμῳ τῶν προσφίρουσιν.

14 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡγαγάκ-
τησι, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφαιτε τὰ
παιδιά ἐρχοσθαι πρὸς με, [καὶ]

μὴ καλύπτει αὐτά· τῶν γὰρ τοι-
ωνοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

15 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐάν μὴ
δέξῃται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

16 Καὶ ὑπαγκλισάμενος α-
τὰ, τίθει τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὴν
πολύγυ αὐτά.

17 Καὶ ὑπαγενομένου αὐτοῦ
εἰς ὁδὸν, προσδραμῶν ὑς, καὶ γο-
πιτήσας αὐτόν, ἐπαρώσα αὐτὴν
Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιῶν ἵ-
ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;

18 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ·
Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγι-
θός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός.

19 Τὰς ἐντολάς εἶδας· Μὴ με
χεύσης· Μὴ φοιτήσης· Μὴ κλ-
ψῃς· Μὴ ψευδαμαρτυρήσης· Ἡ
ἀποστείρης· Τίμα τὸν πατέ-
ρα καὶ τὴν μητέρα.

20 Ὁ δὲ ἀπακριθὺς, εἶπεν α-
τῇ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάν-
τε ἠκολούθησα ἐκ νεότητός μου.

21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰμβρόντας α-
τῇ, ἡγάπησεν αὐτήν, καὶ εἶπεν
αὐτῇ· Ἐν σοὶ ὑστερεῖ· Ὑπάγε, οἱ
ἔχους πώλησον, καὶ δὸς τοῖς π-
τοχοῖς· καὶ ἔξου θησαυρὸν ἐν οὐ-
ρανῷ· καὶ θείρου, ἀκολούθει μοι, ἄρ-
τὸν σταυρόν.

22 Ὁ δὲ στυγνίσας ἐπὶ
λόγῳ, ἀπῆλθε λυπούμενος· ὅτι γ-
ῆρας κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰ-
ησοῦς, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα
χορτὶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
εἰσέλουσιν.

^α ε. τοῦ κόσμου.

24 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἰθαμφοῦντο ἐπὶ ταῖς λέγουσιν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ ταῖς χήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν;

25 Εὐκολώτερόν ἐστι κἀμῆλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς βαφίδος διελθεῖν, ἢ πλουσίαν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

26 Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς· Καί τίς δύναται σωθῆναι;

27 Ἐρωδέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ τοῦ Θεοῦ· πάντα γὰρ δυνατόν ἐστι παρὰ τοῦ Θεοῦ.

28 [Καί] ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγων αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι.

29 Ἀποκριθεὶς [δὲ] ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἀμὲν λέγω ὑμῖν· οὐδεὶς ἔστιν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγγεῖρα, ἵνα κεν ἔμοῦ καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ,

30 Ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατοντάπλασιονa νῦν ἐν τῇ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφούς, καὶ ἀδελφάς, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγγεῖρα, μετὰ διαγμῶν, καὶ ἐν τῇ αἰῶνι τῇ ἐρχομένῃ ζῇν αἰώνιον.

31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ὕστατοι· καὶ [οἱ] ὕστατοι, πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀνα-

βαίνοντες εἰς Ἱερσόλυμα· καὶ πρᾶγαν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἰθαμφοῦντα, καὶ ἀκολουθεῖντες ἐφ' ἑσόντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν·

33 Ὅτι ἰδοὺ, ἀναστέλλοντες Ἱερσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς Γραμματέυσιν καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ· καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς Ἕλλησιν·

34 Καὶ ἱμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγάσουσιν αὐτόν, καὶ ἱμπτίσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀπακτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβεδαιοῦ, λέγοντες· Διδάσκαλε, ποιήσωμεν ἵνα ὡς ἐὰν αἰτήσωμεν, ποιῇς ἡμῖν.

36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν;

37 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δός ἡμῖν ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐκ ἐναντιῶν σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.

38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἶδα τί αἰτήσῃτε· δύνασθαι πῶς τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ ἃ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι;

39 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δύνασθαι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, πίνετε· καὶ ἃ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε·

40 Τὸ δὲ καθίσθαι ἐν διξίῳ μου καὶ ἐξ ἐνόντων [μου] οὐκ ἔστιν ἰμὸν δοῦναι, ἀλλ' ὅς ἦταί μασται.

41 Καὶ ἀκούσαντες αἱ ἄνθρωποι, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

42 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, λέγει αὐτοῖς· Οὐδαὶ ἐπὶ αἱ δεαυντες ἄρχον τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσι αὐτῶν· καὶ αἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτούς.

43 Οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐάν τις θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν·

44 Καὶ ὅς ἐάν τις θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντως δοῦλος.

45 Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακοινηθῆναι, ἀλλὰ διακοινησῆναι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀπὸ πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερικὰ καὶ ἐκπορευόμενου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱερικὰ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, υἱὸς Τιμαίου Βαρετίμαιος ὁ τυφλὸς ἐπάθετα παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν.

47 Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρεαῖός ἐστιν^α, ἤρξατο κραζειν, καὶ λέγει· Ὁ υἱὸς^β Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.

48 Καὶ ἐπιτίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἐκραζεν· Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

49 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν

αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φωνῶν ὁ τυφλὸς, λέγων· αὐτῷ· Θάψον ὄψομαι· φωνῶσι.

50 Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

51 Καὶ ἀπακριβίς, λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί θέλεις ποιῆσαι; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββου, ἵνα ἀναβλέψω.

52 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἰσχυρὰ ἡ πίστις σου στήσεται· καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἦκολον αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΧΙ.

ΚΑΙ ὅτι ἐγγιζουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθαίαν πρὸς τὸ ἔρος τῶν ἐλαιῶν ἀποστίλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

2 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἰσχυρὰ εἰς τὴν κόμην τὴν κατάντην μῶν· καὶ εὐθὺς ἐκπορευόμενοι αὐτὴν, εὐρήσατε πῶλον διδμένον ἵψον· ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κειράει· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε.

3 Καὶ ἵνα τις ὑμῖν εἴπῃ· Ὅτι κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει· καὶ θύας αὐτὸν ἀποστίλλει ὁδῷ.

4 Ἀπῆλθον δὲ, καὶ εὗρον [τὸν] πῶλον διδμένον πρὸς τὴν θύρην ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφίδου· καὶ λύουσιν αὐτόν.

5 Καὶ τινες τῶν ἐκείνων ἦσαν τῶν ἰσχυρῶν αὐτοῖς· τί ποιεῖ λύοντες τὸν πῶλον;

6 Οἱ δὲ ὑποὶ αὐτοῖς καὶ

^α sc. ὁ παρόντων.

^β sc. Nom. pro Voc.

^γ sc. διὰ.

ἐντιμίλατο ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκεν αὐτούς.

7 Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἐκάθισαν^α ἐπ' αὐτῷ.

8 Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ σταβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δινδραν, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.

9 Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία [ἐν ὀνόματι Κυρίου,] τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβὶδ· Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.^β

11 Καὶ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλὴμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀφίαις ἦδη οὖσης τῆς ἄρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δαδίκων.

12 Καὶ τῆς ἑπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπίπαισι.

13 Καὶ ἰδὼν συκῆν μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν^α εἰς αὐράν· τίς ἐν αὐτῇ· καὶ ἰδὼν ἐπ' αὐτῇ, οὐδὲν εἶδεν εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων.

14 Καὶ ἀποκριθεὶς [ὁ Ἰησοῦς,] εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα οὐδὲς καρπὸν φέρῃ· καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερουσαλὴμα· καὶ εἰσελθὼν [ὁ Ἰησοῦς] εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς παλαιοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν

τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν παλυντῶν τὰς περιστράτας κατέστρεψε.

16 Καὶ οὐκ ἦφεν ἵνα τις διὰ ἔγκλη σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ.

17 Καὶ ἰδιδασκε, λέγων αὐτοῖς· Οὐ γέγραπται· Ὅτι ὁ οἶκος μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν.

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ ἐξήτουν πᾶς αὐτὸν ἀπολίσσουσιν· ἐφοβούνη γὰρ αὐτὸν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐκπλήσσεται ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

19 Καὶ ὅτι ἤψε ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως·

20 Καὶ πρῶτὴ παραπαρευμένον, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ριζῶν.

21 Καὶ ἀναμνηθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, ἴδε, ἡ συκῆ, ἣν κατηράσω, ἐξηρανται.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Ἐχίτε πίστιν Θεοῦ·

23 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· Ἀρῆθι, καὶ βλήθῃ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ, ὅτι αὐτὸ γίνεται· ἔσται αὐτῷ ὃ ἂν εἴπῃ.

24 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτήσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε· καὶ ἔσται ὑμῖν.

25 Καὶ ὅταν στήκητι προσευχόμενος, ἀφίετι εἰ τι ἔχετε κατα τίνος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν

^α sc. ἱερὸν.^β sc. τίποι.^γ sc. ἡμέρα.^δ sc. ἰδίῳ.

οὐρανοῖς ἀφ' ἡμῶν τὰ πα-
ρμένα ἡμῶν.

Εἰ δὲ ἡμεῖς οὐκ ἀφίτι, οὐδὲ
τῆς ἡμῶν ὁ ἐν ταῖς οὐρανοῖς
καὶ τὰ παραπτώματα ἡμῶν.

Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς
ἐλμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ πι-
νύτης αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς
οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Γραμ-
μαῖ, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι.

Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐν
ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς ; καὶ
καὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἴδω-
με ταῦτα ποιῆς ;

Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς,
αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς
ἕνα λόγον· καὶ ἀποκριθήτε
καὶ ἱδὼ ἡμῶν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
καὶ ποίᾳ·

Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ
οὗ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων ; ἀπο-
κρίθαι μοι.

Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυ-
τοὺς· Ἐὰν εἰπωμεν· Ἐξ
οὗ, ἐρεῖ· Διατί οὖν οὐκ ἐπι-
στέλλομε αὐτῷ ;

Ἀλλ' ἵνα εἰπωμεν· Ἐξ
πάντων φοβούμενον τὸν λαόν·
τίς γὰρ ἔχει τὸν Ἰωάννην,
ὡς προφήτης ἦν.

Καὶ ἀποκριθέντες, λέγουσι
πρὸς αὐτὸν· Οὐκ οἴδαμεν. Καὶ ὁ
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς·
ἵνα λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξου-
σίᾳ ταῦτα ποιεῖτε.

Κεφ. ιβ'. 12.

Ἰ ἤρξαντο αὐτοῖς ἐν παρε-
σί λέγουσι· Ἀμπελῶνα ἐφύ-

τισαν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε
φραγμὸν, καὶ ἄρξεν ὑπολήνιον,
καὶ ἀποδέμνησε πύργον, καὶ ἐξέδο-
το αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀποδέμνησε·

2 Καὶ ἀπίστυλε πρὸς τοὺς
γεωργούς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα
παρὰ τῶν γεωργῶν λαβῇ ἀπὸ τοῦ
καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος.

3 Οἱ δὲ, λαβόντες αὐτὸν, ἔδει-
ξαν, καὶ ἀπίστυλαι καὶ κινῶσι.

4 Καὶ πάλιν ἀπίστυλε πρὸς
αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· καὶ κινῶσι λι-
θοβολήσαντες· ἐπιφαλαῖνισαν, καὶ
ἀπίστυλαι ἠτιμωμένοι.

5 Καὶ [πάλιν] ἄλλον ἀπί-
στυλι· καὶ κινῶσι ἀπέκτειναν· καὶ
πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέρον-
τες, τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες.

6 Ἔτι οὖν ἵνα υἱὸν ἔχων ἀγα-
πητὸν αὐτοῦ, ἀπίστυλε καὶ αὐ-
τὸν πρὸς αὐτοὺς ἰσχυάτοι, λέγων·
Ὅτι ἐντραπήσομαι τὸν υἱόν μου.

7 Ἐκίνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον
πρὸς ἑαυτούς· Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
κληρονόμος· διότε, ἀποκτείνωμεν
αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονο-
μία.

8 Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἀπέκ-
τειναν, καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμ-
πελῶνος.

9 Τί οὖν ποιῆσι ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος ; Ἐλευσεται καὶ ἀπα-
λίσσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει
τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην
ἀγνοῶντες ; Λίθον² δὲ ἀποδοκίμα-
σαι οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐπα-
ρήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·

11 Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὐ-

² sc. κατὰ : vel Acc. Anteced. pro Nom. Attice.

τῇ^α καὶ ἵσθι θρυμμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

12 Καὶ ἔρχονται αὐτὸν κρατῆσαι· καὶ ἐφροῦθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὸν παραβόλον εἶπε· καὶ ἀφίστις αὐτὸν, ἀπῆλθον.

13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύουσιν λόγῳ.

14 Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, εἰδόμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι πρὸς οὐδεὶός· οὐ γὰρ βλίπτεις εἰς προσώπων ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· Ἐξίστι κῆρσον Καίσαρι δοῦναι, ἢ οὐ^α; θῶμεν, ἢ μὴ θῶμεν;

15 Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς·^β Τί με πικρᾷζετε; φέρετέ μοι θηρίον, ἵνα ἰδῶ.

16 Οἱ δὲ ἤνγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνας ἢ εἰκὼν αὕτη καὶ ἢ ἐπιγραφὴ; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Καίσαρος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ· Καὶ ἠκούσαντες ἐπ' αὐτῷ.

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες·

19 Διδάσκαλε· Μωσὴς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἴαν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα^α, καὶ τέκνα μὴ ἄφῃ, ἵνα λάβῃ

ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τὸ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

20 Ἐπτά [οὖν] ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλατο γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἄφῃκε σπέρμα.

21 Καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἄφῃκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ἀσπύτης.

22 Καὶ ἔλαβον αὐτὴν εἰ ἑπτὰ καὶ οὐκ ἄφῃκαν σπέρμα· ἔσχον πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνὴ.

23 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ἔτι ἀναστᾶσι, τίνας αὐτῶν ἵσται ἡ γυνὴ; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν ἡ γυναῖκα.

24 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ διὰ τοῦτο πλατύνετε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ;

25 Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστᾶσιν, αὐτὶ γαμοῦσιν, αὐτὶ γὰρ μέσκονται, ἀλλ' οὕτως ὡς ἀγγελία [αἱ] ἐν τοῖς εὐαγγελίοις.

26 Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, οὐ γινώσκονται, οὐκ ἀνίσταται ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως, ἐπὶ τῆς βασιτείας· εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός, λέγων· Ἐγὼ ὁ Θεός Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεός Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεός Ἰακώβ;

27 Οὐκ ἔστιν ὁ Θεός νεκρῶν· ἀλλὰ [Θεός] ζώντων· ἡμεῖς οὖν πολὺ πλατύνομεν.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τὰ Γραμματίων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπερώτησεν αὐτὸν· Ποία ἐστὶ πρώτη πτωσῶν ἐντολή;

^α sc. δοῦναι.^β sc. εἰδᾶ.^γ sc. χήρην.

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ· Ὅτι πρώτη παστὴν τῶν ἑταλῶν· Ἀκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος ἓς ἓστι.

30 Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου· αὕτη πρώτη ἑταλή.

31 Καὶ δευτέρου ὁμοίᾳ, αὕτη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν· μίζων τούτων ἄλλη ἑταλὴ οὐκ ἔστι.

32 Καὶ ἔπειν αὐτῷ ὁ Γραμματεὺς· Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας, ὅτι ἓς ἓστι [Θεός,] καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ.

33 Καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνήσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, πλεῖστοι ἓστι πάντων τῶν ὀλακευτημάτων καὶ [τῶν] θουσιῶν.

34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νοσηρῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐδέτις ἐτόλμα αὐτὸν ἐπειρωτῆσαι.

35 Καὶ ἀπεκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ Γραμματεῖς, ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς ἓστι Δαβὶδ;

36 Αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ εἶπεν ἐν [τῷ] Πνύματι [τῷ] ἁγίῳ· Εἰπὶν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως αἰ θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιοι τῶν ποδῶν σου.

37 Αὐτὸς οὖν Δαβὶδ λέγει αὐ-

τὸν Κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἓστι; Καὶ ὁ πολὺς ἔχλησαν αὐτοῦ ἡδῶς.

38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπετε ἀπὸ τῆς Γραμματείας, τῶν διλότων στολαῖς περιπατοῦν, καὶ ἀσπαρμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς,

39 Καὶ πρωτοκαθιδρίας ἐν τα συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ταῖς δύνταις·

40 Οἱ κατισθιόντες τὰς οἰκίας τῶν χλεῶν, καὶ προφῶσαι μακροπροσώχμενοι· οὗτοι λήψονται περιστότερον κρίμα.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κτίσαντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἰδὼν πῶς ὁ ἔχλος βάλλει χηλὰν τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλείους ἔβαλλον πολλὰ.

42 Καὶ ἰδούσα μία χηλὴ πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὃ ἐς κοδράντης.

43 Καὶ προσκαλισάμενος το μαθητὰς αὐτοῦ, λόγῳ αὐτοῦ· Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χηλὴ αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντι βίβλησι τῶν βαλόντων ἐς τὸ γαζοφυλάκιον·

44 Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισίοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως αὐτῆς πάντι ἔσται ἔχλος ἔβαλον, ὅλοι τὸν βί αὐτῆς.

Καθ. γγ. xiii.

ΚΑΙ ἐπαρενομήσεν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἱερῆς, λόγῳ αὐτῷ ἕως τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε, ἴδε ποταπὸν λίθον, καὶ ποταπὴ οἰκοδομαί.

2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ

εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομὰς; οὐ μὴ ἀφιεθῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἕρως τῶν ἐλαίων κατίναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πίτρος, καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέας·

4 Εἰπὶ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι.

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπακριβὲς αὐτοῖς, ἤρξατο λέγειν· Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ.

6 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγὼ εἰμι· καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν.

7 Ὅταν δὲ ἀκούσῃτε πολέμους καὶ ἀκοάς πολέμων, μὴ θροοῖσθε· διὗ γὰρ γινέσθαι· ἀλλ' εὔπω τὸ τέλος.

8 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται σεισμοὶ^α κατὰ τόπους, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί.

9 Ἀρχαὶ ὁδῶν^β ταῦτα· βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς· παραδόντες ὑμεῖς γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγάς· δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγμένων καὶ βασιλείων σταθήσεσθε ἐναντίον ἡμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δι' ἡρώτων κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον.

11 Ὅταν δὲ ἀνάγωσιν ὑμᾶς παρελθόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσῃτε, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ'

ὃ ἂν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλήτε· οὐ γὰρ ἔστι ὑμῖν οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον.

12 Παραδόντες δὲ ἀδελφοί, ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.

13 Καὶ ἔσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, εὖτος σωθήσεται.

14 Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδελύγμα τῆς ἐρημώσεως, [τὸ ρηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου,] ἰσθῶς ὅπως οὐ δεῖ· (ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσιν εἰς τὰ ἔρη·

15 Ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ θάματος, μὴ καταβῶτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθὲτω ἄρα τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

16 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὢν, μὴ ἐπιστρέψατω εἰς τὰ ὅπισθεν, ἀρα τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

17 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ^γ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

18 Προσέυχισθε δὲ ἵνα μὴ γήνηται ἡ Φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος.

19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκείναι θλίψεις, οἷα οὐ γίνονται ταῖς αὐτῇ ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἥς ἔκτισεν ὁ Θεός, ἕως τοῦ^δ νῦν, καὶ οἱ μὴ γίνηται.

20 Καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολλήσῃ τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἕκ-

^α sc. τῇ γῇ.

^β sc. μέντοι ἔσονται.

^γ sc. ἡμῶν.

^δ sc. χρόνου.

οὓς ἐξελίξατο, ἐκολούθει
ρας.

Καὶ τότε ἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ·
ᾧ δὲ ὁ Χριστός· ἢ, Ἰδοὺ,
ἢ πιστεύουσιν.

Ἐλεγχθήσονται γὰρ ψευδοί·
καὶ ψευδοπροφήται· καὶ
σημεία καὶ τέρατα, πρὸς
πλάνων, αἱ δυνάμεις, καὶ
λακτοῦς.

Τραῖς δὲ βλέπτει· Ἰδοὺ,
καὶ ὑμῖν πάντα.

Ἄλλ· ἐν ἐκείναις ταῖς
μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην,
ς σκοτισθήσεται, καὶ ἡ
οὐ δόσει τὸ φῶγος αὐ-

Καὶ οἱ ἀσπίρις τοῦ οὐρανοῦ
ἐκπίπτουσι, καὶ αἱ δυνά-
μις τοῖς οὐρανοῖς σκαλευθή-

Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν
θρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέ-
ρῃ δυνάμει πολλῇ καὶ

Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς
ιους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει
λακτοῦς αὐτοῦ ἐκ τῶν πο-
σάντων, ἀπ' ἀκροῦ γῆς ἕως
οὐρανοῦ.

Ἀπὸ δὲ τῆς σκῆς μάθετι
ἐκθεολῆν· ὅταν αὐτῆς ἦδη
δος ἀπαλὸς γένηται, καὶ
τὰ φύλλα, γινώσκειτι ὅτι
τὸ θῆρος ἵστί.

Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦ-
τε γινόμενα, γινώσκειτε ὅτι
ἵσιν ἐπὶ θύραις.

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ

μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις
οὗ^α πάντα ταῦτα γένηται.

31 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρ-
ελίσσονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ
παρέλθωσι.

32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης
καὶ τῆς ὥρας, οὐδὲς οἶδεν, οὐδὲ οἱ
ἄγγελοι αἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱὸς,
αἰ μὴ ὁ πατήρ^β.

33 Βλέπτει, ἀγρυπνῶν καὶ
προσιύχων· οὐκ οἶδεν γὰρ πότε
ὁ καιρὸς ἵσιν.

34 Ὡς ἄνθρωπος ἀποδύνας
ἀφίξις τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς
ταῖς δούλαις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν,
καὶ ἐλάσων τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ
τῷ θυρωρῷ ἐπιτάλατο ἵνα γρη-
γορή.

35 Γρηγορεῖτε οὖν· (οὐκ οἶδεν
γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρ-
χεται, ἐπὶ ἡ μισουμένη, ἡ ἀλε-
κτεροφονίας, ἡ πρῶτ^γ.)

36 Μὴ ἰλθὼν ἐξαίφνης, εὗρῃ
ὑμᾶς καθεύδοντας.

37 Ἄ δὲ ὑμῖν λίγων, πᾶσι
λίγων· Γρηγορεῖτε.

Κεφ. ιδ'. xiv.

ἮΝ δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυ-
μα μετὰ δύο ἡμέρας· καὶ ἐξήτουν
οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς,
πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρεμάσαντες
ἀποκτείνωσι.

2 Ἐλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἱερῇ,
μήποτε θρόνος ἵσται τοῦ λαοῦ.

3 Καὶ ὅττος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ,
ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λιπεροῦ,
κατακειμένου αὐτοῦ, ἦλθι γυνὴ
ἔχουσα ἀλάστωτρον μύρου, τέρδου

^a sc. κρίνου.

^b sc. μήλου.

πιστικῆς πολυτιλοῦς· καὶ συν-
τρίψασα τὸ ἀλάσαστρον, κατέ-
χριν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς.

4 Ἦσαν δὲ τινες ἀγανακτοῦν-
τες πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες·
Εἰς τί ἡ ἀπάλεια αὕτη τοῦ μύρου
γέγονεν;

5 Ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πρᾶξῃ-
ναι ἐπάνω τριακοσίων ἀναγρίων,
καὶ δοῦναι τοῖς πτωχοῖς. Καὶ
ἐνδοριμᾶντο αὐτῇ.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφες
αὐτήν· τί αὕτη κόπους παρέχετε;
καλὸν ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμὲ.

7 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς
ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέ-
λητε, δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι·
ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

8 Ὁ ἔχει αὐτή, ἐποίησεν προέ-
λαβε μυρίζαι μου τὸ σῶμα εἰς
τὸν ἑταφιασμόν.

9 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν
κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς
ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν
αὕτη, λαληθήσεται εἰς μνημόσυ-
νον αὐτῆς.

10 Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώ-
της, εἰς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς
τοὺς Ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῶ αὐ-
τὸν αὐτοῖς.

11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρη-
σαν· καὶ ἐπηγγέλαντο αὐτῷ ἀρ-
γυρίου δοῦναι· καὶ ἐζητή πως ἐν-
καιρὸς αὐτὸν παραδῶ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν
ἁζύμων, ὅτι τὸ πάσχα ἴδιον,
λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
Ποῦ ἴλιος ἀπιδόντες ἐτοιμάσω-
μεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα;

13 Καὶ ἀποστείλλει δύο τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς·

Ἰπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀπα-
τήσαι ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδα-
τος βαπτίζων· ἀκολουθήσατε αὐ-
τῷ.

14 Καὶ ὅπου ἴδῃ εἰσέλθῃ, ἢ
πατε τῷ οἰκοδομότη· Ὅτι
διδάσκαλος λέγει· Ποῦ ἐστὶ τὸ
κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ
τῶν μαθητῶν μου φάγῃ;

15 Καὶ αὐτὸς ὑμῖν διαξεί ἀνώ-
γιον μέγα ἐστραμμένον, ἐτοιμον
ἐκεῖ ἐτοιμάσασθαι ἡμῖν.

16 Καὶ ἐξηλθον οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν
καὶ εὑρον καθὼς ἔπειν αὐτοῖς· κα-
τετοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὁ φίλος γνωστός ἐρχο-
μαι μετὰ τῶν δώδεκα.

18 Καὶ ἀνακλιμένων αὐτῶν
καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν
παραδώσει με, ὃ ἐσθίων με-
τιμοῦ.

19 Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι
καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς καθ' ἑμὲ
Μήτι ἐγώ; καὶ ἄλλος· Μήτι ἐγώ;

20 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὃ ἐμέσας
τόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τραπέζιον.

21 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ
αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ
δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐ
ἐγενήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λα-
βὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλόγησεν
ἐκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, κα-
ὕπιν· Ἀνάετοι, [Φάγετε·] τοῦτ'
ἐστὶ τὸ σῶμά μου.

23 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον

ιστήσας ἰδοὺς αὐτοῖς· καὶ
ἐξ αὐτοῦ πάντες.

Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό
τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς
και, τὰ περὶ πολλῶν ἐκχυ-
ον.

Ἄμην λέγων ὑμῖν, ὅτι
οὐ μὴ πῖν ἐκ τοῦ γιγνησκά-
τος ἀμπύλου, ἕως τῆς ἡμέρας
τῆς, ὅταν αὐτὸ πῖν καινὸν ἐν
τοῖς αἰσίν τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς
τῶν ἱλαίων.

Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν
ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γί-
νεται· Πατάξω τὸν ποιμένα,
διασκορπισθήσεσθαι τὰ πρό-
βα.

Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι
προῆλθον ἑαυτοὺς εἰς τὴν Γαλι-
λαιαν.

Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ·
πάντες σκανδαλισθήσεσθαι,
οὐκ ἐγώ.

Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
λέγω σοι, ὅτι σήμερον ἐν
νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δις ἀλί-
κωθῇς, τρεῖς ἀπαρνήσῃ με.

Ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε
αὐτῷ· Ἐάν με δεῖ συναποθαι-
ναι, οὐ μὴ σὲ ἀπαρνήσομαι.
ὅτι οὕτως εἶπεν καὶ πάντες ἔλεγον.

Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον
ὀνόματι Γεθσημανῆ· καὶ λέγει
μαθηταῖς αὐτοῦ· Καθίσαι
ἐκεῖ προσεύχου.

Καὶ παρακαλεσάμενος τὸν
θεόν, καὶ [τὸν] Ἰακώβον, καὶ

Ἰωάννην μετ' ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται
ἐκθαμβοῦσθαι καὶ ἀδυνατοῦν.

34 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Περιλυ-
πὸς ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανά-
του· μὴνατι ὅδε, καὶ γρηγορεῖτε.

35 Καὶ προελθὼν μικροῦ, ἐπι-
σιν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ προσεύχεται
ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρὶδῇ αὐ-
τὸν ὁ ἄγγελος.

36 Καὶ ἔλεγε· Ἄσπασμαί
ἐστιν, πάντα δυνατὰ σοι· παρὶ-
στερὸν τὸ ποτῆριον ἀπ' ἐμοῦ ταῦτο·
ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί
σύ.

37 Καὶ ἔρχεται, καὶ ὑπάρχει
αὐτοὺς καθύδοντας· καὶ λέγει τῷ
Πέτρῳ· Σίμων, καθύδεις; οὐκ
ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορεῖσαι;

38 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχου, ἵνα
μὴ ἐκλείψητε εἰς πειρασμόν·
τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ
σὰρκὶς ἀσθενής.

39 Καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ προσ-
εύχοντος, τὸν αὐτὸν λόγον εἶπεν.

40 Καὶ ὑποστρέψας ὑρεῖν αὐ-
τοὺς πάλιν καθύδοντας· ἦσαν
γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βεβαρη-
μένοι, καὶ οὐκ ᾔδισαν τί αὐτῷ
ἀπακριβοῦσι.

41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ
λέγει αὐτοῖς· Καθύδουτε τῇ λαοῦ
καὶ ἀναπαύεσθαι· Ἀπύχου ἦλθεν ὁ
ἄγγελος· ἰδοὺ, παραδίδωκεν ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν
ἀμαρτωλῶν.

42 Ἐγείρεσθε, ἄγαντες· ἰδοὺ,
ὁ παραδίδους με ἄγγελος.

43 Καὶ ἰδὼς, ἐπὶ αὐτοῦ λα-
λεῖντος, παρεγγίνετο Ἰούδας, εἰς

ἀν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν Ἀρχιερέων, καὶ τῶν Γραμματέων, καὶ τῶν Πρεσβυτέρων.

44 Διδάκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύστημα αὐτοῖς, λέγων· Ὅν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι κρατήσατι αὐτὸν, καὶ ἀπαγάγετε εἰς Φαλαῶς.

45 Καὶ ἐλθὼν, εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ, λέγει· Ῥαββί, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

46 Οἱ δὲ ἐπόσαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

47 Εἷς δὲ τις τῶν παριστακόντων, σπασάμενος τὴν μαχαιραν, ἔπαυσε τὸν δούλον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἀφῆκεν αὐτοῦ τὸ ὄχιον.

48 Καὶ ἀπεκρίθεις ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με;

49 Καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκράτήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

50 Καὶ ἀφίντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον.

51 Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδῶνα ἐπὶ γυμνοῦ^a καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι.

52 Ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδῶνα, γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν Ἀρχιερέα καὶ συνέχονται αὐτῷ πάντες οἱ Ἀρχιε-

ρεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ ὁ Γραμματεὺς.

54 Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἵνα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερέως· καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρέτων, καὶ διεκρινόμενος πρὸς τὸ Φῶς.

55 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ ὅλοι τοὶ συνίδριοι ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν· καὶ οὐχ εὑρίσκον.

56 Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ· καὶ ἴσαι μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν.

57 Καὶ τινες ἀναστάντες, ἐψεύδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες·

58 Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν σὺ τοῦ λέγοντος· Ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὴν ναὴν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχρεοποίητον οἰκοδομήσω.

59 Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν μαρτυρία αὐτῶν.

60 Καὶ ἀναστὰς ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς [τὸ] μέσον, ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίθη οὐδὲν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;

61 Ὁ δὲ ἰσιώπα, καὶ οὐδὲ ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ ἐλλογητοῦ;

62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγώ εἰμι· καὶ ὤψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῇ δυνάμει, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

^a sc. σάματος.

Ο δὲ Ἀρχιερεὺς, διαρρήξας τῶνας αὐτοῦ, λέγων· Τί ἐτι ἔχομαι μαρτυρεῖν;

Ἠκούσατι τῆς βλασφημίας ἡμῶν φαίνεται; Οἱ δὲ κατέκριναν αὐτὸν^α εἶναι θανάτου.

Καὶ ἤρξαντό τινες ἱμπτύειν, καὶ περικαλύπτειν τὸν αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφή- και αἱ ὑπηρεῖται ῥαπί- στὰν ἔβαλλοι.

Καὶ ὅστος τοῦ Πέτρου ἐν ἡ κάτῳ, ἔρχεται μία τῶν αὐτοῦ Ἀρχιερεῶς·

Καὶ ἰδοὺσα τὸν Πέτρον ἡμεῖς, ἐμβλήψασα αὐτῷ, Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζα- ρεοῦ ἦσθα.

Ὁ δὲ ἡγήσατο, λέγων· Ὡς, οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ Καὶ ἐξῆλθιν ἐξω εἰς τὸ ἵον καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε.

Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα τάλην, ἤρξατο λέγειν τοῖς πρῶτοι· Ὅτι αὐτὸς ἐξ αὐ- τοῦ.

Ὁ δὲ πάλιν ἡρώτητο. Καὶ ἀπερὶ^β πάλιν οἱ παριστῶ- νοι τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ εἶ καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, ἀλλὰ σου ὁμοιάζει·

Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθματί- ζεσθαι· Ὅτι οὐκ οἶδα ῥαπὸν τοῦτον ἐν λέγειν. Καὶ ἐκ θυτύρε^γ ἀλέκτωρ· καὶ ἀνενήσθη ὁ Πέτρος αὐτός οὗ ἔπειν αὐτῷ ὁ Ἰη-

σοῦς· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆ- σαι δις, ἀπαρήσῃ με τρίς. Καὶ ἰσχυλῶν^δ, ἔκλει.

Κεφ. ιβ'. χν.

ΚΑΙ ἰδὼς ἐπὶ τὸ πρῶτὸν συμ- βούλιον ποιήσας, αἱ Ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ Γραμ- ματίων, καὶ ὅλοι τὸ συνέδριον, ἀπαρτίτες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγγειλαν, καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ.

2 Καὶ ἰπρωτήσιν αὐτὸν ὁ Πι- λάτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου- δαίων; Ὁ δὲ ἀπακρίθης, ἔπειν αὐτῷ· Σὺ λέγεις.

3 Καὶ κατηγόρεον αὐτοῦ αἱ Ἀρχιερεῖς πολλά.

4 Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἰπρω- τήσιν αὐτὸν, λέγων· Οὐκ ἀπα- κρήν οὐδὲν; Ἰδοὺ πόσα σου κατα- μαρτυροῦσιν.

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ εἶπε οὐδὲν ἀπικ- ρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

6 Κατὰ δὲ ἱερτὴν ἀπίλυν αὐ- τοῖς ἵνα δίσμοι, ὅνπερ ἤτοῦντα.

7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραβ- βᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν διδι- μένος, αἵτις ἐν τῇ στάσει φόρον πικυήκυσαν.

8 Καὶ ἀναθεσῆς ὁ ὄχλος, ἤρξατο αἰτῶσθαι, καθὼς αὐτὸν ποίει αὐτοῖς.

9 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐ- τοῖς, λέγων· Θέλειτε^ε ἀπολύσω ὑ- μῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

10 (Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνου παραδιδάκεισας αὐτὸν αἱ Ἀρχιερεῖς.)

11 Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς ἀνέσυσαν

τὴν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαρ-
αββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς.

12 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκριθεὶς,
πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέ-
λετε^α ποιῶν^β ὃν λέγετε βασιλεῖα
τῶν Ἰουδαίων;

13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν·
Σταύρωσον αὐτόν.

14 Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐ-
τοῖς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ
δὲ περιστοτίμως ἔκραξαν· Σταύ-
ρωσον αὐτόν.

15 Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος
τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέ-
λυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ
παρίδουκε τὸν Ἰησοῦν Φαραγγιλά-
σας, ἵνα σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγα-
γον αὐτὸν ἕως τῆς αὐλῆς, ὃ ἔστι
πρακταῖριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην
τὴν σπύραν.

17 Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν^γ πορ-
φύραν, καὶ περιτίθεισιν αὐτῷ
πλέξαντες ἀκάνθινον στίφανον.

18 Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐ-
τόν· Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων.

19 Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν
κεφαλὴν καλὰ μὲν, καὶ ἐπίπτυν
αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα,
προσκύνουν αὐτῷ.

20 Καὶ ὅτε ἐπάειξαν αὐτῷ,
ἐξίδουσιν αὐτόν^δ τὴν πορφύραν, καὶ
ἐνίδουσιν αὐτόν^ε τὰ ἱμάτια τὰ
ἴδια· καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν, ἵνα
σταυρώσωνται αὐτόν.

21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παρόν-
τά τινα Σίμονα Κυρηναῖον,
ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα
ἐξάνδρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἀρη-
ταυρῶν αὐτοῦ.

^α sc. ἴνα.

^β sc. κατὰ τοῦτον.

22 Καὶ φέρουσιν αὐτόν^ς ἐν
Γολγοθᾷ τόπον· ὃ ἔστι μεθερμηνυ-
όμενος, κρανίου τόπος.

23 Καὶ εἰδόνου αὐτῷ πιτῆν^ς ἢ
μερυσμένον οἶνον· ὃ δὲ οὐκ ἔλαβον.

24 Καὶ σταυράσαντες αὐτὸν
διημέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βά-
λοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τίς τί ἄρ.

25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ
ἐσταύρωσαν αὐτόν.

26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς
αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη·
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦν
δύο ληστές· ἓνα ἐκ δεξιῶν^α, καὶ
ἓνα ἐξ ἐναντίων^β αὐτοῦ.

28 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ
λέγουσα· Καὶ μετὰ ἀνθρώπων ἡ
γύσθη.

29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι
ἐλκυσσόμενοι αὐτόν, κινουῦντες τὴν
κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντι·
Οὐδὲ, ὃ κατακλύνων τὸν ναόν, καὶ
ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομᾶν,

30 Σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατὰ
σοῦ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

31 Ὁμοίως [δὲ] καὶ οἱ ἄλ-
λοι χιερεῖς ἐμπαιζόντες πρὸς ἀλλή-
λους μετὰ τῶν Γραμματέων, ἑλ-
γόν· Ἄλλους ἴσως, ἑαυτὸν
δύνανται σῶσαι.

32 Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τῆς
Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσω-
μεν. Καὶ οἱ συνσταυρωμένοι αὐ-
τῷ ἀνιδίζον αὐτόν.

33 Γινώμενης δὲ ὥρας ἔστη
ἐκείνους ἐγγίτη ἰφ' ὅλην τὴν γῆν
ἡ ὥρα ἐννάτης.

34 Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐννάτῃ^γ
^δ sc. μερῶν.

ἰδέσθουν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἐλπί, Ἐλπί, λαμπρῶ σάββαθαί· ὁ ἵστι μεθερμηνεύμενον· Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί με ἠγαπήτισπις·

35 Καὶ τινες τῶν παρεστημένων ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ἰδοὺ, Ἦλίας φωνεῖ.

36 Δραμὸν δὲ εἰς, καὶ γυνῆσας σπόγγον ὄξους, περιβίς τε καλάρην, ἐπέτιζεν αὐτὸν, λέγων· Ἄφες^α ἰδμεν εἰ ἔρχεται Ἦλίας καθελῶν αὐτόν.

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφίς φωνῇ μεγάλῃ, ἐξέπνευσε.

38 Καὶ τὸ κατεπίπτασμα τοῦ νεοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἁνωθεν εἰς κάτω.

39 Ἰδὼν δὲ ὁ κυριεῖον ὁ παρεστηκὼς ἐξ^α ἐναντίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, ἔπιν· Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰς ἡν Θεοῦ.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θιωροῦσαι· ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ, καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ Σαλάρη·

41 Αἱ καὶ, ὅτι ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αὐτῷ· καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἰ συναδεδῶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42 Καὶ ἦδη ὀψίας γινόμενης, (ἐπὶ ἦν παρασκευῇ, ὁ ἵστι προσαββατον.)

43 Ἦλθιν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀρμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτῆς, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος

τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τελμήσας εἰσέλθῃ πρὸς Πιλάτου, καὶ ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

44 Ὁ δὲ Πιλάτος ἰδοὺσας αὐτὸν εἰ ἦδη τίθηκε· καὶ προσκαλίσσάμενος τὸν κυριεῖον, ἐπαρώτησεν αὐτόν· εἰ πάλαι ἀπέθανε.

45 Καὶ γινὼς ἀπὸ τοῦ κυριεῖου, ἠρώτατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ.

46 Καὶ ἀγοράσας σινδῆνα, καὶ καθίλων αὐτόν, ἐπέλθον τῇ σινδόνι· καὶ κατέθηκαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελοτομαρμένον ἐκ πέτρης· καὶ προσηύλισσι λίθον ἐπὶ τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου.

47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ Μαρία^β Ἰωσὴ, ἰδοὺσαν παῦ τίθηται.

Κεφ. ιϛ'. xvi.

ΚΑΙ διαγινόμενον τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ Μαρία ἡ^γ τοῦ Ἰακώβου, καὶ Σαλάρη, ἠμέραςαι ἀρήμεσαι, ἵνα ἰδουσαι ἀλείψωσι αὐτόν.

2 Καὶ λίαν πρῶτὴ τῆς μιᾶς^δ σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατίλαιντος τοῦ ἡλίου.

3 Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσαι ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;

4 Καὶ ἀνακυλίσσας θιωροῦσιν ὅτι ἀποκυλίσται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.

5 Καὶ εἰσιελθούσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον ναίοντες καθήμενον ἐν τοῖς δεξιαῖς^ε, περιβεβλημένον στολὴν λευκάν· καὶ ἐξισταμένησαν.

^a sc. χώρας. ^b sc. ἡ μήτηρ. ^c sc. μήτηρ. ^d sc. ἡμέρας ἀπὸ. ^e sc. καὶ

τὴν ἄχλιν, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαρ-
αβῶᾱ ἀπολύσῃ αὐτοῖς.

12 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκριθεὶς,
πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέ-
λετε^α ποιῶν^β ἂν λέγεται βασιλεῖα
τῶν Ἰουδαίων;

13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν·
Σταύρωσον αὐτόν.

14 Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐ-
τοῖς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ
δὲ περισσότερως ἔκραξαν· Σταύ-
ρωσον αὐτόν.

15 Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος
τῇ ἄχλῃ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέ-
λυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραβῶᾱν, καὶ
παρίδωναι τὸν Ἰησοῦν Φαραγιλώ-
σας, ἵνα σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγα-
γον αὐτὸν ἵσαι τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι
πραιτώριον· καὶ συγκυλοῦσιν ὅλην
τὴν σπιραν.

17 Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν^α πορ-
φύραν, καὶ περιτίθασιν αὐτῷ
πλεῖξαντες ἀκανθίνον στίφανον.

18 Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐ-
τόν· Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων.

19 Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν
κεφαλὴν καλὰ μάλ', καὶ ἐνέπτυσον
αὐτῷ, καὶ τινθέντες τὰ γόνατα,
προσκύνηον αὐτῷ.

20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ,
ἔξιδυσαν αὐτόν^α τὴν πορφύραν, καὶ
ἐνέδυσαν αὐτόν^α τὰ ἱμάτια τὰ
ἴδια· καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν, ἵνα
σταυρώσωσιν αὐτόν.

21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παρά-
γοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον,
ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα
Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἄρῃ
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

^α ἢ sc. ἵνα.

^β sc. κατὰ τοῦτον.

22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ
Γολγοθᾶ τόπον· ὅ ἐστι μεθερμηνεία
ὄμνον, κρανίου τόπος.

23 Καὶ ἰδίδουν αὐτῷ πικρὴν ἐν
μυρμησκίῳ οἶνον· ὃ δὲ οὐκ ἔλαβον.

24 Καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν
διεμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλ-
λοντες κλῆρον ἐπ' αὐτῷ, τίς τι ἄρῃ.

25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ
ἵσταυρωσαν αὐτόν.

26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῇ
αἰτίᾳ αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη·
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυρωθεὶς
ἄλλος ἀνὴρ· ἵνα ἐκ δεξιῶν^α, καὶ
ἵνα ἐξ ἐναντίων^β αὐτοῦ.

28 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ
λέγουσα· Καὶ μετὰ ἀνόνμου ἐκ-
γίσθη.

29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι
ὀβρισησάμενοι αὐτόν, κινούντες τὰ
κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες·
Οὐαὶ, ὃ καταλύει τὸν ναὸν, καὶ
ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομεῖν,

30 Σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατὰ
σοὶ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

31 Ὁμοίως [δὲ] καὶ οἱ Ἄρ-
χιερεῖς ἐμπαιζόντες πρὸς ἀλλή-
λους μετὰ τῶν Γραμματέων, ἰδι-
ῶν· Ἄλλους ἴσωςιν, ἑαυτὸν οὐ
δυνατὶς σῶσαι.

32 Ὁ Χρῆστος ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύω-
μεν. Καὶ οἱ συνσταυρωμένοι αὐ-
τῷ ἀνιδίχουν αὐτόν.

33 Γνωμένης δὲ ὥρας ἔστη
σκοπὸς ἰγνέτω ἐφ' ὅλην τὴν γῆν
ἕως ὥρας ἑνάτης.

34 Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἑνάτῃ^α
^α sc. κατὰ. ^β sc. μετὰ.

ἰδόντων ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἐλαί, Ἐλαί, λαμψαὶ σαβοαχθαί· ὅ ἐστι μεθερμηνεύμενον· Ὁ Θεὸς μου, ὁ Θεὸς μου, εἰς τί με ἠγαπήσῃς;

35 Καὶ τινὲς τῶν παριστημένων ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ἰδοὺ, Ἡλίας φωνεῖ.

36 Δραμὸν δὲ εἰς, καὶ γρη῏σας σπύγγον ὄξους, περιβίς τε καλάρῃ, ἐκτίζων αὐτὸν, λέγων· Ἀφύτη ἰδοὺν εἰ ἔρχεται Ἡλίας καθυλαῖν αὐτόν.

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφίς φωνῇ μεγάλῃ, ἐξέπνευσι.

38 Καὶ τὸ καταπίπτεισμά τοῦ νεοῦ ἰσχύσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἀνωθεν ἕως κάτω.

39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παριστηκὸς ἐξ^α ἰσχυρίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κράζας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θεοῦ.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θιβερεῖσαι· ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ, καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ Σαλῳμα^α.

41 Αἱ καὶ, ὅτι ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διήκουν αὐτῷ· καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναρπάσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42 Καὶ ἦδη ὀψίας γινόμενης, (ἐπὶ ἣν παρασκευῇ, ὅ ἐστι προσαβάτον,)

43 Ἦλθιν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀρριμαθαίας, εὐσχύμων βουλευτῆς, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προδεδιχημένος

τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ταλασθεὺς εἰσῆλθαι πρὸς Πιλάτου, καὶ ῥητήσασθαι τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

44 Ὁ δὲ Πιλάτος ἰδοὺς αὐτὸν εἰ ἦδη τίθηται· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπαρέτασεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανεν.

45 Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἠρώσασθαι τὸ σῶμα Ἰωσήφ.

46 Καὶ ἀγαθῶς σινοῦν καὶ καθυλαῖν αὐτὸν, ὑπὸ λινθοῦ καὶ κατῆψαν αὐτὸν μεμειμῶ ὃ ἦν λελοταρμακένον· πίττας· καὶ προσκυλίσας λίθον ἐπὶ τῇ θύρᾳ τοῦ μεμειμῶ.

47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία^β Ἰωσὴ, ἰδοὺν τοῦ τίθηται.

Κεφ. ιγ'. xvi.

ΚΑΙ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ^γ τοῦ Ἰακώβου, καὶ Σαλῳμα, ἠγέρσαντες ἀρόματα, εἰς ἔλθουσιν ἀλείψασαι αὐτόν.

2 Καὶ λίαν πρὸς τῆς μεμειμῶν ἔρχονται ἐπὶ τὸ μεμειμῶν, ἀνατίλαντος τοῦ ἡλίου.

3 Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτὰς· Τίς ἀποκυλίσαι ἡμῖν τὸν λίθον τῆς θύρας τοῦ μεμειμῶ;

4 Καὶ ἀναβλίσσαντες θιβερεῖσιν ὅτι ἀποκυλίσται ὁ λίθος· ἰγὰρ μέγας σφῖδρα.

5 Καὶ εἰσιλδοῦσαι εἰς τὸ μεμειμῶν, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν ταῖς θειαῖς^ε, περιβεβλημένον στήλην λινοῦ καὶ ἐξομαρδύθησαν.

^α sc. χώρας. ^β sc. ἡ μήτηρ. ^γ sc. μήτηρ. ^δ sc. ἡμεῖς ἀπὸ. ^ε sc. καὶ

6 Ὁ δὲ λίγει αὐταῖς· Μὴ ἐλαμβάνεσθαι· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρετὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἡγάρεθ, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτάν.

7 Ἀλλ' ὑπάγετε, ἕπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἃ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψισθε, καθὼς ἔπεν ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξελθούσαι [ταχύν,] ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἐκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

9 Ἀναστὰς δὲ πρῶτῃ πρῶτῃ^β σαββάτου, ἐφάνη πρῶτον Μαρίας τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκέκολλη- καὶ ἔπαθ' δαιμόνια.

10 Ἐκείνη περιεβύσασα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γνωμομένοις, πυνθούσι καὶ κλαίουσιν.

11 Καὶ αὐτοὶ, ἀκούσαντες ὅτι ξῆ, καὶ ἐθάθη ὑπ' αὐτῆς, ἠπίστησαν.

12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρῳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν.

13 Καὶ αὐτοὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκεί- νοις ἐπίστευσαν.

14 Ὑστερον, ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδικοῖς ἐφανερώθη, καὶ ἀπειδίστη τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν, καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θρασυκαρ- νοῖς αὐτὸν ἐξηγημένον οὐκ ἔ- στευσαν,

15 Καὶ ἔπεν αὐτοῖς· Παρελθόντες εἰς τὸν κόσμον ἀπαγγέ- λητέ· τὸ εὐαγγέλιον πάντοτε ἐκεί- κτισιν.

16 Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς, σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.

17 Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν ταῦτα παρακολουθήσει· Ἐν ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλεῖν, γλώσσαις λαλήσους κισσάδας·

18 Ὅφεις ἀροῦσιν· καὶ θανάσι- σμόν τι πίωσιν, οὐ μὲν αὐτὴν βλάψει· ἐπὶ ἄρρώστοις χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξουσιν.

19 Ὁ μὲν οὖν Κύριος, μετὰ τὰ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

20 Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκρυβαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου σοφροῦτος, καὶ τὸν λόγον βίβαν οὔντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. Ἀμήν.

^α ἢ. μάλιστα.

^β ἢ. ἡμέρη.

ΤΟ ΚΑΤΑ

Λ Ο Υ Κ Α Ν

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. Ι.

ΕΙΔΗΠΙΕΡ πολλοὶ ἐπιθυ-
μι ἀνατάξασθαι διύγησαι περὶ
πικληροφορημένοι ἐν ἡμῖν
μεάνων,

Καθὼς παρίδουσι ἡμῖν οἱ
ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπη-
γούμενοι τοῦ λόγου·

Ἔδειξέ μοι, παρεκλου-
σι ἄνωθεν πάντι ἀκριβῶς,
ἧς σοι γράψαι, κρείτιστε
ἰλα·

Ἰνα ἐπινυγῆς περὶ ᾧ κα-
θὼς λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

ΕΓΙΓΕΝΕΤΟ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς
εἰας ἱερῆς τις ὀνόματι Ζα-
ε, ἐξ ἰσραηλῆας Ἀβιά· καὶ
ἦ αὐτοῦ^α ἐκ τῶν θυγατέρων
ὄν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς
ἰσάβητ.

Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι
ἐν τοῦ Θεοῦ, περιενομένοι ἐν
ἐν ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιο-
τοῦ Κυρίου ἄμαρπτοι.

Καὶ οἷα ἦν αὐτοῖς τίκνον,

^α sc. ἡ.

καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στυγερά, καὶ
ἀμφοτέρω προδεδωκότις ἐν ταῖς
ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατι-
σμί αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἰσραη-
λῆας αὐτοῦ ἵσαντι τοῦ Θεοῦ,

9 Κατὰ τὸ ἴδιον τῆς ἰσραηλῆας,
ἔλαχε τοῦ θυμιάσματος, ἀντιλθὼν ἕως
τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου.

10 Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ
λαοῦ ἦν προσευχόμενοι ἕως τῇ
ἡμέρᾳ τοῦ θυμιάματος.

11 Ὡς δὲ αὐτῷ ἄγγελος
Κυρίου, ἰσθὼς ἐκ δεξιῶν^β τοῦ θυσι-
αστηρίου τοῦ θυμιάματος.

12 Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας
ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπίπτευσεν ἐπ' αὐτόν.

13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία·
διότι ἀσκαύσθη ἡ διότης σου· καὶ
ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γενήσεται
υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
αὐτοῦ Ἰωάννην.

14 Καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ
ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ
γενήσῃ αὐτοῦ χαίρουσιν.

15 Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον

^β sc. μερῶν.

[τοῦ] Κυρίου· καὶ οἶον καὶ σίκιρα οὐ μὴ πῆ· καὶ Πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἐπὶ ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ.

16 Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.

17 Καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθῆς ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι Κυρὶν λαὸν κατισκυνασμένον.

18 Καὶ ἔπει Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσονται τοῦτο; ἔγω γὰρ εἰμι πρεσβύτερος, καὶ ἡ γυνὴ μου προδοικυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.

19 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρστηκὸς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀποστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ, καὶ εὐαγγελισθῆναι σοὶ ταῦτα.

20 Καὶ ἰδοὺ, ἔσθι σιμπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα· ἀπὸ ὧν οὐκ ἐπίστιυσας τοῖς λόγοις μου, οὔτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν· καὶ ἰθαύμαζον ἐν τῷ χρόνῳ αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ.

22 Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανοῶν αὐτοῖς, καὶ δέξιμενε κωφός.

23 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθη αὐτὸς ἡμέρας τῆς λειτουργίας ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνίλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα·

25 Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκε ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπ' αὐτῷ· ἀφελὼν τὸ ὄνειδος μου ἐν ἀσπὶ ποίς.

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ ἀπιστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἐπὶ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ᾧ ὄνομα Ναζαρέτ,

27 Πρὸς παρθένον μνηστὴν μίνην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, οἴκου Δαβὶδ· καὶ τὸ ὄνομα ἡ παρθένου, Μαριὰμ.

28 Καὶ ἐπισλθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν, εἶπε· Χαῖρε, πεποιηταμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· ἡ λογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.

29 Ἡ δὲ [ἰδοῦσα] δαυρηθεὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ· καὶ διὰ γίγιστο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος.

30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριὰμ· ἡ γὰρ χάρις παρὰ τῷ Θεῷ.

31 Καὶ ἰδοὺ, συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΤΝ.

32 Οὗτος ἔσται μέγας, ἡ υἱὸς υὑψίστου κληθήσεται· καὶ ἐσὶ αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν υἱῶν Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

33 Καὶ βασιλεύσει ἐπὶ οἴκου Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, ἡ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται λος.

34 Ἐπεὶ δὲ Μαριὰμ πρὸς ἄγγελον· Πῶς ἔσται τοῦτο, ἡ ἄνδρα οὐ γινώσκω;

35 Καὶ ἀπακριβὴς ὁ ἄγγελος, ὅταν αὐτῇ Πνῦμα ἅγιον ἐπιτελείσται ἐπὶ σε, καὶ δυνάμεις ὑψίστου ἐπισκιάσουσιν σοι· διὸ καὶ τὸ γυνώσκων ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ.

36 Καὶ ἰδοὺ, Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ συνεληφύει υἱὸν ἐν γήρα αὐτῆς· καὶ οὗτος μὴ ἥστος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στήρα.

37 Ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα.

38 Εἶπεν δὲ Μαριάμ· Ἰδοὺ ἡ δοῦλη Κυρίου· γινώτῃ μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἐπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρειν^α μετὰ σκουδῆς, εἰς πάλιν Ἰούδα.

40 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ.

41 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσιν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαριάς, ἐκίρτησε τὸ βέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ.

42 Καὶ ἀνέφωνε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἔπεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναῖξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς σου.

43 Καὶ πόθεν μοι^δ τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με;

44 Ἰδοὺ γὰρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐκίρτησιν ἐν ὀγαλ-

λάσει τὸ βέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.

45 Καὶ μακαρία ἡ πιστεύουσα· ὅτι ἴσται τιλώσεις τοῖς λογαρημίαις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

46 Καὶ ἔπεν Μαριάμ· Μεγαλύτι ἡ ψυχὴ μου τοῦ Κυρίου·

47 Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι μου.

48 Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινῶσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· Ἰδοὺ γὰρ, ἀπὸ τοῦ^ε τῶν μακαριούντι με πᾶσαι αἱ γυναῖκες·

49 Ὅτι ἐποίησέν μοι μεγαλῶν ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

50 Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

51 Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· διεκίρτισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

52 Καθῦλε δυνάστεας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς.

53 Πτωχούς ἐπέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτούντας ἐξέπίστευσε κακοῦς.

54 Ἀντιτάξωτο Ἰσραὴλ πατὴρ αὐτοῦ, μετῴθηται εἰλίανος,

55 Καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ στήματι αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.

56 Ἐμνησθὲν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μήνης τρεῖς· καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπήσθη ὁ χρόνος τοῦ τοκεῖν αὐτήν· καὶ ἐγέννησεν υἱόν.

^a sc. χώρει.

^b sc. ἴσται πράγμα.

^c sc. γλ.

58 Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἡμεγάλυον Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς· καὶ συνχαίρουσιν αὐτῇ.

59 Καὶ ἔγενετο, ἐν τῇ ὁγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον· καὶ ἐκάλουσιν αὐτὸν, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν.

60 Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν· Οὐχί· ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης.

61 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν· Ὅτι οὐδὲς ἐστὶν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ.

62 Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί αὖ θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν.

63 Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Καὶ θαύμασαν πάντες.

64 Ἀνέφθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχερῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει ἐυλογῶν τὸν Θεόν.

65 Καὶ ἔγενετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιουκούντας αὐτούς· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρειῇ τῆς Ἰουδαίας διηλεκτόντο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα.

66 Καὶ ἔγενετο πάντες οἱ ἀκούοντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος ἁγίου· καὶ προφῆτευσεν, λέγων·

68 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς

τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπισκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῇ λαῷ αὐτοῦ·

69 Καὶ ἤγειρε κίερας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τὸ παιδὸς αὐτοῦ·

70 Καθὼς ἐλάλησεν διὰ τοῦ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶν προφητῶν αὐτοῦ·

71 Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισήτων ἡμᾶς·

72 Ποῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνηστὴρ διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ·

73 Ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν,

74 Ἀφ' ὧς, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεῖν αὐτῷ,

75 Ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας [τῆς ζωνῆς] ἡμῶν.

76 Καὶ σὺ, παιδίον, προεβόησθαι ἐν τῷ ὄνοματι Κυρίου, γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἐπὶ μῦσαι ὁδοὺς αὐτοῦ,

77 Τοῦ δοῦναι γινῶσιν σωτηρίας τῇ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφῇ ἀμαρτιῶν αὐτῶν·

78 Διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπισκέψατο ἡμᾶς ἀναταλὴ ἐξ ὕψους·

79 Ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότεινῳ καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, κατευθύνει τοὺς πόδας ἡμῶν ὁδὸν εἰρήνης.

80 Τὸ δὲ παιδίον ἤρξε καὶ ἐκρετανοῦτο πνεύματι· καὶ ἦν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ὡς ζῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

Καφ. β'. II.

ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγουστου, ἀπογραφῆσθαι πάντας τὴν οἰκουμένην.

2 Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη, ἐγένετο ἡγουμεύοντος τῆς Συρίας Κυρηναίου.

3 Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογραφῆσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

4 Ἀτίθῃ δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρετ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεὲμ, (διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρὸς Δαβὶδ,)

5 Ἀπογραφάσθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστυμένη αὐτοῦ γυναικί, οὕτως ἐγκύω.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν.

7 Καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ ἀτίκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτῃ· διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρας τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες, καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμένην αὐτῶν.

9 Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.

10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· Ἰδοὺ γὰρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μέ-

γάλην, ἣτις ἵσται παντὶ λαῷ·

11 Ὅτι ἐτίχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, πόλις Δαβὶδ.

12 Καὶ τοῦτο^β ὑμῖν τὸ συμβαίνει· Εὐρήσεται βερίφος ἱσπαγινομένων, κείμενον ἐν [τῇ] φάτῃ.

13 Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλήθος στρατιᾶς οὐρανόθεν, αἰνεῦνται τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων·

14 Δόξα ἐν ὑψίστοις^γ Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

15 Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπέλυθ' ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διίληθμεν δὴ ἵως Βηθλεὲμ, καὶ ἴδωμεν ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγγνώρισεν ἡμῖν.

16 Καὶ ἦλθον ἐκτίσαντες, καὶ ἀνῆλθον τὴν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βερίφος κείμενον τῇ φάτῃ.

17 Ἰδόντες δὲ διηγήρισαν πρὸς τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες θαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς.

19 Ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συντήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβαλούσα^δ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

20 Καὶ ἐπίστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνεῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν ὡς ἤκουσαν καὶ

^α sc. γῆς.^β sc. ἵσται.^γ sc. οὐρανοῦ ἵσται.^δ sc. ταῦτα.

εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτοὺς.

21 Καὶ ὅτι ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὡς κατὰ τοῦ περιτριμῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθῆν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτι ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωσίου, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσόλυμα, παρασῆναι τῇ Κυρίᾳ,

23 (Καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου· "Οτι πᾶν ἄρσεν διανοίγοι μάτρυν, ἅγιον τῇ Κυρίᾳ κληθήσεται")

24 Καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημίον ἐν νόμῳ Κυρίου, ζεύγος τεριγόνων, ἧ δύο ποσσὺς περιστρωῶν.

25 Καὶ ἰδοὺ, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ, ᾧ ὄνομα^a Συμεὼν· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεδεμένος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ Πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν.

26 Καὶ ἦν αὐτῷ κεχηματισμένος ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.

27 Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ ἰσαγγαλίῳ τὸν γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰρημίον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ.

28 Καὶ αὐτὸς ἰδὲν αὐτὸ ἀγάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν, καὶ εἶπε·

29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, δόσπατα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εὐρήνῃ·

30 "Οτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,

31 Ὁ ἡτοίμασας κατὰ πρὸς ὅποιον πάντων τῶν λαῶν·

32 Φῶς εἰς ἀποκαλύψιν ἰσθμῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ·

33 Καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ.

34 Καὶ ἐυλόγησεν αὐτοὺς Σιμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ, οὗτος κτῆς εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλὰ ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον·

35 (Καὶ τοῦ δι' αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελύσεται ῥεμφαίᾳ)^a ὅπως αἱ ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

36 Καὶ ἦν Ἄννα περιφύτι θυγάτηρ Φαιουὴλ, ἐκ φυλῆς Ἀσὴ, αὕτη προδεδεκυῖα ἐν ἡμέραις πάλαις, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτά ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς.

37 Καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐπὶ ὀγδοηκοντατισσάρων, ἧ οὐκ ἔφηστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, ἡστιαίας καὶ διήστοι λατρεύουσα^c νύκτα καὶ ἡμέραν·

38 Καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐπιστάσας ἀνθρομολογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πρὸς τοῖς προσδεδεμένοις λύτρωσιν Ἱερουσαλὴμ.

39 Καὶ ὡς ἐτίλειον ἄσπασεν τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ἐπ

^a sc. ἦν.

^b sc. ἦν κα.

^c sc. τῇ Θίῳ.

στρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

40 Τὸ δὲ παῖδιον ἤρξατο, καὶ ἐκραταιόυτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

41 Καὶ ἐπορεύοντο αἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα.

42 Καὶ ὅτε ἔγένετο ἑτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱερουσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς·

43 Καὶ τιμωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπῆμυν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

44 Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνόδῳ εἶναι, ἦλθον ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνέζητουν αὐτὸν ἐν ταῖς συγγενεῖς καὶ [ἐν] ταῖς γνωστοῖς.

45 Καὶ μὴ εὗρόντες [αὐτὸν,] ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ζητοῦντες αὐτόν.

46 Καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς ἔρρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθιζόμενοι ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπαινοῦντάς αὐτούς.

47 Ἐξίσταντο δὲ πάντες αὐ ἀκούοντες αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ·

48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ἐκπλάγησαν· καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε· Τίκοις, τί ἐπαίησας ἡμῖν οὕτως; Ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου καὶ γὰρ ὀδυρόμενοι ἐζητοῦμέν σε.

49 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·

Τί^a ὅτι ζητούτέ με; οὐκ ἦδυν ὅτι ἐν ταῖς τοῦ πατρὸς μου οἰαί καί με;

50 Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν ἱῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς.

51 Καὶ κατίσθη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦν ὑπὸ τασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διατήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῇ.

52 Καὶ Ἰησοῦς πρόκοπτι σοφίᾳ, καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Κεφ. γ. ιιι.

ΕΝ ἔτι δὲ πεντηκαιεκάτῳ τῇ ἡγεμονίᾳ Τιβερίου Καίσαρος, ἐγμοσύνης Ποντίου Πιλάτου τ' Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος τ' Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλιππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχούντ' τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχηνιτῶν χάρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιλῆς τετραρχούντος,

2 Ἐπ' Ἀρχιερίων Ἀννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐν Ἰωάννῃ τῷ [τοῦ] Ζαχαρίου υἱοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,

3 Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαις τ' περιχρῶν^b τοῦ Ἰερδάνου, καὶ ἔσεν βάπτισμα μετανοίας εἰς ἰφισιν ἁμαρτιῶν·

4 Ὡς γέγραπται ἐν βίβῳ λέγων Ἠσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐταπείνωσάν τιν' ὁδοὺ Κυρίου ἐν ἔσθῃ· καὶ ποιῶσι τὰς τρίβους αὐτοῦ.

5 Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται.

^a sc. ἔστι αἰτία

^b sc. γῆ.

σαν· Σὺ γὰρ οὐκ εἶς μου ὁ ἀγαπη-
τός, ἐν σοὶ ἠγάπησα.

23 Καὶ αὐτὸς ᾧ ὁ Ἰησοῦς
ἀσπείρει τὸν τριάντα ἀρχιερέας,
ὧν (ὡς ἐνέμελλετο) υἱὸς Ἰωσήφ,
τοῦ^α Ἡλ,

24 Τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευί,
τοῦ Μιχα, τοῦ Ἰωάν, τοῦ Ἰω-
σήφ,

25 Τοῦ Ματθαίου, τοῦ Ἀ-
μῆς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ Ἑσλ, τοῦ
Ναυγαί,

26 Τοῦ Μααθ, τοῦ Ματθαίου,
τοῦ Σαμὺ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα,

27 Τοῦ Ἰωανῆ, τοῦ Ῥαῦ,
τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαβιήλ, τοῦ
Νηεὶ,

28 Τοῦ Μιχα, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ
Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἡε,

29 Τοῦ Ἰωσή, τοῦ Ἐλίζερ,
τοῦ Ἰακώμ, τοῦ Ματθαῖ, τοῦ
Λευί,

30 Τοῦ Συμῶν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ
Ἰωσήφ, τοῦ Ἰων, τοῦ Ἐλιακίμ,

31 Τοῦ Μιχα, τοῦ Μαϊνάν,
τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Ναθάν, τοῦ
Δαβίδ,

32 Τοῦ Ἰσσαι, τοῦ Ὠβιθ, τοῦ
Βοόζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Νασσ-
σών,

33 Τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀρὰμ,
τοῦ Ἑσράμ, τοῦ Φακί, τοῦ Ἰού-
δα,

34 Τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ,
τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ
Ναχώρ,

35 Τοῦ Σαρὸν, τοῦ Ραγαῦ,
τοῦ Φαλῆ, τοῦ Ἑβὲρ, τοῦ Σα-
λά,

36 Τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφ-
ξάδ, τοῦ Σάμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Ἀ-
μὶχ,

37 Τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ῥ-
αῦχ, τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Μαλλεὶ
τοῦ Καϊνάν,

38 Τοῦ Ἐνὼς, τοῦ Σήθ, τ
Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

Καθ. γ. 4.

ΙΗΣΟΥΣ δὲ Πνεύματος ἁγί-
ου πλήρης ὑπὸ τῷ διαβόλῳ· καὶ
ἀπὸ τοῦ Ἰε-
σοῦ καὶ ἔργου ἐν τῷ Πνεύμα
ἐς τὴν ἔκτασιν,

2 Ἡμέρας πενήτηκα πρὸς
ἐμὸν δαίμονα ὑπὸ τοῦ διαβόλου· καὶ
οὐκ ἔφαγον οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις· καὶ συντεταρασμένος ἐ-
στίν, ὅστις ἐκείναις.

3 Καὶ ἔπειτα αὐτῷ ὁ διαβόλος
εἶπεν· υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, ἐπεὶ τῷ λ-
οῦ τοῦτο ἵνα γένηται ἄρετος.

4 Καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς
αὐτὸν, λέγων· Γέγραπται· Ὁ
οὐκ ἐπ' ἄρετα μόνον ζήσεται ὁ ἄ-
νθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι
Θεοῦ.

5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν
διὰ βόλους ἐς ὅρους ὑψηλοὺς, ἰδοὺ
αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς
οἰκουμένης ἐν στιγμήν χρόνου.

6 Καὶ ἔπειτα αὐτῷ ὁ διαβόλος
εἶπεν· Δίδωμι σοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην
πάντα, καὶ τὴν δόξαν αὐτῷ
ὅτι ἡμεῖς παραδίδομεν αὐτῷ
ὅτι ἡμεῖς διδομεν αὐτῷ.

7 Σὺ οὖν ἵνα προσκυνήσῃς ἐν
πρὸς μοῦ, ἵσταται σου πάντα.

8 Καὶ ἀπεκρίθης αὐτῷ, εἰπὼν
ὅτι Ἰησοῦς· [Ἰσχυρὸς ἐπίσταται μοῦ]

^a sc. oīō, quod est subintellectum post τοῦ usque ad fin. cap.

Σατανᾶ·] γράπεται [γάρ·]
Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου,
καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

9 Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερυγίον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ [ὁ] υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σιαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω·

10 Γίνεται γάρ· Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐπιτελεῖται περὶ σου,^a τοῦ διαφυλάξαι σε·

11 Καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀεραῦσί σε, μήποτε προσκλύψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

12 Καὶ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι εἴρηται· Οὐκ ἐκπιρεύσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.

13 Καὶ συντελίσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

14 Καὶ ὑποστρέφειν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξηλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρεθ, οὗ ἦν τεθραμμένους· καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἀνέστη ἀναγνώσκει.

17 Καὶ ἐπιδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου· καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γνηραμμένον·

18 Πνεῦμα Κύριον^b ἐπ' ἐμὲ,

οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με· εὐαγγελί-
ζεσθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με
[ίσασθαι τοὺς συντετριμμένους
τὴν καρδίαν,]

19 Κηρύξαι αἰχμαλωτοῖς ἄφ-
σιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀπ-
στείλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφίπ-
κη· κηρύξαι ἐν αὐτῷ Κυρίου δικτὸν.

20 Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον
ἀπαθὸν τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισεν· καὶ
πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ.

21 Ἦρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτούς· Ὅτι σήμερον πληρῆνται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὤτι-
μοις.

22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρου-
ν αὐτῷ, καὶ θαύμαζον ἐπὶ τῇ
λόγῳ τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπ-
ρευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
Ἰωσήφ;

23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Πάντας ἐρεῖτέ μοι τὴν παραθε-
λὴν ταύτην· Ἰατρὲ, θεράπεις
σικυτῶν· ὅσα ἠκούσαμεν γινόμε-
να ἐν τῇ Καπιρναούμ, ποιήσαν καὶ
ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου.

24 Εἶπε δὲ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι οὐδεὶς προφήτης δικτὸς ἐστὶ
ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.

25 Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω
ὑμῖν, πολλὰί χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς
ἡμέραις Ἠλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ
ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἑπ-
τερία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο
λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν·

26 Καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν
ἐπέμφθη Ἠλίας, εἰ μὴ εἰς Σα

^a sc. ἱνα.

^b sc. Ἰσν.

^c sc. κατὰ.

ρεπτα ^a τῆς Σιδωνίης, πρὸς γυναῖκα χήραν.

27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἑλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῇ Ἰσραὴλ· καὶ οὐδὲς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Νειμάν ὁ Σύρος.

28 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα.

29 Καὶ ἀνστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως [τῆς] ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἵφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ἀποδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν.

30 Αὐτὸς δὲ διαλθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἔπαρειντο.

31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπριναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκειν αὐτοὺς ἐν ταῖς συναγωγαῖς.

32 Καὶ ἐξυπλήσαντο ἐπὶ τῇ διδασκίᾳ αὐτοῦ· ὅτι ἐν ἱερωσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ,

34 Λέγων· Ἐὰν, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρενῆ; ἡλθὲς ἀπολίσσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

35 Καὶ ἐπιτίμησιν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ῥῆψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς [τὸ] μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν.

36 Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας· καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἱερωσίᾳ καὶ δυνάμει

ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἔξέρχονται;

37 Καὶ ἐπεορίετο ἄχος πᾶσι αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περὶ χῆρου.

38 Ἀνστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, ἐσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· [ἡ] πύλη δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρρῶ γάλῳ· καὶ ῥῥήτησαν αὐτὸν πᾶσι αὐτῆς.

39 Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῇ ἐπιτίμησε τῇ πυρρῇ· καὶ ἄφ' αὐτῇ παραχρῆμα διὰ αὐτῆς ἀνέστη δαπάνη αὐτοῖς.

40 Δύνατος δὲ τοῦ ἡλίου πάντες ὅσοι ἔχον ἀσθενούντας ἢ σκῆλαις, ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὃ δὲ ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεῖς, ἔθερε πνεύσι αὐτοῖς.

41 Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνιον ἀπὸ πολλῶν, κρᾶζοντα καὶ λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ [ὁ Χριστὸς] υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν εἰς αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

42 Γενόμενης δὲ ἡμέρας, ἐξεῖθαι ἐπορεύθη εἰς ἑρημὸν τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἡλθὲν ἕως αὐτοῦ· καὶ κατήχον αὐτοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν.

43 Ὁ δὲ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοῦ· Ὅτι καὶ ταῖς ἐτίραις πόλεσι ἐναγγελίσασθαι με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπεσταλμαι.

44 Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

^a sc. πόλιν.

^b sc. ἡμᾶς.

^c sc. ὁ πυρρῆς.

^d sc. αὐτῇ.

Καθ. ε'. ν.

ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν τῇ τὸν ὄχλος ἐπικυῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὴς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρίτ.

2 Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλλοις ἀποσάντες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα.

3 Ἐμὸς δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἡρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

4 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα· Ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ βᾶθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγρην.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς καπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῇ ῥηματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον.

6 Καὶ τούτο ποιήσαντες, συνέκλισαν ἰχθύων πλῆθος πολὺ· διεφθγγυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν.

7 Καὶ κατέβησαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῇ ἐτέρῃ πλοίῳ, ^α τοῦ ἐλθόντος συλλαβεῖσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά.

8 Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος, προσέειπε τοῖς γνόκας τοῦ Ἰησοῦ, λίγων· Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς ἔμει, Κύριε.

9 Θάμβος γὰρ πείσχειν αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρῃ τῶν ἰχθύων ἢ συνέλαβαν·

10 Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον

καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἵ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνδραποῖ ἔσῃ ζαχαρῶν.

11 Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφίντις ἅπαντα, ἦσαν λούθησαν αὐτῷ.

12 Καὶ ἰγένετο ἐν τῇ εἴτῃ αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πύλων, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ πλήρης λόπρας· καὶ ἰδοὺ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδόθη αὐτοῦ, λίγων· Κύριε, ἐγὼ δὲ λῆς, δύνασαι με καθαρίσαι.

13 Καὶ ἐκτινάς τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ, εἰπών· Θέλω, καθαρίσθῃ. Καὶ εὐθέως ἡ λίπη ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.

14 Καὶ αὐτὸς παρήγγαλιν αὐτῷ μηδεὶ εἰπὺν· ἀλλὰ ἀπὸ θῶν διῆξον σιαστὸν τῷ ἱερῷ, καὶ προσέγγει περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προστάζει Μωσῆς, ἡ μαρτύριον αὐτοῖς.

15 Διέρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ· καὶ συνερχοῖτο ὄχλος πολλοί· ἀκούειν, καὶ θεράπευσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐναιῶν αὐτῶν.

16 Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐπὶ ταῖς ἐρημίαις, καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἰγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκειν καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κόμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ δύναμεις Κυρίου ἦν ἐν τῷ ἰᾶσθαι αὐτούς·

^α sc. ἡμεῖς.^δ sc. χεῖρας.

18 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες
ἐπὶ κλίνης ἄνθρωποι ὃς ἦν παρα-
λελυμένοι· καὶ ἔχουσι αὐτὸν εἰς-
νεγκεῖν, καὶ θῆναι ὑπὸ πτερύγεσσι αὐτοῦ.

19 Καὶ μὴ ἐυρόντες διὰ πύλας^α
ἀνοίγησαν αὐτοὶ, διὰ τὸ ὄχλοι,
ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν
περάμων καθῆκαν αὐτοὶ σὺν τῇ
κλινιδίῳ ἕως τὸ μέσον ἡμεροσθι-
νοῦ Ἰησοῦ.

20· Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐ-
τῶν, ἔπεν [αὐτῷ·] Ἐλθέτω, καὶ
ἀφίονται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

21 Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες· Τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφίνας ἁμαρτίας, εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός;

22 Ἐπιγινούς δι' ὁ Ἰησοῦς τοὺς
 διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπακριβεῖς
 εἶπε πρὸς αὐτοὺς· Τί διαλογί-
 ζεσθι ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

23. Τί ἐστιν ὑποκρίσιν, ἡ-
πῶν Ἀφίσταται σοι αἱ ἀμαρτίαι
σοῦ καὶ ἡ πῶν Ἐγχεῖς καὶ περ-
πάτι;

24 Ἰσα δὲ εἰδότες, ὅτι ἔχουσιν
ἐχθρὸν τὸν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς
γῆς ἀφάνειαν ἁμαρτίας, (ὑπὲρ τῆς
παρεκλιυμένης.) Σὺ λέγεις· Ἐγώ
νομίζω, καὶ ἄλλοις. τὰ κληϊδίαιά σου,
πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου·

25 Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς
ἐνώπιον αὐτῶν, ἔλας ^b ἐφ' ἣ κατ-
έβαιτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ· δεξιᾶται τὸν Θεόν.

26. Καὶ ἑστᾶσις ἱλασίς ἅπαν-
τας, καὶ ἰδοῦναι τὸν Θεόν καὶ

ἑπλήσθησαν φόβου, λέγοντες· Ὁ
ἄδοξον παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθ
καὶ ἰδιόσωτο τιλάνην ὀνόμα
Δυνὶν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τιλάνι
καὶ ἔπιν αὐτῷ· Ἄκολουθε μοι.

28 Καὶ καταλιπὼν ἅπαντα
ἀναστὰς ἠκολούθησιν αὐτῷ.

29 Καὶ ἱποῖσιν δοχὴν μεγάλην [ὁ] Διὺς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκῇ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος τιλαινῶν πλὺς, καὶ ἄλλων· οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακειμένοι.

30 Καὶ ἑγγύζουσιν οἱ Γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες· Διατί μετὰ τῶν κ. ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε ;

31 Καὶ ἀπακριβὺς ὁ Ἰησοῦς
ἔπει πρὸς αὐτοὺς· Οὐ χρεὶ
ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες λατρεῖν, ἀλλ
οἱ κακῶς ἔχοντες.

32 Οὐκ ἐλήλυθα^c καλῆσαι ὑμᾶς
καίους, ἀλλὰ ἀμαρτανολογῶν ὡς ἡμεῖς
τάγομεν.

33 Οἱ δὲ ἵπον πρὸς αὐτόν·
Διατί οἱ μαθηταί· Ἰωάννου ἡγο-
ροῦσι πυκνὰ, καὶ δέησις ποιῶντα
ἰσχυρῶς καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων·
δὲ σὺ ἰσχύουσι καὶ πίνευσιν·

34 Ὁ δὲ ἔπειτα πρὸς αὐτοῦ
Μὴ δύνασθαι τοὺς υἱοὺς τοῦ θυμῶ-
νος, ἵνα ὡς ὁ θυμῶν μετ' αὐτὶ
ἔσται, ποιῆσαι θεστήν;

35 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ἔσται ἀπαρτῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ κυρ-
φίος· τότε ἠστυύσουσιν ἐν ἐκείναις
ταῖς ἡμέραις.

36 Ἐλθι δὲ καὶ παραβολ

^a sc. *Ποῦ*. ^b sc. *τὸ πλῆθος*.

^c sc. Ἰησοῦ τοῦ. ^d sc. χρίστου.

πρὸς αὐτοὺς· Ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱματίον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ ἐπιβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ.

37 Καὶ αὐτεῖς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ρήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολούνται.

38 Ἄλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητίον· καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.

39 Καὶ οὐδεὶς πῶν παλαιόν, εὐθὺς θέλει νέον· λίγαι γὰρ· Ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

Κεφ. ς. vi.

ΕΙΠΕΝΕΤΟ δὲ ἐν σαββάτῳ δευτέρῳ διαπερεύσθαι αὐτὸν διὰ τῶν^α σπορίμων· καὶ ἐτίλλαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχνας, καὶ ἤσθιον, ψάλλοντες^β ταῖς χερσὶ.

2 Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς·^γ Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιῆν ἐν τοῖς σαββάσι;

3 Καὶ ἀπακριβεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δαβὶδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες;

4 Ὡς εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβον, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔδωκαν καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ· οὗς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς;

5 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι κύριός ἐστι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

6 Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθὼν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ διδάσκων· καὶ ἰκεῖ ἀνθρώπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ δεξιὰ ἦν ξηρά.

7 Παρετήρουν δὲ [αὐτὸν] Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ τῷ σαββάτῳ διεραπύσσει· ἢ αἰρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ.

8 Αὐτὸς δὲ ἤδεν τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ ἔπει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρᾷ ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἐγείραι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον· Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη.

9 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς· Ἐπεριτήσω ὑμᾶς· ἔξεστι τοῖς σαββάσι ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀπολίσσαι;

10 Καὶ περιελαψάμενος πάντα αὐτοὺς, εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐγείνη τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἐποίησεν [αὐτῷ]· καὶ ἀποκατεστάθη χεὶρ αὐτοῦ [ὕγιος] ὥς ἡ ἄλλη.

11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἁμαρτίας· καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ἔρηρον προσεύχασθαι· καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.

13 Καὶ ὅτε ἰγένετο ἡμεῖς προσιφώνησι τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἰκελεύαμενος ἀπ' αὐτῶν δαδῆσαι· οὗς καὶ ἀποστόλους ἀνόμαστον.

14 Σίμωνα, ὃν καὶ ἀνόμαζον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον·

^α sc. χωρίων.

^β sc. αὐτοῦ.

^γ sc. διὰ.

15 Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰδ-
καβον τὸν^α τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σί-
μωνα τὸν καλούμενον Ζαλωτὴν·

16 Ἰούδαν^β Ἰκαβέου, καὶ Ἰού-
δαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἠγόρετο
προδότης.

17 Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν,
ἔστι ἐπὶ τόπον πεδινῶν· καὶ ὄχλος
μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ
τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας
καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς^γ περε-
λίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἱ ἦλθον^δ
ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ
τῶν νόσων αὐτῶν·

18 Καὶ οἱ ὄχλοῦμενοι ὑπὸ
πιτυμάτων ἀκαθάρετον καὶ ἰθι-
ραπίουστον.

19 Καὶ πῶς ὁ ὄχλος ἐξέτι
ἄπτισθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ'
αὐτοῦ ἐξήρχετο, καὶ ἰᾶτο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, ἔλεγε· Μακάριοι οἱ πτω-
χοί· ὅτι ὑμεῖς ἰστέν ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ.

21 Μακάριοι οἱ πικνῶντες νῦν
ὅτι χορτασθήσεσθαι. Μακάριοι οἱ
κλαίοντες νῦν· ὅτι γιλαστέ.

22 Μακάριοι ἔστι, ὅταν μισή-
σωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅ-
ταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδί-
σωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὁ-
μῶν ἕως ποτηρῶν, ὥσπερ τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου.

23 Χαίρετε ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ
καὶ σκιερῶσιν· ἰδοὺ γὰρ, ὁ μισ-
θὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ·
κατὰ ταῦτα γὰρ ἐπαύει τοὺς
προφῆτας οἱ πωτίες αὐτῶν.

24 Πλὴν οἳ αἱ ὑμῖν ταῖς πλε-
σίαις· ὅτι ἀπύχτι τὸν περκαλι
σιν ὑμῶν.

25 Οὐαὶ ὑμῶν οἱ ἱεραπλη-
ρῶναι· ὅτι πικνῶσιν. Οὐαὶ ὑμῶν
οἱ γιλαῖντες νῦν· ὅτι πικνῶσιν καὶ
κλαίοντι.

26 Οὐαὶ [ὑμῖν] ὅταν καλὴ
ὑμᾶς ὑπῶσι [πάντι] οἱ ἄνθρω-
ποι· κατὰ ταῦτα γὰρ ἔπνευ-
σε τοῖς ψευδοπροφῆταις οἱ πωτί-
ες αὐτῶν.

27 Ἀλλ' ὑμῖν λόγῳ τι
ἀκούουσιν Ἀγαπᾶται τοὺς ἐν
θεοῖς ὑμῶν καλῶς πωτῆτι τι
μισῶσιν ὑμᾶς.

28 Εὐλογεῖτε τοὺς καταρε-
μένους ὑμῖν [καὶ] προσεύχεσθαι
ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς.

29 Τῷ τυκτοντί σι ἐπὶ τ
σιωγήσῃ, πάρεχθαι καὶ τὴν ἄλλη-
καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἴμι-
τιος, καὶ τὸν χεῖρῃα μὴ κωλύ-
σαι.

30 Παιδί δι τῷ αἰτούντι ο
δίδου καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός 1
σὸ^ε, μὴ ἀπαίται.

31 Καὶ καθὼς θέλεις ἵνα ποι-
σιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς
πωτῆτι αὐτοὺς ἰμῶν.

32 Καὶ εἰ ἀγαπᾶται τοὺς ἀγ-
πῶντας ὑμᾶς, πῶς ὑμῖν χά-
ρις ἔστί; καὶ γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ το-
ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι.

33 Καὶ ἡν ἀγαποῦνται το-
ἀγαποῦντας ὑμᾶς, πῶς ὑμ-
χάρις ἔστί; καὶ γὰρ οἱ ἀμαρτω-
λὸν αὐτὸ πωτῆσι.

34 Καὶ ἡν ἀπύχτι παρ'
ἐλατῆσι ἀπολαβῶν, πῶς ὑμ

α. οὐδ. β. α. τὸν ἀδελφόν. γ. α. χάρις. δ. α. ἵνα. ε. α. χρεῖα

χάρης ἐστὶ· καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς θανάτουν, ἵνα ἀπολώσῃσι τὰ ἴσα.

35 Πλὴν ἀγαπᾷ τοὺς ἑθροὺς ἡμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ θανάτουν μηδὲν ἀπιπύζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ἡμῶν πλὺς, καὶ ἴσοσθε υἱοὶ [τοῦ] ἰψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς.

36 Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ἡμῶν οἰκτίρμων ἐστὶ.

37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε.

38 Δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μίτρον καλὸν, πεπισμένον καὶ σισαλευμένον καὶ ὑπερεκχυμένον· δώσουσι εἰς τὸν κόλπον ἡμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ μίτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἰπτε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· Μὴτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέρω εἰς βόθυνον πρὸςκύνται;

40 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ· κατηρτισμένος^a δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41 Τί δὲ βλέπετε τὸ κέρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου· τὴν δὲ δοκὸν τὴν^b ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ^c οὐ κατανοεῖς;

42 Ἡ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· Ἀδελφε, ἔφει, ἐβάλας τὸ κέρφος τὸ^d ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου· αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ

σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ὑπακριτὰ ἔβαλες πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ τότε διαβλήψαις ἐκβαλεῖν τὸ κέρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

43 Οὐ γὰρ ἐστὶ δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν, ποιοῦν καρπὸν καλόν.

44 Ἐκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τῆς ἰδίας καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγαῖσι σταφυλήν.

45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ πρὸςκύνματος τῆς καρδίας λαλῶν τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Τί δὲ με καλεῖτε, Κύριε· Κύριε· καὶ οὐ ποιεῖτε ὅσα λέγω;

47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιοῦν αὐτοὺς, ὑποδιξάω ὑμῖν τὸ ἔστιν ὁμοῖος.

48 Ὅμοῖός ἐστιν ἄνθρωπος ὁ κοδομεύωντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμυρᾶς δὲ ὑπομένης, προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔσχατοσεν αὐτήν· τιδεμῆλιντο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.

49 Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὁμοῖός ἐστιν ἄνθρωπος ὁ κοδομεύωντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἡρις θεμέλιου· ἡ προσέρρηξεν ὁ π

^a sc. μαθητὴς.^b sc. οὐραν.^c sc. σου.^d sc. τοῦ.

19 Καὶ προσκαλισάμενος δύο τινας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης, ἐπέμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

20 Παραγινόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες, εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

21 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἡρᾷ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστιγῶν καὶ πνευμάτων πονηρῶν· καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαίρει· σὺ τὸ βλέπεις.

22 Καὶ ἀπεκρίθεις ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Περιεβύτης ἀπαγγέiliate Ἰωάννῃ ἃ εἶδτε καὶ ἠκούσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ γίνονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

23 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

24 Ἀπιδύναμι δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξηγλύθατε εἰς τὴν ἔρημον^α. Θεάσασθαι·^β κάλουμεν ὑπὸ ἀνέμου σαλουμένου;

25 Ἀλλὰ τί ἐξηγλύθατε^α ἰδοὺ; ^β ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφισμένον; ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν.

26 Ἀλλὰ τί ἐξηγλύθατε^α ἰδοὺ; ^β προφῆτην; καὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότεροι προφῆτου.

27 Οὗτός ἐστι περὶ οὗ γὰρ γραπταὶ· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν ἐμπροσθέν σου.

28 Λέγω γάρ ὑμῖν, μείζων γεννητοῖς^γ γυναικῶν προφῆτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδεὶς ἐστὶν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστὶν.

29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούει, καὶ οἱ τελῶναι, ἰδικαίωςαι τὴν Θεῶν, βαπτισθέντες^δ τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.

30 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ ἱερομεικτοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς, μὴ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

31 [Ἔπει δὲ ὁ Κύριος·] Τί οὖν ἐμειώστω τοὺς ἀνθρώπους τὴν γενεάν ταύτην; καὶ τίμιν εἰσὶν ὁμοιοί;

32 Ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τῆς ἀγορᾶς καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλους, καὶ λέγουσι· Ἡυλῆσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὤρχασαθ· ἐθρηνησαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.

33 Ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης βαπτιστὴς μήτε ἄρτον ἐσθίειν, μήτε οἶνον πίνειν· καὶ λέγετε· Δὲ μόνον ἔχει.

34 Ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀβραάμου ἐσθίειν καὶ πίνειν· καὶ λέγετε· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τιλῶν φίλος καὶ μαρτωλῶν.

35 Καὶ ἰδικαίωσθ ἢ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.

^α sc. ἔννεκα τοῦ.^β sc. μὴ.^γ sc. ὑπὲρ.^δ sc. κατὰ.

καὶ ἴτεται πολλὰ, αἵτινες δικαί-
ουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπερχόντων
αὐταῖς.

4 Συνήκτος δὲ ὄχλου πολλοῦ,
καὶ τῶν ^α κατὰ πόλιν ἐπιπορευο-
μένων πρὸς αὐτὸν, εἶπε διὰ πα-
ραβολῆς·

5 Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεί-
ρειν τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ
σπείρειν αὐτὸν, ὁ μὲν ἔπιτε παρὰ
τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ
πίτωνα τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν
αὐτό·

6 Καὶ ἕτερον ἔπιτεν ἐπὶ τὴν
πίτρεα, καὶ φύν ἐξηράνθη, διὰ τὸ
μὴ ἔχειν ἱκανίδα·

7 Καὶ ἕτερον ἔπιτεν ἐν μέσῳ
τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυῖσαι αἱ
ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό.

8 Καὶ ἕτερον ἔπιτεν ἐπὶ τὴν
γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φύν ἰσχύει
καρπὸν ἰκανοταπλάσιον. Ταῦ-
τα λίγα ἔφασκε· ὁ ἔχων ὠτα
ἀκούειν, ἀκουέτω.

9 Ἐπρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, τίς ἐστὶ ἡ
παραβολὴ αὐτή.

10 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δίδεται
γινῶσκει τὰ μυστήρια τῆς βασιλεί-
ας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν
παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέ-
πωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνῶσιν.

11 Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή·
Ὁ σπόρος, ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

12 Οἱ δὲ ^β παρὰ τὴν ὁδὸν, οἱ
μὲν οἱ ἀκούοντες ὡςτα ἔρχεται
ὁ διάβολος, καὶ αἶρει τὸν λόγον
ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ
πιστεύσαντες σωθῶσιν.

13 Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πίτρεας, οἱ
ὅταν ἀκούσῃσι, μετὰ χαρᾶς ἡ-
χαῖται τὰν λόγον· καὶ οὗτοι μὴ
ἔχον οὐκ ἔχουσι, οἱ πρὸς καρ-
πὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμῷ
ἀφίστανται.

14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκανθὰς πο-
νὸν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ
ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ
δοιῶν ^γ τοῦ βίου περιυόμενοι τη-
νήγονται, καὶ οὐ τελειοφροῦν.

15 Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οἱ
τοῖς εἰσιν αἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ
καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον,
κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσι ἡ
ὕπομογῃ.

16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄλει-
καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑπα-
τα κλίνῃς τίθησιν· ἀλλ' ἐπὶ λυ-
χνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ ὑπορευ-
μῖνοι βλέπωσι τὸ φῶς.

17 Οὐ γὰρ ἐστὶ κρυπτόν ὃ ἐ-
φανερὸν γιγνέσεται· οὐδὲ ἀπόκρυφον
ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν
ἔλθῃ.

18 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούει-
τε· ὅς γὰρ ἂν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ·
καὶ ὅς ἂν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν
ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

19 Παραγίνονται δὲ πρὸς αὐτὸν
ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ
οὐκ ἠδύναντο συντυχῆν αὐτῷ διὰ
τὸν ὄχλον.

20 Καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λέ-
γόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀ-
δελφοί σου ἐστῆκασιν ἔξω, ἰδοὺ
θέλοντες.

21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς
αὐτούς· Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί

^α sc. ὧτων.

^β sc. διχόμενοι τὸν σπόρον.

^γ sc. τούτου.

μου, οὗτοί εἰσι· οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες, καὶ ποιῶντες [αὐτῶν.]

22 Καὶ ἰγνέτο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ὥσθι εἰς πλοῖον, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἔπει πρὸς αὐτοὺς· Δάλωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἀνέχθησαν.

23 Πλειόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωνσι· καὶ κατίβη λαίλαψ ἀήμου εἰς τὴν λίμνην· καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκινδύνουν.

24 Προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν, λέγοντες· Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. Ὁ δὲ ἰγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἠπαύσατο, καὶ ἰγνέτο γαλήνη.

25 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ ἴστιν ἡ πίστις ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἰθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει, καὶ τῷ ὕδατι· καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

26 Καὶ κατίπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντικείμεν τῆς Γαλιλαίας.

27 Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήκτισεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνιων ἱκανῶν, καὶ ἱεράτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνημασιν.

28 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀνακράξας, προσέειπεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· Τί^α ἔμοι καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Δύομαι σου, μὴ με βασανίσῃς.

29 Παρήγγυε γὰρ τῷ πνί-

^α sc. πρῶγμα ἴστι.

^β sc. χώρας.

ματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθῆν ἐκ τοῦ ἀνθρώπου· πολλοὺς γὰρ χίροις συνεπῆκαί αὐτόν· καὶ ἰδοὺ μῦθε ἀλύτῃ καὶ πύδαις φυλασμένος· καὶ διαρρήσων τὰ διμὰ, ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμοι εἰς τὰς^β ἐρήμους.

30 Ἐπρωτόησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰσοῦς, λέγων· Τί σοι ἔστιν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπεν· Λευιῶν· ὅτι πατέρας πολλὰ ἐσθλῶν εἰς αὐτόν.

31 Καὶ παρεκάλε αὐτὸν ἰδοὺ ἐπιτάξῃ αὐτῷ εἰς τὰς^γ ἄουσιν ἀπιλθῆν.

32 Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγάλη χώρα ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ἔρει· καὶ παρεκάλε αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέπῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους ἐσελθῆν. Καὶ ἐκτρέψαν αὐτοῖς.

33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαίμονια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἐσελθὲν εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἔρμασιν ἀγάλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἀπεπνίγη.

34 Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοῦντες γενημένους, ἔφωγον· καὶ [ἀπεθόντες,] ἀπήγγυλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.

35 Ἐξῆλθον δὲ ἰδοὺ τὸν Ἰησοῦ καὶ ἔλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦ καὶ εὔρον καθήμενον τὸν ἀνθρώπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθον ἱματισμένοι καὶ σφροδούντα, πύδα τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔφωθον.

36 Ἀπήγγυλαν δὲ αὐτοῖς καὶ ἰδοὺ πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς.

37 Καὶ ῥεώπησαν αὐτὸν ἅπαντες τὸ πλῆθος τῆς^δ περιχώρου τῶν Γαδαρηῶν, ἀπιλθῆν ἀπ' αὐτῶν,

^γ sc. χώρας.

^δ sc. γῆς.

φῶς μεγάλη συνίχοντο· αὐτὸς δὲ ἑμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, ὑπέστρεψεν.

38 Ἐδύτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξηλθύθη τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπίλυσεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων·

39 Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέν σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε, καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

40 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδίξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδεκῶντες αὐτόν.

41 Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἀνὴρ ὃν ὄνομα Ἰάσιρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πιστὸν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλεσε αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ·

42 Ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἑτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκει. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν, οἱ ὄχλοι συνέπιπτον αὐτόν.

43 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἑτῶν δώδεκα, ἥτις εἰς ἱατροὺς προσαναλώσασα ὕλον βίον, οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι·

44 Προσελθοῦσα ὀπίσθιν, ἥψατο τοῦ κρασπίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.

45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ἐψάματός μου; Ἀρνούμενων δὲ ὄντων, εἶπεν ὁ Πέτρος, καὶ οἱ

μετ' αὐτοῦ· Ἐπιστάται, οἱ ὅχλοι συνίχοντο· καὶ ἀποθλίβουσιν, καὶ λέγουσιν· Τίς ὁ ἐψάματός μου;

46 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἦναι τό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνωι δύναι μιν ἐξελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ.

47 Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι ἡ ἔλαθε^b, τρέμουσα ἦλθε, καὶ προσπεσούσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἦναι το αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὅσα πᾶντος τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπὶ λέλειπεν παραχρῆμα.

48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκεν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

49 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἦρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχιερέως γάγου, λέγων αὐτῷ· Ὅτι τίς κεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλην τὸν διδάσκαλον.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούςας, ἐπικεῖθη αὐτῷ, λέγων· Μὴ φοβεῖσθαι μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται.

51 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰακώβον καὶ Ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα.

52 Ἐκλαίον δὲ πάντες καὶ ἐκρόντο^c αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπεν· Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθύδι.

53 Καὶ κατηγάγον αὐτοῦ, δότες ὅτι ἀπέθανεν.

54 Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πατρίδας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε, λέγων· Ἦ παῖς ἐγγέρον.

55 Καὶ ἐπιστρέψε τὸ πηδῦν

i. ἔστι.

b sc. αὐτόν.

c sc. διὰ.

d sc. Nom. pro Voc. Attice.

καὶ ἀνίστη παραχρῆμα·
 φαγεῖν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν.
 Καὶ ἐξίστησαν οἱ γονεῖς αὐ-
 τοῦ παρεγγυλῶν αὐτοῖς μη-
 γῶν τὸ γυγονός.

Καθ. Σ'. ΙΧ.

ΚΑΛΕΣΑΜΕΝΟΣ δὲ τοὺς
 [μαθητὰς αὐτοῦ,] ἴδωκεν
 δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ
 τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους
 ἵκν.

καὶ ἀπίστειλαν αὐτοὺς κη-
 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
 θὰς τοὺς ἀσθενούντας.

καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μη-
 στε εἰς τὴν οὐδὴν, μήτε βᾶ-
 μήτε πῆσαι, μήτε ἄρτον,
 ἰερουργεῖν· μήτε ἀπὸ δύο χι-
 τῶν.

καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλ-
 ῃ μείνῃ, καὶ ἐκεῖθεν ἐξε-
 ρ-

καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται
 ξενοχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως
 καὶ τὸν κοινὸν ἀπὸ τῶν
 ἡμῶν ἀποτινάξαι, εἰς μακ-
 ρὸν αὐτούς.

Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο
 πᾶς πόλεως, εὐαγγελιζόμε-
 νους πανταχοῦ.
 Ἰασοὺς δὲ Ἡρώδης ὁ τε-
 ς τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ
 καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λί-
 ὑπό τινων, ὅτι Ἰωάννης
 αὐτοῦ ἐκ νεκρῶν.

Πό τινων δὲ, ὅτι Ἡλίας
 ἄλλων δὲ, ὅτι προφῆτης
 ἀρχαίων ἀνίστη.

9 Καὶ εἶπεν [ὁ] Ἡρώδης· Ἰω-
 ἄννης ἔγωγ ἀπεκράλισται· τίς δὲ
 ἵσται αὐτὸς, περὶ οὗ ἔγωγ ἀκούω
 ταῦτα; Καὶ ἐζήτησεν ἰδεῖν αὐτόν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπό-
 στολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐ-
 ποιήσαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς,
 ὑπὶ κράτει κατ' ἰδίαν^α εἰς τόπον
 ἄρτοις πόλιν καλουμένην Βεθ-
 σαϊδά.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι γόνις, ἡκο-
 λούθησαν αὐτῷ· καὶ διζήμενοι αὐ-
 τοὺς, ἰλάλι αὐτοῖς περὶ τῆς βασι-
 λείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χεῖρας
 ἔχοντας θρασυκίας ἴκτο.

12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξετο κλι-
 νειν^α· προσελθόντες δὲ οἱ δαῖτα,
 εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχ-
 λον, ἵνα ἀπαιθόντες εἰς τὰς κυ-
 κλὰς κώμας καὶ τοὺς ἀγρούς, κατα-
 λύσωσι, καὶ εὐρωσι ἐπισιτισμένοι·
 ὅτι ὡδε ἐν ἡμέρᾳ τόπου ἡμῶν.

13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς
 Δότε αὐτοῖς ἡμεῖς φαγεῖν. Οἱ
 δὲ εἶπον· Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον
 ἢ πίτται ἄρτοι καὶ δύο ἰχθύες, εἰ
 μήτε πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσω-
 μεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τούτων
 βρώματα·

14 Ἦσαν γὰρ ὅσπιν ἄνδρες
 πεντακισχίλιοι. Εἶπε δὲ πρὸς
 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Κατακλί-
 ναι αὐτοὺς κλισίας ἀπὸ πηγῆ-
 κονταί.

15 Καὶ ποιήσαν οὕτω· καὶ
 ἀνέκλιναν ἅπαντας.

16 Λαβὼν δὲ τοὺς πίτταις ἄρ-
 τούς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνα-
 βλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγη-

^α sc. διῶ.

^β sc. νόσους.

^γ sc. διῶ.

^δ sc. εἰς διῶ.

σιν αὐτοὺς· καὶ κατέκλυσεν, καὶ ἰδίδου τοῖς μαθηταῖς παρατίθεναι τῷ ὄχλῳ.

17 Καὶ ἔφαγον, καὶ ἔχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἤρθη τὸ περισσεύσαι αὐτοῖς κλυσμάτων, κόφινος δαδάκα.

18 Καὶ ἔγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας, συνέσαι αὐτῷ οἱ μαθηταί· καὶ ἐπερωτήσιν αὐτοὺς, λέγων· Τίνας με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι;

19 Οἱ δὲ ἀπακριβήντες, εἶπον· Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ ἂν Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι προφῆτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνίστη.

20 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγεται εἶναι; Ἀπακριβῶς δὲ ὁ Πίτρος, εἶπε· Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

21 Ὁ δὲ ἐπιτιμῶν αὐτοῖς, παρηγγυλεῖ μεθυσθὲν ἐπὶ τὸ τοῦτο·

22 Εἶπὼν· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Ἀρχιερέων καὶ Γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἡγερθῆναι.

23 Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέλει ἀπίσω μου ἑλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀρπάξω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθήτω μοι.

24 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολίσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει ἑαυτόν.

25 Τί γὰρ ὠφελίταις ἄνθρω-

πος κερδήσας τὴν κόσμον ἑαυτὸν δὲ ἀπολίσας, ἢ θείας;

26 Ὃς γὰρ ἂν ἐπιμι καὶ τοὺς ἐμούς λόγους· ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαίτεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ, καὶ τοῦ πατρὸς, ἀγίων ἀγγέλων.

27 Λέγω δὲ ὑμῖν ἅλῃ τινος τῶν ὧδε ἐστηκότων, ἵνα γινώσκωνται θανάτου, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τούτους αὐτοῖς ὥστε ἡμεῖς καὶ παρακαλῶν [τὸν] Πέτρον Ἰωάννην, καὶ Ἰακώβον, καὶ τὸ ὄρος προσεύχεσθαι.

29 Καὶ ἔγένετο, ἐν τῇ εὐχισθῇ αὐτοῖς, τὸ εἶδος τοῦ ὅπου αὐτοῦ ἕτερον, καὶ τισιν αὐτοῦ λευκὸς ἕξασθαι.

30 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δὲ λαλοῦν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν καὶ Ἠλίας·

31 Οἱ δὲ φθίντες ἐν δόξῃ, ἔχον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἦν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

32 Ὁ δὲ Πίτρος καὶ αὐτῷ ἦσαν βιδασκόμενοι ὑπὸ τῶν ἡγουμένων αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας συνιστάσας αὐτῷ.

33 Καὶ ἔγένετο ἐν τῷ δεξιῶν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, Πίτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· στάτω, καλὸν ἐστίν ἡμῖν εἶναι· καὶ ποιησάμεν τρεῖς, μίαν σοί, καὶ Μωσῆ

^a sc. λέγουσιν.

· Ἡλίας· μὴ ἔδως ὁ λέ-
· αὐτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος,
· πείλη, καὶ ἐπισκιάσιν αὐ-
· ροσκήθησαν δὲ ἐν τῷ ἑκίνοισ
· αἰς τὴν πεφίλην.

Καὶ φωνὴ ἑγένετο ἐκ τῆς
· λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ
· ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκού-

αι ἐν τῷ γινώσκει τὴν φω-
· νή ὁ Ἰησοῦς μόνος· καὶ
· ἤσκησιν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγ-
· ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐ-
· ράσασιν.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέ-
· ρα τῶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ
· ὑπὸ τῆς αὐτῶν ὄχλος πο-

Καὶ ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ
· ἀνθρώπου, λέγων· Διδάσκ-
· ῶμαι σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ
· μου, ὅτι μοιγενής ἐστί

Καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμ-
· πνόν, καὶ ἐξαίφνης κρέζει,
· ἰδόντι αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ,
· ρις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ,
· αὐτοῦ.

καὶ ἰδοὺ τῶν μαθητῶν
· ἐκβάλλουσιν αὐτὸ, καὶ
· ἔθενται.

Ἀπεκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
· ὁ γινώσκων ἄπιστος καὶ δι-
· σση, ἵνα πότε ἴσθαι πρὸς
· αὐτὸν ἵσθαι ἡμῶν; προσ-
· ῖδαι τὸν οἶόν σου.

Ἔτι δὲ προσερχομένου αὐ-
· ἡξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον,

καὶ συνεπαράβη· ἐπιτίμησι δὲ ὁ
· Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκα-
· θάρτῳ, καὶ ἴσθαι τὸν παῖδα·
· καὶ ἀπιδάκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐ-
· τοῦ.

43 Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες
· ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ,
· πάντων δὲ θαυμάζονται ἐπὶ πᾶ-
· σιν αἰς ἐκείνην ὁ Ἰησοῦς, ἔπει-
· πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·

44 Οἶσθε ἡμῶς αἰς τὰ ὅσα
· ἡμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ
· οὗτος τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παρα-
· δίδοσθαι αἰς χεῖρας ἀνθρώπων.

45 Οἱ δὲ ἠκούοντες τὰ ῥήμα-
· ταῦτα, καὶ ἣν παρακατακαλυμμένους
· ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰσθάνωνται αὐ-
· τῶν· καὶ ἐφροσύνοντο ἰσχυρῶς αὐτὸν
· περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν
· αὐτοῖς, τὸ, τίς ἂν ἦν μείζων αὐ-
· τῶν.

47 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν δια-
· λογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπι-
· λαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ
· παρ' ἑαυτοῦ·

48 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅς ἴαν
· δέχεται τούτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῇ
· ἐνέματί μου, ἡμεῖς δέχεται· καὶ ὅς
· ἴαν ἡμεῖς δέχεται, δέχεται τὸν ἀπο-
· στήλατά μου· ὁ γὰρ μικρότερος
· ἐν πᾶσι ἡμῶν ὑπάρχων, οὗτος
· ἵσθαι μέγας.

49 Ἀπεκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης,
· εἶπεν· Ἐπιστάτα, ἡδυνάμην τινα
· ἐπὶ τῷ ἐνέματί σου ἐκβάλλοντα
· τὰ δαιμόνια· καὶ ἐκαλύψαμεν αὐ-
· τὸν, ὅτι οἷα ἀπολουθῶν² μεθ' ἡμῶν.

50 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐ-

σοῦς· Μὴ καλῶνται· ὅς γάρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἔστιν.

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀκαλήψως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστέρηξε τοῦ περινοῦσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ.

52 Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ πορεύεσθαι ἐπέλθον εἰς κόμην Σαμαρείτων, ὅστι ἐτοιμάσαι^δ αὐτῷ.

53 Καὶ οὐκ ἰδὲσαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλὴμ.

54 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης, εἶπεν· Κύριε, θίλεις ἐπιμαίει πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀνελῶσαι αὐτούς, ὥς καὶ Ἡλίας ἐποίησε·

55 Στραφεῖς δὲ ἐπιτίμῃσιν αὐταῖς, καὶ εἶπεν· Οὐκ οἰδατε εἶναι πνευματὸς ἐστὶ ὑμῖς.

56 [Ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι.] Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κόμην.

57 Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπε τις πρὸς αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ, Κύριε.

58 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηναίουσιν· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει πού τῃ κεφαλῇ κλίνην.

59 Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον· Ἀθὺ μοι. Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε,

ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρὸς θάψαι τὸν πατέρα μου.

60 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀφῆς τοὺς νεκροὺς θάψαι τὸν πατέρα σου· σὺ δὲ ἀπὸ τῆς διαγγαλῆς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

61 Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τὸν υἱὸν τῆς οἰκῆς μου.

62 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲς ἐπισκλάν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ ἄροτρον, καὶ βλεῖν εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετὸς ἐστὶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

ΚΙΘ Ε'. Χ.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἀνέβη ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἐδοξάμηναι καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ δὲ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσι πόλιν καὶ τόπον, εὗ ἔμειλλεν αὐτοὺς ἔρχεσθαι.

2 Ἐλθὼν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ μὲν θιρισμὸς πολλὸς, αἱ ἐργάται ὀλίγαι· διεθήθη οὖν ὁ Κύριος τοῦ θιρισμοῦ, ὅπως ἐβάλλη ἐργάτας εἰς τὸν θιρισμὸν αὐτοῦ.

3 Ὑπάγει· ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς^δ ἄρνας ἐν μέλει λύκων.

4 Μὴ βαστάζετε βαλάτιν μηδέ πῆραν, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀποπέμπει.

5 Εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, πρῶτον λέγετε· Εἰρήνη εἰρμὸν τούτῳ.

6 Καὶ ἐὰν [μὴν] ἦ ἀπὸ [

βλῆς εἰρήνης, ἐπαναπαύσονται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· αἱ δὲ μέγαι, ἄφ' ὑμῶς ἀνακράνῃσι.

7 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μέντοι, ἐσβίοντες καὶ πίοντες τὰ παρ' αὐτῶν ἄξις γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ἐστί. Μὴ μεταβάλλῃς τὴν ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

8 Καὶ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθῃς, καὶ δέχονται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ^α παρατιθέμενα ὑμῖν.

9 Καὶ θρακυτῆται τοὺς ἐν αὐτῇ ἄσθινῃς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἠγγικεν ἑφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

10 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθῃς, καὶ μὴ δέχονται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς^β πλατείας αὐτῆς, εἰπατε·

11 Καὶ τὸν κοινοτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν, ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν [ἑφ' ὑμᾶς] ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

12 Λέγων [δὲ] ὑμῖν, ὅτι Σαδδαμαῖοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότεροι ἔσονται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 Οὐαὶ σοι Χοραζίν, οὐαὶ σοι Βηθσαῖδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πόσαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σπαθῷ καθήμεναι μετεβόησαν.

14 Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότεροι ἔσονται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν.

15 Καὶ σὺ, Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως αἰδου καταβιβασθήσῃ.

16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἰμοῦ ἂν

κούει· καὶ ὁ ἀκούων ἡμᾶς, ἰαθεῖ αὐτοῦ· ὁ δὲ ἰαθεῖς ἀκούων, ἀκούει τοῦ ἀποστείλαντός με.

17 Ὑπὸ τρεῖς καὶ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λόγουτος Ἐρεμ, καὶ τὰ δαίμονια ὑποτάσσονται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματι σου.

18 Εἰπὶ δὲ αὐτοῖς· Ἐξέρχου τὸν Σαταναῖν, ὡς ἄστραπην, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πύοντα.

19 Ἰδοὺ, δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατιῖν ἐπὶ αἰῶν ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δυνάμεων τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσου.

20 Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσονται· χαίρετε δὲ [μᾶλλον,] ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐγκολιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἐξομολογούμεθα σοι, πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπίστους ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπικάλυφας αὐτὰ ταῖς ἡπείαις· καὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο ὑποκαταστήσει σου.

22 Πάντα παρεδόθη μοι ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου· καὶ οὐδὲς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ· καὶ τίς ἐστιν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ υἱός ἀποκαλύψαι.

23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς, κατ' ἰδίαν εἶπεν· Μακάριοι^γ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπουν·

^α sc. βρώματα.

^β sc. λαοί.

^γ sc. ὄρα.

24 Λίγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις ἀνίστη, ἐκπιπράζων αὐτὸν, καὶ λίγων· διδάσκαλοι, τί ποιήσας ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω;

26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γίγνεται; πῶς ἀναγινώσκεις;

27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.

28 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ.

29 Ὁ δὲ, θύλων δικαιοῦν ἐαυτὸν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστὶ μου πλησίον;

30 Ὑπολαβὼν ^a δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχά, καὶ ληστοῖς περιέπιπεν· οἱ καὶ ἐδύσαντες αὐτόν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπήλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα.

31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεῖς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἀντιπαρῆλθεν.

32 Ὁμοίως δὲ καὶ λευίτης, γινόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθεν.

33 Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδύων,

ἦλθεν κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν ἐκπλαγχνίσθη.

34 Καὶ προσελθὼν καὶ τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἔλαιον καὶ οἶνον ἐπέσκαλε αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἴδια κτήνη· γιν' αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ μελήθη αὐτοῦ.

35 Καὶ ἐπὶ τῇ ^b αὐρίῳ θάψαν, ἐξελθὼν δύο δηνάρια τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ἐὰν προσδαπάνησῃς, ἐγὼ ἐν τῇ μέλει τοῖς ἀποδοῶμαι σοί.

36 Τίς οὖν τούτων τῶν δικαίων σου πλησίον γιγνόμενος ἐμπίστοντος εἰς τοὺς ληστές;

37 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιῶν ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν τῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, ποίει ὁμοίως.

38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς εἰς κόμην τινά· γυνὴ δὲ ἐκεῖ καὶ Μάρθα ὑπιδέξατο αὐτὸν οἶκον αὐτῆς.

39 Καὶ τῆς ^c ἁδελφῆς αὐτοῦ Μαρίαν, ἣ καὶ περὶ τὰ πόδας αὐτοῦ κάθισεν, ἡκούσας τὸν λόγον αὐτοῦ.

40 Ἡ δὲ Μάρθα περιεποιεῖτο πολλὴν διακονίαν· ἐπὶ δὲ εἶπεν Κύριε, οὐ μέλει μοι καὶ ἡ ἀδελφὴ μου μόνη μετὰ τὰς διακονίας; ἐπεὶ οὖν αὐτῇ ἡ ἀσπασία ἐστίν.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα, Μάρθα, ῥεμύγας καὶ τυροαίζῃ περὶ π

^a sc. τὸν λόγον.

^b sc. ἡμίραν.

42 Ἐνός δέ ἐστι χεῖρα. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξέλατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρήσεται ἀπ' αὐτῆς.

Κεφ. ια'. xi.

ΚΑΙ ἦγιντο ἐν τῷ ὄρει αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσκυχήσαντο, ὡς ἐπαύσατο, ἐπὶ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσκύχσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητάς αὐτοῦ.

2 Εἶπὶ δὲ αὐτοῖς· Ὅταν προσεύχησθαι, λέγετε· ΠΑΤΕΡ [ἡμεῶν] ὁ ^a ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· [γινεθήτω τὸ θέλημα σου, ὡς ^b ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· c]

3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν.

4 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίενται παντὶ ὀφειλῶντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, [ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ·]

5 Καὶ ἔπει πρὸς αὐτούς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἐξυ φίλοι, καὶ πορεύεται πρὸς αὐτὸν μισοσυκτείου, καὶ ἀπὸ αὐτοῦ Φίλε, χεῖρόν μοι τρέψῃς ἄρτους·

6 Ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ οδοῦ πρὸς μέ, καὶ οὐκ ἔχω ὁ παραβῆσω αὐτόν·

7 Καὶ κείνος ἵσθαι ἀπεκρίβεις εἶπη· Μὴ μοι κόπους παρέχῃς ἥδη ἡ θύρα κλεισμένη, καὶ τὰ παῖδιά

μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν πόλιν εἰσεῖν οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναι σοι.

8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσω αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ ὄνειδος αὐτοῦ φίλον· διὰ γὰρ τὴν ἀπειδίκαίαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσω αὐτῷ ὅσα χεῖρίζω.

9 Καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω· Αἰτιῶν καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητῶντι, καὶ εὕρήσεται· κρούοντι, καὶ ἀνοίγησεται ὑμῖν.

10 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκται· καὶ τῷ κρούοντι ἀνοίγησεται.

11 Τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λιθὸν ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ καὶ ἰχθύν, μὴ ἄντι ἰχθύος ἔφιν ἐπιδώσει αὐτῷ;

12 Ἡ καὶ ἰὰν αἰτήσῃ ὄνον, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον;

13 Εἰ οὖν ὑμεῖς ποιεῖτε ὑπὲρ τούτων, εἰδότες ἀγαθὰ δόματα δοῦναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μάλλον ὁ πατήρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμονίων, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἦγιντο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησαν ὁ κωφός· καὶ ἰθαύμασαν ὄχλοι.

15 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Ἐν Βεελζεβοὺλ ἄρχονται τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

16 Ἐπεὶ οὖν δὲ πειράζοντες, σιμῶν παρ' αὐτοῦ ἐζήτησαν ἐξ οὐρανοῦ.

17 Αὐτοὶ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διατάγματα, εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶς

^a sc. δὲ.

^b sc. γίνονται.

^c sc. γινώσκω.

Βασιλεία ἰσ' ἔστιν διαμερισθῆσα
ἐρημῶσαι, καὶ αἷος ἐπὶ αἷος
κτενεῖ.

18 Εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἰσ'
ἔστιν διαμερισθῆς, πῶς σταθεύεται
ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγει, ὁ
Βαλζ' οὐκ ἐνέσθλιναι με τὰ δου-
ρεῖα.

19 Εἰ δὲ ἡ αὖ ὁ Βαλζ' οὐκ
ἐνέσθλιναι τὰ δουρεῖα, οἱ υἱοὶ ἡμῶν
ὅτι τὴν ἐνέσθλιναι; διὰ τοῦτο
ἁρσὴν ἡμῶν αὐτοὶ ὄνεται.

20 Εἰ δὲ ὁ βασιλεὺς Θεοῦ ἐν-
έσθλιναι τὰ δουρεῖα, ἄρα ἰσθῆται
ἰσ' ἡμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθο-
ρεῖται, φυλάσσει τὴν ἑαυτοῦ
αἰχμήν, ὁ αἰχμὴ ἔστι τὰ ἐπὶ ἡμῶν
τα αὐτοῦ.

22 Ἐπεὶ δὲ ὁ ἰσχυρὸς αὐ-
τοῦ ἐνέσθλιναι αἰχμὴν αὐτοῦ, τὴν
σκοπὴν αὐτοῦ αἰχμῇ, ἰσ' ὃ ἰσχυ-
ρὸς, καὶ τὰ πάλιν αὐτοῦ δια-
ίδεται.

23 Ὁ μὲν αὖ μετ' ἡμῶν, κατ'
ἡμῶν ἔστι, καὶ ὁ μὲν συνάγει μετ'
ἡμῶν, ἐκαστὸν.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦ-
μα ἰξίληθι ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
διερχεται δὲ ἄνθρωποι τόποι, ζή-
τουσι ἀναπνεύσει, καὶ μὴ εὑρίσκον,
λέγου· Ὑποκρίψω μὲς τὸν οἶκόν
μου ἵνα ἰξίληθι.

25 Καὶ ἰδοὺ εὑρίσκον σισαρ-
μῶν καὶ κικασμῶν.

26 Τότε πορεύεται καὶ παρα-
καλεῖται ἑστῶτα πνεύματα
πορεύεσθαι ἑαυτοῦ, καὶ εἰσιλθόντα
κατακτεῖ ἡμῶν, καὶ γίνονται τὰ ἰσ-
χυρὰ τοῦ ἀνθρώπου ἑαυτοῦ χι-
τῶν.

27 Ἐγένετο δὲ
αὐτοῖς ταῦτα, ἐπὶ ὧν
φωνῇ ἐκ τοῦ ὄχλου,
Μακαρία ἡ κοιλία ἡ
σι, καὶ μαστοὶ οὓς ἡ

28 Αὐτοῖς δὲ εἰς
μακάριον οἱ ἀκούοντες
Θεοῦ, καὶ φυλάσσειν

29 Τῶν δὲ ὄχλου
ῥήματα ἤρξατο λέγειν
αὐτῇ πικρὰ ἔστιν
τῷ, καὶ χαμῶν οὐ δὲ
αὐ μὲ τὸ χαμῶν Ἰαν
φεται.]

30 Καθὼς γὰρ ἡ
χαμῶν τῆς Νανου
ἔστι καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
γονατῆ ταύτῃ.

31 Βασιλεῖσα δὲ
ταὶ ἐν τῇ κρίσει μετὰ
τῆς γυναικὸς ταύτης, καὶ
αὐτοῦ· ὅτι ἦλθον ἐκ
τῆς γῆς ἀκούσαι τῆς
ῥῆματος, καὶ ἰδοὺ,
ῥῆματος ὡδε.

32 Ἀνδρες Νανου
ταὶ ἐν τῇ κρίσει μετὰ
ταύτης, καὶ κατακρε-
ῖται μετὰ ταύτης εἰς
Ἰανῶν καὶ ἰδοὺ, πλῆθος

33 Οὐδὲν δὲ λῦ-
μὲς κρυπτοὶ τίθησιν, καὶ
ῥῆματος, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ
ἰνῇ οἱ ὑποκρινόμενοι
βλέπασιν.

34 Ὁ λύχνος τοῦ
ἔστιν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν
θαλμὸς σου ἀπλῶς ἦ,
σῶμά σου φωτισθῇ ἔστι
πονηρὸς ἦ, καὶ τὸ σῶμα
τινός.

35 Σκόπι οὐ μὴ τὸ Φῶς τὸ^a
ἐν σοί, σκότος ἐστί.

36 Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον
φωτὶνόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκο-
τεινόν, ἵσται φωτὶνόν ὅλον, ὥς
ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτί-
ζη σι.

37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἤρᾳτα
αὐτὸν Φαρισαῖος τις ὅπως ἀρε-
στίῃ παρ' αὐτοῦ. Εἰσιλθὼν δὲ
ἀπίστιν.

38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἰδανύ-
μασιν ἔτι οὐ πρῶτον ὑκαπίσθη
πρὸ τοῦ ἀρίστου.

39 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς
αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ
^b ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πί-
νουκος καθαρίζετε· τὸ δὲ^b ἔσωθεν ὑ-
μεῶν γήμει ἀρπαγῆς καὶ πορνείας.

40 Ἀφροῖς, οὐχ' ὁ ποιήσας
τὸ^b ἔξωθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησι·

41 Πλὴν^c τὰ ἑνόντα δοτε ἱλα-
μοσύνην· καὶ ἰδοὺ, πάντα καθαρὰ
ὑμῶν ἵσιν.

42 Ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τῶς Φαρι-
σαιοῖς, ὅτι ἀποδικοδοῦτε τὸ πύλον-
μον καὶ τὸ πύγανον καὶ πᾶν λείψα-
νον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ
τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ταῦτα ἰδοὺ
ποιῆσαι, καὶ οὐ μὴ ἀφίναί.

43 Οὐαὶ ὑμῖν τῶς Φαρισαίοις,
ὅτι ἀγαπάτε τὴν πρωτακιδερίαν
ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσ-
καρμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

44 Οὐαὶ ὑμῖν [Γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί,] ὅτι
ἵσιν ὥς τὰ μνημεῖα τὰ ἄθλα,
καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες
ἐπάνω οὐκ εἰδασιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν τε-
μικῶν, λίγη αὐτῷ· Διδάσκων,
ταῦτα λίγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.

46 Ὁ δὲ ἔειπεν· Καὶ ὑμῖν τῶς
τεμικαῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε τοὺς
ἀνθρώπους· φορτίον δυσβάστακτον,
καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῷ δακτύλῳ ὑμῶν
οὐ προσβάλλετε τοῖς φορτίοις.

47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομῶ-
τε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, εἰ
δὲ πατρίεις ὑμῶν ἀπίστους αὐ-
τοῖς.

48 Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνου-
δικεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων
ὑμῶν· ὅτι αὐτοὶ μὴ ἀπίστους
αὐτοῖς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐ-
τῶν τὰ μνημεῖα.

49 Διὰ ταῦτα καὶ ἡ σέφεις τοῦ
Θεοῦ ἔειπεν· Ἀποστείλας ἕως αὐτοῖς
προφῆτας, καὶ ἀποστόλους, καὶ
ἐξ αὐτῶν ἀπέκτινυσιν καὶ ἰδιώ-
ξουσιν·

50 Ἵνα ἐξετασθῇ τὸ αἷμα πύ-
λων τῶν προφητῶν, τὸ ἱκανούμενον
ἀπὸ κατησάλως κόσμου, ἀπὸ τῆς
γῆρας ταύτης,

51 Ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβὴλ
ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ
ἀπολεμένου μεταξὺ τοῦ θυμιαστη-
ρίου καὶ τοῦ ὁλοοῦ· καὶ λόγον ἔ-
μην, ἐξετηθήσεται ἀπὸ τῆς γῆρας
ταύτης.

52 Οὐαὶ ὑμῖν τῶς τεμικαῖς,
ὅτι ἤρατε τὴν κλυδὰ τῆς γῆ-
ρας· αὐτοὶ οὐκ ἐκλήθητε, καὶ τοὺς
ὑποερχομένους ἐκωλύσατε.

53 Λίγοις δὲ αὐτοῦ ταῦτα
πρὸς αὐτοὺς, ἤρᾳτε εἰς Γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι διου-

^a sc. ἐν.^b sc. μέρος.^c sc. κατὰ.^d sc. τὴν.

ἐν ἑαυτῇ καὶ ἀποκτενεῖται ἐν αὐτῇ
τῇ ἐλπίδι.

7 Ἰσχυρόντες αὐτοὶ καὶ
ἐπαινῶντες ἑαυτοὺς ὡς ὡς ταῖς ἐπι-
μυσταῖς αὐτοῦ, ὡς κατεργασμένοι
αὐτοῦ.

Κ.Θ. Ε. ΣΤ.

Εἰς αὐτὸν ὁ ἐκτενέστερος τῶν ἐπι-
μυστῶν τῶν ἐλπίδων αὐτοῦ κατε-
ργασμένος ἀποκτενεῖται. Ἐξουσία ἔχει
ἐν τῇ τῶν ἀποκτενῶν αὐτοῦ ἱερω-
νίᾳ φαρμακείᾳ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ
ἐλπίδι τῶν ἀποκτενῶν ὅτις αὐτοῦ
κατεργασμένος.

8 Ὁ δὲ ἐκτενέστερος αὐτοῦ ὁ
ἐλπίς αὐτοῦ ἀποκτενεῖται καὶ
κατεργασμένος.

9 Αὐτὸς δὲ ἐκτενέστερος ὁ ἐλπίς
αὐτοῦ ὁ ἐκτενέστερος αὐτοῦ
καὶ τῶν τῶν ἐλπίδων αὐτοῦ
τῶν ἀποκτενῶν, κατεργασμένος ἐπὶ
τῶν ἀποκτενῶν.

10 Λέγει δὲ ἰσχυρὸς τῶν ἐλπίδων
αὐτοῦ. Μὴ φροῦνται ἀπὸ τῶν ἀπο-
κτενῶν τῶν ἐλπίδων, καὶ μετὰ
ταῦτα μὴ ἔχονται πιστοτέρως τι
πῶτα.

11 Ἰσχυρὸς δὲ ἰσχυρὸς τῶν ἐλπίδων
αὐτοῦ φροῦνται τὸν μετὰ τὸ ἀπο-
κτενεῖται, ἔχονται ἔχονται ἰσχυρὸς
ἐπὶ τῇ ἐλπίδι καὶ λέγει ἰσχυρὸς,
τοῦτον φροῦνται.

12 Οὐχὶ πῶτα στρεβυλὰ πωλῶ-
ται ἀποκτενεῖται δύο, καὶ ἐν αὐτῶν
οὐκ ἔστι ἰσχυρὸς αὐτοῦ ὡς πῶτα
αὐτοῦ;

13 Ἀλλὰ καὶ αἱ τρεῖς τῶν ἐλπίδων
αὐτοῦ πῶτα ἰσχυρὸς αὐτοῦ μὴ
αὐτοῦ φροῦνται, πολλὰ στρεβυλὰ

8 Λέγει δὲ ἰσχυρὸς τῶν ἐλπίδων
αὐτοῦ ἀποκτενεῖται ἐν αὐτοῖς ἰσχυρὸς
αὐτοῦ, καὶ ὁ υἱὸς τῶν ἐλπίδων
αὐτοῦ ἀποκτενεῖται ἐν αὐτῷ ἰσχυρὸς
αὐτοῦ ἀποκτενεῖται τῷ Θεῷ.

9 Ὁ δὲ ἀποκτενεῖται αὐτοῦ
καὶ τῷ ἀποκτενεῖται, ἀποκτενεῖται
καὶ ἰσχυρὸς τῶν ἐλπίδων αὐτοῦ
αὐτοῦ.

10 Καὶ τῶν ἐλπίδων αὐτοῦ
τοὺς υἱοὺς τῶν ἀποκτενῶν, ἀποκτενεῖται
καὶ αὐτοῦ τῷ Θεῷ αὐτοῦ
ἰσχυρὸς ἀποκτενεῖται αὐτοῦ
αὐτοῦ.

11 Ὅτι δὲ πῶτα αὐτοῦ
αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι αὐτοῦ
αὐτοῦ καὶ τῇ ἐλπίδι αὐτοῦ, ἀποκτενεῖται
αὐτοῦ τῷ Θεῷ αὐτοῦ ἀποκτενεῖται
αὐτοῦ.

12 Ἦν γὰρ ἰσχυρὸς αὐτοῦ
αὐτοῦ ἰσχυρὸς αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ
αὐτοῦ.

13 Εἰς δὲ τῇ ἐλπίδι αὐτοῦ
αὐτοῦ ἀποκτενεῖται, ἀποκτενεῖται
αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ
αὐτοῦ.

14 Ὁ δὲ ἰσχυρὸς αὐτοῦ ἰσχυρὸς
αὐτοῦ, τῇ με κατεργασμένος ἀποκτενεῖται
αὐτοῦ ἰσχυρὸς αὐτοῦ;

15 Εἰς δὲ πῶτα αὐτοῦ ὁ
αὐτοῦ καὶ φροῦνται αὐτοῦ τῇ
ἐλπίδι αὐτοῦ ὅτι οὐκ ἐν τῇ ἐλπίδι
αὐτοῦ τῇ ἐλπίδι αὐτοῦ ἰσχυρὸς
αὐτοῦ ἰσχυρὸς αὐτοῦ.

16 Εἰς δὲ κατεργασμένος πῶτα
αὐτοῦ, λέγων Ἀποκτενεῖται τῇ
ἐλπίδι αὐτοῦ αὐτοῦ ἰσχυρὸς αὐτοῦ

17 Καὶ διαλογίζετο ἐν αὐτῇ
λέγων Τί ποιῶ; ὅτι οὐκ ἔστι
αὐτοῦ συνάξω τοὺς κατεργασμένους μου;

18 Καὶ ἰσχυρὸς. Τοῦτο ποιῶ

τὰς ἀπορίας, καὶ
ἠρώδης καὶ συνέβη
τὸ γινώσκειν μου.

ὦ τῇ ψυχῇ μου
πολλὰ ἀγάπα καὶ
πολλὰ ἀνεκταίωσι,
φίλοι.

αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄ-
νθρωπος τῇ ὕψει
ἐκ τοῦ τοῦ· ἂν δὲ
ἴσθης;

ὁ θεοκρινὴς ἐκ
Θεοῦ κλυτῶν.

ἰσχύς τῆς κατὰ
τὸ τοῦτο καὶ ὁ γὰρ
τῇ ψυχῇ ἰσχύς, τι
τῇ σφύρῃ, τι ἡ

χρὶ πλεῖον ὅτι τῆς
ὁ σφύρα, τοῦ ὅτι

ἴσθης τοὺς κίον-
τας, οὐδὲ ἴσθης
ἴσθης ταύτης, οὐδὲ
ὁ Θεός τῆς κατὰ
ἄλλοις ἰσχύς διαφύ-
κων;

ἴσθης ἰσχύς μερῶν
ἴσθης ἐκ τῇ ἡλι-
χου ἴσθης;
ὥς ἡλιχου δὲ
τῇ ἡλιχου μερῶν

ἴσθης τὰ πρῶτα, πᾶς
πᾶς, οὐδὲ ἡλιχου· λέ-
γει Ζωολογῶν ἐν πάσῃ
ἡ περιβάλλεται ὡς ἐν

τῇ χέρῃ ἐν τῇ
ὄντα, καὶ αὐτοῖς

ὡς αὐτοῖς ἀποκρίνεται· τῇ
ὄντα· ἀποκρίνεται τῇ κατὰ
ἴσθης· ἀποκρίνεται

24. Καὶ ἡ κατὰ τῇ
ὄντα· τῇ τῇ κατὰ τῇ
ἴσθης· ἴσθης

25. ἴσθης γὰρ τῇ τῇ
τῇ κατὰ τῇ τῇ κατὰ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

26. ἴσθης τῇ τῇ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

27. ἴσθης τῇ τῇ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

28. ἴσθης τῇ τῇ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

29. ἴσθης τῇ τῇ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

30. ἴσθης γὰρ τῇ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

31. ἴσθης τῇ τῇ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

32. Καὶ ἡ κατὰ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

33. ἴσθης τῇ τῇ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

34. ἴσθης τῇ τῇ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

35. Καὶ ἡ κατὰ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

36. Καὶ ἡ κατὰ τῇ
τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ τῇ
ἴσθης· ἴσθης τῇ τῇ τῇ

ολούσα τοὺς ἀπιστοαλμέ-
αὐτὴν, ποσάκις ἠθέλησα
καὶ τὰ τέκνα σου, ^α ἂν
ῥησι τὴν ἑαυτῆς νοσσίαν
πύργου, καὶ οὐκ ἔθε-

λου, ἀφίσταται ὑμῖν ὁ οἶκος
ἡμῶς·] ἀμὴν δι' ἰσχυρὸν ὅ-
τι μὴ μὲν ἴδῃτε ἵνα ^β ἂν
ῥησι· Εὐλογημένος ὁ ἐξ-
ὀνόματι Κυρίου.

Κιθ. ιδ. xiv.

ἔστι ἐν τῷ ἰθαῦν αὐτὸν
τινος τῶν ἀρχόντων τῶν
ἐν σαββάτῳ φαγῶν ἔρ-
αὐτοὶ ἦσαν παρετρου-
γῶν.

δ' ἰδοὺ, ἀνθρωπῆς τις ἦν
ἐμπροσθέν αὐτοῦ.

δ' ἀπακριθὺς ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πεν τοῖς μαθηταῖς καὶ Φαρι-
σαῖς· Εἰ ἔστι τῷ σαβ-
βάτῳ; Οἱ δὲ ἠσυχμα-

ει ἐπιλαβόμενοι ἰδόντες
καὶ ἀπέλυσαν.

δ' ἀπακριθὺς πρὸς αὐτοὺς,
εἰς ἡμῶν ὅσος ἡ βοῦς εἰς
ἵππου, καὶ οὐκ εὐθὺς
καὶ αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
ν;

δ' οὐκ ἴσχυον ἀνταπο-
κρινθῆναι πρὸς ταῦτα.

εἰς δὲ πρὸς τοὺς κεκλη-
μενοὺς, ἐπὶ ἡμῶν πῶς
καλίστας ἐξελθόντες, λί-
αυτοὺς·

καὶ κληθῆς ὑπὸ τινος εἰς

γάμου, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν
πρωτακλισίαν· μήποτε ἐντιμωτέρως
σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ·

9 Καὶ ἰλθὼν ὁ σὶ καὶ αὐτὸν
καλίστας, ἐπὶ σοι· Δὲς τοῦτο τό-
πον καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνῃς
τὸν ἴσχυον τότε κατῆχον.

10 Ἄλλ' ὅταν κληθῆς, παρευ-
θὺς ἀνάστει εἰς τὸν ἴσχυον τό-
πον ἵνα ὅταν ἴλθῃ ὁ κεκλημένος σὶ,
εἴπῃ σοι· Φίλι, προσαιθέσθαι ἀνά-
στην· τότε ἴσται σοι διὰ τὴν ἀνάστην
τῶν συναικακισμένων σοι.

11 Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν,
ταπεινωθήσεται· καὶ ὁ ταπεινῶν
ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

12 Ἐλεγε δὲ καὶ τῷ κεκλημέ-
νῳ αὐτόν· Ὅταν ποιῇς ἀριστον ἢ
δύπνον, μὴ φάτω τοὺς φίλους σου,
μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς
συγγενεῖς σου, μηδὲ γυναικας πλου-
σίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σὶ ἀντι-
καλίσσονται, καὶ γίνῃται σοι ἀντα-
πόδομα.

13 Ἄλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν,
καὶ πτωχοὺς, ἀμπεῖρους, χω-
λοὺς, τυφλοὺς.

14 Καὶ μακάριος ἔσθ' ὅτι οὐκ
ἔχουσιν ἀνταποδοῦναι σοι· ἀντα-
ποδοθήσονται γὰρ σοι ἐν τῇ ἀνα-
στάσει τῶν δικαίων.

15 Ἀκούσας δὲ τις τῶν συνα-
κακισμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ·
Μακάριος ὅς φάγεται ἄρτον ἐν
τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνθρω-
πῆς τις ἐποίησε δύπνον μέγα, καὶ
ἐκάλεσε πολλούς.

17 Καὶ ἀπίστους τὸν δοῦλον

^α sc. καθ.

^β sc. ἡ ἀρε.

ἡς ἰδοὺ δέκα καὶ ἑπτὰ ἔτη, οὐκ εἶμι λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

17 Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατασχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδοξοῖς^a τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἐλγισ δὲ Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν;

19 Ὅμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπης, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ᾗξησε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πεττινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20 Καὶ πάλιν εἶπε· Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;

21 Ὅμοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλείρου σάτα τέτρα, ὥς οὐ^b ἔξυμῶθη ὅλον.

22 Καὶ διαπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κάμους διδάσκων, καὶ πορεύαν ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλήμ.

23 Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·

24 Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πολλοὶ λόγῳ ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν.

25 Ἀφ' οὗ^b ἂν ἐγερθῇ ὁ εὐκαρπύτης, καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξῃσθε ἔξω ἐστάναι, καὶ κρούειν τὴν θύραν, λέγοντες· Κύριε, Κύριε, ἀνοίξον ἡμῖν· καὶ

ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ.

26 Τότε ἄρξῃσθε λέγειν· Ἐφ' ἡμεῖν ἐνάπιόν σου, καὶ ἐπίομα καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἰδοὺ δαξας.

27 Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν, οὐ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστειτε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας.

28 Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ἰδόντων, ὅταν ἔψησθῃ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἡμεῖς δὲ ἐκκαλλομένους ἔξω·

29 Καὶ^c ἔξουσιν ἀπὸ ἀνατλῶν καὶ θυγαῶν, καὶ ἀπὸ βοφῆ καὶ νέτου· καὶ ἀνακληθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

30 Καὶ ἰδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι ὡς πρῶτοι, καὶ εἰσι πρῶτοι ὡς ἔσχατοι.

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ· Ἐξέλθε, καὶ πορεύου ἡμεῖς· ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτείνειν.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Προσέθεντες εἰπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰασεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον· καὶ τῇ τρίτῃ^d τελειοῦμαι.

33 Πλὴν δι' αὐτὴν σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχθέρῃ^d πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἔστιν ἔτι χρόνος ἀπολείσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ.

34 Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας

^a sc. ἔργοις.

^b sc. χρόνου.

^c sc. ἀνθρώποι.

^d sc. ἡμέρας.

βροδελοῦσα τοὺς ἀπιστολημέ-
ρους αὐτῶν, ποσάκις ἠθέλησα
ἰκέσθαι τὰ τέκνα σου, ² ὅν
τε ὄρεις τὴν ἑαυτῆς σπονδῇ
τῆς πτερυγίας, καὶ οὐκ ἠθε-
τε;

Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῶν ὁ οἶκος
[ἔρημος·] ἀμὴν δι' λίγων ὑ-
πὸ μὴ με ἴδῃτε ἕως ὃ ἂν
τε ὑπῇτε· Εὐλογημένος ὁ ἔρ-
ος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Κεφ. ιδ. xiv.

Ἰ ἐγένετο ἐν τῷ ἑλθεῖν αὐτὸν
ἐν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν
σαίην σαββάτων φαρισαῖν ἄρ-
καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηροῦ-
ντες αὐτόν.

Καὶ ἰδοὺ, ἀνθρώπος τις ἦν
τιπλὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

Καὶ ἀπακριθὲς ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πὺς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρι-
σαί, λίγων· Εἰ ἔξιπτε τῷ σαβ-
βάτῳ; Οἱ δὲ ἠνύχα-

Καὶ ἐπιλασόμενοι ἰάσαντο
καὶ ἀπέλυσεν.

Καὶ ἀπακριθὲς πρὸς αὐτοὺς,
Τίνος ὑμῶν ὄνος ἢ βοῦς εἰς
ἡμιπεσῇ, καὶ οὐκ εὐθὺς ἐλ-
θῇ αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
ἔτους;

Καὶ οὐκ ἔσχατον ἀνταπα-
ντῆ αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

Ἐλθὺν δὲ πρὸς τοὺς κυκλι-
παρὰβόλῃν, ἐπίχων πᾶς
ρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λί-
γους αὐτοὺς·

Ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς

γάμου, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὸν
πρωτοκλισίαν· μήποτε ἐπιμακάριος
σου ἢ κυκλιμένοις ὑπ' αὐτοῦ·

9 Καὶ ἰλθὼν ὁ σὶ καὶ αὐτὸν
καλίσας, εἶπὺ σοι· Δὶς ταύτῃ τό-
πον καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχυρίας
τὸν ἔσχατον τόπον κατῆχον.

10 Ἄλλ' ὅταν κληθῇς, παρευ-
θὺς ἀνάπυσσον εἰς τὸν ἔσχατον τό-
πον· ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κυκλιθεὶς σοι,
εἴπῃ σοι· Φίλι, προσκαμώθη αὐ-
τίῳ· τότε ἔσται σοι δοξὰ ἰσότητος
τῶν συνακακιμένων σοί.

11 Ὅτι πᾶς ὁ ἐλθὼν ἑαυτὸν
ταπεινωθήσεται· καὶ ὁ ταπεινῶν
ἑαυτοῦ, ὑψωθήσεται.

12 Ἐλθὺν δὲ καὶ τῷ κυκλε-
σέντι αὐτόν· Ὅταν ποιῇς ἀρεστὴν ἢ
διῆπνον, μὴ φωνῇ τοὺς φίλους σου,
μηδὲ τοὺς ἀδελφοὺς σου, μηδὲ τοὺς
συγγενεῖς σου, μηδὲ γαστρίκας πλου-
σίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σὶ ἀντι-
καλίσσῃσι, καὶ γίνῃται σοι ἀντα-
πόδισμα.

13 Ἄλλ' ὅταν ποιῇς δοχῇν,
κάλυ πτωχοὺς, ἀναπήρους, χυ-
λοὺς, τυφλοὺς.

14 Καὶ μακάριος ἔσῃ· ὅτι οὐκ
ἔχουσιν ἀνταποδοῦναι σοι· ἀντα-
ποδοθήσεται γὰρ σοι ἐν τῇ ἀνα-
στάσει τῶν δικαίων.

15 Ἀκούσας δὲ τις τῶν συνα-
νακιμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ·
Μακάριος ὃς φέγγεται ἄρτον ἐν
τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16 Ὅ δὲ ἔπινεν αὐτῷ· Ἀνθρο-
πὸς τις ἐποίησε διῆπνον μέγαν, καὶ
ἐκέλευσε πολλοὺς.

17 Καὶ ἀπιστολὴς τὸν θυλὸν

² sc. καί'.b sc. ἢ ἄρα.
G 3

αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ δειπνίου εἰπὺν τοῖς κεκλημένοις· Ἐρχισθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἔστι πάντα.

18 Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς^a παρακλιθεῖσαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκη ἐξιελθεῖν, καὶ ἰδοὺν αὐτόν· ἔρωτῶ σε, ἔχει με παρητημένος.

19 Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πῦντι, καὶ παρεύομαι δακνόμεναι αὐτά· ἔρωτῶ σε, ἔχει με παρητημένον.

20 Καὶ ἕτερος εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἔλθειν.

21 Καὶ παραγινόμενος ὁ δοῦλος ἐκτίσας ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ἐρχισθεῖς ὁ οἰκοδισκότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας^b καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς, καὶ τυφλοὺς εἰσαγάγετε ὧδε.

22 Καὶ εἶπεν ὁ δούλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί.

23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον· Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον^c εἰσελθεῖν, ἵνα γμινθῇ ὁ οἶκος μου.

24 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δειπνίου.

25 Συνπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεῖς εἶπε πρὸς αὐτούς.

26 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με,

καὶ οὐ μιστῇ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναται μου μεθεῖναι.

27 Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται μου εἶναι μεθεῖναι.

28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομεῖσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, ἵνα ἔχει τὰ^d πρὸς ἀπαρτισμούς;

29 Ἵνα μήποτε θέντος ἐπιδοθῇ τῷ ἐμίλιον, καὶ μὴ ἰσχύοντι πετελίσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἔρχονται ἐμπαίζουσιν αὐτῷ,

30 Λέγοντες· Ὅτι οὗτος ἐκ θρασυῶν ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύει πετελίσαι.

31 Ἡ τίς βασιλεὺς παρευόμενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλευέται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν ὅπῃ χιλιάρχῳ ἀπαντῆσαι τὴν μετὰ ἑαυτοῦ χιλιάρχῳ ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν;

32 Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πύργου ὄντος, προσέειπεν ἀποστellaται, ἔρωτῶ τὰ^d πρὸς εἰρήνην.

33 Οὕτως οὖν, πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται μου εἶναι μεθεῖναι.

34 Καλὸν τὸ ἄλλας· ἵαν δὲ τὴν ἄλλαν μεραυθῇ, ἐν τινι ἀρετῇ ᾧ;

35 Οὕτε εἰς γῆν, οὕτε εἰς κοίτην οὐκ ἐστιν ἔξω βάλλουσιν

^a sc. γυναικός. ^b sc. οἴκους. ^c sc. ἄλλους ἀνθρώπους. ^d sc. ἀνέχοντα.

Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούει,
τω.

Κεφ. ις. ΚΥ.

ΑΝ δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάν-
τελῶσαι καὶ οἱ ἁμαρτωλοί,
βουν αὐτοῦ.

Καὶ διεγγύζον οἱ Φαρι-
καὶ οἱ Γραμματεῖς, λέγοντες·
ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς προσδίχ-
ται συνισθῆναι αὐτοῖς.

Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν
πρὸς ταύτην, λέγων·
Ὡς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἱ-
ερωσάτα, καὶ ἀπολίσσας ἢ ἐξ
ἡ, οὐ καταλείπει τὰ ἱερηκο-
α ἢ τῇ ἱερῇ, καὶ πορεύεται
ὁ ἀπολωλός, ἕως εὗρε αὐτόν·

Καὶ εὐρὴν ἐπιτίθεται ἐπὶ
ἁμους ἑκαστοῦ χαίρων·

Καὶ ἰδὼν εἰς τὸν οἶκον,
ἐλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς
ἀδελφούς· λέγων αὐτοῖς· Συγχά-
μαι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν
τὸ ἀπολωλός.

Λέγων ἑμῖν· ὅτι οὕτω^β χαρὰ
ἢ τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρ-
τωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἑννηκονο-
ντα δίκαιους, οἵτινες οὐ χρει-
άζονται μετανοίας.

Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχου-
σάν, ἰὰν ἀπολίσσῃ δραχμὴν
οὐχὶ ὅλην λύχνον, καὶ σα-
βανόν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς,
του^ε εὗρεν;

Καὶ εὐρεῖσα συγκαλεῖται
τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέ-
γων· Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον
τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα.

10 Οὕτω, λέγων ἑμῖν, χαρὰ
γίνεται ἰσώπιοι τῶν ἀγγέλων τοῦ
Θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανο-
οῦντι.

11 Εἶπεν δὲ· Ἀνθρώπος τις εἶ-
χε δύο υἱούς.

12 Καὶ ἦσαν ὁ πῶτερος αὐ-
τῶν τῷ πατρὶ· Πάτερ, δός μοι
τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας.
Καὶ διῶλει αὐτοῖς τὸν βίον.

13 Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέ-
ρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ πῶ-
τερος υἱός, ἀπαδήμασεν εἰς χώραν
μακρὰν· καὶ ἐκὶ δισκόρησεν τὴν
οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως.

14 Διαπατήσας δὲ αὐτοῦ
πάντα, ἔγιντο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ
τὴν χώραν ἐκεῖνην· καὶ αὐτὸς ἤρ-
ξατο ὑστερεῖσθαι^δ.

15 Καὶ πορευθεὶς ἐκελύθη εἰς
τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκεῖνης·
καὶ^ε ἔπιμην αὐτὸν εἰς τοὺς ἀ-
γροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους.

16 Καὶ ἐπιθύμει γμίσασθαι τὴν
κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν περσύνων
ὧν ἔσθιον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδὲς
ἰδίδου αὐτῷ.

17 Εἰς ἑκαστὸν δὲ ἰδὼν, εἶπεν·
Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρὸς μου
περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῶ
ἀπολλύμαι;

18 Ἀναστὰς περιεσσεύσασθαι πρὸς
τὸν πατέρα μου, καὶ ἰσῶ αὐτῷ·
Πάτερ, ἡμαρτὸν εἰς τὸν οὐρανόν,
καὶ ἐνώπιόν σου.

19 [Καὶ] εὐκείνῃ ἡμέρᾳ ἔλθεις
κληθῆναι υἱὸς σου· ποίησέν μιν ὡς
εἶνα τῶν μισθίων σου.

20 Καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς

ἡμερα. b sc. μάλλον. c sc. χοίρων. d sc. περιεσσεύσασθαι. e καὶ οὕτως ποῦν

τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἐτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὴν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

21 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκλιπὼν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιός κληθῆναι υἱός σου.

22 Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας·

23 Καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε· καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν·

24 Ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησεν· καὶ ἀπαλωδὸς ἦν, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι.

25 Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ προσκυτέρος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν.

26 Καὶ προσκαλισάμενος ἕνα τῶν παιδῶν, ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα.

27 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει· καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ἠγαπήσας αὐτὸν ἀπώλεσεν.

28 Περύσθη δὲ, καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλεσεν αὐτόν.

29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ

πατρὶ· Ἴδού, τοιαῦτα ἔταλμα σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἡσέως ἐρίφων, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ.

30 Ὅτι δὲ ὁ υἱὸς σου αὐτὸς ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πατρῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν.

31 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τίκα, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμά, σά εἰσιν.

32 Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χορῆσαι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησεν· καὶ ἀπαλωδὸς ἦν, καὶ εὐρέθη.

Κεφ. ις'. κνι.

ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ· Ἀνδραπόδες τις ἦν πλῆσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον· καὶ αὐτὸς διβόληθ' αὐτῷ ὡς διασκορπίων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2 Καὶ φανήσας αὐτόν, εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο^α αἰκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δύνησθ' ἔτι οἰκονομεῖν.

3 Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ Κύριός μετ' ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἵπαι τὴν ἀσχύνομαι.

4 Ἐγὼν τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῇ τῆς οἰκονομίας, ὃ δέξονται με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.

5 Καὶ προσκαλισάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφιλῶν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· Πάτερ, σὺ οφείλεις τῷ κυρίῳ μου;

^α sc. i. e. pro τί ἵσται τοῦτο εἰ.

b sc. τοῖς.

6 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκατὸν βάτους ἡλίου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δίξαι σου τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταχέως, γράψον πενήκοντα.

7 Ἐπειτα ἔτις εἶπεν· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκατὸν κόρους σίτου. Καὶ λέγει αὐτῷ· Δίξαι σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.

8 Καὶ ἠπήνουν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμου τῆς ἀδικίας, ὅτι φροσύνας ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονημαῖοι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὰς γενεὰς τὴν αὐτῶν εἰσι.

9 Καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω· Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμμωνᾶ τῆς ἀδικίας· ἵνα ὅταν ἐκλείπῃ, ὄξενται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

10 Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστὶ· καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἀδικῶν, καὶ ἐν πολλῷ ἀδικῶν ἐστίν.

11 Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγίνοντο, τὸ ἀληθινόν^α τίς ὑμῖν πιστεύσει;

12 Καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγίνοντο, τὸ ὑμῖν τίς δοῦναι;

13 Οὐδεὶς οἰκίτης δύναται δυοὶ κυρίως δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἑαυτοῦ, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς ἀντίκειται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· οὐ δύνασθαι Οἰῶ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ.

14 Ἦκουοι δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, Φιλαργυροὶ ὑπάρχοντες· καὶ ἐξμυκτηρίζον αὐτόν.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐστέ οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἠσπασίαν τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλόν, βδελυγμὰ ἰσπασίαν τοῦ Θεοῦ [ἐστίν].

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ὡς Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπαγγέλλεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται.

17 Εὐκοπώτερον δὲ ἐστὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν περιελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεφαλαίαν πιστεῖν.

18 Πᾶς ὁ ἀπολύει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμῶν ἑτέρα, μοιχίῃ· καὶ πᾶς ὁ ἀπολειψάμενος ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχίῃ.

19 Ἀνθρώπος δὲ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐπιδιδύσκετο περιφύρειν καὶ βύσσον, εὐφραίνεσθαι καθ' ἡμέραν λαμπρῶς.

20 Πτωχὸς δὲ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐκείσθητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡκαήμενος·

21 Καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύωνες ἐρχόμενοι ἀπίλυχοι τὰ ἔσθια αὐτοῦ.

22 Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπαιτηθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὴν κόλπον [τοῦ] Ἀβραάμ· ἀπίθαι δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἰταφῆ.

23 Καὶ ἐν τῷ ᾧ ἔτι πάρεστι τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ἰδοὺ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Ἀάζαρον ἐν ταῖς κόλποις αὐτοῦ.

^α sc. μαμμωνᾶν.

^β sc. περιφύττειν.

^γ sc. ἡν.

24 Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν· Πάτερ Ἀβραάμ ἐλήσόν με, καὶ πύμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.

25 Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τίκνον, μήσθητι ὅτι ἀπίστωες [εὖ] τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὁδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυῖσθαι.

26 Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα ἔγινε· ὅπως οἱ ἰδιώταις διακῆναι ἐντυθεῖν πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύνανται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν.

27 Εἶπε δὲ Ἑρῳδῶς οὖν σὺ, πάτερ, ἵνα πύμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου·

28 Ἐχὼ γὰρ πίνει ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται^a αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου.

29 Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωσῆς, καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.

30 Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἰάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν.

31 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωσῆς καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἰάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πισθῆσονται.

Κεφ. ιζ'. xvn.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς·

^a sc. ταῦτα.

Ἀνίδικτόν ἐστι μὴ ἰλκεῖν σπένδαλα· οὐαὶ δὲ, διὰ ταῦτα.

2 Λυσιτιλῷ· αὐτῷ, ὁμοίως περιέκνεται περὶ τὸν χηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται θάλασσαν, ^b ἢ ἵνα σταθῇ ἐν τῶν μικρῶν τούτων.

3 Προσέχετε ἑαυτοῖς· ἀμάρτη εἰς σὲ ὁ ἀδελφός· τμήτην αὐτῷ· καὶ ἐὰν ἴσῃς αὐτῷ.

4 Καὶ ἰάν ἐπτάκις τὴν ἀμάρτην εἰς σὲ, καὶ ἵπταις ἡμέρας ἐπιστρέψῃ [ἐπὶ σὲ]· Μετανοῶ· ἀφῆταις αὐτῷ.

5 Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι· Κύριε· Πρὸς τίς ἡμεῖν πίστις;

6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Πίστις ὡς κόκκον σινάπης· γὰρ ἐὰν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ ζώῃῃ, καὶ φυτευθῇ ἐν ἁλῶσιν· καὶ ὑπήκουσεν αὐτῷ·

7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦν ἀροτριῶντα, ἢ ποιμαίνοντα ἐλθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ· Παρελθὼν ἀνάπαισαι;

8 Ἀλλ' οὐχί ἐρεῖ αὐτὸς· μᾶλλον τί διεπλήσας, καὶ σῶμις διακόνει μοι, ἕως φθιῶ· καὶ μετὰ ταῦτα καὶ πίσει σὺ;

9 Μὴ χάριν ἔχει· τί ἐκείνῳ, ὅτι ἐποίησεν τὰ δοκῶντα [αὐτῷ]; οὐ δοκῶν.

10 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅσῃ σῃτε πάντα τὰ διαταχθέντα λέγετε· ὅτι δούλοι ἀρχεῖτε· ὅτι ὁ ἀφῆλομεν ποιήσας, καμῖν.

^b sc. μᾶλλον.

ἐγένετο ἐν τῷ περιούσι-
αις Ἱερουσαλὴμ, καὶ
ῤῥήτο διὰ μέσου Σαμα-
Γαλιλαίας.

ὁ ἀσχεχάμενος αὐτοῦ εἰς
ν, ἀπήντησεν αὐτῷ δίκαι-
ους, οἱ ἔστησαν πύρρι-
ον αὐτοῖς ἤσαν Φωνὴν, λί-
του ἐπιστάται, ἐλίσσον

ἰδὼν ἵπιν αὐτοῖς. Πο-
πιδίχαται ἱκανοὺς τοῖς
καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπά-
ς, ἱκαθαρίσθησαν.
δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι
πρεψι, μιτὰ Φωνῆς με-
ζίζαν τὸν Θεόν.

ὁ ἵπιν ἐπὶ πρέσσωποι
ς πόδας αὐτοῦ, εὐχω-
τῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σα-
κριθὴς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
οἱ αἱ δίκαι ἱκαθαρίσθη-
ἐνέκα τοῦ;

αὐρεθήσαν ὑποστρέψαν-
δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ
αὐτός.
ὁ ἵπιν αὐτῷ· Ἀριστὸς
ἡ πίστις σου εἰσωνκί-
ερωτηθὴς δὲ ὑπὸ τῶν
πότι ἔρχεται ἡ βασι-
Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς,
Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία
εἰτὰ παρατηρησίως·
δὲ ἱερούσιν· Ἰδοὺ ὦδε, ἡ,
Ἰδοὺ γὰρ, ἡ βασιλεία
γυὸς ὑμῶν ἵστιν.

22 Εἴπι δὲ πρὸς τοὺς μαθη-
τάς· Ἐλύνονται ἡμέραι, ἐπὶ ἐπι-
θυμίσσῃ μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδίῳ, καὶ οὐκ
ὄψοιθι.

23 Καὶ ἱερούσιν ὑμῶν· Ἰδοὺ ὦδε,
ἡ, Ἰδοὺ ἱκού· Μὴ ἀπίλῃθι, μηδὲ
διώξῃθι.

24 Ὡςπερ γὰρ ἡ ἀστραπή ἡ
ἀστράπτουσα ἐκ τῆς^α ὑπ' οὐρανό, εἰς
τὴν^β ὑπ' οὐρανὸν λάμπει· οὕ-
τως ἔσται [καὶ] ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

25 Πρῶτον δὲ δι' αὐτὸν πολ-
λὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι
ἀπὸ τῆς γενιᾶς ταύτης.

26 Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς
ἡμέραις [τοῦ] Νῶε, οὕτως ἔσται
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου.

27 Ἦσθιον, ἔπινοι, ἐγόμενοι,
ἐξηγαμίζοντο, ἄχρει ἦς ἡμέρας ἐσ-
ἤλθι Νῶε εἰς τὴν κούρτον· καὶ
ἤλθιν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἀπώ-
λισιν ἅπαντας.

28 Ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν
ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἦσθιον, ἔπινοι,
ἐγόμενοι, ἐπώλου, ἐφύττειν, ἠκα-
δόμενοι·

29 Ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθι Λώτ
ἀπὸ Σοδόμων, ἔρεξε πῦρ καὶ
θῆον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλισιν
ἅπαντας.

30 Κατὰ ταῦτα ἔσται ἡ ἡμέρα
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπ-
τεται.

31 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅς ἔ-
σται ἐπὶ τοῦ δαματος, καὶ τὰ σκεῖνα
αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ κατασῶνται

^a sc. χώρας.

^b sc. χώρας.

ἔχει αὐτή· καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγγρῷ, ὁμοίως μὴ ἐπιστρέψατω εἰς τὰ ὀπίσω.

32 Μνημονεύετε τῆς γυναίκος ὁὔτως.

33 Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σώσει, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωοποιήσεται αὐτήν.

34 Λέγει ὑμῖν· ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς· [ὁ] εἰς παρακληθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφθήσεται.

35 Δύο^a ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό· ἡ μία παρακληθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφθήσεται.

36 [Δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγγρῷ· ὁ εἰς παρακληθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφθήσεται.]

37 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· Ποῦ Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί.

Κεφ. ιη'. XVIII.

ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχασθαι, καὶ μὴ ἱκκακίῃν·

2 Λέγων· Κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπομενος·

3 Χώρα δὲ [τις] ἦν ἐν τῇ πόλει· καὶ ἔρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα· Ἐκδικήσόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου.

4 Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ^b χρεῶν· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἰσχυρῶς· Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι·

5 Δία γε τὸ παρὶς παρὰ τὴν χάριν ταύτην· ἵνα μὴ εἰς τὴν ὑποπιάζῃ με.

6 Εἶπε δὲ ὁ Κριτὴς τί ὁ κριτὴς λέγει·

7 Ὁ δὲ Θεὸς οὐ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν καὶ νυκτὸς, καὶ μερὸς αὐτοῖς;

8 Λέγων ὑμῖν, ἐπὶ ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τῇ οὐσίᾳ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ῥήσει τὴν πίστιν ἐπ' αὐτοῖς.

9 Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοὺς δίκαιοι, καὶ ἐξουθενήσονται.

10 Ἀνθρώποι δύο τὸ ἱερὸν προσεύχασθαι ἑκατέρωθεν, καὶ ὁ ἕτερος ἁμαρτωλὸς.

11 Ὁ Φαρισαῖος ἑαυτὸν ταῦτα πρὸς Θεὸν^c, εὐχαριστῶν· εἰμὶ ἄσπις· οἱ λοιποὶ πάντες, ἁμαρτωλοί, καὶ ὡς οὗτος ὁ τελαῖος.

12 Νηστεύων δις τὸ ἀποδικατῶ πάντα ὅς ἐστιν.

13 Καὶ ὁ τελαῖος ἰστῶς εὐκαὶ ἡλίαν οὐδὲ μὲν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐτυπτεν εἰς τὸ στῆθος· Ὁ Θεὸς^c, ἰλασθήτω.

14 Λέγων ὑμῖν, διδουμένους εἰς τὸν

^a sc. γυναῖκες.

^b sc. πάλιν.

^c sc. πρὸς τὸν Θεόν.

၁ ခုနစ် နှစ်
 ၂ ခုနစ် နှစ်
 ၃ ခုနစ် နှစ်
 ၄ ခုနစ် နှစ်
 ၅ ခုနစ် နှစ်
 ၆ ခုနစ် နှစ်
 ၇ ခုနစ် နှစ်
 ၈ ခုနစ် နှစ်
 ၉ ခုနစ် နှစ်
 ၁၀ ခုနစ် နှစ်

ἔς προσκαλε-
σθαι ἄφ' ἑαυτοῦ τὰ
ἐν ἡμῖν, καὶ μὴ
γὰρ τωόντων
Θεῶν.

ἀλλὰ, ὡς ἐπὶ
καταλύσει τοῦ
ἐν μὲν ἐνστάτη

ὅτι τις αὐτὸν
ἐσκελε ἀργαίᾳ,
λίαν πλεονε-

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ; ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥

αδελφ. Μι
της Μι κλέ
πονητής. Τίμα
αί την πατρίδα

Ταῦτα πάντα
πρὸς μὲν·
ταῦτα δὲ Ἰη-
σοῦς ὅς ἐστι λα-
μῶς, πῶλον,
καὶ ἄρως ὡς
καὶ δῶρε, ἀπο-

ἴσως ταῦτα,
ἢ γὰρ πλὴν

24 Ἰὼν δὲ αὐτὸς ἰδὼν
 πηλικοὺς γυναικας· ὅτι Πᾶς
 δουλεύας αἱ τὰ χροῖατα ἔχουσι
 ἀνελκόμεναι εἰς τὴν δουλειαν τοῦ
 Θεοῦ.

25 Εὐκοπύτης γὰρ ἔστι πα-
ρὰς διὰ τρυφαλῆς μεθυσ-
σῆς, ἣ πλεονεξίας ἐς τὴν ἀπο-
λαύσεως τοῦ Θεοῦ ἐκκλίνουσας.

26 Εἰπω δὲ αὐτὸς ἀποκριθεὶς·
Καὶ τίς δύναται γυμνῆσαι

27. 'O' is not a vowel. It is a consonant.
28. 'O' is not a vowel. It is a consonant.
29. 'O' is not a vowel. It is a consonant.

28 Ἐπεὶ δὲ ἡ Παρθένος ἰδὼν
αὐτῆς ἀνέβησαν τέττα, καὶ ἀν-
ελθόντων αὐτῆς.

29 (1) δε ὅτε πύλας λαοῦ
 λαῶν ἔμειν, οἱ αὐτοὶ ὡς
 ἐξήκοντα ἔτη, ἢ ἑβδομήκοντα, ἢ ὀκτώ-
 ζητος, ἢ ὅγδοος, ἢ ἑξήκοντα ἔτη
 τῆς βασιλείας τοῦ βασι.

[illegible]

31 Παράδεισος ἡ γὰρ ἀν-
δρῶν, ἡτὶ τοῦ σωτῆρος Ἰησοῦ.
ἀποκαταστάσεως ἐκ ἡλικίας καὶ
παραδείσεως πάντες τοι γέγονε-
ται διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ κα-
τοικοῦτός σου.

32 Παράδειγμα γὰρ τῆς
ἐκείνης, καὶ ἐκτελέστην καὶ
ἐκτελέστην, καὶ ἐκτελέστην.

33 HAS PARTIALITY; BUT
STILL ANOTHER HAS TO MAKE IT
THEIR CONVICTION.

34 Ka. citu ntu tūm

συνῆκαν· καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κερκυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνασκον τὰ λεγόμενα.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὰ, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τῆς ὁδοῦ περσαιτῶν.

36 Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο.

37 Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται.

38 Καὶ ἔθηκε, λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαβὶδ, ἐλίσσόν μου.

39 Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλὰ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλίσσόν μου.

40 Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκλίπτεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν· ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπηρεάτησιν αὐτόν,

41 Λέγων· Τί σοι θέλεις ποιῆσαι; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.

42 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σι.

43 Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδοξεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Κεφ. ιθ'. XIX.

ΚΑΙ^α εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχά.

2 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτεράνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος.

3 Καὶ ἐξήτει ἰδοὺ τίς ἐστίν· καὶ οὐκ ἔδωκεν ὄχλου, ὅτι τῇ νυκτὶ

4 Καὶ προεβὰν ἀνέστη ἐπὶ συκομωμῶν αὐτόν· ὅτι [δι'] αὐτοῦ διήρχεσθαι.

5 Καὶ ὡς ἦλθεν πρὸς αὐτὸν ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν σπύσας καταβῆθαι ἐν τῷ οἴκῳ σου δι' με.

6 Καὶ σπύσας ὑπεδίστατο αὐτὸν καὶ

7 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ γυρζόν, λέγοντες· Ὁ μαρτυρῶν ἀνδρὶ εἰσελθεῖν.

8 Σταθεὶς δὲ πρὸς τὸν Κύριον· τῶν ὑπαρχόντων μὴ δοῦναι τοῖς πτωχοῖς τι συκοφάντησα, τραπλοῦν.

9 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν· Ὅτι σήμερον οἶκόν σου ἐγένετο αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ.

10 Ἦλθε γὰρ θεσπασθῆναι καὶ λαλῆσαι.

11 Ἀκούοντων τα, περὶ αὐτοῦ εἶπεν τὸ ἐγγύς αὐτὸν εἶναι καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὁ μέλλει ἡ βασιλεία φανίσθαι.

12 Εἶπεν οὖν· σύ γινῆς ἐπαρεύθη

^α sc. ὁ Ἰησοῦς.

b sc. ἰδοὺ.

τῷ βασιλείᾳ, καὶ

δὴ δίκαια δούλους
τοῖς δίκαια μὴ,
τούς· Πρωγμα-
μαι.

ἔται αὐτοῦ ἱμι-
πίστουλας πρεσ-
β., λέγοντες· Οὐ
σιλιῦσαι ἐφ' ἡ-

τα ἐν τῷ ἱπαι-
δύτα τὴν βασι-
φωτηθῆναι αὐτῷ
τούς, οἷς ἴδωκε
γινῶ τίς τί δι-

α δὲ ὁ πρῶτος,
μὴ σου πρεσ-
βας.

αὐτῷ· Εὖ, ἀγα-
λαχίστη πιστός
ἔαν ἔχων ἱπαιῶ

ὁ διῦτις, λί-
μῃ σου ἱπαιῶ

αὐτοῦ· Καὶ σὺ
πάλιν.

εἰ ἦλθε, λίγων
αὐ σου, ἢν εἶχον
θαρίῃ.

εἰ γὰρ σε, ὅτι
εἰ αἶμας ὁ οὐκ
εἰς ὁ οὐκ ἱσπι-

αὐτῷ· Ἐκ τοῦ
εἰνῶ σε, ποιηρὶ
ἐγὼ ἀνθρωπος
εἰς ὁ οὐκ ἴδωκε,
ἱσπιμα.

23 Καὶ διὰ τὴν οὐκ ἴδωκε τὸ
ἀργύριον μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν,
καὶ ἐγὼ ἰδὼν τὸν τίκω αὐ ἐπὶ τὴν
αὐτό;

24 Καὶ ταῖς παρισταῖσι ἱ-
πτι· ἄρατι ἀπ' αὐτοῦ τὸς μὴ
καὶ δὸς τῷ τὰς δίκαια μὴ εἶχοντι.

25 Καὶ ἔπει αὐτῷ· Κύριε,
ἔχει δίκαια μὴ.

26 Λέγων γὰρ ἑμῶν, ὅτι πᾶσι
τῷ ἔχοντι δοθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ
μὴ ἔχοντος, καὶ ὁ ἔχει, ἀρθήσεται
ἀπ' αὐτοῦ.

27 Πλὴν τοὺς ἰχθῆρας μου ἐκ-
αίους, τοὺς μὴ θιλάσονταις με
βασιλιῦσαι ἐπ' αὐτοῖς, ἀγέγνη
ἀδελφ., καὶ κατασφάξεται ἑμπαρθεῖ
μου.

28 Καὶ ἔπει ταῦτα, ἐπο-
ρεύτο ἑμπαρθεῖν, ἀναβαίνειν εἰς
Ιεροσόλυμα.

29 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς
Βηθφαγὴ καὶ Βηθαίαι, πρὸς τὴν
ὄρεν τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπὸ-
στιλα δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

30 Εἰπὼν· Ὑπάγετε εἰς τὴν
κατήσαντι κόμην· ἐν ἣ ἱσπαρθεῖ-
μαι εὐρέσεται πῶλοι διδιδίμοι, ἐφ'
ὅτι οὐδεὶς πάνποτε ἀνθρώπων ἐκά-
θισε· λύσαντες αὐτὸν ἀγέγνη.

31 Καὶ ἔαν τις ὑμᾶς ἱρῶν
Διὰ τί λύνετε; Οὕτως ἱρῶν αὐτῷ·
Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖται ἔχει.

32 Ἀπὸ τῶν δὲ οἱ ἀποσταλ-
μένοι, εἶρετο καθὼς ἔπει αὐτοῖς.

33 Αὐρόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶ-
λον, εἶπαν αἱ κύριος αὐτοῦ πρὸς
αὐτούς· Τί λύετε τὰν πῶλον;

34 Οἱ δὲ εἶπον· Ὁ Κύριος αὐ-
τοῦ χρεῖται ἔχει.

35 Καὶ ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς

τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἐπιβήσαντες ἰαυ-
τῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον,
ἐπέβασαν τὸν Ἰησοῦν.

36 Περιουμένου δι' αὐτοῦ, ὑπε-
στράννου τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ
ὁδῷ.

37 Ἐγγίζοντας δι' αὐτοῦ ἤδη
πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν
Ἑλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆ-
θος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνῶν
τὸν Θεῷ φωνῇ μεγάλῃ περὶ πα-
σῶν ὧν^α εἶδον διυμνεῖν,

38 Λέγοντες· Εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυ-
ρίου· εἰρήνῃ ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν
ὑψίστοις^β.

39 Καί τις τῶν Φαρισαίων
ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν·
Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μα-
θηταῖς σου.

40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ-
τοῖς· Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν οὗτοι
σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κινεῶνται.

41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν
πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ,

42 Λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνων καὶ
σὺ, καὶ γὰρ ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύ-
τῃ, τὰ^γ πρὸς εἰρήνῃ σου· νῦν δὲ
ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου.

43 Ὅτι ἤξεουσιν ἡμέραι ἐπὶ
σε, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροὶ σου
χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσί
σε, καὶ συνήξουσί σε πάντες.

44 Καὶ ἰθαφίωσί σε, καὶ τὰ
τείχεα σου ἐν σοί· καὶ αὐὰ ἀφίσου-
σιν ἐν σοί λίθοι ἐπὶ λίθῳ· ἀνθ' ὧν
οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκο-
πῆς σου.

45 Καὶ ἐστειλὼν εἰς τὸ ἱερὸν,

ἤρξατο ἐκβάλλειν ἰ
ἐν αὐτῷ καὶ ἀγορά

46 Λέγων αὐτοῖ
Ὁ οἶκός μου, αὖ
ἐστίν· ὑμεῖς δὲ αἱ
σπήλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἦν διδο-
ν ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ·
εἰς καὶ οἱ Γραμμα-
τὸν ἀπολίσσαι, καὶ
λαοῦ.

48 Καὶ οὐχ ἰ
ποιήσωσιν· ὁ λαὸς
κρίματος αὐτοῦ ἀπε

Κιφ. κ'.

ΚΑΙ ἰγίνιτο ἐν μ
ἐκείνῳ, διδάσκοντ
λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κο
μίνου, ἐπίστησαν οἱ
οἱ Γραμματεῖς σὺν
ροῖς,

2 Καὶ εἶπον π
γοντες· Εἰπὶ ἡμῖν
σία ταῦτα ποιῶς,
δοὺς σοι τὴν ἔξουσία

3 Ἀποκριθεὶς δὲ
τοῖς· Ἐρωτήσω ὑ
λόγον· καὶ εἰπατέ μ

4 Τὸ βάπτισμα
ρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρ

5 Οἱ δὲ συνελ
ἱαυτοὺς, λέγοντες·

παμῖν· Ἐξ οὐρανο
οὐκ οὐκ ἐπιστεύσατ.

6 Ἐὰν δὲ εἴπαμ
παν· πῶς ὁ λαὸς ἰ
μᾶς· πεπεισμένοις γ
νῃ προφήτην εἶναι.

^α sc. Att. synt.

^β sc. τόποις.

^γ sc. ἰ

τακρίθησαν μὴ εἶπαι

Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
ὡς ἡμεῖς ἐν πατρὶ ἐξου-
σῶν.

ὁ δὲ πρὸς τὸν λαὸν
ρῥησὶν ταύτην· Ἄν-
] ἐφύττυσιν ἀμπε-
δοτο αὐτὸν γεωργοῖς·
καὶ χερίους ἰκανοῖς.

ἐν καιρῷ ἀπίστου
μεργαῖς δούλοι, ἵνα
τοῦ τοῦ ἀμπελῶνος
ὁ δὲ γεωργοὶ δύναν-
ται ἀπίστου καὶ.

ροστίθω πίμψαι ἑτα-
] δι κακῶν δύναν-
σάντων, ἐξουσίαν

ροστίθω πίμψαι τρί-
ω τοῦτον τραυματί-
αι.

ὁ δὲ κύριος τοῦ ἀμ-
ποιήσω· πίμψω τὸν
ἐκπληρόν· ἵνα τοῦ-
ρεπλησθῶνται.

ὁ δὲ αὐτὸν οἱ γεωρ-
οντο πρὸς ἑαυτοὺς,
τός ἐστιν ὁ κληρονό-
ἐκπληροῦμαι αὐτὸν,
καὶ ἡ κληρονομία.

καλόντις αὐτὸν ἔξω-
κα, ἀπίκτυναν. Τί
αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ

πταί καὶ ἀπαλίσαι
τούτους, καὶ δώσω
ἄλλως. Ἀκούσαν-
Μὴ γίνωτα.

ἡμετέρας αὐτοῖς,
στι τὸ γεωγραμμένοι

τοῦτο· Λίθοι δὲ ἀπαδοκίμασαν οἱ
ἀπαδοκίμασαν, οὗτος ἐγινεθῆ εἰς κε-
φαλὴν γνώσεως;

18 Πᾶς ὁ πιστὸν ἐπ' ἐκείνων
τὸν λίθον, συνελκασθήσεται· ἐφ' ὃν
δ' αἱ πίστη, λαμβάνει αὐτόν.

19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ Ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ Γραμματεῖς ἐπιβαλὼν ἐπ'
αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ·
καὶ ἐφωδῆσαν τὸν λαόν· ὅτι
γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παρε-
βολὴν ταύτην ἔπει.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπί-
στου καὶ ἡκαθόντες, ὑπακρινόμενους
ἑαυτοὺς δικαίους εἶπαι· ἵνα ἐπιλά-
βωνται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ πα-
ραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ
ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.

21 Καὶ ἐπηρεάτησαν αὐτὸν, λέ-
γοντες· Διδάσκαλι, οἶδαμεν ὅτι
ἐρῶς λόγους καὶ διδάσκεις, καὶ
οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ'
ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδά-
σκεις·

22 Ἐξίστιν ἡμῖν Καίσαρι· φό-
ροι δοῦναι, ἢ οὐ;

23 Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν
πανουργίαν, ἔπει πρὸς αὐτοὺς· Τί
με πειράζετε;

24 Ἐκιδυξάτε μοι θηρία·
τίνας ἔχημι ἐκδοῦν καὶ ἐπιγραφῆν;
Ἀπακριβήτως δὲ εἶπον· Καίσαρος.

25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπό-
δοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι,
καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.

26 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλα-
βεῖν αὐτοῦ ῥήματος ἑναντίον τοῦ
λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῷ
ἀπακρίσει αὐτοῦ, ἐσέγησαν.

27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν
Σαδδουκαίων, (οἱ ἀντιλήγοντες ἀπὸ

24 Καὶ πιστοῦνται στόματι μα-
χαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθόνται
εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ Ἰερουσα-
λὴμ ἔσται κατουμένη ὑπὸ ἰδιῶν,
ἀχρεὶ πληρωθεὶς καιροὶ ἰδιῶν.

25 Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ,
καὶ σελήνῃ, καὶ ἀστροῖς· καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς συνοχὴ ἰδιῶν ἐν ἀπορίᾳ,
ἡχέουσας θαλάσσης καὶ σάλου·

26 Ἀποψυχόντων ἀνθρώπων
ἀπὸ φόβου καὶ πρηνειᾶς τῶν
ἐπιτερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ
δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσου-
νται.

27 Καὶ τότε ὁ ὄψοντα τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ
μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28 Ἀρχομέναν δὲ τούτων γί-
νεσθαι, ἀνακινῶνται καὶ ἐπάρκατε
τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι ἐγγίζει
ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἰπέ παραβολὴν αὐ-
τοῖς· Ἰδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα
τὰ δένδρα·

30 Ὅταν προσάλωσιν ἤδη, βλέ-
ποντες ἅψ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι
ἤδη ἐγγύς τὸ θέρος ἐστίν.

31 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε
ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε, ὅτι
ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

32 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ
μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἃν
πάντα γένηται.

33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρε-
λεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ
παρέλθωσι.

34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μή-
ποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι
ἐν κραυγῇ, καὶ μέθῃ, καὶ με-

ρίμῃσι βιωτικαῖς, καὶ αἰφί-
πνῃ ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη·

35 Ὡς παγὶς γὰρ ἐπιλήθ-
νται ἐπὶ πάντα τοὺς καθημένους
ἐπὶ πρόσσωπον πάσης τῆς γῆς.

36 Ἀγρυπνεῖτε οὖν, ἐν και-
ρῷ διόμενοι, ἵνα καταξιώθῃ
ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέ-
λοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἐν
προσώπῳ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν
ἱερῷ διδάσκων· τὰς δὲ νυκτας ἐξ-
ερχόμενος νυκίζετο εἰς τὸ ὄρος
καλούμενον Ἐλαιῶν.

38 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἄρρῃς
πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούων αὐ-
τοῦ.

Κεφ. κβ'. xxii.

ἩΓΓΙΖΕ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγ-
ίων, ἡ λεγομένη Πάσχα.

2 Καὶ ἦσαν οἱ Ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ Γραμματεῖς, τὸ, πῶς ἡ-
λωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν
λαόν.

3 Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς
Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰου-
ριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν
διδάκων.

4 Καὶ ἀπειθῶν συνελθόντων
Ἀρχιερέων καὶ τοῖς στρατηγῶν
τὸ, πῶς αὐτὸν παραδῶν αὐτοῖς·

5 Καὶ ἐχάρεσαν· καὶ συνῆ-
λθον αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι.

6 Καὶ ἐξαμολόγησεν· καὶ ἔ-
τι εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐ-
τὸν αὐτοῖς ὡς ὅχλου.

7 Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἁγ-
ίων, ἐν ᾗ ἐδοι θῆναι τὸ πάσχα

ἀπὸ τῶν Πατρῶν καὶ
ἡσυχίας. Ἐπειδὴ οὖν ἔτι
ἔστιν ἡ πόλις, ἵνα φέ-

δὲ εἴπω αὐτῷ· Πῶς θί-
μασθαι;

δὲ εἴπει αὐτοῖς· Ἴδου
ἡ ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν,
ἡ ὑμῶν ἀνθρώπος κερά-
ς βασταλῶν ἀκολουθή-
σῃ εἰς τὴν αἰλίαν οὗ εἰς-

εἰ ἔρῃ τῷ ἀικοδοποῦν-
τι· Λόγου σοῦ ὁ διδάσκα-
λος τὸ καταλύμα, ὅπου
καὶ μετὰ τῶν μαθητῶν μου

ἔκκεινται ὑμῶν διὰ τὴν ἀνά-
στασιν· καὶ οὕτως ἔτι

πληθύνει διὰ τὸν καιρὸν
αὐτοῦ· καὶ ἡτοιμάσθαι τὸ

εἰ ὅτι ἔγιντο ἡ ὥρα,
καὶ οἱ δώδεκα ἀποστολοὶ

καὶ εἴπω πρὸς αὐτοὺς·
ὅτι ἐπιβόησα τοῦτο τὸ
λαλῆναι μετ' ὑμῶν, πρὸ τοῦ

ἰγνῶν γὰρ ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἐ-
φάγην ἐξ αὐτοῦ, ὡς ὁ
ἰσχυρὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ

καὶ διεξιόμενος ποτήριον,
ὡς εἴπω· Λάβετε τοῦτο,
εἰσάγετε ἑαυτοὺς.

ἰγνῶν γὰρ ὑμῶν, ὅτι οὐ μὴ
τοῦ γυνήματος τῆς ἀμ-

βύλου, ὡς ὅτε ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ ἔλθῃ.

19 Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχα-
ριστήσας ἔλασεν· καὶ ἔδωκεν αὐ-
τοῖς, λέγων· Τοῦτό ἐστι τὸ σῶμα
μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον τοῦ-
το ποιῆτε εἰς τὴν ἡμῶν ἀνάμνησιν.

20 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτή-
ριον, μετὰ τὸ δικτυῆσαι, λέγων·
Τοῦτο τὸ ποτήριον ὃ ἡ καινὴ δια-
θήκη ἐν τῷ αἵματι μου, τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν ἐκχυνόμενον.

21 Πλὴν ἰδού, ἡ χεὶρ τοῦ πα-
ραδίδόντος με ὡς μετ' ὑμῶν ἐκ τῆς
τραπέζης.

22 Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὀρίσ-
θαι· πλὴν οὐκ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδεται.

23 Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζη-
τῆναι πρὸς ἑαυτοὺς, ὅτι, τίς ἄρα
ἐκ αὐτῶν, ὁ τοῦτο μὴ λανθάνει
πράσσειν.

24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονικία
ἐν αὐτοῖς, ὅτι, τίς αὐτῶν δεξιὴ εἴ-
ναι μίξων.

25 Ὁ δὲ εἴπει αὐτοῖς· Οἱ βα-
σιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐ-
τῶν· καὶ οἱ ἐξουσιάζουσιν αὐτῶν,
ἐνδεδυμένοι καλοῦνται.

26 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλ'
ὁ μίξων ἐν ὑμῶν, γινέσθω ὡς ὁ
νικητὴρ· καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ
διακονῶν.

27 Τίς γὰρ μίξων, ὁ ἀνακεί-
μενος, ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνα-
κείμενος; ἐγὼ δὲ εἰμι ἐν μέσῳ ὑ-
μῶν ὡς ὁ διακονῶν.

28 Ὑμεῖς δὲ ἵστετε οἱ διακονῶντες

¹ b sc. ἔδωκεν αὐτοῖς.

² sc. ἵστετε.

³ sc. κατὰ.

⁴ sc. ἵστετε.

νηκότας μετ' ἑμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου.

29 Καὶ γὰρ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθην μοι ὁ πατήρ μου, βασιλείαν^α.

30 Ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ καθίσσητε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

31 Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος· Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς, τοῦ σιναῖσαι ὡς τὸν σίτον.

32 Ἐγὼ δὲ ἰδὲθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου.

33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι.

34 Ὁ δὲ εἶπεν· Λέγω σοι, Πέτρε, σὺ μὴ φωνήσῃ σήμερον ἀλίε-
τωρ, πρὶν ἢ τρεῖς ἀπαρνήσῃ μὴ εἶ-
διναι με.

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἀπέ-
στιλα ὑμᾶς ὅτις βαλαντίου, καὶ
πῆρας, καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος
ὑστερήσατε; Οἱ δὲ εἶπον· Οὐδενός.

36 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς· Ἀλλὰ
νῦν, ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀράτω,
ἱμάγιος καὶ πῆραν· καὶ ὁ μὴ ἔχων^α,
πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ
ἀγορασάτω μάχαιραν.

37 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἔτι
τοῦτο τὸ γεγραμμένον δι' ἐλπι-
σθῆναι ἐν ἑμοί, τὸ· Καὶ μετὰ ἀνό-
μων ἐλογίσθη. Καὶ γὰρ τὰ^β περὶ
ἑμοῦ τέλος ἔχει.

38 Οἱ δὲ εἶπον· Κύριε,
μάχαιρα ὧδε δύο. Ὁ
αὐτοῖς· Ἰκανόν ἐστι.

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύε-
το εἰς τὸ ὄρος τῶν
ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ κα-
θηταὶ αὐτοῦ.

40 Γινόμενος δὲ ἐπὶ τῷ
εἶπεν αὐτοῖς· Προσέυχσθε
εἰλθεῖν εἰς πειρασμόν.

41 Καὶ αὐτὸς ἀπεσπεί-
ρεν αὐτῶν ὅσπερ λίθου βολὴν,
τὰ γόνατα προσήυχето,

42 Λέγων· Πατέρες, ἐ-
παρενηκύν τὸ ποτήριον τὸ
ἑμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλω
ἀλλὰ τὸ σὺν γένεσθαι.

43 Ὡφθῇ δὲ αὐτῷ
ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐ-
τόν.

44 Καὶ ὁ γινόμενος ἐν
ἐκτινότερον προσήυχето· ὅ-
τι ἰδρῶς αὐτοῦ ὥσπερ θρόμβο-
ς καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν
γῆν.

45 Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς
ευχῆς, ἰλθὼν πρὸς τοὺς
αὐτοῦ, εὗρεν αὐτοὺς
καὶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης,

46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
θεύδετε; ἀναστάντες πρὸς
ἵνα μὴ ἐσέλθῃτε εἰς πειρασ-
μόν.

47 Ἐτι δὲ αὐτοῦ λα-
λοῦντος, ὁ χὼλος· καὶ ὁ λεγο-
μενός, εἰς τῶν δώδεκα, π-
αύτων, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰ-
ησοῦ αὐτόν.

48 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
τῷ Ἰούδᾳ, φιλήματι τὸν υἱόν
θεοῦ παραδίδως;

49 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ

^α sc. μάχαιραν.

^β sc. γεγραμμένα.

^γ sc. αὐτὸς.

^δ sc.

τὸ ἰσόμενοι, εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πατάξομαι ἐν μαχαίρᾳ;

50 Καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἀφῴλιν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν.

51 Ἀπακριβὴς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἐὰν ἴως τούτου. Καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ, ἰόσαστο αὐτόν.

52 Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παρακατανομήτους ἐπ' αὐτὸν Ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ, καὶ Πριεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐβλάθυσατε μετὰ μαχαίρῃν καὶ ξύλων;

53 Καθ' ἡμέραν ὄντος μου μετ' ἡμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξενίσταται πρὸς χύρας ἐπ' ἐμέ· ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστίν ἡ ἄρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ὄγωγον, καὶ ἐσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

55 Ἀψάτων δὲ πῦρ ἐν μισῷ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκυβισάντων αὐτῶν, ἐκάθετο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενη πρὸς τὸ Φῶς, καὶ ἀντίσαςα αὐτῷ, εἶπεν· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.

57 Ὁ δὲ ἠρώσαστο αὐτόν, λέγων· Γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν.

58 Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτόν, ἔφη· Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Ἀνθρώπε, οὐκ εἰμὶ.

59 Καὶ διαστάνσης ὡς ἐπὶ ἄρας

μῆς, ἄλλος τις διόσχυρίζετο, λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν.

60 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· Ἀνθρώπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφάνησιν [ὁ] ἀλίκτωρ.

61 Καὶ στραφείς ὁ Κύριος ἐβόληεν τῷ Πέτρῳ· καὶ ὑπενήνεθ· ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλίκτορα φανῆσαι, ἀπαρεθήσῃ με τρίς.

62 Καὶ ἐξιθὼν ἔξω [ὁ Πέτρος] ὕψαυσε πικρῶς.

63 Καὶ αἱ ἄνδρες αἱ συνήχοντες τὸν Ἰησοῦν, ἐπάκαζον αὐτῷ, διέροντες·

64 Καὶ περαλύνφαντες αὐτόν, ἔτευκτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες· Προφῆτισσον, τίς ἐστίν ὁ παῖσας σι.

65 Καὶ ἔτιρα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλιγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἤγινετο ἡμέρα, συνέχθη τὸ Πριεσβυτήριον τοῦ λαοῦ, Ἀρχιερεῖς τε καὶ Γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον ἱαυτῶν, λέγοντες·

67 Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός; εἰπὶ ἡμῖν. Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ἡμῖν εἶπω, σὺ μὴ πιστεύσῃς·

68 Ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω^α, σὺ μὴ ἀπακριβήτῃ μοι, ἢ ἀπολύσῃς^β.

69 Ἀπὸ τοῦ^γ γὰρ ἴσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

^α κς. ἡμῶς.

^β κς. με.

^γ κς. χριστοῦ.

Ἐβραϊκοῖς· ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

39 Εἰς δὲ τῶν κερμασθέντων
κακούργων ἔβλασφῆμει αὐτὸν, λέ-
γων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, σῶσον
σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπι-
τίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φόβῃ σὺ
τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρῆματι εἶ·

41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δίκαιως· ὁ
ξία γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμ-
βάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον
ἐπράξει.

42 Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μήσ-
θητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ
βασιλείᾳ σου.

43 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὲν· λέγω σοι, σήμερον μετ'
ἐμοῦ ἔσθι ἐν τῇ παραδείσῳ.

44 Ἦν δὲ ὥστε ὥρα ἑκτη, καὶ
σκοπὸς ἰγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν,
ἰὼς ὥρας ἑνάτης.

45 Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ
ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ
μύσειον.

46 Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγά-
λῃ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Πατέρ, εἰς
χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνιῦ-
μά μου· Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξ-
πνευσεν.

47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ
γενόμενον, ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέ-
γων· Ὁντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος
δίκαιος ἦν.

48 Καὶ πάντες οἱ συμπαρα-
γενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θιερῶν
ταύτην, δέωροντες τὰ γενόμενα,
τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη, ὑπέ-
στρεφον.

49 Εἰσθήκισαν δὲ πάν-
τες γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ
ταῖς αἰ συνακαλουθήσονται
ἐν τῇ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ταῦτα.

50 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόμα
σάφ, βουλευτὴς ὑπάρχων,
ἀγαθὸς καὶ δίκαιος,

51 (Οὗτος οὐκ ἦν συ-
τιμιμῆτος^α τῇ βουλῇ, καὶ τ
ξυ αὐτῶν,) ἀπὸ Ἀρμαθαί-
λως τῶν Ἰουδαίων· ὃς καὶ
ἐδίχιστο καὶ αὐτὸς τὴν βα-
τοῦ Θεοῦ.

52 Οὗτος προσελθὼν τῷ
τῷ, ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ

53 Καὶ καθελὼν αὐτὸ ἰ-
ξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκε
ἐν μνήματι λαξευτῷ, ὃ
οὐδέπω οὐδὲς κείμενος.

54 Καὶ ἡμέρᾳ ᾗ παρῆ
καὶ σάββατον ἐπιφωσκει.

55 Κατακολουθήσαντες
γυναῖκες, αἵτινες ἤσαν συ-
θυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλ-
ιλαίας, αὐτὸ τὸ μνημαῖον, καὶ
ἐν τῷ σῶμα αὐτοῦ.

56 Ἵπποστρέψασαι δὲ ἰ-
σαν ἀρώματα καὶ μύρα·
μὲν σάββατον ἡσύχασαν καὶ
ἐνταλὴν^β.

Κεφ. κδ'. xxiv.

Τῇ δὲ μιᾷ^α τῶν σαββάτων
ρου βαθύς, ἤλθοι^α ἐπὶ τὸ
φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἄρα
καὶ τινες^δ σὺν αὐταῖς.

2 Εὗρον δὲ τὸν λίθον
κυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημαῖου

^α sc. τὴν ψῆφον.

^β sc. τοῦ νόμου.

^γ sc. ἡμέρᾳ ἀπὸ.

^δ sc. γα

3 Καὶ εἰσαλθεῖσαι οὐχ ὕμνον
τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

4 Καὶ ἦγιντο ἐν τῷ διακο-
ρεῖσθαι αὐτάς περὶ τούτου, καὶ
ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐπίστησαν αὐταῖς
ἐν ἰσθήσεσιν ἀστραπτούσαις.

5 Ἐμφόβων δὲ γινόμενων αὐ-
τῶν, καὶ κλισουσῶν τὸ πρὸς αὐτοὺς
εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς·
Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν
νεκρῶν;

6 Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἡχέρῃ
Μησήθετε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ὅτι
ᾧ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

7 Λέγων· Ὅτι δι' τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου παρεδόθηται εἰς χεῖρας
ἀνθρώπων ἀμαρτανῶν, καὶ σταυ-
ρωθῆναι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα-
στῆναι.

8 Καὶ ἠμνήθησαν τῶν ῥημάτων
αὐτοῦ.

9 Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ
μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάν-
τα τοῖς ἰδοῦσιν καὶ πᾶσι τοῖς λοι-
ποῖς.

10 Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ
Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία
ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐ-
ταῖς, αἱ ἔλγον πρὸς τοὺς ἀπο-
στόλους ταῦτα.

11 Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐ-
τῶν ὡς ἡ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν,
καὶ ἠπίστουν αὐταῖς.

12 Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδρα-
μεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ παρα-
κύψας βλέψας τὰ ἐθόνια κείμενα
μόνα· καὶ ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν
θαυμάζων τὸ γνησιόν.

13 Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἦ-

σαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ
εἰς κώμην ἀπείχουσαν σταδίους ἑξή-
κοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἣ ὄνομα
Ἑμμαοὺς.

14 Καὶ αὐτοὶ ὁμίλουν πρὸς
ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμ-
βεβηκότων τούτων.

15 Καὶ ἦγιντο ἐν τῷ ὁμιλεῖν
αὐτοὺς καὶ συζητεῖν^b, καὶ αὐτὸς ὁ
Ἰησοῦς ἠγγίσας συνεπορεύετο αὐ-
τοῖς.

16 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἡ-
κρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγινῶσιν αὐ-
τοῖ.

17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες
οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀντιβάλλετε
πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καί
οὕτως σκυθρωπαί;

18 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἰς, ὃ ὄνο-
μα Κλείπας, εἶπε πρὸς αὐτόν·
Σὺ μόνος παροικεῖς [ἐν] Ἱερουσα-
λὴμ, καὶ οὐκ ἔγνων τὰ γινόμενα
ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;

19 Καὶ εἶπεν αὐταῖς· Ποῖα;
Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ
τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἦν προφήτης,
δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ
λόγῳ, ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παν-
τὸς τοῦ λαοῦ.

20 Ὅπως τι παρίδμεν αὐτὸν
οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀρχόντες ἡμῶν
εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἰσταύρα-
σαν αὐτόν.

21 Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐ-
τὸς ἔστιν ὁ μέλλων λυτρωθῆναι τὸν
Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε σὺν πᾶσι τού-
τοις, τρίτῃ ταύτῃ ἡμέρᾳ ἄγμ^d
σήμερον, ἀφ' οὗ ταῦτα ἦγιντο.

22 Ἀλλὰ καὶ γυναικίς τινες

^a sc. ἡ μήτηρ.

^b sc. ἀλλήλους.

^c sc. κατὰ τὴν.

^d sc. χρόνος.

ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γινώσκονται
δὲ θρηναί ἐπὶ τὸ μνημεῖον·

23 Καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα
αὐτοῦ, ἡλθον, λέγουσαι καὶ ὁπτα-
σίαν ἀγγέλων ἰωρακέναι, οἱ λόγου-
σιν αὐτὸν ζῆν.

24 Καὶ ἀπήλθον τινες τῶν σὺν
ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον
οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶ-
πον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.

25 Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐ-
τοὺς· Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδείς τῇ
καρδίᾳ τοῦ πιστεῦναι ἐπὶ πᾶσιν
οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται.

26 Οὐχὶ ταῦτα εἶδει παθεῖν
τὸν Χριστὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν
δόξαν αὐτοῦ;

27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μω-
σῆος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προ-
φητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πά-
σαις ταῖς γραφαῖς τὰ^α περὶ ἑυ-
του.

28 Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην,
οὗ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσ-
εποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι.

29 Καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν,
λέγοντες· Μείνον μὲν^β ἡμῶν, ὅτι
πρὸς ἰσπέραν ἵστί, καὶ κίχλικεν ἡ
ἡμέρα. Καὶ ἐσῆλθεν^γ τοῦ μείνειν
σὺν αὐτοῖς.

30 Καὶ ἔγένετο ἐν τῇ κατὰ-
κλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν
τὸν ἄρτον, εὐλόγησεν, καὶ κλάσας,
ἐπέδιδου αὐτοῖς.

31 Αὐτῶν δὲ διηνοήθησαν οἱ
ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν·
καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἔγενετο ἀπ' αὐ-
τῶν.

32 Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους·

Οὐχὶ ἡ καρδία ἡρεῶν καυχήσεται
ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῶν ἐν τῇ ἀ-
γῇ καὶ ὡς δηλοῖται ἐν ταῖς γρα-
φαῖς;

33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ ἡ-
μέρᾳ, ἐπίστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ
καὶ εὗρον συνθηρομένους τοὺς
δύο καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς,

34 Λέγοντας· Ὅτι ἡγήθη
Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμων.

35 Καὶ αὐτοὶ ἐξηγούντο τὸ
ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐ-
τῷ ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλοῦ-
σαν, αὐτὸς [ὁ Ἰησοῦς] ἔστη ἐν
σπῇ αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐ-
ρήνη ὑμῖν.

37 Πτοχθέντες δὲ καὶ ἡμῶν
γινώσκονται, ἰδοὺ πνεῦμα διαρ-
ρήν.

38 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι
ταραχμένοι ἵστί, καὶ διατί^δ ἡλι-
θισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς κα-
ταδίαις ὑμῶν;

39 Ἰδετε τὰς χεῖρας μου·
τοὺς πόδας μου· ὅτι αὐτὸς ἵ-
σταί με· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴ-
δτε ὅτι πνεῦμα σὰρκά καὶ ὀστέα
ἔχει, καθὼς ἐμεῖ διατρέψετε ἔχοντι^ε

40 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐπέδωκε
αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πό-
δας.

41 Ἐτι δὲ ἀπιστούντων αὐ-
τῷ ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ θαυμα-
σίων, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐχετε τι βί-
σιμος ἐνθάδε;

42 Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ
θύος ὁπτοῦ μέρος, καὶ ἀπὸ μι-
σίου κηρίου.

43 Καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐ-
τῶν ἔφαγεν.

^α sc. γιγχεμμία.

^β sc. ἱστικα.

^γ sc. γιγνημένα ἑαυτοῦ.

44 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι αἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ὅτι διὰ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωσίου, καὶ προφῆταις, καὶ ψαλμοῖς, περὶ ἐμοῦ.

45 Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὰς βιβλίας,^a τοῦ συνάγει τὰς γραφάς·

46 Καὶ ἔπειν αὐτοῖς· Ὅτι οὕτως γέγραπται, καὶ οὕτως ἴδμεν περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,

47 Καὶ παρευθῆναι ἐπὶ τῷ ἐνόμῳ αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφῃσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη,^b ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ.

48 Ὑμῖς δὲ ἔσθε μάρτυρες τούτων.

49 Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγέλλαι τοῦ πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμῖς δὲ καθίστατε ἐν τῇ πόλει [Ἱερουσαλὴμ,] ἕως^c οὐ ἐνδύσασθε δύναμιν ἐξ ὑψους.

50 Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς.

51 Καὶ ἔγένετο, ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, δίστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνέφικτο εἰς τὸν οὐρανόν.

52 Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης.

53 Καὶ ἦσαν διαπαντός ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνούντες καὶ εὐλογούντες τὸν Θεόν· [Ἀμήν.]

TO KATA

I O A N N H N

'ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. ι.

ΕΝ ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.

2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν.

3 Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ

χαρεῖς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν.

4 Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων·

5 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

^a sc. ἱνα.

^b sc. μετὰ τὸ πρῶγμα.

^c sc. τῷ χρεῖν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπισταλ-
μένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτοῦ^a
Ἰωάννης.

7 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν,
ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός,
ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ.

8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ'
^b ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φω-
τός.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ
φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμε-
νον εἰς τὸν κόσμον.

10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ
κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ ὁ
κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.

11 Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ
ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.

12 Ὅσοι δι' ἐλαβον αὐτὸν, ἔδω-
κεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ
γίνεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ
ὄνομα αὐτοῦ.

13 Οὐ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ
ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θε-
λήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ
ἐγεννήθησαν.

14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο
καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθα-
σάμικα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν
ὡς μοιγενοῦς παρὰ πατρός,) πλή-
ρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐ-
τοῦ, καὶ κέκραγε, λέγων· Οὗτος ἦν
ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος·
ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶ-
τος^c μου ἦν.

16 Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος
αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ
χάρειν ἀντὶ χάριτος.

17 Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσίου

ἰδύθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλή-
θεια τοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

18 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε
ὁ μονογενὴς υἱός, ὁ ὢν εἰς
τὸν πατέρα, ἐκεῖνος ἐξ

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ
τοῦ Ἰωάννου, ὅτι ἀπίστ
Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων
καὶ Λευῖται, ἵνα ἐρωτήσ
τόν· Σὺ τίς εἶ;

20 Καὶ ἀπολόγησι,
ῥηίσαντο· καὶ ἀπολόγησ
οὐκ εἰμί ἐγὼ ὁ Χριστός.

21 Καὶ ῥώτησαν αὐ-
τόν· Ἡλίας εἶ σύ; Κ
Οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης
Καὶ ἀπεκρίθη· Οὐ.

22 Εἶπον οὖν αὐτῷ·
ἵνα ἀποκρισὶν δῶμεν τοῖς
σιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ

23 Ἐφη· Ἐγὼ ὁ φω-
τός ἐν τῇ ῥήματι· Εὐθύ
ὁδὸν Κυρίου· καθὼς εἶπεν
ὁ προφήτης.

24 Καὶ οἱ ἀπισταλμα-
ὶ τῶν Φαρισαίων·

25 Καὶ ῥώτησαν αὐ-
τόν· εἶπον αὐτῷ· ὅτι οὖν βαπ-
τίζεις σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστός, εὐτι-
οῦτε ὁ προφήτης;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς
καὶ, λέγων· Ἐγὼ βαπτί-
ζω· μένος δὲ ὑμῶν ἐστὶ
μυῖς οὐκ εἶδατε·

27 [Αὐτὸς ἵσταν] ὁ ὃς
ἐρχόμενος, [ὅς ἐμπροσθέν
γοιεν]· οὐ ἐγὼ οὐκ εἰμί ὁ
λύσω αὐτοῦ τὸν ἱεράντα
δηματος.

c. ἦν. d sc. εἰς ταῦτα ἦλθεν. e sc. προ τῆς ἐξουσίας. f sc. εἰμαι.

28 Ταῦτα ἐν Βηθαθαῶ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἱερουσαλὴμ, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἡμέρᾳ ἐπαύριον βλίπτει [ὁ Ἰωάννης] τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει· Ἰδοὺ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ὁ αἶρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

30 Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὅστις μου ἔρχεται ἄνω, ὅς ἐμπροσθέν μου ἔγειται· ὅτι πρῶτός ἔμεινεν ἔμεινεν.

31 Καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων.

32 Καὶ ἡμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων· Ὅτι τίθειαι τὸ Πνεῦμα καταβαίνειν ἅπασι περιστρεφάμενοι ἐξ οὐρανοῦ, καὶ μένουν ἐπ' αὐτόν.

33 Καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ὁ πίμπλας με βαπτίζων ἐν ὕδατι, ἐκείνός μοι εἶπεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαίνειν καὶ μένειν ἐπ' αὐτόν, αὐτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

34 Καὶ γὰρ ἵδρακα, καὶ μεμαρτύρηκα, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

35 Τῇ ἡμέρᾳ ἐπαύριον πάλιν εἰσῆλθεν ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο.

36 Καὶ ἡμολόφας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέγει· Ἰδοὺ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ.

37 Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ.

38 Στραφείς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ

διωσάμενος αὐτοὺς ἀκολουθεῦντας, λέγει αὐτοῖς·

39 Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, (ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, Διδάσκαλε,) τοῦ μένεις;

40 Λέγει αὐτοῖς· Ἐρχεσθι καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον τοῦ μένεις· καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα [δὲ] ἦν ὡς δεκάτη.

41 Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ.

42 Εὐρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ· Εὐρέκαμεν τὸν Μωσῆν, ὃ ἐστι μεθερμηνεύμενον, [ὁ] Χριστός.

43 Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμολόφας [δὲ] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἰ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰακώβ· σὺ κληθήσῃ Κηθῆς· ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος.

44 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἠθέλησεν [ὁ Ἰησοῦς] ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὐρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ μοι.

45 Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαιᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρείου καὶ Πέτρου.

46 Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁς ἔγραψεν Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ, καὶ οἱ προφῆται, εὐρέκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ.

47 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ·

^a sc. ἡμέρα.

^b sc. pro περίτρος.

Ἐκ Ναζαρεθ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἐρχου καὶ ἴδε.

48 Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοῦ· Ἴδε, ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι.

49 Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὅντα ὑπὸ τὴν συκῇ, εἶδέν σε.

50 Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

51 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι· Εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις· μίζω τούτων ὅψι.

52 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν· Ἀπ' ἄρτι ὄψισθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Κεφ. β'. ΙΙ.

ΚΑΙ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμου ἔγιντο ἐν Κανά τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

2 Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

3 Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.

4 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί μοι σοί, γύναι; οὐκ ἔχω ἢ ἡ

..

ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς

διακόνοις· Ὁ, τί ἂν λέγῃ ποιῆσατι.

6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίας ὅξ κείμεναι κατὰ τὸν καὶ τῶν Ἰουδαίων, χαροῦσαι τρεπτάς δυο ἢ τρεῖς.

7 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος ἐγόμεσαν αὐτὰς ἕως αἴνου.

8 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Σατε νῦν, καὶ φέρετε τῇ κλίνῃ. Καὶ ἤνεγκαν.

9 Ὡς δὲ ἐγένεστω ὁ κλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γινέσθαι (καὶ οὐκ ἦν παῖς ἐκεῖ διὰ τοῦ ἡδύσαν οἱ ἡντληῖ ὕδωρ) φωνῇ τὸν νεμφίον τρεῖς κλινος,

10 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἦν ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν θεοῦ, καὶ ὅταν μεθύσθῃσι, ἐλάσσω· σὺ τιτῆρηκας τὸ αἶνον ἕως ἄρτι.

11 Ταύτην ἐποίησε τῇ τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ ἐφάνησαν αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν τὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη πρηνόμην, αὐτὸς καὶ ἡ μητέρα αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἔσαν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἐγγύς ἦν τὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀπέβη σόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ πωλοῦντας βόας καὶ προβάτα περιστρεφάς, καὶ τοὺς κληρονομήσαντας.

15 Καὶ ποιήσας φρε

ἐκ σχολίων, πάντας ἐξέσκαλιν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρόδοτα καὶ τοὺς βόας· καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχευε τὸ κέρμα, καὶ τὰς τραπέζας ἀπέστρεψεν·

16 Καὶ τοῖς τὰς περισσεύας πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐν ταῦθ'· μὴ ποιῆτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἑμπορίου.

17 Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι γινεσκεμένοι ἱστίῳ· Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατίφαγί με.

18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς;

19 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Δύσκει τὸν οἶκον τούτων, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἑγερθεῖ αὐτόν.

20 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τισσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτισιν ἠποδομήθη ὁ οἶκος οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἑγερεῖς αὐτόν;

21 Ἐκείνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

22 Ὅτι οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τούτου ἔλεγεν [αὐτοῖς]· καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ, καὶ τῇ λόγῳ ᾗ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πᾶσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.

24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας·

25 Καὶ ὅτι οὐ χεῖρας εἶχεν,

ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἠγινώσκει τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Κεφ. γ'. ΙΙΙ.

ἮΝ δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικάνδριος εἰςμα αὐτῷ, ἀρχιεπὶ τῶν Ἰουδαίων.

2 Οὗτος ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νοκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, αἶδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐκλήνθης διδασκαλός· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιῇς, ἢν μὴ ἡ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ἢν μὴ τις γεννηθῇ ἕνθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

4 Λέγω πρὸς αὐτὸν ὁ Νικάνδριος· Πᾶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γένοι ἂν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ διύττειν ἰσιλθεῖν, καὶ γεννηθῆναι;

5 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ἢν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνύματος, οὐ δύναται εἰσιλθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6 Τὸ γεννημένους ἐκ τῆς σαρκὸς, σὰρξ ἱστί· καὶ τὸ γεννημένους ἐκ τοῦ Πνύματος, πνίμα ἱστί.

7 Μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπέν σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἕνθεν.

8 Τὸ πνίμα, ὅπου θέλει, πνί· καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἱστί πᾶς ὁ γνημένος ἐκ τοῦ Πνύματος.

9 Ἀπεκρίθη Νικodemος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πᾶς δύναται ταῦτα γινῆσθαι;

10 Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις;

11 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ὅτι ὃ εἶδαμιν λαλοῦμεν, καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετι.

12 Εἰ τὰ ἐπίγραμμα εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς, ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύετε;

13 Καὶ οὐδὲς ἀνέσχεκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.

14 Καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψωσε τὸν ἄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψώθηται διὰ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

15 Ἰνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

16 Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

17 Οὐ γὰρ ἀπίστευεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ

μᾶλλον τὸ σκοτός, ἢ τὸ ἥν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα.

20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πρᾶττον, μισοῖ τὸ Φῶς· καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ Φῶς, ἵνα μὴ ἴδῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ ποιῶν τὰς ἀλήθειας ἔρχεται πρὸς τὸ Φῶς, ἵνα ἴδῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἐστὶν ἐργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν εἰς αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν Ἰουδαίαν γῆν· καὶ ἐκεῖ διήμειν αὐτῶν, καὶ ἐδίδασκεν.

23 Ἡ δὲ καὶ Ἰωάννης τίθων ἐν Αἰνῶν, ἐγγύς τοῦ λέγει, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἐκίμαι παρηγόρητο, καὶ ἐβάπτισεν.

24 Οὕτω γὰρ ἦν βύβαιον εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰωάννη περὶ καθαρισμοῦ.

26 Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ἀνὴρ καὶ εἶπον αὐτῷ· Ραββί ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου σὺ μαμαρτυρήσας, ἰδοὺ βαπτίζεις, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ πιν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος βάπτειν υἱόν, ἐὰν μὴ ᾖ αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

28 Αὐτοὶ ἡμεῖς μετὰ μὲν εἰπὼν· Οὐκ εἰμὶ ἡ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπίσταται ἐμὶ ἔμπροσθεν ἱκένου.

29 Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, φίλος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ἐστὶ καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου.

ἵνα δὲ ἔστιν ἡ κρίσις, ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον· ὁ ἀνθρώπου

Αὕτη οὖν ἡ καρὰ ἢ ἰμὸς πεπλέ-
ρῃται.

30 Ἐκύναν δι' αὐξάνει, ἰμὸς
δὲ ἐλαττοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνθρωπος ἐρχόμενος, ἐπά-
ται πάντων ἱστίῳ· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς,
ἐκ τῆς γῆς ἵστί, καὶ ἐκ τῆς γῆς
λαλεῖ. Ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμε-
νος, ἐπάται πάντων ἱστίῳ.

32 Καὶ ὁ Ἰσραὴλ καὶ ἤκουσε,
τοῦτο μαρτυροῦν καὶ τῇ μαρτυ-
ρίᾳ αὐτοῦ οὐδὲς λαμοῦσθαι.

33 Ὁ λαὸς αὐτοῦ τὴν μαρ-
τυρίαν, ἐσφράγγισεν ὅτι ὁ Θεὸς
ἄληθής ἐστιν.

34 Ὅτι γὰρ ἀπίστευεν ὁ Θεός,
τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖν οὐ
γὰρ ἐκ μήτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ
πνεῦμα.

35 Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν,
καὶ πάντα δίδωκεν ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ.

36 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱόν,
ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπισθῶν
τῷ υἱῷ, οὐκ ἔσται ζωὴν, ἀλλ' ἡ
ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐν' αὐτῷ.

Κεφ. δ'. ιν'.

Ως οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤ-
κουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς
πλείονας μαθητὰς πωλεῖ καὶ βαπτί-
ζει ἢ Ἰωάννης,

2 (Καὶ τοιοῦτος Ἰησοῦς αὐτὸς
οὐκ ἐκπίπτει, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ)

3 Ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ
ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4 Ἐδὼ δὲ αὐτὸν διέχοντα
δυσὶ τῆς Σαμαρείας.

5 Ἐρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς
Σαμαρείας, λεγομένην Συχαρ, πλη-

σας τοῦ χωρίου ὃ ἵδων Ἰακώβ
Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

6 Ἦν δὲ καὶ πηγὴ τοῦ Ἰα-
κώβ· ὃ οὖν Ἰωσήφ, κηπουρὸς
ἐκ τῆς οὐρανοῦ, ἐκαθίστα αὐτὸς
ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὅρα ἦν ὅτι ἔστα.

7 Ἐρχεται γὰρ ἐκ τῆς Σα-
μαρείας ἀνέλθων ὕδατος· λέγει αὐ-
τῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πῶν.

8 (Οἱ γὰρ μαθεὶται αὐτῷ
ἀπειθαλιόμενος εἰς τὴν πόλιν, ὅτι
τρεφὰς ἀγαθάσκει.)

9 Λέγει οὖν αὐτῇ ὁ γυνὴ ὁ
Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος
εἶ, παρ' ἡμῶν πῶν αὐτῇ, οὕτως
γυναικὸς Σαμαρετιδὸς; (ὃ γὰρ
συγχωρεῖται Ἰουδαῖοις Σαμαρεῖ-
ταις.)

10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶ-
πεν αὐτῇ· Εἰ ἴδως τὴν καρδίαν τοῦ
Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι·
Δός μοι πῶν· σὺ αἶς ἔγνωσας αὐ-
τὸν, καὶ ἴδων αἶς σοι ὕδατος ζῶν.

11 Λέγει αὐτῇ ὁ γυνὴ· Κύ-
ριε, ἐστὶ ἀντλημα ἔχων, καὶ τὸ
φρέαρ ἐπὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις
τὸ ὕδατος τὸ ζῶν;

12 Μὲ σὺ μνηστὴρ εἶ τοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ἐς ἴδων ἡμῶν
τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπι, καὶ
εἰ οὖν αὐτοῦ, καὶ τὰ ὄφθαλμα
αὐτοῦ;

13 Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς, καὶ
εἶπεν αὐτῇ· Πῶς ἐπίσθαις ἐκ τοῦ
ὕδατος τούτου, διψῶντι πάλιν

14 Ὁς δ' αἶς πῶν ἐκ τοῦ ὕδα-
τος ὃ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὲν
διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ
ὕδατος ὃ δώσω αὐτῷ, γινώσκει
αὐτὴ πηγὴ ὕδατος· ἀλλοιῶν
ζωὴν αἰώνιον.

15 Λόγι πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή·
Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα
μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε
ἀντλήν.

16 Λόγι αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ
πατήρ, φάνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ
ἐγὼ ἐνθάδε.

17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπεν·
Οὐκ ἔχω ἄνδρα· Λόγι αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας· Ὅτι ἄνδρα
οὐκ ἔχω.

18 Πῖντι γὰρ ἄνδρας ἔσχα·
καὶ ἐγὼ ἐν ἔμοις, οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ·
τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας.

19 Λόγι αὐτῇ ἡ γυνή· Κύριε,
διὰ τοῦτο ἐπεφάνης ἐγὼ.

20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ
τῷ ὄρει προσκύνουσιν· καὶ ἡμεῖς
λέγομεν ὅτι ἐν Ἱερουσολύμοις ἐστὶν ὁ
τοῦτο ὁμοῦ διὰ προσκυνεῖν.

21 Λόγι αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύ-
μαι, πιστεύσόν μοι, ὅτι ἔρχεται
ὥρα, ὅτι οὗτοι ἐν τῷ ὄρει τούτῳ,
οἱ ἐν Ἱερουσολύμοις προσκυνήσονται
ἐπὶ στείρ.

22 Ἡμεῖς προσκυνεῖτε ὁ οὐκ
οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὁ οἴ-
δαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων ἐστίν.

23 Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ
οἱ ὄντες, ἐπεὶ αἱ ἀληθείαι προσκυ-
νοῦσι καὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν
πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ
ὁ πατήρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσ-
κυνήσοντας αὐτόν.

24 Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς
προσκυνήσοντας αὐτὸν, ἐν πνεύματι
καὶ ἀληθείᾳ διὰ προσκυνεῖν.

25 αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα

ὅτι Μωσῆς·
Χειροτόμος· ἐπεὶ
γὰρ ἐμὴν πα-

26 Λόγι
ἡμῶν, ὁ λαλῶν

27 Καὶ ἡ
μαρτυρεῖται αὐτῇ

ἐπεὶ μετὰ γυναι-
κὸς ἐστὶν ὁ

λαὸς μου· αὐτῇ
28 Ἀφῆκε

τῆς ἡ γυνή,
πολεῖν, καὶ λ-

29 Δεῦτε,
ἐπὶ μοι πάντες

αὐτοὺς ἐστιν ὁ
30 Ἐξῆλθε

λαὸς, καὶ ἔρχ-

31 Ἐν [δὲ]
τῶν αὐτὸν οἱ

ῥαββῖν, φάγου.

32 Ὁ δὲ
βρώσιν ἔχον φ

οἶδατε.

33 Ἐλεγε
πρὸς ἀλλήλους

αὐτῶν φαγεῖν·

34 Λόγι α
μὴν βρώμα ἐσ-

λαῖμα τοῦ πέμ-

λιώσαν αὐτοῦ·

35 Οὐχ ἡ
τετραμέννος ὁ

ἔρχεται· Ἰδοὺ
ῥατι τοὺς ὀφί-

διασκαθεῖ τὰς
ἡσὶ πρὸς διεγί-
36 [Καὶ]
λαμβάνει, καὶ

μας, ἐπὶ τῇ^α προσηκόντῃ καλυμ-
βούρῃ. ἡ ἐπιλεγμένη Εὐαγγέλι-
στασία, ποῦτι σταθὺς ἔχουσα.

Ἡ ἐν ταύταις κατεκείμετο πλῆ-
θος πάλιν τῇ ἀποφύοντων, τυ-
φλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδιχαμένων
τῇ τοῦ ἰθαυτοῦ κινήσει.

Ἡ Ἀγγέλιος γὰρ κατὰ καιρὸν
παρουσία τοῦ ἐν καλυμβούρῃ, καὶ
ἐκάρηται τὴν ἰδέαν^α ὅτι οὐκ ἐπὶ
ταῖς ἐκείναις κατὰ τὴν τακτικὴν τοῦ
ἰθαυτοῦ, ἰσχυρῶς ἐκίνητο, ὅτι ἀποφύ-
οντος ἐκείνῃς ἐκίνητο.

Ἡ ἢ δὲ τῇ ἀνθρώπων ἐκείνῃ,
ἐκάρηται [καὶ] ἐκείνῃς ἔχοντι ἐν
τῇ ἀποφύοντι.

Ἡ τοῦτο ἴσως ὁ ἰθαυτοῦ κα-
τεκίμετο, καὶ γινώσκων ὅτι πάλιν
ἐπὶ χεῖρῃ ἔχοντι, λόγῳ αὐτῷ.
Ὅθεν ἰσχυρῶς ἐκίνητο;

Ἡ Ἀποφύοντος αὐτῷ ὁ ἀποφύον-
τος, ἀποφύοντος ἐκείνῃς, ἴσως,
ἐκείνῃς ἐκίνητο τὸ ἰθαυτοῦ, βαλλή-
ται ὅτι κατεκίμετο ἐκείνῃς ἐν ὅττι δὲ
ἐκίνητο, ἐκείνῃς, ἄλλος πρὸς ἐκείνῃς
κατεκίμετο.

Ἡ Ἀποφύοντος αὐτῷ ὁ ἰθαυτοῦ ἔ-
χοντος, ἀποφύοντος τὸν κατεκίμετο τοῦ,
κατεκίμετο.

Ἡ καὶ ἐκείνῃς ἐκίνητο ἰσχυρῶς ὁ
ἀποφύοντος, καὶ ἐπὶ τὸν κατεκίμετο
ἐκείνῃς, καὶ κατεκίμετο. ἢ δὲ ἐκείνῃς
ἐκίνητο ὅτι ἐκίνητο τῇ ἐκείνῃς.

Ἡ Ἐκείνῃς οὐκ οἱ ἰθαυτοῦ τῷ
κατεκίμετο. Σαφές ἐστίν, ὅτι
ἐκείνῃς τὸν κατεκίμετο.

αὐτοῦ τὸν κατεκίμετο τοῦ
ἐκείνῃς.

12 Ἡρώτησαν οὖν
ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος ὁ ἐπὶ
τὸν κατεκίμετο σου, κ
τι;

13 Ὁ δὲ ἰαθῆς ὁ
ἐστὶν ὁ γὰρ ἰθαυτοῦ ἐκ
λου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.

14 Μετὰ ταῦτα
τὸν ὁ ἰθαυτοῦ ἐν τῷ ἰθαυ-
τῷ. Ἰδε, ἰσχυρῶς γὰρ
τι ἀμάρταν, ἴσως μὴ λ
γίνεται.

15 Ἀπῆλθεν ὁ αὐ-
τῷ ἀγγέλιος τοῖς ἰθαυτοῦ
οὖς ἐστὶν ὁ ποιήσας κ

16 Καὶ διὰ τοῦτο
ἰθαυτοῦ οἱ ἰθαυτοῦ, [ἰ-
θαυτοῦ ἀποφύοντος,]
ἐκείνῃς ἐκίνητο.

17 Ὁ δὲ ἰθαυτοῦ
αὐτοῖς. Ὁ πατήρ μου
ἐργάζεται, καὶ γὰρ ἐργά-
ζεται.

18 Διὰ τοῦτο οὐκ ἐ-
στὶν αὐτοῖς οἱ ἰθαυτοῦ ὅτι
ὅτι οὐ μόνον ἐκείνῃς τὸ
ἀλλὰ καὶ κατεκίμετο ἰθαυ-
τοῦ, ἴσως ἐκείνῃς ποιῶν

19 Ἀποφύοντος οὖν
καὶ ἐπὶ αὐτοῖς. Ἀπῆλ-
θεν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς
ἐκείνῃς οὐδὲν, ἴσως μὴ τι
κατεκίμετο ποιῶντα ὁ γὰρ
ὁ υἱὸς τῷ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς
ποιῶν.

20 Ὁ γὰρ πατήρ
ὁ υἱὸς, καὶ πάντα δύναται
ὁ υἱὸς ποιῶν καὶ μὴ

ἢ ὅτι ἐν ταύτῃ ἐκείνῃς.

ἢ ὅτι χεῖρ

αὐτῷ ἔργον, ἵνα ὑμῶς
π.

σπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγεί-
νετους καὶ ζωοποιῇ,
ὁ υἱὸς, οὗς θίλει, ζωο-

θεῖ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει
λλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαι
οὐκ

πάντες τιμᾶσι τὸν υἱόν,
αἷσι τὸν πατέρα. Ὁ
τὸν υἱόν, οὐ τιμᾷ τὸν
πῦμφαντα αὐτόν.

καὶ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
οὐ μου ἀκούουσιν, καὶ πι-
πύμφαντί με, ἔχου ζῶν
καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχη-
ται μεταδίδωκεν ἐκ τοῦ πα-
τὸς ζῶν.

καὶ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἔρχομαι, καὶ νῦν ἔστιν, ὅτι
ἀκούονται τῆς φωνῆς τοῦ
θιῶν· καὶ οἱ ἀκούσαντες

σπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχου
καὶ αὐτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ
νῦν ἔχου ἐν αὐτῷ.

καὶ ἔξουσιν ἔδωκεν αὐ-
τοῖς κρίσιν πάλιν, ὅτι υἱὸς ἀν-
τί.

Δαριμάζετε τοῦτο· ὅτι
καὶ ἐν ἡ πάντες οἱ ἐν ταῖς
ἀκούονται τῆς φωνῆς

οἱ ὑπερεξουσιν αἱ τὰ
οἰσάντες, εἰς ἀνάστασιν
καὶ τὰ φεῦλα πρέξαντες,
αὖτις κρίσιν.

ἰδοὺ καὶ ἔρχομαι, καὶ
οἱ κρίσιν αἱ ἐκείνη· δικαίω-

ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θίλημα τὸ
ἰμὸν, ἀλλὰ τὸ θίλημα τοῦ πύμ-
ψαντός με [πατρός.]

31 Ἐὰν ὁ γὰρ μαρτυρῶ περὶ
ἑαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν
ἀληθής.

32 Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν
περὶ ἑαυτοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής
ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ
ἑαυτοῦ.

33 Ὑμῖς ἀπιστοῦσθε πρὸς
Ἰωάννην, καὶ μαμαρτύρηται τῇ
ἀληθείᾳ.

34 Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου
τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ
ταῦτα λέγω ἵνα ὑμῖς σωθῆτε.

35 Ἐκείνος ὃς ὁ λῦχος ὁ πα-
ρμένος καὶ φαίνει ὑμῖς δι' ἀτιμά-
σας ἀγαλλιασθήσεται πρὸς ἄρην
ἐν τῇ φωνῇ αὐτοῦ.

36 Ἐγὼ δὲ ἔχου τὴν μαρτυ-
ρίαν μου τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ
ἔργα αἱ ἔδωκεν μοι ὁ πατὴρ ἵνα
τιμωρῶ αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα
αἱ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἑαυτοῦ
ὅτι ὁ πατὴρ με ἀπὸσταλεῖ.

37 Καὶ ὁ πύμφος με πατὴρ,
αὐτὸς μαμαρτύρηται περὶ ἑαυτοῦ·
οὕτως φωνῇ αὐτοῦ ἀκηκόασι πᾶ-
ντα, οὕτως οἶδες αὐτοῦ ἰσχυρά-
ται.

38 Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οἱ
ἔχου μένοντα ἐν ἑαυτῷ· ὅτι ἐν ἀπί-
στου ἐκείνους, τοῦτο ὑμῖς οὐ
πιστεύετε.

39 Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι
ὑμῖς δοκᾶτε ἐν αὐταῖς ζῶν ἀνά-
κειν ἔχου· καὶ ἐκείνη αὖτις μαρ-
τυροῦμαι περὶ ἑαυτοῦ.

40 Καὶ οὐ θί-
μα, ἵνα ζῶν ἔχου

41 Δίδωσι παραδείγματα οὐ λαμβάνει.

42 Ἄλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀνάγκην τοῦ ἔθνους οὐκ ἔχετε ἐν θυμῷ.

43 Ἐγὼ ἐλάλῃμι ὑμῖν ἐν τῷ ἐνέματι τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε αὐτὸ· καὶ ἄλλας ἐλάλῃμι ὑμῖν, οὐ λαμβάνετε τὴν ἰσχυρίαν λέγειν.

44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι. Δίδωσι παραδείγματα λαμβάνοντας, καὶ τὴν δίδωσι τὴν παραδειγματισμένην τοῦ οὐ ζῆντος;

45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ καταδικάζω ὑμᾶς πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ ὢν, Μωσῆς, οὐκ ἐν ὁμοίᾳ ἐλπίζετε.

46 Κι γὰρ ἐπιστεύετε Μωσῇ, λατρεύετε αὐτὸν ὡς θεόν· ἐπεὶ γὰρ ἐμοῦ οὐκ οὐκ ἐλπίζετε.

47 Κι δὲ τοῖς ἐκείνου γραμμένοι οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς φησὶ πιστεύετε;

Κεφ. σ'. vi.

1 Μὴ τὰ ταῦτα ἀπῆλθον ὁ Ἰησοῦς εἶσαι τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος.

2 Καὶ ἐκαλοῦντο αὐτῷ ὄχλος πολλός, ὅτι ἰσχυρὸν [αὐτοῦ] τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησεν ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.

3 Ἀπῆλθεν δὲ εἰς τὸ ἔρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

4 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰουδαίας.

5 Ἐπορεύθη οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς καὶ διαστάμηνους ὅτι

πολλὸς ὄχλος ἔρχεται πρὸς λέγειν πρὸς τὸν Φίλιππον ἀγαθόν· ἀρετὴν, ὡς οὕτως;

6 Τοῦτο δὲ εἶπε αὐτὸν αὐτὸς γὰρ πᾶσι καὶ.

7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Διακόνος παρακρίσας ἀρετὴν αὐτοῖς, ὅτι ἔκαστος βραχὺ τι λάβῃ.

8 Λέγει αὐτῷ εἰς τὸ θεῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας, Σίμωνος Πέτρου.

9 Ἔστι παιδάρεμος ὁ ἔχων πίττε ἀρετῶν πρὸς δύο ἑκατάρια· ἀλλὰ ταῦτα εἰς τοσοῦτους;

10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀνθρώπους· Ἦν δὲ χίρτος πολλὸς ἐν Ἀπίστοις οὖν οἱ ἄνδρες· μὲν ὅτι πεντακισχίλια.

11 Ἐλαβε δὲ τοὺς Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας τοὺς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅσοι ἦσαν.

12 Ὡς δὲ ἐτεπλήσθη γινώσκοντες τὰ περισσεύσαντα, ἵνα μή τι ἀπόληται.

13 Συτήγαγον οὖν, ἵνα δώδεκα κοφίνους καὶ ἑκατὸν πίττες ἀρετῶν τῶν ἀπείριστον τοῖς βιβρα.

14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἐποίησαν σημεῖον ὁ Ἰησοῦς· ὅτι οὕτως ἔστιν ἀληθὺς

ο ἰσχυόμενος εἰς τὸν και-

ρηνὸς αὐτοῦ, γινώσκων ὅτι μέλ-
λησθαι καὶ ἀρπαλίσαι αὐ-
τοῖς αὐτὸν βασιλείαν,
εἰς πάλιν εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ.

Ὡς δὲ εἰς αὐτὸν ἐγένετο, κατ-
ἰμαθηταὶ αὐτῷ ἐπὶ τῷ
ω.

αὶ ἰσχυόμενος εἰς τὸ πλάσι,
πύκνω τῆς θαλάσσης εἰς
ιοῖμα. Καὶ ἐποτα ἦν
καὶ οὐκ ἐλάσθη πρὸς
Ἰησοῦς.

Ἡ τε θάλασσα, ἀίμας
ἰπύκνωτος, διαγυρίτω.
ἐλαλακέναι^α αὐτὸν εἰς στο-
μαχόν^β αὐτοῦ ἢ τριάντα,
ἰ τὸν Ἰησοῦν περιπατῶ-
ντος θαλάσσης, καὶ ὄγγος
ἰσο γινώσκων καὶ ἐρωσθε-

ο δὲ λόγῳ αὐτοῦ· Ἐγὼ
ἰ φεῦθε.

Ἡθελον αὖν λαβῶν αὐτοὺς
λαῖον καὶ εἰσὶν τὸ πλά-
σι ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἢ οὐκ

ἦν ἐπαίριον ὁ ὄχλος ἰ
πύκνω τῆς θαλάσσης, ἰδὼν
αἰρῶν ἄλλα οὐκ ἦν οὐκ,
ἰ [αἰὶν, εἰς ὃ οὐκ αὐτὸν αὐ-
τοῦ,] καὶ ὅτι αὐτὸν στο-
μαχὸς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰη-
σοῦς πλάσιον, ἀλλὰ μόνον
καὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς

Ἄλλα δὲ ἦλθε πλάσιον
εἰσὶν ὄγγος τῷ τῷ, καὶ

αὐτοῦ ὄγγος τῷ ὄγγος, ἀπὸ
μαθητῶν τῷ Ἰησοῦ.

24 Ὅτι αὐτὸν ὁ ὄχλος ὅτι
Ἰησοῦς αὐτὸν καὶ οὐκ ὁ αὐ-
θηταὶ αὐτοῦ, οὐκ αὐτὸν καὶ
εἰς τὸ πλάσι καὶ ἰδὼν εἰς Καστε-
ρῶνα, ζῆτοντες τὸν Ἰησοῦν.

25 Καὶ ἰσχυόμενος αὐτοῦ πύκνω
τῆς θαλάσσης, αὐτοῦ αὐτοῦ Ἰη-
σοῦ, πύκνω αὐτὸν γένετος;

26 Ἀπὸ τῆς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς
καὶ αὐτὸν Ἰησοῦς αὐτὸν ἰσχυ-
ζῆτοντες αὐτὸν εἰς τὸ πλάσι
ἀλλ' ὅτι αὐτὸν ἰσχυόμενος
καὶ ἰσχυόμενος.

27 Ἐργαζόμενος αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν
τὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ τὸν Ἰη-
σοῦν τὸν αὐτοῦ εἰς τὸν αὐτοῦ,
ἦ ὁ αὐτοῦ τῷ αὐτοῦ αὐτοῦ Ἰη-
σοῦ τῷ αὐτοῦ ὁ αὐτοῦ ἰσχυ-
ζῆτοντες, ὁ αὐτοῦ.

28 Ἐστὼ αὐτὸν πρὸς αὐτοῦ τὸ
αὐτοῦ αὐτὸν ἰσχυόμενος τὸν Ἰη-
σοῦν τῷ αὐτοῦ;

29 Ἀπὸ τῆς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς καὶ
αὐτοῦ αὐτοῦ τῷ αὐτοῦ αὐτοῦ τὸν Ἰη-
σοῦν τῷ αὐτοῦ, αὐτὸν αὐτοῦ εἰς ὃ
αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ.

30 Ἐστὼ αὐτὸν αὐτοῦ τὸν αὐτοῦ
αὐτοῦ τὸ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ καὶ
αὐτοῦ αὐτοῦ τὸν αὐτοῦ;

31 Ὅτι αὐτοῦ αὐτοῦ τὸ αὐτοῦ
αὐτοῦ αὐτοῦ τὸν αὐτοῦ, αὐτοῦ αὐτοῦ
αὐτοῦ αὐτοῦ τὸν αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ
αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ.

32 Ἐστὼ αὐτὸν αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς
αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ τὸν αὐτοῦ
αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ
αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ

^α καὶ τὸν αὐτοῦ.

ση ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν.

33 Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν δίδους τῷ κόσμῳ.

34 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

35 Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, οὐ μὴ πεινάσῃ καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

36 Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἰωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε.

37 Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἔχει· καὶ τὸν ἔρχομενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω.

38 Ὅτι καταβίβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

39 Τοῦτο δι' ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με [πατρός,] ἵνα πᾶν ὃ δίδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

40 Τοῦτο δι' ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ διωκὼν τὸν υἱόν, καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 Ἐβήγγηζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

42 Καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡ τὸν πατέρα καὶ τὴν

μητέρα; Πῶς οὖν λέγει Ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέβη;

43 Ἀπεκρίθη [οὗν] ὁ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γινώσκτε ἀλλήλων.

44 Οὐδεὶς δύναται εἰλᾶμε, ἐὰν μὴ ὁ πατήρ, ὁ πέμψῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ [ἐν] τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

45 Ἔστι γεγραμμένον προφῆταις· Καὶ ἔσονται διδασκοὶ [τοῦ] Θεοῦ. Πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς μαθὼν, ἔρχεται πρὸς με.

46 Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα εἰώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ Θεοῦ· οὗτος εἰώρακε τὸν πατέρα.

47 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἔχει ζωὴν οὐρανίου.

48 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49 Οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ θάνατον.

50 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ὁ ἐξ αὐτοῦ φάγη καὶ μὴ ἀπίσται.

51 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἁρτοῦ σται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ δὲ, ὃν ἐγὼ δάσω, ἡ σὰρξ μου ἣν ἐγὼ δάσω ὑπὲρ τῆς τοῦ· ζωῆς.

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς τοὺς οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι σὰρκα φαγεῖν;

53 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ

τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ
ου, καὶ πῖναι αὐτοῦ τὸ αἷ-
μα· ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

Ὁ τρώγων μου τὴν σάρ-
κα πῖναι μου τὸ αἷμα, ἔχει
ζωὴν καὶ ἔγω ἀναστήσω
ἢ ἰσχυρὰ ἡμέρα.

Ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς
ῥοις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀλη-
θὲς πῶσις.

Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα,
καὶ πῖναι μου τὸ αἷμα, ἐν ἡμοῖ
ζῶν ἐν αὐτῷ.

Καθὼς ἀπίστιλέ με ὁ ζῶν
καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν πατέρα·
ἐσθίων με, καὶ αἰῶνος ζῶσι-
μὲν.

Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος, ὁ ἐκ
μοῦ καταβὰς· οὐ καθὼς
οἱ πατέρες ὑμῶν [τὸ μάν-
η ἀπίδαντο] ὁ τρώγων τοῦτον
οὐ, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.
Γαῦτα ἔπειν ἐν συναγωγῇ,
καὶ ἐν Καπερναούμ.

Πολλοὶ οὖν ἀκούοντες ἐκ
ἰσχυρῶν αὐτοῦ, ἔπειν Σαλη-
μον οὗτος ὁ λόγος· τίς δύνα-
ται τοῦ ἀκούειν;

Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυ-
τῷ γινώσκοντι περὶ τούτου
ἦν αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς·
ἡμεῖς σκανδαλίζω;

Ἐάν οὖν θεωρῇτε τὸν υἱὸν
θρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου
ἐθέτεται;

Γὰρ πνεῦμά ἐστι τὸ ζῶν· καὶ
τὰς οὐκ ὀφείλει οὐδέν. Τὰ
οὖν ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦ-
μα καὶ ζῶν ἐστιν.

64 Ἄλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες,
οἳ οὐ πιστεύουσιν. Ἦδη γὰρ ἐξ
ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ
πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παρε-
δόνων αὐτοῖν.

65 Καὶ εἰλεγεν· Διὰ τοῦτο εἶ-
πα ὑμῖν ὅτι οὐδὲς δύναται ἐλ-
θεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ἢ διδῶναι
αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς μου.

66 Ἐκ τούτου ἅ πολλοὶ ἀπ-
ῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ
ἐκείνη, καὶ οὐκ εἶπεν μετ' αὐτοῦ πε-
ριπατήσαν.

67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ θά-
μα· Μὴ καὶ ἡμεῖς σιλοῦμεν ἰσ-
χυρῶν.

68 Ἀπεκρίθη [αὐτῷ] αὐτῷ Σά-
μων Πίτρος Κύριε, πρὸς τίνα ἐπι-
λευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰῶνος
ἔχοντες.

69 Καὶ ἡμεῖς πιστοποιήσαμεν
καὶ ὁμολογούμεν ὅτι σὺ εἰ ὁ Χρῆ-
στος, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ [τοῦ ζῶν-
τος].

70 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ὅσα ἐγὼ ἡμεῖς τοὺς δόξα ἐξ-
ελξάμεν, καὶ ἐξ ὑμῶν εἰς διασπολὴν
ἐστιν;

71 Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰσίδωρον Σά-
μων Ἰσκαριώτην αὐτῷ γὰρ ἠ-
μελλεν αὐτὸν παραδοῖναι, ὡς ὅτι
ἐκ τῶν δόξα.

Κεφ. ζ'. vii.

ΚΑΙ περὶ τούτου ὁ Ἰησοῦς μετὰ
ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ
ἦλθεν ἐν τῇ Ἰερουσαλὴμ προσημα-
νίσαι, ὅτι ἐκτίσθη αὐτὸν οἱ Ἰερουσαλὴμ ἀπο-
στῆναι.

^a sc. χρίστος.

^b sc. χρίμα.

^c sc. τὸ πᾶν.

2 Ἦν δὲ ἰγγὺς ἡ ἰορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία.

3 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετάσθι ἐντιῦ-
θεν, καὶ ἕπαγα εἰς τὴν Ἰουδαίαν,
ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσωσι
τὰ ἔργα σου, ἃ ποιεῖς.

4 Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τί
ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρ-
σίᾳ εἶναι. Εἰ τὰῦτα ποιεῖς, φα-
νέρονται σικυτὸν τῷ κόσμῳ.

5 Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
ἐπίσταντες εἰς αὐτόν.

6 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ο καιρὸς ὁ ἡμῶν οὐκ ἔστιν·
ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε
ἔστιν ἔτοιμος.

7 Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν
ὑμᾶς· ἐγὼ δὲ μισῶ, ὅτι ἐγὼ μαρ-
τυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐ-
τοῦ πονηρὰ ἔστιν.

8 Ὑμῖς ἀνάστητε εἰς τὴν ἰορτὴν
ταύτην· ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς
τὴν ἰορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ
ἡμῶν οὐκ ἔστιν ἐπιπληρωταί.

9 Ταῦτα [δὲ] εἰπὼν αὐτοῖς,
ἦμιν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10 Ὡς δὲ ἀνέστησαν οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέστη
εἰς τὴν ἰορτὴν, εὐ φανερώς, ἀλλ'
ὥς ἐν κρυπτῷ.

11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζέτον
αὐτὸν ἐν τῇ ἰορτῇ, καὶ ἔλεγον· Ποῦ
ἔστιν ἱκεῖνος;

12 Καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ
αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις. Οἱ μὲν ἔλε-
γον· ὅτι ἀγαθὸς ἔστιν· ἄλλοι [δὲ] ἔλε-
γον· Οὐ· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.

13 Οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ
ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον
τῶν Ἰουδαίων.

14 Ἦδη δὲ τῆς ἰορτῆς ἡ
σκη, ἀνίστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν
καὶ ἰδιδάσκει.

15 Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰου-
δαῖοι· Πῶς οὗτος γινώσκει
οἱδὲ, μὴ μεμαθηκαίς;

16 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδασκαλία
ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με.

17 Ἐάν τις θέλῃ τὴν ἐ-
μὴν ποιῆν, γνώσεται τὴν
διδασκαλίαν, πότερον ἐκ τῶν ἐ-
στιν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λα-
λέω.

18 Ὁ ἀπ' ἐμαυτοῦ λα-
λέων, δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ
τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντός με
οὗτος ἀληθὴς ἔστιν, καὶ ὁ
ἀληθὴς οὐκ ἔστιν.

19 Οὐ Μωσῆς διδασκα-
λὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν
τὸν νόμον; τί με ζητεῖτε πο-
τεῖν;

20 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος· καὶ
εἶπεν· Δαιμόνιοι ἔχετε; τίς πο-
τεῖν ἀποκτείναι;

21 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς·
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν ἔργῳ ἐποιοῦν
πάντες θανάτου.

22 Διὰ τοῦτο Μωσῆς
καὶ ὑμῖν τὴν περιτομὴν, (καὶ
ἐκ τοῦ Μωσίου ἔστιν, ἀλλ'
πατέρων,) καὶ ἐν σαββάτῳ
τίμητι ἀνθρώπων.

23 Εἰ περιτομὴν λαμβάν-
οντες ἐν σαββάτῳ, ἵνα
ἴσθῃ ὁ νόμος Μωσίου, ἐμὴ
λέγετε ὅτι ὅλον ἀνθρώπων
ἐποίησα ἐν σαββάτῳ;

24 Μὴ κρίνετε κατ' ὅρα·
ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνετε.

25 Ἐλεγον οὖν τινες

αριμωῶν· Οὐχ οὗτος ἵστιν ἀποκτεῖναι·

Καὶ ἰδε, παρήντια λαλή, θὴν αὐτῷ λέγουσι μήποτε ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι ἵστιν [ἀληθῶς] ὁ Χριστός· Ἀλλὰ τούτοις οἶδαμεν πόθεν ὁ δὲ Χριστός ἔστιν ἔρχη· θὴς γινώσκου πόθεν ἵστιν.

Ἐκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγων· Ἰδате, καὶ εἰδате πόθεν εἰπὼν ἡμευτοῦ οὐκ ἐληλυθα, ἔστι ἀληθινός ὁ πέμψας με, ἵς οὐκ εἰδате.

Ἐγὼ [δὲ] εἶδα αὐτὸν, ὅτι αὐτοῦ εἰμι, καὶ ἐκείνός με ἀπί-

· Ἐξήτειν οὖν αὐτὸν πιάσαι· θὴς ἐπιβάλειν ἐπ' αὐτὸν τὴν ὅτι οὕτω ἐληλύθει ἡ ἄρα

Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἵσαι εἰς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον· Χριστός ἔστιν ἔλθῃ, μήτις σιμεία τούτων ποιήσει ὡς ἱποίησιν·

Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ γογγυζόντος περὶ αὐτοῦ καὶ ἀπίστειλαν οἱ Φαρι- καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, ἄσων αὐτόν.

Ἰστὶν οὖν [αὐτοῖς] ὁ Ἰη- "Ετι μικροὶ χρόνοι μὲθ' ὧ- μει, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα μου.

Ζητήσати με, καὶ οὐχ εὐρέ- καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ, ἡμεῖς οὐ εἰδῶν.

Ἐἴπῃ οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑ· Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύ-

ῖσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρέσαμεν αὐ- τόν· μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει περιεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλλήτας·

36 Τίς ἵστιν οὗτος ὁ λόγος ὅς ἐστι· Ζητήσати με, καὶ οὐχ εὐρέ- σати· καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ, ἡμεῖς οὐ δύνασθε εἰδῶν·

37 Ἐν δὲ τῷ ἔρχεσθαι ἡμεῖς τῷ μεγάλῃ τῆς ἡμέρας εἰστέκει ὁ Ἰη- σοῦς, καὶ ἔκραξεν, λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με, καὶ πίνετω.

38 Ὁ ποτιώων ὡς ἡμεῖς, καθὼς εἴπειν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρέουσιν ἵδατος ζῶντος.

39 (Τούτο δὲ εἴπειν περὶ τοῦ Πνεύματος ὃ ἡμεῖς λαμβάνομεν οἱ πιστεύοντες· ὡς αὐτὸν εἴπειν γὰρ ἦν Πνεῦμα ἁγίον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εὐδὶκτω ἰδοῦσάς.)

40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου, ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον· Οὗ- τός ἵστιν ἀληθῶς ὁ πρὸφῆτης.

41 Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτος ἵστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Με- γάλῃ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστός ἔρχεται·

42 Οὐχὶ ἡ γραφή εἴπειν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ, τῆς πόλεως ὅπου ἦν Δα- βὶδ, ὁ Χριστός ἔρχεται·

43 Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν.

44 Τίς δὲ ἤθελοι ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπιβί- λει ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς· Ἰκύνει· Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν·

ὁ ποῖον τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλος ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας.

35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ αἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

36 Ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλυθέρωσῃ, ὅπως ἐλευθέροι ἔσθε.

37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστέ· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.

38 Ἐγὼ δὲ ἰωρακα παρὰ τοῦ πατρὸς μου, λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ὁ ἰωρακατε παρὰ τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ποιεῖτε.

39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστὶν. Λέγου αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε [ἀν].

40 Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν.

41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ περιτέμνης οὐ γεγενήμεθα· ἵνα πατέρας ἔχομεν, τὸν Θεόν.

42 Εἶπεν [οὖν] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἀγαπᾶτε ἀν' ἐμὲ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἦκα· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκείνός με ἀπέστειλε.

43 Διατί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκοῦναι τὸν λόγον τὸν ἐμόν.

44 Ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ

πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιῆσαι· καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦτον ὃς ἐν τῇ ἀλήθειᾳ οὐκ ἐστίν· ὅτι οὐκ ἐστὶν ἀλήθεια· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῆς ἀληθείας λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἐστὶν, πατὴρ αὐτοῦ.

45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι.

46 Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλήθη περὶ ἁμαρτίας; εἰ [δὲ] ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι;

47 Ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ, ματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ κόσμου ἐστέ.

48 Ἀπεκρίθησαν [οὖν] οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐκ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμ'· ὅτι ὡς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι Σαμαρεῖται, καὶ δαιμόνιον ἔχεις.

49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς μὴ μάζετε μοι.

50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν τιμὴν μου· ἐστὶν ὁ ζητῶν καὶ πρὸς τὸν πατέρα μου.

51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν θάνατον οὐ μὴ ζωήσῃ αἰῶνα.

52 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι νικῶν ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανεν, οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· τις τὸν λόγον μου θάνατον οὐ μὴ ζωήσῃ.

53 Μὴ [οὖν] μερίζετε τὸν πατέρα ὑμῶν Ἀβραάμ, ὅτι θεὸς ἐστὶν; καὶ οἱ προφῆται ἀπὸ τίνος θανάτου σὺ ποιεῖς;

Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ ἔγωγε αὐτὸν, ἢ δέξαι μου οὐ· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δομαί, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἰὼν ἐστι.

Καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· οἶδα αὐτόν· καὶ ἐὰν εἶπω οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὁμοιος αὐτοῦ· ἀλλ' οἶδα αὐτόν, λόγον αὐτοῦ τηρῶ.

Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἴσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν, καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

ἔπειτα οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς Πιττήκοτον ἔφη οὕτως ἔ· ἡ Ἀβραάμ ἰσραήλ;

ἔπειτα αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀ· ἦν λίγῳ ὑμῖν, πρὶν Ἀβ· γινώσκειν, ἐγὼ ἔγωγε.

Ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλλω· ἵτον· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, [διελθὼν διὰ ἵτων· καὶ παρῆγεν οὕτως.]

Κεφ. Σ'. ΙΧ.

παράγων εἶδεν ἄνθρωπον ἐκ γυναικός.

αἱ ἡρώτησαν αὐτόν οἱ μα· ἵτον, λέγοντες· Ῥαββί, τίς, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, λὸς γυναικός;

ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς· Οὗτοι καὶ ἐγώ, οὗτοι οἱ γονεῖς αὐ· ἡ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα ὃ ἐν αὐτῷ.

μεθ' οὗ ἐργάζεσθαι τὰ ἔ· πέντε· ἵνα με ἵνα ἡμέρα ἵχεται νύξ, ὅτι οὐδεὶς δύ· γάζεσθαι.

ταὶ ἐν τῷ κόσμῳ ἡ, φῶς κόσμου.

6 Ταῦτα εἰπὼν, ἔκτευσεν χ· καὶ ἵποιος πηλὸν ἐκ τοῦ πτυσματος, καὶ ἐπέχερισ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τυ· λοῦ.

7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἵπαγε, νύξαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σι· λωάμ, (ὃ ἐρμηνεύεται, ἀπιστοκα· μένος.) Ἀπῆλθεν οὖν καὶ νύψατο, καὶ ἦλθε βλέπων.

8 Οἱ οὖν γείτονες, καὶ οἱ θει· ρούντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυ· φλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν;

9 Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δέ· Ὅτι ὁμοιος αὐ· τῷ ἐστιν. Ἐκείνος ἔλεγεν· Ὅτι ἐγὼ ἔγωγε.

10 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνέβησάν σοι οἱ ὀφθαλμοί;

11 Ἀπεκρίθη ἐκείνος, καὶ εἶ· πιν· Ἀνθρώπος, λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχερισ μοι τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπε μοι· Ἵπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ νύξαι. Ἀπελθὼν δὲ καὶ νύψάμενος, ἀνέβλεψα.

12 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκείνος; Λέγει· οὐκ οἶδα.

13 Ἀγούσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν.

14 Ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνι· ξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς.

15 Πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτόν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεπεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπίθη· κεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ νύψάμεν, καὶ βλέπω.

16 Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρι· σαίων τινές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος

οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σκόπειν αὐτὴν. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐταῖς.

17 Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἡνοίξῃ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὅτι προφῆτης ἐστίν.

18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέσληψεν, ἕως ὅτου ἠφάνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβάλεψαντος.

19 Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, ὃν ἡμεῖς λέγουμεν ὅτι τυφλὸς ἐγενήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει;

20 Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπον· Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγενήθη.

21 Πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἶδαμεν· ἢ τίς ἡνοίξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς; ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει.

22 Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἡδὴ γὰρ συντίθεντο αἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐτὰν ὁμολογήσῃ Χριστὸν, ἀπασυνάγωγος γένηται.

23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον· Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

24 Ἐφάνησαν οὖν ἐκ διευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ.

ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς ἐστίν.

25 Ἀπεκρίθη οὖν ἰσχυρῶς· Εἰ ἀμαρτωλὸς οὐκ οἶδα· ἐν οἷδ'α, ὅτι τυφλὸς ἄρτι βλέπω.

26 Εἶπον δὲ αὐτῷ· Ποιήσῃ σοι; πῶς ἡνοίξῃ ὀφθαλμούς;

27 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ἰσχυρῶς· καὶ οὐκ ἠκούσεν· ἀλλὰ πάλιν θέλειτε ἀκοῦν; ἡμεῖς θέλειτε αὐτοῦ μανθάνειν;

28 Ἐλιδόκησαν οὖν καὶ εἶπον· Σὺ εἰ μαθητὴς ἡμῶν δὲ τοῦ Μωσέως ἐστί.

29 Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι λαλάηκεν ὁ Θεός. Τοῦτο οἶδαμεν πόθεν ἐστίν.

30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τῷ μαρτύριῳ ἐστίν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν, καὶ ἀνέφθικεν ὀφθαλμοί.

31 Οἶδαμεν δὲ ὅτι λῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει· τίς θιστοῦς ἦ, καὶ τὸ θεῖον τοῦ ποιῆ, τοῦτον ἀκούει.

32 Ἐκ τοῦ αἵματος γεννήθη ὅτι ἡνοίξῃ τις ὀφθαλμοῦ γενησιν αὐτοῦ.

33 Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ τὸν Θεόν οὐκ ἠδύνετο ποιεῖν οὕτως.

34 Ἀπεκρίθησαν, καὶ αὐτῷ· Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ὄλως, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς ἵνα ἴδωμεν αὐτὸν ἵδωμεν.

^a Attice pro οὔτινος, sc. χρέου.

35 Ἦκουσιν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέ-
ωσαν αὐτὸν ἔξω· καὶ εὐρὺν αὐ-
τὸν, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς
τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

36 Ἀπεκρίθη ἐκείνος, καὶ εἶπεν·
Τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς
αὐτόν;

37 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Καὶ ἰδούκας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν
μετὰ σοῦ, ἐκείνος ἐστιν.

38 Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύ-
ριε· καὶ προσκύνῃσιν αὐτῷ.

39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς
πρῶτα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον
ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέ-
πωσι, καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ
γίνωνται.

40 Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φα-
ρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐ-
τοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμεῖς
τυφλοὶ ἴσμεν;

41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ
τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἵχετε ἁμαρ-
τίαν· νῦν δὲ λέγετε· Ὅτι βλέπω-
μεν· ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

Κεφ. Ι. κ.

ΑΜΗΝ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ
εἰσπερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν
αὐλήν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀνα-
βαίνειν ἀλλαχόθεν, ἐκείνος κλέπτης
ἐστὶ καὶ ληστής·

2 Ὁ δὲ εἰσπερχόμενος διὰ τῆς
θύρας, ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβά-
των.

3 Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει,
καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ ἀκούει· καὶ τὰ ἴδια πρόβα-
τα καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει
αὐτά.

4 Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα

ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν περιέ-
ται· καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκο-
λουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐ-
τοῦ.

5 Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολου-
θήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐ-
τοῦ· ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἄλλοτρίων
τὴν φωνήν.

6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκείνοι δὲ οὐκ
ἔγνωσαν, τίνα ἦν, ἃ ἐλάλει αὐ-
ταῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

8 Πάντες ὅσοι πρὸ ἡμοῦ ἦλ-
θον, κλέπται εἰσι καὶ λησταί·
ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρό-
βατα.

9 Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἡμοῦ
εἰς τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται· καὶ εἰς-
ελύσεται καὶ ἐξιλεύσεται, καὶ
τομὴν εὐρήσει.

10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ
μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπο-
λίσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι,
καὶ περισσὴν ἔχωσιν.

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ κα-
λός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προ-
βάτων.

12 Ὁ μισθωτὸς δὲ, καὶ οὐκ ὢν
ποιμὴν, οὐ οὐκ εἰσι τὰ πρόβατα
ἰδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον,
καὶ ἀφήσιν τὰ πρόβατα, καὶ φεύ-
γῃ· καὶ ὁ λύκος ἀρπάξῃ αὐτά,
καὶ σκορπίζῃ τὰ πρόβατα.

13 Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγῃ, ὅτι
μισθωτὸς ἐστὶ, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ
πρὸς τῶν προβάτων.

14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ κα-

λός, καὶ γινώσκω τὰ ἡμᾶ^α, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἡμῶν.

15 Καθὼς γινώσκω με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ γινώσκω τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.

16 Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· καὶ ἐγὼ δεῖ ἀγαγεῖν· καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι· καὶ γινήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν.

17 Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.

18 Οὐδεὶς αἶρου αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἑαυτοῦ· ἔξουσίαν ἔχω θῆναι αὐτήν, καὶ ἔξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

19 Σχίσμα οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους.

20 Ἐλέγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιοι ἔχου, καὶ μαίνεται·^β τί αὐτοῦ ἀκούετε;

21 Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιοι δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;

22 Ἐγένετο δὲ τὰ ἑκαίνικα ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμὼν ἦν.

23 Καὶ περιπατοῦ ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ [ταύτῃ] Σολομῶντος.

24 Ἐκύκλουν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἐως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἰρεῖς; εἰ

σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, εἰπὲ ἡμῖν.

25 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἰπὼν ὑμῖν καὶ οὐ πιστοῖς ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῇ τοῦ πατρὸς μου, ταῦτα περὶ ἐμοῦ.

26 Ἀλλ' ὑμεῖς οὐ· οὐ γὰρ ἔστι ἐκ τῶν προφῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν.

27 Τὰ πρόβατα τὰ φωνῆς μου ἀκούει, καὶ γὰρ αὐτὰ, καὶ ἀκολουθοῦσι·

28 Καὶ γὰρ ζῶν ἐν αἰῶνι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ οὐχ ἀπὸ αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

29 Ὁ πατήρ μου^γ με, μίζων πάντων· οὐδεὶς δύναται ἀρπάξει χειρὸς τοῦ πατρὸς μου.

30 Ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ μου.

31 Ἐδόξασαν οὖν^δ θοὺς οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα αὐτόν.

32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξεν τοῦ πατρὸς μου· διὰ τί ἔργον λιθάζετε με;

33 Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς· λέγοντες· Περὶ γου οὐ λιθάζομέν σε, ἃ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ πὸς ὦν, ποιῇς σκευτὸν ἐν

34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν ἡμῶν· Ἐγὼ εἶπα, θεοὶ εἰ

35 Εἰ ἐκείνους εἶπε ὁ

^α sc. πρόβατα.

^β sc. διὰ.

^γ sc. τὸν πατέρα.

ρος τοῦ Θεοῦ ἔγιντο, καὶ
καὶ λυθῆναι ἡ γραφή·
ἐν ᾧ πατὴρ ἡγάσθη, καὶ
ἐν ᾧ τὸν κόσμον, ἡμῖς
ὅτι βλασφημιῖς, ὅτι υἱ-
τοῦ Θεοῦ ἔμι;
ὁ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ
ιου, μὴ πιστεύετε μοι.
ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ἡμῶν μὴ
ἐν τοῖς ἔργοις πιστεύσατε·
καὶ πιστεύσατε ὅτι ἐν
πατὴρ, καὶ γὰρ ὁ ἐν αὐ-

ζήτουν οὐκ ἀλλίως αὐτὸν
καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χερὸς

αἱ ἀπῆλθε πάλιν πέραν
ἰσχυρῶς, ἐν τὸν τόπον, ὅπου
ἦς τὸ πρῶτον βαπτίζων·
ἐν ἐκί.

καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς
αὐτὸν λέγοντες· ὅτι Ἰωάννης
ὅν ἐποίησαν οὐδὲν πάντα
ἔπειτα Ἰωάννης περὶ τούτου,

καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκ αὐ-

Κεφ. ια'. xi.

τις ἀποστόλων, Λάζαρος,
ἐν τῇ κόρης Μαρ-
ίας τῆς ἀδελφῆς

ἐν δὲ Μαρίας ἡ ἀδελφή
Κύριον μύρω, καὶ ἐμα-
ς πόδας αὐτοῦ ταῖς θρι-
ξας ὅτι ἀδελφὸς Λάζαρος

ἵσταται οὐκ αἱ ἀδελφαί

πρὸς αὐτὸν, λέγουσαι· Κύριε, ἴδε,
ὁν Φιλιππῶν, ἀποστόλου.

4 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
Αὕτη ἡ ἀποστολή οὐκ ἔστι πρὸς θά-
νατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ
Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ
δι' αὐτῆς.

5 Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
Μάρθαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς,
καὶ τὸν Λάζαρον.

6 Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀποθνή-
σκεν, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν τῇ ᾗ τότε δύο
ἡμέρας.

7 Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει
τοῖς μαθηταῖς· Ἀγωμεν ἐς τὴν
Ἰουδαίαν πάλιν.

8 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί·
Ῥαββί, νῦν ἐξήτουν σε λιθάσαι οἱ
Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκ αὐ-

9 Ἀπεκρίθη [αὐτῷ] Ἰησοῦς· Οὐ-
χὶ δώδεκα ἡμέρας τῆς ἡμέρας;
ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ
προσκοπῶν· ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσ-
μου τούτου βλέπει.

10 Ἐάν τις περιπατῇ ἐν
τῇ νυκτὶ, προσκόπῃ· ὅτι τὸ φῶς
οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

11 Ταῦτα εἶπε καὶ μετὰ τοῦ-
το λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φί-
λος ἡμῶν κοιμῆται· ἀλλὰ πο-
ρεύμεθα ἵνα ἐγυπνίσω αὐτὸν.

12 Εἶπον οὖν οἱ μαθηταί αὐ-
τοῦ· Κύριε, εἰ κοιμῆται, σωθή-
σεται.

13 Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ
τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκείνοι δὲ ἔδο-
ξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ
ὑπνου λέγει.

14 Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ

Ἰησοῦς παρήγγειλε· Λάζαρος ἀπέθανε·

15 Καὶ χαίρει δι' ὑμᾶς, (ἵνα πιστεύσῃτε,) ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.

16 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς, εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ.

18 (Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγυὲς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.)

19 Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλυθείσαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθίσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.

20 Ἦ οὖν Μάρθα, ὡς ἤκουσιν ὅτι [ὁ] Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθίστο.

21 Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ ἦς ὥδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἐπεθνήκει·

22 Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, δάσκει σοι ὁ Θεός.

23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.

24 Λέγει αὐτῷ Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἰσχυρῇ ἡμέρᾳ.

25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καὶ ἀποθάνη, ζήσεται·

26 Καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τούτο;

27 Λέγει αὐτῷ· Ναί, ὁ κύριε, ἐγὼ πιστεύω· ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ υἱὸς τοῦ ζῶντος, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ υἱὸς τοῦ ζῶντος.

28 Καὶ ταῦτα εἰπούσα αὐτῷ καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λέθρα, εἰπούσα· Ὁ σκαλὸς πάρεστι, καὶ φωνή·

29 Ἐκείνη, ὡς ἤκουσεν, ῥίπται ταχὺ, καὶ ἔρχεται αὐτόν.

30 (Οὕτω δὲ ἐληλύθει αὐτῷ εἰς τὴν κώμην· ἀλλ' ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ὑπήντησεν αὐτῇ Μάρθα·)

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, αὐτὴν μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδοῦντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχίως ἀνέστη καὶ ῥίπται, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες· Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον κλαύσῃ ἐκεῖ.

32 Ἦ οὖν Μαρία, ἐν τῇ οἰκίᾳ ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἐπίσιν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς οὐκ ἂν ἀπέθανί μου ὁ ἀδελφός.

33 Ἰησοῦς οὖν, ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίονσαν, καὶ τοὺς συληλθόντες αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἔφη·

34 Καὶ ἔπει· Πῶς τὴν αὐτὴν;

35 Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔλεος· καὶ ἴδε· Ἐδάκρυον ἔσθαι.

36 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἰδοὶ, πᾶς ἐφίλει αὐτόν.

37 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν· Οὐκ ἠδύνατο οὗτος, ὁ ἀνέστης.

μοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι,
καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

Ἰησοῦς οὖν, πάλιν ἡμερι-
νος ἢ ἑκταῦ, ἔρχεται εἰς τὸ
ἱόν. Ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ
ἐπικείμετο ἐπ' αὐτῶ.

Λίγει ὁ Ἰησοῦς ἄρατε τὸν
λίγει αὐτῶ ἢ ἀδελφὴ τοῦ
ὅτος Μάρθα· Κύριε, ἥδη ὁ-
ταρταίῃς γὰρ ἔστι.

Λίγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ
σοι, ὅτι ἰὼν πιστεύσῃς, ὅψι
ἔσται τοῦ Θιᾶυ;

Ἦσαν οὖν τὸν λίθον, [αὐτῇ
ἡκῶς καίμενος.] Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς ταύς ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ
Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι
οὕτως μου.

Ἐγὼ δὲ ᾔδων ὅτι πάντοτε
ἔκουσιν· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον
ἐριστώτα ἔπιν, ἵνα πιστεύ-
ῶσι σὺ με ἀπίστειλας.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ
ἡ ἐκρύνουσι· Δάξασε, δει-
νῶ.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τιθηκῶς,
ἵσος τοὺς πόδας, καὶ τὰς
χειράς· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ
ὅλον περιδίδετο. Λίγει αὐ-
τῷ Ἰησοῦς· Δύσασαι αὐτοί, καὶ
ὑπάγει.

Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων ἐλθόντες πρὸς τὴν Μα-
καὶ θεωροῦσιν αὐτὸν ἐποίησιν
τοῦς, ἐπίστεισαν εἰς αὐτόν.

Τινὲς δὲ ἐκ αὐτῶν ἀπῆλθον
τοὺς Φαρισαίους, καὶ ἔπιν
αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς.

Συνήγαγον οὖν οἱ Ἀρχι-

ρεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον,
καὶ ἔλεγον· Τί ποιούμεν; ὅτι οὗ-
τος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα
ποιεῖ.

48 Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω,
πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν·
καὶ ἰλιύσονται οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ
ἄρῶσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ
ἴδιον.

49 Εἰς δὲ τις ἐκ αὐτῶν, Καϊά-
φας, Ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἱερατοῦ
ἐκείνου, ἔπιν αὐτοῖς· Ὑμεῖς οὐκ
οἴδατε οὐδέν·

50 Οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμ-
φίμῃ ἡμῖν ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀπο-
θάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλος
τὸ ἴδιον ἀπόληται.

51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οἶα
εἶπιν· ἀλλὰ Ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ
ἱερατοῦ ἐκείνου, προφῆτευσεν ὅτι
ἐμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ
τοῦ ἔθνους·

52 Καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἴθους
μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ
Θιᾶυ τὰ δισκορπισμένα συνα-
γάγῃ εἰς ἓν^α.

53 Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας
συνθροοῦσαντο, ἵνα ἀποκτείνωσιν
αὐτόν.

54 Ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παρή-
σιας περιπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις,
ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκείθεν εἰς τὴν χα-
ραν ἑγγὺς τῆς ἱερήμου, εἰς Ἐφ-
ραῖμ λεγομένην πόλιν· καὶ ἐκεῖ δι-
ετέλει^α μετὰ τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ.

55 Ἦν δὲ ἑγγὺς τὸ πᾶσχα
τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέστησαν πολ-
λοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας

^α sc. πόμνη.

^β sc. χώρας.

^γ sc. τὸν χρόνον.

πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἀγρίσωσιν αὐτούς.

56 Ἐξήλθον οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἱστοκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἱερτὴν;

57 Διδώκεται δὲ καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν, ἵνα ἰάν τις γινῶ πού ἐστι, μηνύσῃ, ὥπως πιάσωσιν αὐτόν.

Κεφ. ιβ'. κη.

Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τιβηκῶς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.

2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἣν τῶν συνακακιμένων αὐτῷ.

3 Ἡ οὖν Μαρία, λαβούσα λίτρον μύρου ἰσίδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.

4 Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόσκει·

5 Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἰδοὺ πτωχοῖς;

6 Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐκόνταζεν.

7 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· αὐτὴν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ φισμοῦ μου τετήρηκεν αὐτὴ.

8 Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντες ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐγὼ δὲ οὐ τότε ἔχετε.

9 Ἐγὼ οὖν ὄχλος τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἵστί· ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.

10 Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἡγερεῖς, ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον κτείνωσιν.

11 Ὅτι πολλοὶ δι' αὐτοῦ γοι τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἵπτοι εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἡμέρᾳ ἐπαύριον ὄχλος, ὁ ἔλθων εἰς τὴν ἱερτὴν, ἵσταντες ὅτι ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς ἱεροσόλυμα,

13 Ἐλαβόν τὰ βατὰ τῶν νίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὁπὴ αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννὰ λογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

14 Εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ, καθὼς γιγγραμμένον·

15 Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Ἰδού, ὁ βασιλεὺς σου ἐρχεται θήμενος ἐπὶ πῶλων ὄνου.

16 Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνω μαθεῖν αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ὅτε ἰδοὺ ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς, τὴν ἡσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γιγγραμμένα, καὶ ταῦτα ἵσταν αὐτῷ.

17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος.

τ' αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον
 ἦν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤ-
 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήκουσιν
 ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο
 πεποιθήσιναι τὸ σημεῖον.

Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον
 ἑαυτοὺς· Θεωροῦτε ὅτι οὐκ
 οἴτε αὐδέν; Ἴδε, ὁ κόσμος
 αὐτὸν ἀπήλθεν.

Ἦσαν δὲ τινες Ἕλληες ἐκ
 ἐναιωαίνοντων ἵνα προσκυνή-
 ῃν τῇ ἱερωτῇ^α.

Οὗτοι οὖν προσῆλθεν Φι-
 ρ, τῷ^β ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς
 λαιᾶς, καὶ ἠρώτων αὐτὸν,
 τίς Κύριε, θύλαται τὸν Ἰη-
 ἰδοῦν.

Ἔρχεται Φίλιππος καὶ λί-
 γον Ἀνδρέα· καὶ πάλιν Ἀν-
 και Φίλιππος λίγουνσι τῷ^γ.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο
 ε, λίγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα
 δοξασθῆ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
 που.

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵνα
 κόσμος τοῦ σίτου πικρὸν εἰς
 ἡν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μέ-
 λαν δὲ ἀποθάνῃ, πολλοὶ κατ-
 έρει.

Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐ-
 ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ μισῶν
 ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ
 η, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει
 η.

Ἐὰν ἰμοὶ διακοπῇ τις, ἰμοὶ
 οὐθέτω· καὶ ὅπου ἰμοὶ ἐγώ,
 καὶ ὁ διάκονος ὁ ἰμὸς ἔσται·

[καί] ἵαν τις ἰμοὶ διακοπῇ, τιμᾶ-
 σι αὐτὸν ὁ πατήρ.

27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τιτάραι-
 ται· καὶ τί ἔπω; Πάτερ, σώ-
 σόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἄλ-
 λὰ διὰ τοῦτο ἦλθεν εἰς τὴν ὥραν
 ταύτην.

28 Πάτερ, δοξασόν σου τὸ ὄνο-
 μα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ· Καὶ ἰδοῦσα, καὶ πάλιν
 δοξάσα.

29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς καὶ
 ἀκούσας, ἔλεγε βροντῇ γιγνοίαι.
 Ἄλλοι ἔλεγον Ἀγγέλους αὐτοῦ λε-
 λάληκιν.

30 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶ-
 πιν· Οὐδ' ἰμοὶ αὐτῇ ἡ φωνὴ γί-
 γοντι, ἀλλὰ δι' ἑμῶς.

31 Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου
 τούτου· νῦν ὁ ἀρχὴ τοῦ κόσμου
 τούτου ἐκβλήσεται ἔξω.

32 Καὶ νῦν, ἵαν ἡ ψυχὴ ἐκ τῆς
 γῆς, πάντα ἐλεύσει πρὸς ἑμαυτοῦ.

33 (Τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαί-
 νων πρὸς Σαννάτην ἡμελλιν ἀπι-
 νέσκειν.)

34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος·
 Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου,
 ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὴν αἰῶνα·
 καὶ πῶς σὺ λέγεις, ὅτι δι' ἡψα-
 θῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς
 ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35 Εἶπιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
 Ἐτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ'
 ὑμῶν ἐστί· περιπατεῖτε ἕως τὸ
 φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς
 καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν
 τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδε πῶς ὑπάγει.

36 Ἐως τὸ φῶς ἔχετε, πι-

^α sc. τοῦ Πάσχα.

^β sc. ἐντι.

μίον ἐπιδώσω. Καὶ ἰμῶσάς τὸ ψαμίον, δίδωσι Ἰούδα^α Σίμωνος Ἰσκαριώτη.

27 Καὶ μετὰ τὸ ψαμίον τότε ἐσῆλθεν εἰς ἐκίνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ ποιῆς, ποίησον τάχιστα.

28 Τοῦτο δὲ οὐδὲς ἔγνω τῶν ἀνακιμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ.

29 Τινὲς γάρ ἰδοῦσιν, ἐπὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀγόρασον^β ὧν χρεῖαι ἔχομεν εἰς τὴν ἱερτὴν· ἢ ταῖς πτωχοῖς ἵνα τί δῶ.

30 Λαθὼν οὖν τὸ ψαμίον ἐκίνοσ, οὐθὺς ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ.

31 Ὅτι [οὖν] ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἰδοξάσθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἰδοξάσθῃ ἐν αὐτῷ.

32 Εἰ ὁ Θεὸς ἰδοξάσθῃ ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

33 Τεκνία, ἵτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσατέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις· Ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἰλθεῖν· καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.

34 Ἐρτολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπάτε ἀλλήλους· καθὼς ἀγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπάτε ἀλλήλους.

35 Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες· ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἴστε, ἵνα ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη

αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅπου ἵστα οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθεῖν· ὅστις δὲ ἀκολουθήσῃ μοι.

37 Λέγει αὐτῷ [ὁ] Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαι σὺν σου λουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν ὑπὲρ σου δέσω.

38 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ δὲσ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ δύνῃς φανῆσαι ἕως οὗ ἀπερὶνῇς τρεῖς.

Κιφ. ιδ'. xiv.

ΜΗ ταρασσίσθω ὑμῶν ἡ διακονία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐμὲ πιστεύετε.

2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου καὶ πολλοὶ εἰσιν· εἰ δὲ μὴ ποῖ ἂν ὑμῖν· πορεύομαι ἵνα τίποι ὑμῖν.

3 Καὶ ἵαν πορεύω, καὶ μάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν· ἵνα ὅπου εἶμι ἐγὼ, ὑμεῖς ᾔητε.

4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω δάτε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε.

5 Λέγει αὐτῷ Θαιμάς· Ἢ οὐκ εἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδεῖν;

6 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωὴ· οὐδὲς ἔρχεται πρὸς τὴν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.

7 Εἰ ἐγνώκετέ με, καὶ πατέρα μου ἐγνώκατε ἂν· καὶ ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν, καὶ ἐγὼ κατε αὐτόν.

^α sc. τοῦ υἱοῦ.

^β sc. τὰ πρᾶγματα.

8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.

9 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσούτοι χρόνοι μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππι; ὁ ἰσθρακὴς εἰμι, ἰσραεὶς τὸν πατέρα καὶ πῶς σὺ λέγεις· Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;

10 Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστίν; γὰρ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα.

11 Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ [ἐστίν]· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα κυτὰ πιστεύετε μοι.

12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, καὶ κείνιος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι.

13 Καὶ ὁ, τι ἂν αἰτήσῃτε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιῶν· ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ.

14 Ἐάν τι αἰτήσῃτε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιῶν.

15 Ἐάν ἀγαπήτῃ με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσати.

16 Καὶ ἐὰν ἐρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλοι παράκλητοι δώσω ὑμῖν, ἵνα μὴ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα·

17 Τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ δεῶρεῖ αὐτό, οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται.

18 Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὁρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.

19 Ἔτι μικρὸν, καὶ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι δεῶρεῖ· ὑμεῖς δὲ δεῶρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε.

20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσῃτε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

21 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου, καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκείνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου· καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, (οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης·) Κύριε, τί γίγνεται ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σταντόν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;

23 Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ πατὴρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴ παρ' αὐτῷ ποιήσομεν.

24 Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἐστίν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, παρ' ὑμῖν μένων·

26 Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃν πέμψω ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκείνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.

27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν· εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασθῆσθε ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ διελιάτῃ.

28 Ἐκούσῃτε ὅτι ἐγὼ εἶπον

10 Περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με·

11 Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

12 Ἐτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι.

13 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκείνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς ὡς πᾶσαι τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἅφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγαλεῖ ὑμῖν.

14 Ἐκεῖνος ἱμὶ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἡμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγαλεῖ ὑμῖν.

15 Πάντα ὅσα ἔχῃ ὁ πατὴρ, ἡμᾶς ἔστι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἡμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγαλεῖ ὑμῖν.

16 Μικρὸν^α, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψισθέ με, ὅτι [ἐγὼ] ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα.

17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἔστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψισθέ με· καί· Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα;

18 Ἐλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἔστιν ὃ λέγει, τὸ μικρὸν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ.

19 Ἐγὼ [οὖν] ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον· Μικρὸν, καὶ οὐ

θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν με καὶ ὄψισθέ με;

20 Ἀμὲν ἀρὴν λόγῳ ἡμῶν· κλαύσεται καὶ. Θεραπεύεται ἡμῶν διὰ κόσμος· χαρῆσται· ἡμῶν ἢ πηθήσεται, ἀλλ' ἢ λύπη ἡμῶν χαρὰν γενήσεται.

21 Ἡ γυνὴ ὅταν τάτη, πᾶν ἔχῃ, ὅτι ἦλθεν ἡ ἄρα· ὅταν δὲ γενήσῃ τὸ πᾶν, ἔτι μετμοιούμεν τῆς θάλασσης τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγενήθη ἄρα ὡς τὸν κόσμον.

22 Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπησθε ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, χαρῆσται· ὑμῶν ἢ καρδία, καὶ χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρεν ἅφ' ἡ

23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἐρωτᾶται οὐδεὶς· Ἀπὸ ἡμῶν ὅτι ὅσα ἂν ἀπὸ τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματι δώσω ὑμῖν.

24 Ἔως ἄρτι οὐκ ἠγάπησεν ἐν τῷ ὀνόματί μου· πᾶν ἢ καὶ λήψεται, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παρουσίᾳ λαλήκα ὑμῖν· [ἀλλ'] ἔρχεται ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παρουσίᾳ λα ὑμῖν, ἀλλὰ παρήσεται πρὸς πατέρα ἀναγγαλεῖ ὑμῖν.

26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀνόματί μου αἰτηθήσεται καὶ ὁ ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα ὑμῶν.

27 Αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἱμὶ πιστεύετε καὶ πιστοποιεῖσθε ὅτι ἐγὼ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.

^a sc. κατὰ κρίσεις.

Ἐξῆλθοι παρὰ τοῦ πατρὸς, ἡλύθω εἰς τὸν κόσμον· πάλιν τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι ἐν ταύτῃ.

Ἀκούουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ· ἰδοὺ, νῦν παρήσια λαλοῦντες, παρεμύειαν οὐδέμιαν λόγου.

Νῦν αἰσθάνονται ὅτι οἶδας πάντας καὶ οὐ χεῖρας ἔχεις ἵνα τίς ἡμεῶν ἐν τούτῳ πιστεύωμεν ὅτι θεοῦ ἐξῆλθεις.

Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε·

Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ἵνα σκοπισθῇτε ἕκαστος ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐμὴ μόνον ἀφ᾽ ἡμῶν· ὅτι ὁ πατήρ μετ' ἐμοῦ ἐστίν.

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἢ ἐρήνην ἔχητε ἐν τῷ κόσμῳ· ἐγὼ ἔειπεν· ἀλλὰ θάραυτε, ἵνα καὶ τὸν κόσμον.

Κεφ. ιζ'. XVII.

ΤΑ ἡμέτερα ἡγάγησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπεν· Πάτερ, ἡλύθω ἐν ὥρᾳ, δόξασόν σου ὁ πατήρ, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ.

Καθὼς ἔδωκε αὐτῷ ἐξουσίαν σαρκὸς, ἵνα πᾶν ὁ ἀνθρώπος αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν.

Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἡ ἡμεῖς οἱ πιστεύομεν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ πατήρ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἡμεῖς ἔσταιμεν ἡμεῖς.

Ἐγὼ σὶ ἰδοῦσα ἐπὶ τῆς

γῆς· τὸ ἔργον ἡμεῖς αὐτοὶ δὲ δίδωκε μοι ἵνα ποιῶ.

5 Καὶ νῦν δόξασόν μοι σὺ, πατήρ, παρὰ σιαυτῷ τῇ δόξῃ, ἣ ἔχον, πρὸς τοῦ κόσμου ἵναται, παρὰ σοί.

6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δίδωκε μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ἦσαν, καὶ ἡμεῖς αὐτοὺς δίδωκε, καὶ τὸν λόγον σου τίτηνέμεν.

7 Νῦν ἡμεῖς αὐτοὶ ὅτι πάντα ὅσα δίδωκε μοι, παρὰ σοῦ ἐστίν·

8 Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δίδωκε μοι, δίδωκε αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς αὐτοὺς ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθοι, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ με ἀπίστους.

9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἡμεῖς αὐτοὺς οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἡμεῖς αὐτοὺς, ἀλλὰ περὶ ὧν δίδωκε μοι, ὅτι σοὶ εἰσι.

10 Καὶ τὰ ἡμεῖς πάντα σὰ ἐστίν, καὶ τὰ σὰ ἡμεῖς· καὶ διδύχαμεν ἐν αὐτοῖς.

11 Καὶ οὐκ ἐστὶ ἡμεῖς ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσι, καὶ ἡμεῖς πρὸς σὶ ἡμεῖς αὐτοὶ. Πάτερ ἅγιε, τίτηνέμεν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δίδωκε μοι, ἵνα ὡς ἐν καθὼς ἡμεῖς.

12 Ὅτι ἡμεῖς μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἡμεῖς ἡμεῖς αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δίδωκε μοι ἐφύλαξαι, καὶ οὐδὲς ἐκ αὐτῶν ἀπολλέτω, εἰ μὴ ὁ υἱός της ἀπολλείας· ἵνα ἡμεῖς ἡμεῖς πληρωθῇ.

13 Νῦν δὲ πρὸς σὶ ἡμεῖς αὐτοὶ, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ· ἵνα ἡμεῖς αὐτοὶ τὴν χάριν τὴν ἡμεῖς πληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

10 Περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με·

11 Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κἀνέριται.

12 Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι.

13 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκείνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς ὡς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἅφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγαλιεῖ ὑμῖν.

14 Ἐκεῖνος ἔμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἑμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγαλιεῖ ὑμῖν.

15 Πάντα ὅσα ἔχμῃ ὁ πατήρ, ἐμὰ ἴσθι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἑμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγαλιεῖ ὑμῖν.

16 Μικρὸν², καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψισθέ με, ὅτι [ἐγὼ] ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα.

17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστὶ τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψισθέ με· καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα;

18 Ἐλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἐστὶν ὃ λέγει, τὸ μικρὸν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ.

19 Ἐγὼν [οὖν] ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον· Μικρὸν, καὶ οὐ

θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν καὶ ὄψισθέ με;

20 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν· κλαύσιν καὶ θρηνησιν ἡ δὲ κόσμος χαρήσεται ὑμῖν· παθήσασθε, ἀλλ' ἡ λύπη ἡ χαρὰν γενήσεται.

21 Ἡ γυνὴ ὅταν τὰς πηρὶ ἔχῃ, ὅτι ἤλθῃ ἡ ἄρα ὅταν δὲ γενήσῃ τὸ παιδί· ἐτι μεμνημένη τῆς θλίψεως τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγενήθη ἄνθρωπος τὸν κόσμον.

22 Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπη· ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμῖν· χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, ἡ χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρεν ἅφ' ὑμῖν.

23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾗ οὐκ ἐρωτᾶσιν οὐδὲν. Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματι δώσῃ ὑμῖν.

24 Ἐως ἄρτι οὐκ ἤτε δὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· καὶ λήψισθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παροικίᾳ λαλήκα ὑμῖν· [ἀλλ'] ἔρχομαι ὅτι οὐκ ἔτι ἐν παροικίᾳ ἔσμαι ὑμῖν, ἀλλὰ παρήρῃς πατὴρ ἀναγγαλιεῖ ὑμῖν.

26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾗ ὀνόματί μου αἰτήσασθε καὶ ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα ὑμῶν.

27 Αὐτὸς γὰρ ὁ πατήρ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πιστεύετε καὶ πιστοῦσθε ὅτι ἐγὼ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.

² sc. κατὰ χρόνον.

28 Ἐξῆλθεν παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε, νῦν παρῆσθα λαοῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λόγους.

30 Νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχουσ ἵνα τίς σε ἰρωτῇ· ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθης.

31 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἄγετι πιστεύετε·

32 Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκοπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἡμεῖς μόνον ἀφῆτι· καὶ οὐκ ἡμεῖς μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ ραεῖ ἡμῶν ἴστι.

33 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἡμοῖς μὴ ἦν ἔχητι· ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχει· ἀλλὰ θαρσύνετε, ἐγὼ νῦν ἀπέμνηκα τὸν κόσμον.

Κεφ. ιζ'. XVII.

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δοξάσόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε·

2 Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δίδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.

3 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπίστουλας Ἰησοῦν Χριστόν.

4 Ἐγὼ σε ἰδόμην ἀπὸ τῆς

γῆς· τὸ ἔργον ἐτελέμην δὲ δίδωκάς μοι ἵνα ποιήσω.

5 Καὶ νῦν δοξάσόν με σὺ, πάτερ παρὰ σκευτῇ τῇ δόξῃ, ἣ ἔχον, περ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι, παρὰ σοί.

6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δίδωκας μοι ἐν τοῦ κόσμου· σοὶ ἦσαν, καὶ ἡμεῖς αὐτοὺς δίδωκας, καὶ τὸν λόγο σου τετήρηκασι.

7 Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δίδωκας μοι, παρὰ σοῦ ἴστιν·

8 Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δίδωκάς μοι, δίδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθεν, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ με ἀπίστουλας.

9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἔρωτῶ· οἱ περὶ τοῦ κόσμου ἔρωτῶ, ἀλλὰ περ ὧν δίδωκας μοι, ὅτι σοὶ εἰσι.

10 Καὶ τὰ ἡμέ· πάντα σὰ ἴστι καὶ τὰ σὰ ἡμέ· καὶ διδόξασμας ἐν αὐτοῖς.

11 Καὶ οὐκ ἔτι ἡμεῖς ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσι· καὶ ἐγὼ πρὸς σε ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῇ ὀνομασίᾳ σου, οὓς δίδωκας μοι, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς·

12 Ὅτι ἡμεῖς μὲν αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῇ ὀνομασίᾳ σου· οὓς δίδωκας μοι φυλάξαι, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλειτο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπαλείας· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ.

13 Νῦν δὲ πρὸς σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχων τὴν χάριν τὴν ἡμεῖς πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

14 Ἐγὼ διδάσκω αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἰμίσθηται αὐτοῖς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.

15 Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ, καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμὶ.

17 Ἀγίασαν αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθεια ἐστὶ.

18 Καθὼς ἔμεν ἀπίστιλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ γὰρ ἀπίστιλας αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον.

19 Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγαμέζω ἑμαυτὸν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ᾧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμεῖ.

21 Ἵνα πάντες ἐν ᾧσι, καθὼς σὺ, πάτερ, ἐν ἐμοί, καὶ γὰρ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ᾧσιν· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σὺ με ἀπίστιλας.

22 Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν ἔδωκάς μοι, δίδωκα αὐτοῖς· ἵνα ᾧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν ἱσμεν.

23 Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ᾧσι τιτιλειωμένοι εἰς ἐν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με ἀπίστιλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς, καθὼς ἔμεν ἡγάπητας.

24 Πάτερ, οὓς δίδωκάς μοι, θέλω ἵνα ᾧπου ἐμεῖ ἐγὼ, καὶ ἡμεῖς ᾧσι μετ' ἐμοῦ· ἵνα διαρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι

ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς μου.

25 Πάτερ, δέκα, καὶ ἑκατὸν οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δὲ εἶπα καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σὺ με στυλάς.

26 Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὴν ἐκείνου, καὶ γνωρίσω· ἵνα ᾧσιν ἡγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς, ἐν ἐμοῖς.

Κεφ. ιη'. ΚΥΗΠ.

ΤΑΥΤΑ εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ τοῦ χιμαῤῥου τῶν Κεδρῶν, ἦν κήπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2 Ἦδι δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ δίδους αὐτὸν, τὸν τόπον· ἐπὶ λακίς συνήχθη ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3 Ὁ οὖν Ἰούδας λαλῶν σπύραν, καὶ ἐκ τῶν Ἀρ καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἐκείνῳ μετὰ φακῶν καὶ λαῶν καὶ ὅπλων.

4 Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντας ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε;

5 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· τὸν Ναζωραῖον. Λέγου καὶ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι· εἰστήκατε· Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν αὐτῶν.

6 Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθεν εἰς τὰς οὐκ ἔκτισον χαμαί.

7 Πάλιν οὖν αὐτοὺς εἶπεν· τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.

8 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς·

ὑμεῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἀφίτε τούτους ὑπάγειν.

9 Ἰνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν· Ὅτι οὗς διδάσκας μοι, οὐκ ἀπολίσεια ἐξ αὐτῶν οὐδὲνα.

10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, εἰλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαυσε τοι τοῦ Ἀρχιερέως δούλον, καὶ ἀπέκλειψεν αὐτοῦ τὸ ὅτιον τὸ διεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος.

11 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιραν [σου] εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ διδοκέ μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πίνω αὐτό·

12 Ἡ οὖν σπίρηα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτόν.

13 Καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἀνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πεινθὲρ τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἱναυτοῦ ἐκείνου.

14 Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμφωνησας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέροι ἓνα ἄνθρωπον ἀπολίσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15 Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής· ὁ δὲ μαθητὴς ἐκείνος ἦν γνωστός τῷ Ἀρχιερεῖ, καὶ συνιστάθη τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Ἀρχιερέως.

16 Ὁ δὲ Πέτρος εἰσῆκε πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος, ὃς ἦν γνωστός τῷ Ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπεν τῇ θυραγωγῇ, καὶ εἰσῆγαγεν τὸν Πέτρον.

17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυραγωγὸς τῷ Πέτρῳ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ

τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκείνος· Οὐκ εἰμὶ·

18 Εἰσῆλθουσιν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακίαν πιπιοιηκότες, ὅτι ψυχὸς ἦν, καὶ ἰθιμαίνοντο· ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἰσθῆς καὶ θερμαινόμενος.

19 Ὁ οὖν Ἀρχιερεὺς ῥώτῃσιν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.

20 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παρήντιμα ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν [τῇ] συναγωγῇ, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνερχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν.

21 Τί μοι ἐπιρωτᾷς; ἐπιρωτήσων ταύς ἀκηκότας, τί ἐλάλησεν αὐτοῖς; Ἴδε, οὗτοι εἰδασιν ὃ εἶπον ἐγώ.

22 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἰς τῶν ὑπηρετῶν παριστηκώς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών· Οὕτως ἀπεκρίθη τῷ Ἀρχιερεῖ·

23 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί μοι δέεις;

24 Ἀπίστευεν [οὖν] αὐτὸν ὁ Ἀννας διδιμένον πρὸς Καϊάφην τὸν Ἀρχιερέα.

25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἰσθῆς καὶ θερμαινόμενος. Εἶπεν οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠρώησατο ἐκείνος, καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰμὶ.

26 Λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ Ἀρχιερέως, συγγνηὸς ὢν οὗ ἀπικειψὲ Πέτρος τὸ ὅτιον· Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήρῳ μετ' αὐτοῦ;

27 Πάλιν οὖν ἤρῃσατο ὁ Πί-
τρος, καὶ εὐθείας ἀλέκτωρ ἐφάνη-
σιν.

28 Ἀγούσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν
ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώ-
ριον· ἦν δὲ πρῶτος· καὶ αὐτοὶ οὐκ
εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ
μιασθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ
πάσχα.

29 Ἐξῆλθον οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς
αὐτοῦς, καὶ εἶπεν· Τίνα κατηγο-
ρίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου
τούτου;

30 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐ-
τῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιὸς,
οὐκ ἂν σοι παριδάκαμεν αὐτόν.

31 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλά-
τος· Λάβοιτε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κα-
τὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν.
Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡ-
μεῖν οὐκ ἔστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα.

32 Ἄ ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ
πληρωθῇ, ὃν εἶπε, σημαίνων ποίᾳ
θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν.

33 Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραι-
τώριον πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώ-
νησε τὸν Ἰησοῦν· καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ
ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ;

35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Μή-
τι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ
σὸν καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς παριδάκναι
σοι ἐμεῖ· τί ἐποίησας;

36 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἡ
βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ

ὑπῆρξαι ἂν· οἱ ἐμοὶ ἤκου-
σιν ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰου-
δαίοις, ἀλλ' ἵνα μὴ ἐκ τῆς
ἐκείνης ἐκείνην.

37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πι-
λάτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σὺ; Ἀπ-
εῖπεν ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις ὅτι βα-
σιλεὺς εἰμι ἐγώ. Ἐγὼ εἰς τοῦτο ἤ-
ντημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα
τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρῶ
τῇ ἀληθείᾳ. Πᾶς ὃς ἂν ἐκ τῆς
ἐκείνης ἀκούῃ μου τῆς φωνῆς.

38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος·
ἔστιν ἀλήθεια; Καὶ τοῦτο ἡ
πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰου-
δαίους· καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐκ
αἰτίαν εὗρίσκω ἐν αὐτῷ.

39 Ἔστι δὲ συνήθεια ἡμῶν
ἵνα ἡμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πε-
νθέκωστῳ οὖν, ὑμῖν ἀπολύω
βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

40 Ἐκραύγασαν οὖν ὅτι
πάντες, λέγοντες· Μὴ τὸν
ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν· ἦν δὲ
ραββῶς ληστής.

Κεφ. εθ'. κιχ.

ΤΟΤΕ οὖν ἔλαβον ὁ Πι-
λάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἡμαστὶ γυναι-

2 Καὶ οἱ στρατιῶται πάλ-
τις στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπὶ
αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἡμάτιον
φυροῦν περιέβαλον αὐτόν.

3 Καὶ ἔλεγον· Χαῖρε ὁ β-
σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐκ-
αὐτῷ βαπτίσματα.

4 Ἐξῆλθεν [οὖν] πάλιν ὁ
Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἵνα ἡ
ἡμῶν ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα ἡ

^a sc. ὁ ἰσχυρὸς.

^b sc. ἀπολύσω.

οὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐ-

ξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω,
ὃν ἀπαάνειον στίφονεν, καὶ
ἡρώδην ἰματίον. Καὶ λέ-
γει· Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.

Τι οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ Ἀρ-
καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγα-
σαντες· Σταύρωσον, σταύ-
ρωσον αὐτοῖς ὁ Πιλάτος·
αὐτὸν ἡμεῖς, καὶ σταυρώ-
σθω γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν-
τίαν.

Πικρήθησαν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι νόμον ἔχοντες, καὶ
ὁ νόμος ἡμῶν ὀφείλει ἀπο-
κτείνειν αὐτὸν υἱὸν [τοῦ] Θεοῦ

Τι οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος
τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφο-

κὰ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραι-
τώριον, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ·
[οὐ]· Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπέ-
κρινεν αὐτῷ.

Λέγει [οὖν] αὐτῷ ὁ Πι-
λάτος· Εἰ οὐ λαλῶν; οὐκ οἴ-
στουσίαν ἔχων σταυρῶσαι
ἐξουσίαν ἔχων ἀπολῦσαι

Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ
ουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἡμῶν,
σοὶ διδομένοι ἄνωθεν· διὰ
παράδοχόν σου με σοὶ μίζοντα
αὐτῷ.

Ἐκ τούτου ἔρχεται ὁ Πι-
λάτος πολλῶς αὐτόν· οἱ δὲ Ἰου-
δαῖοι, λέγοντες· Ἐὰν τοῦ-
τολῇ, οὐκ εἴ φίλος τοῦ

Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλεὺς αὐτὸν
ποιῶν, ἀντιτίθει τῷ Καίσαρι.

13 Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας
τούτων τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν
Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βή-
ματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιθό-
στρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ.

14 Ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσ-
χα, ὥρα δὲ ὥστ' ἔκτη· καὶ λίγην
τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς
ἡμῶν.

15 Οἱ δὲ ἐκραύγασαν· Ἄρον,
Ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λίγην αὖ-
τοῖς ὁ Πιλάτος· Τὴν βασιλείαν ὑ-
μῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ
Ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχοντες βασιλείαν,
εἰ μὴ Καίσαρα.

16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν
αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον
δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον.

17 Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον
Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβ-
ραϊστὶ Γολγοθᾶ.

18 Ὅπου αὐτὸν ἵσταύρωσαν,
καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντιῶ-
θεν καὶ ἐντεῦθεν, μίσοι δὲ τὸν Ἰη-
σοῦν.

19 Ἐγραψί δὲ καὶ τίτλων ὁ
Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυ-
ροῦ ἦν δὲ γεγραμμένοι· ΙΗΣΟΥΣ
ὁ ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

20 Τούτοι οὖν τὸν τίτλον πολ-
λοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων· ὅτι
ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου
ἵσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γε-
γραμμένοι Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ,
Ῥωμαϊστὶ.

^a sc. χρέον.

21 Ἐλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ Ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράψῃ· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος ἔπι· Βασιλεὺς ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων.

22 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτι ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, (καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μίση, ἐκάστῳ στρατιῶτῃ μίση,) καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἀνθρώπων ὕφαντος δι' ὅλου.

24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνας ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, ἣ λέγουσα· Διαμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔοραλον κλήρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ ^α τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ.

26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου.

27 Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια ^β.

28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελεμθῇ ἡ γραφὴ, λέγει· Διψῶ.

29 Σκεῖνος οὖν ἔκειτο ὄξους μι-

στόν· οἱ δὲ, πλῆσαντες ὄξους, καὶ ὑσσώπου περιέβηνκεν αὐτοῦ τῷ στόματι.

30 Ὅτε οὖν ἔλαβεν Ἰησοῦς, εἶπε· Τετέλεσται· καίνας τὴν κεφαλὴν, καὶ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι μίνη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπὶ τῇ ἡμέρῃ, (ἣν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου,) ἠρώτησαν λαόν· ἵνα κατεργασθῶσιν σκίλη, καὶ ἀρθῶσιν.

32 Ἦλθαν οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου σκίλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ τριττοῦ.

33 Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν, ὃς ἦδον αὐτὸν ἤδη νεκρὸν, οὐ κατέβησαν αὐτοῦ τὰ πόδια.

34 Ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευράν αὐτοῦ ἐξήλθεν αἷμα καὶ εὐδὺς ἐξῆλθεν αἷμα.

35 Καὶ ὁ ἑωρακὴς εἶπεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ μαρτυρία· καὶ οἱ ἄλλοι οἱ μαρτυροῦντες αὐτῷ ἐβόησαν λέγοντες, ἵνα ὑμεῖς πιστεύετε.

36 Ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα πληρωθῇ ἡ γραφὴ· Ὅσοι ἐβόησαν αὐτοῦ.

37 Καὶ πάλιν εἶπεν· Ἰδοὺ ὁ υἱός σου· ὅσοι οὖν ἐβόησαν αὐτοῦ.

38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἦν Πιλάτος ὁ Ἰωσήφ ὁ καλεσθεὶς μαθαίνας, (ὢν μαθητὴς Ἰησοῦ, κρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) ἵνα σώμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἵνα

^α sc. γυνή.

^β sc. οἰκήματα.

Ἦλθεν οὖν καὶ ἤρει τὸ Ἰησοῦ.

λθὼν δὲ καὶ Νικodemus (ὁ ἦν τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ βρῆσιν μέγας σμύρνης καὶ ἡ λίτρας ἑκατόν.

λαβὼν οὖν τὸ σῶμα τοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὀθονίοις ἰσχυράτων, καθὼς ἔθος Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.

ν δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἡ κήρυξ, καὶ ἐν τῷ κήρῳ καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐ-

κῆ οὖν διὰ τὴν παρα-
ῖν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν
ῖον, ἔθηκεν τὸν Ἰησοῦν.

Κεφ. κ'. xx.

καὶ ὅτι τῶν σαββάτων Μα-
αγδαλῇ ἐρχεται πρὸς
τι οἶκος, εἰς τὸ μνημεῖον
ἐν τὸν λίθον ἡμέτερον ἐκ
ἐμοῦ.

χμ οὖν καὶ ἐρχεται πρὸς
λίτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλ-
την δὲ ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς
αὐτοῖς. Ἦσαν τὸν Κύ-
ου μνημεῖον, καὶ οὐκ εἶ-
ν ἔθηκεν αὐτόν.

ἦλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ
ἀνδρῆς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ

ερχοῖν δὲ οἱ δύο ἐμοῦ, καὶ
μαθητῆς προέδραμι τὰ
Πέτρον, καὶ ἦλθε πρῶτος
ἡμεῖον.

ἰ παρακείμενος βλέπει καί-
ὀθονίαν· οὐ μέντοι εἰσῆλθεν.

6 Ἐρχεται οὖν Σίμων Πέτρος
ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς
τὸ μνημεῖον, καὶ διωρεῖ τὰ ὀθονίαν
κείμενα,

7 Καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν
ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐν-
τυτυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον.

8 Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος
μαθητῆς ὁ ἰλθὼν πρῶτος εἰς τὸ
μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστανται.

9 Οὐδέπω γὰρ ᾔδισαν τὴν γε-
φῆν, ὅτι δι' αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀνα-
στῆναι.

10 Ἀπῆλθεν οὖν πάλιν πρὸς
ἱαντοὺς οἱ μαθηταί.

11 Μαρία δὲ εἰσῆλθε πρὸς τὸ
μνημεῖον κλαίονσα ἔξω· ὥς οὖν
ἔκλει, παρίενθ' εἰς τὸ μνημεῖον.

12 Καὶ διωρεῖ δύο ἀγγέλους
ἐν λευκοῖς^b καθιζομένους, ἕνα πρὸς
τῇ κεφαλῇ, καὶ ἕνα πρὸς τοῖς πο-
σίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰη-
σοῦ.

13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκείνοι·
Γύναι, τί κλαίεις; Λέγου αὐτοῖς·
Ὅτι ἤραν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ
εἶδα ποῦ ἔθηκεν αὐτόν.

14 [Καὶ] ταῦτα εἰποῦσα, ἐ-
στράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ διωρεῖ
τὸν Ἰησοῦν ἰσθῶτα· καὶ οὐκ ᾔδει
ὅτι [ὁ] Ἰησοῦς ἵσται.

15 Λέγου αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύν-
αι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐ-
κείνη, δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρὸς ἵσται,
λέγου αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐδάστα-
σας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ αὐτὸν
ἔθηκες· καὶ γὰρ αὐτὸν ἀρῶ.

16 Λέγου αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μα-

^a pro πρώτῃ, sc. ἡμέτερ, ἀπὸ.

^b sc. ἱμάτιος.

ρία. Στραφύσα ἐκινή λέγει αὐτῷ· Ῥαββουνί, ὃ λέγεται, διδάσκαλε.

17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μή μου ἄπτου· οὐκ ἔγωγε ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν.

18 Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαгдаληνῇ, ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς, ὅτι ἰώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὐσης οὖν ὥρας τῇ ἡμέρᾳ ἐκινή τῇ μητρ^α τῶν σαδδαταίων, καὶ τῶν θυρῶν κεκληρισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἵστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη^δ ὑμῖν.

20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἰδუξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.

21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπίσταλέ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς.

22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνέφυσήσ^ε, καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον.

23 Ἄν τινα ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινα κρατῆτε, κειράντηται.

24 Θωμᾶς δὲ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.

25 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι

μαθηταί· Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον· ὁ δὲ ἔειπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ εἰς ταῖς χεῖρας αὐτοῦ τὴν ἑλάνην ἔλθω, καὶ βάλω τὴν δακτύλόν μου εἰς τὸν τύκον τῆς ἑλάνης καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.

26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἑπτά· λιν ἦσαν ἔσχατοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν ἔρχεται Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κλεισθῆναι καὶ ἵστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἰ Εἰρήνη ὑμῖν.

27 Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Ἐρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν ῥαῖάν σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πληγὴν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

28 [Καὶ] ἀπεκρίθη [τῷ] Θωμᾷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ Θεός μου καὶ ὁ Θεός σου.

29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἰώρακάς με [Θωμᾶ], πιστὸς καὶ μακάριος οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύοντες.

30 Πολλὰ μὲν εὖν καὶ ἄσημια ἐποίησαν ὁ Ἰησοῦς τοῖς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἐγγράμματα ἐν τῷ βιβλίῳ ταῦτα.

31 Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσῃτε, ὅτι [ὁ] Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ πιστεύοντες ζωὴν ἔχετε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Κεφ. κα'. κχι.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφάνηκεν ὁ Κύριος πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς.

ἁλώσεως τῆς Τιβεριαδος·
καὶ δι' οὕτως.

ἄν' ὁμοῦ Σίμων Πέτρος,
ὡς ὁ λεγόμενος Διδυμος,
καὶ ἄλλ' ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς
εἰς, καὶ οἱ^α τοῦ Ζεβεδαιοῦ,
καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ

καὶ αὐτοῖς Σίμων Πέτρος·
ἀλλήλους. Λέγουσιν αὐ-
τοῖς· ἡμεῖς σὺν σοὶ
καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον
ἐν ἑκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπιάσαν

νῆας δι' ἣδη γινομένης,
ισοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ
κίς οἱ μαθηταί, ὅτι Ἰη-
σοῦς.

καὶ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
μή τι προσφάγιον ἔχετε·
ἵσταν αὐτᾶ· Οὐ.

καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε
ἐξ ἡμῶν τοῦ πλοίου τὸ
καὶ εὐρήσητε. Ἐβάλλον
οὐκ ἔτι αὐτὸ ἐλκῦσα ἴσ-
τα τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.

καὶ οὖν ὁ μαθητὴς ἐκείνος
καὶ ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ·
ὅτι Σίμων σὺν Πέτρῳ,
ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπι-
κράσασατο, (ἥν γὰρ γυμ-
νὸν ἔβαλλον ἑαυτὸν εἰς τὴν
θαλάσσαν).

καὶ ἄλλοι μαθηταί τῷ
Ἰησοῦ, (οὐ γὰρ ἦσαν
ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ
απορίας) σύροντες τὸ δί-
κτυον.

οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν,

βλέποντες ἀνδρακιῶν καμένην, καὶ
ὄψαριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον.

10 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὄψαριων, ὅν
ἐπιάσατε ἰὺν.

11 Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ
ἐκέντη τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς,
μιστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν
πνιγνοκοντατριῶν καὶ τοσοῦτων ὄν-
των οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.

12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦ-
τε, ἀριστήσωμεν. Οὐδεὶς δι' ἐτόλμα
τῶν μαθητῶν ἐξῆλθαι αὐτόν, Σί-
μῳς δ'· ὁ δὲ Κύριός ἐστιν.

13 Ἐρχεται [οὖν] ὁ Ἰησοῦς,
καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ διδω-
σιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὄψαριον ὁμοίως.

14 Τοῦτο ἦδη τρίτον ἐφανερώ-
θη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

15 Ὅτι οὖν ἠρίστησαν, λέγει
τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σί-
μων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον τού-
των; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ
οἶδας ὅτι φιλῶ σι. Λέγει αὐτῷ·
Βόσκει τὰ ἀρνία μου.

16 Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον·
Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει
αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι
φιλῶ σι. Λέγει αὐτῷ· Ποιμαίνει
τὰ πρόβατά μου.

17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σί-
μων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη
ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρί-
τον· Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώ-
σκεις ὅτι φιλῶ σι. Λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Βόσκει τὰ πρόβατά μου.

18 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ὅτι ἡς

τοῦ ἱερῆμος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ. Καί· Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβεῖ ἕτερος.

21 Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθε ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς,

22 Ἀρχάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνιήθη ἀφ' ἡμῶν, μέγιστον τῆς ἀναστασιως αὐτοῦ γινώσκειν σὺν ἡμῖν ἵνα τούτων.

23 Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπικλήθη Ἰούστος, καὶ Ματθίαν.

24 Καὶ προσευξάμενοι εἶπον· Σὺ, Κύριε, καρδιογνώστη πάντων, ἀναδείξον ἐκ τούτων τῶν δύο ἵνα δι' ἐξελίξω,

25 Λαβὼν τὸν κληρὸν τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τῶν ἰδίων.

26 Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεισεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἱερέων ἀποστόλων.

Κιφ. β'. II.

ΚΑΙ ἐν τῇ συμπληρουμένῃ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό^a.

2 Καὶ ἰγνίετο ἄφρων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἤχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι.

3 Καὶ ἠφθόσαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλώσσαι ὥστε πυρὸς, ἐκείθετι τὴ ἐφ' ἵνα ἕκαστος αὐτῶν.

4 Καὶ ἐπλήσθησαν αὐτοὶ Πνεύματος ἁγίου, καὶ ἦσαν λαλοῦντες ἑαυτοῖς γλώσσας, ὡς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς φθγγισθαι.

5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ οἰκοῦντες Ἰουδαῖοι, ἀνδρες ὧς, ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν τῶν οὐρανῶν.

6 Γινόμενης δὲ τῆς φωνῆς, συνῆλθε τὸ πλῆθος, καὶ χύθη ὅτι ἤκουον εἰς ἑαυτὰ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλοῦνται αἱ

7 Ἐξίσταντο δὲ πάντες ἑαυμάζον, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς· Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοι οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;

8 Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἣν ἰγνιγῆμεν;

9 Πάρθει καὶ Μηδραὶ μὴ μῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν σοποταμίαν, Ἰουδαῖοι παρὰ παδοκίαν, Πόντοι καὶ τῶν ἡ

10 Φρυγίαν, τι καὶ Πηλίαν, Αἰγυπτίους, καὶ τὰς ἐκ Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνη, ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰσθὲ καὶ προσηλύτοι,

11 Κεῖνται καὶ Ἀραβῆαι, ἰσχυροὶ λαλοῦντες αὐτῶν ταῖς ῥαῖς γλώσσαις τὰ μεγαλῶς Θεοῦ.

12 Ἐξίσταντο δὲ πάντες διηπόρουν, ἄλλας πρὸς ἄλλους γογγίζοντες. Τί ἂν εἴποι τοῦτο;

13 Ἐτεροι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον· Ὅτι γλῶσσας μαρμαρίζουσι.

χαρίσθ.

b sc. ὕμνον.

c sc. λαλοῦντες.

d sc. ὑμνοῦντες.

αθίς δὲ Πίτρος σὺν τοῖς
ἤγει την φωνὴν αὐτοῦ, καὶ
εἶπε αὐτοῖς· "Ἄνδρες Ἰου-
δαῖοι κατοικοῦντες Ἱερου-
σαλὴμ, τοῦτο ὑμῖν γνω-
στὸν ἐστὶν ὅτι ἐκ τῆς ἡμέ-
ρας τῆς ἡμέρας·

ὡς ὑμεῖς ὑπολαμέ-
νοι μεθύουσιν ἔστι γὰρ
τῆς ἡμέρας·
ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶ τὸ ἐρη-
τοῦ προφήτου Ἰακώβ·

εἰ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις
(λέγει ὁ Θεός,) ἐκχυσί-
α Πνεύματος μου ἐπὶ πᾶ-
σαν καὶ προφητεῖσουσιν
αὐτοὶ καὶ αἱ θυγατέρες ὑ-
μεῖς· καὶ οἱ νανίσκοι ὑμῶν ὀρά-
νται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι
ἐγὼ ἐνυπνιασθήσονται.

καὶ γὰρ ἐπὶ τοὺς δούλους
ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν
τοῖς ἑσπέραις ἐκχυσί-
α ἀπὸ τοῦ Πνεύματος μου, καὶ προφη-

τεῖα δώσω τέρατα ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς
ἐκκλησίας καὶ πυρ καὶ ἄν-
την.

ὁ ἥλιος μεταστραφθήσεται
καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα,
καὶ ἡ θύνη τὴν ἡμέραν Κυρίου
λην καὶ ἐπιφανῇ.

καὶ ἔσται, πᾶς ὅς ἐστι ἐπὶ
τὸ ἄνθρωπον Κυρίου, σω-

θήσονται Ἰσραηλῖται, ἀκού-
οντες λόγους τούτους· Ἰησοῦν
ὁρατὸν, ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ

Θεοῦ ἀποδοιμαγμένοι εἰς ὑμᾶς δυ-
νάμει καὶ τέρατι καὶ σημείοις ὡς
ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεός ἐν μέσ-
οις ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε,

23 Τοῦτον τὴν ἀριστήν βαυλὴν
καὶ προγόνου τοῦ Θεοῦ ἔκδοτον
λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνέμειν προ-
σπῆξαντες ἀνέλκτε.

24 Ὁν ὁ Θεός ἀνίσταται, λύ-
σας τὰς ἀδυναμίας τοῦ θανάτου, καθ-
ότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι αὐ-
τὸν ὑπ' αὐτοῦ.

25 Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐ-
τόν· Προσείλην τὸν Κύριον ἐνώ-
πιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν
μου ἴσθιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.

26 Διὰ τοῦτα εὐφράνθη ἡ καρ-
δία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ
γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ
μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,

27 Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν
ψυχὴν μου εἰς ἄδου, οὐδὲ δώσεις
τὸν ὅσιόν σου ἰδίῳ διαφθορᾷ.

28 Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς·
πληρώσεις με ἐὺφροσύνης μετὰ τοῦ
προσώπου σου.

29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπῆν
μετὰ παρήσας πρὸς ὑμᾶς περὶ
τοῦ πατριάρχου Δαβὶδ, ὅτι καὶ
ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μῆ-
μα αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς
ἡμέρας ταύτης.

30 Προφήτης οὖν ὑπάρχων,
καὶ εἰδὼς ὅτι ἔρχομαι ἔμοιγε αὐτῷ ὁ
Θεός, ἐκ καρπῶν τῆς σαρφύας αὐ-
τοῦ [τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσιν
τὸν Χριστόν,] καθίσαι ἐπὶ τοῦ
θρόνου αὐτοῦ,

31 Προειδὼν ἰδέσθαι περὶ τῆς

^a sc. τὸ δῶμα.

ρον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὰ
ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ
ἡμᾶς.

καίρουσιν δὲ τὴν τοῦ Πέ-
τρου καὶ Ἰωάννου, καὶ
ἐρμηνεύουσιν, ὅτι ἄνθρωποι ἄ-
ταί ἐσσι καὶ ἰδιῶται, ἰθαὺ-
πεγνίσκοντες τε αὐτούς, ὅτι
Ἰησοῦ ἦσαν·

ὅν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες
ὡς ἐστὼτα τὸν τιθερακει-
ὸν ἔχον ἀντιπαύν.

ἐλευσάντες δὲ αὐτοὺς ἔξω
ἱεροῦ ἀπέλθῃν, συνήκαλον^a
λήλους.

ἄγοντες· τί ποιήσομεν ταῖς
ἐν τούτοις· ὅτι μὲν γὰρ
σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν,
κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ
καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρτῇ-

ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλείον
ἢ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ
ἡμῶν αὐτοῖς μηκέτι λα-
τῶν ἐνὸς καὶ τούτου μηδὲν^b
ἔσθαι.

Καὶ καλίσσαντες αὐτούς,
μίλαν αὐτοῖς τὰ καθόλου
γενέσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ
ἐν τῷ τοῦ Ἰησοῦ.

ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης
ἔτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν·
ὅν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
αὐτεῖν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ,

οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἃ
καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν.
ὁ δὲ προσαπιλησάμενος
ἐν αὐτοῖς, μηδὲν^b ἐνέρι-

καίς τε, πῶς καλίσσονται αὐ-
τοὺς, διὰ τὸν λαόν· ὅτι πάντες
ἰδοῦντες τὸν Θεόν ἐπὶ τῇ γηγενείᾳ

22 Ἐπὼν γὰρ ἦν πλείονας τι-
θεράκοντες ὁ ἀνθρώπος, ἔφ' ὃν ἰθα-
γόντες τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰσχύος.

23 Ἀπολυθῆναι δὲ ἄλλος πρὸς
τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπαγγεῖλαι ὅσα
πρὸς αὐτοὺς αἱ Ἀρχιερεῖς καὶ αἱ
Πρεσβύτεροι εἶπον.

24 Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἰσχυ-
μαδὸν ἔχον φωνῇ πρὸς τὸν Θεόν,
καὶ εἶπον· Δίπτοτα, σὺ ὁ Θεός, ὁ
ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ
ἐν αὐταῖς·

25 Ὁ διὰ στίματος Δαυὶδ
[τοῦ] παιδὸς σου εἶπεν· Ἰακώβ
ἐφρυσάην ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμειλίτη-
σαν ἐν αὐτῷ·

26 Παρίσταναι οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν
ἐπὶ τὸ αὐτὸ, κατὰ τοῦ Κυρίου,
καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.

27 Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἁλῆ-
θείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰη-
σοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τι καὶ
Πόντιος Πιλάτας, σὺν ἱερεῖσι καὶ
λαοῖς Ἰσραὴλ,

28 Ποιεῖσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ
ἡ βουλή σου προῦρτισεν γίνεσθαι.

29 Καὶ τὰ νῦν ε, Κύριε, ἵτιμι
ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὲς
ταῖς δούλοις σου μετὰ παύρησι-
ας πάσης λαλεῖν τοῖς λόγοις σου,

30 Ἐν τῇ τῇ χεὶρ σου ἐκ-
τίμωσι εἰς ἡμᾶς, καὶ σημεῖα καὶ
τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ἐνός σου
τοῦ ἁγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ.

31 Καὶ διαθέντων αὐτῶν, ἐταλίσθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι· καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλου τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά.

33 Καὶ μεγάλη δύναμις ἐπέδιδον τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· χάρις τι μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς.

34 Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, παλοῦντες ἔφειρον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων,

35 Καὶ ἰτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διδόντες δὲ ἑκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.

36 Ἰωσῆς δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, (ὃ ἔστι μὴτερμηνευόμενον, υἱὸς παρακλήσεως,) Λευΐτης, Κύπριος τῷ γένει,

37 Ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρηῖμα, καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Κεφ. ε'. ν.

ΑΝΗΡ δὲ τις, Ἀνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἐπώλησι κτῆμα·

2 Καὶ ἐνοσίγαστο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνιδεύας καὶ τῆς γυναικὸς

αὐτοῦ· καὶ ἐνέγκας μέρος τι, τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

3 Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἄδικαί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς καρδίαν σου, ψεύσασθαι Πνύμα τὸ ἅγιον, καὶ νοσήσας ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου·

4 Οὐχὶ μείνον, σοὶ ἦμιν πρᾶξιν, ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπὸ τῷ ἰσχυρῷ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· πρᾶγμα τοῦτο· οὐκ ἐψεύσθης, ἀλλὰ τῷ Θεῷ.

5 Ἀκούων δὲ Ἀνανίας τῶν λόγων τούτων, πεσὼν ἔξῃ ἐγένετο φθός· μέγας ἐπὶ τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

6 Ἀναστάντες δὲ οἱ ἄλλοι συνέστειλαν αὐτὸν, καὶ ἔκειντες ἔθαψαν.

7 Ἐγένετο δὲ ὥς ἄρτι διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰδυῖα τὸ γεγονός, ἐσιῆλθεν.

8 Ἀπικρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος· Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου ἔσθ' ἀπίδοσθι· Ἥ δὲ εἶπεν· Να σου τοῦτο.

9 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν· Τί ὅτι συνεφανήθη ἡμῶς τὸ πνεῦμα Κυρίου· πόδες τῶν θαψάντων σου, ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἔστησι.

10 Ἐπιστο δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ψύξιν· εἰσιλόντες δὲ οἱ ἄλλοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἔκειντες ἔθαψαν πρὸς τὸν αὐτὸν τῆς.

11 Καὶ ἐγένετο φθός.

^a sc. γίγνεται.

^b sc. τὸν βίον.

^c sc. τιμῆματος.

ην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

Διὰ δὲ τῶν χερῶν τῶν ἰλῶν ἐγένετο σημεῖα καὶ τέ-
τις τῶν λαῶν πολλά· καὶ ἦσαν
ἰσθὺν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ
ἤντος.

Τῶν δὲ λαϊκῶν οὐδεὶς ἐτόλ-
μα σέσθαι αὐτοῖς· ἀλλ' ἔμει-
νεν αὐτοὺς ὁ λαός.

Μᾶλλον δὲ προστίθεντο
οἱ τῆς Κυρίας, πλήθους ἄν-
δρες καὶ γυναικῶν

Ὅστις κατὰ τὰς πλατείας
ἐν τοῖς ἀσθίνεσι, καὶ τιθεῖται
ἰσθὺν καὶ κεραιώσων, ἵνα ἐρ-
ῶν Πίτρου καὶ ἡ σκία ἐπι-
ῇ ἐν αὐτοῖς.

Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος
ἱερεῖς πόλιν ἐς Ἱερουσαλὴμ,
ἐς ἀσθίνεσι καὶ ὀχλουμένους
ἡμεράτων ἀκαθάρτων· οἵτινες
ἐόντο ἅπαντες.

Ἀναστὰς δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς
ἄντις. οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ εὐσσε
τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλή-
ρην ζήλου·

Καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας
ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ
αὐτοὺς ἐν τηρεσί δημοσίᾳ.

Ἀγγέλους δὲ Κυρίου διὰ τῆς
ἡγοῖε τὰς θύρας τῆς φυ-
λακῆς τὸν αὐτοὺς, ἵππῃ·

Πορεύεσθε, καὶ σταθῆναι
ἐν τῇ ἐκκλῆσι τῶν λαῶν πάν-
τηματὰ τῆς ζωῆς ταύτης.

Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ
θρονος εἰς τὸ ἱερόν, καὶ εἰδὼς
Παραγενόμενος δὲ ὁ Ἀρχι-
ερεὺς οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλε-
σεν συνέδριον καὶ πᾶσαι τὴν

γαρουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ
ἀπίσταντο εἰς τὸ διεμαρτύρειν,
ἀρχθῆναι αὐτούς.

22 Οἱ δὲ ὑπέρκειται παραγε-
νόμενος οὐχ ἔβρον αὐτοὺς ἐν τῇ
φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγ-
γυλιν,

23 Λέγοντες· Ὅτι τὸ μὲν διε-
μαρτύριον εὐρομεν κεκλισμένοι ἐν
πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακα-
ς [ἔξω] ἰσθῶτας πρὸ τῶν θυ-
ρῶν ἀναίξαντες δὲ, ἴσως οὐδεὶς εὐ-
ρομεν.

24 Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους
τούτους, οἱ τῆς ἱερῆς καὶ ὁ στρατη-
γὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς,
διηπόρουσι περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοι-
το τοῦτο.

25 Παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγ-
γυλιν αὐτοῖς, [λέγων]· Ὅτι ἰδοὺ,
οἱ ἄνδρες, οὗς ἔδισθε ἐν τῇ φυλα-
κῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἰσθῶτας, καὶ
διδάσκοντες τὸν λαόν.

26 Τότε ἀπειλῶν ὁ στρατηγὸς
σὺν τοῖς ὑπερείταις, ἤγαγον αὐ-
τοὺς, οὐ μετὰ βίας· ἐφοβοῦντο γὰρ
τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.

27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστη-
σαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἐπρωτή-
σιν αὐτοὺς ὁ Ἀρχιερεὺς,

28 Λέγων· Οὐ παραγγαλίᾳ
παραγενόμενος ὑμῖν μὴ διδάσκων
ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ,
πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς
διδασκαλίας ὑμῶν· καὶ βούλισθε ἐπα-
γαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἐν-
θρόνου τούτου.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πίτρος καὶ
οἱ ἀπόστολοι, εἶπον· Πειθαρχεῖν
δεῖ Θεῷ μᾶλλον, ἢ ἀνθρώποις.

30 Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν

ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ἡμῖς διεχειρί-
σασθε, κηρύσσαντες ἐπὶ ἔθλῳ.

31 Τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ
σωτῆρα ὕψιστον τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ,
δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ
ἄψιν ἀμαρτιῶν.

32 Καὶ ἡμῖς ἔσμεν αὐτοῦ μαρ-
τυροὶ τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ
πνεῦμα δι' τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ
Θεὸς τοῖς κηρύτταις αὐτῶν.

33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίνο-
το, καὶ βουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς.

34 Ἀναστάς δέ τις ἐν τῷ συν-
εδρίῳ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμα-
λιήλ, νομοδιδάκκαλος, τίμιος παν-
τὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ-
τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι·

35 Εἰπέ τε πρὸς αὐτούς· Ἄν-
δρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυ-
τοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί
μέλλετε πράττειν.

36 Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμε-
ρῶν ἀνίστη Θεοῦδᾶς, λόγον ἔχων
τινα ἑαυτὸν, ὃ προσκολλήθη ἀριθ-
μὸς ἀνδρῶν ὥστε τετρακοσίαν· ὃς
ἀνείρεθαι, καὶ πάντες ὅσοι ἐκείνοντο
αὐτῷ διελύθησαν, καὶ ἐγένοντο εἰς
οὐδέν.

37 Μετὰ τούτου ἀνίστη Ἰούδας
ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς
ἀπογραφῆς, καὶ ἀπίσταντες λαὸν
ἐκάν· ὅπως αὐτοῦ· κοκκαῖνος
ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπί-
νοντο αὐτῷ, διεσκοπίσθησαν.

38 Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν,
ἀπίσταντες ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τού-
των, καὶ εἰσατέ αὐτούς· ὅτι ἰὼν ἡ
ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ
ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται·

39 Εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύ-
νασθε καταλῦσαι αὐτὸ, μήτις
καὶ θεμάχοι εὐρεθῆτε.

40 Ἐπίστησαν δὲ αὐτῷ καὶ
προσκαλισάμενοι τοὺς ἀποστόλους,
διέραντες παρέγγειλαν αὐτῷ λαβεῖν
ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ
ἀπίλυσαν αὐτούς.

41 Οἱ μὲν οὖν ἑταροῦντο χαί-
ροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνήγου,
ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος [αὐτοῦ]
κατεβλήθησαν ἀτιμωσθῆναι·

42 Πᾶσάν τε ἡμέραν, ἐν τῇ
ἱερᾷ καὶ κατ' οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο
διδάσκοντες καὶ εὐαγγελίζοντες
Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

Κεφ. σ'. vi.

ΕΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις
πληθύνονταν τῶν μαθητῶν, ἵνα
γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν ἐπὶ
τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθιμίζοντο
ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινᾷ
τῶν ἁγίων.

2 Προσκαλεσάμενοι δὲ αἱ ἁ-
δικαὶ τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, ἔ-
πον· Οὐκ ἀριστὸν ἐστίν, ἡμῖς, κα-
ταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
διακονεῖν τραπέζαις.

3 Ἐπισκιάσθη οὖν, ἀδελφοί,
ἄνδρες ἐξ ὑμῶν μακροβιωμήσαντες
ἐπ' αὐτῷ, πλήρεις πνεύματος ἀγά-
πης καὶ σοφίας, οὓς καταστήσωμεν ἐν
τῇ χρείᾳ ταύτῃ.

4 Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ
τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκα-
τερήσομεν.

5 Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον
παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελ-
έχθη

^a pro σελῶν.

^b pro κατὰ τὰ νῦν ἔχοντα.

ἔσαντο Στίφανος, ἄνδρα πλήρη πί-
στως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ
Φίλιππος, καὶ Πρόχορος, καὶ Νι-
κάνορας, καὶ Τίμωνας, καὶ Παρ-
μενᾶν, καὶ Νικόλαος προσήλυτος
Ἀντιοχία.

6 Οὓς ἴστησαν ἐνώπιον τῶν ἀπο-
στόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐπέθη-
καν αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξ-
ανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἄριθμὸς τῶν
μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα·
πολλοὶ τε ὄχλος τῶν ἱερῶν ὑπή-
κουον τῇ πίστει.

8 Στίφανος δὲ πλήρης πίστεως
καὶ δυνάμειος ἐποίει τέρατα καὶ
σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.

9 Ἀνίστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ
τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λι-
βερτινῶν, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀ-
λεξανδρίων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλι-
κίας καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ
Στίφανῳ.

10 Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ
σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει.

11 Τότε ὑπέσταντο ἄνδρας λέ-
γοντας· ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λα-
λοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς
Μωσῆν καὶ τὸν Θεόν.

12 Συνεικόνσαν τι τὸν λαὸν καὶ
τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμ-
ματεῖς· καὶ ἐπιστάντες συνέπρα-
σαι αὐτὸν, καὶ ἡγαγεῖν εἰς τὸ συ-
νέδριον.

13 Ἔστησαν τι μάρτυρας ψευ-
δεῖς, λέγοντας· Ὁ ἄνθρωπος οὗ-
τος οὐ παύεται [ῥήματα] βλάσ-
φημα λαλῶν κατὰ τοῦ τύπου τοῦ
ἁγίου [τούτου] καὶ τοῦ νόμου.

14 Ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λ-
γοντος, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦ
τοῦ, καὶ ἀλλάξει τὰ ἱθὴ ἃ παρ-
δωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς.

15 Καὶ ἀντιπάσαντες εἰς αὐτὸν
ἅπαντες οἱ καθιζόμενοι ἐν τῇ συ-
νεδρίᾳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ὡς πρὸς ἄνθρωπον ἁγγέλου.

Κιθ. ζ'. vii.

Εἶπε δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς· Εἰ ἄρ-
ε ταῦτα οὕτως ἔχουσιν·

2 Ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ
πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῆς θ-
ξῆς ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραά-
μ· ὅτι ἐν τῇ Μισοποταμίᾳ, πρὶν
κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρρὰν·

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐλ-
θὲ ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς
συγγενείας σου, καὶ ^a διῶρο εἰς γῆ-
ν ἣν ἂν σοὶ δείξω.

4 Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλ-
δαίαν κατήχετο ἐν Χαρρὰν. Καὶ
κεῖθεν, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ, ^b μετῴκησιν αὐτὸν ἐν
τὴν γῆν ταύτην, εἰς ἣν ἡμεῖς νῦν
κατοικεῖμεν.

5 Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κλη-
ρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα π-
όδος· καὶ ἐπηγγέλατο αὐτῷ δο-
ῖν αὐτὸν εἰς κατὰσχεσιν αὐτῆς, καὶ ἐν
σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, οἱ
ὄντες αὐτῷ τέκνοντες.

6 Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ Θεός·
Ὅτι ἴσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πά-
ντων ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλε-
ύσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ὅ-
τις ἐκείνους.

^a sc. ἰλθ.

^b sc. ὁ Θεός.

7 Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἔαυτον δουλεύουσι, κρινῶ ἰσά, εἰπὼν ὁ Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

8 Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ· καὶ ὁ Ἰσαάκ ^a τοὺς Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ ^a τοὺς δώδεκα πατριάρχαις.

9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο ^b εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ·

10 Καὶ ἐμίλιτο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατίσθησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον· καὶ ὅλοι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

11 Ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χαναναίαν, καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ οὐχ εὗρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν.

12 Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σίττα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον.

13 Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ^c ἀνγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῇ Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ.

14 Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκλήισατο τὸν πατέρα [αὐτοῦ] Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, ἐν ψυχαῖς ἰσοδομήκοντα πέντε.

15 Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὰς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν.

16 Καὶ μετετίθησαν αὐτοὶ ἐν τῷ μνημείῳ, καὶ ἐτίθησαν ἐν τῷ μνημείῳ ὁ ὠνήσατο Ἀβραάμ ^d ἐν τῷ γυρίῳ παρὰ τὰν νύκτων Ἐμμὲν Συχίμ.

17 Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ καιρὸς τῆς ἐπαγγελίας ᾗς ὤμασεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξηντο ὁ λαὸς ἐκ πληθύνει ἐν Αἰγύπτῳ,

18 Ἀχρεῖς οὖν ἀνίστη ἕτεροι, οἳ οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ.

19 Οὗτος κατασκοποῦσιν τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκωσεν τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν αὐτοὺς βεβίφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζῆναι.

20 Ἐν ᾧ καιρῷ ἠγγίκεν ὁ καιρὸς τῆς ἐπαγγελίας τῇ ἡμετέρᾳ, καὶ ἦν ἀσπίς τῇ ἡμετέρᾳ ἀντιβέβη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ πατρὶ [αὐτοῦ].

21 Ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐκάλει τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλει αὐτοὺς ἐκ τῆς Αἰγύπτου.

22 Καὶ ἐπαίδευσεν Μωσὴς τὸν Ἰσραὴλ ἐν σοφίᾳ Αἰγυπτίων· ἦν δὲ τὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτὸν σκερκαντατὴς χειρὸς, ^e ἀπὸ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισπῶν τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, τοῦ Ἰσραὴλ.

24 Καὶ ἰδὼν τινες ἀδελφοὶ ἡμῶν, καὶ ἐποίησαν ἐκδίκησιν κατὰ Μωσὴν, πατάξας αὐτόν.

25 Ἐνόμισε δὲ συνέβη ἀδελφούς αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτοῦ διδάσκει αὐτὸν τὰς ἐργασίας αὐτοῦ, καὶ οὐ συνέβη.

^a sc. ἰσότητι. ^b sc. ἵνα ἀπάγῃται. ^c sc. χρεῖα. ^d sc. ἀντὶ. ^e sc. διαλ.

26 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη τοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν· "Ἄνδρες, ἀδελφοί ἴστε ὑμῖς, ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;

27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον, ἀπόσωτο αὐτὸν, εἰπὼν· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ὅφ' ἡμεῖς;

28 Μὴ ἀπλῶν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον αὐτίλος χθὲς τὸν Αἰγύπτου;

29 Ἐφυγε δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησιν υἱοὺς δύο.

30 Καὶ πληρωθέντων ἑτῶν τισσαράκοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῷ ἐρήμῳ τοῦ ἔρους Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου.

31 Ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν, ἰθαύμαστο τὸ ὄραμα· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοήσας, ἐγένετο φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτόν·

32 Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ἐντρομος δὲ γινόμενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι.

33 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος· Δύσας τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν·

34 Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στυγαρμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξιλεῖσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον.

35 Τούτου τὸν Μωσῆν ὃν ἤρ-

ήσαντο, εἰπόντες· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῃ.

36 Οὗτος ἐξηγάγειν αὐτοὺς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτη τισσαράκοντα.

37 Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Προφῆτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς [ὑμῶν] ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἡμεῖς αὐτοῦ ἀκούισομεν.

38 Οὗτός ἐστιν ὁ γινόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδίδετο λόγια ζῶντα, δοῦναι ἡμῖν.

39 Ὡς οὐκ ἠθέλησαν ὑπάκουσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο, καὶ ἐστράφησαν κατὰ καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον,

40 Εἰπόντες τῷ Ἀαρὼν· Πίψον ἡμῖν θεοὺς, οἱ προπορεύοντα ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς εὖτος, ὃς ἐξῆ γαγγί ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ.

41 Καὶ ἡμοσχοπήσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνηγάγον θυσίας τῷ εἰδῶλι, καὶ εὐφράνουν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.

42 Ἐστρεψέ· δὲ ὁ Θεός, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεῖν ἐν στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ· καθὼς γὰρ γραπτὸν ἐν βίβλῳ τῶν προφῆται· Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηγά-

^a sc. καθ'.

^b sc. καὶ ἰλιγιν.

^c sc. ὄντες.

^d sc. κατὰ.

^e sc. ἱκανῶς.

κατὶ μοι ἔτη τισσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῃ, ^a οἶκος Ἰσραὴλ;

43 Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολόχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν Ῥιμφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποίησάτε προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ μετακινή ὑμᾶς ἐπὶ κίβιναν ^b Βαβυλῶνος.

44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν ἐν ταῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῃ, καθὼς διατάχτο ὁ λαλῶν τῷ Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἰωράκει.

45 Ἦν καὶ εἰσηγαγον διδιδεῖν οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχίσσει τῶν ἰθῶν, ὃν ἔξωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ὥς τῶν ἡμερῶν Δαβὶδ·

46 Ὃς εὗρε χώρεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἤτήσαστο εὐρεῖν σκηνώμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

47 Σολομῶν δὲ ᾠκοδομήσας αὐτῷ οἶκον.

48 Ἀλλ' οὐχ ὁ ὑψίστος ἐν χυροποιήτοις [ναοῖς] κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφῆτης λέγει·

49 Ὁ οὐρανὸς μοι θρόνος, ἢ δὲ γῆ υποπόδιον τῶν ποδῶν μου· Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι; λέγει Κύριος· ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;

50 Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα;

51 Σκληροτράχηλοι, καὶ ἀπειθήνῃται τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὤσιν, ὑμεῖς αἱ τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς.

52 Τίνα τῶν προφητῶν ἐδίδξαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ἀπεικτινῶν τοὺς προκαταγγέλλοντας περὶ τῆς ἐλευθέρως τοῦ ἰου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδίδεσθε καὶ νῦν γιγίνεσθε·

53 Οἵτινες ἐλάβετε τὴν εἰς διαταγὰς ἀγγέλου, καὶ ἐφυλάξατε.

54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, πρόγονοι ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἔρρυχον τοὺς ὁδόντας ἐκ' αὐτῶν·

55 Ἰστέχων δὲ πλῆρες ἡ ματος ἀγίου, ἀτεινὼς ὡς τὸ ρανόν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, καὶ τῶν ἱστώτων ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

56 Καὶ εἶπεν Ἰδοὺ, θεοὶ οὐρανοῦς ἀνιπυγμένους, καὶ τὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἰστώτων Θεοῦ.

57 Κεῖσάντες δὲ φωνῇ ᾗ συνέσχοι τὰ ὅσα αὐτῶν, καὶ ἡ μῆσαν ὁμοθυμαδὸν ἐκ' αὐτῶν.

58 Καὶ ἐμβαλόντες ἔνθον πόλεως, ἐλιθοβόλουν· καὶ ἡ φωνὴ ἀπίθοντο τὰ ἡμέτερα παρὰ τοὺς πόδας νικητῶν καὶ μένου Σαύλου.

59 Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Σάρον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγον· Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου·

60 Οὗς δὲ τὰ γένηται, ἡ φωνὴ μεγάλη· Κύριε, μὴ σὺ αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη.

Κεφ. δ. viii.

ΣΑΥΛΟΣ δὲ ᾧ συνεπαῖον ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ

^a sc. Voc. Attic.

^b pro in) et in)ne, sc. μέγα.

ἡμέρᾳ διαγμὸς μέγας
ἐλπίσαι τὴν ἐν Ἱερω-
σάντῃ τι διασπάρησιν
χώρας τῆς Ἰουδαίας
ῥίνας, πλην τῶν ἀπο-

κρίσεων δὲ τοῖς Στόφατοι
αὐτοῖς, καὶ ἐποιήσαντο
γὰρ ἐπ' αὐτῶν.

ὡς δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκ-
ατὰ τοὺς αἰῶνας ἀπο-
στροφὴν τι ἀνδρας καὶ
παριδίδου εἰς φυλακὴν.
οὐκ διασπαρῆντι διήλ-
ελίζομαι τοὺς λόγους.

προς δὲ κατελθὼν εἰς
Σαμαρείας, ἐκέρυσεν
Χερσὶν.

πῶς τε οἱ ἄλλοι ταῖς
ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμο-
ν τῶ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ
σημεία, αἱ ἐπαίμ.

λῶν γὰρ τῶν ἰχθύων
ἀνάθετα, βοῶντα με-
ν, ἐξήρχετο· πολλοὶ δὲ
μαῖναι καὶ χαλὰ ἰερα-

ἐγένετο χαρὰ μεγάλη
ἐκείνη.

ἡ δὲ τις, ὀνόματι Σίμων,
ἦν ἐν τῇ πόλει, μαγίστων
ἦν τὸ ἔθνος τῆς Σαμα-
ριαν εἶναι τινὰ ἑαυτὸν μέ-

προσῆχον πάντες ἀπο-
κς μεγάλου, λέγοντες·
ἡ δὲ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ

οὐσίχον δὲ αὐτῶν, διὰ τὸ

ἰκανῶς χρῆμα ταῖς μαγίαις ἐξιστα-
κίμαι αὐτοὺς.

12 Ὅτι δὲ ἐπίστινται τῷ Φι-
λίππῳ ἐπαγγελισμένη τὰ² περὶ
τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ
ὀνόματος [τοῦ] Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ἐκπατίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.

13 Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπί-
στινται, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προ-
καρτερῶν τῷ Φιλίππῳ· θωρῶν τε
σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γι-
νομίνας, ἐξίστατο.

14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱερω-
σολύμοις ἀπόστολοι, ὅτι διδύκται
ἡ Σαμαρεία τοῖς λόγοις τοῦ Θεοῦ,
ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέ-
τρον καὶ Ἰωάννην·

15 Οἵτινες καταβάντες προ-
ῆλθον περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσι
Πνεῦμα ἅγιον.

16 (Οὐκ γὰρ ἦν ἐπ' οὐδὲν
αὐτῶν ἐπιτιπτατός, μόνον δὲ βι-
βαπτισμένοι ὑπῆρχαν εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.)

17 Τότε ἐπιτίθου τὰς χεῖρας
ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβωσαν Πνεῦ-
μα ἅγιον.

18 Θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων ὅ-
τι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν
τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα
τὸ ἅγιον, προσήγγειν αὐτοῖς χρεῖ-
ματα,

19 Λέγων· Δότε καὶ μοι τὴν ἐξου-
σίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ τὰς
χεῖρας, λαμβάνῃ Πνεῦμα ἅγιον.

20 Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν·
Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς
ἀπάλειαν, ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ
ἐνόμισας διὰ χρημάτων πᾶσθαι·

² sc. πρέγματα.

21 Οὐκ ἔστι σοι μέρος οὐδὲ κλη-
ρος ἐν τῇ λόγῳ τούτῳ· ἢ γὰρ καρ-
δία σου οὐκ ἔστιν εὐδία ἐν ὀπίον
τοῦ Θεοῦ.

22 Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς
κακίας σου ταύτης, καὶ διέθητι
τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφιεθήσεται σοι ἡ
ἐπίνοια τῆς καρδίας σου.

23 Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ
σύνδισμον ἀδικίας ὁρᾷ σὺ ὄντα.

24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶ-
πε· Διέθητι ὑμῖς ὑπὲρ ἑμοῦ πρὸς
τὸν Κύριον, ὅπως μηδὲν^α ἐπίλθῃ
ἐπ' ἡμῖν ὧν ἐιρήκατι.

25 Οἱ μὲν οὖν, διαμαρτυρά-
μενοι, καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον
τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερου-
σαλὴμ, πολλὰς τε κόμας τῶν
Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο.

26 Ἀγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλη-
σε πρὸς Φίλιππον, λέγων· Ἀνά-
στηθι καὶ πορεύου κατὰ μισημ-
βρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαί-
νουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γά-
ζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος.

27 Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη καὶ
ἰδοὺ, ἀνὴρ Αἰθίοψ· εὐνοῦχος, δυνά-
στης Κανδάκης τῆς βασιλείας Αἰ-
θιοπῶν, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης
αὐτῆς· ὃς ἐηλύθυ προσκυνήσων εἰς
Ἱερουσαλὴμ.

28 Ἦν τε ὑποστρέφων, καὶ κα-
θήμιος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ,
καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡ-
σαΐαν.

29 Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φι-
λίππῳ· Πρόσειθι, καὶ κολλήθητι
τῷ ἄρματι τούτῳ.

30 Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος

ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγνώσκον
προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ ἐ-
ρᾷ γε γινώσκους ὃ ἀνοήτῳ

31 Ὁ δὲ εἶπε· Πῶς
δυναίμην, ἐὰν μὴ τις ὡς
Παρακλέσις τις τὸν Φίλιπ-
πὸν καθίσαι σὺν αὐτῷ.

32 Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς
ἧν ἀνεγίνωσκον, ἣν αὐτὸς
ἔατο ἐπὶ σφαγῇν ἤχη
ἀμυγδῶν ἐναντίον τοῦ καίρου
ἄφωτος, οὕτως οὐκ ἀνέγι-
μα αὐτοῦ.

33 Ἐν τῇ ταπεινώσει
κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὸ
αὐτοῦ τίς διηγέσεται; ἢ
ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζῶη αὐτοῦ.

34 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
τῷ Φίλίππῳ, εἶπε· Δύ-
μι περὶ τίνας ὁ προφήτης λό-
γιον περὶ αὐτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου.

35 Ἀνέβας δὲ ὁ Φί-
λιππος αὐτοῦ, καὶ ἀρξά-
μενος τῆς γραφῆς ταύτης, ἔλεγε
αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν.

36 Ὡς δὲ ἐπορεύοντο
ὁδοι, ἤλθοι ἐπὶ τι ὕδωρ·
ὁ εὐνοῦχος· Ἰδοὺ ὕδωρ·
μα βαπτισθῆναι;

37 [Εἶπε δὲ ὁ Φίλι-
ππος· Εἰς ὅλην τῆς
ἕξιστον. Ἀποκριθεὶς δὲ
ἐστὶν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ
Ἰησοῦν Χριστόν.]

38 Καὶ ἐκέλευσε στή-
μα· καὶ κατέβησαν ἀμφὶ
τὸ ὕδωρ, ὃ, τι Φίλιπ-
πος εὐνοῦχος· καὶ ἐβάπτισεν.

39 Ὅτι δὲ ἀνέβησαν

^a sc. τούτου.

μα Κυρίου ἔρχεται
καὶ οὐκ ἴδον αὐτὸν
ἔχει· ἐπερίετο γὰρ
ὃ χρίσμα.

τοὺς δὲ εὐρέθη εἰς Ἀ-
λεξάνδρου ἐπαγγέ-
λεις πάσαις, ἕως τοῦ
ἐς Καισάρειαν.

ρ. β'. ικ.

ἔτι ἐμπέσει ἐπιπλῆς
τοὺς μαθητὰς τοῦ
Ἰδὸν τῷ Ἀρχιερεῖ,
ὃ παρ' αὐτοῦ ἐπισ-
κεπὼν πρὸς τὰς συν-
κρίσεις τῆς ἐκείνης
ἐκείνου ἐκείνης τῆς
ἐκείνης τε καὶ ἡγε-
μονίας ἀγάγῃ εἰς Ἱερου-
σολύμην.

ὃ παρ' αὐτοῦ ἐπισ-
κεπὼν πρὸς τὰς συν-
κρίσεις τῆς ἐκείνης
ἐκείνου ἐκείνης τῆς
ἐκείνης τε καὶ ἡγε-
μονίας ἀγάγῃ εἰς Ἱερου-
σολύμην.

ὃ παρ' αὐτοῦ ἐπισ-
κεπὼν πρὸς τὰς συν-
κρίσεις τῆς ἐκείνης
ἐκείνου ἐκείνης τῆς
ἐκείνης τε καὶ ἡγε-
μονίας ἀγάγῃ εἰς Ἱερου-
σολύμην.

τίς εἰ, Κύριε; Ὁ
ὃς ἔγω εἰμι Ἰουδαῖος
ἐκκληρῶν σοι πρὸς
θεόν.

τίς καὶ θαυμάζω ἡ-
γεμονίας ποιῶσαι; Καὶ
ὅς αὐτὸν Ἀνάσταθι
τὴν πόλιν, καὶ λα-
τρίσεις δι' αὐτὴν.

ἰδὼν, οἱ συνοδεύοντες
μισοῦν ἔνθα, ἀκούου-
σιν, μεθ' αὐτὸν δὲ διω-
κόμενοι.

8 Ἡμέρη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ
τῆς γῆς ἀπαρχαίον δὲ τῶν ὀφ-
θαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔλεπτο χρο-
ματισθῆναι αὐτὸν, ἀλλ' ἔκτισεν
ὡς Λαμασκίαν.

9 Καὶ ἦν κείνης τρεῖς μὲν βλε-
πόντων καὶ οὐκ ἔβλεπον, οὐδὲ ἔβλεπον.

10 Ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν Λα-
μασκᾷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ ἦν
πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὀνόματι
Ἀνανίας. Ὁ δὲ ἦν· Ἰδὼν ἦν,
Κύριε.

11 Ὁ δὲ Κύριος ἔκτισεν αὐτὸν
Ἀναστάθην ἐκείνην ἐπὶ τὴν ἑξου-
σίαν καλεσμένην Εὐαγγέλιον, καὶ ζήτη-
σεν ἐν οἰκίᾳ Ἰουδα Σαῦλον ὀνό-
ματι, Ταρσία· Ἰδὼν γὰρ πρῶτον
χρῆται.

12 Καὶ ἰδὼν ἐν ὀνόματι Ἀνα-
στάθην ὀνόματι Ἀναστάθην, καὶ
ἐκείνην αὐτῷ χρεῖα, ὅπως ἀνα-
στήσει.

13 Ἀπεκρίθη δὲ [ὁ] Ἀναστάθην
Κύριε, ἀπέκτισεν ἀπὸ πολλῶν πρὸς
τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅτι κατὰ ἐ-
κείνην τῆς ἀγάπης σου ἐν Ἱερου-
σολύμῃ.

14 Καὶ οὐδὲ ἔχον ἑξουσίαν πα-
ρεῖν τῶν Ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας
τοὺς ἐκκαλουμένους τὸ ὄνομά σου.

15 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύ-
ριος· Παύλου, ὅτι ἐκείνης ἐκλογῆς
μου ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ
ὄνομά μου ἐν οἰκίᾳ Ἰδὼν, καὶ βα-
σιλεύειν, οὕτως ἐν Ἰσραὴλ.

16 Ἐγὼ γὰρ ἐπορεύθην αὐτῷ
ὅπως δι' αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός
μου παύειν.

17 Ἀπῆλθεν δὲ

εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθίς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε· Σαούλ ἀδελφεῖ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με, (Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἤρχου) ὥπως ἀναβλέψῃς, καὶ πλησθῇς Πνεύματος ἁγίου.

18 Καὶ εὐθὺς ἀπίπτουν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥστε λεπίδες, ἀνέβλεψέ τι παρεχρέμα· καὶ ἀναστὰς ἑορακτίσθη.

19 Καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσιν^α. Ἐγένετο δὲ [ὁ Σαῦλος] μιτὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμίρας τινάς.

20 Καὶ εὐθὺς ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκέρυσσε τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

21 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγαν· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ παρεθὼς ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο· καὶ ὧδε εἰς τεῦτο ἐληλύθει ἵνα διδιμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς Ἀρχιερεῖς;

22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν.

24 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαῦλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· παρετήρουν τι τὰς πύλας ἡμέρας τι καὶ νυκτός, ὥπως αὐτὸν ἀνέλθωσι.

25 Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθέκασιν διὰ τοῦ τείχους, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι.

26 Παραγενόμενος δὲ λαός] εἰς Ἱερουσαλὴμ, καλλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς πάντες ἐφοθεῶντο αὐτὸν, στίοντες ὅτι ἐστὶ μαθητὴς.

27 Βαρνάβας δὲ ἐπὶ αὐτὸν, ἤγαγε πρὸς τοὺς λόγους, καὶ διηγήσατο αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον, ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς μαθητῶν ἐπαρρησιάζατο ἐν ματι τοῦ Ἰησοῦ.

28 Καὶ ἦν μετ' αὐτὸν ρευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρῆρσεν αὐτῷ ὄνοματι τοῦ Κυρίου.

29 Ἐλάλει τι καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· χεῖρου αὐτὸν ἀνελεῖν.

30 Ἐπιγινόντες δὲ οἱ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Κακαί· καὶ ἐκπέστειλαν αὐτὸν ἐπὶ ὁδοῦ.

31 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην καὶ ἡμετέραν δομοῦνται καὶ πορευόμενοι τῷ Κυρίῳ, καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνδοξάζοντο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρος μενοῦν διὰ πάντων, κατεστάναι πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς καὶ τὰς Λύδαν.

33 Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπον Αἰνίαν ὀνόματι, ἐξ ἐθνῶν ἰσχυροῦς ἐπὶ τῇ γραμμῇ παραλειμμένος.

34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, ἰάται σε Ἰησοῦς ὁ

^a sc. ἱαντὸν.

καὶ στρέφει^a σκευῶν.
ἐκείνη.

ὡς ἴδαν αὐτὸν πάντες οἱ
τις Λύδδαν καὶ τὸν Σά-
μηνος ἐπιστρέψαν ἐπὶ τὸν

Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μα-
ματι Ταθίθῃ, ἣ διεμνη-
ύγεται Δορκάς· αὕτη ἦν
γαθὴν ἔργον καὶ ἐλιημο-
ποίει.

ἦντο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις
σθνήσασαν αὐτὴν ἀπο-
ύσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν

γυὸς δὲ εὐσεῖς Λύδδης τῇ
μαθῆναι ἀκούσαντες ὅτι
τινὶ ἐν αὐτῇ^b, ἀπίστιλαν
ς πρὸς αὐτὸν, παρακα-
εὶ ἀκῆσαι διαλθεῖν ἕως

αστὰς δὲ Πέτρος συνῆλ-
ῶν παραγινόμενον ἀνέ-
τὸ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ παρί-
τῃ πάσαι αἱ χῆραι κλαί-
ἐπιδικιεύμεναι χιτῶνας
α, ὅσα ἔποιον μετ' αὐτῶν
ορκάς.

εὐαλῶν δὲ ἔξω πάντας
θεῖς τὰ γόνατα προσ-
καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ
ε Ταθίθῃ, ἀνάστηθι. Ἦ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς,
καὶ τὴν Πέτρον, ἀνέκλιθι.
ὡς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀπέ-
τῃς φωνήσας δὲ τοὺς ἁ-
τὰς χῆρας, παρίστην
σαν.

ὡς τὸν δὲ ἔγιντο καθ' ὅ-

λης τῆς Ἰόππης· καὶ πολλοὶ ἐπί-
στυσαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

43 Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς
μῆναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρὰ τῇ
Σίμωνι βυρσῷ.

Κεφ. ι. κ.

ΑΝΗΡ δὲ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ
ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης
ἐκ σπύρης τῆς καλουμένης Ἰτα-
λικῆς.

2 Εὐσεβοῦς καὶ φοβούμενος τὸν
Θεὸν, σὺν παντί τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
ποιῶν τε ἐλιημοσύνας πολλὰς τῷ
λαῷ, καὶ δόμιμος τοῦ Θεοῦ δια-
παντὴς.

3 Εἶδεν ἐν ὄραματι φανερῶς,
ἀποὶ^c ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας,
ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἐκταθέντα πρὸς
αὐτόν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορ-
νήλιε.

4 Ὁ δὲ ἀπρίσας^d αὐτῷ, καὶ ἡμ-
φῶς γινόμενος, εἶπεν· Τί ἐστὶ Κύ-
ριε; Εἶπεν δὲ αὐτῷ· Αἰ προσευχαί-
σου καὶ αἱ ἐλιημοσύναι σου ἀνέ-
στησαν εἰς μετάνοιαν ἐνάτιον τοῦ
Θεοῦ.

5 Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην
ἄνδρας, καὶ μετακλιναίτω Σίμωνι
ὡς ἐπικαλεῖται Πέτρος.

6 Οὗτος ἐκινεῖται παρὰ τῇ
Σίμωνι βυρσῷ, ἥ ἐστιν οἰκία παρὰ
θάλασσαν· οὗτος λαλήσει σοι, εἰ
σι δι' τοῦ ποιῶν.

7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ
λαλῶν τῷ Κορνήλιῳ, φωνήσας δύο
τῶν οἰκιστῶν αὐτοῦ, καὶ στρεψά-
την εὐσέβη τῶν προσκεκρίτων
αὐτῷ,

α. ἴδαν. b sc. πόλι. c sc. κατὸ. d sc. τοῦ, ὀφθαλμοῦς.

εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰκίαν· καὶ ἐπιθείς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε· Σαουλ ἀδελφε, ὁ Κύριος ἀπίσταλκέ με, (Ἰησοῦς ὁ ὀφθεις σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἤρχου) ὅπως ἀναβλέψῃς, καὶ πλησθῇς Πνύματος ἁγίου.

18 Καὶ εὐθὺς ἀπίπτει ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥστε λιπίδες, ἀνέδραψέ τε παραχρῆμα· καὶ ἀναστὰς ἔακπτισθ.

19 Καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν^α. Ἐγένετο δὲ [ὁ Σαῦλος] μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς.

20 Καὶ εὐθὺς ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσι τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

21 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθένας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο· καὶ ὥδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδωμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς Ἀρχιερεῖς;

22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνδυναμῶτο, καὶ συνέχουε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβεβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν.

24 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαῦλῳ ἡ ἐπίβουλή αὐτῶν· παρετήρουν τε τὰς πόδας ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλαισι.

25 Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθέκταν διὰ τοῦ τείχους, χαλᾶσαντες ἐν σπυρίδι.

26 Παραγενόμενος δὲ [ὁ Σαῦλος] εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπεκολᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μή στενόντες ὅτι ἐστὶ μαθητής.

27 Βαρνάβας δὲ ἐπὶ αὐτὸν, ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγῆσατο αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάζασατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ.

28 Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν ἡμερῶν καὶ ἐκπερευόμενος ἡ Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρῆρσι αὐτῷ τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

29 Ἐλάλει τε καὶ συνήκει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ οὐ χεῖρου αὐτὸν ἀνελαιν.

30 Ἐπιγινόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καϊάφην καὶ ἐξέπστισταν αὐτὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

31 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον ἐξῆναι ὁμοῦ καὶ πορευόμεναι ὡς τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ πίστει τοῦ ἁγίου Πνύματος ἐβύοντο.

32 Ἐγένετο δὲ Πίτρον, μενοῦν διὰ πάντων, κατελθεῖν πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς καὶ τὰς Λύδαν.

33 Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπον Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὡς τακτικῶς ἐπὶ κρεβάτι, παραλελυμένος.

34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πίτρος· Αἰνέε, ἔστα· σὺ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

^α sc. ἱκανῶς.

καὶ στρωθῶσι^α σιαυτῷ.
ς ἀνάστη.

ὡς εἶδον αὐτὸν πάντες αἱ
τις Λύδῃαι καὶ τὸν Σά-
μιος ἐπιστρέψαν ἐπὶ τὸν

λαὸς τῆς Ἰόππης· καὶ πολλοὶ ἐπί-
στυσαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

43 Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἑκατὸς
μῦται αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρὰ τινι
Σίμωνι βυρσῷ.

Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μα-
καρι Ταβίθα, ἣ διερμη-
νύεται Δορκάς· αὕτη ἦν
καθῶν ἔργων καὶ ἰλαμο-
σίου.

ὅσοι δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐνηύεσκον αὐτὴν ἀπο-
ύσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν

γὰρ δὲ αὐτῆς Λύδῃαι τῇ
μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι
τοῖς ἐν αὐτῇ^β, ἀπέστειλαν
ς πρὸς αὐτὸν, παρακα-
λῶ ἐκλήσκει διελθεῖν ἕως

νοτῆς δὲ Πέτρος συνελ-
θὼν παραγγέλλων αὐτῇ
τὸ ὑπερεῖν· καὶ παρή-
γῃ πᾶσαι αἱ χεῖρες καὶ αἱ-
| ἐπιδικνύμεναι χιτῶνας
α, ὅσα ἔποιε μετ' αὐτῶν
ορεάς.

ὡπαλὼν δὲ ἔξω πάντας
Θεὸς τὰ γινώσκει προ-
καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ
1· Ταβίθα, ἀνάστηθι. Ἡ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς,
ς τὸν Πέτρον, ἀνέκλινε.
ὡς δὲ αὐτῇ χεῖρας, ἀνί-
στην· φωνήσας δὲ τοὺς ἀ-
τάς χεῖρας, παρέστησαν
αυ.

ιστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅ-

Κεφ. ι. ι.
ΑΝΗΡ δὲ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ
ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης
ἐκ σπύρης τῆς καλουμένης Ἰτα-
λικῆς,

2 Εὐσεβὲς καὶ φοβούμενος τὸν
Θεόν, ἐν παντί τῷ φόβῳ αὐτοῦ,
ποιῶν τι ἰλαμοσύνας πολλὰς τῷ
λαῷ, καὶ δίδωμις τοῦ Θεοῦ δια-
παντός.

3 Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς,
ὡς^ς ἔκειτο ἐνιάτη τῆς ἡμέρας,
ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ἐπιβλέπων πρὸς
αὐτόν, καὶ λέγοντα αὐτῷ· Κορ-
νήλιε.

4 Ὁ δὲ ἀντίστας^δ αὐτῷ, καὶ ἡ-
φοβος γινόμενος, εἶπε· Τί ἐστι Κύ-
ριε; Εἶπε δὲ αὐτῷ· Αἱ προσευχαί
σου καὶ αἱ ἰλαμοσύναι σου ἀνέ-
βησαν εἰς μετάνοιαν ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ.

5 Καὶ νῦν πρόψαι εἰς Ἰόππην
ἄνδρες, καὶ μετέπεμψαι Σίμωνα
ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος.

6 Οὗτος ξενίζεται παρὰ τινι
Σίμωνι βυρσῷ, ὃ ἐστὶν οἰκία παρὰ
θάλασσαν· οὗτος λαλήσει σοι, τί
σι δι' ποιῶν.

7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ
λαλῶν τῷ Κορνήλιῳ, φανήσας δύο
τῶν οἰκτιρῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώ-
την εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων
αὐτῷ,

λίνης.

b sc. πόλις

c sc. κατὰ.

d sc. τοῦ, ὀφθαλμοῦ.

εἰσῆλθαι εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθείς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, ἔπε· Σαῦλ ἀδελφε, ὁ Κύριος ἀπίστακέ με, (Ἰησοῦς ὁ ὀφθαίς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἡ ἡρχου) ὅπως ἀναδελέψῃς, καὶ πλησθῇς Πνύματος ἁγίου.

18 Καὶ εὐθὺς ἀπέπισον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥστε λιπίδες, ἀνέβλεψέ τε παραχρῆμα· καὶ ἀναστὰς ὁραπίσθη.

19 Καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν^α. Ἐγένετο δὲ [ὁ Σαῦλος] μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς.

20 Καὶ εὐθείας ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Χριστὸν, ὅτι εὐτὸς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

21 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορεύσας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὰ ὄνομα τοῦ· καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς Ἀρχιερεῖς;

22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβεβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνέβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελθεῖν αὐτόν.

24 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαῦλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· παρετήρουν τε τὰς πόλεις ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλκωσι.

25 Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθέκασιν διὰ τοῦ τείχους, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι.

26 Παραγινόμενος δὲ [ὁ Σαῦλος] εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἤρξατο καλλῶσθαι τοῖς μαθηταῖς· πάντες φόβοῦντο αὐτόν, μηδ' οὐκ ἐπίστευον ὅτι ἐστὶ μαθητὴς.

27 Βαρνάβας δὲ ἐπέλκων αὐτὸν, ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀδελφούς, καὶ διηγῆσατο αὐτοῖς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· εἶδε τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ὁ Θεὸς ἐπαρρησιόσατο ἡμῶν ἐν ματι τοῦ Ἰησοῦ.

28 Καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ μερὸς ἡμέρας καὶ ἐκπορεύμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρῆσται, τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

29 Ἐλάλει τε καὶ ἐπὶ τοὺς Ἑλληνιστάς· αὐτοὶ δὲ χεῖρου αὐτὸν ἀνελκύν.

30 Ἐπιγινόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐκλήσαντο αὐτὸν εἰς Καρῖον, καὶ ἐξέπστειλαν αὐτὸν ἕως Ἰερουσαλὴμ.

31 Αἱ μὲν αὖν ἐκκλησίαι ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς Σαμαρείας εἶχον ἐκκλησιασμένους καὶ πορευόμενους ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ χάριτι τοῦ ἁγίου Πνύματος ἐπληροῦντο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες, κατελθόντες πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς ἐν Ἰερουσαλὴμ.

33 Εὖς δὲ ἐκεῖ ἄνθρωποι ἀνέειπον ὀνόματι, ἐξ ἑσῶν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ἐπὶ κεραιόσας παραλελυμένους.

34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέαι, ἰσχυροῦς ἐστὶς Ἰησοῦς ὁ

^a sc. ταυτὴν.

στρέψαν^α σιαυτῷ. τῇ.

ἢ αὐτὸν πάντες εἰ
ἴδαν καὶ τὸν Σά-
τυστρέψαν ἐπὶ τὸν

λας τῆς Ἰσπῆς· καὶ πολλοὶ ἐπι-
στυσαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

43 Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἑκατὸς
μῆνας αὐτὸν ἐν Ἰσπῇ παρὰ τινι
Σίμωνι βυρσῷ.

τῇ δὲ τις ἦν μα-
Γαβιῶ, ἣ διαρμη-
Δορκάς· αὕτη ἦν
ἔργων καὶ ἰλιμο-

δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις
ἤσαν αὐτὴν ἀπο-
ς δὲ αὐτὴν ἔθηκαν

ἰ εὐσῆς Λύδης τῇ
καὶ ἀκούσαντες ὅτι
ἐντῇ^β, ἀπίστωσαν
· αὐτὸν, παρακα-
ῶσαι διαλῆν ἕως

δὲ Πέτρος συνῆλ-
περωμένοι ἀνέ-
την^γ καὶ παρί-
ται καὶ χῆραι κλαί-
κνύμεναι χιτῶνας
· ἐπὶ αὐτῶν αὐτῶν

· δὲ ἔξω πάντας
τὰ γυναικα προσ-
στρέψας πρὸς τὸ
ἰδεῖν, ἀνάσθαι. Ἡ
ὀφθαλμοὺς αὐτῆς,
Πέτρον, ἀνικάθισεν
αὐτῇ χεῖρα, ἀνι-
στήσας δὲ τοὺς ἀ-
χέρας, παρέστησαν

δὲ ἐγένετο καθ' ὅ-

Κεφ. ι. κ.
, **Α**ΝΗΡ δὲ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ
ὀνόματι Κερνήλιος, ἑκατοστάρχος
ἐκ σπέρματος τῆς καλουμένης Ἰτα-
λικῆς,

2 Εὐσέβης καὶ φοβούμενος τὸν
Θεόν, σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
ποιῶν τι ἰλιμοσύνας πολλὰς τῷ
λαῷ, καὶ δίδμιος τοῦ Θεοῦ δια-
παντής.

3 Ἐβδὴν ἐν ὁράματι φανερῶς,
ὡς^α ἔσαν ὑπάρχοντες τῆς ἡμέρας,
ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐπιβήντες πρὸς
αὐτὸν, καὶ ἐλάττω αὐτῷ· Καρ-
νήλιε.

4 Ὁ δὲ ἀνίστας^α αὐτῷ, καὶ ἡμ-
φοδός γινόμενος, εἶπεν· Τί ἐστὶ Κύ-
ρις; Εἶπεν δὲ αὐτῷ· Αἰ προσευχά-
σου καὶ αἰ ἰλιμοσύνας σου ἀνι-
στησάν τις μετὰ σου ἐν ὁπίοις τοῦ
Θεοῦ.

5 Καὶ νῦν κίμενον εἰς Ἰσπῆν
ἄνδρας, καὶ μετὰπαύσαι Σίμωνα
ὅς ἐπικαλεῖται Πέτρος.

6 Οὗτος ξηρίζεται παρὰ τινι
Σίμωνι βυρσῷ, ὃ ἐστὶν οἰκία παρὰ
θάλασσαν· αὗτος λαλήσει σοι, τί
σι δι' αὐτοῦ.

7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ
λαλῶν τῷ Κερνήλιῳ, φανήσας δύο
τῶν οἰκιστῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώ-
την εὐσέβη τῶν προσκαρτερούντων
αὐτῷ,

b sc. πάλιν

c sc. κατὰ.

d sc. τοῦ, ὀφθαλμοῦς.

8 Καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ᅅπαντα, ἀπίστανται αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰοππην.

9 Τῇ ^α δὲ ἐπαύριον ὁδοιποροῦντων ἐκείνων, καὶ τῇ πολλῇ ἐγγυζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δάμα προσεῦξασθαι, περὶ ὕψαν ἔκστην.

10 Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, καὶ ἤθελε γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπίπασιν ἐπ' αὐτὸν ἱστάσις·

11 Καὶ θιαροῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεργάζεσθαι, καὶ καταβαίνειν ἐπ' αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ὁρόνῃ μεγάλῃν, τίσσαρσιν ἀρχαῖς διδρύνειν, καὶ καθέμενον ἐπὶ τῆς γῆς·

12 Ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἑρπετά, καὶ τὰ πτερυγὰ τοῦ οὐρανοῦ.

13 Καὶ ἔγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἀναστάς, Πέτρος, ὄρθου καὶ φάγε.

14 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· Μηδამῶς, Κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον.

15 Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ διπτέρου ^β πρὸς αὐτόν· Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισι, σὺ μὴ κοῖνου.

16 Τοῦτο δὲ ἔγένετο ἐπὶ τρεῖς καὶ πάλιν ἀναλήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

17 Ὡς δὲ ἐν ἐκντῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί αἶν εἶη τὸ ὄραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου, διρωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἐπίστησαν ἐπὶ τὸν κυλῶνα·

18 Καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάναν·

τε, καὶ Σίμων ὁ ἐπικαλῶν τρεὶς ἡμέρας ἐξῆζέται.

19 Τοῦ δὲ Πέτρου ὄντι περὶ τοῦ ὁράματος, ἵπτι Πνεῦμα· Ἰδοὺ, ἄνδρες, τί σί σι·

20 Ἀλλὰ ἀναστάς καὶ περιέου σὺν αὐταῖς, μηδμινος· διότι ἐγὼ ἀπίσταλα

21 Καταβάς δὲ Πέτρος τοὺς ἄνδρας [τοὺς ἄπτι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πῃν ἵπτι· Ἰδοὺ, ἐγὼ εἰμὶ ὅ τίς ἡ αἰτία δὲ ἦν πάρισι

22 Οἱ δὲ εἶπον· Καρτοῦντάρχης, ἀνὴρ δικαίος, σούμενος τὸν Θεόν, μαρτι ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους, δαίαν, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγίου μεταπέμψασθαι οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσ παρὰ σοῦ.

23 Εἰσκαλισάμενος, ἔξῆνισα. Τῇ δὲ ^α ἐπαύριος ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ [πῃς συνῆλθον αὐτῷ·

24 Καὶ τῇ ^α ἐπαύριος εἰς τὴν Καισαρείαν· ὁ λιος ἦν προσδοκῶν αὐὸ καλισάμενος τοὺς συνη καὶ τοὺς ἀναγκαίους φ

25 Ὡς δὲ ἔγένετο Πέτρος, συνακτῆσας αὐὸν ἡλιος, πτωὺν ἐπὶ τὸ προσκύνῃσι.

26 Ὁ δὲ Πέτρος ἀλίγων· Ἀνάστηθι· καὶ ἄνθρωπος εἰμι.

^α sc. ἡμέρα.

^β sc. χρόνῳ ἰγνίσει.

τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπίπισι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον.

45 Καὶ ἐξίστηται οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ, ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐκρίχεται.

46 Ἦκουον γὰρ αὐτῶν λαλοῦντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὴν Θεοῦ. Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος·

47 Μήτι τὸ ὕδωρ καλῶσαι δύναται τις^α τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον, καθὼς καὶ ἡμεῖς;

48 Προστίθετε τι αὐτοῖς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Τότε ἡρώτησαν αὐτὸν ἱπποκρίται ἡμίρας τινάς.

Κεφ. ιδ. xi.

ἮΚΟΥΣΑΝ δὲ οἱ ἀπίστοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὸ Ἰουδαϊκόν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἰδίξασθε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

2 Καὶ ὅτι ἤκουε Πέτρος ὡς Ἰερουσόλυμα, διακρίνεται πρὸς αὐτοὺς οἱ^β ἐκ περιτομῆς,

3 Λέγωντις· Ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίας ἔχοντας εἰσέλθῃς, καὶ συνίφαγας αὐτοῖς.

4 Ἀρχεμένους δὲ ὁ Πέτρος, ἐτίθετο αὐτοῖς καθῆξαι, λέγων·

5 Ἐγὼ ἦμην ἐν πόλει Ἰερουσαλὴμ, καὶ ὡς ἐκστασθε ἄνθρωποι, καταβῆναι πάλιν ἐπὶ ἔθνη μεγάλην, τίστερτον ἀρχαῖς καθήμεναι, ἐν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἄλθην ἄχρεις ἡμεῶν.

6 Εἰς ἣν ἀπηνόητος^γ καὶ ὡς ἐπὶ τὰ τετραπέδα καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἐρπετὰ τῶν πτηνῶν τοῦ οὐρανοῦ.

7 Ἦκουσα δὲ Φανῆς^δ μοι· Ἀποστόλες, Πέτρε, ὁ φάγε.

8 Εἶπον δὲ· Μηδαμῶν, ὅτι [πῶ] κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον ἐσθῆναι εἰς τὸ στήμα.

9 Ἀπεκρίθη δὲ μοι Φανῆς^δ τέρου^δ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Ὁ ἀκάθαρτος, σὺ μὴ κοῖνον.

10 Ταῦτα δὲ ἐγένετο ἐπὶ καὶ πάλιν ἀνισπάσθη ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

11 Καὶ ἰδοὺ, ἔξαιοντες τῆς οὐρανοῦ ἐπέτασαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἡμεῶν, ἀποσταλαῖνοι ἀπὸ Ἡερμίας πρὸς με.

12 Εἶπε δὲ μοι τὸ Πνεῦμα ἰλαθῆναι αὐτοῖς, μετὶν διασῶν. Ἦλθον δὲ σὺν ἡμεῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῖς, καὶ εἰσέλθοντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρός.

13 Ἀπεγγαλὴ τι ἡμεῖς τὸν διὰ τῶν ἀγγέλων ἐν τῷ οὐρανῷ σταθῆναι καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Ὁ σταθῆναι ὡς Ἰσταθῆναι [ἀνδρῶν], μετὰ τῶν Σιμωνίων τοῦ λαοῦ τοῦ Πέτρος,

14 Ὅς λαλοῦσι ῥήματα ἐν ὡς καθῆξαι σὺ καὶ πᾶς τις σου.

15 Ἐπὶ δὲ τῷ ἀρχεμένῳ μελῶν, ἐπέτασε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτοῖς, ὥστε καὶ ἐπὶ ἡμεῶν.

16 Ἐμνήσθη δὲ τοῦ ῥήματος

α καὶ β

β καὶ γ

γ καὶ δ

δ καὶ ε

ὡς ἔλεγον· Ἰωάννης μὲν
ἐν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτί-
σθη ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

Εἰ οὖν τὴν ἰσὺν δωρεάν ἔδω-
κός ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, τι-
νὴν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν
ἢ ἐγὼ δὲ τίς ἡμῖν δυνατὸς
ἢ τὸν Θεόν;

Ακούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύ-
και ἰδοῦντες τὸν Θεόν,
ἦ· Ἀρε γὰρ καὶ τοῖς ἔθνεσιν
τὴν μετάνοιαν ἰδώνει εἰς

οἱ μὲν οὖν διασπαρμέντοις
ἐν ὀλίγῳ τῆς γητομένης
φύλης, διήλθον ἕως Φοινί-
κης, Κύπρου καὶ Ἀντιόχειας,
ἡλωτῆτες τὸν λόγον, εἰ μὴ
ουδαίοις.

Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄν-
θρωποι καὶ Κυρηναῖοι, οἱ-
τελθέντες εἰς Ἀντιόχειαν,
πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς,
αἰζόμενοι τὸν Κύριον Ἰη-
σοῦν.

καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ'
πολύς τε ἀριθμὸς πιστιύ-
σασθαι ἐπὶ τὸν Κύριον.

Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὴν
ἐκκλησίαν τῆς^α ἐν Ἱεροσο-
λύμῃ αὐτῶν καὶ ἐξαπίσ-
τασε· καὶ διελεύθην ἕως Ἀν-
τιόχειας.

Ὁς παραγινόμενος καὶ ἰδὼν
τὸν Θεόν, ἐχάρη, καὶ
λαλεῖ πάντας τῇ πρεσβυτερίᾳ τῆς
προσέμενης τῷ Κυρίῳ·
Ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ
Πνύματος ἁγίου καὶ πί-

στιως. Καὶ προστίθη ὄχλος ἰσχυ-
ρὸς τῷ Κυρίῳ.

25 Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Τάρσον ὁ
Βαρνάβας ἀναζητῆται Σαῦλον καὶ
εὑρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀν-
τιόχειαν.

26 Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἰσχυρὸν
ὄλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,
καὶ διδάξαι ὄχλον ἰσχυρὸν, χρημα-
τίζοντι τι πρῶτον ἐν Ἀντιόχειᾳ τοὺς
μαθητάς Χριστιανούς.

27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέ-
ραις κατέλθοι ἀπὸ Ἱεροσολύμων
προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν.

28 Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν
ὀνόματι Ἀγάθος, ἰσχυρὸν δια τοῦ
Πνύματος, λιμὲν μίγαν μέλλων
ἵστασθαι ἐφ' ὅλην τὴν^β οἰκουμένην·
ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου
[Καίσαρος].

29 Τῶν δὲ μαθητῶν, καθὼς νῦν
πορεύετο τις, ὤρισαν ἕκαστος αὐτῶν
εἰς διακονίαν πέμψαι^γ τοῖς κατοι-
κοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς·

30 Ὁ καὶ ἐποίησαν, ἀποστεί-
λαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ
χερὸς Βαρνάβου καὶ Σαύλου.

Κιφ. ς'. xii.

ΚΑΤ' ἐκείνους δὲ τὸν καιρὸν ἐπί-
σταλιν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χι-
τῶνας, κακῶς αἰνέων τῶν ἀπὸ τῆς
ἐκκλησίας.

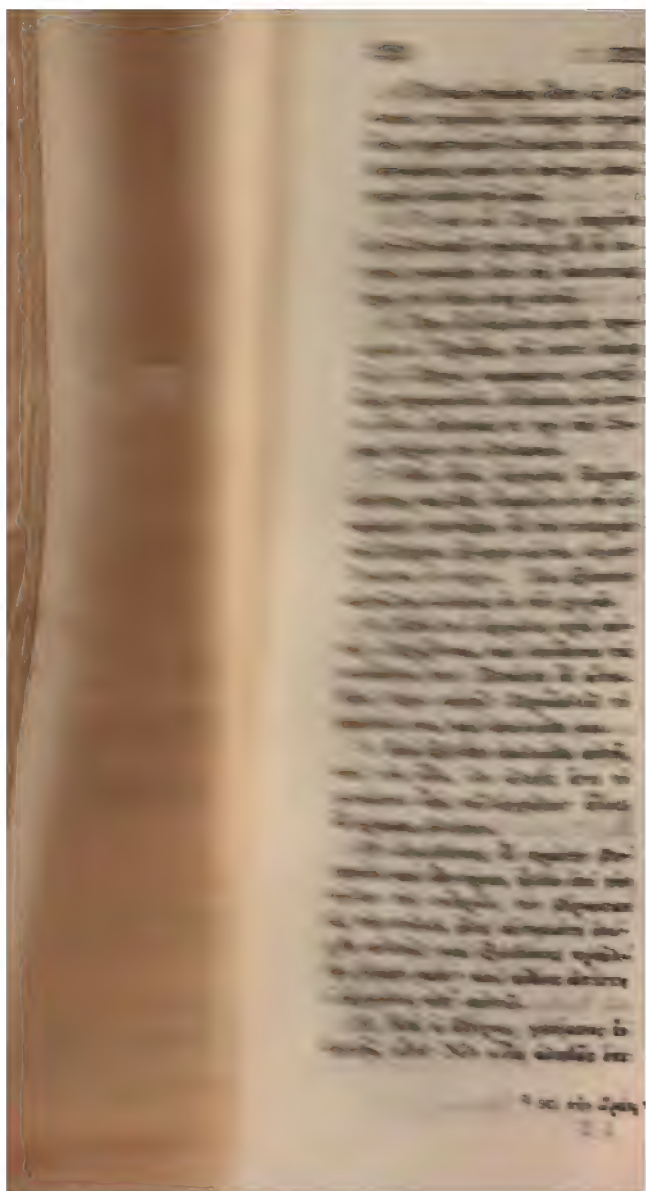
2 Ἀντίπας δὲ Ἰδακῶτος, τὸν ἀ-
δελφὸν Ἰωάννου, μαχαίρα.

3 Καὶ ἰδὼν, ὅτι ἀρεστὸν ἔστι
τοῖς Ἰουδαίοις, προσέτιτο συλλα-
βεῖν καὶ Πέτρον (ἦσαν δὲ ἡμέραι
τῶν ἀζύμων)

^α sc. εὐσεβε

^β sc. γῆν.

^γ sc. τὴν.

ἡ Ἡρώδης] Ῥομα-
ναὶ Σιδωνεῖς ὁμο-
ῆσαν πρὸς αὐτὸν,
βλάστης τὴν ^α ἐπὶ
βασιλείᾳ, ἥτις το
ἔφασκε αὐτῶν τῆς
βασιλικῆς ^β.

ἡρώδης ὁ Ἡρώδης
τῆς βασιλικῆς, καὶ
ῥωμαῖος, ἰδμεν-
τες.

ος ἐπιφάνη Θεοῦ
νδράπου.

μα δὲ ἐπὶ τῇ
ουσίᾳ, ἀπὸ ^α ὅτι οὐκ
ἐν τῷ Θεῷ καὶ γο-
ρωτος ἐξηυξήθη.
ος τοῦ Θεοῦ ἡ-
ύητο.

ς δὲ καὶ Σαῦλος
ἱερουσαλὴμ, πλα-
καίαν, συμπαρα-
νήνη, τὸν ἐπικλη-

γ. xiii.

ος ὁ Ἀντιοχείας,
ἡκκλησία γραφί-
λοι, ὁ, τὴν Βασιλέ-
α καλούμενος Νί-
ο Κυρηναῖος, Μα-
ου τοῦ τετραρχοῦ
σαῦλος.

ντων δὲ αὐτῶν τῶ
μύοντων, εἶπε τὸ
κ' Ἀφαιρίσατε δὴ
ἑαυτὰ καὶ τὸν Σαῦ-
ν, ὁ προσκείμενος

3 Τότε πιστεύετε καὶ προ-
τεβαίνετε, καὶ ἐπιτίθετε τὰς χεῖρας
αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

4 Οὗτοι μὲν οὖν, ἐκπεφύοντες
ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατ'-
ἦλθεν εἰς τὴν Σιλεύκιαν, ἐκὼν
τὴ ἀπέπλευσαν εἰς τὴν ^δ Κύπρον.

5 Καὶ γινώσκοντες ἐν Σαλαμίνι,
κατέγγελλον τὰς λόγους τοῦ Θεοῦ
ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων
ἔχοντες δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπερίτην.

6 Διελθόντες δὲ τῆς ἡσυχίας ἄχρι
Πάφου, εἶρεν τις μάντις ψευδα-
προφήτης Ἰουδαῖον, ὃν ^ε ἄνθρωπος Βα-
ρσοῦτος.

7 Ὃς ἦν εὖ ἐν τῷ αἰνυμένῳ Σα-
γῆμα Πάφῳ, ὡς δὲ συνῆν' οὗτος
προσκληισάμενος Βαρσοῦτον καὶ
Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τῶν
λόγων τοῦ Θεοῦ.

8 Ἀνίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύ-
μας ὁ μάντις, (οὗτος γὰρ μετε-
μηνύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) ζήτησεν
διαστρέφειν τὸν ἀνδραγαθὸν ἀπὸ τῆς
πίστεως.

9 Σαῦλος δὲ (ὁ καὶ Παῦλος)
πλησθεὶς Πνεύματος ἁγίου, καὶ
αἰτίσας ἔς αὐτόν,

10 Εἶπεν Ὁ πλάστης πάντες
δόλου καὶ πῶτος ῥαδιουργίας, οὐ
διαβάλεον, ἔλθει πῶτος δικαιοσύ-
νης, οὐ καύση διαστρέφειν τὰς ὁ-
δοὺς Κυρίου τὰς ὁδοὺς;

11 Καὶ οὖν ἰδοὺ, χεῖρ τοῦ Κυ-
ρίου ἐπὶ σοὶ καὶ ἔση τυφλὸς, μὴ
βλίσπῃς τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.
Παραχρῆμα δὲ ἐπίπτειν ἐπ' αὐτὸν
ἀχνύς καὶ σκότος καὶ περιάγων
ἐξέτι χειραγωγούς.

β sc. χεῖρας.

ε sc. κατὰ.

δ sc. ἡσυχίας.

ε sc. τοῦ.

4 Ὁν καὶ πιάσας ἔβητα εἰς φυλακὴν, παραδούς τίσσασιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλέμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀπαγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ.

5 Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐπιρριπτα ἢ τῇ φυλακῇ προστυχὼν δὲ ἦν ἐκ τῆς γινόμενῃ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

6 Ὅτε δὲ ἔμιλλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκίνη ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μετὰ δύο στρατιωτῶν, διδόμενος ἀλύσει δυοί, φυλακῆς τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρου τὴν φυλακάν.

7 Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐτίσθη, καὶ φῶς λαμψὲν ἢ τῷ αἰνέματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτόν, λέγων Ἀνάστα ἐν τάχει. Καὶ ἐξέτισεν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν.

8 Εἰπὶ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Περιέβουαι, καὶ ὑπάδεσθαι τὰ σκευδιά σου· Ἐποίηται δὲ οὕτως. Καὶ λέγει αὐτῷ· Περιβαλεῖς τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολουθεῖ μοι.

9 Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει, ὅτι ἀληθὲς ἐστὶ τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου· ἰδοὺ δὲ ὄραμα βλέπειν.

10 Διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθεν ἐπὶ τὴν πύλιν τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσάν· εἰς τὴν πόλιν, ὅστις αὐτομάτῃ ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες προῦλγον ῥύμην μίαν· καὶ εὐθὺς ἀπίσθη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ.

11 Καὶ ὁ Πέτρος, γινόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπεν· Νῦν εἶδα ἀληθῶς ὅτι

ἐξαπίστειλε Κύριος τὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξήλετό με Ἡρώδης, καὶ πάσης τῆς πλῆθους τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

12 Συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ κίαν Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ ἐπικαλουμένου Μαρκοῦ· οὗτοι ἱκανοὶ συναθροισμένοι κοινωμένοι.

13 Κρούσαντος δὲ τοῦ τῆν θύραν τοῦ πυλῶνος, παιδίσκη ὑπακούσασα, ἀνόμως.

14 Καὶ ἐπιγινούσα τὸν Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρῆς ἤτοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδράμει· ἀπήγγειλεν ἰστώναι τὸν Πέτρον τὸν πυλῶνος.

15 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν Μαίην· Ἡ δὲ διῃσχυρίζετο ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον· Ὁ αὐτοῦ ἐστίν.

16 Ὁ δὲ Πέτρος ἐπὶ μὲν ἀνείχεσθαι, δὲ ὕδον ἐξίστησθαι.

17 Κατατείσας δὲ αὐτὸν χειρὶ σιγῆν, διηγήσατο αὐτῷ ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγον φυλακῆς· εἶπεν δὲ Ἀπελθεῖς καὶ τοῖς ἀδελφοῖς· Καὶ ἐξελθὼν ὑπορεύσθαι τόπον.

18 Γινόμενης δὲ ἡμέρας ῥαχὸς οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς ταῖς, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐν

19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητῶν, καὶ μὴ εὑρὼν, ἀνεκράτευσεν τὸν Πέτρον καὶ καταβάν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Καισάρειαν, διήγειρε

12 Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γνηγιόν, ἐπίστυσεν, ἐκπληροσάμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.

13 Ἀναρχόντες δὲ ἀπὸ τῆς Παφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἦλθον εἰς Πέργην^a τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ, ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν, ὑπίστηνεν εἰς Ἱερσόλυμα.

14 Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀργιόχμειον^a τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσέλθοντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν.

15 Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπίστους εἰ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσις πρὸς τὸν λαόν, λέγετε.

16 Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασύσας τῇ χειρὶ^b, εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλίται, καὶ οἱ φοβοῦμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε.

17 Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου [Ἰσραὴλ] ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαόν ὑψωσεν ἐν τῇ παροιμίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς.

18 Καὶ ὡς τιτρωσκονταὶ τῇ χρόνῳ ἐντροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.

19 Καὶ καθιλὼν Ἰσὴν ἔπαρ' ἐν γῇ Χαναάν, κατεκκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν.

20 Καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς ἔτισι τιτρωσκασίαις καὶ πυνθήκοντα, ἰδὼν κριτὰς ὡς Σαμουὴλ τοῦ προφῆτου.

21 Καὶ ἰδὼν ἡγήσαντο καὶ ἰδὼν αὐτοῖς ὁ Θεὸς υἱὸν Κίε, ἄνδρα ἐκ φυλῆς, ἣν τισαφαρέκοντα.

22 Καὶ μεταστῆσας γαίρην αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ λέα, ὃ καὶ εἴπε μαρτυροῦν Δαβὶδ τὸν^c τοῦ Ἰουδα κατὰ τὴν καρδίαν μου, πάντα τὰ θελήματά μου.

23 Τούτου ὁ Θεὸς σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα.

24 Πρακερῶντος Ἰακώβου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ τιμα μετανοίας παντὶ Ἰσραὴλ.

25 Ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ τὸν δρόμον, ἔλεγε· Τίνα νοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἰδοῦ, ἔρχεται μετ' ἐμεῖ, ὁ ἄγιος τὸ ὑπόδημα τῶν πατέρων.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, οἱ Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν νοεῖ τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τηρίας ταύτης ἀπειστάλη.

27 Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ρουσαλήμ, καὶ οἱ ἀρχόντες τούτοις ἀγνοήσαντες, καὶ τῶν προφητῶν τὰς κατὰ τὸ βίβαν ἀναγνωσκόμενας, καὶ ἐπλήρωσαν.

28 Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν τοῦ ἐκόντες, ἡγήσαντο ἀναιρεθῆναι αὐτόν.

29 Ὡς δὲ ἐτέλειον ἄσπερον αὐτοῦ γιγγραμμένα, καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἰσχυρὰ^d αἱ

^a sc. πόλιν.^b sc. τῇ χειρὶ.^c sc. υἱόν.^d sc. τὰς

Θεὸς ἡγίρει αὐτὸν ἐκ

ὧθεν ἐκί ἡμέρας πλεί-
ονα καὶ αὐτῷ ἀπὸ
αἰῶς ἐς Ἱερουσαλὴμ,
μάρτυρις αὐτοῦ πρὸς

ἡμῖς ἡμῖς εὐαγγελι-
στὴς τοὺς πατέρας
γνωμένην, ὅτι ταύτην
ἐπλήρωσε τοῖς τέκνοις
ἀναστήσας Ἰησοῦν.

καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ
ῥαπταί· Γίγας μου ἐ-
γενόμην γινώσκᾶς σε.

ὁ δὲ ἀνίστησι αὐτὸν ἐκ
ἐκείνου μάλιστα ὑπεστρέ-
φθῶσαν, οὕτως ἡμεῖς
ἡμεῖς τὰ ὅσα ^a Δαβὶδ

καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Οὐ
κὶν σου ἰδίῳ διαφθῶσαν.
ὁ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενῶ
τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ,
εἰ προστίθῃ πρὸς τοὺς
τοῦ, καὶ οὐδὲ διαφθῶ-

σάν· ὁ Θεὸς ἡγίρει, οὐκ

ἐν οὗν ἔστω ἡμῖν, ἡ-
μεῖς, ὅτι διὰ τοῦτο ἡμῖν
ἐκείνῳ καταγγέλλεται·
ἀπὸ πάντων, ὧν οὐκ
ἐν τῷ νόμῳ Μωσίου δι-
καιοσύνη πᾶς ὁ πιστεύων

ἐν οὗν, μὴ ἐπίλθῃ ἐφ'
ἐκείνῳ ἐν ταῖς προφῆ-

41 Ἰδίῳ ἐκ καταφρονεῖται καὶ
θαυμάζεται, καὶ ἀφανισθῇ· οἱ
ἔργοι οὗν ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἡμῶν, ἔργοι, ὧς οὐ μὴ πιστεύ-
σῃ, ἵνα τις ἀδικῇται ἡμῖν.

42 Ἐξίστησι δὲ ἐκ τῆς συνα-
γωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρακαλοῦν
[τὰ ἴθνη] εἰς τὸ μεταξὺ παύσαι-
το λαλῆσαι αὐτοῖς τὰ ῥήματα
ταῦτα.

43 Αὐτίκα δὲ τῆς συναγωγῆς,
ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων
καὶ τῶν σινομένων προσελθόντες τῷ
Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβῳ· οὕτως
προσκαλοῦντες αὐτοῖς, ἵπτιβοι αὐ-
τοῖς ἐπιμένει τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ.

44 Τῷ δὲ ἱερατικῷ οὐκ ἔστι
σχιδῆς πᾶσα ἡ πόλις συνηχῆ ἅ-
κούσαι τὰς λόγους τοῦ Θεοῦ.

45 Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς
ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀν-
τίλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λε-
γομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ βλασ-
φημοῦντες.

46 Παρήρισμασμένοι δὲ ὁ Παῦ-
λος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπον· Ὑμεῖς
ἦν ἀναγκαῖοι πρῶτον λαλῆσαι
τὰς λόγους τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπω-
θεῖσθε αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀξίους κρι-
νεῖτε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδεῖν
στειρόμεθα εἰς τὰ ἴθνη.

47 Οὕτως γὰρ ἐπιτάσσεται ἡμῖν
ὁ Κύριος· ^b Τίθινά σε ἐς Φῶς ἰσ-
τῶν, τοῦ εἶναι σε ἐς φωτὸς ἵνα
ἐκείνῳ τῆς γῆς.

48 Ἀκούοντα δὲ τὰ ἴθνη ἔχαι-
ρον, καὶ ἰδοὺς τὸν λόγον τοῦ
Κυρίου καὶ ἐπίσταντο ὅσοι ἦσαν
ἐκταγμένοι ἐς ζωὴν αἰώνιον.

^a sc. ἵπτιβ.

^b sc. λόγους.

49 Διαφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας.

50 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρατρέφοντες τὰς σὺναιμίας γυναικίας [καί] τὰς εὐσχήμονας, καὶ τοὺς πρῶτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διαγμῶν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἐκείων αὐτῶν.

51 Οἱ δὲ ἐκτιναζόμενοι τὸν κομπορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον.

52 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος ἁγίου.

Κεφ. ιδ'. xiv.

ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως, ὥστε πιστεύουσαι Ἰουδαίαι τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος.

2 Οὐ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖαι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἰθὺν κατὰ τῶν ἀδελφῶν.

3 Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρήντιάζοντες ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, [καί] διδόντι σημαία καὶ τέρετα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.

4 Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως^a καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις.

5 Ὃς δὲ ἤγινετο ὁρμὴ τῶν ἰθὺν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑφίσταται καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς,

6 Συνιδόντες κατ' ἐκείνην πόλιν τῆς Λυκαονίας καὶ Δέρβην, καὶ τὴν π

7 Καὶ οὕτως ἦσαν εὐαγ

8 Καὶ τις αὐτῶν ἐν δυνάμει τοῖς ποσὶν ἐκάλος ἐκ κοιτίας μετρῶν^b ἀρχων,] ὃς εὐδίστοσι τήκει.

9 Οὗτος ἤκουε τῆ λαλοῦντος^a ὃς ἀπετίσας ἰδὼν, ὅτι πίστιν ἔχει

10 Εἶπε μεγάλῃ τῇ καύτησι ἐπὶ τοὺς πόδας. Καὶ ἤλλετο, καὶ περι

11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὅτι ὁ Παῦλος, ἐπῆρκεν αὐτῶν, Λυκαονιστὴν καὶ οἱ ἰσχυροὶ αὐτῶν ἐβόησαν πρὸς ἡμᾶς.

12 Ἐκάλουν τε τὴν τῶν, Δία· τὸν δὲ Παῦλον ἐπιτιθεὶς αὐτὸς ἦν τοῦ λόγου.

13 Ὁ δὲ ἱερεὺς τῆς πόλεως καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ στήματες πυλῶνας ἠνάγκας, οὐκ ἤθελε θύειν.

14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Πρωτοεπίσκοποι ἐβόησαν τὰ ἱεράκια καὶ πῆδον αὐτοὺς ἐν τῷ ὄχλῳ.

15 Καὶ λέγοντες ταῦτα ποιεῖτε· καὶ παθεῖς ἵσμεν ὑμεῖν ἄνθρωποι γελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ ματαίων^b ἐπιτρέφειν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε

^a sc. διὰ.

^b sc. ἐβόλαν.

THE ATTORNEY

190

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

THE ATTORNEY

5 Ἐξανίστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες· Ὅτι δι' περιτίμνουν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε τῇρῳ τὸν νόμον Μωϋσέως.

6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδίῳν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

7 Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης, ἀνστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμῖς ἐπίστασθε, ὅτι ἀπ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκούσαι τὰ ῥήματα τῶν λόγων τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι.

8 Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἡμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ ἡμῖν·

9 Καὶ οὐδὲν διάκρισι μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστι καβαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν.

10 Νῦν οὖν τί πιράζετε τὸν Θεόν, ἐπιτίθειναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν, οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι;

11 Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ [Χριστοῦ] πιστεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡμεῖς.

12 Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβαν καὶ Παύλου ἐξηγουμένων, ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν.

13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς, ἀπικερὶθ Ἰάκωβος, λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου.

14 Συμεὼν ἐξηγήσατο, καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπισκέψατο λαὸν ἐξ ἰθῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ἀδάματι τοῦ.

15 Καὶ τοῦτο συμφωνοῦναι τοῖς λόγοις τῶν προφητῶν καθὼς ἔγραπται·

16 Μετὰ ταῦτα ἀναστήσει καὶ ἀνοικοδομήσῃ τὴν ἐκκλησίαν διὰ τὴν πίπτακυν, καὶ τὰ ἐκ σκαμμένην^a αὐτῆς ἀνοικοδομήσῃ καὶ ἀνορθώσῃ αὐτήν·

17 Ὅπως ἂν ἐκζητήσῃ κατὰ τοὺς λόγους τῶν ἀνθρώπων τὸ ἔργον, καὶ πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐλάλησεν ἐπὶ τῷ ὄνειρά μου ἐπ' αὐτοὺς· λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα [πάντα].

18 Γνωστὰ ἂν^b αἰνῶν ἐν τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.

19 Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ^c ἐπιβαλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἑθνῶν στρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν·

20 Ἀλλὰ ἐπισταῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχουσαι ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων τῶν ἰδώλων, καὶ τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πικτοῦ, καὶ τοῦ αἵματος.

21 Μωσὴς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ^e πόλιν τοὺς ἀρχιερεῖς αὐτοῦ ἔχει, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κατὰ πᾶν σάββατον ἐκζητοῦντες.

22 Τότε ἰδοὺς τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς πρεσβυτέρους σὺν ἅτῃ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἀνδρας αὐτῶν τίμψαι ἕως Ἀντιόχειαν, τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ· Ἰωάννην τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ

^a sc. μέγα.^b sc. διῶ.^c sc. πᾶσαν.

ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς
αὐτοῖς·

Γεφύσαντες διὰ χυρὸς αὐ-
τάδ᾽· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ
ὑντεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, τοῖς
τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν
Κιλικίαν ἀδελφοῖς, τοῖς ἐξ ἰθι-
καίρου.

Ἐπιτιθεῖν ἡκούσαμεν, ὅτι τι-
μῶν ἐξεληθέντες ἐτάραξαν
λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς
ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες ὅτι περιτίμ-
μαί, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ
ἀλλομεθα·

Ἔδοξεν ἡμῖν γνωμένους ὁμο-
λῶν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πῆμα-
τος ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπη-
ταῖς Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ,

Ἀνθράκῳ παραδιδάσκοντι
βουλάς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνό-
μα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Ἀπιστάλαμεν ὅν Ἰού-
δα καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ
ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά.

Ἔδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
μα καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτί-
μα ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπα-
νάτων·

Ἀπέχεσθαι ἰδωλευμάτων, καὶ
καὶ πικτοῦ, καὶ πορείας
δικατηροῦντες ἑαυτοὺς, ἐν πρᾶ-
ξι ἑβραϊστί.

Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἤλ-
θον Ἀντιόχειαν καὶ συναγα-
γόντες τὸ πλῆθος, ἐτίθοναι τὴν
ἀλήθειαν.

Ἀναγνόντες δὲ, ἠγάπησαν
ἑαυτοὺς παρακλήσει.

32 Ἰούδας δὲ καὶ Σίλας, καὶ
αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου
πολλοῦ παρεκάλουν τοὺς ἀδελ-
φοὺς, καὶ ἐπιστήριζαν.

33 Ποίησαντες δι' ἑαυτῶν, ἀπην-
λόγησαν μετ' ἐξήτης ἀπὸ τῶν ἀδελ-
φῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους.

34 Ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι
αὐτοῦ.

35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας
διήρξαντο ἵνα ἴν Ἀντιόχειᾳ, διδάσ-
κοντες καὶ ἐπαγγιζόμενοι, μετὰ
καὶ ἐτίμων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ
Κυρίου.

36 Μετὰ δὲ τινος ἡμέρας ἵπτι
Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· Ἐπι-
στρέψαντες δὲ ἐπισκεψάμεθα τοὺς
ἀδελφοὺς [ἡμῶν] κατὰ πασῶν πό-
λιν, ἵνα αἷς καταγγιλαμεν τὸν λό-
γον τοῦ Κυρίου, πᾶς ἔχουσι.

37 Βαρνάβας δὲ ἰβουλεύσατο
συμπαράλαβειν τὸν Ἰωάννην τὸν
καλούμενον Μάρκον.

38 Παῦλος δὲ ἐξίου, τὸν ἀπο-
στάτην ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλί-
ας, καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς
τὸ ἔργον, μὴ συμπαράλαβειν τοῦ-
τον.

39 Ἐγένετο οὖν παρεξουμῶς,
ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ'
ἀλλήλων· τὸν τι Βαρνάβαν, πα-
ραλαβόντα τὸν Μάρκον, ἐκπλιῦ-
σαι εἰς Κύπρον.

40 Παῦλος δὲ ἐπιτελεσάμενος Σί-
λαν ἐξῆλθε, παρεκδοίς τῇ χάριτι
τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν.

41 Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ
Κιλικίαν, ἐπιστήριζων τὰς ἐκκλη-
σίας.

sc. δι᾽.

b sc. ὑμῖν.

c sc. τινὰ.

d sc. τὸν χρόνον.

ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἰσχυροὺς ὡς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμῶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γὰρ; ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγίτωσαν.

38 Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ὑποδούχοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι.

39 Καὶ ἐλθόντες παρεκάλεισαν αὐτοὺς, καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἐξιελθῆν τῆς πόλεως.

40 Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν· καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφούς, παρεκάλεισαν αὐτοὺς καὶ ἐξῆλθον.

Κεφ. ιζ'. xvn.

ΔΙΟΔΕΥΣΑΝΤΕΣ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θισσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων.

2 Κατὰ δὲ τὸ εἰσὼς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελίγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν,

3 Διανοίγων καὶ παρατιθέμενος, ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃς ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.

4 Καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπίσθησαν, καὶ προσεκηρώθηκαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῳ, τῶν τε σεβόμενων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι.

5 Ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἀνδρας πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἰερούσου τὴν

πόλιν· ἐπιστάντες τε τῇ ἑορτῇ, ἐξήτουν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν δῆμων.

6 Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτὸν ἔχον τὸν Ἰάσονα καὶ τινας τοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχαις· ὅτι οἱ τὴν εἰκουμένην στατώναντες, οὗτοι καὶ πάριον,

7 Οὗς ὑποδίδικται Ἰουδαῖοι οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν ματῶν Καίσαρος πράττουσιν, ὡς λίγοντις ἑτέροις εἶναι,

8 Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας.

9 Καὶ λαβόντες τὰ ἱκετήρια τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν ἀπίλυσαν αὐτοὺς.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἐνθάδε νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τιμῶνα καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βερόαν· παραγινόμενοι, εἰς τὴν συνάκλησιν τῶν Ἰουδαίων ἀπήλθον.

11 Οὗτοι δὲ ἤσαν ἐν τῇ Θισσαλονίκῃ, οἵτινες ἀνέγοντο τὸν λόγον μετὰ πάσης θυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀκούοντες τῶν γραφῶν, εἰ ἔχουσιν οὕτως.

12 Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνιστῶν τῶν εὐσχημένων, ὧν οὐκ ὀλίγοι.

13 Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτι τῷ Βερόῳ κατηγγέλη ἡ ἐπίστασις τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Παύλου, σαλεύοντες τοὺς ὄχλους,

14 Εὐθὺς δὲ τότε τὸν Ἰούλιον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ εἰσελθεῖν ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

ρον δὲ ὁ, τι Σίλας καὶ ὁ Τι-
μῶν ἐκεί.

Οἱ δὲ καθιστάντες τὸν Παῦ-
λόν· αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν·
αἰδούντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σί-
λᾳ καὶ Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα
καὶ πρὸς αὐτὸν, ἐξήλθον.

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκ-
είνου αὐτοὺς τοῦ Παύλου,
ζήντες τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν
διαφορῇ κατείδωλον οὖσαν
ἐλάν.

Διελέγεται μὲν οὖν ἐν τῇ
ᾠγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς
ἑλλήνι, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ
ἡμέραν πρὸς τοὺς παρα-
νότους.

Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρεῶν
καὶ Στωϊκῶν φιλοσόφων συνή-
κον αὐτῷ· καὶ τινες ἑλλήνων·
οἱ δὲ ὁ σπερμολόγος οὗτος
· Οἱ δὲ· ἦσαν δαιμονίων
καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν
καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς
ἐλάττει.

Ἐπιλασόμενοι τε αὐτοῦ, ἐπὶ
ῥῆμον πάγον ἤγαγον, λέγοντες·
μεῖθα γινώσκει, τίς ἡ κακὴ αὕτη
τοῦ λαλοῦμένη διδασχῇ;

Ἡμίζοντα γὰρ τινα εἰσφέρεις
εἰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλούμεθα οὖν
εἰ, τίς ἂν εἴποι ταῦτα εἶναι;

Ἀθηναῖοι δὲ πάντες, καὶ οἱ
οὐκ οἶοντες ἕτεροι, εἰς οὐδὲν ἕτερον
ῥῆμον, ἢ λέγειν τί καὶ ἀκούειν
τερον.

Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μί-
τῳ Ἀρείου πάγου, ἔφη· Ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς
ἀποστολῆς ὑμᾶς διατρέχω.

^a sc. ἡττα.

23 Διαρχόμενος γὰρ καὶ ἀνα-
θιζόμενος τὰ σκεύηματα ὑμῶν, ἔσται
καὶ βωμὸν, ἐν ᾧ ἐπιτάγεται·
Ἀγνώστῳ Θεῷ· Ὅν οὖν ἀγνοοῦν-
τες ἐκείνῳ, τοῦτο ἡγὰρ καταγ-
γέλλω ὑμῖν.

24 Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσ-
μον καὶ πάντα τὰ ^a ἐν αὐτῷ, οὗ-
τος οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος ὑπάρ-
χων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις καὶς κατ-
οικῷ·

25 Οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώ-
πων διακρίνεται, προσδοκίμους τι-
νος, αὐτὸς διδούς πᾶσι ζωὴν καὶ
πλοῦν καὶ τὰ πάντα·

26 Ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς αἵμα-
τος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικῶν
ἐπὶ πᾶν τὰ πρὸς ὅλην τῆς γῆς, ἐ-
ρίσας προτεταγμένους καιροὺς, καὶ
τὰς ὁραθείας τῆς κατοικίας αὐ-
τῶν·

27 Ζητοῦν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γὰρ
ψηλαφῆσιν αὐτὸν καὶ εὗροιν· καὶ
τοὶ γὰρ οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάσ-
του ἡμῶν ὑπάρχοντα.

28 Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ
κινούμεθα, καὶ ἵσμεν· ὡς καὶ τινες
τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν ἐρηκασί·
Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἱσμεν.

29 Γίνος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ
Θεοῦ, οὐκ ἐφύλομαι νομίζω, χρε-
στῶ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χερσὶν ἡ
τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου,
τὸ εἶπον εἶναι ὅμοιον.

30 Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς
ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεός, ταῦν
παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι
πανταχοῦ μετανοεῖν·

31 Διότι ἔστησαν ἡμέραν, ἐν ᾗ
μύλλω κρίνῃ τὴν ^b ἐκουσίαν ἐν
τῇ γῇ.

^b sc. γῆ.

δικαιοσύνη, ἐν αἵματι ᾧ ὤρισε, πίνεσθιν περισσῶν πᾶσι, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχρίνουν, οἱ δὲ εὐπρόν Ἀκούσμεθα σου πάλιν περὶ τούτου.

33 Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν.

34 Τινὲς δὲ ἄνδρες, καλληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν· ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρειοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμειρος, καὶ ἑτέροι σὺν αὐτοῖς.

Κεφ. ιθ'. xviii.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηῶν, ἦλθεν εἰς Κόρινθον.

2 Καὶ εὗραν τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, (διὰ τὰ διατιταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης,) προσῆλθεν αὐτοῖς.

3 Καὶ διὰ τὸ ἐμύτικον εἶναι, ἔμειν παρ' αὐτοῖς, καὶ ἐργάζετο ὅσων γὰρ σκευαστοὶ τὴν τέχνην.

4 Διελόγιστο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἵπνιθε τε Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας.

5 Ὡς δὲ κατήλθεν ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ, τι Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνήχιστο τῷ πρύματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρούμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

6 Ἀρτιπασχομένων δὲ αὐτῶν καὶ

βλασφημούντων, ἐκτετακμένον ἱμάτιον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς· Τί λέγετε ὑμεῖς ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ὑμῶν καθαρὸς ἔγω, ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἵδιου περιούσεμαι.

7 Καὶ μεταβὰς ἐκίθη, καὶ εἰς οἰκίαν τινὲς ὀνόματι Ἰννὸν σιδερέιου τοῦ Θεοῦ, οὗ ἡ οἰκία συνακοροῦσα τῇ συναγωγῇ.

8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῃ τῇ οἰκῇ αὐτοῦ· καὶ πολλὰ ἄλλα Κορινθίαν ἀκούοντες ἐπίσταντο ἰσαπνίζοντα.

9 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ἡμᾶς ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπῇς.

10 Διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι, τῷ ὄνοματι τοῦ Κυρίου· διότι λαὸς ἐστὶ μετὰ σοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.

11 Ἐκάθισέ τε ἐμαυτὸν ἐν μῆναις ἑξέ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ.

12 Γαλλίαντες δὲ ἀνυπακούοντες τῆς Ἀχαιῆας, κατεπίστυναί μοι μετὰ οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἡγάγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα.

13 Λέγοντες· Ὅτι παρὰ τὸ νόμον οὗτος ἀναπαύει τοὺς ἄλλους πρὸς εὐδοκίαν τοῦ Θεοῦ.

14 Μίλλοντες δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγει τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Εἰ οὖν ἦν ἀδικημα τι ἢ βλαβερὴν πειρὰν, ὃ Ἰουδαῖοι, κατὰ νόμον ἡμετέρον ὑμῶν·

15 Εἰ δὲ ζήτημά ἐστι πρὸς

5 Ἀκούσαντες δὲ ἰσακτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

6 Καὶ ἰπθίντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς· ἐλάλουν τε γλώτταις, καὶ προεφώνεον.

7 Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡςτὶ δικαῖοι.

8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐκάρρησιάζετο, ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος, καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

9 Ὡς δὲ τινες ἰσκληζέμεντο καὶ ἠπειθούν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστάς ἀπ' αὐτῶν, ἀφώρισε τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τινός.

10 Τοῦτο δὲ ἔγινετο ἐπὶ ἔτη δύο· ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου [Ἰησοῦ], Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας.

11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχεύουσας ἐπαίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου·

12 Ὅστι καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενούοντας ἐπιφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσισθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι [ἀπ' αὐτῶν].

13 Ἐπιχείρησαν δὲ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξουκιστῶν ὀνομάζων ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες· Ὁρμίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν, ἐν ᾧ ὁ Παῦλος κηρύσσει.

14 Ἦσαν δὲ τινες υἱοὶ Σκιυᾶ

Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπιποιῦντες.

15 Ἀπεκρίθην δὲ τὸ πατὴρ ἐν, ἔπει· Τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν Παῦλον ἐπίστα δι' τίνος ἐστί·

16 Καὶ ἐφαλλόμενοι τοὺς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πατὴρ ἐν, καὶ κατακρήται, ἰσχυροὶ κατ' αὐτῶν, νύς καὶ τιτραυματισμὸς γυνὴ ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.

17 Τοῦτο δὲ ἔγινετο πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἑβραίῳ ἐπίστοι φόβος ἐπὶ πάντι καὶ ἡμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

18 Πολλοὶ τε τῶν κήτων ἤρχοντο, ἐξομολογούμενοι ἀναγγέλλοντες τὰς π

19 Ἰακοὶ δὲ τῶν ππραξάντων, συνενήκατο, κατέκατοι ἐνώπιον καὶ συνεψήφισαν τὰς τῶν, καὶ ἔρπον ἀργυρίῳ πέντι.

20 Οὕτω κατὰ κεφαλή τοῦ Κυρίου ἡὔξανι καὶ

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθητο ὁ Παῦλος ἐν τῷ διελθῶν τὴν Μακεδονίαν χαίαν, πορεύεσθαι εἰς Ἰ

22 Ἀποστείλας δὲ ἐκδοσίαν δύο τῶν διακόνων, Τιμόθειον καὶ Ἐραστον ἐπίσχει χρέονι εἰς τὴν

23 Ἐγένετο δὲ κατ

ἐν τῷ αὐτοῦ οὐκ ὀλίγος πρὸς
 ὁ.

Δημήτριος γὰρ τις ἀνόματι,
 ἄσπος, ποιῶν τοὺς ἀργυ-
 ρετήμιους, περιέχεται τοῖς
 ἐργασίαις οὐκ ὀλίγη.

Οὐς συναθροίσας, καὶ τοὺς
 τοιαῦτα ἐργάτας, εἰπὺν
 ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύ-
 τῶν ἐργασίας ἡ εὐπαρέα ἡμῶν

Καὶ διαρρίπτει καὶ ἀκούει
 ἄνθρωποι Ἐφίσιου, ἀλλὰ σχι-
 σίς τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος
 εἰσὶς καὶ τὴν ἰσχυρίαν ὅτι
 ἐκ τῶν οὐκ εἰσὶ Θεοὶ οἱ διὰ
 γυνήκεται.

Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδύ-
 νει τὰ μέγας εἰς ἀπειλογμὸν
 ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης
 ἐξέλιξης ἡρὸν εἰς οὐδὲν λα-
 οῦ, μέλλειν τε καὶ καθαι-
 ρῆναι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς,
 ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σί-

ἀκούσαντες δὲ ^α, καὶ γινώ-
 ληντες θυμοῦ, ἔκραζον, λί-
 μεν ἡ Μεγάλη ἡ Ἀρτέμις Ἐπι-

Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη
 ὡς ὁμοθυμῶν τε ὁμοθυμα-
 ρῶς ἔκραζον, συναρπάσαντες
 καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας,
 καὶ τοῦ Παύλου.

Τοῦ δὲ Παύλου βουλεμένου
 εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἶπεν αὐ-
 τῷ.

Τῆς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν
 οὐκ εἶπεν φίλοι, πέμψαντες ^β

πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι
 ἑαυτὸν εἰς τὸ διακρινέσθαι.

32 Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι
 ἔκραζον ἢ γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκα-
 χυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν,
 τίνες ἕκαστος συνεληλύθεισαν.

33 Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβί-
 βησαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων
 αὐτῷ τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέ-
 ξανδρος καταστίσας τὴν χυρῆ, ἔ-
 βηκεν ἀπολογισθῆναι τῷ δήμῳ.

34 Ἐπιγινόντων δὲ, ὅτι Ἰου-
 δαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ
 πάντων, ὡς ἐπὶ ὅρας δύο κρᾶζον-
 ταν· Μεγάλη ἡ Ἀρτέμις Ἐπι-
 σίων.

35 Καταστίσας δὲ ὁ γεμα-
 ματὴς τὸν ὄχλος, φησὶν· Ἄνδρες
 Ἐφίσιοι, τίς γὰρ ἐστὶ ἀνθρώπος,
 ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφισίων πό-
 λιν ἠνωκέναι εἶναι τῆς μεγάλης
 [Θεᾶς] Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Διο-
 σκούρου;

36 Ἀκατιγρήντων οὖν ἄντων τοῦ-
 των, δῖον ἐστὶν ὑμᾶς κατισταλμέ-
 νους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν περὶ
 τῆς πράττειν.

37 Ὑπάγει γὰρ τοὺς ἄνδρας
 τούτους, οὔτε ἐρεσύνουσι, οὔτε
 βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν.

38 Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ
 οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρὸς τινα
 λόγον ἔχουσιν, ἀγορεύει ἀγνοῖται,
 καὶ ἀνθυπατοὶ εἰσὶν ἐγκαλεῖσθαι
 ἀλλήλους·

39 Εἰ δὲ τι περὶ τίτρου ἐπι-
 ζητεῖτε, ἐν τῇ ἐνστάσει ἐκκλησία ἐπι-
 λυθῆσθαι.

40 Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγ-

^α sc. ταῦτα.

^β sc. ἀγγέλου.

^γ sc. ἐγγάλματος.

35 ^a Πάντα ὑπιδίξα ὑμῖν, ὅτι οὕτω καπιῶντας δι' ἀντιλαμπά-
νεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν
τι τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
ὅτι αὐτὸς ὑπὲρ Μακαρίων ἐστὶ δι-
δοῖναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν.

36 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θίς τὰ
γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς
προσηύχато.

37 Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς
πάντων· καὶ ἐπισπόντες ἐπὶ τὸν
τρέχοντα τοῦ Παύλου, κατιφίλουσι
αὐτόν·

38 Ὁδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ
τῷ λόγῳ ᾧ ἔρχετο, ὅτι οὐκίτι μέλ-
λουσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θωρεῖν·
πρόσιμποι δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

Κεφ. κα. xxi.

Ως δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς,
ἀποποσθίντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυ-
δρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν ^b Κῶν,
τῇ δὲ ^c ἐξῆς εἰς τὴν ^b Ῥόδον, καὶ κί-
θιν εἰς Πάταρον·

2 Καὶ εὐρέντες πλοῖον διαπε-
ρῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχ-
θημεν.

3 Ἀναφανίτες δὲ τὴν ^b Κύπρον,
καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐάνυμον,
ἐπλόμεν εἰς Συρίαν, καὶ κατηχ-
θημεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ
πλοῖον ἀποφορτίζομενοι τὸν γόμον.

4 Καὶ ἀνυρόντες τοὺς μαθη-
τάς, ἐπαμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπ-
τά· οὔτινες τῷ Παύλῳ ἐλθοι διὰ
τοῦ Πριέμματος, μὴ ἀναδραίνειν εἰς
Ἱερουσαλὴμ.

5 Ὅτι δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξερ-
τίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξιλόντες ἐπα-

ριώμεθα, προεπιμπάντα-
ται σὺν γυναίξϊ καὶ τῷ
ἔξω τῆς πόλεως· καὶ θη-
νῶντα ἐπὶ τὸν αἰγυμάλιν,
μεθα.

6 Καὶ ἀσπατάμενοι
ἐπίθμεν εἰς τὸ πλοῖον·
ὑπὸστρεψαντες εἰς τὰ ἴδια.

7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλ-
σαντες, ἀπὸ Τύρου κα-
εἰς Πτολεμαῖδα· καὶ ὡ-
ροὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἐμει-
ραν μίαν παρ' αὐτοῖς.

8 Τῇ δὲ ^c ἑπαύριον
[οἱ περὶ τὸν Παῦλον],
Καισαρείαν· καὶ ἐστὰς
οἶκον Φιλίππου τοῦ ἐκ-
[τοῦ] ὄντος ἐκ τῶν ἐπι-
μιν παρ' αὐτῶν.

9 Τοῦτων δὲ ἦσαν
παρέθιναι τέσσαρες προφ-

10 Ἐπιμενόντων δὲ
ρας πλείους, κατὰ τὴν τ-
Ἰουδαίας προφῆτας, δι-
γαβος.

11 Καὶ ἔλθων πρὸς
ἄρας τὴν ζώην τοῦ Πα-
σας τι αὐτοῦ τὰς χεῖρας
πόδας, εἶπε· Τὰδε λίγα
μα τὸ ἄγιον· Τὸν ἄνθρω-
πὸν ζῶντα αὕτη, οὕτω δὲ
Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι
ραδύνουσιν εἰς χεῖρας ἡ-

12 Ὡς δὲ ἤκουσάμεν
παρεκαλεῶμεν ἡμεῖς τι
τόποις, τοῦ μὴ ἀναδραίνειν
Ἱερουσαλὴμ.

13 Ἀπικρήθη δὲ ὁ Π-
ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ

^a sc. κατὰ.

^b sc. νῆσον.

^c sc. ἡμέρη.

υ τὴν καρδίαν· ἐγὼ γὰρ
δεδῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀπο-
'Ιερουσαλὴμ ἐτοιμῶς ἔχῃ
ἰ δόματος τοῦ Κυρίου

ἢ πιθομένου δι' αὐτοῦ, ἡ-
εν, εἰπόντες· Τὸ θέλημα
ου γνίσθω.

ἐκ δὲ τὰς ἡμέρας ταύ-
κειυασάμενοι ἀντιταίνομεν
αὐλήμ.

ἠλθον δὲ καὶ ^a τῶν μα-
δ Καισαρείας σὺν ἡμῖν,
ταρ ^b ἔξινσθῶμεν, Μνά-
Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μα-

νομῶν δι' ἡμῶν εἰς 'Ιε-
α, ἀσμένως ἐδέξατο ἡμᾶς
ἡ.

ἰ δὲ ἐπιούσῃ ^b εἰσῆμι ὁ
σὺν ἡμῖν πρὸς 'Ιάκωβον·
παρεγένοντο οἱ πρεσβύ-

ει ἀσπασάμενοι αὐτοὺς,
καθ' ἃν ἕκαστον, ὃν ἐποί-
ιδς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς
αὐτοῦ.

ἰ δὲ ἀκούσαντες, ἐδέξαζον
ιν· εἶποι τι αὐτῶ· Θιω-
λφί, πόσαι μυριάδες ἐ-
ων τῶν πεπιστευκότων·
τες ζηλωταὶ τοῦ νόμου
τι.

πηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ,
ρασίαι διδάσκουσ ἀπὸ Μω-
ς, κατὰ τὰ ἔθνη πάντας
· λέγων, μὴ περιτίμνειν
ἐ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθνεσι
ἦν.

22 Τί οὖν ἵστι; πάντως δι'
πλήθος συνελθεῖν ἀκούσονται γὰρ,
ὅτι ἐλήλυθας.

23 Τοῦτο οὖν ποιήσον, ὅ σοι
λέγομεν· Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τίς-
σαρες, εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν.

24 Τούτους παραλαβὼν, ἀγ-
νίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον
ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρῇσονται τὴν κε-
φαλὴν καὶ γινῶσι πάντες, ὅτι ὢν
κατήχηνται περὶ σοῦ, οὐδὲν ἵστιν,
ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νό-
μον φυλάσσω.

25 Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων
ἰθὺν ἡμῖς ἐπιστεύλαμεν, κρίναι-
τες μηδὲν τοιούτων τηρεῖν αὐτοὺς,
εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τὸ, τι
εἰδωλόθυτον, καὶ τὸ αἷμα, καὶ
πικτόν, καὶ πορνείαν.

26 Τότε ὁ Παῦλος, παραλα-
βὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέ-
ρα σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς εἰσῆμι εἰς
τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλή-
ρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ,
ἕως ^c οὗ προσηχηθῇ ὑπὲρ ἐνὸς ἐκα-
στοῦ αὐτῶν ἡ προσφορά.

27 Ὡς δὲ ἤμειλλον αἱ ἐπὶ τὰ
ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς
'Ἀσίας 'Ιουδαῖοι, διασάμειοι αὐτὸν
ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχισιν πάντα τὸν ὄχ-
λον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ'
αὐτόν·

28 Κράζοντες· Ἄνδρες 'Ισρα-
ηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄν-
θρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ
νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάν-
τας πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τι καὶ
'Ελληνικῶς ἐπὶ γὰρ ἐν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ
κεκοίμικε τὸν ἅγιον τόπον τούτον.

sc. τινὲς.

b sc. ἡμέρα.

c sc. τοῦ χρέιτου.

29 Ἦσαν γὰρ προεωραμένοι Τροφίμοι τὸν Ἐφίσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν ἐισηγάσθην ὁ Παῦλος.

30 Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἰγύνετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου, ἔλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθὺς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.

31 Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτιῖναι, ἀνίστη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἰερουσαλήμ.

32 Ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, κατήδραμιν ἐπ' αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐκαύσαντο τύπτουσιν τὸν Παῦλον.

33 Τότε ἰγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπέλαβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἀλύσιςι δυοῖ· καὶ ἐπυνθάνετο, τίς αὖν εἴη, καὶ τί ἴσθι πεποιηκώς.

34 Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἰδοῖον ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος δὲ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἀγισθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.

35 Ὅτι δὲ ἰγύνετο ἐπὶ τοὺς ἀναβάθμους, συνίστη βασιτάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου.

36 Ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κράζον· Αἰρεῖ αὐτόν.

37 Μίλλων τε ἐισάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ Παῦλος, λίγῃ τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεστί μοι ὑπαινίξαι πρὸς σὺ· Ὁ δὲ ἔφη· Ἐλληνιστοὶ ἡ γυνώσκεις·

38 Οὐκ ἄρα σὺ ἦ τιος, ὁ πρὸ ταύτων τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἐξαγωγῶν ἔφημεν τοὺς τιτρακιστὰς δρᾶς τῶν σικαρίων·

39 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαίος, τῆς Κιλικίας αὐτῆς πόλεως πολίτης· διόμα ἐπίτρεψόν μοι λαλήσαι λαόν.

40 Ἐπιτρέψαντες δὲ Παῦλος ἰσθῶς ἐπὶ τῶν ἀποκτινοῦσιν τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· δὲ σιγῆς γενομένης, πρὸς τὴν Ἑβραϊδί διαλέκτῳ, λέγει·

Κεφ. κβ'. κχι.

ΑΝΔΡΕΣ ἀδελφοί καὶ ἀκούσατέ μου τῆς πρῆς ἀπολογίας.

2 Ἀκούσαντες δὲ, ἡ Ἑβραϊδί διαλέκτῳ πρὸς τοὺς, μᾶλλον παρίστανται καὶ φησιν·

3 Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀπὸ τῆς γεννηθεῖς ἐν Ταρσοῦ τῆς Κίρας, ἀνακτισθεμενός ἐσθαι ταύτῃ, παρὰ τοὺς πολλοὺς, πεπαιδευμένος ἐστίναι τοῦ πατρὸς μου τῆς ὑπάρχουσα τοῦ Θεοῦ πάντες ὑμεῖς ἴσθι σήμερον·

4 Ὃς ταύτην τὴν ἐν ἡμέρᾳ θανάτου, δοσμίου ραδιδοῦς εἰς φυλακὰς καὶ γυναῖκας·

5 Ὡς καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ἐστὶ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρὸς

^a ε.σ. λεβιῦ.

^b ε.σ. χώρας.

ὦν καὶ ἐπιστολὰς διξάμενος τοὺς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμεν, ἔβην καὶ τοὺς ὄντας, δεδομένους εἰς Ἱερουσαλὴν, ἵνα τιμωρηθῶσιν.

Ἐγένετο δὲ μοι περιουσίμην γιγίζοντι τῇ Δαμασκῷ, περὶ ἡμέραν, ἑξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταστράψαι φῶς ἰκανὸν περι-
εῖ.

Ἐπιπὺν τι εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ φανῆς λεγούσης μοι Σαοὺλ, τί με διώκεις;

Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἰ, εἰς; Εἰπέ τι πρὸς με· Ἐγὼ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ
μαρτυροῖς.

Οἱ δὲ σὺν ἡμοῖς ὄντες τὸ μὲν ἐθεάσαντο, καὶ ἔμβροδοι ἐγένε-
ται δὲ φωνὴ οὐκ ἤκουσαν λαλούντος μοι.

Εἶπον δὲ· Τί ποιῶσα, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος ἔειπε πρὸς με· πορεύου εἰς Δαμασκόν· ἵ σοι λαληθήσεται περὶ πάν-
των τίναται σοι ποιῆσαι.

Ὡς δὲ οὐκ ἐνόησαν ἀπὸ δόξης τοῦ φωτός ἐκείνου, χι-
νυόμενοι ὑπὸ τῶν συνόντων ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

Ἀναΐας δὲ τις, ἀνὴρ εὖ-
κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρού-
μενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικοῦν-
των Ἰουδαίων,

Ἐλθὼν πρὸς με, καὶ ἐπι-
εῖπέ μοι· Σαοὺλ ἀδελφε, ἀνά-
βαι· Καὶ γὰρ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέ-
βαι εἰς αὐτόν.

Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ Θεὸς τῶν
ἑσῶν ἡμῶν προεχειρίσατό σοι
ταῦτα· τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ

τὸν δίκαιον, καὶ ἀκαῶσαι φανῆν ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ·

15 Ὅτι ἴση μάρτυς αὐτῷ πρὸς
πάντας ἀνθρώπους, ὃν ἰώρακας καὶ
ἤκουσας.

16 Καὶ οὕτως τί μέλλεις; ἀνα-
στὰς βάπτισαι, καὶ ἀπολυσθαι τὰς
ἁμαρτίας σου, ἐπικαλισάμενος τὸ
ὄνομα τοῦ Κυρίου.

17 Ἐγένετο δὲ μοι ὑπαστρέ-
ψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ προ-
ευχαριστεῖν μοι ἐν τῷ ἱερῷ, γιγί-
σθαι με ἐν ἰσχύει,

18 Καὶ ἰδοὺ αὐτὸν λόγοντά
μοι· Σπύσσει, καὶ ἔξειλθε ἐν τάχει
ἐξ Ἱερουσαλὴμ· διότι οὐ παραδύ-
ξονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ
ἐμοῦ.

19 Καὶ γὰρ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ
ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακί-
ζων καὶ διεκρίναι κατὰ τὰς συνωμο-
γάς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σοι.

20 Καὶ ὅτι ἐξεχύτο τὸ αἷμα
Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ
αὐτὸς ἤμην ἑβριώτης, καὶ συνευδο-
κῶν [τῇ ἀναιρίσει αὐτοῦ], καὶ φυ-
λάσσω τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούν-
των αὐτόν·

21 Καὶ ἔειπε πρὸς με· Πορεύου
ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαπο-
στελῶ σοι.

22 Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τοῦ-
του τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν
φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες· Ἄλγε ἀπὸ
τῆς γῆς τὴν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθ-
ῆκεν αὐτὸν ζῆν.

23 Κραυγάζονται δὲ αὐτῶν,
καὶ ῥίπτουνται τὰ ἱμάτια, καὶ
κατακλύβονται ἐν τῷ ἕρμα,

24 Ἐκίλισεν αὐτὸν ὁ χιλιάρ-
χος ὡς ἐπὶ τὴν παρεμβολήν,

εἰπὼν μάλιστα ἀντάγειν αὐτὸν ἵνα ἐπιγῇ, δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπιβάνουσι αὐτῷ.

25 Ὡς δὲ προέτινεν αὐτὸν τοῖς ἡμέσιν, εἶπε πρὸς τοὺς ἱστάτας ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· Εἰ ἄνθρωποι Ῥωμαῖοι καὶ ἀκατάκριτοι ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν;

26 Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, προσελλὰν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων· [Ὁρα,] τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι.

27 Πρασιτλῶν δὲ ὁ χιλιάρχος, εἶπεν αὐτῷ· Λέγει μοι, [εἰ] σὺ Ῥωμαῖός εἱ; Ὁ δὲ ἔφη· Ναί.

28 Ἀπεκρίθη τὸ ὁ χιλιάρχος· Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· Ἐγὼ δὲ καὶ γηγενήμας.

29 Εὐθὺς οὖν ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀντάγειν· καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγινούς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν διδικάζει.

30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γινῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσε αὐτὸν [ἀπὸ τῶν δεσμῶν], καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ ὅλοι τὸ συνέδριον [αὐτῶν] καὶ καταμαχῶν τὸν Παῦλον, ἵστησιν εἰς αὐτούς.

Κεφ. κγ'. κκiii.

ΑΤΕΝΙΣΑΣ δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ, εἶπεν· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολιτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας.

2 Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς Ἀνανίας

ἐπάταξε τοῖς παρεστώσι τυπτεῖν αὐτοῦ τὸ στήθεα.

3 Τότε ὁ Παῦλος στῆν ἐπ'· Τυπτεῖν σι μέλλετε τοῖς κακοταμίῃς καὶ τὸ πᾶν με κατὰ τὸν νόμον, καὶ νόμων καλῶν; με τυπτεῖτε.

4 Οἱ δὲ παρεστώτες ἦν Ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ λαοῦ, 5 Ἐφη τε ὁ Παῦλος ὁ δυν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν Ἀρχηγραπταὶ γὰρ· Ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐρεῖς κακῶς.

6 Γινούς δὲ ὁ Παῦλος, εἰ μέρους ἐστὶ Σαδδουκαίων, ἔπειρος Φαρισαίων, ἔκραξεν συνδριῶν· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐρεῖσαίς εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως ἐγὼ κηρύσσει.

7 Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλῶν ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων τῶν Σαδδουκαίων· καὶ ἵσχυς πλῆθος.

8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λείπον, μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ πνεῦμα· Φαρισαῖοι ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα.

9 Ἐγένετο δὲ κραυγὴ μὴ καὶ ἀναστάντες οἱ Γραμματεῖς μέρους τῶν Φαρισαίων διμαρτυροῦντες· Οὐδὲν κακὸν εἶρη ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πειράσῃ αὐτῷ, ἢ ἀγγέλοις διαμαχῶμεν.]

10 Πολλῆς δὲ γενόμενης ὁρῆσεως, ὑλάσθηθις ὁ χιλιάρχος διασπαρθεὶς ὁ Παῦλος ὑπὸ τοῦ ἐκέλευσε τὸ στρατεύμα καὶ ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτοῦ· καὶ ἔλθειν αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπι-
αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· Θά-
ρα· Πάυλε· ὡς γὰρ διμαρτυ-
ρεῖς ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ,
οὕτως καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυ-

ρεῖς· Τινὲς δὲ ἐμὲας, ποιή-
σιν τῶν Ἰουδαίων συστρο-
φῆναι σε, μήτε πιεῖν, ὥς
ποκτινίσωσι τὸν Παῦλον.

Ἦσαν δὲ πλείους τισσαρά-
ναι τούτην τὴν συναγωγὴν
ἐκείνην.

Οἵτινες, προσελθόντες τοῖς
ἐκείνοις καὶ τοῖς Πρεσβυτέραις,
Ἀναθήματα ἀνεθιμάσμεν
ἐκείνους, μήτε πιεῖν, ὥς
ποκτινίσωσι τὸν Παῦλον.

Νῦν οὖν ἐμοῖς ἐμφανίσαι
ἐκείνους τὸν ἐκείνους, ὅ-
τι οὐκ ἐστὶν ἐκείνους πρὸς
ἐμὲ μέλλοντας διακινῶσαι
ἐμὲ τὰ περὶ αὐτοῦ· ἐμοῖς
ὅτι τοῦ ἐγγίσθαι αὐτὸν, ἐτοι-
μαζόμενος τοῦ ἀνελθῆναι αὐτόν.

Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς Ἀδελ-
φῆς τὴν ἐκείνην, παραγα-
γεῖ καὶ ἐσελθὼν εἰς τὴν παρεμ-
βλήν, ἐπὶ Παύλῳ.

Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦ-
λος τὸν ἑκατοντάρχον, ἔφη·
Κύριε, ταῦτα ἀπάγαγε πρὸς
ἐκείνους· ἔχει γὰρ τί ἀπαγα-
γεῖ αὐτόν.

Ὁ μὲν οὖν παρακαλῶν αὐ-
τὸν, ἔφη· Τὸν ἐκείνους Παῦλος,
ἀποστέλλω με, ἀκούσας τοῦ

τοῦ ἐκείνους ἀπαγγεῖλαι πρὸς σὲ,
ἵνα ἴδῃς τὴν ἀλήθειάν σου.

19 Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χει-
ρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος, καὶ ἀνα-
χωρήσας κατ' ἰδίαν, ἐκινδύνετο· Τί
ἴσθης, ὁ ἔχει ἀπαγγεῖλαι μοι;

20 Εἶπε δὲ· Ὅτι αἱ Ἰουδαῖοι
συνέθεντο τοῦ ἐκείνους σὲ, ὥς
ἐκείνους εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς
τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντας τι ἐκεί-
νους ποιεῖν πρὸς αὐτόν.

21 Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς·
ἐκείνους γὰρ αὐτὸν ἐκ αὐτῶν ἄν-
δρες πλείους τισσαράκοντα, οἵτινες
ἀνεθιμάσμεν ἐκείνους, μήτε πιεῖν,
ὥς ὅτι ἀποκτείνωσι αὐ-
τόν· καὶ νῦν ἐτοιμαζόμενος ἐκεί-
νους τὴν ἀπὸ τοῦ ἐκείνους ἐκείνους

22 Ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέ-
λυσεν τὸν ἐκείνους, παραγγεῖλαι
ἐκείνους ἐκείνους, ὅτι ταῦτα ἐκεί-
νους πρὸς με.

23 Καὶ προσκαλεσάμενος δύο
ἐκείνους τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπεν·
Ἐτοιμαστέ με στρατιώτας διακοσί-
ους, ὥς ἐκείνους ἐκείνους ἐκείνους, καὶ
ἐκείνους ἐκείνους, ἀπὸ τρί-
της ὥρας τῆς νυκτός·

24 Κτήνη τι παραστήσῃς, ἵνα
ἐκείνους ἐκείνους τὸν ἐκείνους ἐκεί-
νους πρὸς Φήλικα τὸν ἐκείνους·

25 Γράψας ἐπιστολὴν πρὸς
ἐκείνους τὸν ἐκείνους τοῦ ἐκείνους·

26 Κλαύδιος Λυσίας τῷ ἐκεί-
νους ἐκείνους Φήλικι χαίρειν^β.

27 Ὁ ἐκείνους τοῦ ἐκείνους, συλληφ-
θέντα ἐκ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλ-
οντας ἀποκτείνεσθαι ἐκ αὐτῶν, ἐπι-

^α sc. πρὸς ἐκείνους.

^β sc. ἐκείνους.

^γ sc. ἐκείνους.

στάς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξι-
λόμην αὐτὸν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός
ἐστι.

28 Βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰ-
τίαν, δι' ἧς ἐκάλουι αὐτῷ, κατή-
γαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν.

29 Ὅν εὗρον ἐγκαλούμενοι περὶ
ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μη-
δὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δισμῶν ἔγ-
κλημα ἔχοντα.

30 Μνησθεὶς δὲ μοι ἐπιβου-
λῆς εἰς τὸν ἄνδρα μίλλειν ἔσθαι
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἑαυτῆς ἐπιμ-
ψα πρὸς σι, παραγγέλλας καὶ τοῖς
κατηγόροις λίγην τὰ πρὸς αὐτὸν
ἐπὶ σοῦ. Ἐββασο.

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κα-
τὰ τὸ διατεταγμένοι αὐτοῖς, ἀνα-
λαβόντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ
τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.

32 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἑσπαιτες
τοὺς ἱππῆς περιέσθαι σὺν αὐτῷ,
ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

33 Οἷτινες ἐπισθόντες εἰς τὴν
Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπι-
στολὴν τῷ ἡγμένῳ, παρέστησαν καὶ
τὸν Παῦλον αὐτῷ.

34 Ἀγαγὼν δὲ [ὁ ἡγμὼν],
καὶ ἐπιρατήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας
ἐστὶ, καὶ πυθόμενος ὅτι^α ἀπὸ Κι-
λικίας.

35 Διακούσομαι σου, ἔφη, ὅ-
ταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παρα-
γίνωνται. Ἐκίλευσέ τι αὐτὸν ἐν
τῇ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσ-
σισθαι.

Κεφ. κδ'. κxiv.

ΜΕΤΑ δὲ πύτι ἡμέρας κατέβη
ὁ Ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν

Πρεσβυτέρων, καὶ ῥήτορα
λαοι τινές, οἵτινες ἐπαφῶν
ἡγμὸν κατὰ τοῦ Παύλου.

2 Κληθέντος δὲ αὐτοῦ
κατηγορεῖν ὁ Τερτυλλος,

3 Πολλῆς εἰρήνης τοῦ
διὰ σοῦ, καὶ καταρρωμα-
μένῳ τῷ ἔθνει τοῦτῃ διὰ
προνοίας, πάντα τι καὶ
ἀποδιχόμεθα, κρείτιστε.
τὰ πάσης εὐχαριστίας.

4 Ἴνα δὲ μετ' ἐπὶ πλε-
κότῳ, παρακαλῶ ἀκού-
μῶν συντόμας τῇ σῇ ἐπι-

5 Εὐρόντες γὰρ τὰν ἡ-
τον λοιμὸν, καὶ κινδύνον
πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς
οἰκουμένῃν, πραιποσέστη
τῶν Ναζωραίων αἰρήσιμας.

6 Ὅς καὶ τὸ ἔργον ἐπὶ
βηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκράτησεν
κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον
μεν κρίνειν.

7 Παραλθὼν δὲ Λυτὸς
λίανχος, μετὰ πολλῆς βί-
χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε.

8 Κελεύσας τοὺς καὶ
αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ τῇ
δυήσει αὐτὸς ἀνακρίνας
τῶν τούτων ἐπιγινώσκαι,
κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.

9 Συνέθεντο δὲ καὶ οἱ
φάσκοντες ταῦτα οὕτως.

10 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Πα-
σαντος αὐτῷ τοῦ ἡγμὸν
Ἐκ πολλῶν ἔτων ὅντα
τῷ ἔθνει τοῦτῃ ἐπιστάμε-
νότερον τὰ περὶ ἡμεῶν
λογούμεναι.

^α sc. ἔστι.

^β sc. ἰσχυρῶς.

^γ sc. γὰρ.

ζυγαμένον σου γινῶναι, ὅτι
οὗς ἐπεί μοι ἡμέραι [ἧ]
ἀφ' ἧς ἀνέστην προσκυνη-

ἱερουσαλήμ.

καὶ οὕτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν
τινα διαλεγόμενον, ἢ ἐπι-
ποιῶντα ὄχλου, οὕτε ἐν
ἀγωγαῖς, οὕτε κατὰ τὴν

ὅτι παραστῆσαι δύνανται,
νῦν κατηγοροῦσί μου.

Ὡς ἀκούων δὲ τοῦτο σοι, ὅτι
ἐν ὁδῷ ἦν λίγουσιν αἵρεσιν,
στρεφύς τῷ πατρὶσι Θεῷ,
ἐπὶ πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νό-
μον ἐν τοῖς προφῆταις, γι-
νοίς.

Ἐλπὶδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν,
αὐτοὶ οὗτοι προσδίδονται,
νῦν μέλλουσιν ἵσθαι νεκρῶν,
τε καὶ ἀδίκων.

Ἐν τούτῳ δὲ αὐτοὺς ἀσκή-
σαν συνιδήσαν ἔχουσιν πρὸς
καὶ τοὺς ἀνθρώπους δια-

λὶ ἱστῶν δὲ πλειόνων παρ-
ήλεμμένους παιήσαν εἰς
μου, καὶ προσφορὰς.

Ἐν οἷς εὐρόν μοι ἡγισμένον
ἦν, οὐ μετὰ ὄχλου, οὐδὲ
ἐν ὁδῷ, τίς ἀπὸ τῆς Ἀ-
ρμενίας.

Ὡς ἴδει ἐπὶ τοῦ παρῆναι,
τηγορεῖν, εἰ τι ἔχουσιν πρὸς

Ἡ αὐτοὶ οὗτοι ἐπάττωσαν,
εὐρόν ἐν ἡμοῖς ἀδίκημα,
μου ἐπὶ τοῦ συνδρίου,

Ἡ περὶ μιᾶς ταύτης φων-

ῆς, ἧς ἔκραξα ἰσθῶς ἐν αὐτοῖς·
Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἔγωγε
κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν.

22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆ-
λιξ ἀντιβόληται αὐτοῦς, ἀκριβοῦσι-
στοι εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών·
Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαςρχος κατα-
βῇ, διαγωνίστομαι τὰ καθ' ὑμᾶς.

23 Διαταξάμενός τι τῷ ἐκα-
τοντάρχῃ ταρεῖσθαι τὸν Παῦλον,
ἔχουσιν τι ἄριστον, καὶ μηδὲνα κω-
λύουσιν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπαρετιῶν, ἢ
προσέρχεσθαι αὐτῷ.

24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τιτὰς πα-
ραγεγνημένος ὁ Φῆλιξ τὸν Δρου-
σίλλῃ τῇ γυναικὶ [αὐτοῦ], εὐση
Ἰουδαίᾳ, μετιτίμηψατο τὸν Παῦ-
λον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς
Χριστὸν πίστεως.

25 Διαλεγόμενον δὲ αὐτοῦ πε-
ρὶ δικαιοσύνης καὶ ἡμεραντίας, καὶ
τοῦ κριματός τοῦ μέλλοντος [ἵ-
στῆσθαι], ἡμεροδὸς γινόμενος ὁ Φῆ-
λιξ ἀπεκρίθη·^α Τὰ νῦν ἔχει πο-
ρεύου· καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μετὰ
καλίστομαι σοι·

26 Ἀμὰ [δὲ] καὶ ἐλπίζων,
ὅτι χρέματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ
τοῦ Παύλου, [ἵπως λύσῃ αὐτόν·]
διὰ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μετα-
πιμπόμενος, ἠμίλει αὐτῷ.

27 Διαιτίας δὲ πληρωθείσης ἑλα-
βὲ διαδοχὸν ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆ-
στον· διελων τε χάριτας καταβί-
σθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ, κατέ-
λιπε τὸν Παῦλον διδιδόμενον.

Κίφ. κί. κην.

ΦΗΣΤΟΣ οὖν ἐπιβὰς τῇ ἵπτα-

^α ας. κατὰ τὸ πρῶγμα

χία, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνῆλθ' εἰς Ἱερουσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας.

2 Ἐφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτόν,

3 Αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψῃται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ· ἐνδεραν ποιοῦντες ἀνελθὲν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν.

4 Ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ, ἐκ τούτων δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι.

5 Οἱ οὖν δυνατοὶ² ἐν ὑμῖν, Φησί, συγκαταδοῦντες, εἴ τι ἰσγὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορεῖσθαι αὐτοῦ.

6 Διατρέψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δίκαια, καταβὰς εἰς Καισαρείαν, τῇ^β ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκάλεισε τὸν Παῦλον ἀχθῆναι.

7 Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, πειρώσθησαν οἱ ἀπὸ Ἱερουσολύμων καταδόσκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρὴ αἰτιάματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἀ εὐκ ἴσχυον ἀποδίδῃ.

8 Ἀπολογουμένου αὐτοῦ· Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς Καίσαρα τι ἤμαρταν.

9 Ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις δίλων χάριν καταβῆσθαι, ἀπεκρίθεις τῷ Παύλῳ ἔπει· Θέλεις, εἰς Ἱερουσόλυμα ἀναβὰς, ἐκὶ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ;

10 Εἴπει δὲ ὁ Παῦλος· Ἐπὶ

τοῦ βήματος Καίσαρος ἐστὶν οὐ μὲ δὴ κρίνεσθαι· Ἰούδαν δὲν ἠδικήσα, ὥς καὶ ἐν ἐπιγινώσκεις.

11 Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, θανάτου πίπραχά τι, ἐκ τούμαι τὸ ἀποθανεῖν· ἢ ἴσθιν, ὧν οὗτοι κατηγοροῦν οὐδὲς με δύναται αὐτοῖς δοῦναι. Καίσαρα ἐπικαλεῖσθαι.

12 Τότε ὁ Φῆστος, ἤσας μετὰ τοῦ συμβουλίου κρίθη· Καίσαρα ἐπικύκλωσεν· Καίσαρα παρεύσθαι.

13 Ἡμερῶν δὲ διασπινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς Βερνίκην κατήντησεν εἰς Ῥωμαίαν, ἀσπασόμενοι τὸν Φίλιππον.

14 Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας ἐκί, ὁ Φῆστος τῇ ἀνέτιτο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον· Ἀλλ' οὐκ ἔστι καταλῆναι ὑπὸ Φίλικος δίσμης.

15 Περὶ οὗ, γινόμενον Ἱερουσόλυμα, ἐμφάνισαν χιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατὰ δίκην.

16 Πρὸς οὗς ἀπεκρίθη ἴσθιν ἔθος Ῥωμαίοις ἕνα τινα ἀνδραπῶν εἰς ἀπώλην ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πῶν ἔχοι τοὺς κατηγοροῦντες ἀπολογίας λαβεῖν περὶ κλήματος.

17 Συνελθόντων οὖν αὐτῶν, ἀναβόλῃς μεθεξῆς πέντε ἡμέρας, τῇ^β ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκάλεισε αὐτοὺς τὸν

² sc. ἐσθλ.

^β sc. ἡμέρας.

Περὶ οὗ σταθέντες εἰ κατὰ
νόμιμα αἰτίαν ἐπέφερον, ὡς
ἐν ἑγώ.

Ζητήματα δὲ τινα περὶ τῆς
μισαθροονίας εἶχον πρὸς αὐ-
τὸν περὶ τινος Ἰησοῦ τινηκό-
βρου· ὃς Παῦλος ζῆν.

Ἀπορούμενος δὲ ἑγὼ εἰς τὴν
ῥαυτὴν ζήτησιν, ἔλεγον εἰ βού-
λομένης εἰς Ἱερουσαλὴμ,
ἐκτελεσθαι περὶ τούτων.

Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλε-
σάμενος αὐτὸν εἰς τὴν
ἐκκλησίαν διαγινώσκον, ἐκέλευσα
καὶ αὐτὸν, ἵνα ὡς ἐν ἐμὲ
πρὸς Καίσαρα.

Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φί-
λωνα· Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς
ῥαυτὴν ἀκοῦσαι. Ὁ δὲ Αὐ-
λὸς, ἀκούσας αὐτοῦ.

Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος
ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης
ἁλλῆς Φαντασίας, καὶ ἰσ-
τάμενος εἰς τὸ ἀκρατέριον σὺν
χιλιάρχοις, καὶ ἀνδράσι
ἐν ἑξοχῇ οὐσί τῆς πόλεως,
ἀκούσας τοῦ Φίλωνα, ἤχ-
αυλος.

Καὶ φησιν ὁ Φίλων· Ἀ-
πὸ βασιλεῦς, καὶ πάντες οἱ
ἐκείνοις ἡμῖν ἄνδρες, διαρω-
τῶμεν περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν
ἡμῶν ἐκτελεῖν μοι ἐν τῇ Ἱε-
ρουσολύμῃ, ἐκτελεῖν μοι
ἐν αὐτὸν μηκέτι.

Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος, με-
τὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτὸν πεπραχ-
έν αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλε-
σάμενος τὸν Σίβαστον, ἔκρινα πεί-
θεσθαι.

a sc. τοῦ χρένου.

26 Περὶ οὗ ἀσφαλὲς τι γρά-
ψαι τῷ Κυρίῳ οὐκ ἔχον· διὸ προή-
γαγον αὐτὸν ἐφ' ἡμῶν, καὶ μέ-
γιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦς Ἀγρίππα,
ὅπως, τῆς ἀνακρίσεως γινόμενης,
σχωρῇ τι γράψαι.

27 Ἄλλοι γάρ μοι δοκῶν, πεί-
ποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ'
αὐτοῦ αἰτίας σημῶσαι.

Κεφ κς'. xxvi.

ἈΓΡΙΠΠΑΣ δὲ πρὸς τὸν Παῦ-
λον ἔφη· Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ
συναιτου λόγους. Τότε ὁ Παῦλος
ἀπελογεῖτο, ἐκτελεῖν τὴν χρεῖαν.

2 Περὶ πάντων, ὡς ἐπικαλοῦμαι
ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦς Ἀγρίππα,
ἡγήμαί μοι αὐτὸν μακάριοι, μέλλων
ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον.

3 Μέγιστα γινώσκον ὅτι κατὰ
πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἰδὼν
τε καὶ ζητημάτων· διὸ δοκῶ σοι,
μακροθύμως ἀκούσθαι μου.

4 Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν
ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ' ἀρχῆς γινο-
μένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱερουσα-
λύμοις, ἴσασιν πάντες οἱ Ἰουδαῖοι.

5 Προγινώσκοντές μοι ἄνθρωποι,
(ὡς ἐκείνοις μαρτυροῦν,) ὅτι κατὰ
τὴν ἀκριβοστάτην αἰρίσιν τῆς κρι-
σεως θεοσεβείας ἔζησα Φαρισαῖος.

6 Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς
τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γινο-
μένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔστηκα κρι-
νόμενος.

7 Εἰς ἣν τὸ δαδικάφυλον ἡμῶν,
ἐν ἡμετέροις νύκτα καὶ ἡμέραι λα-
τρεῖν, ἐλπίδι καταστῆσαι· περὶ
ἧς ἐλπίδος ἐπικαλοῦμαι, βασιλεῦς
Ἀγρίππα, ὑπὸ [τῶν] Ἰουδαίων.

b sc. ἡμῶν.

8 Τίς; ἄπιστον κρίνεται παρ' ἡμῶν, εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει;

9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἰδοῦσα ἑμαυτῇ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου διὕν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι.

10 Ὁ καὶ ἰποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις^α καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὰ φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν Ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν ἀκαίρουμένων τε αὐτῶν, κατήνεγκα ψῆφον.

11 Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλὰς τιμωρῶν αὐτοὺς, ἀνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσᾶς τι ἡμμαινόμενος αὐτοῖς, ἰδίῳ καὶ ἑαυτῷ καὶ εἰς τὰς ἕξαι πόλεις.

12 Ἐν οἷς καὶ πορεύομενος εἰς τὴν^α Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς^β παρὰ τῶν Ἀρχιερέων,

13 Ἠμέρας μίσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδεν, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμπων με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἡμῶι πορευομένους.

14 Πάντων δὲ καταπιστόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν τῇ Εὐκρατίδι διαλέκτῳ^α Σαυῦλ, Σαυῦλ, τί με διώκεις; σκληροὶ σοὶ πρὸς κέντρα λακτίζεις.

15 Ἐγὼ δὲ ἔλεγον· Τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις.

16 Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαι σε ὑπὲρ καὶ μέγιστα, ὥς τι εἶδες, ἰφθίμαί σοι^α.

Ἐξαιρουμένους σε ἐκ τοῦ

λαοῦ καὶ τῶν ἱδαν, εἰς ἀποστείλλαν,

18 Ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ τῆς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐπὶ τὸν Θεὸν, τοῦ λαοῦ ἄφρονος ἀμαρτυρῶν, καὶ τοῖς ἡγιασμένοις, πίστιν τῇ

19 Ὁθεν, βασιλεῦ, οὐκ ἐγινόμεν ἀπειθεῖς τῇ ἐπαγγελίᾳ^α.

20 Ἀλλὰ τοῖς ἐν πρώτοις καὶ Ἱεροσολύμοις σάν τι τὴν χώραν τῆς καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγγεταυτοῖν, καὶ ἐπιστρέψαι τοὺς Θεὸν, ἄξια τῆς μετανοίας^α πρᾶσαντας.

21 Ἐνεκα τούτων με δαίμοι συλλαβόμενοι ἐν ἱερῶντα διαχειρίσασθαι

22 Ἐπικουρίας οὐκ ἔπαυσα^β παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἀχρι ταύτης ἴσθηκα, μαρτυρεῖν καὶ τε καὶ μεγάλα, καὶ λέγων, ὥς τι οἱ προφῆται μελλόντων γίνεσθαι, καὶ

23 Εἰ παθητὸς ὁ Χρῆστος, ὁ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως καὶ μετὰ τὸν θάνατον, καὶ πολλοὶ κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῇ τοῖς ἔθνεσιν.

24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀκούοντες, ὁ Φῆστος μεγάλῃ ἔφη Μαίῃ. Παῦλε· τὰ γράμματα εἰς μακίαν πείσθηκα

25 Ὁ δὲ· Οὐ μακίαν κατέστης Φῆστος, ἀλλὰ καὶ σωφροσύνης ῥήματα γινώσκω.

26 Ἐπίσταται γὰρ

^α sc. πόλιν.

^β sc. οὐκ ἔπαυσα.

^γ sc. οὐκ ἔπαυσα.

Βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρ-
ομένοις λαλῶν^α λανθάνει γὰρ
τι ταύτης οὐ πύθεμαι οὐδὲν
ἵστω ἐν γυνίᾳ πιπραγμέ-
νῃ.

Πιστιύεις, βασιλεῦ Ἀγρίπ-
πῃς προφῆταις; εἶδα ὅτι πι-
πράσθαι.

Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν
ἐξήφ. Ἐν ὀλίγῳ με πύθεις
ἀνὸν γινώσθαι.

Ὁ δὲ Παῦλος ἔπειν· Εὐχαί-
τῳ Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ
λῶ οὐ μένει σε, ἀλλὰ καὶ
τοὺς ἀκούοντάς μου σή-
γνισθαι τοιούτους, ὁποίους
ἔμει, παρεκτός τῶν δισμῶν^α.

Καὶ ταῦτα ὑπόντος αὐτοῦ,
ὁ βασιλεὺς, καὶ ὁ ἡγεμῶν,
Κερύκη, καὶ οἱ συγκληθέντες

Καὶ ἀναχωρήσαντες ἰλὰ-
ρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Ὁ-
ὦν Θανάτου ἄξιον ἢ δισμῶν
τι ὁ ἄνθρωπος οὗτος.

Ἀγρίππας δὲ τῷ Φόστῳ
Απολιύσθαι ἰδίωτα ὁ ἄν-
θρωπος, εἰ μὴ ἐπικέκλητο
ῆρα.

Κιφ. κς'. XXVII.

δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡ-
τῇ Ἰταλίαν, παρεδίδου
Παῦλον καὶ τινὰς ἑτέρους
τας ἑκατοντάρχην, διέματι
ν, σπύρης Σιδαστής.

Επίδαντες δὲ πλοῖον Ἀδρα-
νῶ, μέλλοις πλεῖν τοὺς κα-

τὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἀνέχθημι,
ὅστος συνήμιν Ἀριστάρχου Μακί-
δονος Θισσαλοικίας.

3 Τῇ τι ἑτέρᾳ κατέχθημι εἰς
Σιδῶνα. Φιλαδηφείας τι ὁ Ἰου-
λιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος, ἐπέ-
τρεψε πρὸς [τοὺς] φίλους περι-
θίνα, ἐκμιμίας τυχεῖν.

4 Κακίῳ ἀναχθῆναι ὑπεκλύ-
σασιν τῇ· Κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀ-
νήμους ἵνα ἐκντίους.

5 Τό, τι πύλαγος τὸ κατὰ τὸν
Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύ-
σαντες, κατέλθοις εἰς Μίρα^β τῆς
Λυκίας.

6 Κακίῳ ἐνέαν ὁ ἑκατοντάρχης
πλοῖον Ἀλεξανδρείαν πλεῖν εἰς τὴν
Ἰταλίαν, ἰνυῖσασιν ἡμᾶς εἰς αὐτό.

7 Ἐν ἑκατοσίς δι' ἡμέρας βρα-
δυπλοεῦντες, καὶ μέλις γινώσκουσι
κατὰ τὴν^α Κρήτην, μὴ προσιόντες
ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεκλύσαντες
τὴν Κρήτην κατὰ Σαλαμῖν^α.

8 Μέλις τι παραλεγόμενοι αὐ-
τῇ, ἤλθοις εἰς τέρας τινὰ καλεῖ-
μεναι Καλοῦς λιμένας, ὃ ὅγγος ἦν
πόλις Λασαία.

9 Ἰκατοῦ δὲ χρένου διαγνημέ-
ρου, καὶ ὅστος ἦδη ἐπισφαλούς τοῦ
πλοῦς, διὰ τὸ καὶ τὴν ποταμὸν ἦδη
παραγλυθῆναι, παρήν^α ὁ Παῦλος,

10 Λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες, ὁμο-
ρῶ, ὅτι μετὰ ὕδατος καὶ πολλῶς
ζημίας, οὐ μένει τοῦ φέρτου καὶ
τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυ-
χῶν ἡμῶν, μέλλειν ἵσθαι τὸν
πλοῖον.

11 Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυ-
βερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπιτάτα

^α sc. ἡσεν.

^β sc. πόλις.

ἐλλοον, ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου
ληγομένοις.

12 Ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος
ὑπάρχοντες πρὸς παραχημασίαν,
οἱ πλείους ἔβητο βουλὴν, ἀναχθῆ-
ναι καὶ κίβιν, εἴ πως δύναιντο κα-
ταστήσαντες εἰς Φοίνικα παραχη-
μάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέπον-
τα κατὰ Λίβα καὶ κατὰ Χῶρον.

13 Ὑποπεπταθέντος δὲ Νέτου,
δοξάντες τῆς προθέσεως κεκρατη-
κέναι, ἄραντες ^a Ἄσπον, περιλί-
γοντο τὴν Κρήτην.

14 Μὲν οὐ πολὺ δὲ ἔσκε κατ'
αὐτῆς ἄνεμος τυφανικός, ὁ καλού-
μενος Εὐρακλίδας.

15 Συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλο-
ίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλ-
μῶν τῷ αἵματι, ἐπιδόντες ^b ἐφέρο-
μιναι.

16 Νησίον δὲ τι ὑποδραμόντες
καλούμενον Κλαύδην, μόλις ἰσ-
χύσαμεν περικρατῆς γενέσθαι τῆς
σκάφης.

17 Ἦν ἄραντες, βοηθείαις ἐ-
χράντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον·
φοβούμενοι τε μὴ εἰς τὴν Σύρτην ἐκ-
πίσωσι, χαλάσαντες τὸ σκυῖος, οὕ-
τως ἐφέροντο.

18 Σφοδρῶς δὲ χιμαζομένους
ἡμῶν, τῇ ^c ἐξῆς ἐβόλην ἱποιοῦντο.

19 Καὶ τῇ τρίτῃ ^c αὐτόχειρες
τὴν σκυῖν τοῦ πλοίου ἔρριψαμεν.

20 Μῆτε δὲ ἡλίου, μῆτε ἀστρῶν
πιφανιόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας,
μεμῶνας τε οὐκ ὀλίγου ἐπικιμεί-
ου, λοιπὸν περιηίτε πᾶσιν ἱλπίς
οὐ σώζεσθαι ἡμᾶς.

21 Πολλῆς δὲ ἀσπίδας ὑπάρ-

χούσας, τότε σταθείς ὁ Παῦλος
μέσῃ αὐτῶν, εἶπεν· Ἴδω μὲν, ὅ-
δρις, πειθαρχήσαντάς μοι, μή-
νεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, ἀφῆ-
τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ἔμ-
βλησιν.
22 Καὶ ταῦτον παραμύ-
ειν· ἀποδολὴ γὰρ ψυχῆς
διμῖα ἔσται ἐξ ἡμῶν, πλοῖον
πλοῖον.

23 Παρίστη γὰρ μοι τῇ
ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, ὅ-
ς καὶ λατρεύω,

24 Λέγων· Μὴ φοβοῦ, Πα-
καίσαρ· σὲ δαὶ παραστήσει·
ἰδοῦ, κεχαρίσται σοὶ ὁ Θεός·
τας τοὺς πλείοντας μετὰ σοῦ.

25 Διὸ εὐθυμεῖτε, ἀδελφε-
οί· ἐγὼ γὰρ τῷ Θεῷ, ὅτι οὕτως ἔ-
καθ' ὃν τρόπον λελάσθαι μοι

26 Εἰς νῆσον δὲ τινα δὴν
ἐκπιστῶν.

27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκατὰ
νῆξ ἰγένετο, διαφερομένην ἡμῶν
τῷ ^d Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νη-
ὸς ὑπενόουν οἱ καὶ αὐταὶ προσάγειν
αὐτοῖς χάραν.

28 Καὶ βολίσαντες, ὑβρι-
στὰς εἰκοσι· βραχὺ δὲ διαστή-
σαι, καὶ πάλιν βολίσαντες, ἡ
ὀργυῖας διακαπέντι.

29 Φοβούμενοι δὲ μήπως ἐν
τῇ τόπους ἐκπίσωσιν, ἐκ πη-
γῆς ῥίψαντες ἀγκύρας τίσαν-
τες ἤρχοντο ἡμέραν γενέσθαι.

30 Τῶν δὲ ναυτῶν ζήτη-
σάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θα-
λάσσαν, προφάσει ὡς ἐκ πρῶτης
λόγαν ἀγκύρας ἐκτίθειν,

ἴσας.

b sc. ἡμᾶς.

c sc. ἡμέρας.

d sc. πλοῖον.

ἴπῳ ὁ Παῦλος τῷ ἱκα-
καὶ τοῖς στρατιώταις·
ἔτσι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ,
θῆναι οὐ δύνασθαι.

ὅτε οἱ στρατιῶται ἀπικο-
γχινία τῆς σκάφης, καὶ
ὕπνῳ ἐκπεσεῖν.

Χρὶς δὲ οὐ ἐμελλεν ἡμέρα
παρικέλει ὁ Παῦλος ἀ-
ταλασθεῖν τροφῆς, λέγων·
καὶ δικαίᾳ σήμερον ἡμέ-
ρῳ, ἄσπετοι διατιλεῖ-
προσλαβόμενοι.

ὁ παρακαλῶ ὑμᾶς προσ-
εφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς
συντηρίας ὑπάρχει· οὐ-
ὕμῶν θρεῖ ἐκ τῆς κεφα-
λαίας.

ἰπῶν δὲ ταῦτα, καὶ λα-
ον, εὐχαρίστησι τῷ Θεῷ
πάντων, καὶ κλάσας ἤρξ-
ιν.

θυμοὶ δὲ γινόμενοι πάντες,
προσιλάβοιτο τροφῆς.

Μεῖν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ
φυλαί, διακρίσται ἐξοδη-
-

προσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκού-
πλοιον, ἐκκαλλόμενοι τὸν
τὴν θάλασσαν.

ἵτι δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν
ἐπιγίνωσκον· κόλπον δὲ
πύου ἐχοντα αἰγυαλόν,
ιουλούσαντο, εἰ δύναιτο,
ὁ πλοῖον.

αἱ τὰς ἀγκύρας περιελθόν-
εις τὴν θάλασσαν, ἅμα
αὖς ζευκτηρίας τῶν πηδα-
αἱ ὑπάρχοντες τὸν ἀρτίμονα

τῇ^α πνεύσῃ, κατῴχον^β ἐς τὸν
αἰγυαλόν.

41 Περιπίσαντες δὲ ἐς τόπον
διθάλασσον, ἐπάγκλιαν τὴν ναῦν·
καὶ ἡ μὲν πρῶτα ἐρυσσασα ἔκεινεν
ἀσπλίυτος, ἡ δὲ πρυμνα ἐλύετο
ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων.

42 Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ
ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμάτας ἀπο-
κτείνωσι, μή τις ἐκκαλυμμένος δια-
φύγῃ.

43 Ὁ δὲ ἱκατόνταρχος, βουλό-
μενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκέ-
λευσε τι τοὺς δυναμένους κολυμ-
θεῖν, ἀπαρβήσαντας^α πρῶτους ἐπὶ
τῇ γῇ ἐξίνααι·

44 Καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μί-
ἐπὶ πάντιν, οὓς δὲ ἐπὶ τινι τῶν^δ
ἀπὸ τοῦ πλοίου· καὶ οὕτως ἐγένετο
πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τῇ γῇ.

Κεφ. κη. xxviii.

ΚΑΙ διασωθέντες, τότε ἐπίγνω-
σαι ὅτι Μελίτη ἡ νῆτος καλεῖται.

2 Οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ
τὴν τυχεύσαν φιλαθροπλίαν αὐτῶν·
ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν, προσιλά-
βοιτο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ἵπ-
τὸν τὸν ἱεροτάτα, καὶ διὰ τὸ
ψύχος.

3 Συντρέψαντες δὲ τοῦ Παύ-
λου φρυγάναι πλῆθος, καὶ ἐπιθή-
τος ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἐκ τῆς
θίμης ἐξελθούσα καθήψα τῆς χι-
ρὸς αὐτοῦ.

4 Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι
κρεμνόμενοι τὸ θηρίον ἐκ τῆς χι-
ρὸς αὐτοῦ, ἔλαγον πρὸς ἀλλήλους

αὐτῶν.

b sc. τὴν ναῦν.

c sc. λαυτοῦ.

d sc. μέ

Πάντως Φονεύς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος αὗτος, ὃν διασυνθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης, ἡ δίκη ζῆν οὐκ ἔπασιν.

5 Ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θῆρον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν·

6 Οἱ δὲ προσεδέκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρῃσθαι, ἢ καταπίπτειν ἄφω νεκρὸν. Ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδεκάνταν, καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μετασφαλόμενοι ^a ἔλεγον, διὸν αὐτὸν εἶναι.

7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἱκίνοις ὑπῆρχε χωρία τῇ πρώτῃ τῆς ἡσους, ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδιξάμενος ἡμᾶς, τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισιν.

8 Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον κατακλιῖσθαι· πρὸς δὲ ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἴασατο αὐτόν·

9 Τούτου οὖν γινόμενου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ ἡσῃ, προσήρχοντο καὶ ἰσραπύοντο.

10 Οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένους ἐπέβητο τὰ πρὸς τὴν χερίαν.

11 Μὲτὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνέχθημεν ἐν πλοίῳ παρακλιχίμακός τι ἐν τῇ ἡσῃ, Ἀλεξανδρίῳ, παρασήμῳ Διοσκουρείς.

12 Καὶ καταχθίντες εἰς Συρακοῦσας, ἐπιμενίμεν ἡμέρας τρεῖς.

13 Ὅθεν περιελθόντες κατηντήμεν εἰς Ῥήγιον· καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν, ἐπιγινόμενου νότου, δευτέρῃ ἡλθομεν εἰς Ποτιόλους.

14 Οὗ εὐρόντες ἀδελφοὺς ἐκεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας ἑπτά· καὶ οὕτως Ῥώμην ἤλθομεν.

15 Καὶ κειθέν οἱ ἀδελφοὶ πάντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξ ἀπάντησιν ἡμῖν ἄρχαι Ἀπριου, καὶ Τρεῖων ταξιάρχαι· ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας ἔλαθε θάρσος.

16 Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς ὁ ἑκατόνταρχος παριόντες ἡμῖν τῷ στρατοποδάρχει Παύλῳ ἐπιτεράπη μίσην καὶ τὸν, σὺν τῷ φυλάσσοντι στρατηγῇ.

17 Ἐγένετο δὲ μετὰ τρεῖς συγκαλίσσασθαι τὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων τὸν Συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγον αὐτοὺς· Ἄνδρες ἀδελφοί, διὸν ἐκιντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἴδοι τοῖς πατεράσις, διὸν ἱεροσολύμας παρῆλθον χεῖρας τῶν Ῥωμαίων·

18 Οἵτινες ἀτακρίαν ἐβούλοντο ἀπαλῦσαι, διὰ διμίαν αἰτίαν θανάτου ἐν ἡμῖν.

19 Ἀντιλογόντων δὲ τῶν δαίων, ἠαγκάσθη ἐπικαλεῖσθαι· οὐχ ὥς τοῦ ἴδιον ἔχον τι κατηγορῆσαι.

20 Διὰ ταύτης οὖν τῆς παρεκάλουσα ἡμᾶς ἴδοι καὶ λαλῆσαι· ἔνεκεν γὰρ τῆς τοῦ Ἰσραὴλ ^a τῆς αἰτίας περιέκυμαι.

21 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν

^a sc. γνώμην.

^b sc. ἀπαχθίς.

^c sc. κατὰ

οὗτα γράμματα περί σου
θα ἀπό τῆς Ἰουδαίας· οὗτε
νόμιμός τις τῶν ἀδελφῶν
ἰλιν ἢ ἐλάλησέ τι περί σου

Ἀξιοῦμαι δὲ παρὰ τοῦ ἀ-
δ' Φρουρίου· περί μιν γὰρ
οὕτως ταύτης γνωστόν ἐστιν
πανταχοῦ ἀντιλήγεται.

Γαζήμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν,
πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν
οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρό-
ν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πύ-
κτους τὰ περί τοῦ Ἰησοῦ,
τοῦ νόμου Μωσίου καὶ
ῥητῶν, ἀπὸ πρῶν ἕως ἰσ-

Καὶ οἱ μὲν ἐπίθεοντο τοῖς
ῥήμασι, οἱ δὲ ἠπίσταντο.

Ἀνυμφωνοὶ δὲ οὗτοι πρὸς
αὐτὸν, ἀπειλούοντο, ἐπὶ νότος τοῦ
ῥήματος· ὅτι καλῶς τὸ
τὸ ἄγιοι ἐλάλησι διὰ Ἰη-
σοῦ προφήτου πρὸς τοὺς
ῥήματα,

26 Λέγον· Περιύβητι πρὸς τὸν
λαὸν τοῦτον, καὶ ὑπὲρ Ἀκαθ' ἀκαθ' ἔ-
στι, καὶ οὐ μὴ συνῆτι· καὶ βλί-
ποιτες βλίψατι, καὶ οὐ μὴ ἴδωσι.

27 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία
τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσι βα-
ρίως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτῶν ἐκάμυσαν· μήποτε ἴδωσι
τοὺς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὤσι ἀ-
κούσῃσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ
ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

28 Γνωστὸν οὖν ἴστα ὑμῖν, ἔτι
τοῖς ἔθνεσι ἀπιστάλη τὸ σωτήριον
τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούονται.

29 Καὶ ταῦτα αὐτῷ εἰπόντας,
ἀπῆλθεν οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοι-
τες ἐν ἑαυτοῖς συζητήσιν.

30 Ἐμῶν δὲ [ὁ Παῦλος] δι-
κτίαν ἔλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι· καὶ
ἀπιδέχοντο πάντας τοὺς ὑπερτι-
μίμους πρὸς αὐτόν·

31 Κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ· περί τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πά-
σης παύρησίας, ἀκαλύτως.

ΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ῬΩΜΑΙΟΥΣ Ἐπιστολή.

Κιφ. α. 1.

ἌΛΟΣ, δοῦλος Ἰησοῦ Χρισ-
τοῦ· ἀπόστολος, ἀφ' ὧν
ἐν ἀγγέλιον Θεοῦ,
Ὁ· προεπαγγέλατο διὰ

τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς
ἀγίαις.)

3 Περι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, (τοῦ
γνωμένου ἐκ πνεύματος Δαυὶδ κα-
τὰ σάρκα·

τὸ ἐρεθίζεται αὐτὸ Θεοῦ ἐν
 ῥήματι, κατὰ κτίσματα ἀναστήσει.
 (Ὁ ἀναστήσει καὶ ὑμᾶς.) Ἰσχυρὸς
 Χριστὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν.

13 Διὰ τὸ ἰσχυρὸν χάρις καὶ
 δύναμις τοῦ Θεοῦ ἐν πίστει ἐν
 ὑμῖν, ὅτι τοῦ ὀνόματος

ἡμῶν ἐν τῷ Θεῷ καὶ
 ἐν τῷ ῥήματι.

14 Οὐ γὰρ ἐκείνη ἡ δύναμις ἐν ὑμῖν
 ἐστὶν ἡ ἐν τῷ Θεῷ, ἀλλὰ ἡ ἐν τῷ
 ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ

15 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν καὶ ἡμῶν
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ
 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ

16 ἡμῶν ἐστὶν ὁ
 Θεὸς ὁ κατεργάων ἐν τῷ πνεύματι
 καὶ ἐν τῷ ῥήματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
 ἐν ἀδικημάτων μυσίαν ὑμῶν

17 Πάντοτε ἐπὶ τῶν προσκυ-
 νήσεων μου δέμενος, εἴπως ἦδη ποτὶ
 ἐκδηλωθῆμαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ
 Θεοῦ, ἰδοὺν πρὸς ὑμᾶς.

18 Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς,
 ὅπως τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευ-
 ματικόν, ὡς τὸ σταθιχθῆναι ὑμᾶς.

19 Τοῦτο δὲ ἐστὶν, συμπαρα-
 κληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλή-
 λαις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἡμεῶν.

20 Οὐ βίβω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,
 ἀλλὰ φοβῶ, ὅτι πολλὰκις προεβίβην
 ἰδοὺν πρὸς ὑμᾶς, (καὶ ἐκωλύθη
 διὕρο,) ἵνα καρπὸν

ποιῶν τῶν καὶ ἐν ὑμῖν, καὶ
 ἐν ταῖς λαοταῖς ἴδωται.

21 Ἐλλοστὶ τε καὶ βα-
 ρεφεῖς τε καὶ ἀνάγκης ἐν
 ὑμῖν.

22 Οὕτω τὸ ἐκείνη καὶ ἐν
 ὑμῖν καὶ ἐν τοῖς ἐν ῥῆματι
 γελίσσασθαι.

23 Οὐ γὰρ ἐκείνη ἡ δύναμις
 ἐν τῷ ῥήματι [τοῦ Χριστοῦ]
 ἐστὶν ἡ ἐν τῷ Θεῷ, ἀλλὰ ἡ ἐν τῷ
 ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ.

24 Διὸ καὶ ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ
 Κυρίῳ Ἰησοῦ ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ

25 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ
 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις

26 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ
 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ

27 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ
 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ

28 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ
 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ

29 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ
 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις

30 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ
 ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἡμῶν, ὅτι ἡ πίστις
 ἐν τῷ ῥήματι καὶ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ

μῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπύων.

24 Διὸ καὶ παρίδκεν αὐτοὺς Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ τιμωρῆσθαι τὰ σῶματα αὐτῶν ἑαυτοῖς·

25 Οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ψεύδει, καὶ ἐδόσθησαν καὶ ἐλάτρευσαι τῇ εἰδωλῇ παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν ἰλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

26 Διὰ τοῦτο παρίδκεν αὐτὸς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἵ τε αὖθις δόλῳ αὐτῶν μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν·

27 Ὅμοιος τι καὶ οἱ ἄρρενες φέυντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς πλάνης, ἑξικαίθησαν ἐν τῇ ἐρεξί ὑπὸν εἰς ἀλλήλους, ἄρρενες ἐς ἄρρεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργασμένοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν, ἣν δει, τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς πολλαπλασιάζουσιν.

28 Καὶ καθὼς οὐκ ἰδοίμεσθαι ἔστιν ὅτι ἔχον ἐν ἐπιγνώσει, παρίδκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδικίαν τοῦν, ποιοῦν τὰ μὴ καθήκοντα.

29 Πισπληρωμένους πάσῃ ἀδελφείᾳ, πορνείᾳ, πορνείᾳ, πλεονεξίᾳ, ἐκείνῃ μετὰ φόβου, φόβου, ἐξιδος, δόλου, κακοθυμίας·

30 Ψευδιστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἰφικρετάς κακῶν, γοητοὺς ἀπειθεῖς,

31 Ἀσυνίτους, ἀσυνήτους, ἀπότρογους, ἀσπόδους, ἀπληρώτους.

32 Οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ

Θεοῦ ἐπιγνόντες, (ὅτι αἱ τὰ τοιαῦτα πρᾶσσοντες ἄξιον θανάτου ἔσονται) οὐ μόνον αὐτὰ ποιῶσιν, ἀλλὰ καὶ συνεπαυνοῦσι τοὺς πρᾶσσοντες.

Κεφ. β'. ΙΙ.

ΔΙΟ ἀκαταλόγητος ἔστι, ὃ ἀποθεῖται πᾶς ὁ κόσμος ἐν ᾧ γὰρ κρίνεται τοῖς ἴτεροι, σιαυτοὶ κατακρινοῦνται γὰρ αὐτὰ πρᾶσσοντες ὁ κρίνεται.

2 Οἶδαμεν δι' ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστὶ κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πρᾶσσοντας.

3 Λογίζεσθαι τοῦτα, ὃ ἀκρωστὶ, ὁ κρίνεται τοὺς τὰ τοιαῦτα πρᾶσσοντας, καὶ πᾶσι αὐτὰ, ὅτι ἐν ἐκφύξει τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ;

4 Ἡ τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητας αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀνοχῆς, καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονῶν, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετανοίαν οὐκ ἀγνοῶ;

5 Κατὰ διὰ τὴν ἐκλαρότητα σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, συνεκρίξας σιαυτῇ ἑρῶν ὃ ἡμέτερον ἑρῶν, καὶ ἀποκαλύψας δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ.

6 Ὅς ἀποδοῦναι ἰσότητά κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ·

7 Τοῖς μὲν καὶ ὑπομνήσας ἔργον ἀγαθόν, δοῦναι καὶ τιμὴν καὶ ἀκαθαρσίαν ζητοῦντες, ὅσον αἰῶνας

8 Τοῖς δὲ ἐξ ἐχθρίας, καὶ ἐπὶ τοῖς μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθαρχοῦντες διὰ τὴν ἀδικίαν, δίκης καὶ ἐρεῖας.

9 Ὅλεθρος καὶ σπυροχρημία ἐπὶ πᾶσι ψυχῶν ἀκρωστῶν τοῦ κατεργαζομένου τοῦ κακοῦ, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλλήνων.

^a sc. εἴτω.

^b sc. ἡθες.

^c sc. ἐπιδότω.

^d sc. εἴτω.

10 Δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εὐφροσύνη παντὶ τῷ ἰσχυρισμῷ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τι πρῶτον καὶ Ἕλληνι.

11 Οὐ γὰρ ἴσθι προσωπολήψια παρὰ τῷ Θεῷ.

12 Ὅσοι γὰρ ἀνέμους ἤμαρτον, ἀνέμους καὶ ἀπολούνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται.

13 (Οὐ γὰρ εἰ ἀκραταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ. ἀλλ' εἰ ποιῶται τοῦ νόμου δικαιοσύνηται.

14 Ὅταν γὰρ ἴδῃ τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ^a τοῦ νόμου παιῆ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος.

15 Οἷτινες ἰνδύκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμεμετρούσας αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἄλλων τῶν λογισμῶν καταλογίζονται, ἧ καὶ ἀπολογουμένων.)

16 Ἐν ἡμέρᾳ ὅτι κρινῇ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ πάντων ἀνθρώπων, κατὰ τὴν ἐκλογὴν μου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

17 Ἰδοὶ, σὺ Ἰουδαῖος ἱπποκρίτης, καὶ ἱκανοποιῇ τῷ νόμῳ, καὶ καυχῶσαι ἐν Θεῷ,

18 Καὶ γνώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, καὶ ἐκτελέμεις ἐς τὸν νόμον.

19 Πίποιθάς τε σικυτὸν ὁδηγὸν καὶ τυφλόν, φῶς τῶν ἐκ σκότι,

20 Παιδεύτην ἀφρόνων, διδάσκαλον ἡπίων, ἔχοντα τὴν μέγαν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας.

21 Ὁ οὖν διδάσκει σικυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ δὲ μὴ κλίσπειν, κλίσπτεις^b

22 Ὁ λέγων^b μὴ μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενον δούλα, ἱεροσολίτις;

23 Ὅς ἐν νόμῳ καυχῶται τῆς παραδόσεως τοῦ πατρὸς ἀτιμιάζεις;

24 Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἡμᾶς βλασφημεῖται ἐν τῷ κατὰς γέγραπται.

25 Περιτομή μιν γὰρ οὐκ ἔστιν ἰσχυρὸν πρᾶσθης· ἰσχυρὸν δὲ ἡ δάτης νόμου ἧς, ἡ περιτομὴ ἀκρεβυστία γίνεται.

26 Ἐάν οὖν ἡ ἀκρεβυστία δικαιοσύνη τοῦ νόμου φανῇ, οὐκ ἡ ἀκρεβυστία αὐτοῦ ἐκ τῆς λογισθῆσεται;

27 Καὶ κρινῇ ἡ ἐκ φύσεως ἀκρεβυστία τὸν νόμον πλεονεκτῶν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς νόμου;

28 Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ Θεῷ Ἰουδαῖος ἴσθι· οὐδὲ ἡ ἐν τῷ Θεῷ, ἐν σαρκί, περιτομή.

29 Ἀλλ' ὁ ἐν τῇ κρυπτῇ δαίσει, καὶ περιτομῇ καρδίας πνεύματι, οὐ γράμματος· ὁ αἰνὸς οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. γ'. ιιι.

Τὶ οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰσραὴλ ἢ τίς ὁ ἀφίλεια τῆς περιτομῆς;

2 Πολύ, κατὰ πάντα τὰ Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ.

b sc. διῶ.

c sc. εἰ.

d sc. τοῦ Ἰουδαίου.

ἐκ τῆς πίστεως, καὶ δικαιοσύνη τῶν
ἐκ πίστεως ἔσται.

17 Οὐκ εἰναι ἡ καύχησις; Ἐ-
κείνη. Δὲ τῶν καμῶν; τῶν
ἐργῶν; Οὐκ, ἀλλὰ διὰ καμῶν
πίστεως.

18 Δι' ἡμετέρας καὶ, κατὰ δι-
καιούσης αὐτῶν, χάρις ἔργου
καμῶν.

19 Ὁ Θεὸς ἰσορροπῶν; Οὐκ οὐκ;
καὶ τῶν καὶ ἡμῶν; Ναι καὶ
ἡμῶν.

20 Ἐστὶν εἰς ὁ Θεός, ὅς
δικαιοῦται πιστεύοντες ἐκ πίστεως, καὶ
ἀκριβοῦσιν ἐκ τῆς πίστεως.

21 Νίκαί οὐ καταργεῖται διὰ
τῆς πίστεως; Μὴ γινώσκῃς; ἀλλὰ
νίκαί ἰσχυροῦ.

Κεφ. δ. ιν.

ΤΙ οὐν ἔρχεται Ἀβραάμ τὸν πα-
τέρα ἡμῶν ἐρεῖναι κατὰ σάρκα;

2 Εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργου
δικαιώθη, ἔχου καύχημα, ἀλλ' οὐ
πρὸς τὸν Θεόν.

3 Τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐ-
πίστισι δι' Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ
ἰλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

4 Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς
οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ
κατὰ [τὸ] ὄφλημα.

5 Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πισ-
τεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιούντα τὸν
ἀσθεῖ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ
εἰς δικαιοσύνην.

6 Καθάπερ καὶ Δαβὶδ λέγει
τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ὃς
ὥς λογίζεται δικαιοσύνην χα-
ρίν.

7 Μακάριος ὁ ἀνθρώπος
ὁσπικῶν, καὶ ὁ ἐπικαλόμενος
καρίαν.

8 Μακάριος ὁ ἀνὴρ ὃς οὐ μὴ
καύχεται ἐκείνης ἀρετῆς.

9 Ὁ μακαριστὸς οὗτός ἐστι
ἐκ τῶν περὶ τῶν δ, ἡ καὶ ἐκ
ἀκριβοῦσιν ε; Διότι γὰρ ἡ
ἰσορροπία τῷ Ἀβραάμ ἡ ἐπὶ
δικαιοσύνην.

10 Πᾶς οὖν ἰλογίσθη; ὁ πε-
ρὶ αὐτοῦ, ὃς ἐκ ἀκριβοῦσιν; ὁ
ἐκ περὶ τῶν δ, ἀλλ' ὁ ἀκρίβης.

11 Καὶ σημαίνει ἵναί τις
καὶ, εὐφραίνεται τῆς δικαιοσύνης
πίστεως τῆς ἐκ τῆ ἀκριβοῦσιν;
τὸ ἵνα αὐτὸν πιστὴν πάντα
πιστευόντων δὲ ἀκριβοῦσιν;
τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτῶν τὸν
καμῶντα.

12 Καὶ πιστὴν περὶ τῶν δ
εἰς ἐκ περὶ τῶν δ, ἀλλὰ
τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἰσχυρῶν
[τῇ] ἀκριβοῦσιν πίστις τῶν
πρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπὶ
γίλῃ τῷ Ἀβραάμ, ἡ τῇ πα-
ματι αὐτοῦ, τὸ πληροῦν αὐ-
τοῦ [τοῦ] κόσμου, ἀλλὰ διὰ
καίουσιν πίστεως.

14 Εἰ γὰρ αἱ εἰς νόμον, ἡ
ροῖμοι, κακύνονται ἡ πίστις,
κατήρηται ἡ ἐπαγγελία.

15 Ὁ γὰρ νόμος ἐργῶν καὶ
ἐργάζεται· οὐ γὰρ οὐκ ὥστε
οὐδὲ παράδοξος.

16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ὁ
κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βρῶν
τῇ ἐπαγγελίᾳ πιστῇ τῇ

διδ. b sc. ἔστι. c sc. αὐτῇ πίστις. d sc. μέν. e sc. σὺν

τῶν ἐκ τοῦ νόμου μένει,
ἡ τῶν ἐκ πίστεως Ἀβραάμ,
κατὰ πάντας ἡμῶν.

Καθὼς γέγραπται· "Οτι
πολλῶν ἐθνῶν τίθεικά σι,
οὗ ἐπίστευσε, Θεοῦ τοῦ
ἵστος τοῦς νεφροὺς, καὶ κα-
τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα·

ὧς παρ' ἑλπίδα ἐπ' ἑλ-
πίστουσιν, ἵς τὸ γίνεσθαι
πολλῶν ἐθνῶν, κα-
τημένον· Οὕτως ἵσταται τὸ
νοῦ.

καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πί-
κατινῶσας τὸ ἑαυτοῦ σῶμα
βλάμειν, ἐκατοινταίτης που
ν, καὶ τὴν ἰκέρωσιν τῆς
Σάρρις.

ὡς δὲ τὴν ἑπαγγελίαν τοῦ
δικερῖθαι τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ'
ὡθῇ τῇ πίστει, δούς δόξαν

καὶ πληροφρηθῆς, ὅτι ὁ
γαί, δυνατός ἐστι καὶ ποιῇ-

νὸ καὶ ἑλογίσθη αὐτῷ ἵς
την.

ἵς ἑγρέφῃ δὲ δι' αὐτὸν
ἑλογίσθη αὐτῷ·

ἀλλὰ καὶ δι' ἡμῶς, οἷς
λογίζεσθαι, ταῖς πιστιύου-
τον ἑγρέψαντα Ἰησοῦν τὸν
μὲν ἐκ νεκρῶν,

ὧς παρδύθαι διὰ τὰ πα-
ματα ἡμῶν, καὶ ἡγέρθη διὰ
ἡμῶν ἡμῶν.

Κιφ. ε. ν.

ΠΛΟΘΕΝΤΕΣ οὖν ἐκ πί-

στεως. ἡγήθη ἔχοντες πρὸς τὰς
Θεῶν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ·

2 Δι' οὗ καὶ τὴν προσαγγελίαν
ἑσχάκαμεν τῇ πίστει ἵς τὸ χάριτι
ταύτης ἐπ' ἑστέκαμεν· καὶ καυ-
χόμεθα ἐπ' ἑλπίδι τῆς δόξης τοῦ
Θεοῦ.

3 Οὐ μόνον δι' ὧς, ἀλλὰ καὶ
καυχόμεθα ἐν ταῖς θλάψεσιν ἡ-
δοῖς ὅτι ἡ θλάψις ὑπομνήν κατ-
εργάζεται·

4 Ἡ δὲ ὑπομὴν δακρυῖν, ἡ δὲ
δακρυῖν ἑλπίδα·

5 Ἡ δὲ ἑλπίς οὐ καταισχύνει
ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκίχεται
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύ-
ματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῶν.

6 Ἐπεὶ γὰρ Χριστὸς, ὄντως ἡμῶν
ἀσθενῶν, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἡμῶν
ἀπίαται.

7 Μόλις γὰρ ὑπὲρ δακρυῖν
τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ
ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀπο-
θανεῖν.

8 Συμίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγά-
πην ἵς ἡμῶς ὁ Θεός, ὅτι ἵτι ἀμαρ-
τωλῶν ὄντων ἡμῶν, Χριστὸς ὑπὲρ
ἡμῶν ἀπίαται.

9 Πολλῶν οὐ μᾶλλον, δικαιο-
σύνης νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σφα-
θησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐργῆς·

10 Εἰ γὰρ ἔχθη ὅστις καταλ-
λάγηται τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανά-
του τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλ-
λον καταλλαγήντις σωθόμεθα ἐν
τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

11 Οὐ μόνον δι' ὧς, ἀλλὰ καὶ
καυχόμεθα ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ

η πίστις. b sc. καυχόμεθα οὕτως. c sc. ἀσθενῶν. d sc. μὴλλ.

Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον.

13 Ἀχρεὶ γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ· ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλογίζετο μὴ ὄντος νόμου.

14 Ἀλλ' ἑοασίλευσιν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ· ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος.

15 Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπίθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσει.

16 Καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος, τὸ δῶρημα· τὸ μὲν γὰρ κρέμα ἐξ ἐνὸς κατάκρημα· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα.

17 Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἑοασίλευσε διὰ τοῦ ἐνὸς, πολλῷ μᾶλλον ὁ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Ὡς οὖν ὡς δι' ἐνὸς παραπτώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους ἀτάκρημα· οὕτω καὶ δι' ἐνὸς

δικαιώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους δικαιοσύνην ζωῆς.

19 Ὡσπερ γὰρ διὰ ἑκαστοῦ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου τῶλοι κατατεστάθησαν οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακούσεως ἑκαστοῦ δικαιοὶ κατασταθήσονται.

20 Νόμος δὲ παρεῖναι πλειονέσθαι τὸ παράπτωμα ἢ πλειονέσθαι ἡ ἁμαρτία, κρίσους ἡ χάρις.

21 Ἵνα ὥσπερ ἑστέ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ τοῦ ἐνὸς εἰς ζωὴν αἰώνιον, δι' Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Κεφ. ε'. vi.

Τὶ οὖν ἐροῦμεν; ἵπμεν ἁμαρτία, ἵνα ἡ χάρις πλεονέσῃ ὅτις;

2 Μὴ γένοιτο· οὔτως ἐστὶν ἡμεῖς ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἐπὶ αὐτῇ;

3 Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι οἱ ὀφειλόμενοι εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν θάνατον αὐτοῦ ἑοαπτίσθημεν.

4 Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸ νεκρὸν ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ τῶν νεκρῶν διὰ τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι περιπατήσωμεν.

5 Εἰ γὰρ σύμφυτον ἡμεῖς τοῦ ὁμοιώματι τοῦ νεκροῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνέστης ἐξ ὁμοιοῦ.

6 Τοῦτο γινώσκοντες, οὐ καὶ τοὺς ἡμεῖς ἀνθρώπους συνήγαγον, ἵνα καταργηθῇ τὸ ἐν ἡμῖν ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δοῦναι ἡμῖς τῇ ἁμαρτίᾳ.

7 Ὁ γὰρ ἀποθάνει διδικαί-
ται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.

8 Εἰ δὲ ἀπιδόμην εὐὶ Χριστῷ,
πιστεύομαι ὅτι καὶ συζήσομαι αὐτῷ.

9 Εἰδότες, ὅτι Χριστὸς, ὁ γεννῆς
καὶ νεκρῶν, οὐκ ἔτι ἀποθήσκει· θά-
νατος αὐτοῦ οὐκ ἔτι κυριεύει.

10^a Ὁ γὰρ ἀπίσταν, τῇ ἁμαρ-
τίᾳ ἀπίθανον ἰφάρπαξ·^b ὁ δὲ ζῇ, ζῇ
τῷ Θεῷ.

11 Οὕτω καὶ ἡμεῖς λογιζομεθα,
κντοὺς νεκροὺς μὴ ἔσθαι τῇ ἁμαρ-
τίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

12 Μὴ οὖν βασιλεύτω ἡ ἁμαρ-
τία ἐν τῷ θνήσκῳ ἡμῶν σώματι, ὡς
τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυ-
μίαις αὐτοῦ.

13 Μὴδὲ παριστάνει τὰ μέλη
ἡμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ·
ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ
Θεῷ, ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ
τὰ μέλη ἡμῶν ὅπλα δικαιοσύνης
τῷ Θεῷ.

14 Ἀμαρτία γὰρ ἡμῶν οὐ κυ-
ριεύσει· οὐ γὰρ ἔστι ὑπὸ νόμον,
ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

15 Τί οὖν; ἁμαρτήσομεν, ὅτι
οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμου, ἀλλ' ὑπὸ
χάριν; Μὴ γίνωτο.

16 Οὐκ εἶδαι, ὅτι ἢ παριστά-
νται ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν,
δοῦλαί ἔστι ἢ ὑπακούετε, ἢ α-
μαρτίας εἰς θάνατον, ἢ ὑπακούετε
εἰς δικαιοσύνην;

17 Χάρις δὲ^b τῷ Θεῷ, ὅτι ἦτι
δούλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπακούετε
θεῷ ἐκ καρδίας ὡς οἱ παρεδόθητε
τύπον διδασχῆς.

18 Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς
ἁμαρτίας, ἰδουλεύεσθαι τῇ δικαιο-
συνῇ.

19^c Ἀνθρώπων λίγω, διὰ τὴν
ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ἡμῶν· ὅσπερ
γὰρ παριστάνει τὰ μέλη ἡμῶν
δούλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ
ἕως τῆς ἀνομίας· οὕτω οὖν παρε-
στέταται τὰ μέλη ἡμῶν δούλα τῇ
δικαιοσυνῇ ὡς ἁγιασμοῖν.

20 Ὅτι γὰρ δούλα ἦτι τῆς
ἁμαρτίας, ἰλευθήσεται ἦτι τῇ δικαιο-
συνῇ.

21 Τίνα οὖν καρτεῖν ἔχει τὸ
τι^d ἔφ' ὡς οὖν ἱκανοποιῆται; τὸ
γὰρ τίλος ἐκείνου, θάνατος.

22 Νυνὶ δὲ, ἠλευθερωθέντες ἀπὸ
τῆς ἁμαρτίας, δουλεύοντες δὲ τῷ
Θεῷ, ἔχει τὴν καρτεῖν ἡμῶν ὡς
ἁγιασμοῖν· τὸ δὲ τίλος, ζῶντες αἰῶ-
νος.

23 Τὰ γὰρ ἐφύσθη τῇ ἁμαρ-
τίᾳ, θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ
Θεοῦ, ζῶντες αἰῶνος ἐν Χριστῷ Ἰε-
σοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Κεφ. ζ'. vii.

Ἡ ἈΓΝΟΕΙΤΕ, ἀδελφοί, (γι-
γνώσκοντες γὰρ ἥμεν λαλῶ) ὅτι ὁ
νόμος καρτεῖν τοῦ ἀνθρώπου, ἔφ'
ὅσοι χρεῖται ζῇ;

2 Ἡ γὰρ ὑπακοὴ γυνὴ τῷ
ζῶντι ἀνδρὶ δίδεται νόμος· ὡς εἰ
ἀπεδόθη ὁ ἀνὴρ, κατέχευται ἀπὸ
τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός.

3 Ἀρα οὖν ζῶντες τοῦ ἀνδρός,
μνησθῆτε χηρατισμοῦ, ὡς γίνεται
ἀνδρὶ ἐπίτρεψ· ὡς εἰ ἀπεδόθη ὁ ἀνὴρ,
ἠλευθήκα ἔστιν ἀπὸ τοῦ νόμου· τοῦ

^a sc. κατ'. ^b sc. ἔστι ἐφελμύνη. ^c sc. κατὰ τὴν τέσση. ^d sc. δι

μή ἴδω αὐτὴν μοιχαλίδα, γυναικίαν ἀδελφί ἑτέρᾳ.

4 Ὅτι, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἰδωταῖσθε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ γινώσκειν ὑμᾶς ἑτέρᾳ, τῇ ἐκ νεκρῶν ἔγειναι, ἵνα καρποφορήσῃμι τῷ Θεῷ.

5 Ὅτι γὰρ ἡμεῖς ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ διὰ τοῦ νόμου, ἐπληγίτε ἐν ταῖς μέλισιν ἡμῶν, εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ Θεάτῳ.

6 Νυνὶ δὲ καταργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατενχόμεθα· ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν κακιοῦσιν πνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος.

7 Τί οὖν ἱσθῶμεν; Ὁ νόμος ἁμαρτία; Μὴ γίνωτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνω, εἰ μὴ διὰ νόμου· τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν^a, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· Οὐκ ἐπιθυμῶ.

8 Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, κατεργάσατο ἐν ἡμοῖς πᾶσαι ἐπιθυμίαι· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά.

9 Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτὶ ἰλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνίστησι.

10 Ἐγὼ δὲ ἀπίσταν^b καὶ ἐνέβη μοι ἡ ἐντολή ἢ^c εἰς ζωὴν, αὐτὴ εἰς θάνατον.

11 Ἦ γὰρ ἁμαρτία, ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέ με, καὶ δι' αὐτῆς ἀπίστησι.

12 Ἐπεὶ ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολή ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν γὰρ θάνατος; Μὴ γινώσκω ἡ ἁμαρτία· ἵνα φανῇ διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κακὸν θάνατον, ἵνα γινώσκω περὶ τῶν ἁμαρτιῶν· διὰ τῆς ἐντολῆς.

14 Οἶδα μὲν γὰρ, ὅτι ἐν πνευματικῷ ἔστιν ἡ ἀγάπη καὶ ἡμῶν, περὶ τῶν ἁμαρτιῶν.

15 Ὁ γὰρ κατεργάσατο ἐν ἡμῶν καὶ γὰρ ὁ Θεὸς πρῶτον· ἀλλ' ὁ μὲν, τὸ

16 Εἰ δὲ ὁ εὖ θέλω, τὸ σίμωμαι τῷ νόμῳ, ἐπὶ

17 Νυνὶ δὲ εἰς τὴν ἐντολήν γὰρ οὐκ αὐτὸ, ἀλλ' ὁ ἡμῶν ἁμαρτία.

18 Οἶδα γὰρ, ὅτι ἐν ἡμῶν (τὰν) ἔστιν ὁ νόμος τῆς ἀγαθῆς· τὸ γὰρ θέλω· ταί μοι, τὸ δὲ κατεργάσατο, οὐκ ἔσθω.

19 Οὐ γὰρ, ὁ Θεὸς καὶ ὁν· ἀλλ' ὁ εὖ θέλω καὶ πρῶτον.

20 Εἰ δὲ ὁ εὖ θέλω, ποιῶ, εἰς τὴν ἐντολήν αὐτὴν, ἀλλ' ὁ αἰσθάνω ἡ ἁμαρτία.

21 Εἰσέσχω ἄρα τὴν θέλω· ἡμῶν πᾶσι τὸ ἡμῶν τὸ κακὸν παρακαλεῖται.

22 Συνδουλεύω γὰρ τῷ Θεῷ κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ.

23 Βλέπω δὲ ἐντολὰς ταῖς μέλισιν μου, ἀντιστῆται τῷ νόμῳ τοῦ νοῦ μου, καὶ

ἢ με τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρ-
 τίας ἐν τοῖς μέλεσί μου.
 κλαίπτερος ἢ τῷ ἀνθρώπῳ
 ἵσταται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ
 τούτου ;
 ὀφθαλμοῖς τῷ Θεῷ διὰ
 ῥιστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
 ἡ αὐτὸς ἢ τῷ μὲν τοῦ
 νόμου Θεοῦ τῇ δὲ σαρκί,
 κρείττος.

Κεφ. ῥ. viii.

Νῦν τοῦ κατακρίματαις
 ὁ Ἰησοῦς, [μὴ κατὰ σάρκα
 ὄντων, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.]
 γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος
 ἢ Χριστῷ Ἰησοῦ, ἔλα-
 βεν ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀ-
 καίας τοῦ θανάτου.

γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου,
 οὐ διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς
 οὐ οὖν πνεύματος ἢ ὁμοιω-
 κὸς ἀμαρτίας, καὶ περὶ
 τῆς, κατακρίνει τὰς ἀμαρτίας
 ἐκεί-

κ τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου
 ἐν ἡμῖν, τοὺς μὲν κατὰ
 τρεπτοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ

γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες,
 ἀρκῶς φρονοῦσιν αἱ δὲ κα-
 ραί, τὰ τοῦ πνεύματος.

γὰρ φρόνημα τῆς σαρ-
 κός τὸ δὲ φρόνημα τοῦ
 οὐ, ζῶν καὶ κρείττον.

ὅτι τὸ φρόνημα τῆς σαρ-
 κὸς εἰς Θεόν τῷ γὰρ νόμῳ
 ὁ οὐχ ὑποτάσσεται· οὐδὲ
 ἔσται.

8 Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες, Θεὸ
 ἀρκῶς οὐ δύναται.

9 Ἰησοῦς δὲ οὐκ ἔστι ἐν σαρκί,
 ἀλλ' ἐν πνεύματι, ὡς πνεῦμα
 Θεοῦ αἰὶν ἐν ἡμῖν. Εἰ δὲ τῆς
 πνεύματος Χριστοῦ οὐκ ἔχῃ, αὐτοὺς
 οὐκ ἔστιν αὐτοῦ.

10 Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ἡμῖν, τὸ
 μὲν σῶμα περὶ δὲ ἀμαρτίας τὸ
 δὲ πνεῦμα ζῶν διὰ δικαιοσύνης.

11 Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ὁμο-
 ρατοῦ Ἰησοῦ ἐκ περὶ οὐκ ἐν
 ἡμῖν, ὁ ὁμοῦς τοῦ Χριστοῦ ἐκ
 περὶ, ζῶντος καὶ τὰ θνητὰ
 σώματα ἡμῶν, διὰ τοῦ δικαιοῦτος
 αὐτοῦ πνεύματος ἐν ἡμῖν.

12 Ἀρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφθαλ-
 μοῖς ἡμῖν οὐ τῇ σαρκί, τὸ κατὰ
 σάρκα ζῶν.

13 Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῶν,
 μίλλεται ἀποθνήσκειν αἱ δὲ πνεύ-
 ματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος
 θνητοῦτος, ζῶντος.

14 Ὅσα γὰρ πνεύματι Θεοῦ
 ὄντων, οὗτοι οὖν οὐαί Θεοῦ.

15 Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα
 δουλείας πάλιν ὡς φόβον, ἀλλ'
 ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ
 κράζετε, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ.

16 Αὐτὸ τὸ πνεῦμα σφραγι-
 ζομέν τῷ πνεύματι ἡμῶν, ὅτι ἡμῖν
 τίμας Θεοῦ.

17 Εἰ δὲ τίμας, καὶ κληρονο-
 μῶν κληρονομήσει μὲν Θεοῦ, συγ-
 κληρονομήσει δὲ Χριστοῦ ὡς συμ-
 πάσχειν, ἵνα καὶ συνδεδεσθῶ-
 μεν.

18 Λογίζεσθαι γὰρ, ὅτι οὐαί
 ἔσται τὰ παθήματα τοῦ νῦν και-

^a sc. διακρίνονται.

^b sc. ἐπιτάσσεται.

τοῦ τῶς τοῦ ἀλλοτρίου δεξιοῦ
κατακαλύψαντες ὡς ἡμεῖς.

28 Ὡς γὰρ ἀπεκατέστη τῆς
καρτίης τοῦ ἀποκαλύψαντος τοῦ πᾶν
καὶ Θεοῦ ἀποκαλύπτει.

29 Τῇ γὰρ κατακατεῖται ἡ ἐπί-
νος ὑπεργὰρ οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ
καὶ τοῦ ὁποιοῦντος ὁ Θεός ἡ-
μεῖς.

30 Ὅτι καὶ ἐντὶ ἡ ἐπίσης
ἀποκαλύπτειται ἀπὸ τῆς δουλείας
τῆς θανάτου ὡς τοῦ ἐλευθέρου τῆς
δεξιᾶς τοῦ τίκτου τοῦ Θεοῦ.

31 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶς ἡ
ἐπίσης ἐνταῦθα καὶ ἐνταῦθα
ἔχει τοῦ ὁποιοῦντος.

32 Οὐ μόνον δι, ἀλλὰ καὶ αὐ-
τοῦ τῶν ἀπερχοῦ τοῦ πνεύματος
ἐχόντος, καὶ ἡμεῖς αὐτοῦ ὁποιοῦντος
ἐνταῦθα, ὡς οὐκ ἀποκαλύπτειται
τοῦ ἀποκαλύπτου τοῦ ὁποιοῦντος
ἡμεῖς.

33 Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσθίμεν
ἐλπίς δι βλεψιμένη, οὐκ ἔστιν ἐλ-
πίς ὁ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλ-
πίς;

34 Εἰ δι, ὁ οὐ βλέπει, ἐλ-
πίς, δι' ὑπομονῆς ἀποκαλύπτει-
ται.

35 Ὁποιοῦντος δι καὶ τὸ Πνεῦ-
μα ἐνταῦθα ἀποκαλύπτειται ταῖς ἀπο-
καλύπτει ἡμεῖς τὸ γὰρ τί περισυζώ-
μεθα κατὰ δι, οὐκ οἶδαμεν, ἀλλ'
ἐντὶ τὸ Πνεῦμα ὑπεριτυγχάνει
ἡμεῖς ἐνταῦθα ἀποκαλύπτειται.

36 Ὁ δι ἐλπίς ταῖς καρδίαις,
ἡ ἐλπίς ἐν Θεῷ τοῦ Πνεύματος
ἡμεῖς ἐνταῦθα.

28 Οἶδαμεν δι, ὅτι
πᾶσι τὸν Θεόν, πάντα ὡς
ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρὶ
τοῖς αὐτοῖς.

29 Ὅτι οὐς προέγνω,
ἀφ' ὧν ὁ συμμέτοχος τῆς
νύκτος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐ-
τότακον ἐν πολλοῖς ἀδελ-
φοῖς.

30 Οὐς δι προέγνω,
καὶ ἐκάλεσι· καὶ οὐς
τούτους καὶ ἰδικαίωσιν ὡς
καίοντες, τούτους καὶ ἰδικαί-
ωσιν.

31 Τί οὖν ἐροῦμεν π-
τε; εἰ ὁ Θεός ὁ ὑπὲρ ἡ-
μεῖς;

32 Ὅς γὰρ τοῦ ἰδίου
ἐφάπαξ, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμεῖς
παρεδόκειν αὐτόν· πᾶς ὁ
ἐν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμε-
τεῖς;

33 Τίς ἐγκαλέσει κατὰ
τὸν Θεόν; Θεός ὁ δικαῖος

34 Τίς ὁ κατακρίνει;
ὁ ἀποθανόντων, μᾶλλον δι ε-
λπίς, ὡς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τῆς
ἐλπίς καὶ ἐνταῦθα ὑπὲρ ἡ-
μεῖς.

35 Τίς ἡμεῖς χωρεῖται
ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; ἡ
ἐνταῦθα χωρεῖται; ἡ διαγωγῆς
ἡμεῖς; ἡ γυμνότης; ἡ ἐντὶ
ἡμεῖς;

36 (Καθὼς γέγραπται
ἔνθα σου θανάτου μετὰ ὁ
ἡμεῖς· ἐλογίσθημεν ὡς π-
σφάγῃς.)

37 Ἀλλ' ἐν τούτοις π-
περικαίμεν διὰ τοῦ ἀγαπᾶ-
μεν ἡμεῖς.

38 Πίπτειν γὰρ, ὅ

οὔτε ζῶν, οὔτε ἄγγελοι,
 καί, οὔτε δυνάμεις, οὔτε
 ἰσχύες, οὔτε μέλλοντα,
 οὔτε ὕψωμα, οὔτε βάθος,
 κτίσις ἰτέρα, δυνησται ἡ-
 ῖσθαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ
 ἡς^a ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
 μῶν.

Κεφ. Σ'. ΙΧ.

ἘΙΔΩΝ λέγω ἐν Χριστῷ,
 ἰσχυμαι, (συμμεμετρουμένης
 συνειδησῶς μου ἐν Πνεύ-
 ματι,)
 τί λύπη μοι ἵσθι μεγάλη,
 ἡμπατος ὁδὸν τῇ καρδίᾳ

ἔχοντι γὰρ αὐτὸς ἡγὰρ ἀνέ-
 σταν ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ
 λαῶν μου, τῶν συγγενῶν
 ἢ σάρκα·
 τίς ἐστιν Ἰσραηλῖται, ὃν
 ἰσχυμαι καὶ ἡ δοξα, καὶ αἱ
 ἰσχύες, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ
 ἐλπίς, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι·
 ἢ οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν
 ἔσται τὸ κατὰ σάρκα, ὃ ὢν
 γὰρ Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς
 αἰῶνες.
 ἔχοντες δὲ, ὅτι ἐκτίσθηκεν
 τοῦ Θεοῦ· οὐ γὰρ πάντες
 ἰσχυμαι, αὐτοὶ Ἰσραὴλ·
 ὡς ὅτι εἰσι σπέρμα Ἀ-
 βραάμ· πάντες τέκνα· ἀλλ' ἐν
 κληρονομίᾳ σοὶ σπέρμα.
 οὐκ ἔστιν, οὐ γὰρ τέκνα τῆς
 ταῦτα· τέκνα τοῦ Θεοῦ·
 ἢ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας,
 αἱ εἰς σπέρμα.

9 Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος
 οὗτος· Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτο
 ἐλπίσθημαί, καὶ ἵσθαι τῇ Σάρτι
 υἱός.

10 Οὐ μόνον δι' ἐμοῦ, ἀλλὰ καὶ
 Ἰσραὴλ, ἐξ ἑνὸς καί τινος ἔχοντες,
 Ἰσραὴλ τοῦ πατρὸς ἡμῶν.

11 Μήπω γὰρ^a ἡμετέροις, μη-
 δὲ πραξάντων τι ἀγαθόν ἢ κακόν,
 ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Θεοῦ πρό-
 βλεψις μείνῃ, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ
 τοῦ καλοῦντος,

12 Ἐβρίθη αὐτῇ· Ὅτι ὁ μὲν
 ζῶν δουλεύει τῷ ἰσχυματι·

13 Καθὼς γέγραπται· Τὸν Ἰσ-
 ραὴλ ἡγάπησας, τὸν δὲ Ἠσαὺ ἡμί-
 σπας.

14 Τί οὖν ἱερῶμαι; Μὴ ἀδικία
^c παρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ γίνωται.

15 Τῷ γὰρ Μωσῇ λέγει· Ἐλε-
 ἴσθαι ὃν ἐν ἰσχυμῷ, καὶ ἐκτελέσθαι ὃν
 ἐν ἐκτελέσει.

16 Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θύοντος,
 οὐδὲ τοῦ τρέφοντος, ἀλλὰ τοῦ ἰσ-
 χυμῶντος Θεοῦ.

17 Λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φα-
 ραὼ· Ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξέγερσά
 σε, ὅπως ἰδούξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύ-
 ναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγαλῇ τὸ
 ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

18 Ἄρα οὖν, ὃν θύει, ἰσχυμῶν
 δὲ θύει, σκληρύνει.

19 Ἐξῆς οὖν μοι· Τί ἔτι μέμ-
 νεται; τῷ βουλευματι αὐτοῦ τίς
 ἀντίσταντι;

20 Μισοῦντι, ὃ ἄδικρον, ἐν
 τίς εἰ ὁ ἀγαπητὸς ἐν τῷ Θεῷ;
 Μὴ ἱερῶν τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι
 τί μοι ἀντίσταντι.

ἡσθι. ^b ac. ἵσθαι. ^c ac. Σάρτι. ^d ac. ἡμῶν.

ῥοι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως, ὃ καὶ ἔσται·

9 Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῇ συνύμνῳ σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ.

10 Καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην· στόματι δὲ ὁμολογῶνται εἰς σωτηρίαν.

11 Λόγῳ γὰρ ἡ γραφή· Πᾶς πιστεύων ἐπ' αὐτοῦ, οὐ κατασκευάζεται.

12 Οὐ γὰρ ἵστι διαστολὴ Ἰουδαίου τι καὶ Ἑλλήνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλούσιος εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλούμενους αὐτόν.

13 Πᾶς γὰρ ὅς ἐστι ἐπικαλίσσεται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται.

14 Πᾶς οὖν ἐπικαλίσσεται^a εἰς ἡμᾶς οἷα ἐπίστειναι; Πᾶς δὲ πιστεύουσιν οὐ οἷα ἔκουναι; Πᾶς δὲ ἀποκρίνεται χωρὶς καύσματος;

15 Πᾶς δὲ καυῖται, ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; Καθὼς γέγραπται· Ὡς ἀγαθοὶ οἱ πόδες τῶν ἐὼγγελιζομένων ἀλήτην, τῶν ἐὼγγελιζομένων τὰ ἀγαθά.

16 Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπέκουναι τῇ ἐὼγγελίᾳ. Ἦσαίς γὰρ λέγει· Κύριε, τίς ἐπίστανται τῇ ἀκροῇ σου;

17 Ἀρα ἡ πίστις^b ἐξ ἀκοῆς· ἢ δὲ ἀκὴ διὰ ῥήματος Θεοῦ.

18 Ἀλλὰ λόγῳ· Μὴ οἷα ἔκουναι; Μεινύει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἡ ἀκρότης ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς ἐκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

19 Ἀλλὰ λόγῳ· Μὴ οἷα ἔκουν Ἰσραὴλ; Πρῶτος Μωσὴς λέγει· Ἐγὼ παραχρῆσιν ὑμᾶς ἐκ οἷα ἔσται, ἐπὶ ὧν ἀσυνήτῃ παρεγγίω ὑμᾶς.

20 Ἦσαίς δὲ ἀποταλῶν, καὶ λόγῳ· Εὐρίσκει τοὺς ἡμᾶς μὴ ζητοῦσιν, ἡμφατὸς ἡγούμενος τοὺς ἡμᾶς ἐκτενέως.

21 Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λόγῳ· Ὅλον τὴν ἡμέραν ἐκπίπτουσα τὰς χεῖρας μου πρὸς λαὸν ἀπειθεύοντα καὶ ἀντιλέγοντα.

Καθ. ια. xi.

ΛΕΓΩ οὖν· Μὴ ἀπάνωτο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γίνονται καὶ γὰρ ἡγὼ Ἰσραηλῆτες ἡμεῖς, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμὴν.

2 Οἷα ἀπάνωτο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἐκ πρῶτον. Ἦ οἷα ἔδωκε ἐν Ἠλίας τί λόγῳ ἡ γραφή, ὅς ἐντογγῆται τῷ Θεῷ, κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ [λόγῳ].

3 Κύριε, τοὺς προφῆτας σου ἐκπίπτουσι, καὶ τὰ διστασθήσῃ σου κατέκταναν καὶ γὰρ ὑπὸ τῶν φθῶν μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου.

4 Ἀλλὰ τί λόγῳ αὐτῷ ὁ χρηματισμός; Κατίλειπον ἡμεῖς ἐκτακισχυλίστους ἀνδρας, οἷα οἷα ἔκαμψαν γόνυ τῇ^c Βαβυλῶνι.

5 Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῇ ἡμῶν καίρῳ λῆμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γίνονται.

6 Εἰ δὲ χάρις, οἷα ὅτι ἐκ γῶν ἐπὶ ἡ χάρις οἷα ὅτι γίνεται χάρις. [Εἰ δὲ ἐκ γῶν ἐπὶ ἡ χάρις οἷα ὅτι γίνεται]

1201

1202

^a sc. ἀκούει

^b sc. ἰσχύει

^c sc.

ιστὶ χάρις· ἐπὶ τὸ ἔργον οὐκ ἔτι
ιστὶν ἔργον.]

7 Τί οὖν; Ὁ ἐπιζητῷ Ἰσραὴλ,
τούτου οὐκ ἐπίτυχιν· ἡ δὲ ἐκλογὴ
ἐπίτυχιν, οἱ δὲ λοιποὶ ἰσχυρώθησαν,

8 (Καθὼς γέγραπται· Ἔδω-
κεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατα-
νύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν,
καὶ ὅσα τοῦ μὴ ἀκοῦν) ὥς τῆς
σήμερον ἡμέρας.

9 Καὶ Δαβὶδ λέγει· Γενηθήτω
ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ
εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ
εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς.

10 Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν· καὶ
τοὶ ὦτες αὐτῶν διαπαντός σύγ-
καμφον.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἔπαισιαν,
ἵνα πίσωσι; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῶ
αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία^a
τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι
αὐτοὺς.

12 Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐ-
τῶν πλοῦτος κόσμου, καὶ τὸ ἥττη-
μα αὐτῶν πλοῦτος ἰθαῶν, πόσῃ
μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν;

13 Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνε-
σιν, ἵφ' ὅσον^b μὲν εἰμι ἐγὼ ἰθαῶν
ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δο-
ξάζω.

14 Εἰ πως παραζηλώσω μου
τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινας ἐξ αὐτῶν.

15 Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν,
καταλλαγὴ κόσμου· τίς ἡ πρόσ-
ληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;

16 Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ
τὸ Φύραμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα ἀγία,
καὶ οἱ κλάδοι.

^a συμβόληκε.

^b sc. μέρος.

17 Εἰ δὲ τις τῶν αὐτῶν
ἐκλάσθησιν, σὺ δὲ ἀγαθὸς
ἐνκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς,
κοινωνὸς τῆς ρίζης καὶ τῆς
τοῦ σπέρματος ἐκλογῆς ἐγίνου.

18 Μὴ κατακαυχῶ-
σθαι· εἰ δὲ κατακαυχῶσθαι
τὴν ρίζαν βασιλεύεις, ἀλλ'
οὐ.

19 Ἐρεῖς οὖν· Ἐξέ-
καθεν οἱ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκυ-
βητῶ.

20 Καλῶς· τῇ ἀπο-
στολῇ ἐκλάσθησιν, σὺ δὲ τῇ πίστει
μὴ ὑψηλοφρονεῖς, ἀλλὰ φ

21 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς
φύσιν κλάδων οὐκ ἐφεί-
λεται, οὐδὲ σοὺ φείσεται.

22 Ἰδὲ οὖν χριστιανὸν
ἀποτομίαν Θεοῦ· ἐπὶ μὲν
σύντας,^a ἀποτομίαν ἐπὶ δὲ
στόματα, ἵνα ἐπιμελήσῃς τῇ
τητῇ· ἐπὶ καὶ σὺ ἐκκοπή

23 Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, οἱ
μεινίσκοντες τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκυ-
βητῶντες· δυνατὸς γὰρ ἐστὶ
πάλιν ἐνκεντρίσθαι αὐτοὺς.

24 Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς
ἐξ ἐκκοπῆς ἀγριελαιῶν, καὶ
φύσιν ἐνκεντρίσθης εἰς καλὴν
πόσιν μᾶλλον οὗται, εἰ καὶ
οὐκ ἐγκυβητῶσιν, ἐνκεντρίσθουσιν τῇ
λαίᾳ;

25 Οὐ γὰρ θείλω ὑμᾶς
ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦ
μὴ ἦτι παρ' ἐαυτοῖς φρονέ-
ουσιν, ἀπὸ μέρους τῶ
γίνονται, ἄχρις οὗ τὸ πλῆθος
ἰθαῶν εισέλθῃ.

26 Καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ

^c sc. φυλάσσει.

ῥησται, καθὼς γέγραπται· Ἦξι
καὶ Σιών ὁ ῥυόμενος, καὶ ἀποστρέ-
ψαι ἀσθεΐας ἀπὸ Ἰακώβ.

27 Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐ-
μοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφίλωμαι τὰς
ἀμαρτίας αὐτῶν.

28 Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον,
ἔχθροί δι' ὑμᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλο-
γὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας.

29 Ἀμεταμίλητα γὰρ τὰ χα-
ρίσματα καὶ ἡ κλήσις τοῦ Θεοῦ.

30 Ὡσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτὶ
ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλιθί-
ηται τῇ τούτων ἀπειθείᾳ·

31 Οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθή-
σαν τῷ ἡμιτέρῳ ἰλίῳ, ἵνα καὶ αὐ-
τοὶ ἐλιθίσωσι.

32 Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς
πάντας εἰς ἀπειθείαν, ἵνα τοὺς πάν-
τας ἴλησῃ.

33 Ὁ βάθος πλούτου καὶ σο-
φίας καὶ γνώσεως Θεοῦ· ὡς ἀνεξ-
ερεύνητα τὰ κρῖματα αὐτοῦ, καὶ
ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

34 Τίς γὰρ ᾔγνω τοῦν Κυρίου;
ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;

35 Ἡ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ
ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;

36 Ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐ-
τοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα.^α
Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀ-
μήν.

Κεφ. ιβ'. XII.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν ὑμᾶς, ἀδελ-
φοί, διὰ τῶν οἰκτιρῶν τοῦ Θεοῦ,
παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν δου-
σιαὶ ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ
Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν·

2 Καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ
αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε
τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν, εἰς
τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς, τί τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον
καὶ τέλειον.

3 Λέγω γὰρ, διὰ τῆς χάριτος
τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν
ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν, παρ' ὃ διτ-
φρονεῖν· ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σω-
φρονεῖν, ἐκαστῶ ὡς ὁ Θεὸς ἡμέριστε
μέτρον πίστεως.

4 Καθόπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σῶματι
μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη
πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχου πρῶξιν·

5 Οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά
ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὃ δι' καθ' ἑἰς, ἀλ-
λήλων μέλη.

6 Ἐχοντες δὲ χαρίσματα κα-
τὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν
διάφορα· ὥστε προφητεῖαν, κατὰ
τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως·

7 Εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ δια-
κονίᾳ· ὥστε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ δι-
δασκαλίᾳ.

8 Εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ
παρακλήσει· ὁ μεταδίδους, ^δ ἐν ἀ-
πλότητι· ὁ προϊστάμενος, ἐν σπου-
δῇ· ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι.

9 Ἡ ἀγάπη ^ε ἀνυπόκριτος.
Ἀποστυγοῦντες τὸ πορνεῖον, πολ-
λάμνοι τῷ ἀγαθῷ.

10 Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλή-
λους φιλόστοργοι. Τῇ τιμῇ ἀλ-
λήλους προηγούμενοι.

11 Τῇ σπουδῇ μὴ ἄκηροί. Τῷ
πνύματι ζῶντες. Τῷ Κυρίῳ δου-
λεύοντες.

12 Τῇ ἰληδί· χαίροντες. Τῇ

^a sc. ἴσθι.

^b sc. μεταδίδω.

^c sc. ἴσθι.

ἐλπίει ὑπομένοντες. Τῇ προσευ-
χῇ προσκαρτεροῦντες.

13 Ταῖς χεῖράς τῶν ἁγίων
καίνοντες. Τὴν φιλοξενίαν δι-
άκοντες.

14 Εὐλογεῖτε τοὺς διάκοντας
ὑμᾶς· εὐλογεῖτε, καὶ μὴ κατα-
ρεῖσθε.

15 Χαίρειν μετὰ χαίρόντων,
καὶ κλαίειν μετὰ κλαίοντων.

16 Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρο-
νοῦντες. Μὴ τὰ ὑψηλά φρονοῦ-
ντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπα-
γομένοι. Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ'
ἑαυτοῖς.

17 Μηδὲν κακὸν ἀντὶ κακοῦ
ἀπεδιδόντες· Προνοεῖται καλὰ
ἐν ὁσίοις πάντων ἀνθρώπων.

18 Εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, με-
τὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνοῦντες.

19 Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀ-
γαπητοί· ἀλλὰ ὅτι τόπον τῇ ὀρ-
γῇ γίνεσθαι γάρ· Ἐμοὶ ἐκδικη-
σις· ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύ-
ριος.

20 Ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου,
ψάμμιζε αὐτόν· ἰὰν διψᾷ, πότιζε
αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἀνθρακας
πυρὸς σαρκεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ.

21 Μὴ νικᾷ ὑπὸ τοῦ κακοῦ·
ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

Κιφ. ιγ'. xiii.

ΠΑΣΑ ψυχὴ ἰησοῦσαι ὑπερ-
εχούσαις ὑποτασσέσθαι. Οὐ γὰρ
ἐστὶν ἰησοῦσα εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ· αἱ
δὲ οὖσαι [ἰησοῦσαι,] ὑπὸ [τῷ]
Θεοῦ τιταγμέναι εἰσίν.

2 Ὅτι ὁ ἀντιτασσὶς
ἰησοῦσα, τῇ τοῦ Θεοῦ δια-
βαστικῇ· οἱ δὲ ἀντιτασσόμενοι
τοῖς κρίμασι λήφονται.

3 Οἱ γὰρ ἄρχοντες
φύσος τῶν ἀγαθῶν ἔργων
τῶν κακῶν. Θέλει δὲ με-
ταβαλεῖν τὴν ἰησοῦσαν· τὸ ἀγα-
θὸν καὶ ἔχεις ἐπαινον ἐξ αὐτῆς.

4 Θεοῦ γὰρ διάκονος
εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ
ποιῇς, φροῦ· οὐ γὰρ εἰς
χαίρειν φροῦ. Θεοῦ γὰρ
νός ἐστιν, ἐκδικος εἰς ἑαυ-
τὸν κακὸν πρᾶσσοντι.

5 Διὸ ἀνάγκη ὑπὲρ
οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν,
διὰ τὴν συνείδησιν.

6 Διὰ τοῦτο γὰρ κα-
ταλείπει· λειτουργοὶ γὰρ
εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτε-
ροῦντες.

7 Ἀπόδοτε οὖν πᾶσι
ὡς τῷ ἰησοῦ τὸν φόρον,^a τὸν
ἰησοῦ τέλος,^b τὸ τέλος τῷ ἰησοῦ
τὸν φόρον τῷ ἰησοῦ τὴν τιμὴν,^c

8 Μηδὲν μηδὲν ὀφίλει
τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· ὁ
πᾶν τὸν ἑτέρον, νόμον πᾶσι
ἰησοῦ.

9 Τὸ γὰρ· Οὐ μοιχεύ-
ετε· Οὐ κλέβετε· Οὐ φονεύετε·
Οὐ καταρτερεῖσθε· Οὐκ ἐπὶ
καὶ εἰ τις ἑτέρα ἐντολὴ,
τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται
Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον
ἑαυτοῦ.

10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλ-
σίον οὐκ ἐργάζεται· πᾶσι
νόμον ἡ ἀγάπη.

11 Καὶ τοῦτο, εἰδὼς

ἰησοῦ.

b sc. ἀπόδοτε.

c sc. Αἱ προειρηται.

τε ὥρᾳ ἡμεῖς ἤδη ἐξ ὑπερβήκαμεν· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἰστωθῆναι, ἢ ὅτε^α ἐπιστεύ-

ῆμεν τὴν προέκδοσιν, ἢ δὲ ἡ-
γγικαί^ν ἀποθάνειν οὖν τὰ
τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσάμεθα
τὸ τοῦ φωτός.

Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημένως
ἐπύκνωσεν^ν μὴ καμία καὶ μέ-
γλη κοίταις καὶ ἀσέλγυιαις,
καὶ καὶ ζήλῳ^ν.

Ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον
Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς
καὶ μὴ ποιῆσθε εἰς ἐπιθυμίαν.

Κεφ. ιδ'. xiv.

Ἡ δὲ ἀσθενούντα τῇ πίστι
κατακλίνετε, μὴ εἰς διακρίσεις
μερῶν.

Ὡς μὲν πιστεύει^ν φανερὸν
ὅτι ἀσθενῶν^ν λάχνα ἐσ-

τὸ ἐσθίον, τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ
πίνω^ν καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, τὸν
καὶ μὴ πινόντα· ὁ Θεὸς γὰρ
προσλαμβάνει.

Σὺ τίς εἶ, ὁ κρίναν ἄλλοτερον
ἢ τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ
ἐκσταθῆσθαι δέ· δυνατὸς
ἐστιν ὁ Θεὸς στήναι αὐτόν.

Ὡς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ'
ἐκείνου, ὁ δὲ κρίνει πάντων ἡμέ-
ρας ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πλη-
ροῦς.

Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ
καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέ-
ραν, Κυρίῳ οὐ φρονῶν^ν ὁ ἐσθίων,
ἐσθίων· εὐχαριστοῦν γὰρ τῷ

Θεῷ καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, Κυρίῳ οὐκ
ἐσθίων, καὶ εὐχαριστοῦν τῷ Θεῷ.

7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ^ν ζῇ,
καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει.

8 Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυ-
ρίῳ ζῶμεν^ν· ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν,
τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκωμεν^ν· ἐάν τε οὖν
ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ
Κυρίου ἐσμέν.

9 Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ
ἀπέθανε [καὶ ἀνέστη] καὶ ἀνέζησεν,
ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.

10 Σὺ δέ, τί κρίνεις τὸν ἀδελ-
φόν σου; ἢ καὶ σὺ, τί ἐξουθενῶς
τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γὰρ
παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ
Χριστοῦ.

11 Γίνεσθαι γὰρ· Ζῶ ἰσχυρῶς,
λέγει Κύριος· ὅτι ἡμεῖς καμία πᾶν
γόνυ, καὶ πάντα γλῶσσαι ἐξομολο-
γήσονται τῷ Θεῷ.

12 Ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν πι-
εῖ ἑαυτοῦ λόγον δάσει τῷ Θεῷ.

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρί-
νωμεν· ἀλλὰ τοῦτο^ν κρίναται μάλ-
λον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ
ἀδελφῷ, ἢ σκάνδαλον.

14 Οἶδα, καὶ πέπεισμαι ἐν
Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι'
ἑαυτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι
κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν.

15 Εἰ δὲ διὰ βρώμα ὁ ἀδελ-
φός σου λυπῆται, οὐκ ἔτι κατὰ
ἀγάπην περιπατεῖς. Μὴ τῷ βρώ-
ματί σου ἐκείνον ἀπόλλυι, ὅτι
οὗ Χριστοῦ ἀπέθανε.

16 Μὴ βλασφημῆσθω οὖν ὑ-
μῶν τὸ ἀγαθόν.

17 Οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία

α πρώτον. β sc. ἔχειν. γ sc. ἐν πίστι. δ sc. ὁμοίαν. ε sc. ἵνα καὶ

τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ εἰρήνη, καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

18 Ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεῖαν τῷ Χριστῷ, εὐάρεστος τῷ Θεῷ, καὶ δοκιμὸς τοῖς ἀνθρώποις.

19 Ἄρα εὖν τὰ τῆς εἰρήνης διακωμῶν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους.

20 Μὴ ἔνεκεν βρώματος κατὰλυσαι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. Πάντα μὲν καθαρά· ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι.

21 Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέας, μηδὲ πίνειν εἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει, ἢ σκανδαλίζεται, ἢ ἀσθενεῖ.

22 Σὺ πιστὸν ἔχεις· κατὰ σίαν· τὸν ἔχει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει.

23 Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἰὰν φάγη, κατακρίνεται, ὅτι ἂ οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως, ἀμαρτία ἐστίν.

Κεφ. ιβ. xv.

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝ δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.

2 Ἐκαστος [γὰρ] ἡμῶν τῷ^β πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν.

3 Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρσειν, ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται· Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδίζοντων σε, ἐπέτισον ἐπ' ἡμέ.

4 Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν

ἡμετέραν διδασκαλίαν πρῶτα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ ὑπακούσεως τῶν γραφῶν, ἵνα ἔχωμεν.

5 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς παρακλησίων δὴν ἡμῖν τὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις, κατὰ τὸν Ἰησοῦν.

6 Ἵνα ὁμοθυμαδὸν, ἐν ἑκάστῳ, δοξάζηται τὸν Θεὸν τῆρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Χριστοῦ.

7 Διὸ προσλαμβάνετε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς λάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

8 Αἶγαν δὲ, Ἰησοῦν Χριστὸν γεννηθῆναι περιτῶν ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βῆναι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων.

9 Τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ὑμῶν ἵνα πιστεύσῃ τὸν Θεόν· καθὼς γὰρ διὰ τοῦτο ἐξαμολογήσασθαι ἔθνησι, καὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ.

10 Καὶ πάλιν λέγει· ἦθητι ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ.

11 Καὶ πάλιν· Αἰνῶν ἔστω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἡμεῖς αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

12 Καὶ πάλιν Ἡσαΐας· Ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσοῦ ἀνιστάμενος ἀρχαίον ἰδύν τῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.

13 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος ἡμῶν πάσης χαρῆς εἰρήνης ἐν τῷ πιστεῖν, εἰς τὸν ἡμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι, μετὰ Πνεύματος ἁγίου.

14 Πέποισμαι δὲ, ἀδελφοί, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν

^α sc. φάγη.

^β sc. ἡμῶν.

^γ sc. ἡμῶν.

μιστοί ἵστί ἀγκλωσύνης, πει-
μίνον πάσης γνώσεως, δυνά-
μει ἀλλήλους νουθετούν.

Τολμηρότεροι δὲ ἔγραψα ὑ-
ψελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἱπα-
κήσαν ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν
θεῖάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ,

Εἰς τὸ εἰσὶν με λειτουργὸν
Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργ-
εῖν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ,
ἥται ἡ προσφορά τῶν ἰθιῶν
δικτὸς, ἡγιασμένη ἐν Πνι-
ύμῳ.

Ἐχων οὖν καύχησιν ἐν Χρισ-
τοῦ τὰ ^α πρὸς Θεόν,

Οὐ γὰρ τολμήσω λαλιῶν
ἐν κατωργάσαστο Χριστὸς
ῦ, εἰς ὑπακοὴν ἰθιῶν, λόγῳ
γῳ.

Ἐν δυνάμει σημειῶν καὶ τι-
ν ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ
εἰ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύ-
μαχρει τοῦ Ἰλλυρικοῦ πε-
κίμαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
εῦ.

Οὕτω δὲ φιλοτιμούμενος
ελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ἀνα-
Χριστὸς, ἵνα μὴ ἔπ' ἀλλό-
θιμίλιον οἰκοδομῶ.

Ἀλλὰ ^β, καθὼς γέγραπται·
εἰ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὅ-
α καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν, φυ-

Διὸ καὶ ἐνκοπτόμενη τὰ
εἰ τοῦ ἰλθῆν πρὸς ὑμᾶς.

Νυνὶ δὲ μεκίτι τόπον ἔχων
κλήμασι τούτοις ἐπιποδῶν
εἰ τοῦ ἰλθῆν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ
ὑν ἑταῖν.

24 Ἦς ἰὼν περιεύμαι εἰς τὴν
Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς·
ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος δια-
σπασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν πρᾶ-
πεμφθῆναι ἐκεῖ· ἰὼν ὑμῶν πρῶτον
ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.

25 Νυνὶ δὲ περιεύμαι εἰς Ἱε-
ρουσαλὴμ, διακοτῶν τοῖς ἀγίοις.

26 Εὐδόκησεν γὰρ Μακεδονία
καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιῆ-
σασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἀ-
γίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

27 Εὐδόκησεν γὰρ, καὶ ὀφειλέ-
ται αὐτῶν ἵσιν· εἰ γὰρ τοῖς πνευ-
ματικοῖς αὐτῶν ἐκινώθησαν τὰ ἔθ-
νη, ὀφείλουσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς
λειτουργῆσαι αὐτοῖς.

28 Τοῦτο οὖν ἐπιτιλίσας, καὶ
σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν
τούτων, ἀπειλεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς
τὴν Σπανίαν.

29 Οἶδα δὲ, ὅτι ἐρχόμενος πρὸς
ὑμᾶς, ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ
εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι.

30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελ-
φοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ
Πνεύματος, συναγωνίσασθαι μοι ἐν
ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἑμοῦ πρὸς
τὸν Θεόν.

31 Ἵνα ἴνυσθῃ ἀπὸ τῶν ἀπι-
θούτων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· καὶ ἵνα ἡ
διακονία μου, ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ,
εὐπρόσδεκτος γίνηται τοῖς ἀγίοις·

32 Ἵνα ἐν χάρι' ἰλθῶ πρὸς ὑμᾶς
διὰ θαλάσσης Θεοῦ, καὶ συνα-
παύσομαι ὑμῖν.

33 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐξήτης μετὰ
πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

^α pro κατὰ τὰ ἀνήκοντα.

β ec. εὐαγγέλιον.

ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ'
[Ἀμήν.]

Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμώ-
νις μου, καὶ Λεύκιος
ἴσται καὶ Σωσίπατρος, οἱ
ἕς μου.

Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐν τῇ Γέ-
γραφέας τὴν ἐπιστολὴν ἐν

Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάιος, ὁ
καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης.
ἴσται ὑμᾶς Ἑραστος, ὁ οἰ-
κῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος,
ῆς.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Χριστοῦ^α μετὰ πάντων ὑμῶν.
κ.]

25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στα-
θεῖν κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ
τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ
ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνις αἰ-
ωνίοις εὐαγγελίουν^α

26 Φανερώσας δι' οὗ διὰ τι
γεγραμμένον προφητικῶν, κατ' ἐπιτα-
γὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν
πίστεως, εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνω-
ρισθέντος·

27 Μόνῃ σοφῇ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα^α εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.

Πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ Κο-
ρίνθου διὰ Φοῦβης τῆς διακόνου
τῆς ἐν Κογχρηαῖς ἐκκλησίας.

ΓΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ 'Επιστολὴ πρώτη.

Κεφ. α'. ι.

ΓΛΟΣ, κλητὸς ἀπόστολος
Χριστοῦ, διὰ θιλήματος
καὶ σωσθῆνης ὁ ἀδελφός,
[ἡ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τῇ
ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν
τῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, οὖν
οἱς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν
τέλει, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν·
Κάρις ὑμῖν καὶ εὐεχία ἀπὸ
πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου
Χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου
ἐν παντὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι

τοῦ Θεοῦ τῇ δωσίῳ ὑμῖν ἐν Χρισ-
τῷ Ἰησοῦ·

5 Ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε
ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ
γνώσει·

6 Καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ
Χριστοῦ δοξαζοῦνται ἐν ὑμῖν·

7 Ὅστις ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι
ἐν μηδὲν χάρισματι, ἀπειδεχόμε-
νους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Ὅς καὶ βεβαιώσῃ ὑμᾶς ἕως
τέλους ἀνοκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9 Πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ ἐκλή-

^α sc. ἴσται.

^β sc. ἴσται.

θητι εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου ἡ-
μῶν.

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελ-
φοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ
λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν
σχίσματα, ἥτι δὲ κατηρτισμένοι
ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ ἐν τῇ αὐτῇ
γνώμῃ.

11 Ἐδηλάθη γὰρ μοι περὶ ὑ-
μῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν^α Χλόης,
ὅτι ἔριδις ἐν ὑμῖν ἐστὶ.

12 Λέγω δὲ ταῦτο, ὅτι ἕκαστος
ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μὲν εἰμι^β Παύ-
λου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κη-
φᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ.

13 Μιμνήσκειται ὁ Χριστός· μὴ
Παῦλος ἑσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἥ
εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἑοκάπτισθη;

14 Εὐχαριστῶ τῇ Θεῷ^γ ὅτι οὐ-
δὲνα ὑμῶν ἑοκάπτισα, εἰ μὴ Κρίσ-
πον καὶ Γάϊον^δ.

15 Ἰνα μὴ τις εἴπῃ, ὅτι εἰς τὸ
ἔμὸν ὄνομα ἑοκάπτισα.

16 Ἐοκάπτισα δὲ καὶ τὸν Στι-
φάνῳ οἶκον λοιπὸν οὐκ οἶδα, εἰ
τινα ἄλλοι ἑοκάπτισα.

17 Οὐ γὰρ ἀπίστυιλέ με Χρι-
στὸς βαπτίζων, ἀλλ' εὐαγγελίζισ-
θαι οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ
κρινθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυ-
ροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μαρτί-
α ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύνα-
μις Θεοῦ ἐστὶ.

19 Γέγραπται γάρ· Ἀπολλῶ
σοφίας τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύν-
ου συνειτῶν ἀστήσας.

20 Ποῦ σοφός; Ποῦ
τύς; Ποῦ συζητητής τ
τούτου; Οὐχὶ ἐμαύρανε
σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου

21 Ἐπειδὴ γὰρ ἐν
τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κ
τῆς σοφίας τὸν Θεόν, ὁ
Θεὸς διὰ τῆς μαρτίας τ
ματος σώσας τοὺς πιστ

22 Ἐπειδὴ καὶ Ἰου
μῶν αἰτοῦσι, καὶ Ἕλλη
ζητοῦσιν·

23 Ἡμεῖς δὲ κηρύσσο
τὸν ἑσταυρωμένον, Ἰουδ
σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μ

24 Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλη
δαίοις τε καὶ Ἕλλησι,
Θεοῦ δύναμειν καὶ Θεοῦ

25 Ὅτι τὸ μαρτύριον τ
σοφώτερον^ε τῶν ἀνθρώπων
τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ, ἵ
α τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ.

26 Βλέπετε γὰρ τῆς
μῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολ
κατὰ σάρκα, οὐ πολλοί
οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς·

27 Ἀλλὰ τὰ μαρτ
μου ἐξελέξατο ὁ Θεός,
σοφοὺς καταισχύνῃ καὶ
τῷ κόσμῳ ἐξελέξατο ὁ
καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρὰ

28 Καὶ τὰ ἀγενή τε
καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξ
Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα
καταργήσῃ·

29 Ὅπως μὴ καυχῶν
σα σάρεξ ἐνάντιον αὐτοῦ.

30 Εξ αὐτοῦ δὲ ἡμῖν
Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη

α. κλέπτον.

β sc. μίρους.

γ sc. τοῦ σοφοῦ.

δ sc. τῶν

τὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ
ἀδὸς καὶ ἀπολύτρωσις·

Ἰνα^α, καθὼς γίνεσθαι
υπακούοντες, ἐν Κυρίῳ καυ-

Κεφ. β'. II.

Ὡς ἰλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελ-
φον οὐ καθ' ὑπερβολὴν λόγου
εἰς, καταγγέλλων ὑμῖν τὸ
μυστήριον τοῦ Θεοῦ.

Ὡς γὰρ ἔκρινά [τοῦ] εἰδέναι
ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστόν,
ὅτι οὐκ ἔσται ὑμῖν.

καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν
καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγινώ-
σκω ὑμᾶς·

καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ
ἐν μου οὐκ ἐν πειθοῖς [ἀν-
θρώπων] σοφίας λόγους, ἀλλ' ἐν
ἐν Πνεύματος καὶ δυνά-

μεις ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ἦ ἐν
ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει

σοφίας δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς
· σοφίας δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος
οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶ-
νος τῶν καταργουμένων·

ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίας Θεοῦ
την ἀποκρυφισμένην,
ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώ-
νων ὁ δὲ ἡμῶν.

Ὡς οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ
τοῦτον ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγ-
νωκεν τὸν Κύριον τῆς δόξης
οὐκ ἔσται.

ἀλλὰ, καθὼς γίνεσθαι
ἐκ μὲν οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ οὐκ

ἔκρινά, καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου
οὐκ ἀνέβη, ἀλλ' ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς
ἀγαπῶσιν αὐτόν.

10 Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀποκάλυ-
ψεν διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ·
τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἔρυνται, καὶ
τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ.

11 Τίς γὰρ εἶδεν ἀνθρώπων τὰ
τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα
τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως
καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς εἶδεν, εἰ
μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

12 Ἡμῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ
κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα
τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ
ὕπὸ τοῦ Θεοῦ κρυφισμένα ἡμῖν·

13 Ἀ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν
διδασκαλίᾳ ἀνθρώπων σοφίας λό-
γους, ἀλλ' ἐν διδασκαλίᾳ Πνεύμα-
τος [ἀγίου]· πνευματικῶς πνευ-
ματικῶς συζητοῦντες.

14 Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ
δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ
Θεοῦ· μαρὰ γὰρ αὐτῷ ἐστὶ, καὶ
οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματι-
κῶς ἀνακρίνεται.

15 Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει
μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπὸ οὐδενὸς
ἀνακρίνεται.

16 Τίς γὰρ ἔγνω τοῦ Κυρίου,
ὅς συμβολίσθη αὐτόν; Ἡμῖς δὲ
τοῦ Χριστοῦ ἔχομεν.

Κεφ. γ'. III.

καὶ ἐγὼ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθη
λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικῶς,
ἀλλ' ὡς^c σαρκικῶς, ὡς νηπίοις ἐν
Χριστῷ.

2 Ὡς γὰρ ὑμᾶς ἐπέτιμα, [καὶ]

α. γίνεσθαι.

β. sc. ὅτι.

γ. sc. οὕτως.

δ. sc. κατὰ.

τὸ βρώμα· αὐτὸ γὰρ ἐδύνασθε ἡ-
ἀλλ' αὐτὶ ἐπὶ τοῦ δουλεύει.

3 Ἐπὶ γὰρ σαρκικοὶ ἵσθι· ὅπου
γὰρ ἐν ἡμῖν ἥλιος καὶ ἔρις καὶ δι-
χωστasia, οὐχὶ σαρκικοὶ ἵσθι, καὶ
κατὰ ἀδελφικὰν περιστάτητι;

4 Ὅπου γὰρ λέγει τις· Ἐγὼ
μὲν ἡμῖν ὁ Παῦλος ἑταίρος δι· Ἐγὼ
ὁ Ἀπολλῶς· οὐχὶ σαρκικοὶ ἵσθι;

5 Τίς οὖν ἵσθι Παῦλος, τίς δι·
Ἀπολλῶς, [ἀλλ' ἢ] διάκονος δι·
αὐτὸν ἐπιστῆναι, καὶ ἑκάστου ὡς ὁ
Κύριος ἔδωκεν;

6 Ἐγὼ ἐφύττωσα, Ἀπολλῶς
ἐκτίσθη· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠύξανε.

7 Ὅστι αὐτὶ ὁ φυτεύων ἵσθι τι,
οὐτὶ ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων
Θεός.

8 Ὁ φυτεύων δι καὶ ὁ ποτί-
ζων, ἢ ἴσθιν· ἕκαστος δι τὸν ἴδιον
μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον
κόπον.

9 Θεοῦ γὰρ ἵσθιν συνεργοί· Θεοῦ
γάρργοι, Θεοῦ οἰκοδομή ἵσθι.

10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ
τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχι-
τέκτων θεμέλιον τίθεικα, ἄλλος δι
ἰποικοδομεῖ· ἕκαστος δι βλεπέτω
πῶς ἰποικοδομεῖ.

11 Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς
δύναιται θῆναι παρὰ τὸν κεῖμενον,
ὅς ἵσθιν Ἰησοῦς [ὁ] Χριστός.

12 Εἰ δι τις ἰποικοδομεῖ ἐπὶ
τῷ θεμέλιον τοῦτον, χρυσὸν, ἄρ-
γυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρ-
τον, καλῶμεν·

13 Ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν
γινώσκεται· ἢ γὰρ ἡμεῖς δηλώσο-
μεν ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ

ἑκάστου τὸ ἔργον ἐπὶ αὐ-
τοῦ δοκιμασθήσεται.

14 Εἰ τις τοῦ ἔργου
ἐπιποδομεῖται, μισθὸν λήψεται.

15 Εἰ τις τοῦ ἔργου
οὐκ ἵσθιν, ζημιωθήσεται· αὐτὸς
θνήσκει, αὐτοῦ δὲ ὡς διὰ
τοῦ Θεοῦ.

16 Οὐκ οἶδατε, ὅτι
ἵσθιν, καὶ τὸ Πνεῦμα τῶν
ἐκείνων;

17 Εἰ τις τὸν καιρὸν
οὐκ ἵσθιν, φθίσει, φθίσει τοῦτον ὁ
γὰρ κῆδος τοῦ Θεοῦ ἐν
ἐκείνῳ ἵσθιν ἡμῖς.

18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἵσθιν
ἢ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν
τῷ αἰῶνι τούτῳ, μαρὸς γινώ-
σκειται σοφός.

19 Ἡ γὰρ σοφία τοῦ
αἰῶνος τούτου, μαρὸς παρὰ τὸν
ἐκείνων γινώσκειται γὰρ· ὁ δὲ
τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ
τῶν.

20 Καὶ πάλιν· Κύριον
καὶ τοὺς διαλογισμοὺς τῶν
ἐκείνων ἐπὶ ἐκείνων.

21 Ὅστι μηδεὶς καὶ
ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ἡμῖς
ἐκείνων.

22 ἢτε Παῦλος, ἢτε
ἄλλος, ἢτε Κηφῶς, ἢτε κε-
κεῖται, ἢτε θάνατος, ἢτε ἐκ-
ἐκείνων ἐκείνων· πάντα ἡμῖς
ἐκείνων.

23 Ἰμεῖς διὰ Χριστοῦ
τὸς δι, Θεοῦ.

Κεφ. δ'. ιν.

Οὕτως ἡμῶς λογιζόμε-
σθαμεν, ὡς ὑπηρετῶν Χριστοῦ
οἰκοδόμους μυστηρίων Θεοῦ

δ sc. μέρους.

ε sc. τὰ πρᾶγματα.

2 Ὁ δὲ^α λοιπὸν, ζητῆται ἐν ὅς ἐκποιήσῃς, ἵνα πιστός τις ὑ-
βῇ.

3 Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλαχιστόν ἐστιν
να ὑφ' ὑμῶν ἀνακρίθῃ, ἢ ὑπὸ ἀν-
θρώπου ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυ-
τῷ ἀνακρίνω.

4 Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνοιδα,
ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ διδικαίωμαι· ὁ
δ' ἀνακρίνων με, Κύριός ἐστιν.

5 Ὅτι μὴ περὶ καιροῦ τι κρί-
νω, ὥς ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος· ὃς καὶ
κρίσκει τὰ κρυπτά τοῦ σκότους,
καὶ φανερῶσι τὰς βουλὰς τῶν
καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἵκανος γινή-
σκει ἐκαστὸν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

6 Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μεττο-
χῶμεν εἰς ἑαυτοὺς καὶ Ἀπολ-
ωὴ δ' ὑμᾶς· ἵνα ἐν ἡμῖν μάθῃτε
ὅ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται Φροῦν,
ὡς μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθαι
ἐπὶ τοῦ ἑτέρου.

7 Τίς γὰρ σὺ διακρίνῃ; Τί δὲ
κρίνῃς, ὃ οὐκ ἴλασθαι; Εἰ δὲ καὶ
λαθῇς, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαθῶν;

8 Ἦδη κακοδομεῖται ἵστί, ἥδη
πλουτῶσιν, χαρεῖς ἡμῶν ἐκαστι-
λεύσονται· καὶ ὀφελὸς γὰρ ἐκαστιλεύ-
ονται· ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβα-
λεύωμεν.

9 Διὰ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς
τοῦς ἀποστόλους ἰσχύτους ἀπέ-
δειξεν ὡς ἐπιθανάτους, ὅτι διατρεῖν
ἐγνήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέ-
λοις καὶ ἀνθρώποις.

10 Ἡμεῖς^β μαρτοὶ διὰ Χριστὸν,
ὑμεῖς δὲ φρονέοιμι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς
ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς
ἐνδοξεοί, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.

11 Ἀχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ
πνιγῶμεν, καὶ δηγῶμεν, καὶ γυμ-
νητιύμεν, καὶ κολαφίζομεθα, καὶ
ἀσπασταύμεν·

12 Καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμε-
νοι ταῖς ἰδίαις χερσὶ· λοιδορούμε-
νοι, ὑπολογούμεν διακρίμενοι, ἀνιχί-
μιθα·

13 Βλασφημούμενοι, παρακα-
λοῦμεν· ὡς περικαθέματα τοῦ
κόσμου ἐγνήθημεν, πάντων περί-
ψημα ὥς ἄρτι.

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γραφὰ
ταῦτα, ἀλλ' ὡς τίκτω μου ἀγα-
πήτῃ νοσήτω.

15 Ἐὰν γὰρ μέρους παιδα-
γωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ
πολλοὺς πατήρας· ἐν γὰρ Χριστῷ
Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμεῖς
ἐγνήθημεν·

16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς μι-
μηταί μου γίνεσθαι.

17 Διὰ τοῦτο ἔπιμψα ὑμῖν
Τιμόθεον, ὅς ἐστι τίκων μου ἀγα-
πήτῃ καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑ-
μᾶς ἀναμνήσει τὰς ἐδούς μου τὰς
ἐν Χριστῷ, καθὼς πατταχού ἐν
πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκει.

18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δὲ μου
πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιοθῶσιν τινες.

19 Ἐλείνομαι δὲ ταχύως πρὸς
ὑμᾶς, ἵαν ὁ Κύριος διέλθῃ, καὶ^γ
γιάσωμαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυ-
σιασμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν.

20 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει.

21 Τί δίδετε; ἐν ἑσέθῳ ἔλθω
πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ, πνευματί
τε πελάτης;

^α sc. ἵστι.^β sc. ἰχώμεθα.^γ sc. τίτω.

Κεφ. ι. v.

“ΟΛΩΣ ἀκούεται ἐν ὑμῖν παρ-
νία, καὶ τοιοῦτα παρνία, ἥτις ἐν-
δὲ ἐν τοῖς ἰδίοις [ἀνομάζεται]
ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς
ἔχον.

2 Καὶ ὑμῖς πιφυσισμένοι ἐστέ,
καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπιθήτατι, ἵνα
ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον
τοῦτο ποιήσας;

3 Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὸν τῷ
σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνύματι,
ἤδη κίρκικα ὡς παρὼν, τὸν οὗτω
τοῦτο κατεργασάμενον,

4 Ἐν τῷ ἀνόματι τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συναχθέντων
ὑμῶν καὶ τοῦ ἡμοῦ πνύματος, σὺν
τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ,

5 Παρεχθῶναι τὸν τοιοῦτον τῷ
Σατανᾷ ἕως ὅλιθρον τῆς σαρκός, ἵνα
τὸ πνύμα σωθῇ ἐν τῇ κείρᾳ τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ.

6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν.
Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον
τὸ φύραμα ζυμοῖ;

7 Εὐκαθάρατε [οὖν] τὴν πα-
λαιὰν ζύμην, ἵνα ἥτις ἡνὸν φύρα-
μα, καθὰς ἐστέ ἄζυμοι· καὶ γὰρ
τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἰδύθη,
Χριστός.

8 Ὡςτις ἰορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ
καλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κικίας καὶ
πονηρίας, ἀλλ’ ἐν ἀζύμοις^a ἐπι-
κρίσις καὶ ἀληθείας.

9 Ἐγγράψατε ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ,
μὴ συναναμύνυσθαι πόρνοις.

10 Καὶ οὐ πάντας τοὺς πόρνοις
οὐ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλει-

ύκταις, ἢ ἀρπαξί-
τραις· ἐπὶ ὀφίλει
κόσμου ἐξελθεῖν.

11 Νυνὶ δὲ ἔγραψα
συναναμύνυσθαι, μὴ
ὀνομαζόμενος, ἢ πόρνοις,
ἢ ὀδωλαλάτραις,
ἢ μεθύουσιν, ἢ ἀρπαξ-
μηδὲ συνεσθῆναι.

12 Τί γὰρ μοι^b κα-
κρίνεις; Οὐχὶ τοὺς ἴσ-
κεις;

13 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ
[Καὶ] ἐξακριβῆτε τὸν πῶν
αὐτῶν.

Κεφ. ι. v.

ΤΟΛΜΑ τις ὑμῶν,
χων πρὸς τὸν ἑτερον, κα-
τὰν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ
γίον;

2 Οὐκ οἶδατε ὅτι κα-
κόσμον κρινούσι; Καὶ
κρίνεται ὁ κόσμος, ἀ-
κριτηρίων ἐλαχίστων;

3 Οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγ-
ιοῦμεν; μῆτι γὰρ βιωτῶν

4 Βιωτικὰ μὲν οὖν κα-
ἔχεται, τοὺς ἐξουσιημένους
κληίρας, τοὺτους καθίζη-

5 Πρὸς ἐντροπὴν ἢ
οὕτως οὐκ ἔστιν ἐν ὑμῶν
ἄς, ὅς δυνήσεται διακρί-
σοι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ

6 Ἀλλὰ ἀδελφὸς μ-
φοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο
των;

7 Ἦδη μὲν οὖν ὅλον
[ἐν] ὑμῖν ἔστιν, ὅτι κρι-

^a sc. ἀζύμοις.^b sc. διαφίσει.^c sc. μᾶλλον.^d sc.

6 Тойго Н дэун латэ сур-
гулмат, нэ латэ ингогулмат.

7. ὅσα γὰρ πάντα ἀνθρώπου
 ἦν, ὡς καὶ ἑαυτὸν· ἀλλ' ἕκαστος
 ἴδωκε χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὡς
 καὶ αὐτὸς, ὡς δὲ οὗτος.

8 Λογὴ δὲ ταῖς ἀγάταις καὶ
ταῖς χήραις, καλὸν αὐταῖς ἵστίον,
ἵνα μὴ πτωσὶν ὡς καὶ γὰρ.

9 Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύεται, γαρ-
μησάτωσαν· κρίσιν γὰρ ἔστι γαρ-
μησῆαι ἢ πυροῦσθαι.

10 Τοῖς δὲ γυναικεῖσι παρ-
αγγίλλω, οὐκ ἰγὰ, ἀλλ' ὁ Κύ-
ριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ²
χωρεῖσθαι.

11 Ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μείντω
 ἄγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγῆται·
 καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφίηται.

12 Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὰρ λέγω,
αὐτὸς ὁ Κύριος· Εἴ τις ἀδελφὸς
γυναικᾶ ἔχει ἄπιστον, καὶ αὐτὴ
συνευδοκῇ οἰκῇ μετ' αὐτοῦ, μὴ
ἀφίστη αὐτήν·

13 Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα
ἀπίστον, καὶ αὐτὸς συνουδοκῇ οί-
κων μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφίσταται αὐτόν.

14 Ἡγιασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπισ-
τος ἐν τῇ γυναίκί· καὶ ἡγιασται
ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί· ἐπι-
ἀρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκαθάρατά ἐστι,
οἷον δι' ἀνομία ἐστίν.

15 Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται,
χωρίζεται· οὐ διδούλωται ὁ ἀδελ-
φός ἢ ἡ ἀδελφή ἐν ταῖς τοιούτοις·
ἐν δὲ μένῃ κέκληκεν ἡμεῖς ὁ Θεός.

16 Τί γὰρ οἶδας, γύναι, ἢ τὸν
ἄνδρα σώσεις; Ἡ τί οἶδας, ἄνερ,
ἢ τὴν γυναῖκα σώσεις;

17 Εἰ μὴ ἐκείνη ὡς ἡμεῖς
Θεός, ἔκκενται ὡς κέλευμα ἐν
ῥίσις, οὕτω περιπατοῦν ἐπὶ
ἐν τοαῖς ἐκκλησίαις τῆς γῆς διὰ
σῶσαι.

18 Περιττωμαίνεις τις ἡμέρας
Μὲν ἐπισπάσθαι ὁ ἀρχιεπίσκοπος
τις ἡμέρας; Μὲν προτιμῶν

19 Ἡ περιτμία οὐδὲ ἐστὶ
ἡ ἀκροβυστία οὐδὲ ἔστι, ἀλλὰ
πρὸς τὸν ἑτολὸν Θεῷ.

20 "Εκαστός ἐν τῇ κλίσί
κλίσε, ἐν ταύτῃ μένει.

21 Δούλος ἐκλήθης· ἡ
μιλίται· ἀλλ' εἰ καὶ δύναται
θεὸς γνῆσθαι, ἀλλὰ γὰρ γὰρ

22 Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ καθ' ἑαυτὸν
 δοῦλος, ἀποτελεύτητος Κυρίου ἐν
 ἁμαρτίᾳ καὶ ὁ ἐλεύθερος καθ' ἑαυτὸν
 δοῦλός ἐστι Χριστοῦ.

28 Τιμὴς ἡγοράσθητε με-
τιθε δοῦλοι ἀνθρώποι.

24 Ἐκαστος ἐν τῇ ἐκλήτῃ
 φοῖ, ἐν τούτῳ μενέτω παρὸ
 Θεοῦ.

25 Περὶ δὲ τῶν παλαιῶν
ταγῶν Κυρίου οὐκ ἔχω γινώ-
σκοντες, ὡς ἡλικίαις ὑπὸ τῶν
πιστῶς εἶναι.

26 Νομίζω οὖν, ταῦτα
ὑπάρχειν διὰ τὴν ἡμετέραν
κην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπου τὸ
εἶναι.

27 Δίδεται γυναίκι· Μὴ
λύσιν. Δίλυσαι ἀπὸ γυναι-
κός· Μὴ ζήτι γυναῖκα.

28 Ἐὰν δὲ καὶ γῆρας, καὶ
μαρτυρῆς καὶ ἐὰν γῆρας καὶ
οὐκ ἡμαρτυρῆς. Ὁ δὲ πῶς

25C. 6347.

၆၅၄. မြန်မာ့ပြည်သူ့အသံ

ὁ τοιοῦτοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν
ἴ.

ἄντο δὲ Φίλοι, ἀδελφοί,
καί τις συνιστάμενος τὸ
ἵστιν· ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες
εἰ, ὡς μὴ ἔχοντες ὄσι·

καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ
εἰ· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ
εἰ· καὶ οἱ ἀγορεύοντες, ὡς
χροντες·

καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ
εἰ μὴ καταχρώμενοι· παρ-
εἰς τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου

ἅλῳ δὲ ὑμᾶς ἀμειβόμενοι
ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ^α τοῦ
πῶς ἀρίστῳ τῷ Κυρίῳ·

Ὁ δὲ γαμήσιος μεριμνᾷ τὰ^α
αὐτοῦ, πῶς ἀρίστῳ τῇ γυναικί.
ἀμειβίσται ἡ γυνὴ καὶ ἡ

ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ^α
αὐτοῦ, ἵνα ᾗ ἁγία καὶ σώ-
μῃ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσιος
μεριμνᾷ τὰ^α τοῦ κόσμου, πῶς
ᾗ ἀίδει.

Ἐάντο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐ-
τοῖς λέγω· οὐχ ἵνα βρο-
ν ἐπιβῶμαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ
ν καὶ ἐνπρόσθερον τῷ Κυ-
ριωπάσας.

Ὡς δὲ τις ἀσχημονεῖν ἐπι-
θεῖν αὐτοῦ ταμίσει, ἵνα ᾗ
εὖ, καὶ οὕτως ἐφίλει γί-
νῃ θύλα ποιῶν, οὐχ ἀμαρ-
τωματώσας.

Ὅς δὲ ἴσταναι ἰδραῖος ἐν τῇ
μὴ ἔχον ἀνάγκην, ἔξου-
σίου περὶ τοῦ ἰδίου θιλά-
και ταῦτο κύριος ἐν τῇ

καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρῶν τὴν ἰαν-
τοῦ παρθέτου, καλῶς ποιῶν.

88 Ὡς καὶ ὁ ἐγαμίζων κα-
λῶς ποιῶν· ὁ δὲ μὴ ἐγαμίζων
κρίσσει ποιῶν.

89 Ἰνὴ δίδεται [τόμῳ] ἐφ'
ὅσον χρόνον ᾗ ὁ ἀπὸ αὐτῆς· ἵνα
δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀπὸ αὐτῆς, ἐλευθέρῳ
ἵστιν· ᾗ θύλα γαμηθῆναι, μένον ἐν
Κυρίῳ.

40 Μακαριώτερος δὲ ἵστιν ἵαν
οὕτω μίην, κατὰ τὴν ἰμὴν γυν-
μην· δοκῶ δὲ καὶ γὰρ Πνεῦμα Θεοῦ
ἔχων.

Κεφ. ή. viii.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ἡδωλοῦντων, ἡ-
δαμναι ὅτι πάντες γινώσκοντες ἡ
γινώσκοντες φύσις, ἡ δὲ ἀγάπη οὐκ
δαμνῶν.

2 Εἰ δὲ τις δοκῶ ἰδέναι τι, οὐ-
δαμνῶν οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς δι' ἡγ-
μῶν.

3 Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν,
οὕτως ἔγνωται ὑπ' αὐτοῦ.

4 Περὶ τῆς βρώσεως οὐ τῶν
ἡδωλοῦντων, ἡδαμναι ὅτι οὐδὲν^ε
ἡδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδὲν
Θεὸς ἔτιτος, εἰ μὴ εἰς.

5 Καὶ γὰρ ὑπὲρ πάντων λογίμε-
ται Θεοῖς, ὥς ἐν οὐρανῷ, ὥς ἐπὶ
[τῆς] γῆς (ὥς περὶ πάντων Θεοῖς πολ-
λοὶ, καὶ κύριοι πολλοί·)

6 Ἀλλ' ἡμῖν εἰς Θεὸς, ὁ πα-
τήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς
αὐτόν· καὶ εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χρισ-
τός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι'
αὐτοῦ.

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσι ἡ γινώσκοντες

^α α. πρὸς ἡμᾶς.

^ε α. τῷ ἀνθρώπῳ.

^ε α. ἵστιν.

τινὲς δὲ τῇ συνίδεσθαι τοῦ εἰδώλου ὡς ἄρτι, ὡς εἰδωλόθυτοι ἰσθίουσι, καὶ ἡ συνίδσις αὐτῶν ἀσυνῆς οὖσα, μελύνεται.

8 Βρώμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρέστησι τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ ἐν φάγωμιν, περισσεύομεν· οὔτε ἐν μὴ φάγωμιν, ὑστερούμεθα.

9 Βλέπεται δὲ μήπως ἡ ἔξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γίνηται τοῖς ἀσυνούσιν.

10 Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε, τὸν ἔχοντα γνώσει, ἐν εἰδωλίῳ κατακείμενος, οὐχὶ ὁ συνίδσις αὐτοῦ, ἀσυνῆς ὄντος, οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἰσθίειν;

11 Καὶ ἀπολείται ὁ ἀσυνῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει, δι' ἣν Χριστὸς ἀπίθαι;

12 Οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τυπτοῦντες αὐτῶν τὴν συνίδσιν ἀσυνούσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε.

13 Διότι εἰ βρώμα σκανδαλίζῃ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρίμα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

Κεφ. 9'. ΙΧ.

Οὐκ εἰμι ἀπόστολος; Οὐκ εἰμι ἐλεύθερος; Οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἴδρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἴσθι ἐν Κυρίῳ;

2 Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμι ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἴσθι ἐν Κυρίῳ.

3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία, τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν, αὕτη ἴσθι·

4 Μὴ οὐκ ἔχωμεν ἔγγιν καὶ πιῖν;

5 Μὴ οὐκ ἔχωμεν ἐν διελφῇ γυναικί περιεργασίαι τοῦ Κυρίου, καὶ Κί

6 Ἡ μένος ἔγω καὶ οὐκ ἔχωμεν ἔξουσίαν τι ζισθαι;

7 Τίς στρατεύεται ἰσθίς ποτί; Τίς φονία, καὶ ἐκ τοῦ κερταῦ ἰσθί; Ἡ τίς πομαίη καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τι οὐκ ἰσθί;

8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον λαλῶ; Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ ἴσθι λίγαι;

9 Ἐν γὰρ τῷ Μω γίγρεσθαι· Οὐ φημι ἄλλοις. Μὴ τῶν βοῶ Θεῷ;

10 Ἡ δὲ ἡμᾶς πάντες Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγρέφα, ἐλπίδι] ὀφύλιν, οὐ ἄρτι τριῶν καὶ ὁ ἄλλων, τὸ αὐτοῦ μετήχην ἐπ' ἐλπί

11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τι καὶ ἐσπύραμεν, μέγα ὑμῶν τὰ σαρκικά θεία

12 Εἰ ἄλλοι τῆς ἐμῆς μετήχουσιν, οὐ μάλ' ἄλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα ταύτῃ· ἀλλὰ πάντα σὺ μὴ ἐγκοπὴν τίνα θάμεν γιγνῆ τοῦ Χριστοῦ.

13 Οὐκ εἶδασθαι, ὅτι ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἰσθί; Οἱ τῷ θυσιασθῇ

^a sc. ὄντως.

^b sc. μὴ ἴσθι.

^c sc. μετὰ

τῷ θυσιαστηρίῳ συμ-
ι ;

τω καὶ ὁ Κύριος διέταξε
ἰαγγέλιον καταγγέλλου-
ν εὐαγγελίου ζῆν.

γὰρ δι' οὐδενὶ ἐχρησάμεν
οὐκ ἔγραψα δι' ταῦτα,
γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν
μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ
μου ἵνα τις κινήσῃ.

ἐν γὰρ εὐαγγελίζεσθαι,
μοι καύχημα· ἀνάγκη
ἐπίκειται· οὐαὶ δὲ μοι
ἐὰν εὐαγγελίζωμαι.

γὰρ ἔκων τοῦτο πρῶ-
τ' ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, ^α οἰκο-
πίστειμαι.

ς οὐν μοί ἐστιν ὁ μισθός ;
γελαζόμενος ἀδάπανον θῆ-
ιγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, εἰς
ταχρησασθαι τῇ ἑξουσίᾳ
εὐαγγελίου.

λευθέρως γὰρ ὡν ἐκ πάν-
ιν ἑμαυτὸν ἰδούλυσσα, ἵνα
ὄνας κερδήσω.

εἰ ἐγγερόμην τοῖς Ἰουδαίοις
ῆος, ἵνα Ἰουδαίους κερ-
ς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον,
ὑπὸ νόμον κερδήσω.

ῆς ἀνόμοις ὡς ἀνόμος, (μὴ
Θεῷ, ἀλλ' ἑτοίμος Χρισ-
κερδήσω ἀνόμους.

γερόμην τοῖς ἄσθενέσιν ὡς
ἵνα τοὺς ἄσθενεῖς κερδήσω·
γέγονα τὰ πάντα, ἵνα
ἵνα σώσω.

ὅτο δὲ ποῶ διὰ τὸ εὐαγ-
α συγκοινωνός αὐτοῦ γέ-

κ οἶδατε, ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ
sc. παρὰ.

τρέχοντες, πάντες μὲν τρέχουσιν,
εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον ; οὐ-
τω τρέχειτε, ἵνα καταλάβητε.

25 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος,
^α πάντα ὑπεραγιάζεται· ἐκείνοι μὲν
οὐκ^β, ἵνα φθαρτὸν στίφαιον λάβω-
σιν· ἡμεῖς δὲ, ἀφθαρτοί.

26 Ἐγὼ τοίνυν οὕτω τρέχω,
ὡς οὐκ ἀδήλων· οὕτω πυκνῶ, ὡς
οὐκ αἶρα θύρων.

27 Ἀλλ' ὑπερπάσσω μου τὸ σῶ-
μα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλως
κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γίνωμαι.

Κεφ. ι. κ.

Οἱ δὲ ἵνα δι' ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀ-
δελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάν-
τες ὑπὸ τῇ νιφίλῃ ἦσαν· καὶ πάν-
τες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον·

2 Καὶ πάντες εἰς τὸν Μωσῆν
ἑσαπτίσαντο ἐν τῇ νιφίλῃ καὶ ἐν
τῇ θαλάσσῃ·

3 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα
πνευματικὸν ἔφαγον·

4 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα
πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινοι γὰρ ἐκ
πνευματικῆς ἀκολουθούσης πίτρας·
ἢ δι' πίτραν ἢ ὁ Χριστός.

5 Ἀλλ' οὐκ ἐν ταῖς πλίσουσιν
αὐτῶν ἐδόκησεν ὁ Θεός· καταστρω-
θησαν γὰρ ἐν τῇ ἑρήμῳ.

6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγι-
νήσαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπι-
θυμητὰς κακῶν, καθὼς καὶ οὗτοι
ἐπιθύμησαν.

7 Μηδὲ ἰδωλολάτραι γίνεσθαι,
καθὼς τινας αὐτῶν ὡς γέγραπται·
Ἐκείσιν ὁ λαὸς φεγγῆν καὶ πνεῦν,
καὶ ἀνίστησιν καί ζειν.

8 Μηδὲ πορνεύειν, καθὼς τι-
sc. παρὰ. b sc. ἀγνῶσκειται. c sc. χῶρε.

ναι αὐτῶν ἐπὶ ἐκείνουσαν, καὶ ἵπ-
σαν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐκκοιτρεῖς χι-
λιαδες.

9 Μηδὲ ἐκπιεράζωμεν τὸν Χρισ-
τὸν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπι-
ρῶσαν^α, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων ἀπά-
λοιο.

10 Μηδὲ γογγίζετε, καθὼς καὶ
τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπά-
λοιο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.

11 Ταῦτα δὲ πάντα τύποι συν-
ῥωμοῖν ἐκείνοις· ἐγράφη δὲ πρὸς
νοησίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τίλη
τῶν αἰῶνων κατήντησιν.

12 Ὅτι ὁ θεὸς^β ἵσταναι,
βליπῖται μὴ πίστη.

13 Πειρασμὸς ὑμῶς οὐκ ἔλη-
φει εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ
ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασ-
θῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιή-
σει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἐκ-
βάσιν, τοῦ δύνασθαι [ὑμᾶς] ὑπε-
νικῆν.

14 Διότι, ἀγαπηταί μου, φεύ-
γετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας.

15 Ὡς φρονίμοις λέγων· κρι-
νατὶ ἑμῆς, ὁ Φημι.

16 Ὁ ποτήριον τῆς εὐλογίας
ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ
αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστὶ· Ὁ τὸν
ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία
τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστὶν·

17 Ὅτι ἢς ἄρτος, ἐν σώμα
οἱ πολλοὶ ἵσταν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ
τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχουσιν.

18 Βλιπῖτε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ
σάρκα· οὐχὶ οἱ ἰσθιόντες τὰς θυσίας,
κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσὶ·

19 Τί οὖν Φημι· ὅτι εἰδωλον

τί ἐστίν· ἢ ὅτι εἰδω-
λον ἐστίν·

20 Ἀλλ' ὅτι εἰς
δαίμονιους θύει, καὶ αὐ-
τοὶ δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς
μοιῶν γίνεσθαι.

21 Οὐ δύνασθε πί-
ναι καὶ ποτῆριον
οὐ δύνασθε τραπίζειν· Κα-
ταναλίσκειν, καὶ τραπίζειν δαι-
μόνιους.

22 Ἡ παρακλήσις αὐ-
τῶν· Μηδὲ ἰσχυρότεροι αὐ-
τῶν εἶναι.

23 Πάντα [μοι] ἔξω
αὐτῶν πάντα συμφέρον· καὶ
ἐξίστιν, ἀλλ' οὐ πάντα

24 Μηδὲ τὸ ἐκείνου
ἀλλὰ τὸ τοῦ ἐτέρου [ἐκείνου]

25 Πᾶν τὸ ἐν μα-
καρίᾳ ἐστὶν, καὶ ἐξίστιν,
καὶ τὸ ἐκείνου ἐστὶν, καὶ ἐξίστιν.

26 Τοῦ γὰρ Κυρίου
τὸ πλήρωμα αὐτῆς.

27 Εἰ δὲ τις καλῶς
ἐπίσταν, καὶ θύει καὶ
πᾶν τὸ παρατιθέμενον
ἐστὶν, καὶ ἐξίστιν, καὶ ἐξίστιν.

28 Ἐάν τις ὑμῶν
το εἰδωλόθυτον ἐστὶ, καὶ
ἐξίστιν τὸν μεθύσαντα
ἐπιπίνειν [τοῦ γὰρ Κυρίου]
καὶ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ.

29 Συνεπιπίνει δὲ καὶ
τὸ ἐκείνου, ἀλλὰ τὸ ἐκ
ἐκείνου γὰρ ἡ ἐλευθερία,
καὶ ὑπὸ ἀλλῆς συνεπιπίν-
ει.

30 Εἰ [δὲ] ἐγὼ χάρι-
τι βλασφημοῦμαι ὑπὲρ
χριστοῦ·

^α sc. αὐτὸν.

^β sc. ἰανθῶ.

^γ sc. κατὰ.

^δ sc. φ.

31 Εἴτε οὖν ἰσχύετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιῶτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιῶτε.

32 Ἀπερροκαπε γίνεσθε καὶ Ἰουδαίους καὶ Ἑλλήσι καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ.

33 Καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι.

Κεφ. ια'. xi.

ΜΙΜΗΤΑΙ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ.

2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρεδίδακα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις κατέχετε.

3 Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός· ὅτι κεφαλὴ δὲ γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ· κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ, ὁ Θεός.

4 Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προσφθεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων^α, κατασχύνῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

5 Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχόμενη προσφθεύουσα ἀκατακαλύπτῃ τῇ κεφαλῇ, κατασχύνῃ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἐν γὰρ ἔστι καὶ τὸ εὐτὸ τῇ ἐξουσίᾳ.

6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται^β γυνὴ, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχροὶ γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ἐξερᾶσθαι, κατακαλύπτεισθω^β.

7 Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, ἰκῶν καὶ διῆα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ διῆα ἀνδρὸς ἔστιν.

8 Οὐ γὰρ ἔστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐκ ἀνδρὸς.

9 Καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα.

10 Διὰ τοῦτο ἀφίλει ἡ γυνὴ ἑξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους.

11 Πλὴν οὕτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς, οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, ἐν Κυρίῳ.

12 Ὡστὶς γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίναται· κρίπον ἔστι γυναῖκα ἀκατακαλύπτῃ τῇ ὤμῳ προσεύχεσθαι;

14 Ἡ οὐδὲ αὕτη ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἰὸν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἔστι;

15 Γυνὴ δὲ ἰὸν κομᾷ, διῆα αὕτῃ ἔστιν; ὅτι ἡ κόμη αὐτῇ περιβολαίου δίδεται αὕτῃ.

16 Εἰ δὲ τι δοκεῖ φιλόνομος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἔπαινα, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τὸ ἧττον συνέχεσθε.

18 Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν [τῇ] ἐκκλησίᾳ, ἀκαὺν σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν· καὶ^γ μέρος τι πιστῶν.

19 Διὼ γὰρ καὶ αἰεσίους ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γίνωνται ἐν ὑμῖν.

20 Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστι Κυριακὸν διῆπον φαγεῖν.

21 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον διῆπ-

^α sc. ἰμάτιον.

^β sc. κατὰ τὴν κεφαλὴν.

^γ sc. κατὰ.

εν προλαμβάνει ἐν τῷ φαγαῖν· καὶ ὅς μιν πίνῃ, ὅς δὲ μένει.

22 Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύετε τοὺς μὴ ἔχοντάς;^α Τί ὑμῖν ἔπω; ἰπαιτίσω ὑμᾶς; Ἐν τούτῳ οὐκ ἰπαιτῷ.

23 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκε ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παριδίδοτο, ἔλαβεν ἄρτον·

24 Καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε^β, καὶ ἔπει [Ἀάδετε, φάγετε.] τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλάμενον· τοῦτο ποιῆτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

25 Ὡσαύτως καὶ^γ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ διεπνῆσαι, λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἡμῶν αἵματι· τοῦτο ποιῆτε, ὅσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

26 Ὅσάκις γὰρ ἂν ἐσθήτε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου κατωγγίλλετε, ἄχρις^δ οὐ [ἂν] ἔλθῃ.

27 Ὡστε ὅς ἂν ἐσθῇ τὸν ἄρτον [τοῦτον], ἡ πόσις τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου.

28 Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθύντω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πίνετω.

29 Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίου καὶ πίνου, μὴ διακρίναν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου.

30 Διὰ τοῦτο ὁ ἡμῶν ἀσθενὴς καὶ ἀρρώστος, καὶ ται ἰκανοί.

31 Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διὰ οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα.

32 Κρινόμενοι δὲ, ὑπὸ παιδιώμεθα, ἵνα μὴ σὺν μῇ κατακριθῶμεν.

33 Ὡστε, ἀδελφοί μου, χόρτοι εἰς τὸ φαγαῖν, ἀκδέχισθε.

34 Εἰ [δέ] τις πῖνῃ, ἐσθύνῃ· ἵνα μὴ εἰς κρίμα χησῇ. Τὰ δὲ λοιπὰ, ἀκούθω, διατάξομαι.

Κεφ. ιε'. xii.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν πνευματικῶν διελφοί, εὐ θέλω ὑμᾶς ἀγαθὰ εἰπεῖν.

2 Οἴδατε, ὅτι ἰσχυρὴ ἦν, εἰδὼσα τὰ ἀφ᾽ ἡμῶν, ὅς ἂν ἀπαγοόμενοι.

3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλοῦντες ἀνάθεμα Ἰησοῦν· καὶ οὕτως εἰπὼν Κύριον Ἰησοῦν, Πνεύματι ἀγίῳ.

4 Διακρίσεις δὲ καρδίας, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα.

5 Καὶ διακρίσεις διακρίσεις καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος·

6 Καὶ διακρίσεις ἐν ἡμῖν, ὁ δὲ αὐτός [ἐστὶ] ἐν ἡμῖν τὰ πάντα ἐν πάντις.

7 Ἐκαστῷ δὲ δίδεται ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος κατὰ τὸ μέτρον.

8 Ὡς μὲν γὰρ διὰ τοῦ σώματος δίδεται λόγος τοῦ

^α κρήματα.

^β sc. τὸν ἄρτον.

^γ sc. ἔλαβε.

^δ sc. τὸν

λαρ δι λόγος γνώσις, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνῦμα·

9 Ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνύματι· ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἱαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ Πνύματι.

10 Ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυναμίων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνυμάτων, ἐτίρησι δὲ γίνη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἐρμηνεία γλωσσῶν.

11 Πάντα δι ταῦτα ἐνεργῶν τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἔστι ἓστι, καὶ μέλη ἔχῃ πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνὸς, πολλὰ ὄντα, ἔστι σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός.

13 Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ὁσπερ ἐσθμεν· εἰτι Ἰουδαῖοι, εἰτι Ἑλλήνες, εἰτι δοῦλοι, εἰτι ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἓν Πνῦμα ἐποτίσθημεν.

14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλά.

15 Ἐὰν εἴπῃ ὁ ποῦς· Ὅτι οὐκ εἰμι χεὶρ, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος;

16 Καὶ ἰὼν εἴπῃ τὸ οὐς· Ὅτι οὐκ εἰμι ὀφθαλμός, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος;

17 Εἰ ὅλοι τὸ σῶμα ὀφθαλμοί, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ ὅλοι ἀκοή, ποῦ ἡ ὁσφρησις;

18 Νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν.

19 Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα;

20 Νῦν δὲ πολλά μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα.

21 Οὐ δύναται [δὲ] ὀφθαλμὸς εἰπῶν τῇ χεὶρ· Χεὶρ σου οὐκ ἔχῃ· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί· Χεῖρας ἡμῶν οὐκ ἔχῃ.

22 Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον, τὰ δοκούντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενίστρια ἐν ἀρχῇ, ἀναγκαῖά ἐστι.

23 Καὶ ὁ δοκῶν ἐν ἀσθενείᾳ εἶναι τοῦ σώματος, τοῦτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθειμεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχῃ.

24 Τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν, οὐ χεῖρας ἔχῃ· ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεύρεται τὸ σῶμα, τῷ ὑποτιροῦντι περισσοτέραν δόξιν τιμὴν·

25 ἵνα μὴ ἡ σκία ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμῶσι τὰ μέλη.

26 Καὶ εἰτι πάσῃ ἐν μέλος, συμπάσῃ πάντα τὰ μέλη· εἰτι δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη.

27 Ὅμοιός δὲ ἔστι σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους.

28 Καὶ οὐς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφῆτας, τρίτον διδασκάλους, ἔκρυτα δυνάμεις, ἅπαντα χαρίσματα ἱαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γίνη γλωσσῶν.

29 Μὴ πάντες, ἀπόστολοι; μὴ πάντες, προφῆται; μὴ πάντες, διδασκαλοί; μὴ πάντες, δυνάμεις;

30 Μὴ πάντες χαρίσματα ἱαμάτων; μὴ πάντες γλῶσσαι;

σαι λαλοῦσι· μὴ πάντες διεμαρτύρουσι·

31 Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττενα καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν οὐδὲν ἡμῖν δίκνυμι.

Κεφ. ιγ'. xiii.

ΕΑΝ ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γόγυσα χαλκὸς ἡ χῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.

2 Καὶ ἰὰν ἔχω προφητεῖαν, καὶ οὐκ οἶδω τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαι τὴν γινῶσιν· καὶ ἰὰν ἔχω πᾶσαι τὴν πίστιν, ὥστε ὅρη μωβιστάνην, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ἰμῖ.

3 Καὶ ἰὰν ψαμίζω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἰὰν παραδῶ τὸ σῶμα μου ἵνα καυθῶμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ἀφιλοῦμαι.

4 Ἢ ἀγάπη μακροθυμῇ, χρησιεύεται· ἢ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἢ ἀγάπη οὐ περπιρεύεται, οὐ φυσιοῦται,

5 Οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἐπυθῆ, οὐ παραξύνεται, οὐ λογιζέται τὸ κακόν,

6 Οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ·

7 Πάντα στίγει, πάντα πιστεύει, πάντα ὑπομένει.

8 Ἢ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθῶσιν· εἴτε γλώσσαι, παύσονται· εἴτε γινῶσις, καταργηθή-

· καὶ μέρους γὰρ γινώσκουσιν, οὐ μέρους προφητεύουσιν·

10 Ὅταν δὲ ἴδῃ τι τότε τὸ ἐκ μέρους καταργη-

11 Ὅτε ἤμην ἡπίος, ἢ ἱλαλουν, ὡς ἡπίος ἔφην ἡπίος ἐλογιζόμεν· ὅτι οὐκ αἶσθε, κατέργηκα τὰ τοῦ

12 Βλέπομεν γὰρ ἀρετὴν τρεῖς ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ ποὶ πρὸς πρόσωπον ἀρετῆς· ἐκ μέρους, τότε δὲ ἰσχυρὰ καθὼς καὶ ἐπεργασθέν.

13 Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μὲν τούτων ἡ ἀγάπη.

Κεφ. ιδ'. xiv.

ΔΙΟΙΚΕΤΕ τὴν ἀγάπην· λαοῖτε δὲ τὰ πνευματικά· καὶ δι' ἵνα προφητεύητε.

2 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώττῃ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ οὐδὲς γὰρ ἄκουσι, πνίμῃ λαλεῖ μυστήρια.

3 Ὁ δὲ προφητεύων, αὐτῷ λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παρακαλῶν καὶ παραμυθίαν.

4 Ὁ λαλῶν γλώσσῃ, οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων κλησίαν οἰκοδομεῖ.

5 Οἷον δὲ πάντας ἑαυτοῖς γλώσσαις, μᾶλλον δὲ προφητεύετε· μείζων γὰρ ἡ φωνὴ ἢ ὁ λαλῶν γλώσσῃ· τίς ἢ μὴ διερεμνήσῃ, ἵνα ἡ κλησία οἰκοδομῇ λαλῶν.

6 Νυνὶ δὲ, ἀδελφοί, ἵνα πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶ ὑμᾶς ἀφιλήσω, ἵνα μὴ ὑμῶν ἡ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν

7 Ὅμως τὰ ἀφύγχα φε-

εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἢ ἄν τοις φθόγγοις μὴ δῶ, ἵσθησεται τὸ αὐλούμενον ἢ ἰριζόμενον;

καὶ γὰρ ἢν ἄθλον φωνῇ γέ δῶ, τίς παρασκευάζεται ἡμεῖς.

οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς ἡς ἢν μὴ εὐσημεῖ λόγον τῶς γνωσθήσεται τὸ λαλοῦν· ἵνα γὰρ εἰς ἄρεα λα-

τοσάτω, εἰ τύχωι, γίνῃ ἵστιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφρων.

Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύ-
της φωνῆς, ἵσται τῷ λα-
βέρτατος· καὶ ὁ λαλῶν, ἐν
ἀρετῇ.

οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἐπὶ ζη-
ῖσιν πνεύματι, πρὸς τὴν
ἐν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε
εἰσισεύεσθαι.

Διότι καὶ λαλῶν γλώσσῃ,
ἤχιστος, ἢν διερμηνεύ.

Ἐὰν γὰρ προσεύχημαι
τῇ, τὸ πνεῦμά μου προσεύ-
· ὁ δὲ νοῦς μου ἀκαρπὺς ἵστι.

τί οὖν ἵστι; προσεύχομαι
ἡμῶν, προσεύχομαι δὲ καὶ
· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψα-
καὶ τῷ νοῖ.

Ἐπει, ἢν εὐλογῆσθαι τῷ
αὐτῷ, ὁ ἀνακληρῶν τοῦ τύπου
ἰώτου, πῶς ἔχει τὸ ἀμὲν ἐπὶ
εὐχαριστίας; ἐπειδὴ, τί λέ-
οικ εἶδε.

Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχα-
· ἄλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδο-
·

Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ [μου,]

πάντοι ὁμῶν μᾶλλον γλώσσας
λαλῶν.

19 Ἄλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ δὶλω
πάντε λόγους διὰ τοῦ νοῦς μου λα-
λήσω, ἢν καὶ ἄλλους καταχρήσω,
ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδίᾳ γί-
νῃσι ταῖς φρεσίν· ἀλλὰ τῇ κα-
κίᾳ ὑπερῷεσθαι, ταῖς δὲ φρεσὶ τί-
λοιμοι γίνῃσι.

21 Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται·
"Οτι ἐν ἱερογλώσσοις, καὶ ἐν χύ-
λινις ἱερείοις, λαλήσω τῷ λαῷ τού-
τῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούονται
μου, λέγει Κύριος.

22 "Ποτε αἱ γλώσσαι εἰς ση-
μῶν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν,
ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἢ δὲ προφη-
τίᾳ οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς
πιστεύουσιν.

23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλη-
σία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες
γλώσσας λαλήσωσι, εἰσέλθοντι δὲ
ἰδιώται, ἢ ἀπιστοί, οὐκ ἔροῦσιν ὅτι
μαίνοσθαι;

24 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύ-
ουσιν, εἰσέλθῃ δὲ τις ἀπίστος, ἢ
ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων,
ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων·

25 [Καὶ οὕτω] τὰ κρυπτά
τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά γίνονται·
καὶ οὕτω πιστῶν ἐπὶ πείσονται,
προσκυνήσουσι τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλαντι
ὅτι ὁ Θεὸς ὅτως ἐν ἡμῖν ἵστι.

26 τί οὖν ἵστιν, ἀδελφοί; "Ο-
ταν συνέχησθαι, ἕκαστος ὁμῶν
ψαλμοὶ ἔχου, διδασκαλίαν ἔχου, γλώσ-
σαι ἔχου, ἀποκαλύψαι ἔχου, ἱερμη-
νῶσαι ἔχου· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν
γίνεσθαι.

27 Εἴτε γλώσσῃ τῇς ἡ-

THESE THINGS ARE TO BE KEPT SECRET UNTIL THE
NEXT MORNING WHEN THEY SHALL BE DISCOVERED.

28. Εἰς δὲ αὐτὴν ἀποκαταστάσαντες,
 ἡρώδης ἐκ ἐκκλησίας αὐτῆς ἐκ-
 λήσας καὶ τὸν Θωμᾶ.

29 Προβλεπει δε οτι οτι η τριτος
Αχαιωτικη, λα. η αλληλ διακρι-
στικη.

50 Ἐὰν δὲ ἄλλαι ἀποκαλύψῃ
κατασκευαί, ἡ πρώτη πρώτη.

31 Διδοῦσθί γὰρ καὶ ὑμεῖς πάν-
τες προφητείας, ὥστε πάντες μα-
κάριστε, καὶ πάντις πνευμαλιό-
ταις·

32 Καὶ πᾶσι τοῖς προφῆταις
προφῆταις ὑποτάσσεται

53 Οὐ γὰρ ἐστὶ ἀκαταστα-
σίως ὁ Θεός, ἀλλ' ἐκείνους, ὡς ἐ-
παίσεις ταῖς ὁμιλίαις τῶν ἀγίων.

54 Αἱ γυναικες ὁμῶν ἐς ταύς
ἐκκλησίας συγγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπι-
τίτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ'
ὑποτάσσονται, καθὼς καὶ ὁ κύριος
ἀγαπᾷ.

35 Εἰ δὲ τι μαθῶν θύλουσιν,
ἐν οἷα τοὺς ἰδίους ἀνδρας ἐπαι-
νῶσιν· αἰσχρὸν γάρ ἐστι γυ-
μναεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλοῦν.

36 Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ ἐξηλθεν· ἡ εἰς ὑμᾶς μέτους
κατήντησεν·

37 Εἴ τις θεαῖ προφήτης ἦναι
ἢ πνευματικός, ἐπιγινώσκων ὅ
γράφω ὑμῖν, ὅτι τοῦ Κυρίου ἵσιν
ἐντολαί.

58 Εἰ δὲ τις ἀγνοῖ, ἀγνοεῖται.

39 "Ποτε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ
ἵεν, καὶ τὸ λαλιῆν γλῶσ-
σῶντες.

τα [δι] εὐσχημένως
ἔξιν γινέσθω.

K. 4. IV.

ἸΝΟΡΙΖΩ ΔΕ ὑμῶν, ἀ-
 ντιγγέλλων ὁ εὐαγγελιστὴς
 ὁ καὶ παρελθόντι, ἐν ᾧ
 κατέ-

2 Δὲ αὖ καὶ σάξισθι,
ἐπαγγελισάμεν ὑμῖν ὅτι
ἐπεὶς αἱ καὶ ἐκὰς ἐπιστῶ

3 Παρίδουκα γὰρ ὁ
 τῆς, ὁ καὶ παρίδου, ὁ
 ἀπιδου ὑπὲρ τῶν ἀμαρ
 κατὰ τὰς γυναικας.

4 Καὶ ὅτι ἐτάφη, κα-
ταγεταὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,
καὶ οὐκ ἔστιν·

5 Καὶ ὅτι ἠφ' ἑσέ Κ
τοῖς δώδεκα.

6 Ἐπειτα ὥφθη ἰσχυροῖς ἀδελφοῖς ἰφάνεσι πλείους μένουσιν ἕως τοῦδε καὶ ἰκοιμῆθυσαν.

7 Ἐπειτα ἔφθη Ἰαν
τοῖς ἀποστόλοις πάντιν.

8 Ἐσχάτος δὲ πάντων
τῷ ἱερωμένῳ, ὁφείλει καὶ

9 Ἐγὼ γάρ ὑμῖν ἐ
τῶν ἀπόστολων· ὅς οὐκ ἔ
καλεῖσθαι ἀπόστολος, δι
τὴν ἑκκλησίαν τοῦ Θεοῦ.

10 Χάριτι δὲ Θεοῦ
καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ ἡμεῖς
νὴ ἔγνωθῃ, ἀλλὰ περισσεύει
τῶν πάντων ἐκποσίᾳ· ἡ
ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ

11 Εἴτε οὖν ἐγὼ, ἢ
οὔτω κηρύσσομεν, καὶ
στίνους.

12 Εἰ δὲ Χριστὸς ὅτι ἐκ νεκρῶν ἠγέρθηται, γούσι τινες ἐν ὑμῖν, ὅτι νεκρῶν οὐκ ἔστιν·

13 Εἰ δὲ ἀνίστασιν νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται.

14 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν.

15 Εὐερισκέμεθα δὲ καὶ ψευδομαρτυρεῖς τοῦ Θεοῦ· ὅτι ἡμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡγίρει τὸν Χριστόν· ὃν οὐκ ἡγίρειν, ἵππερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγίγρονται.

16 Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγίγρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται.

17 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν· ἵτι ἔστι ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν.

18 Ἄρα καὶ αἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ, ἀπώλοντο.

19 Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλπιόκότες ἴσμεν ἐν Χριστῷ μόνον, ἱλιυνότεροι πάντων ἀνθρώπων ἴσμεν.

20 Νυνὶ δὲ, Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ἀπαρχὴ τῶν κοιμημένων [ἐγίνετο.]

21 Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν.

22 Ὡςπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.

23 Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστὸς, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

24 Εἴτα^a τὸ τίλος, ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ πατρί· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν.

25 Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν,

ἄχρις^b οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26 Ἑσχατὸς ἐχθρὸς καταργηταὶ ὁ θάνατος.

27 Πάντα γὰρ ὑπτάξῃν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ, ὅτι πάντα ὑποτίνακται, δηλοῦ^c, ὅτι ἑκτὸς τοῦ ὑποτάξιαιτος αὐτῷ τὰ πάντα.

28 Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι.

29 Ἐπὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζέμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ ὅλας νεκροὶ οὐκ ἐγίγρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν;

30 Τί καὶ ἡμῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ἄραν;

31 Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκον, καὶ τὴν ὑμετέραν καυχῆσιν, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

32 Εἰ κατὰ ἀνθρώπων ἰσχυρομάχησα ἐν Ἐφίρῳ, τί μοι τὸ ἔφελος, εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγίγρονται; Φάγωμαι καὶ πίωμαι· αὐρεὶν γὰρ ἀποθνήσκωμι.

33 Μὴ πλανᾶσθι. Φθείρουσιν ἡθι χρῆσθ' ὁμιλίαις κακαῖς.

34 Ἐκνήψασι δικαίως, καὶ μὴ ἀμαρτάνειν· ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσιν. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν λέγω.

35 Ἄλλ' ἐρεῖ τις· Πᾶς ἡγίγρονται οἱ νεκροί; ποῖον δὲ σώματι ἔρχονται;

36 Ἀφρον, οὗ ὁ σπείρεις, οὗ ζωοποιῖται, ἵαν μὲ ἀποθήκη.

^a sc. ἱλιούσεται. ^b sc. τοῦ χρίνου.

^c sc. ἔστιν. ^d sc. ἡ

37 Καὶ ὁ σπῖρῖς, οὐ τὸ σῶμα
τὸ γινησόμενον σπῖρῖς, ἀλλὰ γυμ-
νὸν κέκκον, ἢ τύχει, σίτου, ἢ τινος
τῶν λοιπῶν.

38 Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι
σῶμα καθὼς ἠθέλησι, καὶ ἐκάστω
τῶν σπειρόμενων τὸ ἴδιον σῶμα.

39 Οὐ πάντες σὰρξ ἢ αὐτὴ σὰρξ·
ἀλλὰ ἄλλη μὲν [σὰρξ] ἀνθρώ-
πων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη
οἱ ἰχθύων, ἄλλη δὲ κτηνῶν.

40 Καὶ σώματα ἰπποεράνια, καὶ
σώματα ἐπίγεια· ἀλλ' ἑτέρα μὲν
ἢ τῶν ἰπποεράνιων δοξα, ἑτέρα δὲ
ἢ τῶν ἐπίγειων.

41 Ἄλλη δοξα ἡλίου, καὶ ἄλλη
δοξα σελήνης, καὶ ἄλλη δοξα ἁ-
στίερων· ἄστη γὰρ ἁστέρες διαφέ-
ρῃ ἐν δοξῇ.

42 Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν
νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγί-
νεται ἐν ἀφθαρσίᾳ·

43 Σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγί-
νεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθε-
νείᾳ, ἐγίγνεται ἐν δυνάμει·

44 Σπείρεται σῶμα ψυχικόν,
ἐγίγνεται σῶμα πνευματικόν· ἔστι
σῶμα ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα
πνευματικόν.

45 Οὕτω καὶ γίγνεται· Ἐ-
γίνετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδάμ
ἐν ψυχῇ ζῶσαν· ὁ ἑσχάτος Ἀδάμ
ἐν πνεύμα ζῶσποιοῦν.

46 Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευ-
ματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπι-
τα τὸ πνευματικόν.

47 Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς,
κός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύ-
ριος αἰθέρος.

48 Οἷος ὁ χοῖκός, τοιοῦτος
οἱ χοῖκοί· καὶ οἷος ὁ ἵππουρος
τοιοῦτος καὶ οἱ ἵππουρα.

49 Καὶ καθὼς ἐφορήσαμεν
εἰκόνα τοῦ χοῖκου, φορήσαμεν
τὴν εἰκόνα τοῦ ἵππουρα.

50 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί,
τι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θανάτου
κληρονομήσας οὐ δύναται, καὶ
φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομήσει.

51 Ἴδού, μυστήριον ἡμῶν λόγος·
Πάντες μὲν οὐ καὶ κληρονομήσαμεν,
τις δὲ ἀλλαγησόμεθα·

52 Ἐν^a ἀτόμῳ, ἐν ᾧ ἡ
βαλμυλ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι
(σαλπῖσι^b γὰρ.) καὶ ὁ νεκρὸς
ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ὁ
ἀλλαγησόμεθα.

53 Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν
ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ
τὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανάτην.

54 Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν
ἐνδύσεται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ
τὸν τοῦτο ἐνδύσεται ἀθανάτην,
τότε γινήσεται ὁ λόγος ὁ γη-
μίνος· Κατεπόθη ὁ θάνατος ἐν
κός.

55 Ποῦ σου, θάνατε, τὸ ἐν-
τρον; Ποῦ σου, ἄδη, τὸ νῆμα;

56 Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου
ἡ ἁμαρτία· ἡ δὲ δύναμις τοῦ
μαρτίαις, ὁ νόμος.

57 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῇ
δότι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

58 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγα-
πητοί, ἰδράδιοι γίνεσθε, ἀντι-
ληφθῆναι, περισσεύοντες ἐν τῇ ἐλπίδι
τοῦ Κυρίου πάντοτε, ἰδοὺ,

^a sc. χροῖον.

^b sc. ἡ σάλπιγγις.

ὁ κόπος ἡμῶν οὐκ ἔστι κενός ὡς
Κυρίου.

Κεφ. ιϛ'. XVI.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς
ἁγίους, ὥσπερ δόξαζε τῆς ἐκ-
κλησίας τῆς Γαλατίας, αὐτὴ καὶ
ἡμῶς ποιήσεται.

2 Κατὰ μίαν^α ἐκδοσάντων ἐκ-
στος ἡμῶν παρ' ἐκαστοῦ τάξις, ὥ-
σπερ ὅτι εἰ, τι εἰς ἐκδοσάντων ἡμῶν
ἐστιν ἔλθω, τότε λογίαι γίνου-
νται.

3 Ὅταν δὲ παρορίσθαι, εἰς
ἐλθὼν δεικνύσῃ δι' ἐπιστολῶν, το-
τούς πρὸς ἐκαστοῦ τῶ χρέος
ἡμῶν εἰς ἱεροσολίμην.

4 Ἐὰν δὲ ἡ εἰς τὸν αὐτὸν
παρορίσθαι, οὐκ ἡμῶν παρορίσθαι.

5 Ἐλθόντων δὲ πρὸς ἡμῶν ὁ-
νται Μακεδόνιαι δάξοντες. (Μακε-
δονίαι γὰρ δάξοντες)

6 Πρὸς ἡμῶν δὲ τυχὼν παρο-
ρίσθαι, ἡ καὶ παρορίσθαι, ἡμῶν
μὴ προπρόσθαι εἰς ἐκαστοῦ
ποιήσαι.

7 Οὐ δὲ εἰς γὰρ ἡμῶν εἰς
παρορίσθαι ἡμῶν ἐλπίς δὲ χρέος
τινὲς ἐκαστοῦ πρὸς ἡμῶν, ἡμῶν
ὁ Κύριος ἐπιτρέψαι.

8 Ἐκαστοῦ δὲ ὁ ἑλπίς εἰς
τῆς^β ποταμοῦ.

9 Θύει γὰρ μὴ εἰσέλθαι μὴ
γάλα καὶ ὕδωρ, καὶ ἀντιπρόσθαι
πολλοί.

10 Ἐὰν δὲ ἔλθω Τιμόθεος, βί-
πτει ἡμῶν ἀφίξαι γίνου πρὸς ὁ-
μῶν τὸ γὰρ ἔγωγε Κορίνθους ἐλπί-
σεται ὡς καὶ ἐγώ.

11 Μὴ τὰς αὐτὰς αὐτὰς ἐλπί-
σεται ἐκαστοῦ εἰς ἐκαστοῦ ὡς
ἐλπίς ἡμῶν τὰς αὐτὰς ἐλπί-
σεται αὐτὰς τὰς αὐτὰς.

12 Ἐλπίς δὲ ἐλπίς τὰς αὐτὰς
ἐλπίς, τὰς αὐτὰς ἐλπίς ἐκαστοῦ
ἐλπίς ἡμῶν τὰς αὐτὰς ἐλπίς τὰς
αὐτὰς καὶ ἐλπίς καὶ ὁ ἑλπίς
καὶ, ἡμῶν τὰς αὐτὰς ἐλπίς εἰ-
ς ἐλπίς.

13 Ἐλπίς δὲ ἐλπίς τὰς αὐτὰς
ἐλπίς, ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς

14 Πρὸς ἡμῶν ὁ ἐλπίς γὰρ
ἐλπίς.

15 Ἐλπίς δὲ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς

16 Ἐλπίς καὶ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
τὰς αὐτὰς ἐλπίς καὶ ἐλπίς τὰς
αὐτὰς ἐλπίς καὶ ἐλπίς.

17 Ἐλπίς δὲ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς καὶ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς

18 Ἐλπίς δὲ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς καὶ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς

19 Ἐλπίς δὲ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς

20 Ἐλπίς δὲ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς

21 Ἐλπίς δὲ ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς ἐλπίς
ἐλπίς ἐλπίς τὰς αὐτὰς ἐλπίς

^α καὶ ἐλπίς

^β καὶ ἐλπίς

^γ καὶ ἐλπίς

22 Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον
Ἰησοῦν Χριστὸν, ἦτω ἀνάθεμα, μα-
ραν ἀθά.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

24 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάν-

των ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰη-
σῷ.

Πρὸς Κορινθίους πρῶ-
τὴ ἀπὸ Φιλιππῶν διὰ
καὶ Φουρτουνάτου,
χαϊκοῦ, καὶ Τιμαῖ

ΠΑΥΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ΚΟΡΙΝΘ

Ἐπιστολὴ δεύτέρα.

Κεφ. α'. ι.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ
Χριστοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ
Τιμόθιος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ
τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν
τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὔσιν ἐν ἔλῃ
τῇ Ἀχαΐᾳ·

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ
πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν, καὶ Θεὸς
πάσης παρακλήσεως·

4 Ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πᾶ-
σῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασ-
θαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ
θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως, ἧς
παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ·

5 Ὅτι καθὼς περισσύνει τὰ πα-
θήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕ-
τω διὰ Χριστοῦ περισσύνει καὶ ἡ
παρακλήσις ἡμῶν.

6 Εἴτε δι' θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς
παρακλήσεως, καὶ σωτηρίας,

τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπὸ
αὐτῶν παθημάτων, ὡς
πάσχομεν· εἴτε παρακα-
λεῖται ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλ-
ωτηρίας· καὶ ἡ ἐλπίς
βαία ὑπὲρ ὑμῶν·

7 Εἰδότες, ὅτι ὥσπερ
ἐστι τῶν παθημάτων, οὕ-
τως καὶ παρακλήσεως.

8 Οὐ γὰρ θέλομεν
νοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς
ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν
πίστεως, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν
μὲν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε
θῆναι ἡμεῖς καὶ τοῦ ζῆν·

9 Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν
ἀπόκριμα τοῦ θανάτου
μὲν, ἵνα μὴ πεποιθότες
ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ
ροῦντι τοὺς νικρούς·

10 Ὅς ἐκ τηλικούτου
ἐρρύσματο ἡμᾶς, καὶ οὐκ
ἠλπίκαμεν, ὅτι καὶ ἐπὶ

11 Συνυπουργοῦντων
ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δέήσει, ἵνα
λὼν περὶ αὐτῶν τῶν ὑμῶν

ρισμα διὰ πολλῶν ^a εὐχαριστηθῆ
ὑπὲρ ἡμῶν.

12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὐ-
τῇ ἵστι, τὸ μακρύτερον τῆς συνιδή-
σιως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότῳ καὶ ἐλ-
λίκρινιά Θεοῦ, (οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκί,
ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ) ἀνι-
στρέφεται ἐν τῷ κόσμῳ, περισσο-
τέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς.

13 Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν
ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγκάζονται, ἢ
καὶ ἐπιγινώσκονται ἐλπίζω δὲ, ὅτι
καὶ ἕως τέλους ἐπιγινώσκει:

14 Καθὼς καὶ ἐπύκνωται ἡμᾶς
ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν
ἴσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ^b ἡμῶν,
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

15 Καὶ ταύτῃ τῇ πιστοίᾳ ἐ-
ξουλομένη πρὸς ὑμᾶς ἐλθὼν πρό-
τιρον, ἵνα δευτέρῳ χάρις ἔχηται.

16 Καὶ δι' ὑμῶν διελθὼν εἰς
Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μα-
κεδονίας ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ'
ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰου-
δαίαν.

17 Τοῦτο οὖν βουλευόμενος, μή-
τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ
ἃ βουλευόμεναι, κατὰ σάρκα βου-
λεύομαι, ἵνα ἢ παρ' ὑμῶν τὸ καὶ
ναὶ, καὶ τὸ οὐ οὐ;

18 Πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὅτι ὁ λό-
γος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο
ναὶ καὶ οὐ.

19 Ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ υἱὸς Ἰη-
σοῦς Χριστὸς, ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν
κηρυχθείς, (δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ
καὶ Τιμοθέου,) οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ
οὐ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονε,

20 (Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι

Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ καὶ, καὶ ἐν αὐτῷ
τὸ οὐκ) τῷ Θεῷ πρὸς δεξιὰς δι'
ἡμῶν.

21 Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς τὸν ἐ-
μὴν υἱὸν Χριστὸν, καὶ χρίσας ἡμᾶς
Θεός.

22 Ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡ-
μᾶς, καὶ δοὺς τὴν ἀρροῦσιναι τῇ
Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν

23 Ἐγὼ δὲ μέγιστα τῷ Θεῷ
ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τῷ ἡμῶν ψυχῇ
ὅτι φιδόμενος ἡμῶν, οὐκίτι ἤλλα-
εἰς Κόρινθον.

24 Οὐχ ὅτι κοριεύομαι ὑμᾶς
τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργῶ ἵσμεν
τῆς χαρᾶς ὑμῶν τῇ γὰρ πίστις
ἰστέκεται.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΕΚΡΙΝΑ δι' ἡμῶν τούτων, ὅτι
μὴ πάλιν ἐλθὼν ἐν λόπῃ πρὸς ὑ-
μᾶς.

2 Εἰ γὰρ ἐγὼ λοπῶ ὑμᾶς, κα-
τὰ τὴν ἐστίαν ὁ εὐφραίνει με, εἰ μὴ
λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ;

3 Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τούτο αἰ-
τῶ, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπησιν ἔχω, ἀλλ'
ὅτι ἴδω με χαίρειν πιστοίως ἐν
πάντας ὑμᾶς, ὅτι ὁ ἡμῶν χάρις
πάντων ὑμῶν ἵστω.

4 Ἐκε γὰρ πολλὰς θλίψεις
καὶ συνεχρῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν
διὰ πολλῶν θαυμάτων, οὐχ ἵνα
λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὰ ἀγάπων ἵνα
γινώτε, ἣν ἔχω περισσοτέρως ἐν
ὑμῖν.

5 Εἰ δὲ τις λελύπηται, οὐκ ἐν
λελύπηται, ἀλλ' ἀπὸ μέρους, ἵνα
μὴ ἰπιδωρῶ πάντας ὑμᾶς.

^a sc. διδόντων.

^b sc. ἵστω καύχημα.

^c sc. ἵστω.

6 Ἰκανὸν ^a τῷ τοιοῦτῳ ἡ ἐπι-
τιμία αὐτῇ ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων·

7 Ὅστι τούτωντις ^b μᾶλλον
ὑμᾶς χαρίζασθαι, καὶ παρακαλέ-
σαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ
καταποθῇ ὁ τοιοῦτος.

8 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶ-
σαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην.

9 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα,
ἵνα γινῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς
πάντα ὑπήκουσθε.

10 Ὡ δὲ τι χαρίζισθε, καὶ
ἐγὼ· καὶ γὰρ ἐγὼ εἰ τι κεχαρίσ-
μαι, ὃ κεχαρίσμαι, δι' ὑμᾶς, ἐν
προσώπῳ Χριστοῦ,

11 ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ
τοῦ Σατανᾶ· Οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ
νύγματα ἀγνοοῦμεν.

12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα
εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ
θύρας μοι ἀνεργάμηνεν ἐν Κυρίῳ,

13 Οὐκ ἔσχηκα ἄνισιν τῷ πνύ-
ματί μου, τῷ μὴ εὐρεῖν Τίτον τὸν
ἀδελφόν μου· Ἀλλὰ ἀποταξά-
μενος αὐτοῖς, ἐξῆλθον εἰς Μακεδό-
ναιαν.

14 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις, τῷ πάν-
τοτι θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χρισ-
τῷ, καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως
αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντί
τόπῳ.

15 Ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἴσμεν
τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν
τοῖς ἀπολλυμένοις·

16 Ὡς μὲν, ὁσμὴ θανάτου εἰς
θάνατον οἷς δι', ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν·
καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός;

17 Οὐ γὰρ ἴσμεν, ὥς οἱ πολ-
λοι, καπηλευοντες τὸν λόγον τοῦ

Θεοῦ, ἀλλ' ὥς ἐξ εὐλογίας
ὥς ἐκ Θεοῦ, κατηνάσκειν τὸ
ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

Κεφ. γ'. ιιι.

ΑΡΧΟΜΕΘΑ πάλιν
συνιστάνειν· εἰ μὴ χρεῖ-
ται, συστατικῶν ἐπιστολῶν
ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστα-
ται.

2 Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ἐν
ἐγγεγραμμένῃ ἐν ταῖς καρ-
δίαις, γνωστοποιεῖται καὶ ἀν-
τιγραφὴν ὑπὸ πάντων ἀδελφῶν.

3 Φανερούμενοι, ὅτι ἡ
ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακομίζε-
ται ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη αὐτῇ
ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ᾧ
ἐν πλαξὶ λιθίνῃς, ἀλλὰ ἐν
καρδίαις σαρκίαις.

4 Πεποίθῃσι δὲ τοιαῦτα
διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὴν

5 Οὐχ ὅτι ἱκανοὶ ἴσμεν
ἑαυτῶν, λογισασθῆαι τι, ὥς
πάντων, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν
Θεοῦ.

6 Ὅς καὶ ἱκάνωσι ἡμᾶς
πόνους καινῆς διαθήκης, οὐ
γράμματος, ἀλλὰ Πνεύματος·
γράμμα αποκτείνει, τὸ δὲ
ζωοποιεῖ.

7 Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ
θεοῦ ἐν γράμματι, ἵπταται
ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ,
δύνασθαι ἀντίσσει τοὺς ἐν
ἐσθλῇ εἰς τὸ πρόσσωπον Μὴ
τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐ-
τοῦ καταργουμένην·

8 Πῶς οὐχὶ μᾶλλον ὁ
θεὸς Πνεύματος ἔσται ἐν δὲ

^a sc. χρῆμα.

^b sc. διῷ.

^c sc. χρέματι.

Εἰ γὰρ ἡ δικαιοσύνη τῆς κα-
ρίας, δόξα, πολλῶ μᾶλλον
τοῦτο ἡ δικαιοσύνη τῆς δικαιο-
σύνης.

Καὶ γὰρ οὐδὲ διδύξασ-
τὸ διδοξασμένοι, ἐν τούτῳ τῷ
ἔνικαι τῆς ὑπερεκκαλούσης δό-
ξης.

Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον,
δόξης· πολλῶ μᾶλλον τὸ μέ-
ν δόξης.

Ἐχοντες οὖν τοιαύτην ἑλ-
πομένην παθήσασθαι χρώμεθα·
Καὶ οὐ καθάπερ Μωσῆς
κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀντίσκειν τοὺς
Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ κατα-
ργήσαντος.

Ἄλλ' ἰσχυράθη τὰ νοήματα
αὐτοῦ ἕως τῆς σήμερον [ἡμέ-
ρῃ] αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ
ὥσκει τῆς παλαιᾶς διαθήκης
μὴ ἀνακαλυπτόμενοι, ὅ, τι
ἐστὶν καταργεῖται.

Ἄλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα
ἐκκαλύπτεται Μωσῆς, κάλυμμα
ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν κείται.

Ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ ὁ
Κύριος, περιαιρεῖται τὸ κά-
λυμμα.

Ὁ δὲ Κύριος τὸ Πνεῦμά
αὐτοῦ δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου,
λευθερία.

Ἡμεῖς δὲ πάντες, ἀνακί-
νήμενοι προσώπων τὴν δόξαν
οὐ καταπαύομενοι, ὅ, τὴν αὐ-
τῶν μεταμορφούμεθα ἀπὸ δό-
ξης δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυ-
ρίου.

Κεφ. δ'. IV.

ΔΙΑ τούτο ἔχοντες τὴν δικαιο-
σύνην ταύτην, καθὼς ἡμεῖς, οὐκ
ἐκκαλοῦμεν.

2 Ἄλλ' ἀπειπάμεθα τὰ κρυπ-
τὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατεῖν
τις ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δουλοῦντες
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φε-
νέσκει τῆς ἀληθείας συνιστάντες
ἑαυτοὺς πρὸς πάντας συνιδήσει ἀν-
θρώπων, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

3 Εἰ δὲ καὶ ἐστὶ κεκαλυμμένοι
τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολ-
υμένοις ἐστὶ κεκαλυμμένοι.

4 Ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος
τούτου ἐκάλυψε τὰ νοήματα τῶν
ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ εὐαγγέλιον
[αὐ-
τοῖς] τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγε-
λίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐσ-
τιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ.

5 Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κερύσσομεν,
ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον ἑαυ-
τοὺς δὲ, δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν.

6 Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰκὼν ἐκ σκῆ-
τους φῶς λάμψαι, ὅς ἐλαμψεν ἐν
ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισ-
μὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ
Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Ἐχομεν δὲ τὸν θρασυρὸν τοῦ-
τον ἐν ὀφθαλμοῖς σκεύειν, ἵνα ἡ
ὑπερεκκαλύπτει τῆς δυναμείας ἢ τοῦ Θεοῦ,
καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν.

8 Ἐν παντὶ ὁ ἐκκαλύπτεται, ἀλλ'
οὐ στυγερῶς ἀποκαλύπτεται, ἀλλ'
οὐκ ἐκκαλύπτεται.

9 Διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγ-
καταλιπόμενοι καταδουλοῦμενοι,
ἀλλ' οὐκ ἀπολλόμενοι.

10 Πάντοτε τὴν ἐκκαλύπτει τοῦ

^a sc. ἑαυτὴν ἢ καρδίαν.

^b sc. οὐκ.

^c sc. τύπος.

[Κυρίου] Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντις, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ.

11 Αἱ γὰρ ἡμῖς οἱ ζῶντες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν.

12 Ὅστι οὐ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἢ δὲ ζωὴ ἐν ἡμῖν.

13 Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον· Ἐπίστευσα, διὸ ἠλάλησα· καὶ ἡμῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν.

14 Εἰδότες, ὅτι ὁ ἠγάρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἠγαγῆ, καὶ παραστήσι σὺν ἡμῖν.

15 Τὰ γὰρ πάντα^α δι' ἡμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πληνώσασθαι, διὰ τῶν πλουσίων, τὴν εὐχαριστίαν περισσὴν εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

16 Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν^α ἀλλ' εἰ καὶ ὁ^β ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἑσθὴν ἀνακαινοῦνται ἡμέραι καὶ ἡμέραι.

17 Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν, καὶ ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν, αἰώνιον βάρους δόξης καταργεῖται ἡμῖν.

18 Μὴ σκοποῦνται ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα, πρόσκαιρα· τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα, αἰώνια.

Κιφ. ε. v.

ΔΑΜΕΝ γὰρ, ὅτι, ἰδὼν ἡ ἐπί-
μνη οἰκία τοῦ σκάνους κα-
ἐμποδομένη ἐκ Θεοῦ ἔχομεν,

οἰκίαν ἀχειροποίητο, καὶ τοῖς οὐρανοῖς.

2 Καὶ γὰρ ἐν τούτοις μιν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν φανεροῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιπ-
νοὶ εὐρεθόμενα.

3 Εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι νοὶ εὐρεθόμενα.

4 Καὶ γὰρ οἱ ὅτις ἐν νι σπινάζομεν βαροῦμεν οὐ δόλομεν ἐκδύσασθαι, ἀδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ ὑπὸ τῆς ζωῆς.

5 Ὁ δὲ κατεργασάμενος εἰς αὐτὸ τοῦτο, Θεός· ὁ ἡμῖν τὸν ἀβραάωνα τοῦ Πα-

6 Θαρρόυντες οὖν πάντες εἰδότες, ὅτι ἐνδουοῦντες ὡς μακαί, ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ

7 (Διὰ πίστεως γὰρ τοῦμαι, οὐ διὰ ἔργου.)

8 Θαρρόομεν δὲ, καὶ μὴ μᾶλλον, ἐκδημῆσαι ἐκ ματος, καὶ ἐκδημῆσαι τὸν Κύριον.

9 Διὸ καὶ φιλοτιμούμεν τι ἐκδημοῦντες, εἴτε ἐκδημῶνται αὐτῷ εἶναι.

10 Τοὺς γὰρ πάντας ἡμερωθῆναι δι' ἡμεροῦνται τοῦ τοῦ Χριστοῦ, ἵνα καὶ ἑκάστος τὰ διὰ τοῦ σώματος ἀἴτραξιν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε

11 Εἰδότες οὖν τὸν Θεὸν Κυρίου, ἀνθρώπου πύδαμ δὲ πιφανερῶμεθα· ἐλπίζω ἐν ταῖς συνιδήσεσιν ἡμῶν εἶσθαι.

12 Οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὶ ιστάνομεν ἡμῖν, ἀλλὰ αἱ

^α sc. πράγματα ἴσθαι.

^β sc. ἴσθαι.

ἡμῶν καυχήματος ὑπὲρ ἧς ἔχετε πρὸς τοὺς ἐν προσευχαζομένους, καὶ οὐ καρ-

Εἴτε γὰρ ἔξιστομεν, ^α ὁ Θεὸς προνοῶμεν, ^β ἡμῶν.

Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ ἡμᾶς

Κρίναντας τοῦτο, ἔτι ἢ ἕως ἂν ᾤσινται ἀπέθαναι, ἅρα οἱ πάντες ἔθανον^α καὶ ὑπὲρ πάντων ἡ, ἵνα οἱ ζῶντες μετέτι ἱκανοῖν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ὄντι καὶ ἑγερθέντι.

Ὡστε ἡμῖς ἀπὸ τοῦ^β οὖν εὐλοῖται κατὰ σάρκα^γ· ἢ δὲ καὶ μὴ κατὰ σάρκα Χριστὸν, ὃν οὐκ ἔτι γινώσκουμεν.

Ὡστε ἢ τις ἐν Χριστῷ, ^δ καινίς^ε τὰ ἀρχαῖα παρεῆλθεν, ἔργον καινὰ τὰ πάντα.

Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ, καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ τοῦ Χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῶν διακονίαν τῆς καταλλα-

^α Ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ καταλλάσσειν ἑαυτῷ, μὴ ὀνειδίζων αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν^β καὶ ὀνειδίζων ἐν ἡμῶν γον τῆς καταλλαγῆς.

^γ Ὡς τοῦ Θεοῦ οὖν προϊδόντος τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος ἡμᾶς, διεμεθεῖς ὑπὲρ Χριστοῦ, ἀλλάγητε τῷ Θεῷ.

Τὰς γὰρ μὴ γινόντας ἁμαρτίας ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησα ἡμῖς γινώμεθα δικαιοδοῦν ἐν αὐτῷ.

Κεφ. ε'. vi.

ΣΤΗΝΕΡΓΟΥΝΤΕΣ δι καὶ^α παρακαλοῦμεν, μὴ ὥς καὶ ἐν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ διέσταται ἡμᾶς.

² Δίχη γὰρ^β Καρὸν δικτῆρ^γ ἐπὶ κούρᾳ σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβλήθησά σοι ἰδοὺ, οὗν καιρὸς ἐνπερίστατος, ἰδοὺ, οὗν ἡμέρα σωτηρίας.

³ Μηδμίαν ἐν μαδίῃ διδόντες προσκοπᾶν, ἵνα μὴ μωραῖ^δ ὁ διακονῶν.

⁴ Ἄλλ' ἐν παντὶ^ε συνεπαύοντες ἑαυτοὺς ὡς Θεῷ διάκονοι^ς ἐν ὑποταγῇ πολλῇ, ἐν φόβῳ κυρίου, ἐν ἀνυπακοῇ, ἐν στυγερταῖς.

⁵ Ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείοις.

⁶ Ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν ὑποταγῇ κυρίου, ἐν ἀγάπῃ ἀνταπερίτη^ς.

⁷ Ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὅλων τῆς δικαιοσύνης τῶν διζῶν καὶ ἀρετιζῶν.

⁸ Διὰ δοξῆς καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ ἐνφροσύνης^α ὡς πλάτοι, καὶ ἀληθείας.

⁹ Ὡς ἀγρυπνοῦμεν, καὶ ἐν γυναικασίαις^β ὡς ἀπειθήσαντες, καὶ ἰδοὺ ζῶμεν^γ ὡς παιδισκοί, καὶ μὴ ἀπατατούμενοι.

¹⁰ Ὡς λυπούμενοι, αἰεὶ δὲ χαίροντες^δ ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες^ε ὡς μαδί^ς ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες.

¹¹ Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνάγει πρὸς ἡμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτνται.

¹² Οὐ στυγερταῖς ἐν ἡμῶν

19· Ἐν παντί συνιστάσθε ἑαυτοὺς ἀγνοῦς ὡς ἐν τῷ πρῶτῳ.

19 Ἄρα εἰ καὶ ἔγνωκα ὑμῖν, καὶ ἵκεν τοῦ ἀδικήσατε, αὐδὴν καὶ τοῦ ἀδικήσαντος· ἀλλ' ἵκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν μὴν τῇ ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὗτοι τοῦ Θεοῦ.

13 Διὰ τοῦτο παρακλήσθε ἐν τῇ παρακλήσει ὑμῶν· περισσεύει δὲ μάλλον ἐκείνη ἐπὶ τῇ ἀρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναγκάσκειται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν·

14 Ὅτι εἰ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν καύχημαι, οὐ κατησχύνθη· ἀλλ' ἐ πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ κορυφαία ὑμῶν ἐπὶ Τίτου, ἀλήθεια ἐγενήθη·

15 Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ εὐσυνείδητος ἔστι ὑμᾶς ὡς ἡμεῖς, ἀναμετρουμένου τὴν πάντων ὑμῶν πακοῦ· ὡς μετὰ Φίβου καὶ Τρέου ἰδέσασθαι αὐτὸν.

16 Χαίρει [οὗν], ὅτι ἐν παντί ἀρέσκει ἐν ὑμῖν.

Κεφ. γ'. viii.

ΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας·

2 Ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περιστοία τῆς χαρᾶς αὐτῶν, καὶ ἡ κατὰ βάθος πτωχεία αὐτῶν ἐκρίσινουσιν εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἀπλότητος αὐτῶν·

3 Ὅτι κατὰ δύναμιν (μεγαλύνει) καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι·

4 Μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δόξαντες ὑμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν

καριστίαν τῆς δικαιοσύνης τῆς ὡς τὸν ἀγνοῦς [δέξασθαι ὑμᾶς.]

5 Καὶ οὐ καθὼς ἐλπίσαμεν· ἀλλ' αὐτοὺς ἰδοὺς πρώτου τῇ Κορίνθ, καὶ ἡμεῖς, διὰ διδασκαλίας Θεοῦ·

6 Εἰς τὴν παρακλήσει ἡμῶν Τίτου, ἵνα καθὼς προεβόλατε, οὕτω καὶ ἐπιτελοῖτε εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην·

7 Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντί περιστοίητε, πίστι, καὶ λόγος, καὶ γνώσις, καὶ πάς σπουδή, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπη, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περιστοίητε.

8 Οὐ κατ' ἐκταγὴν λόγῳ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐνέργειας σπουδῆς, καὶ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνώσει δικαιοσύνης.

9 Γινώσκете γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτάχιστοι, πλείους ὢν ἵνα ὑμῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσθε.

10 Καὶ γνώμετε ἐν ταύτῃ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, ὅτι οὐ μόνον τὸ πωθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ δίδωμι προεβόλατε ἀπὸ πίστεως.

11 Νοεῖ δὲ καὶ τὸ πωθεῖν ἐπιτελοῦν ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ δίδωμι, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελοῖν ἐκ τοῦ ἔχειν.

12 Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρέσβεται, καθὼς ἡμεῖς ἔχοντες, εὐπρόδεκτοι, οὐ καθὼς οὐκ ἔχοντες.

13 Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἴσθαι, ὑμῖν δὲ θλίψιν· ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῇ ἴδῃ καί τῃ ὑμῶν περιστοίᾳ εἰς τὸ ἐκείνῳ ὑπέρβου·

14 ἵνα καὶ τὸ δίδωμι πλεονέξῃ

συμμε γίνεσθαι εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὥπως γίνεσθαι ἰσότης.

15 Καθὼς γίνεσθαι. Ὁ τὸ πολὺ^α, οὐκ ἐπλεόνασε· καὶ ὁ τὸ ὀλίγον^α, οὐκ ἠλαττόνησε.

16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ δίδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου·

17 Ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν^β ἰδεῖσθαι σπουδαιότερος δι' ὑπάρχων, αὐθαίρετος ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς.

18 Συνεπέμφαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, οὗ ὁ ἵπαινος ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ διὰ πᾶσάν τῶν ἐκκλησιῶν·

19 Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν, σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ, τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δοξάν καὶ προθυμίαν ὑμῶν·

20 Στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μαρμήςσῃ ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν·

21 Προνοούμενοι καλὰ εὐ μένον ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων.

22 Συνεπέμφαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφόν ἡμῶν, ὃν ἰδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλαῖς σπουδαῖον ἄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον, πεποιηθῆσι πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς.

23 Εἶτι ὑπὲρ Τίτου^γ, κοινανὸς ἡμῶς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· αἱτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δοῦτε Χριστοῦ.

24 Τὴν οὖν ἐνδιξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχήσιως ὑπὲρ

ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἰδουσῶν, αἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

Κεφ. Σ'. ιχ.

ΠΕΡΙ μὲν γὰρ τῆς ἀποστολῆς εἰς τοὺς ἁγίους κληρικούς· ἵνα ἵσταται τὸ γράφειν ὑμῖν.

2 Οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχώμεθα, καὶ ἐκδοῦν, ὅτι Ἀχαΐα παρεκάλει ἀπὸ πέρουσι· καὶ ἡμεῖς ἡρέτισαμε τοὺς πλείους.

3 Ἐπέμψαμε δὲ τοὺς ἀδελφούς· ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τῇ ἐν ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τῷ ἵνα (καθὼς ἔλεγον) παρηγορημένοι ᾖτε·

4 Μὴ πως, ἰὼν ἔλθουσιν οἱ Μακεδόνας, καὶ εὐρασίαν ἡμῶν κατασκευάσους, καταισχύνοντες (ἵνα μὴ λίγαίμεθα αὐτοῖς) ὑποστᾶσαι ταύτην (τῆς καυχῆς).

5 Ἀναγκαῖον οὖν ἡμῶν παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐταρτίσωσιν τὴν προκατηργημένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταῦτα ἐκτελεῖν οὕτως ὡς εὐλογία, καὶ ὥστε πλεονεξίαν.

6 Τοῦτο δὲ, ὁ σπείρων ὁ μίσος, φειδομένως καὶ θεοφιλῶς ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίας, ἐπ' ἐλπίσιν καὶ θερίσιν.

7 Ἐκαστος καθὼς περιεργασθῇ τῇ καρδίᾳ· μὴ ἐκ λόγου ἀνέγκης· ἵνα γὰρ διπλοῦται πᾶς ὁ Θεός.

8 Δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς τὴν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς·

^α sc. σύλλογος.

^β sc. ἡμίτις.

^γ sc. ἐκτελεῖν τὴν εὐλογίαν.

τὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρ-
χοντες, περιστύλητι εἰς πᾶν
ἰσχυρόν·

Καθὼς γέγραπται· Ἐσκόρ-
ῃς τοῖς πίνουσιν ἡ δικαιο-
σύνη μὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα
ἐροῦντι, καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν
ἵσαι, καὶ πληθύναι τὸν σπό-
δον, καὶ αὐξήσαι τὰ γενή-
της δικαιοσύνης ὑμῶν·

Ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι
σαν ἀπλότῃ, ἥτις κατέρ-
κει δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ

Ὅτι ἡ διακονία τῆς λει-
ψης ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ
καμπηροῦσα τὰ ὑστερήματα
γίνω, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα
ἰσχυρῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ,
(διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς δια-
κονίας τοῦ δοξάζοντος τὸν Θεόν
ἐν ὑποταγῇ τῆς ἰσχυρίας ὑ-
μῶν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χρισ-
τοῦ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας
τοῦ καὶ εἰς πάντας.)

Καὶ αὐτῶν δέησι ὑπὲρ ὑ-
ποτασσόμενοι ὑμᾶς, διὰ τὴν
ἀλλοιούσαν χάριν τοῦ Θεοῦ
αὐτοῦ.

Χάρις διὰ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ
ἡγήτῃ αὐτοῦ διαρκῶς.

Κεφ. Ι. κ.

ΓΟΣ δὲ ἐγὼ Παῦλος παρα-
στήμι ὑμᾶς διὰ τῆς προέστητος καὶ
ἰσχυρίας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ
ἰσχυρίαν μὴν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν,
διὰ θαρσύνῃς εἰς ὑμᾶς.

2 Δέομαι δὲ, τὸ μὴ παρὰν θαρ-
σύνῃς τῇ πεποιθήσει, ἣ λογίζομαι
τολμήσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζο-
μένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περι-
πατοῦντας.

3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦ-
ντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα·

4 (τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρα-
τείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυ-
νατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθάρειν ὀχυ-
ρωμάτων·)

5 Λογιζομένους καθαρῶντες, καὶ
πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς
γνώσεως τοῦ Θεοῦ· καὶ αἰχμαλω-
τίζοντες πᾶν ἰσχυρὸν εἰς τὴν ὑπα-
κοὴν τοῦ Χριστοῦ·

6 Καὶ ἐν ἰσχυρίᾳ^α ἔχοντες ἐκ-
δικῆσαι πᾶσαν παρανομίαν, ὅταν
πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.

7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε;
Εἴ τις πίπτειν ἐκ τῷ Χριστοῦ ἴ-
ναι, τοῦτο λογίζεσθαι πάλιν ἀφ'
ἐκείνου, ὅτι καθὼς αὐτὸς^β Χριστοῦ,
αὐτὸν καὶ ἡμεῖς^γ [Χριστοῦ].

8 Ἐάν τις γὰρ καὶ περισσότη-
ρόν τι καυχώσασθαι περὶ τῆς ἰσχυ-
ρίας ἡμῶν, ἥς ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡ-
μῖν εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθ-
αίρειν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνοθήσομαι·

9 Ἴνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφο-
βῶν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν.

10 Ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, φη-
σὶ, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί· ἡ δὲ
παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενής,
καὶ ὁ λόγος ἐξουνημένος.

11 Τοῦτο λογίζεσθαι ὁ τοιοῦτος,
ὅτι οἱ ἐστὶν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστο-
λῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόν-
τες τῷ ἔργῳ.

^α sc. θυμῷ.

^β sc. ἰσχύι.

^γ sc. ἡμῶν.

12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐκτεῖναι ἢ συγκατεῖναι ἑαυτοὺς τισι τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες, καὶ συγκατεῖντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιστοῦσι.

13 Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμειντα καυχησόμεθα· ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος ἐν ἡμέρισιν ἡμῶν ὁ Θεὸς μέτρου, ἵφικίσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν.

14 Οὐ γὰρ ὥς μὴ ἵφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς, ὑπερεκτινόμενοι ἑαυτοὺς· ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ τοῦ Χριστοῦ·

15 Οὐκ εἰς τὰ ἄμειντα καυχώμενοι ἐν ἄλλοτερίοις κόποις, ἑλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐθαγομίνης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ἡμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περιστάειν·

16 Εἰς τὰ^a ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελισσασθαι· οὐκ ἐν ἄλλοτερίῳ κανόνι εἰς τὰ ἴτοιμα καυχῆσασθαι.

17 Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.

18 Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν, ἐκείνός ἐστι δοκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

Κιφ. ια'. xi.

ΟΦΕΛΟΝ ἡμῖς ἐστὶ μου μέγρον [τι] τῆς ἀφροσύνης^b. ἀλλὰ καὶ ἀνέχσθαι μου.

2 Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ· ἡμεροσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐν ἀνδρείᾳ, παρθένοι ἀγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ·

3 Φοβοῦμαι δὲ, μήπως, ὥς ὁ

ἄφρις Εὐσὺν ἐξηπάτησεν ὁ Θεὸς οὐρησάμενος αὐτοῦ, οὕτω φησὶ νοήματα ὑμῶν, ἀπὸ τῆς ἐπιστάσεως τῆς εἰς τὸν Χριστὸν.

4 Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐκτείνων τοὺς Ἰησοῦν κερύσσει ἐν εἰς ἡμᾶς, ὁ Πνεῦμα ἵσταται ἐν ὑμῖν· οὐκ ἐλαττεῖται, ἢ ὑπερεκτείνεται ὁ οὐκ ἐδίδαχθη, καὶ ἐκτείνεται^c.

5 Λογίζομαι γὰρ μὴ ἐκτείνωμαι τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστολῶν.

6 Εἰ δὲ καὶ ἰδιότης ἡμῶν ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει· ἀλλ' οὐ φανερωθέντες ἐν πᾶσι εἰς ὑμᾶς.

7 Ἡ ἀμαρτία ἐπὶ τῶν ταπεινῶν, ἵνα ὑμῶν ἴσθαι ὅτι θαυμάσιον τὸ τοῦ Θεοῦ ἔργον εὐαγγελισσάμενοι ὑμῶν.

8 Ἀλλὰς ἐκκλησίας ἐν ἡμῶν λαβὼν ὁψάντιον, πρὸς τὸν ἡμῶν κανόνα· καὶ παρὰ πρὸς ὑμᾶς ὑποτινηθεὶς, οὐ κατενέγκηται.

9 Τὸ γὰρ ὑπέρμετρον μὴ ἀνιπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐν ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν πᾶσι ὑμῶν ἡμεῖς τὸν ἐκτείνωμεν τῆς ἡμῶν.

10 Ἔστιν ἀλάθεια Χριστοῦ ἡμῶν, ὅτι ἡ καύχησις αὐτῶν ἐκτείνεται εἰς ἡμᾶς ἐν ταῖς κλήσεσιν Ἀχαΐας.

11 Διατί; ὅτι οὐκ ἀγνοοῦμεν; Ὁ Θεὸς οἶδεν.

12 Ὁ δὲ ποιῶν, καὶ ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν λόγων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν τῇ ἡμῶν, εὐρεθῶσι καθὼς καὶ.

13 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψαλμοὶ

^a sc. χωρὶς.

^b sc. ἵσταται.

^c sc. αὐτῶν.

ἐργάται δόλιοι, μετασχη-
νοὶ εἰς ἀποστόλους Χρισ-

καὶ οὐ θανατοῦν· αὐτοὺς
εταῖρος μετασχηματίζεται
λαὸν φάτος.

Ὁ μὲν οὖν, εἰ καὶ οἱ δια-
τοῦ μετασχηματίζονται ὡς
δικαιοσύνης· ὃν τὸ τέλος
τὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Ἰάλλιν λέγω, μή τις με δό-
λοι εἴπαι· εἰ δὲ μή γε, καὶ
να δεξασθὲ με, ἵνα μικρὸν
καυχῶμαι.

Ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ
ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν
ᾗ ὑποστάσι τῆς καυχῆ-

Ἐπὶ πολλοὶ καυχῶνται
ἐν σάρκι, καὶ γὰρ καυχῆ-

Ἰδίως γὰρ ἀνέχισθι τῶν
φρόνιμοι ὄντες.

ἀνέχισθι γὰρ, εἰ τις ὑμᾶς
λοῖ, εἰ τις κατισθῇ, εἰ τις
μ, εἰ τις ἐπαίρεται^α, εἰ τις
πρόσωπον δίδει.

Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς
ἐς ἡσθενήσαμεν ἐν ᾧ δ' ἂν
μᾶ, (ἐν ἀφροσύνῃ λέγω)
ἐργῶν.

Εὐρανοὶ εἰσι; καὶ γὰρ Ἰσ-
αῖ εἰσι; καὶ γὰρ σπέρμα
μ εἰσι; καὶ γὰρ

Διάκονοι Χριστοῦ εἰσι·
ἐν ᾧ λαλῶ ὑπὲρ^β ἡγῶ^β
ἐς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς
λόγους, ἐν φυλακαῖς πε-
ρας, ἐν θανάτοις πολλάκις.

^ε ὑμᾶς. ^β sc. αὐτοὺς ἡμεῖς.

24 Ὑπὸ Ἰουδαίων πιστάκις
τισσαράκοιτα παρὰ μίαν ἡμέραν.

25 Τρεῖς ἡμέρας ὁδοῖσθαι, ἀπὸ ἐλ-
θείσθαι, τρεῖς ἡμέρας, τοῦ ἡμέ-
ραν ἐν τῷ βυθῷ πιστεύειν.

26 Ὀδοιπορίας πολλάκις· κιν-
δύνους παταγῶν, κινδύνους ληστῶν,
κινδύνους ἐκ γένους ε, κινδύνους ἐκ
ἰθιῶν, κινδύνους ἐκ πύλων, κινδύνους
ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσσῃ,
κινδύνους ἐν ψευδαδύλοις.

27 Ἐν κόπῃ καὶ μόχθῳ, ἐν
ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῇ καὶ
διψῇ, ἐν ἡσθεσίαις πολλάκις, ἐν
ψύχει καὶ γυμνότητι.

28 Χωρὶς τῶν παρεκτός, ἢ ἐπι-
στυγασίς μου ἢ κατ' ἡμέραν, ἢ
μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν.

29 Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθε-
νῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ
ἐγὼ πυροῦμαι;

30 Εἰ καυχᾶσθαι δι', τὰ^δ τῆς
ἀσθενείας μου καυχῶμαι.

31 Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶδεν,
ὁ ὢν ἐνλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι
οὐ ψεύδομαι.

32 Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἰθαρχὴς
Ἀρίστα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν
Δαμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με
θίλον.

33 Καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαρ-
γάνῃ ἐκκατάσθην διὰ τοῦ τείχους,
καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Κεφ. ιβ'. xiv.

ΚΑΥΧΑΣΘΑΙ δὲ αὐτὸν συμφέρει
μοι· ἐλευσόμεναι γὰρ εἰς ὀπτασίαν
καὶ ἀποκαλύψις Κυρίου.

^ε sc. ἡμεῖς. ^δ sc. αὐτὰ πρὸς ἡμᾶς.

2 Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ, πρὸ ἑτῶν δικαιοσύνης, (εἴτε ἐν σῶματι, οὐκ οἶδα· εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν) ἀρπαγνύται τὸν τοιοῦτον ὡς τρίτου οὐρανοῦ.

3 Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐν σῶματι, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν)

4 Ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσι ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἔχον ἄνθρωποι λαλῆσαι.

5 Ὅτι ἐπὶ τοῦ τοιοῦτου καυχῆσομαι, ὑπὲρ δι' ἑαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι, ἢ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου.

6 Ἐὰν γὰρ θιλήσω καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γὰρ ἔχω· φθίβομαι δὲ, μή τις εἰς ἐμὴ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.

7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλυψάντων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἰδὼθι μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἀγγεῖλος σατάν, ἵνα με κολαφίσῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι.

8 Ὅτι ἐπὶ τούτου² τρεῖς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ.

9 Καὶ ἤρκετό μοι· Ἀρκῶ σοι ἡ χεὶρ μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. Ἡδιστα οὖν μάλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ὑποσκηνώσῃ ἐπ' ἐμὴ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.

10 Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὀρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν τιμωραῖς ὑπὲρ Χριστοῦ· ὁ γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός ἐμι.

11 Γίγνεται ἄφρων [νας·] ὅμοιός με ἡμεῖς γὰρ ὡφελον ὑφ' ἡμῶν· οὐδὲν γὰρ ὑπέρηκεν πρὸς λίαν ἀποστόλων, ἢ εἰμι.

12 Τὰ μὲν σημῖα στόλου κατεργάσθη ἐν ἡμῖν ὑπομονή, ἐν σημείοις καὶ δυνάμεσι.

13 Τί γὰρ ἔστιν, ὃ ἐπὶ τὰς λοιπὰς ἐκλήθη· ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατιδέμεν; Χαρίσασθί μοι τὴ ταύτην.

14 Ἰδοὺ, τρίτον τῶν ἔχων ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταναρῆσαι ὑμῶν· οὐ γὰρ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς· οὐ γὰρ τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι δεῖται, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις.

15 Ἐγὼ δὲ ἤδιστα καὶ ἐκδοκαπνηθῆσομαι ἐν ψυχῶν ὑμῶν· εἰ καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἥττον ἢ ὑμᾶς.

16 Ἔστω δὲ· ἐγὼ αἰρησα ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπάρχει οὐργος, δόλην ὑμᾶς ἔλαβον.

17 Μὴ τίνα ἂν ἀποκαταστήσω ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἵνα σα ὑμᾶς;

18 Παρεκάλεσα τὸν συνεισέτιλόν τὸν ἀδελφόν ἐπ' ἐλπίσιν ὑμᾶς· τίνα αὐτῷ πνεύματι περιπατεῖτε οὐ τοῖς αὐτοῖς ἵχνισι;

19 Πάλιν δεξιτῶ, ἀπολογούμεθα; κατιδέμεν Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

² sc. αἰτίου.

sc. πραγμάτων.

απητοί, ὑπὲρ τῆς ὑ-
ψις.

ἴμαι γὰρ, μὴ πως ἰλ-
υς δίλω εὔρω ὑμᾶς,
ἢ ὑμῖν εἶον οὐ δίλεται.
ζῆλοι, θυμοί, ἐριθίαι,
, ψιθυρισμοί, φυσιώ-
γασίαι·

γάλλιν ἐλθόντα με τα-
θείς μου πρὸς ὑμᾶς,
, πολλοὺς τῶν προη-
καὶ μὴ μετανοησάν-
ἀκαθαρσία, καὶ πορ-
τελγία ἢ ἔπραξαν.

10. ιγ'. XIII.

τοῦτο ἔρχομαι πρὸς
ἐσμάτος δύο μαρτύρων
ταῖς ἡμέραις πᾶν ῥήμα.
ῥῆκα καὶ προλεγω, ὡς
ἡντιον, καὶ ἅπαν ἡντι,
οἷς προημαρτημένοι καὶ
πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω
, οὐ φίσομαι·

δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν
τος Χριστοῦ, ὃς ἐς ὑ-
ψυνῆ, ἀλλὰ δυνατῇ ἐν

γὰρ εἰ ἰσταυρώθη ἐξ
ἑλλὰς ζῇ ἐκ δυνάμεως
αὐτῆς [καὶ] ἡμεῖς ἀσθη-
νύτω, ἀλλὰ ζησόμεθα
ἐκ δυνάμεως Θεοῦ ἐς

τοὺς πυράζει, εἰ ἰστί
ε, ἱενοὺς δοκιμάζει·
ἀσκητὶς ἱενοὺς, ὅτι Ἰη-

σοὺς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἰστιν; εἰ μὴ
τι ἀδοκιμαί ἰστι.

6 Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε, ὅτι
ἡμεῖς οὐκ ἰσμεν ἀδοκιμοί.

7 Εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν Θεὸν
μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακοὶ μηδὲν οὐχ,
ἵνα ἡμεῖς δοκιμοὶ φανώμεν, ἀλλ'
ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς
δὲ ὡς ἀδοκιμοὶ ὦμεν.

8 Οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ
τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀλη-
θείας.

9 Χαίρομεν γὰρ, ὅταν ἡμεῖς
ἀσθινώμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε
τοῦτο δὲ καὶ ἐυχόμεθα, τὴν ὑμῶν
κατάρτισιν.

10 Διὰ τοῦτο ταῦτα ἅπαν
γράφω, ἵνα παρὲν μὴ ἀποτόμως
χρησώμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν, ἣν
ἔδωκε μοι ὁ Κύριος ἐς ἐκδοκίμην,
καὶ οὐκ ἐς καθαίρεσιν.

11 Ὁ ποιῶν, ἀδελφοί, χαίρειτε,
καταρτίζεσθε, παρακαλιώσθε, τὸ
αὐτὸ φρονεῖτε, ἐξηνέετε· καὶ ὁ
Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ ἐξήνης ἔσται
μεθ' ὑμῶν.

12 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀ-
γίᾳ Φιλίᾳ καὶ ἀσπάζονται ὑμεῖς
οἱ ἅγιοι πάντες.

13 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ
Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου
Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.
[Ἀμήν.]

[Πρὸς Κορινθίους διυτίκα ἐγρά-
φη ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακε-
δονίας, διὰ Τίτου καὶ Λουκᾶ.]

sc. ποιῶμεν.

b sc. ἔτι.

sc. κατὰ τὸ.

Ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ
ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ
τος], ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ
τῆρας τοῦ νόμου, γενόμενος
ἡμῶν κατάρτι· γίνεσθαι
Ἐπικατάρτος πῶς ὁ κρι-
ς ἐπὶ ζύλου.

Ἰνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία
ῥαῆμ γίνηται ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Πνεύ-
ματος καθάρτι διὰ τῆς πίστεως.

Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον
ἡμῶς ἀνθρώπου κεκυρμένῃ
ἐν οὐσίς ἀθετεῖ ἡ ἐπιδιατά-

Τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρήθησαν
γενεαί, καὶ τῷ σπέρματι
οὐ λέγει^α. Καὶ τοῖς σπέρ-
ματι ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς
καὶ τῷ σπέρματι σου, ὡς
ἐστός.

Τοῦτο δὲ λέγω, διαθήκην
υπερμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς
ἐμὴν, ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ
ἑξήκοντα ἔτη γεγονώς νόμος οὐκ
ἔστιν ἐκ καταργῆσαι τὴν
ἐλπίαν.

Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρο-
νομία ἔτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ
ῥαῆμ δὲ ἐπαγγελίας κεχά-
ρις Θεός.

Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν παρα-
χάρις προστεθῇ, ἀχρεῖς^β οὐ
δὲ σπέρμα ἢ ἐπαγγέλλεται,
εἰς δι' ἀγγέλων, ἐν χειρὶ
ἐστίν.

Ὁ δὲ μεστὴς, εἰς οὐκ ἔσ-
τιν Θεός, εἰς ἐστίν.

21 Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν
ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; Μὴ γίνε-
ται· εἰ γὰρ ἰδοὺ νόμος ὁ δυνάμενος
ζωοποιῆσαι, ὅπως ἂν ἐκ νόμου ᾖ
ἡ δικαιοσύνη.

22 Ἀλλὰ συνκλείουσι ἡ γραφὴ
τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίας, ἵνα ἡ
ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

23 Πρὸ τοῦ δὲ ἰλθεῖν τὴν πίσ-
τιν, ὑπὸ νόμον ἰφρευρούμεθα, συγ-
κεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίσ-
τιν ἀποκαλυφθῆναι.

24 Ὡς οὖν ὁ νόμος παιδαγωγὸς
ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν, ἵνα ἐκ
πίστεως δικαιοθώμεν.

25 Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως,
οὐκ ἔτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἴσμεν.

26 Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστέ
διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

27 Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἰδο-
τίσθητε, Χριστὸν ἐκιδύσασθε.

28 Οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ, οὐδὲ Ἑλ-
λῃ· οὐκ ἐν δούλῳ, οὐδὲ ἐλευθέρῳ·
οὐκ ἐν ἄρσεν καὶ θήλῃ· πάντες
γὰρ ὑμεῖς εἰς ἐστέ ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ.

29 Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα
τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, καὶ
κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

Κεφ. δ'. ιν.

ΛΕΓΩ δὲ, ἰφ' ὅσον χρόνον ὁ κλη-
ρονόμος ἡπίος ἐστίν, οὐδὲν διαφέ-
ρει δούλου, κύριος πάντων ἂν.

2 Ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτροπὴν ἐστὶ
καὶ οἰκονόμους, ἄχρι τῆς^ο προδο-
μίας τοῦ πατρὸς.

3 Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτι ἤμεν

^α sc. ἡ γραφὴ.

^β sc. τοῦ χρόνου.

^ο sc. ἡμεῖς.

νήπιοι, ὑπὲρ τὰ στοιχίῃα τοῦ κόσμου ἦμεν διδασκαλμένοι.

4 Ὅτι δὲ ἦλθε τὸ πλῆρωμα τοῦ χρίστου, ἐξαπίστιται ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γινόμενοι ἐκ γυναικὸς, γινόμενοι ὑπὸ νόμον.

5 Ἰνα τοὺς ἂ ὑπὸ νόμον ἐξαγαγῇ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν.

6 Ὅτι δὲ ἴστε υἱοὶ, ἐξαπίστιται ὁ Θεός· τὸ Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κηρύζον, Ἀβὼα, ὁ πατήρ.

7 Ὅστι οὐκ ἔτι εἰ δοῦλος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.

8 Ἀλλὰ τότε μὲν, οὐκ εἰδότες Θεόν, ἰδουλεύσατε τοῖς μὴ φῖσιν αὐτοῖς θεοῖς.

9 Νῦν δὲ, γινόντες Θεόν, μάλα δὲ γνωσθέντες ὑπὲρ Θεοῦ, πῶς πιστεύετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχίῃα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεῖν θίλῃτε;

10 Ἡμέρας παρατηρεῖσθε; καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἡμερολογεῖσθε;

11 Φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως εἰκὴ κακοπίακα εἰς ὑμᾶς.

12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς ὑμεῖς· ἀδελφοί, δίδωμαι ὑμῶν οὐδὲν με ἐδικαίωται.

13 Οἴδατε δὲ, ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ἐπηγγελισμένη ὑμῖν τὸ πρότερον.

14 Καὶ τὸν πυρρασμένον μου, τὸν ἐν τῇ σαρκί μου, οὐκ ἐξουθενήσατε, οὐδὲ ἐξιπτύσατε, ἀλλ' ὡς ἔστιν Θεοῦ ἰδιόχουός με, ὡς ἐν Ἰησοῦ.

15 Τίς εὖν ἦν ὁ μαλακῶν ὑμῶν; μακρυῶν γὰρ ὑμῶν ἦν ὁ δυνατὸς, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐρύξαντες ἂν ἰδαίξατό με.

16 Ὅστι ἐχθροὺς ὑμῶν γῆρας ἀληθεύων ὑμῖν;

17 Ζηλοῦσιν ὑμᾶς εὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλιῖσαι ὑμᾶς διὰ τὸ ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦντι.

18 Καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι καλῶ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν παροῖναι με πρὸς ὑμᾶς.

19 Τεκνία μου, οὗς πάλο δίδω, ἄχρις οὗ μαρτυρῇ Ἰησοῦ ἐν ὑμῖν.

20 Ἦθελον δὲ παροῖναι ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὸ φῶς μου ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

21 Λίγιστό μοι, οἱ ὑπὲρ ὑμῶν θίλοντες εἶναι, τὸν νόμον τοῦ ἀντιτείνε;

22 Γέγραπται γὰρ, ἵνα ἐν βραβρῇ δύο υἱοὺς ἔσχην ἵνα ἐν τῇ παιδίσκῃ, καὶ ἵνα ἐκ τῆς τοῦ θύρας.

23 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς τοῦ δίσκου, κατὰ σάκεα γυμνός· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρου, διὰ τὴν ἱπαγγελίαν.

24 Ἀτινά ἐστιν ἀλληγορία αὐταὶ γὰρ εἰσιν [αἱ] δύο παιδίσκαι· μία μὲν ἀπὸ ἑσέως Σαὺλ ὁ δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν ἡ γὰρ.

25 Τὸ γὰρ Ἀγαπᾷ, Σαὺλ ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστηματικῶς τῇ νῦν Ἰερουσαλὴμ, δουλείαν δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.

26 Ἡ δὲ ἄλλη ἱερουσαλὴμ

^a sc. εἰται.

^b sc. τοῦ χρίστου.

ἔστιν, ὅστις ἐστὶ μῆτερ
ν] ἡμῶν.

ἔρχεται γὰρ Εὐφραί-
ῆρα ἡ οὐ γινώσκουσα ῥῆξιν
σου ἢ οὐκ αἰσθάνουσα ὅτι
τὰ τέκνα τῆς ἑξέμεως μάλ-
λ' ἢ ἰχθύοντες τὸν ἀνδρα.

Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, κατὰ
ἐπισημάνειν τέκνα ἡμεῶν.
ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ
σημειώσεως, ἔδωκε τὴν κατὰ
οὐκὸν καὶ τὴν.

ἀλλὰ τί λόγι ἢ γραφῇ;
τῇ παιδείᾳ καὶ τὸν οὖν
οὐ γὰρ μὴ κληρονομίῃ ὁ
παιδείας μετὰ τοῦ νόου
ἔμενε.

Δεσ, ἀδελφοί, οὐκ ἡμεῶν
καὶ τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἑξο-

Κεφ. ε. ν.

ἑλευθερίας οὖν ἡ Χριστὸς
ἑλευθερώσας, στήριξε, καὶ μὴ
ῥῳδὸν δουλείας ἐπέχρησε.
δὲ, ὡς Παῦλος λέγει ἡμῖν
παραστήσαντος, Χριστοῦ ἐ-
κείνου ἀφελήσας.

[αὐτοῦ καὶ δὲ πάλιν πᾶσι]
παραστήσαντος, ὅτι ἐφύ-
νηται ὅλοι τὸν νόμον ποιῶντων
ἀποκαταστήσαντες ἀπὸ τοῦ Χρισ-
τοῦ ἐν νόμῳ δικαιωσθέντες τῆς
ἐξουσίας.

Ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πί-
στιδος δικαιωσθέντες ἀποκα-
ταστήσαντες.

ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὗτοι
καὶ τι ἰσχύοντες, οὗτοι ἀντι-

δοῦναι, ἀλλὰ πάντες δι' ἀγάπης
ἐργαζομένης.

7 Ἐστέ καὶ καλῶς πρὸς ἡμᾶς
ἀντιδοῦναι τῇ ἀγάπῃ καὶ τῇ πίστει;

8 Ἡ πνευματικὴ οὐκ ἐστὶν κατὰ
κατὰ τῆς ἀγάπης.

9 Μακάρι ὁ ὅστις ὅλος τὸ φρόνημα
ζῇ.

10 Ἐγὼ τίς εἶμι καὶ ὅστις ἡμεῖς ἐν
Κερῶν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονέοντες
ὁ δὲ ταράσσοντες ἡμᾶς βασιλεύοντες τὸ
κατὰ, ὅστις ὁ δὲ.

11 Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, εἰ περ-
ταῖς ἐστὶν κατὰ, εἰ τί ἐστὶν κατὰ
κατὰ; ἀρετὴ κατὰ τῆς ἀγάπης
κατὰ τοῦ σταυροῦ.

12 Ὅφειλον καὶ ἀποκαταστήσαντες
οὐκ ἀποκαταστήσαντες ἡμᾶς.

13 Ἰστέ γὰρ ἐστὶν ἑλευθερία
ἑλευθερία, ἀδελφοί, μόνον καὶ τῇ
ἑλευθερίᾳ καὶ ἀφαιρῶν τῇ σαρκί,
ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύοντες
ἀλλήλοις.

14 Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐμῇ
λόγῳ πληροῦται, ἐν τῇ Ἀγαπῇ
καὶ τῇ πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.

15 Εἰ δὲ ἀλλήλους δάσκοντες καὶ
καταστήσαντες, βλέποντες, καὶ ἐπὶ ἀλ-
λόχοις ἀποκαταστήσαντες.

16 Λόγῳ δὲ Πνεύματος σιγῇ
πρωτοῦ, καὶ ἐπιθυμίας καρδίας οὐ
μὴ τιλίσαντες.

17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμῶν κα-
τὰ τοῦ πνεύματος τὸ δὲ πνεῦμα
κατὰ τῆς σαρκὸς ταῦτα δὲ ἀλλή-
λοις ἀντιδοῦναι, ἵνα καὶ, ὡς ἐν
κατὰ, ταῦτα ποιῶντες.

18 Εἰ δὲ πνεύματι ἄγνωστοι, οὐκ
ἐστὶν ἐπὶ νόμου.

γυναῖκα. δ α. κα. ε α. κατὰ. ε α. κατὰ.

19 Φανερά δὲ ἴσθι τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς· ἅτινά ἐστι, [μοιχία,]

παρνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, 20 Εἰδωλοκρατία, φαρμακία, ἔχθραι, ἔρις, ζήλοι, θυμοί, ἐριθείαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις,

21 Φθόνοι, φόνοι, μίται, καῖμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις· ἃ προλέγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προείπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.

22 Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εὐφροσύνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια·

23 Κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος.

24 Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ, τὴν σάρκα ἰσχυρώσαντες ἐν τοῖς παθήματι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις.

25 Εἰ ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχοῦμεν.

26 Μὴ γινώμεθα κινέδοχοι, ἀλλήλους προκαλοῦμενοι, ἀλλήλους φθοροῦντες.

Κεφ. ς'. VI.

ΑΔΕΛΦΟΙ, ἵνα καὶ παρακληθῇ ἄνθρωπος ἐν τινὶ παραπτώματι, ὑμῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος· σκοπῶν σταυρὸν, μὴ καὶ οὐ πειρασθῇ.

2 Ἀλλήλων τὰ βάθη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

3 Εἰ γὰρ δοκῇ τις εἰναι τι, ὧν, ἑαυτὸν φειναπατᾷ.

Τὰ δὲ ἔργα ἑαυτοῦ δοκιμάκωτος, καὶ τότε ἕως ἑαυτοῦ

μόνον τὸ καύχημα ἔξει, καὶ οὐκ ἕως τὸν ἑτέρον.

5 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον τὸν βαστάσει.

6 Κοινωνίαν δὲ ὁ κατεχόμενος τὸν λόγον τῷ κατεχόμενῳ ἵ πασὶν ἀγαθοῖς.

7 Μὴ πλανᾶσθε· Θεὸς οὐκ ἐμπαίζεται· ὁ γὰρ ἵνα σπύρει σπόρον, τοῦτο καὶ θηρίσει.

8 Ὅτι ὁ σπείρει ἕως τῆς καὶ ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς διὰ φόβον· ὁ δὲ σπείρει ἕως τῆς τοῦ πνεύματος διὰ τὴν αἰώνιον.

9 Τὸ δὲ καλὸν ποιῶντι μὴ κακῶμεν· καιρὸς καὶ ἴδιος θάνατος, μὴ ἐκλυθῶμεν.

10 Ἄρα οὖν, ὡς καιρὸς ἔσται, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν ἐν πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τὸν κύριον τῆς πίστεως.

11 Ἰδετε παλίκους ὑμῶν ἡμεῖς ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ.

12 Ὅσοι θέλουσιν ὑπερασθῆναι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζονται ἡμᾶς περιτέμνεσθαι· μὴν, ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ ὁμολογήται.

13 Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτμήμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν· οὐδέ θέλουσιν ἡμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχώμεθα.

14 Ἐπεὶ δὲ μὴ γινώσκωμεν καυχῆσθαι, εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὃς ἡμῶν κόσμος ἰσχυρεύεται, καὶ ἡμεῖς κόσμος.

15 Ἐν γὰρ Χριστῷ ἵσταται ἡμεῖς περιτομή τι ἰσχύει, οὐτὶ ἀκροβυστία, ἀλλὰ καὶ τὴν πίστιν.

Καὶ ὅσοι τῇ κανὼν τούτων
ρουσιν, εἰρήνη^a ἰπ' αὐτοὺς καὶ
καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.
b Τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι
ταριχίτων· ἐγὼ γὰρ τὰ στή-
γας τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώ-
ματι βαστάζω.

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύμα-
τος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν.

[Πρὸς Γαλάτας ἐγγράφη ἀπὸ
Ῥώμης.]

ΥΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ΕΦΕΣΙΟΥΣ Ἐπιστολή.

Κεφ. α'. 1.

ΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ
ὁ διὰ θελήματος Θεοῦ, τοῖς
τοῖς αὐτοῖς ἐν Ἐφέσῃ, καὶ
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
ατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰη-
σοῦ.

ὁλοκληρῶς^c ὁ Θεὸς καὶ πα-
τήρ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρισ-
τοῦ, ἐλογίσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ
ἐκ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἔπου-
d ἐν Χριστῷ·

καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐ-
τῷ, κατὰ βούλην κόσμου,^e εἶναι
ἡμῶν καὶ ἀγαπᾶμεν κατι-
αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

ἡμεῖς ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν
τοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, κα-
τὰ βούλησιν τοῦ θελήματος

εἰς ἡμῶν δόξης τῆς χάρι-
τος, ἐν ᾗ ἡμεῖς ἐχαρίτωσεν^f ἡμᾶς
ἐν ἀγαπῇ.

Ἐν ᾗ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρω-
σιν.

σιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἁ-
φίσιν τῷ παραπτώματι, κατὰ
τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ·

8 Ἡς ἐπερίσσειον εἰς ἡμᾶς, ἐν
πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει.

9 Γνωρίζας ἡμῖν τὸ μυστήριον
τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν
εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέβλετο ἐν αὐ-
τῷ·

10 Εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώ-
ματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώ-
σασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ,
τὴν [τε] ἐν ταῖς οὐρανίοις καὶ τὰ
ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ·

11 Ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν,
προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ
θεοῦ πάντα ἐνεργούντος κατὰ τὴν
βούλην τοῦ θελήματος αὐτοῦ·

12 Εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἴσταν
ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, τοὺς προηλπι-
κότητας ἐν τῷ Χριστῷ.

13 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες
τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγ-
γέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ
καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ

ται. b sc. ἀπὸ κρίνου. c sc. ἴσταν. d sc. τίποις. e sc. εἰς τὰ. f sc. ἡμῶν.

Πνύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἀ-
γῶ.

14 Ὅς ἴσταν ἀρραβῶν τῆς κλη-
ρονομίας ἡμῶν, ὡς ἀπολύτρωσις
τῆς περιτομίας, ὡς ἱκανὸς τῆς
δόξης αὐτοῦ.

15 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ, ἀκούσας
τῆν καὶ ὑμᾶς τίσται ἐν τῷ Κυρίῳ
Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς
πάντας τοὺς ἁγίους,

16 Οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑ-
πὲρ ὑμῶν, ὡς καὶ ὑμῶν ποιούμενος
ἐπὶ τῶν προσοχῶν μου·

17 Ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς
δόξης, δῶῃ ὑμῖν Πνεῦμα σοφίας καὶ
ἀποκαλύψῃς ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ·

18 Περφτισμένους^α τοὺς ὀφ-
θαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν, ὡς τὸ
εἶδέναι ὑμᾶς, τίς ἴστι ἡ ἰσχύς τῆς
κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος
τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ
ἐν τοῖς ἁγίοις·

19 Καὶ τί τὸ ὑπερέαλλον μέ-
γθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ὡς ἐ-
μῶς, τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν
ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος
αὐτοῦ·

20 Ὡς ἡ ἐνέργειαν ἐν τῷ Χρυσ-
τῷ, ἡγούμενος αὐτοὶ ἐκ νεκρῶν καὶ
ἐκθέσιν ἐν διζῶν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπ-
ουραίοις^β,

21 Ἵνα ἐκθέσιν πάσης ἀρχῆς καὶ
ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, καὶ κυριό-
τητας, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομα-
ζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τού-
τῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

22 Καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ
τοῦς πόδας αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ἰδω-

κε κορυφαίον^α ὑπὲρ πάντα ἡ
κλησίαν.

23 Ὡς ἴσται τὸ ἑκάστω
τὸ πλήρωμα τοῦ παντός ἐν
πληρωμένῳ.

Κεφ. β'. π.

ΚΑΙ ὑμᾶς ὄντας ἁγίους καὶ
εὐαγγελισσάμενοι καὶ ταῖς ἀγαπῶν

2 Ἐν αἷς ποτὶ περιστά-
κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος
του, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἡ-
σίας τοῦ αἵματος, τοῦ πνεύματος
τῶν ἐνεργούντων ἐν ταῖς καὶ
ἀπειθείας·

3 Ἐν αἷς καὶ ἡμεῖς πο-
ἀποστρέφεται ποτὶ ὁ τοῦ αἵ-
ματός τῆς σαρκὸς ἡμῶν, κατὰ
τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ
διαλογισμῶν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀλήθει-
αν, ὡς καὶ εἰ λατρίαν.

4 Ὁ δὲ Θεὸς ἐκλήσας ὡς
ἐμῶν, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην
αὐτοῦ, ἥν ἡγάπησεν ἡμᾶς.

5 Καὶ ὄντας ἁγίους καὶ
εὐαγγελισσάμενοι, συνζωοποιῶν
Χριστῷ· (χάρτι ἴσται οὐκ
ἐμῶν)

6 Καὶ συνήγαγε, καὶ ἡ-
σται ὡς τοὺς ἰσχυραίους^β ἐν Ἰη-
σοῦ·

7 Ἵνα ἐκθέσται ὡς τῷ α
ταῖς ἐπιχορηγούμενος τοῖς ἐπιρρώ-
τα πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ
χρηστότητα ἐφ' ἡμᾶς ἐν Ἰη-
σοῦ.

8 Τῇ γὰρ χάριτι ἴσται ὡς
μῶν διὰ τῆς πίστεως· καὶ ὡς
οὐκ ἐξ ἡμῶν· Θεοῦ τὸ δῶρον

^α κατὰ.

^β κατὰ.

^γ κατὰ.

^δ κατὰ.

κ' ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις
ται.

αὐτοῦ γὰρ ἴσμεν ποίημα,
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ
ἐργασίαις, αἷς προητοιμασιν
ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσω-

καὶ μνημονεύετε, ὅτι ὑμεῖς
ἦσθε ἐν σαρκί, αἱ λεγο-
μενους τὰ ὑπὸ τῆς λυγο-
τεριτομῆς ἐν σαρκὶ χυρο-

Οτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι
ἐκείνης τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξ-
διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας,
μὴ ἔχοντες, καὶ ἄβιοι ἐν
αἵματι.

Νυνὶ δὲ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ἵνα ποτὶ ὅντις μακρὰν, ἐγ-
νήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ

Αὐτοῦ γὰρ ἴστιν ἡ εἰρήνη
ἡ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρω^α
τὰ μισοῦντων τοῦ φθουροῦ

Τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκί
τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν
ἡ^β καταργήσας· ἵνα τοὺς
σὴν ἐν αὐτῷ εἰς ἓνα καινὸν
σὴν, ποιών εἰρήνην.

Καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς
ἐνοὺς ἐν ἑνὶ σώματι τῷ Θεῷ
ἐν σταυροῦ, ἀποκτείναν τὴν
ἐν αὐτῷ.

Καὶ ἐλθὼν ἐναγγελίσασθε εἰ-
μὴν τοῖς μακρὰν, καὶ τοῦ

Ἵνα ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν

προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέρω ἐν ἑνὶ
Πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα.

19 Ἀρα οὖν οὐκ ἐστὶ ξένοι
καὶ πάροις, ἀλλὰ συμπολιταὶ
τῶν ἁγίων καὶ οἰκίαι τοῦ Θεοῦ.

20 Ἐποικοδομηθῆναι ἐπὶ τῷ
θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προ-
φητῶν, ὅπως ὁ ἀερογυμνασιὸν αὐτοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

21 Ἐν ᾧ πάντα ἡ οἰκοδομὴ συνα-
ρμολογούμενη αὐτῷ εἰς καὶ ἑ-
νωσιὸν ἐν Κυρίῳ.

22 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδε-
μῶσθε, εἰς κατεικμηρίον τοῦ Θεοῦ
ἐν Πνεύματι.

Κεφ. γ'. ιιι.

ΤΟΙΣΤΟΙ χάριν ἐνὰ Παῦλος, ὁ
δῖος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ
ὑμῶν τῶν ἰδίων.

2 Εἰς ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν
τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τῆς δοθείσης
μοι εἰς ὑμᾶς.

3 Ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐ-
γνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, (καθὼς
προέγραψα ἐν ὀλίγῳ.

4 Πρὸς ὃ δύνασθαι ἀναγινώσ-
κοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν
τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ.)

5 Ὁ [ἐν] ἰσχύει γυναικὶς οὐκ
ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
ὡς νῦν ἀποκαλύφθη τοῖς ἁγίοις
ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις
ἐν Πνεύματι.

6 Εἶναι τὰ ἴσα συγκληροδόμα
καὶ σύστημα, καὶ συμμετοχὰ τῆς
ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ,
διὰ τοῦ ἐναγγελίου.

7 Οὐ ἐγνωμένη διδόντες κατὰ

^a sc. ἰδίων.

^b sc. ὄντων.

^c sc. λίθου.

τὴν δωρεάν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τὴν δωδεκάς μοι κατὰ τὴν ἐξουσίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

8 Ἐμοὶ τῷ ἁχαριστάτῳ πάντων [τῶν] ἀγγέλων ἰδοὺ ἡ χάρις αὐτῆς, ἐν τοῖς ἰσχυροῖς ἐπαγγελισσασθαι τοὺς ἀπὸ ἐξουσίας τοῦ πλουτοῦ τοῦ Χριστοῦ,

9 Καὶ φωτίσαι πάντας, τίς ἡ κοινωμία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι [διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ].

10 Ἴνα γνωρίσῃ τὴν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν ταῖς ἐπουρανίοις^α, διὰ τῆς ἐκκλησίας, ἡ πολυπύκλος σοφία τοῦ Θεοῦ.

11 Κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

12 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παύσιν καὶ τὴν προσαγωγήν ἐν πίστεϊ, διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ.

13 Διὸ αἰτούμαι μὴ ἐκκαλῶν ἐν ταῖς θλίψεσι μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν.

14 Τοῦτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

15 Ἐξ οὗ πάντα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομαζέται.

16 Ἴνα δῶν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἴσω ἄνθρωπον.

17 Κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

18 Ἐν ἀγάπῃ ἑρριζωμένοι καὶ τιμειλομένοι ἵνα ἐξισχύσῃτε κα-

ταλασθέντες σὺν πᾶσι τοῖς ἀγγέλων, καὶ μήτις, καὶ ἰσχυροῖς, καὶ ἰσχυροῖς.

19 Γινώσκειτε τὴν ὑπερφανείαν τῆς γνώσεως ἀγάπης τοῦ λόγου τοῦ ἵνα πληρωθῇ ἐν τῷ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ.

20 Τῷ δὲ δυνάμει ὑπὲρ ἐκ πνεύματος αἰτούμεθα ἡ τοῦτο, κατὰ τὸν νόμον τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν.

21 Αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῷ αἰῶνι τῶν αἰώνων τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων Ἀμήν.

Κεφ. β'. iv.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν ὑμᾶς, ἡμεῖς ὡς ἡμεῖς ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατεῖν τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε.

2 Μετὰ πάσης ταπεινότητος καὶ πραότητος, μετὰ καρτερίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἡμεῖς.

3 Σπουδάζοντες τηρεῖν τὰς ἐντολὰς τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ ὅσῳ ὁμοῦ τῆς εἰρήτης.

4 Ἐν σώμα καὶ ἐν Πνεύματι καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ὁμοῦ τῆς κλήσεως ὑμῶν.

5 Εἰς Κύριον, μία πίστις, βάπτισμα.

6 Εἰς Θεὸν καὶ πατέρα πάντων ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν.

7 Ἐν δὲ ἐκαστῇ ἡμῶν ἰσχύει χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.

8 Διὸ λέγει β'. Ἀναθεὶς ὁ

^α sc. τῶν αἰώνων.

^β sc. ὁ προφήτης.

ψος, ἡ χαλάνουσιν αἰχμαλωσίαι, καὶ ἴδωκε δόματα τοῖς ἀσθενοῦσι.

9 Τὸ ^α δὲ, ἀνθρ, τί ἴστω, ἢ μὴ ὅτι καὶ κατ' αὐτὴν [πρῶτον] ἕς τὰ κατωτέρα μέρος τῆς γῆς;

10 Ὁ κατωτάς, αὐτὸς ἴστω καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.

11 Καὶ αὐτὸς ἴδωκε, τοὺς μὲν ^β ἀποστόλους· τοὺς δὲ, προφῆτας· τοὺς δὲ, ἐκκλησιαστας· τοὺς δὲ, ποιμένας καὶ διδασκάλους,

12 Πρὸς τὸν κατασκευάσαι τῷ ὁρίῳ, ἕς ἔργον διακονίας, ἕς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ·

13 Μίχρη καταστήσαντες οἱ πάντες ἕς τὴν ἰσότητά τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐκγνωστικῆς τοῦ νοῦ τοῦ Θεοῦ, ἕς αἰδρα τίλιναι, ἕς μέτρον ηλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ·

14 ἵνα μετέτι ὁμοιήσῃται, κλωδικήσῃται καὶ περιβεβήμεναι πᾶσι ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ὃ τῇ κυρίᾳ τῷ σώματι, ὃ παροργία πρὸς τὴν μεθοδία τῆς πλάτης·

15 Ἀληθεύοντες δὲ ὃ ἀγάπη, αὐξάνουμι ἕς αὐτὸν ^α τὰ πάντα, ἕς ἴστω ὁ κεφαλὴ, ὁ Χριστός·

16 Ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, συνσυναρμολογούμενον καὶ συνδεδεζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐκκλησίας, κατ' ἔργον ὃ μέτρον ἕς ἐκαστον μέρος τὴν αὐξάνει τοῦ σώματος ποικίται, ἕς οἰκοδομὴν ἰσοῦ τοῦ ἀγάπῃ·

17 Τοῦτο οὖν λόγῳ, καὶ μετ' ἔργον ὃ Κερίῳ, μετέτι ἡμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λαοὶ

ὅσοι περιπατεῖ, ὃ μετεκίετο τοῦ νοῦ αὐτῶν,

18 Ἐκποτισμένοι τῇ διακρίσει, ὅτις ἀπελλοτριώμενοι τῆς ζῆσῃ τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ ὁρῶμεν τὸν Θεόν ὃ αὐτῶς, διὰ τὸ πύρρον τῆς καρδίας αὐτῶν·

19 Οὕτως ἀπελογισθέντες, ἰσοῦς περιδωκεν τῇ ἀσκλησίᾳ ἕς ἔργον αἰσθητικῆς πάσης ὃ πλοσῆξιν·

20 Ἰρᾶς δὲ οὐχ οὕτως ἡμεῖς τε τὸν Χριστόν·

21 Εἰ γι αὐτὸν ἡμεῖς οὐκ ὃ αὐτῷ ἰδοῦμεν, καθὼς ἴστω ἀλήθεια ὃ τῷ Ἰησοῦ·

22 Ἀποθέσθαι ἡμᾶς, κατὰ τὸν προτέρων ἀποστρέψαι, τὸν πάλαι ἄφροσυν, τὸν φθασίμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀσῆτας·

23 Ἀναστῆναι δὲ τῷ σπένεσθαι τοῦ νοῦ ἡμῶν,

24 Καὶ ἰδύμεσθαι τὸν κανὸν ἄφροσυν, τὸν κατὰ Θεὸν σπένεσθαι ὃ δικαιοσύνη καὶ ἀσῆτας τῆς ἀλήθειας.

25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψάδις, λαλῶσι ἀλήθως, ἵνα οὐκ ἴστω τὰ πλοσία αὐτῶν ὅτι ἡμεῖς ἐκλάλων μέλα.

26 Ὁρῶμεν, καὶ μὴ ὁρῶμεν τῶν ὅλων μὴ ἐκιδύμεν ἴστω τῷ παρεργισμῷ ἡμῶν·

27 Μήτις διδοτε ἡμῶν τῷ διαβόλῳ.

28 Ὁ ἐκαστον μετέτι κλοσῆνται, μᾶλλον δὲ κλοσῆνται ἔργον ἡμῶν τὸ ἀγαθὸν τὰς χερσὶν, ἵνα ἔργῃ μεταδιδόναι τῷ χερσὶν ἔργον.

^α ἢ κατὰ

^β ἢ κατὰ τὸ ἴστω

29 Πᾶς λόγος σαφὲς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορεύεσθαι· ἀλλ' εἰ τις ἀγαθὸς πρὸς ἐκδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δι' χάριν τοῖς ἀκούουσι.

30 Καὶ μὴ λυπῶνται τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.

31 Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργή, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀπ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ·

32 Γίνεσθε δὲ ὡς ἀλλήλους χρηστοί, εὖπλαγχοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρίσατο ὑμῖν.

Κιφ. ε. ν.

ΓΙΝΕΣΘΕ οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπῆται·

2 Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρῑδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφοράν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

3 Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀργαζίσθαι ἐν ὑμῖν, καθὼς περὶ ἀγίοις.

4 Καὶ αἰσχύνης, καὶ μωρολογίας, ἢ ὑπερηφανίας, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον ὑποταγεῖσθαι.

5 Τοῦτο γὰρ ἔστι γινώσκοντες, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εὐαλολάτρευτος, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.

6 Μηδὲς ὑμᾶς ἀπατάτω κενὸς λόγος· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχι-

ται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς ἀπειθείας.

7 Μὴ οὖν γίνεσθε ὡς αὐτῶν.

8 Ἦτε γὰρ ποτε καὶ δι' Φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τὰς περιπατεῖτε·

9 (Ὁ γὰρ καρπὸς τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας)

10 Δοκιμάζοντες τί ἐστέ ἀρεστοὶ τῷ Κυρίῳ.

11 Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἀκατέκταις τοῦ μᾶλλον δὲ καὶ ἰλίγγισι.

12 Τὰ γὰρ κρυφὰ ὑπ' αὐτῶν, αἰσχροὶ ἔστι γιν.

13 Τὰ δὲ πάντα ἰδοὺ ὑπὸ τοῦ φωτός, φανεροῦν γὰρ τὸ φανερούμενον, Φῶς

14 Διὰ^δ λέγει· Ἐγὼ ἐνδοῦν, καὶ ἀνάστα ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐπιφάνει σοὶ ὁ Χριστός·

15 Βλέπετε οὖν, πῶς περιπατεῖτε· μὴ ὡς ἀνθρώποις ὡς σοφοί·

16 Ἐξαγοραζόμενοι τὴν ἐλπίδα, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηρίας ἔστι.

17 Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε, ἀλλὰ συνάντες τί τὴν τοῦ Κυρίου.

18 Καὶ μὴ μεθύσκεσθε ἔσθαι ἔσθαι, ἀλλὰ πληροῦντο Πνεύματι·

19 Αἰδοῦντες ἑαυτοὺς ὡς καὶ ὁ Κύριος, καὶ ὡς αἱ πόλεις τῆς σαρκὸς, αἱ οὐκ ἔχουσιν νόμον καὶ ψάλλοντες καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ·

^α sc. ἔστι.

^δ sc. ἡ γενεὰ.

20 Εὐχαριστοῦνται πάντοτε ὑ-
 ἰς πάντων, ὃ ὀνόματι τοῦ Κυ-
 οῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ
 τοῦ πατρὸς·

21 Ἰστασθῆναι ἐλπίδας ἐν
ᾧ Θεῷ.

22 Δι' ἡμεῶν, ὦ τοῦ Θεοῦ, ὁ
ἀνὴρ ἐκείνους, ὅς ἐστις ὁ
ἰσχυρὸς.

23 "Ὅτι [ο] ἀπὸ τοῦ καὶ
 ἐς ἡμετέρας, ὡς καὶ ὁ Χρῆστος
 κατὰ τῆς ἐκκλησίας [καὶ] αὐτοῦ
 τι σὺν τῷ σώματι.

24 Ἄλλ' ὅστις ἐκλήρωται
ἐν τῇ Χρυσῇ, ὅσοι καὶ
ἐν τοῖς ἄλλοις ἀποστόλοις
καὶ ἐν τοῖς ἁγίοις.

[illegible]

36 Ἰνα πάντες ὁμοῦ, καθέ-
ως τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ὅλουτος ὁ ἁ-
γιασθῇ

27 Ἰνα καταστήσῃ αὐτοὺς ἀπο-
 ῥῆσιν ἐξ ὧν, τὸν ἀκαθάρτου, καὶ ἄκα-
 ρου σπύλου, ὃ ῥυτίδα, ὃ καὶ πῶς
 ποιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾧ ὅρα καὶ
 ἰσχυροί.

28 Οὕτως ἀφύλαστοι αἱ ἀνδρες,
ἐγκατέχετε τὰς ἐστέων γυναῖκες, ὡς
καὶ ἡ ἐκκλησία σώζεται ὁ ἄρρατος πρὸς
ἐστέον γυναῖκα, ἡ ἐκκλησία ἁγία.

29 Οὐδαί, γὰρ ποτε πρὸ ἡ-
γοῦ σάφους ᾔδεισαν, ἀλλ' ἄνευθε
καὶ θάλασσαν αὐτῶν, καθὼς καὶ ὁ
Κύριος τὴν ἀκατασίαν

30 "Ότι μέλη είναι της σώμα-

THE UNITED STATES OF AMERICA
DO hereby certify that

B. The first condition is
that the person must be
a citizen of the United States
and a resident of the State
of New York.

It is suggested that steps
be taken to improve the
the situation.

THE UNITED STATES OF AMERICA
DO hereby certify that
[Name] is a citizen of the United States of America
and is entitled to the rights and privileges of citizenship.

The ¹⁸⁹⁴ ~~1893~~ ¹⁸⁹⁵ ~~1894~~ ¹⁸⁹⁶ ~~1895~~ ¹⁸⁹⁷ ~~1896~~ ¹⁸⁹⁸ ~~1897~~ ¹⁸⁹⁹ ~~1898~~ ¹⁹⁰⁰ ~~1899~~ ¹⁹⁰¹ ~~1900~~ ¹⁹⁰² ~~1901~~ ¹⁹⁰³ ~~1902~~ ¹⁹⁰⁴ ~~1903~~ ¹⁹⁰⁵ ~~1904~~ ¹⁹⁰⁶ ~~1905~~ ¹⁹⁰⁷ ~~1906~~ ¹⁹⁰⁸ ~~1907~~ ¹⁹⁰⁹ ~~1908~~ ¹⁹¹⁰ ~~1909~~ ¹⁹¹¹ ~~1910~~ ¹⁹¹² ~~1911~~ ¹⁹¹³ ~~1912~~ ¹⁹¹⁴ ~~1913~~ ¹⁹¹⁵ ~~1914~~ ¹⁹¹⁶ ~~1915~~ ¹⁹¹⁷ ~~1916~~ ¹⁹¹⁸ ~~1917~~ ¹⁹¹⁹ ~~1918~~ ¹⁹²⁰ ~~1919~~ ¹⁹²¹ ~~1920~~ ¹⁹²² ~~1921~~ ¹⁹²³ ~~1922~~ ¹⁹²⁴ ~~1923~~ ¹⁹²⁵ ~~1924~~ ¹⁹²⁶ ~~1925~~ ¹⁹²⁷ ~~1926~~ ¹⁹²⁸ ~~1927~~ ¹⁹²⁹ ~~1928~~ ¹⁹³⁰ ~~1929~~ ¹⁹³¹ ~~1930~~ ¹⁹³² ~~1931~~ ¹⁹³³ ~~1932~~ ¹⁹³⁴ ~~1933~~ ¹⁹³⁵ ~~1934~~ ¹⁹³⁶ ~~1935~~ ¹⁹³⁷ ~~1936~~ ¹⁹³⁸ ~~1937~~ ¹⁹³⁹ ~~1938~~ ¹⁹⁴⁰ ~~1939~~ ¹⁹⁴¹ ~~1940~~ ¹⁹⁴² ~~1941~~ ¹⁹⁴³ ~~1942~~ ¹⁹⁴⁴ ~~1943~~ ¹⁹⁴⁵ ~~1944~~ ¹⁹⁴⁶ ~~1945~~ ¹⁹⁴⁷ ~~1946~~ ¹⁹⁴⁸ ~~1947~~ ¹⁹⁴⁹ ~~1948~~ ¹⁹⁵⁰ ~~1949~~ ¹⁹⁵¹ ~~1950~~ ¹⁹⁵² ~~1951~~ ¹⁹⁵³ ~~1952~~ ¹⁹⁵⁴ ~~1953~~ ¹⁹⁵⁵ ~~1954~~ ¹⁹⁵⁶ ~~1955~~ ¹⁹⁵⁷ ~~1956~~ ¹⁹⁵⁸ ~~1957~~ ¹⁹⁵⁹ ~~1958~~ ¹⁹⁶⁰ ~~1959~~ ¹⁹⁶¹ ~~1960~~ ¹⁹⁶² ~~1961~~ ¹⁹⁶³ ~~1962~~ ¹⁹⁶⁴ ~~1963~~ ¹⁹⁶⁵ ~~1964~~ ¹⁹⁶⁶ ~~1965~~ ¹⁹⁶⁷ ~~1966~~ ¹⁹⁶⁸ ~~1967~~ ¹⁹⁶⁹ ~~1968~~ ¹⁹⁷⁰ ~~1969~~ ¹⁹⁷¹ ~~1970~~ ¹⁹⁷² ~~1971~~ ¹⁹⁷³ ~~1972~~ ¹⁹⁷⁴ ~~1973~~ ¹⁹⁷⁵ ~~1974~~ ¹⁹⁷⁶ ~~1975~~ ¹⁹⁷⁷ ~~1976~~ ¹⁹⁷⁸ ~~1977~~ ¹⁹⁷⁹ ~~1978~~ ¹⁹⁸⁰ ~~1979~~ ¹⁹⁸¹ ~~1980~~ ¹⁹⁸² ~~1981~~ ¹⁹⁸³ ~~1982~~ ¹⁹⁸⁴ ~~1983~~ ¹⁹⁸⁵ ~~1984~~ ¹⁹⁸⁶ ~~1985~~ ¹⁹⁸⁷ ~~1986~~ ¹⁹⁸⁸ ~~1987~~ ¹⁹⁸⁹ ~~1988~~ ¹⁹⁹⁰ ~~1989~~ ¹⁹⁹¹ ~~1990~~ ¹⁹⁹² ~~1991~~ ¹⁹⁹³ ~~1992~~ ¹⁹⁹⁴ ~~1993~~ ¹⁹⁹⁵ ~~1994~~ ¹⁹⁹⁶ ~~1995~~ ¹⁹⁹⁷ ~~1996~~ ¹⁹⁹⁸ ~~1997~~ ¹⁹⁹⁹ ~~1998~~ ²⁰⁰⁰ ~~1999~~ ²⁰⁰¹ ~~2000~~ ²⁰⁰² ~~2001~~ ²⁰⁰³ ~~2002~~ ²⁰⁰⁴ ~~2003~~ ²⁰⁰⁵ ~~2004~~ ²⁰⁰⁶ ~~2005~~ ²⁰⁰⁷ ~~2006~~ ²⁰⁰⁸ ~~2007~~ ²⁰⁰⁹ ~~2008~~ ²⁰¹⁰ ~~2009~~ ²⁰¹¹ ~~2010~~ ²⁰¹² ~~2011~~ ²⁰¹³ ~~2012~~ ²⁰¹⁴ ~~2013~~ ²⁰¹⁵ ~~2014~~ ²⁰¹⁶ ~~2015~~ ²⁰¹⁷ ~~2016~~ ²⁰¹⁸ ~~2017~~ ²⁰¹⁹ ~~2018~~ ²⁰²⁰ ~~2019~~ ²⁰²¹ ~~2020~~ ²⁰²² ~~2021~~ ²⁰²³ ~~2022~~ ²⁰²⁴ ~~2023~~ ²⁰²⁵ ~~2024~~ ²⁰²⁶ ~~2025~~ ²⁰²⁷ ~~2026~~ ²⁰²⁸ ~~2027~~ ²⁰²⁹ ~~2028~~ ²⁰³⁰ ~~2029~~ ²⁰³¹ ~~2030~~ ²⁰³² ~~2031~~ ²⁰³³ ~~2032~~ ²⁰³⁴ ~~2033~~ ²⁰³⁵ ~~2034~~ ²⁰³⁶ ~~2035~~ ²⁰³⁷ ~~2036~~ ²⁰³⁸ ~~2037~~ ²⁰³⁹ ~~2038~~ ²⁰⁴⁰ ~~2039~~ ²⁰⁴¹ ~~2040~~ ²⁰⁴² ~~2041~~ ²⁰⁴³ ~~2042~~ ²⁰⁴⁴ ~~2043~~ ²⁰⁴⁵ ~~2044~~ ²⁰⁴⁶ ~~2045~~ ²⁰⁴⁷ ~~2046~~ ²⁰⁴⁸ ~~2047~~ ²⁰⁴⁹ ~~2048~~ ²⁰⁵⁰ ~~2049~~ ²⁰⁵¹ ~~2050~~ ²⁰⁵² ~~2051~~ ²⁰⁵³ ~~2052~~ ²⁰⁵⁴ ~~2053~~ ²⁰⁵⁵ ~~2054~~ ²⁰⁵⁶ ~~2055~~ ²⁰⁵⁷ ~~2056~~ ²⁰⁵⁸ ~~2057~~ ²⁰⁵⁹ ~~2058~~ ²⁰⁶⁰ ~~2059~~ ²⁰⁶¹ ~~2060~~ ²⁰⁶² ~~2061~~ ²⁰⁶³ ~~2062~~ ²⁰⁶⁴ ~~2063~~ ²⁰⁶⁵ ~~2064~~ ²⁰⁶⁶ ~~2065~~ ²⁰⁶⁷ ~~2066~~ ²⁰⁶⁸ ~~2067~~ ²⁰⁶⁹ ~~2068~~ ²⁰⁷⁰ ~~2069~~ ²⁰⁷¹ ~~2070~~ ²⁰⁷² ~~2071~~ ²⁰⁷³ ~~2072~~ ²⁰⁷⁴ ~~2073~~ ²⁰⁷⁵ ~~2074~~ ²⁰⁷⁶ ~~2075~~ ²⁰⁷⁷ ~~2076~~ ²⁰⁷⁸ ~~2077~~ ²⁰⁷⁹ ~~2078~~ ²⁰⁸⁰ ~~2079~~ ²⁰⁸¹ ~~2080~~ ²⁰⁸² ~~2081~~ ²⁰⁸³ ~~2082~~ ²⁰⁸⁴ ~~2083~~ ²⁰⁸⁵ ~~2084~~ ²⁰⁸⁶ ~~2085~~ ²⁰⁸⁷ ~~2086~~ ²⁰⁸⁸ ~~2087~~ ²⁰⁸⁹ ~~2088~~ ²⁰⁹⁰ ~~2089~~ ²⁰⁹¹ ~~2090~~ ²⁰⁹² ~~2091~~ ²⁰⁹³ ~~2092~~ ²⁰⁹⁴ ~~2093~~ ²⁰⁹⁵ ~~2094~~ ²⁰⁹⁶ ~~2095~~ ²⁰⁹⁷ ~~2096~~ ^{2098</}

I have no money to pay for
myself this year. I am
in trouble.

1. The above is a true and correct copy of the original as shown to me by the person who presented it to me.

1. The
2. The
3. The
4. The
5. The

*I am yours, ever
yours, ever yours, ever yours,
and yours, and yours, and yours,
and yours, and yours, and yours*

1. In der Abhandlung
über die Natur der
Ideen, welche in der
Geist ist.

2. The number of persons, or
the number of persons, or

2. **Identify the main idea.**

^a Voc. Att. ^b ex. demonstrativa. ^c ex. obliquae.

ποίησιν ἀγαθόν, τοῦτο κομιῖται παρὰ [τοῦ] Κυρίου, ὥτε δούλος, ὥτε ἰεῖυθερος.

9 Καὶ εἰ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιῶντες πρὸς αὐτοὺς, ἀνίστηντες τὴν ἀπειλήν· εἰδότες, ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτοῦ.

10 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

11 Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου.

12 Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλαι πρὸς αἷμα καὶ σάρκα^α, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους [τοῦ αἰῶνος] τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἰπουρανοῖς^β.

13 Διὰ τοῦτα ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι.

14 Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὁσφύν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης.

15 Καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἱτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης.

16 Ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησθε

πάντα τὰ βίβλη τοῦ πνεύματος πεπυρωμένα σῶσαι.

17 Καὶ τὴν περιεφραστικὴν σωτηρίαν διέξασθε, καὶ τὴν ἑνὸς τοῦ πνεύματος, ὁ Θεὸς.

18 Διὰ πάσης προσευχῆς διήσους προσευχόμενοι ἡμῶν ἐν Πνεύματι· καὶ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ὡς καὶ κατεργασαίμενοι καὶ διήσους πρὸς τὸν ἀγίον.

19 Καὶ ὑπὲρ ἡμῶν, δοθῇ λόγος, ἐν ἀνοίξῃ τοῦ στόματος μου ἐν παρρησίᾳ, γὰρ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου.

20 Ὑπὲρ οὗ κηρύττεισιν, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιασθῶμεν ὡς δι' ἡμῶν λαλῶσαι.

21 Ἴνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς κατ' ἡμῶν, τί πρᾶσσω, πᾶσι γνωρίζω· Τυχικός ὁ ἀγαπητὸς φέρω καὶ πιστὸς διάκονος ἡμῶν.

22 Ὅν ἐπιμύσῃ πρὸς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γινώτῃ τὰ μὲν, καὶ παρακαλῶσιν τὰς ἡμῶν.

23 Εἰρήνη τῷ πάντι ἀγαπῶντι μετὰ πίστεως ἡμῶν πατρός καὶ Κυρίου Ἰησοῦ.

24 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.

[Πρὸς Ἐφεσίους ἡμεῖς Ῥώμης διὰ Τυχικῶν]

^α sc. μίον.

^β sc. τόποις.

^γ sc. πράγματα ἡμῶν.

ΠΑΥΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου

ἡ πρὸς ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ Ἐπιστολή.

Κεφ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος, δούλοι
ὑ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις
ριστῶ Ἰησοῦ, τοῖς οὖσιν ἐν
ἡποίς, σὺν ἐπισκόποις καὶ δια-

Χάρεις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου
ὑ Χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ
τῇ κνίᾳ ὑμῶν,
(Πάντοτε ἐν πάσῃ δέησι μου
πάνται ὑμῶν μετὰ χαρῆς
ἔσιν ποιούμενος.)

Ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ
γέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας
τοῦ νῦν.

Πειποιθῶς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ
ἄμικτος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθόν,
λίσι ἀχρεῖς ἡμέρας Ἰησοῦ
τοῦ.

Καθὼς ἐστὶ δίκαιον ἡμῖ τοῦ-
ροῦν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ
μιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, ἐν
οἷς δισμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ
αἰνῳ, καὶ βεβαιώσιν τοῦ εὐαγ-
γελίου, συγκατανοῦς μου τῆς χά-
ριος ὑμῶν ὄντας.

Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ
ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν
ἔγχρησι Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα
ἀπὸ ὑμῶν ᾖ μᾶλλον καὶ

μᾶλλον περισσὴ ἐν ἐπιγνώσει καὶ
πάσῃ αἰσθήσει.

10 Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ
διαφέροντα, ἵνα ᾖτε εὐκρινεῖς καὶ
ἀπερόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ.

11 Πικληρωμένοι καρπῶν δι-
καισύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
εἰς δόξαν καὶ ἵπαινον Θεοῦ.

12 Γινώσκων δὲ ὑμᾶς βούλο-
μαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἡμῖ
μᾶλλον εἰς προσκοπὴν τοῦ εὐαγ-
γελίου ἐλήλυθεν.

13 Ὅστι τοὺς δισμούς μου φα-
νεροὺς ἐν Χριστῷ γινέσθαι ἐν ὅλῃ
τῇ πραιτωρίᾳ καὶ τοῖς λοιποῖς
πᾶσι.

14 Καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀ-
δελφῶν ἐν Κυρίᾳ, πεποιθότας τοῖς
δισμοῖς μου, περισσοτέρως ταλμᾶν
ἀφ' ὧν τὸν λόγον λαλεῖν.

15 Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνου καὶ
ἔριος τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν
Χριστὸν κηρύσσουν.

16 Οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας, τὸν Χρισ-
τὸν καταγγέλλουσιν οὐκ ἀγνῶς,
εἰόμενοι θλίψιν ἐπιφέρειν τοῖς δισ-
μοῖς μου.

17 Οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες
ὅτι εἰς ἀπολογία τοῦ εὐαγγελίου
καίμαι.

18 Τί γὰρ; πλὴν παντὶ τρέ-
φα, ἢ τι περιφάσκει, ἢ τι
θίγει, Χριστὸς καταγράφει

ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρή-
σομαι.

19 Οἶδα γάρ, ὅτι τοῦτό μοι
ἀποδίδεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς
ὑμῶν διόσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ
πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,

20 Κατὰ τὴν ἀποπαράδεικτον
καὶ ἱλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ κί-
σχυθήσεται, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρ-
ρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγα-
λυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί
μου, εἴ τι διὰ ζωῆς, εἴ τι διὰ θά-
νατου.

21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, Χριστός·
καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.

22 Εἰ δὲ ^α τὸ ζῆν ἐν σαρκί,
τοῦτό μοι ^β καρπὸς ἔργου, καὶ τί
αἰρήσομαι, οὐ γνωρίζω.

23 Συνέχομαι γὰρ ἐκ τῶν δύο,
τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦ-
σαι, καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· πολλῶν
γὰρ μᾶλλον κρείσσον.

24 Τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκί,
ἀναγκασιότερον δι' ὑμᾶς.

25 Καὶ τοῦτο πιπιδάς εἶδα,
ὅτι μινῶ καὶ συμπαρεμινῶ πάσιν
ὑμῖν, εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ
χαρὰν τῆς πίστεως·

26 Ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν πε-
ριστοίη ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἡμοῖς,
διὰ τῆς ἡμῶν παρουσίας πάλιν πρὸς
ὑμᾶς.

27 Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου
τοῦ Χριστοῦ πολιτεύοσθε, ἵνα εἴ τι
ἰδῶν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴ τι ἀπὸν,
ἀκούσῃ τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε
ἐν ἑνὶ πνεύματι, καθὼς ψυχῇ συναβ-
λουήτε τῇ πίστι τοῦ εὐαγγελίου·

28 Καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μη-

δίῃ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων
τοῖς μῖν ἵστιν ἰδούμεν
ὑμῖν δὲ σωτηρίας, καὶ
Θεοῦ·

29 Ὅτι ὑμῖν ἰχαρίσθη
Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς
τινεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑ-
πάσχειν·

30 Τὸν αὐτὸν ἀγάπησεν
ἰδοῖτε ἐν ἡμοῖς, καὶ νῦν ἀπὸ

Κεφ. β'. π.

Εἰ τις οὖν παρέκλησεν
εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης
κοινωνία Πνεύματος, εἴ τι
γῆνα καὶ οἰκτιρισμοί·

2 Πληρώσατέ μου τὴν
ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῶτε,
ἀγάπην ἔχοντες, σύμφωνα
φρονοῦντες·

3 Μὴδὲν κατὰ ἐριθίαν
δοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινότητι
ἀλλήλους ἀγαπόμενοι ὡς
ἑαυτῶν.

4 Μὴ τὰ ἑαυτῶν ἵνα
πῦτι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων

5 Τοῦτο γὰρ φρονέετε
ὡ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

6 Ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ
ἦν, οὐχ ἄρπαγμας ἑαυτοῦ
εἶναι ἵνα Θεῷ·

7 Ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκείνῳ
φῆν δούλου λαβῶν, ἐν
ἀνθρώπων γενόμενος·

8 Καὶ σχήματι ὁμοίῳ
θρώπος· ἑταπείνωσεν ἑαυ-
τοῦ ὑπήκοος μέχρι θανάτου
νάτου δὲ σταυροῦ.

9 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐ-

^α sc. μὴ συμψῆ.

^β sc. ἵσται.

τε, καὶ ἔχαρίσατο αὐτῷ τὸ
καὶ τὸ ὑπὲρ πάντων ὀνόμα·

Ὁ Ἰησὺς ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
γόνου καὶ ἀνθρώπου ἐπουρανίου καὶ
ἡμῶν καὶ καταχθονίων·

Καὶ πάντα γλῶσσαι ἑξομολο-
γῶνται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χρισ-
τός, ὃς δόξαν Θεοῦ πατρὸς.

Ὅστι, ἀγαπητοί μου, κα-
τάτοτε ὑπακούετε, μὴ ὡς ἐν
κρουσῖα μου μένει, ἀλλὰ νῦν
ἢ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου,
φθόνου καὶ τρόμου τῆς ἐαυτῶν
ἐξουσίας κατεργάζεσθε·

Ὁ Θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργ-
ῶν ἡμῶν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ
ἔστιν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.

Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυ-
σῶν καὶ διαλογισμῶν·

Ἰνα γένησθε ἀμώμητοι καὶ
ἄμαχοι, τίκτα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν
γνησίᾳ σκολιάς καὶ διστραμ-
μῆς, οἷς φαίνεται ὡς φωστῆρες
ἐν κόσμῳ.

Λόγου ξωῆς ἐπὶ χοντίς· εἰς
ἡμᾶς ἡμεῖς εἰς ἡμέραν Χριστοῦ,
ὥς εἰς κινδὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς
ἐκπορίασα·

Ἄλλ' εἰ καὶ σπίνδομαι ἐπὶ
ἐξουσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πί-
στεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω
ὑμῖν·

Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαί-
τε καὶ συγχαίρετέ μοι.

Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰη-
σοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑ-
μῖν, ἵνα κατὰ ἐπιθυμίαν, γνοὺς τὰ
ὑμῶν·

Οὐδὲνα γὰρ ἔχω ἐξ ὁπίσθου,
γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν με-
νέω.

21 Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἐαυτῶν
ζητοῦσιν, οὐ τὰ [τοῦ] Χριστοῦ
Ἰησοῦ.

22 Τὴν δὲ δακρυὰν αὐτοῦ γι-
νώσκετε, ὅτι, ὡς πατὴρ τίκει, οὕτως
ἡμεῖς ἰδοῦμεν εἰς τὸ ἐκγαλῆσαι.

23 Τοῦτοι μὲν οὖν ἐλπίζω πέμ-
ψαι, ὡς ἂν ἀπὶ δώ τὰ περὶ ἡμῶν,
ἐξαυτῆς·

24 Πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ, ὅτι
καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσεται.

25 Ἀναγκαῖοι δὲ ἡγησάμεθα Ἐ-
παφρόδιτον τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ συνη-
γὸν καὶ συστρατιῶτην μου, ὑμῶν
δὲ ἀπόστολον, καὶ λειτουργὸν τῆς
χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς·

26 Ἐπειδὴ ἐπιποθεῖν ἦν πάν-
τας ὑμᾶς, καὶ ἀδελφαιοῦν, διότι ἡ-
κουσάτε ὅτι ἠσθένησι.

27 Καὶ γὰρ ἠσθένησι παρε-
πλήσιοι θανάτῳ· ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐ-
τῶν ἡλίσσιν· οὐκ αὐτὸν δὲ μέλει,
ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς, ἵνα μὴ λύπη ἐπὶ
λύπῃ σχῶ.

28 Σπουδαιότερος οὖν ἐπιμψα
αὐτὸν, ἵνα ἰδοῖτε αὐτὸν πάλιν,
χαρῆτι, καὶ γὰρ ἀλυπότιρος ὢ.

29 Πρασιδισθὲν οὖν αὐτὸν ἐν
Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρῆς, καὶ
ταῖς τοιοῦτοις ἐντιμίαις ἔχετε·

30 Ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χρι-
στοῦ μέχρι θανάτου ἠγγισί, παρε-
βουλεύσασθαι τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀνα-
πληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς
πρὸς με λειτουργίας.

Κεφ. γ'. III.

Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαί-
ρετε ἐν Κυρίῳ, τὰ αὐτὰ γράφω
ὑμῖν, ἡμεῖς μὲν οὐκ ἐκτρέφωμεν,
ἀσφαλῆς.

2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν.

3 Ἡμεῖς γὰρ ἴσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες, καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες.

4 Καίτις ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν σαρκί. Εἰ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μάλλον.

5 Περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος.

6 Κατὰ ζῆλον διάκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γινόμενος ἄμεμπτος.

7 Ἀλλ' ἄτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἤγνων διὰ τὸν Χριστὸν ζημεῖαν.

8 Ἀλλὰ μισοῦνγε καὶ ἠγοῦμαι πάντα ζημεῖαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς χάριτος Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἠγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω,

9 Καὶ ἐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἑμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει.

10 Τοῦ γινῶναι αὐτὸν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμετρούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ.

11 Εἰ πως καταστήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν.

12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον^a, ἢ

ἤδη τιτελείωμαι^b· διὰ κατὰ κράτος, ἐφ'^c καὶ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

13 Ἀδελφοί, ἐγὼ λογίζομαι κατηλεθῆναι.

14 Ἐν δὲ^b, τὰ μὴ λαμβανόμενος, τοῖς δὲ ἐπικτηνόμενος, κατὰ ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

15 Ὅσοι οὖν τίλλω φρονῶμεν^c καὶ εἰ τι ἵναι, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς καλύνει.

16 Πλὴν εἰς ὃ ἐφ' αὐτῷ στοιχεῖν [καρὸν φρονεῖν].

17 Συμμεμενταί μ' ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε περιπατοῦντας, καθὼς ἡμεῖς.

18 Πολλοὶ γὰρ περὶ πολλὰς ἐλεγχοί, καὶ κλοαίαν λίγω, τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ.

19 Ὡν τὸ τέλος ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ αἰσχὺν αὐτῶν, οἱ τὰ ἡνοῦντες.

20 Ἡμεῶν γὰρ τὸ ἐν οὐρανοῖς ὑπάσχειν, σωτῆρα ἀπεκδιχομένην σοῦν Χριστόν.

21 Ὅς μετασχηματίζομαι τῆς ταπεινώσεως τοῦ γινέσθαι αὐτό] σὺν σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν ἐργεσίᾳ τοῦ ὅτι καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὸν

^a sc. βραβεῖον.

^b sc. πτω.

^c sc. ἵνα.

Κιφ. δ'. ιν.

ΤΕ, ἀδελφοί μου ἀγαπη-
ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στί-
μου, εὐτὰ στήκετε ἐν Κυ-
ραπητοί.

ὑδοίαν παρακαλῶ, καὶ Συν-
παρακαλῶ, τὸ αὐτὸ Φρονί-
νῳ.

καὶ ἑρῶτῶ καὶ σὲ, σύζυγε
συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵ-
τῃ εὐαγγελίῳ συνήλθσαν
τά καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν
συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὑπό-
βιβλῳ ζῶς.

ἑαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε·
ἑρῶ, χαίρετε.

Ὅ ἐπιμελεῖ ὑμῶν γνωσθέντων
ἀνδράποισ· ὁ Κύριος ἐγ-

νηθὲν μεριμνᾷτε· ἀλλ' ἐν
τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διήσει
ὑπαρεσιτίας τὰ αἰτήματα ὑ-
μῶν ἔσθω πρὸς τὸν Θεόν·

καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ
ἄρυστα πάντα νοῦν, φρουρησέτω
ὑμῶν καὶ τὰ νοήμα-
τα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Ὅ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ἱσ-
τηρῇ, ὅσα τιμῆν, ὅσα δίκαια,
γινῶ, ὅσα προσφιλεῖ, ὅσα εὐ-
εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἵπαι-
νῶτα λογίζεσθε·

Α καὶ ἱμάθετε, καὶ παρελά-
καὶ ἠκούσατε, καὶ εἰδότε ἐν
ταῦτα πράσσοντες· καὶ ὁ Θεὸς
ἡμῶν ἔσται μετ' ὑμῶν.

Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγα-
τι ἥδη ποτὶ ἀνιστάτε τὸ ὑ-
εῖν Φρονίμῳ· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρο-
νικαίρεσθε δι.

Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λή-

γων· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον, ἐν οἷς ἐμὶ,
αὐτάρκης εἶναι.

12 Οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, εἴ-
δα καὶ περισσεύειν· ἐν παντί καὶ
ἐν πᾶσι μεμύημαι· καὶ χορτάζο-
μαι καὶ πινῶν, καὶ περισσεύειν καὶ
ὑστερεῖσθαι·

13 Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἰνδυ-
ναμῶντί μοι [Χριστῷ].

14 Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε, συγ-
καινησάντες μοι τῇ θλίψει.

15 Οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φι-
λιππησίοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγ-
γελίου, ὅτι ἐξῆλθεν ἀπὸ Μακεδο-
νίας, οὐδενί μοι ἐκκλησία ἰκαί-
νησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λή-
ψιας, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι·

16 Ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ
καὶ ἑπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρεῖαν
μοι ἐπέμψατε.

17 Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα,
ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλει-
οτάτον εἰς λόγον ὑμῶν.

18 Ἀτίχων δὲ πάντα, καὶ πι-
ρισσεύων· πεπληρωμαι, διζήμενος
παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑ-
μῶν, ὁσμήν εὐαδίας, δυσίαν δικ-
τὴν, εὐάριστον τῷ Θεῷ.

19 Ὁ δὲ Θεὸς μου πληρώσει
πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν κατὰ τὸν
πλοῦτον αὐτοῦ, ἐν δόξῃ, ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ.

20 Τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡ-
μῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. Ἀμήν.

21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑ-
μᾶς οἱ σὺν ἡμοῖς ἀδελφοί.

22 Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες
οἱ ἅγιοι, μέλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς
Καίσαρος οἰκίας.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑ-
μῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Φιλιππησίους ἀπὸ
Ῥώμης δι' Ἐπιφάνου.]

ΠΑΥΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ΚΟΛΟΣΣΑΣ Ἐπιστολή.

Κεφ. α'. ι.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ
Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ
Τιμῆθιος ὁ ἀδελφός,

2 Τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις
καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ·
Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς ἡμῶν [καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ].

3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ
πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προ-
σευχόμενοι·

4 Ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην
τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους,

5 Διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκει-
μένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν
προκηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀλη-
θείας τοῦ εὐαγγελίου,

6 Τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, κα-
θὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ· καὶ
ἔστι κεκρυμμένον, καθὼς καὶ
ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀκούσατε
καὶ ἐπίγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ
ἐν ἀληθείᾳ,

7 Καθὼς καὶ ἠμάρτη ἀπὸ Ἐ-
παφροῦ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου
ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν
ἵκετος τοῦ Χριστοῦ·

8 Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν
μὴν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ὡς
ἡμέρας ἀκούσαμεν, οὐ παύ-
σασθαι ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ
ταῦμενοι, ἵνα πληρωθῆτε τῇ
ἐκείνου τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν
σοφίᾳ καὶ συνίσει πνευματικῇ·

10 Περιπατεῖσθαι [ἡμεῖς] ἐν
τοῦ Κυρίου εἰς πάσαν ἀρετήν·
παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ κεκρυμμέ-
ναι καὶ ἀνεκδήσαντο εἰς τὴν
ἐκείνου τοῦ Θεοῦ·

11 Ἐν πάσῃ θυμῷ ὑμῶν
κατὰ τὸ κράτος τοῦ
αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπακοήν
μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς·

12 Εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ
τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν
ἐκείνου τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῇ
ἐκείνου τοῦ Θεοῦ·

13 Ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ
ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ με-
τέστη ἡμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
αὐτοῦ·

14 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἐπι-
τροπὴν [διὰ τοῦ αἵματος τοῦ
αὐτοῦ] ἵνα ἡμᾶς ἑαυτοῦ
τῶν ἀφισιν τῶν ἀμαρτιῶν·

15 Ὃς ἐστιν ἡκεῖν τοῦ
αὐτοῦ ἀρετῶν, πρωτότης
ἐκείνου τοῦ Θεοῦ·

ἐν αὐτῇ ἐκτίσθη τὰ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀό-
 ρήτοι, εἴ τι κυριότη-
 ραί, εἴ τι ἐξουσίαι·
 αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν

αὐτός ἐστι πρὸ πάν-
 τας ἐν αὐτῇ συν-

αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ
 τῆς ἐκκλησίας, ὅς
 ῥωτότοκος ἐκ τῶν νε-
 νηται ἐν ᾧ αὐτὸς

ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν
 καταικῆσαι·

ἐν αὐτῷ ἀποκαταλ-
 ῆντα εἰς αὐτόν· ἡγετο-
 τοῦ αἵματος τοῦ σταυ-
 ροῦ αὐτοῦ, εἴ τι τὰ
 εἴ τι τὰ ἐν τοῖς οὐ-

μῶς, ποτὶ ὄντας ἀπ-
 ούς καὶ ἔχθρους τῇ δια-
 ῖργοις τοῖς πονηροῖς,
 ἀτάλλαξεν,

ᾧ σώματι τῆς σαρκὸς
 τοῦ θαιάτου, παρα-
 αίτους καὶ ἀμάρτους
 τοὺς κατηνώπιον αὐ-

εἰ ἐπιμένει τῇ πίστει
 καὶ ἰδραῖοι, καὶ μὴ
 ἀπο τῆς ἐλπίδος
 οὐ οὐ ἡκούσατε, τοῦ
 ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ
 ἐν ᾧ οὐ ἡγετόμεν ἡγῶ
 κενος.

χαίρει ἐν τοῖς παθή-
 ῃς ὑμῶν, καὶ ἀν-

ταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν
 θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί
 μου, ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ
 ἐστιν ἡ ἐκκλησία·

25 Ἡς ἡγετόμεν ἡγῶ διάκονος
 κατὰ τὴν εἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν
 δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι
 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ·

26 Τὸ μυστήριον τὸ ἀπακ-
 κρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ
 τῶν γινόντων, νυνὶ δὲ ἑφανερώθη ταῖς
 ἀγίοις αὐτοῦ·

27 Οἷς ἡθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρί-
 σαι, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ
 μυστηρίου τούτου ἐν ταῖς ἐθνισιν,
 ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς
 τῆς δόξης·

28 Ὅν ἡμεῖς καταγγέλλομεν,
 νοθετοῦντες πάντα ἄνθρωποι, καὶ
 διδάσκοντες πάντα ἄνθρωποι, ἐν
 πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν
 πάντα ἄνθρωποι τέλειον ἐν Χριστῷ
 [Ἰησοῦ].

29 Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζό-
 μενος κατὰ τὴν ἐνεργίαν αὐτοῦ τὴν
 ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Κεφ. β'. II.

ΘΕΛΩ γὰρ ὑμᾶς εἰδῖναι ἡλικίαν
 ἀγῶνα ἔχει περὶ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν
 Λαοδικίᾳ, καὶ ὅσοι οὐκ ἰσχυράκι
 τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί·

2 Ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρ-
 διαὶ αὐτῶν, συμδυσχεθέντων ἐν ἀ-
 γάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς
 πληροφορίας τῆς συνείσεως, εἰς ἐπί-
 γνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ
 [καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ].

3 Ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ ἡσυχ-
 ροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως
 ἀπόκρυφοι.

πάρησκει, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρ-
δίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν·

23 Καὶ πᾶν ὃ, τι ἴαν ποιῇτι,
ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυ-
ρίῳ, καὶ οὐκ ἀνθρώποις·

24 Εἰδότες, ὅτι ἀπὸ Κυρίου
ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς
κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χρισ-
τῷ δουλεύετε.

25 Ὁ δὲ ἀδικῶν κομιᾶται ὃ ἡ-
δίκηται· καὶ οὐκ ἔστι προσωπολη-
ψία.

Κεφ. δ'. iv.

Οἱ κύριοι ^a, τὸ δίκαιον καὶ τὴν
ισότητά τοῖς δούλοις παρέχετε,
εἰδότες, ὅτι καὶ ὑμῖς ἔχετε Κύριον
ἐν οὐρανοῖς·

2 Τῇ προσυχῇ προσκατενι-
τε, γενησθε ὡς ἐν αὐτῇ, ἐν εὐχα-
ριστίᾳ.

3 Προσυχόμενοι ἅμα καὶ περὶ
ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θυ-
ραν τοῦ λόγου, λαλήσῃαι τὸ μυσ-
τήριον τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ διδε-
μαι·

4 Ἵνα φανερώσω αὐτὸ, ὡς δι' αὐ-
τὴν λαλήσω.

5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς
τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζό-
μενοι.

6 Ὁ λόγος ὑμῶν ^b πάντοτε ἐν
χάρτι, ἅλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι
πῶς δι' ὑμᾶς ἐν ἑκάστῳ ἀποκρι-
νίσθαι.

7 Τὰ κατ' ἡμῖν πάντα γνωρίσι
ὑμῖν Τυχικός ὁ ἀγαπῶν ἀδελ-
φός, καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύν-
δουλος ἐν Κυρίῳ·

^a sc. Voc. Att. ^b sc. ἴστω. ^c τὰ sc. προ τὰ πράγματα ^d sc. πιστολῶν.

8 Ὅν ἔτιμα καὶ
αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γὰρ
μῶν, καὶ παρακαλῶν
ὑμῶν·

9 Σὺν Ὁμοίᾳ τῇ
ἀγαπῶν ἀδελφῷ, ὁ
μῶν πάντα ὑμῖν γὰρ
ᾧδε.

10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς
ὁ συναίχμαλτος
Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βα-
σοῦ ἑλάσσει ἐντολὰς·
ὑμᾶς, διδάσσει αὐτὸν·

11 Καὶ Ἰησοῦς
Ἰούδας, οἱ ὅτις ἐν
οὔτοι μόνοι συνεργοί
ἐσιν τοῦ Θεοῦ, οἵτι
μοι παρεργεῖα.

12 Ἀσπάζεται
Φῆς, ὁ ἐξ ὑμῶν δού-
λος πάντοτε ἀγωνιζόμενος
ἐν ταῖς προσυχαῖς,
καὶ πεπληρωμένος
διδάκαται τοῦ Θεοῦ.

13 Μαρτυρῶ γὰρ
ἔχει ἔηλον πολὺν ὑπὲρ
τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ
ραβόλῃ.

14 Ἀσπάζεται ὑμᾶς
ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπῶν
μᾶς.

15 Ἀσπάσασθε τὸν
καὶ ἀδελφούς, καὶ Νη-
μῶν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ·

16 Καὶ ὅταν ἴστω
ὑμῖν ἡ ἐπιστολὴ, ποιῶν
ἐν τῇ Λαοδικείᾳ ἐκκλη-
σίᾳ καὶ τῇ ^d ἐκ Λαοδι-
κῆς ἀναγνώστῃ.

Καὶ ἡπάτι Ἀρχιππῷ· Βλέ-
διακανίαν ἣν παρέλαβες ἐν
ἵνα αὐτὴν πληροῖς.
Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἡμῇ χειρὶ
ν. . Μνημονεύει μιν τῶν

διαμῶν. Ἡ χάρις μὴ ἡμῶν.
[Ἀμήν.]
[Πρὸς Καλοιστανῆς ἐγγράφη ἀπὸ
Ῥώμης διὰ Τυχικοῦ καὶ Ὁ-
νησίμου.]

ΠΑΤΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου
πρὸς ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Ἐπιστολὴ πρώτη.

Κεφ. α'. I.

ΓΛΩΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ
κ, τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλο-
νικῶν πατρὶ καὶ Κυρίῳ
Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰ-
ρήνη τοῦ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἰσχυριστεύμεν τῷ Θεῷ πάν-
τοτε πάντων ὑμῶν, μετὰ τὴν ὑ-
ποταγήν ἐπὶ τοῖς προσευχαῖς

ἀδικαιώτως μνημονεύοντες
τοῦ ἔργου τῆς πίστεως, καὶ
τοῦ τοῦ ἀγάπης, καὶ τῆς
ἡς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡμπερὸς
τοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν·

ἰδοὺς, ἀδελφοί ἡγαπημέναι
τοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν
ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ
ἐστὶ ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον,
καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύ-
ματι ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ
καθὼς οἶδατε οἱ ἐγνωσθέν-
τες ὑμῖν δι' ὑμᾶς.

καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐ-
στέ καὶ τοῦ Κυρίου, δεξιόμενοι

τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ
χαρᾶς Πνεύματος ἁγίου.

7 Ὅτι γινώσκει ὑμεῖς τύπους
πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακε-
δονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ.

8 Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ
λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ
Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλ-
λὰ καὶ ἐν παντί τόπῳ ἡ πίστις ὑ-
μῶν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξηλάληται·
ὥστε μὴ χρεῖαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν
τι.

9 Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγ-
γέλλουσιν, ὅποιαν ἀποδοὺν ἔχοντες
πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐκστρέψαται
πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν ἐδῶλων,
δουλεύοντες Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ·

10 Καὶ ἀναμνῖναι τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν, ὃν ἤγνων ἐκ
τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν, τὸν βυόμενον ἡ-
μᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

Κεφ. β'. II.

Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε, ἀδελφοί, τὴν
ἀποδοὺν ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ
πνὴ γόγγυσον·

2 Ἀλλὰ [καὶ] προσηλύτους καὶ

ὑποσθίνετε, καθὼς οὐδατε, ἐν Φωλίπποις, ἐπαρήσιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι.

3 Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάτης, οὐδὲ ἐξ ἀκατασχίας, οὔτε ἐν δόλῳ.

4 Ἀλλὰ καθὼς δοκιμασάμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.

5 Οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακίας ἐγενήθημεν, καθὼς αἴδατε· οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς.

6 Οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων· δυνάμεθα ἐν βάρει εἶναι, ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι.

7 Ἀλλ' ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα.

8 Οὕτως, ἡμετέροισι ὑμῶν, ἐνδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, διότι ἀγκαλητοὶ ἡμῖν γενήσονται.

9 Μνημονεύετε γὰρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς [γὰρ] καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιμαρῆσαι τινα ὑμῶν, ἐκηρεύσαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ.

10 Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν.

11 Καθέπερ οἴδατε, ὡς ἵνα ἔ-

καστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνῳ τοῦ, παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι,

12 Καὶ μαρτυροῦμεν, ὡς περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν καὶ δόξαν.

13 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἐκρίστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδικαίᾳ· παραλαβόντες λόγον ἀμείνῳ ἡμῶν τοῦ Θεοῦ, ἐδίδακται, ὡς ἀνθρώπων, ἀλλὰ (καθὼς ἐπαλάτῳ) λόγον Θεοῦ, ἐς καὶ ἡγνύται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.

14 Ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἦθετε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ταῦτα ἔβητε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων φυλιτῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἱ Ἰουδαῖοι.

15 Τῶν καὶ τὸν Κύριον ἐκτιμάντων Ἰησοῦν καὶ τοῖς προφῆταις, καὶ ἡμεῖς ἐκδιέξαμεν καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ ἐν ἀνθρώποις ἐναντίων.

16 Καλυόντων ἡμᾶς τὰς ἐπιλαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ πληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε· ἔφθετε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴν εἰς τέλος.

17 Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, ἡμεῖς φανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς καὶ ἄρας, προσώπων, οὐ καρδίας, πρὸς στίβους ἐσπουδάσαμεν τὰ πρὸς ποὶ ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ.

18 Διὸ ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς (ἐγὼ μὲν Παῦλος) καὶ σπᾶξ καὶ δῖς· καὶ ἐνέκα· ἐν ἡμῶν Σατανᾶς.

19 Τίς γὰρ ἡμῶν ὑπερῶν, ὡς

τίφανεσ καυχίσεις· ἢ οὐ-
 ῥαῖς, ἔμπροσθεν τοῦ Κυ-
 ῖου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ
 παρουσίᾳ·
 Ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡ
 ἡ χαρὰ.

Κεφ. γ'. III.

μηκέτι στήγοντες, εὐδαίσα-
 κλασθῆναι ἐν Ἀθήναις μέντοι,
 καὶ ἐπύρσφασαι Τιμοθέου τὸν
 ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ
 ἐ συνεργόν ἡμῶν ἐν τῷ εὐ-
 αγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στα-
 θῆναι, καὶ παρακαλεῖσθαι ὑ-
 μῶν τῆς πίστεως ὑμῶν
 ὥς μηδένα ταπεινῆσαι ἐν ταῖς
 ταῖς αὐτοῖς γὰρ εἰ-
 ρην αἰς τοῦτο κειμήλια.
 καὶ γὰρ, ὅτι πρὸς ὑμᾶς ἔ-
 παύσαμεν ὑμῖν, ὅτι μέλλο-
 ῖσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο,
 οὕτως.

καὶ τοῦτο καὶ γὰρ μηκέτι στή-
 γοντες εἰς τὸ γινῶναι τὴν
 ὑμῶν μήπως ἐπύρσφαται ὑ-
 πέρθεσθαι, καὶ εἰς πᾶν γέ-
 νος ἡμῶν.

ἔπειτα δὲ, ἐλθόντος Τιμοθέου
 ὑμῶν ἀφ' ὑμῶν, καὶ εὐαγ-
 αλίσαι ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ
 ἀπὸ ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχει
 ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπι-
 ραίει ὑμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ
 ἡμᾶς.

διὰ τοῦτο παρακλήθημεν, ἀ-
 φ' ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ θλί-
 νῃ ἀνάγκῃ ἡμῶν, διὰ τῆς εὐ-
 στωίας.

ὅτι νῦν ζῶμεν, ὡς ὑμεῖς
 ἐν Κορίνθῳ.

9 Τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δοῦ-
 μεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι ὑπὲρ
 ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἡ χαλ-
 ρισμῶν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ
 ἡμῶν,

10 Νεκρὸς καὶ ἡμέτερος ὑπὲρ
 ἐκπύρσφου δώμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑ-
 μῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταστήσαι
 τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν,

11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ
 ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
 Χριστὸς καταστήσαι τὴν εἰδὴ ἡμῶν
 πρὸς ὑμᾶς.

12 Ὑμεῖς δὲ ὁ Κύριος πλειονά-
 σαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς
 ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθά-
 περ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς.

13 Εἰς τὸ στηρίζει ὑμῶν τὰς
 καρδίας ἀμίμκτους ἐν ἀγωνίᾳ,
 ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς
 ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων
 τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

Κεφ. δ'. IV.

ΤΟ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτᾶ-
 μεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν
 Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε
 παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δι' ὑμᾶς περι-
 πατῶν καὶ ἀρίσκειν Θεῷ, ἵνα τι-
 ριστευῇτε μᾶλλον.

2 Οἰδατε γὰρ, τίνας παραγ-
 γελίας ἰδάκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυ-
 ρίου Ἰησοῦ.

3 Τοῦτο γὰρ ἐστὶ δόγμα τοῦ
 Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός ὑμῶν, ἀπέχισ-
 θαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας.

4 Εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἱου-
 τοῦ σκυῖος κτᾶσθαι ἐν ἀγιασμῷ
 καὶ τιμῇ.

5 Μὴ ἐν πάθῃ ἐκιδυρῆσθαι, κα-

ἰδοῦμεναι θάρσας πίσ-
 ἀγάπης, καὶ περιεπα-
 λήδας σωτηρίας.

π οὐκ ἔστω ἡμεῖς ὁ Θεὸς
 , ἀλλ' εἰς περιποιήσιν σω-
 τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰη-
 ρουῦ.

οὐ ἀποθεστέος ὑπὲρ ἡμῶν,
 ἡ γρηγοροῦμεν εἰ τι καθεύ-
 μα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν.

ὁ παρακαλεῖται ἀλλήλους,
 ὁρῶντες εἰς τὸν ἕνα, καθὼς
 ἔτι.

ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελ-
 φοὶ τοὺς κοπιῶντας ἐν ὁ-
 ῶντες προσημαίνουσιν ὑμῶν ἐν
 καὶ ἰουθευόντας ὑμᾶς

καὶ ἡγιασθῆναι αὐτοὺς ὑπὲρ
 οὐ ἐν ἀγάπῃ, διὰ τὸ ἔρ-
 ῆν, εἰρηνίστη ἐν ἑαυτοῖς.

ἐπαρκαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀ-
 ἰουθευόντες τοὺς ἀπάστας,
 ἡσῶντες τοὺς ἐλογισμένους,
 ἡ τῶν ἀσθενῶν, μακροθυ-
 νες πάντας.

ῥᾶτι, μή τις κακὸν ἀντι-
 νῆ ἀποδοῖ· ἀλλὰ πάντως
 ὅσα δίδωται καὶ εἰς ἀλλά-
 ῃ εἰς πάντας.

ἀντιστοιχεῖτε χαίρετε.

17 Ἀδικαίαντας προσεύχεσθαι.

18 Ἐν παντὶ ἐνχαριστοῦντε τοῦ-
 το γὰρ δόξαμα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰη-
 ρουῦ εἰς ὑμᾶς.

19 Τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννεται.

20 Προφητείας μὴ ἐξουθενήτε.

21 Πάντα δοκιμάζετε τὸ κα-
 λὸν κατέχετε.

22 Ἀπὸ παντὸς ἰδίου πω-
 ροῦ ἀπέχου.

23 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρή-
 νης ἀγιασμοὺς ὑμᾶς ἐλοπιλεῖ· καὶ
 ἐλθέτω ἐν ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ
 ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα ἀμίμητος
 ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ ταρβήσῃ.

24 Πιστὸς ὁ καλὸν ὑμᾶς, ὁ
 καὶ ποιῶν.

25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθαι πε-
 ρὶ ἡμῶν.

26 Ἀσπασασθῆναι τοὺς ἀδελφοὺς
 πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

27 Ὁρᾶτε ὑμᾶς τὸν Κύριον,
 ἀπογνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσι
 τοῖς ἀγίοις ἀδελφοῖς.

28 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' ὑμῶν. [Ἀ-
 μέν.]

[Πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη
 ἐγγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.]

ΠΑΥΛΟΥ τοῦ Ἀποστόλου ἐς ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Ἐπιστολὴ δεύτερα.

Κεφ. α'. ι.
 ΔΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ
 , τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονι-

κίων ἡ ἐξ ὧν πωρεῖ
 Κερίμ Ἰησοῦ Χριστοῦ
 2 Χάρις ὑμῶν π

Θεοῦ πατὴρς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστοῦν ὀφείλαμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἰνὸς ἑαυτοῦ πάντων ὑμῶν ἕως ἀλλήλους·

4 Ὡστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομενῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς θλίψεσιν, αἷς ἀνέχασθε·

5 Ἐνδυγμα κατὰ τῆς δικαίας κρείταις τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιοθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε·

6 Ἐπεὶ δικαιοὶ^α παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν·

7 Καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἂν πισιν μετ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμει αὐτοῦ,

8 Ἐν πυρὶ φλογὸς, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεόν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῇ εὐαγγελίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

9 Οἵτινες δίκην τίσουσιν, ὅλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ πρῶτον τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ·

10 Ὅταν ἔλθῃ ἐδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, (ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

11 Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα

πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ἡμῶν ζωὴ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ᾧ καὶ πληρώσῃ πᾶσαι ἐνδείξεις θασύνης, καὶ ἔργον πίστεως ἐν ἡμῖν·

12 Ὅπως ἐδοξαθῇ τι εἶναι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμῖς ἐν αὐτῷ, ἐν τῇ χάρει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κεφ. β'. η.

ΕΡΩΤΩΜΕΝ δι' ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτὸν·

2 Εἰς τὸ μὴ ταχῆος παύσασθαι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ ἰοῦς, μή τι εἶναι, μήτε διὰ πνεύματος καὶ διὰ λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς δι' ἡμῶν, ὥς ὅτι εἰστέκεται ἡμεῖς τοῦ Χριστοῦ·

3 Μήτις ὑμᾶς ἐξαπατήσονται μετὰ μὲν τὰς ἐλπίδας, ὅτι ἔσται ἡ ἐλθὼν ἡ ἀποστασία πρῶτη, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς μαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας·

4 Ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπομένων ἐπὶ πάντα λεγόμενος ὁ ὁσβασμα, ὥστε αὐτὸς εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ [ὡς Θεὸν] καθῆσθαι, ἐν δεικνύντα ἑαυτὸν, ὅτι ἐστὶ Θεός·

5 Οὐ μνημονεύετε, ὅτι ἐπὶ πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγεν ὑμῖν·

6 Καὶ νῦν τὸ κατέχει ἡμεῖς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν ἑαυτοῦ καιρῷ·

7 Τὸ γὰρ μυστήριον ἡδὲ ἐκ γυῖτα τῆς ἀνομιᾶς, μόνον ὁ

^α sc. ὁ ἴσθι.

^β sc. ἴσθι.

^γ sc. ἐκείνη ἡμέρα τὸ ἐλθόντα.

ἔρτε ἕως ἐκ μέσου γίνη-

καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται
ιος, ὃν ὁ Κύριος ἀναλώσει
ὑμᾶτι τοῦ στόματος αὐτοῦ,
παρήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς
είας αὐτοῦ·

ὃ ἔστιν ἡ παρουσία κατ'
ἐν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυ-
και σημείαις, καὶ τέρασιν
·,

Καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς
ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· ἀνθ'
ἀγάπῃ τῆς ἀληθείας οὐκ
ὁ εἰς τὸ σωθῆναι αὐτοὺς.

Καὶ διὰ τοῦτο πᾶν ψεῦδος
Θεὸς ἐπείγειαν πλάνης, εἰς
πύσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει·
ἵνα κερθῶσι πάντες οἱ μὴ
κατὰ τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' ἐν-
τες ἐν τῇ ἀδικίᾳ.

Ἡμεῖς δὲ ἐφιλομεν ἐν-
αῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ
ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ
·, ὅτι εἴλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς
χρὴς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιστο-
νύματος, καὶ πίστι ἀλη-

Εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ
ἀγγελίου ἡμῶν, εἰς περι-
δόξας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ.

Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε,
ἐν τῇ τῆς παραδόσεως, ἃς
ἔχητε, εἰ τε διὰ λόγου, εἴ τε
πολῆς ἡμῶν.

Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰη-
σοῦς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ πα-
αῖν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ

δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἰλ-
πίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι,

17 Παρακαλῆσαι ὑμῶν τὰς
καρδίας, καὶ στηρίζαι ὑμᾶς ἐν παν-
τί λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

Κιφ. γ'. III.

Το λοιπὸν προτινύχισθε, ἀδελ-
φοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ
Κυρίου τρέχη, καὶ δοξάζεται, κα-
θὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς.

2 Καὶ ἵνα ῥυσθῶμαι ἀπὸ τῶν
ἀτόπων καὶ ποτηρῶν ἀνθρώπων· οὗ
γὰρ πάντων ἡ πίστις.

3 Πιστὸς δὲ ἔστιν ὁ Κύριος, ὃς
στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ
τοῦ ποτηροῦ.

4 Πισποίθαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἰφ'
ὑμᾶς, ὅτι ἂ παραγγέλλομεν ὑμῖν,
καὶ ποιῆτε καὶ ποιήσιν.

5 Ὁ δὲ Κύριος κατινύειναι ἐν-
μῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην
τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς ὑπακοὴν τοῦ
Χριστοῦ.

6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀ-
δελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στίλλισθαι
ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκ-
τως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ
τὴν παράδοσιν, ἣν παρέλαβετε παρ'
ἡμῶν.

7 Αὐτοὶ γὰρ οἶδασι πῶς δι'
μιμῆσθαι ἡμᾶς· ὅτι οὐκ ἠτακτί-
σαμεν ἐν ὑμῖν·

8 Οὐδὲ δωρεὰν ἔρτον ἐφάγε-
μεν παρὰ τινος· ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ
μόχθῳ, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργα-
ζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιπαρεῖσθαι
τινα ὑμῶν.

^a sc. καθέξει.

9 Οὐχ^a ὅτι οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τυπώσωμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμῆσθαι ἡμᾶς.

10 Καὶ γὰρ, ὅτι ἡμῖν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρεγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἰδοῦται.

11 Ἀκούομεν γὰρ τινες περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους.

12 Τοῖς δὲ τοιούτοις παρεγγέλλομεν, καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μὴτ' ἡσυχίας ἐργαζώμενοι, τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἰσθῶσιν.

13 Ὑμῖς δὲ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκαθήσθε καλαποιοῦντες.

14 Εἰ δὲ τις οὐχ ὑπάκουσεν τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τὸν σημειοῦσθε^b καὶ μὴ συνανέυσθε αὐτῷ, ἵνα ἰσχυρῇ.

15 Καὶ μὴ ὡς ἐχθροὶ ἐπὶ ἀλλὰ συνθεσθε ὡς ἀδελφοί.

16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς ἐρήνης δὴν ὑμῖν τὴν εἰρήνην καὶ τὸς^b ἐν παντὶ τρόπῳ ὁ Κύριος^c τὰ πάντων ὑμῶν.

17 Ὁ ἀσπασμὸς τῆς εἰρήνης Παύλου, ὁ ἔστι σημεῖον ὅτι ἐπιστολῇ^d οὕτω γράφω.

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^e μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

[Πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἀπὸ Ἀθηνῶν.]

ΠΑΥΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ΤΙΜΟΘΕΟΥ Ἐπιστολὴ πρώτη.

Κεφ. α'. ι.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ [Κυρίου] Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν,

2 Τιμοθέου γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστι, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεισά σε προσμῖναι ἐν Ἐφέσῳ, παρευρόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγίλῃς τισὶ μὴ ἐπιτεριδασκαλεῖν^d.

4 Μηδὲ προσέχειν μύθους γινναλογίαις ἀπειράτοις, αἵ ζητήσεις παρέχουσι μάλλον^e κοινομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίστι.

5 Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγίλιας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρῆς γνώσεως, καὶ συνευδίστατος ἀγαθῆς πίστεως ἀνυπακρίτου.

6 Ὡς τινες ἀστοχίσαντες, τράπησαν^e εἰς ματαιολογίας.

7 Θέλונτες εἶναι νομοδίδοι, μὴ ποῦντες μῆτι ἀ λόγον μῆτι περὶ τίνων διαβεβαιούνται.

^a sc. τοῦτο λέγω. ^b sc. χρεῖον. ^c sc. ἔστω. ^d sc. οὕτω καὶ νῦν παραμύνηται.

^e sc. ἐκ τῆς ἀρετῆς.

Ἰθαροὶ δὲ ὅτι καλὸς ὁ νό-
τος αὐτῷ νομίμως χρήται·
ἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νό-
μῳ, ἀνέμοις δὲ καὶ ἀνυ-
κτοῖς, ἀσπαστοῖς καὶ ἀμαρτω-
νοῖς καὶ βεβήλοις, πα-
σι καὶ μαρτυράμοις, ἀνδρ-

Πόρκοις, ἀρσενικοῖς, ἀν-
σταῖς, ψεύταις, ἐπίδοκοις,
ἐπὶ τῇ ὑγιαίνουσῃ δι-
κῇ ἀντίκειται·

Κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς
αὐτοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὁ ἐπι-
γινώσκων.

Καὶ χάρις ἔχω τῷ ἰδυναι-
σμοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυ-
ρίου, ὅτι πιστεύει με ὑγέσασθαι,
ὡς διακονίαν·

Τὸν πρότερον ὄντα βλάσ-
φημῶν καὶ διωκτὴν καὶ ὑβριστήν·
λέγων, ὅτι ἀγαθὸν ἐποίησα
τίμι·

ὑπερεπλάκειτο δὲ ἡ χάρις
τοῦ ἡμεῶν σωτῆρα πίστεως καὶ
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης
ᾧς ἀξίος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς
ἐς τὸν πόρον ἀμαρτωλοῦς
ὢν περὶ ἐμὲ ἔγενετο.

Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλασθήν, ἵνα
πρῶτον ἐδικαιώθην Ἰησοῦς
ἐν τῇ πᾶσι μακαρονομίᾳ,
ποτύπωσιν τῶν μιλλόντων
σε ἐν αὐτῷ ἐς ζωὴν αἰώνιον.
Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων,
ᾧ, ἀεράτῳ, μέγαν [σεφῶ]
ἡμῶν καὶ δόξαν ἐς τοὺς αἰῶ-
νες αἰώνων. Ἀμήν.

18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν
παρεστήθην σοι, τίς σοι Τιμῶτες,
κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὶ προ-
φητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς
τῇ καλῇ στρατείᾳ,

19 Ἐχὼν πίστιν καὶ ἀγαθὴν
συνείδησιν, ἥν τις ἀποσύμμενος,
περὶ τῆς πίστεως ἐκωλύσεται·

20 Ὡς ἴσθις Ἰμάντιος καὶ
Ἀλίξανδρου· ὡς παρέδωκα τῷ
Σατανᾷ, ἵνα παιδεύῃ μὴ βλασ-
φημεῖν·

Κεφ. β'. II.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν πρῶτον πάν-
των ποιῆσθαι δέουσι, προσευχάς,
ἐπιεύχας, ὑπερηφανίας ὑπὲρ πά-
ντων ἀνθρώπων·

2 ὑπὲρ βασιλείᾳ, καὶ πάντων
τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων· ἵνα ἡμεῖς
καὶ ὁσύνχριστοι βίον διαγώμεν ἐν πό-
σῃ εὐσεβείᾳ καὶ σιμνότητι.

3 Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπεί-
δωτον ἡνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμεῶν
Θεοῦ·

4 Ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει
σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀλη-
θείας ἰλθῆν.

5 Εἰς γὰρ ὁ Θεός, εἰς καὶ με-
σότης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρω-
πος Χριστὸς Ἰησοῦς·

6 Ὁ δὲ δὸς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον
ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον ποι-
εῖς ἰδίῳις.

7 Εἰς ὃ ὀπίθην ὅγῳ κέρυξ καὶ
ἀπόστολος, (ἀλήθειαν λόγῳ [ἐν
Χριστῷ,] οὐ ψεύδομαι) διδάσκα-
λος ἰσθῶν ἐν πίστι καὶ ἀληθείᾳ.

8 Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι

^a sc. ἰσθῶν.

τοὺς ἀδελφεοὺς ἐν παντὶ τίτῳ, ἑπαί-
ροντας ὡς αἰὲς χυῖρας χωρὶς ἔργου
καὶ διαλογισμοῦ.

9 Ὁσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας
ἐν καταστολῇ κοσμίᾳ, μετὰ αἰ-
δοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμοῦν ἑαυ-
τάς, μὴ ἐν πλόγμασιν, ἢ χρυσῷ,
ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πο-
λυτιλῷ^α.

10 Ἄλλ' (ὃ πρέπει γυναῖξιν^α
ἐπαγγελμέναις Διοτίδου) δι'
ἔργον ἀγαθόν.

11 Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μαθηαίντω
ἐν πάσῃ ὑποταγῇ.

12 Γυναὶκὶ δὲ διδάσκειν οὐκ
ἐπιτρέπω, οὐδὲ αἰθετιῖν ἀνδρὲς,
ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ.

13 Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐκλάσ-
θη, ἢτα Εὐά.

14 Καὶ Ἀδὰμ οὐκ^β ἡπατήθη·
ἡ δὲ γυνὴ ἡπατηθεῖσα, ἐν παρα-
βάσει γέγονε^γ.

15 Σωθήσεται δὲ^δ διὰ τῆς τιμ-
νογονίας, ὡς μένουσιν^ε ἐν πίστι
καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ
σωφροσύνης.

Κεφ. γ'. ΙΙΙ.

ΠΙΣΤΟΣ ὁ λόγος, Εἴ τις ἐπισ-
κοπῆς ἐρίγεται, καλοῦ ἔργου ἐπι-
θυμῷ.

2 Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνι-
πίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς
ἄνδρα, ἠφάλιον, σώφρονα, κόσ-
μιον, φιλόξενον, διδακτικόν.

3 Μὴ πᾶροινον, μὴ πλῆκτον,
[μὴ αἰσχροκερδῆ]^α· ἀλλ' ἐπισικῆ,
ἀμωχον, ἀφιλάργυρον.

4 Τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊ-

στάμενον, τέκνα ἔχον
ταυτῇ μετὰ πάσης τιμῇ.

5 (Εἴ δὲ τις τοῦ
προστέλει οὐκ ἴδῃ, πῶς
Θεοῦ ἐπιμελεῖται·)

6 Μὴ πόφυτος, ἢ
θύς, εἰς κρίμα ὑποτί-
θεῖσθαι.

7 Δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ
καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν
μὴ εἰς ἐνδοξασμὸν ἱμεῖν
γίδια τοῦ διαβόλου.

8 Διακόνους ὡσαύτα
μὴ διλόγους, μὴ οἷον τῶν
ἔχοντας, μὴ αἰσχροκερδῆς.

9 Ἐχοντας τὸ μυσ-
τήριον ἐν καθαρότητι.

10 Καὶ οὗτοι δὲ δια-
σαν πρῶτον, ἢτα δια-
ἀνέχλητοι ὄντες.

11 Γυναῖκας ὡσαύτα
μὴ διαβόλους, ἠφάλιον
ἐν πάσι.

12 Διάκονοι ἵστασθαι
μικροὺς ἄνδρας, τέκνιον καὶ
τάμενοι καὶ τῶν ἰδίων ἐκ-
κλησιῶν.

13 Οἱ γὰρ καλῶς δι-
τις, βαθμὸν ἑαυτοῖς κα-
ποιοῦνται, καὶ πολλὰ
ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ.

14 Ταῦτά σοι γράφω
ἰλθῖν πρὸς σὲ τάχιστα.

15 Ἐάν δὲ βραδύνῃ,
πῶς δι' ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀ-
βαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία
της, στύλος καὶ ἰδρυάμε-
νη.

16 Καὶ ὁμολογοῦμί
ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας

^α sc. πικρῶν. ^β sc. πρῶτος. ^γ sc. πρῶτη. ^δ sc. ἡ γυνὴ. ^ε sc. ἡ γυνὴ.

λατρεύθῃ ἐν σαρκί, ἰδικαιώθη
ματι, ὥσθι ἀγγέλους, ἐκ-
ὲν ὕψοις, ἰπιστεύθῃ ἐν κόσ-
μῳ, ἐκείθῃ ἐν δόξῃ.

Κεφ. δ'. ιν.

Ὁ Πνεῦμα βραβεῖ λόγῳ, ὅτι
ἐροῖς καιροῖς ἀποστήσονται
τῆς πίστεως, προσέχοντες
σε πλάσις, καὶ διδασκα-
λαμοῖσι,
ἐν ὑπακείῃ ψευδολόγων,
ρηισμῶν τὴν ἰδίαν συνί-

ζωλόντων γαμῶν, ^α ἀπί-
στουμένων, ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν
γαλήνῃ μετὰ εὐχαριστίας
τοῖς καὶ ἐπιγινώσκουσιν τὴν
εὐ-

Ὅτι πᾶν πνεῦμα Θεοῦ κα-
καὶ οὐδὲν ἀποβλήται, μετὰ
εὐχίας λαμβανόμενον

ἀγαθίζεται γὰρ διὰ λόγου
καὶ ἐντιμύτης.

Ἄυτὰ ὑποτιθέμενος τοῖς ἁ-
γίοις, καλὸς ὅτι διάκονος Ἰε-
σοῦ, ἐντριβόμενος τοῖς λό-
γῳ πίστεως, καὶ τῆς καλῆς
αἰτίας, ἣ παρεκολούθησας.

τοὺς δὲ βουλόμενος καὶ γεω-
θεὸς παρκατεῖ γύμνασι δὲ
πρὸς ἐνδοξίαν.

Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία
λίγοι ἵσθι ἀφίλμοι· ἡ δὲ
εὐ πρὸς πάντα ἀφίλμοις ἐσ-
ταγγέλλαν ἔχουσα ζωῆς τῆς
τῆς μελλούσης.

Ἰσοῦς ^δ ὁ λόγος καὶ πάσης
τῆς ἀξίας.

10 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶ-
μεν καὶ ἐνδιζόμεθα, ὅτι ἐλπίσα-
μεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι σω-
τὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα
πιστῶν.

11 Παράγγελλαι ταῦτα καὶ
διδασκε.

12 Μαθίς σου τῆς νύκτας
καταφρονέτω, ἀλλὰ τύπος γίνου
τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀνωστρε-
φῇ, ἐν ἀγάπῃ, [ἐν πνεύματι,] ἐν
πίστει, ἐν ἀγάπῃ.

13 Ἐως ἔρχομαι πρὸς σι· τῇ
ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ δι-
δασκαλίᾳ.

14 Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χερ-
σίματος, ὃ ἰδίᾳ σοὶ διὰ προφη-
τείας, μετὰ ἐπιτίσεως τῶν χειρῶν
τοῦ πρεσβυτέρου.

15 Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις
ἴσθι· ἵνα σοὶ ἡ παρακλήσι φανερὰ ᾖ
ἐν πᾶσιν.

16 Ἐπιτι ^ε σταντῶ, καὶ τῇ
διδασκαλίᾳ ἐπιμαρτυροῖς. Τοῦ-
το γὰρ ποιῶν, καὶ σταντὸν σώσεις
καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

Κεφ. β'. ν.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩ μὴ ἐπιπλήξῃς,
ἀλλὰ παρακλήσι ὡς πατέρα· πα-
τέρους, ὡς ἀδελφούς.

2 Πρεσβυτέρους, ὡς μητέρας·
νύκτας, ὡς ἀδελφούς, ἐν πάσῃ
ἀγνείᾳ.

3 Χήρας τίμα, τὰς ὅσας χή-
ρας.

4 Εἰ τί τις χήρα τίμα ἢ ἐκ-
γονα ἔχου, μακροθυμῶσαι πρῶτον
τὸν ἴδιον οἶκον ἐνδοξίαν, καὶ ἁ-

^α sc. μελλούσης

^δ sc. Ἰσοῦ

^ε sc. τὸν ἰσῶν.

μετὰς ἀποδίδειν τὰς προμήκας· τοῦτο γὰρ ὅτι [καλὸν, καὶ] ἀπόδεται ὑμῖν τοῦ Θεοῦ.

5 Ἡ δὲ ὅπως χρεὼ καὶ μιμνησθε ἡλικίαν ἐπὶ τὸν Θεόν, καὶ προσμένει ταῖς δόξαι καὶ ταῖς προτιχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας.

6 Ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τίθηται.

7 Καὶ ταῦτα παράγγιλλε, ἵνα ἀνέλθῃται ὅσοι.

8 Εἰ δὲ τις τῶν ἰδίων, καὶ μάλιστα τῶν αἰκνῶν οὐ προνοῶ, τὴν πίστιν ἔρηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χρεὼν.

9 Χρεὼ καταλιγίστω μὴ ἔλαττω ἵνα ἐξέλκωτα, γεγονυῖα ἰδὲς ἀδελφεὲς γυνή.

10 Ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρομένη, εἰ ἐκτενρόφῃται, εἰ ἐξενδοχεύεται, εἰ ἀγίων πόδας ἵψαν, εἰ θλιβομένοις ἐπήκεισιν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπεκολούθησι.

11 Νωτίτερας δὲ χρεὼς παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστενηιάσῃ τοῦ Χριστοῦ, γαμήν θύλουσιν.

12 Ἐχουσιν κρίμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν.

13 Ἀμα δὲ καὶ ἀργαί^α μανθάνουσιν περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· οὐ μόνον δι' ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιέργοι, λαλοῦσθαι τὰ μὴ δοῦντα.

14 Βούλομαι οὖν νωτίτερας γαμήν, τεκνογονεῖν, οικοδοποτεῖν, μεθιμίαν ἀφορμὴν δίδοναι τῇ ἀντικιμένην λοιδορίᾳ χάριτι.

15 Ἦδη γὰρ τινες ἐξετράπησαν ὁπίσω τοῦ Σατανᾶ.

16 Εἴ τις πιστὸς ἐν χρεὼς, ἐπαρκέτω αὐτῇ, βαρεῦσθαι ἢ ἐκκλησία, ἵνα τὰς χρεὼς ἐπαρκέσῃ.

17 Οἱ καλῶς προϊτάται ὑμῖν διπλῆς τιμῆς ἀξίον· μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ διδασκαλίᾳ.

18 Λέγει γὰρ ὁ γραφὴ ἀλοῶντα οὐ φιμώσιν. Καὶ ὁ ἱεργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

19 Κατὰ προσδοκίαν γοίσει μὴ παραδοίχων, ἵνα ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρῃ.

20 Τοῦς ἀμαρτανότοις πᾶσι πάντων ἔλεγχι, ἵνα λοιποὶ φόβον ἔχωσι.

21 Διαμαρτυράμαι ἵνα Θεοῦ, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων ταῦτα φυλάξῃς χάρις πρὸς τοὺς, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρῶτον.

22 Χρεὼς ταχίως μετὰ τίθῃ, μηδὲ κοινοῦν ἀμαρτανολογίας. Σιωποῦν ἀγίων.

23 Μηνί· ὑδροπότην· οἶνον ἐλάγῃ χρεὼ διὰ τὴν ἐπιστολήν σου, καὶ τὰς πυκνάς σου ἀποδείξεις.

24 Τινῶν ἀποδράσαι εἰς τὴν πρόδηλόν ἐστι, πρὸς εἰς κρίσιν· τίσι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦσι.

25 Ὁσαύτως καὶ τὰ ἄλλα πρὸς δὲ ἐστὶν καὶ τὰ ἔχοντα, κρυβέναι οὐ δύναται.

Κεφ. ε'. vi.
Ὁ 201 ἐστὶν ὑπὸ ζυγὸν τοὺς ἰδίους δισπότας πάσας

γινώσκων ἵνα μὴ τὸ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία μῆται.

ἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δισ-
μὴ καταφρονεῖν, ὅτι
αἱσιν ἄλλα μᾶλλον δου-
κον, ὅτι πιστοὶ εἰσι καὶ
οἱ, οἱ τῆς εὐαγγελίας ἀν-
τιθέμενοι. Ταῦτα διδάσκει,
ἀκάλει.

τις ἐπιδοδασκαλεῖ, καὶ
ἐρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρισ-
τῇ κατ' ἐνδοξασιν διδασ-

κόμενοι, μηδὲν ἐπιστάμε-
να νοῶν περὶ ζήτησεως καὶ
χλῆς· ἔξ ὧν γίνεται φθί-
σι, βλασφημία, ὑπόκρισι

κατασκευασθεὶς διαφθορῶν
τὸν νοῦν, καὶ ἀπιστίας
ἀληθείας, νομιζόντων πο-
τεῖν τὴν ἐνδοξασιν. ἀφίσ-
τῃ τῷ τοιοῦτῳ.

στι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ
μετὰ αὐταρχίας.

ἰδὼν γὰρ ἀποτρέψαμεν εἰς
εὐν· δῆλον ἐστὶ οὐδὲ ἀναγ-
νωρίσθαι.

χωρὶς δὲ διαστροφῆς καὶ
εὐστα, ταῦτοις ἀρεσκασθῶ-

ἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν,
νοῶν εἰς πειρασμὸν καὶ πω-
κὲ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνά-
ῃ βλαβερὰς, αἵτινες βλά-
στῶν ἀνθρώπου εἰς ἀλήθειαν
ἔλκουσιν.

10 Ἐξ αὐτῆς γὰρ πάντων τῶν κα-
κῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία· ἥτις τῆς
ἐρημέσεως ἀπικλυθήσεται ἀπὸ τῆς
πίστεως, καὶ ἱκανοὺς περιέσφρα-
ξεν ἰδύμεν πολλοὺς.

11 Σὺ δὲ, ὁ ἀγαπᾷ τοῦ Θεοῦ,
ταῦτα φῶγ· δίκαια δὲ δικαιοσύ-
νη, ἐνδοξασιν, πίστις, ἀγάπη, ἐ-
πιμενῇ, πραΰτητα.

12 Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα
τῆς πίστεως, ἐκλεθεὶς^δ τῆς αἰμα-
τίου ζυγῆς, εἰς ἣν [καὶ] ἐκλήθης,
καὶ ὁμιλήσας τὸν καλὸν ὁμιλο-
γίαν ἐν ὁπίῳ πολλῶν μαρτύρων.

13 Παραγγέλλω σοι ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ τοῦ ζουσιμένου τὰ πά-
ντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μαρ-
τυρώσαντος ἐπὶ Ποντίῳ Παλῳ
τὸν καλὸν ὁμιλογίαν·

14 Τηρῶναι σοὶ τὴν ὑπαλλήλῳ
πίλιν, ἀπικλυθῆναι, μέχρι τῆς ἐπι-
φανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ·

15 Ἦν καιρὸς ἰδίῳς διῆμι ὁ
μακάριος καὶ μέγας δυσάστος, ὁ
Βασιλεὺς τῶν βασιλευντων, καὶ
Κόσμος τῶν κορυμνιστων,

16 Ὁ μέγας ἔχων ἀπαράσας,
φῶς ἀπὸν ἀπρόσταν, ὃν ἰδὼν οὐ-
δαὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδὼν δύνα-
ται· ὃς^ε τῇ καὶ πρώτος αἰώνιος.
ἀράν.

17 Τῷς πλουσίῳς ἐν τῇ νῦν
αἰῶνι παραγγέλλω μὴ ἐφελθεῖν
νῦν, μηδὲ ἀλκαῖναι ἐπὶ πλούτῳ
ἀδελφῶν, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῇ
ζῶντι, τῇ παρῶντι ἡμῶν πλου-
σίας πάντα εἰς ἀπώλυσιν·

18 Ἀγασθῶνται, πλουτεῖν ἐν

^α καὶ αὐτῶν.

^δ καὶ τὸν στίχον.

^ε καὶ ἵστα.

ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους ἵναι, κοινωνικούς·

19 Ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θημίαν καλὴν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλαβῶνται ^α τῆς αἰωνίου ζωῆς.

20 Ὡς Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτειρόμενος τὰς βιβλίους κεινοφωνίας, καὶ ἀντιθέσις τῆς ψευδανύμου γνώσεως·

21 Ἦν τις ἐπαγγέλει περὶ τὴν πίστιν ἡτοχῆς χάρις ^β μετὰ σοῦ. [Ἀ]

[Πρὸς Τιμόθεον πρὸς Φη ἀπὸ Λαοδικείας, τοῦ μητροπόλεως Φρυγίας Πασκατιανῆς.]

ΠΑΥΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ΤΙΜΟΘΕΟΥ Ἐπιστολὴ δεύτέρα.

Κιθ. α. ι.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

2 Τιμόθεε ἀγαπητῷ τέκνῳ, χάρις, ἰλως, εὐχὴ ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρόῃ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνίαν ἐν ταῖς διήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας·

4 Ἐπιποθῶν σοι ἰδιῶν, μιμηταίνος σοῦ τῶν θαυμάτων, ἵνα χάρις πληρωθῇ·

5 Ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐν ἡμῶντι πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λαίῳ, καὶ τῇ μητρὶ σου Εὐνίῃ· πείσμοι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοὶ·

6 Δι' ἣν αἰτίαν ἀνυμνήσω

οὐ ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρι Θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ θέσεως τῶν χειρῶν μου.

7 Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν Πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ διὰ καὶ ἀγαπῆς καὶ σωφροσύνης.

8 Μὴ οὖν ἐπαισχυνῆς τύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τὸν δίσμιον αὐτοῦ· ἀλλὰ καπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ καὶ ναμῶν Θεοῦ·

9 Τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, λίσαντος κλήσει ἁγία· οὐ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς χάρις τῇ ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸς αἰώνων·

10 Φανερωθεῖσαν δὲ ἐν ἐπιφανείᾳ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ^δ, καταργήσαντος τὸν θάνατον, φωτίσαντος καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ αἵματος·

^α ἢ, τὸν στίφανον.

^β ἢ, ἰσχυρῶς.

^γ ἢ, ἰσχυρῶς.

^δ ἢ, ἰσχυρῶς.

11 Εἰς ὃ ἐτίθει ἡγὼ κήρυξ καὶ ἀπίστολος καὶ διδάσκαλος ἱδὼν.

12 Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω· ἀλλ' οὐκ ἐπισχύνεται· ὅσα γὰρ ἔπιπίστευκα, καὶ πέπισμαι, ὅτι δυνατὸς ἔστι τὴν παρὰθεῖαν μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

13 Ἐπιτίπουσιν ἔχει ὑγίαινον· τῶν λόγων, ᾧ παρ' ἡμοῦ ἤκουσας ἐν πίστι καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

14 Τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξοι διὰ Πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

15 Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπιστογράφῃς ἀνίμι πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἔστι Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης.

16 Δὴν ἴλιος ὁ Κύριος τῷ Ὁρσιφόρου οἴκῳ· ὅτι πολλάκις με ἐνέψυξε, καὶ τὴν ἀλυσίν μου οὐκ ἐπὶσχύνθη.

17 Ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ, πρὸς πλείους ἐζήτησέ με, καὶ εὔρει.

18 Δὴν αὐτῷ ὁ Κύριος εὐρεῖν ἴλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν Ἑφίση^a διεκώρησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

Κιφ. β'. II.

ΣΤ οὖν, τέκνον μου, ἰνδυναμῶ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

2 Καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἡμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παρὰ τοῦ πιστοῦ ἀνθρώπου, οἵτινες ἱκανοὶ ἴσονται καὶ ἱέρους διδάξαι.

3 Σὺ οὖν κακοπάησοι ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Οὐδὲν στρατιώμενος ἐμπλή-

κται ταῖς τοῦ βίου προημεσίαις, ἵνα τῷ στραταλογήσῃσι ἀρέσῃ.

5 Ἐὰν δὲ καὶ ἀλλή τις, οὐ σταθαιούται, ἢν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ.

6 Τὸν κοπιῶντα γινώσκον δι' πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.

7 Νόμι, ἃ λόγων δέη γὰρ σοὶ ὁ Κύριος οὕτως ἐν πᾶσι.

8 Μημένοισι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡγιασμένοι ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγελίον μου·

9 Ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι θανάτου, ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δίδεται.

10 Διὰ τοῦτο πάντα ὑπαμένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχουσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου.

11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συνειπθάνωμεν, καὶ συζήσωμεν·

12 Εἰ ὑπαμένωμεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀγειρούμεθα, κἀπαύειν ἀρεσέσθαι ἡμᾶς.

13 Εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκείνος πιστὸς μῖνι· ἀρετήσασθαι ἑαυτοὶν οὐ δύναται.

14 Ταῦτα ὑπαμένησθε, διαμαρτυρούμενοι ὑπὲρ τοῦ Κυρίου μὴ λογισμαχῶν, ὡς οὐδὲν χρεῖσται, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκούωντων.

15 Σπούδατε σιωπῇ δάμνην παραστήσαι τῷ Θεῷ, ἵνα ἡσυχῇ ἀντακούσῃ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

16 Τὰς δὲ βεβήλους καταφυ-

^a sc. τοῖς ἁγίοις.

^b sc. οὐδης.

οἷς διωγμῶς, τοῖς παθή-
σά μοι ἕνεκα ἐν Ἀντιο-
ῖαν, ἐν Λύστραις· οἷους
εἰς ὑπὸν γκα, καὶ ἐκ πάν-
τῶν ἔργων τοῦ Κυρίου.

καὶ πάντες δὲ οἱ δόλοντες
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διωχ-
-

Ιουδαῖοι δὲ ἄνθρωποι καὶ
ῥαββίνοι ἐπὶ τὸ χεῖρον,
καὶ πλανώμενοι.
ὃ δὲ μένει ἐν οἷς ἔμαθες
τάχης, εὐδὸς παρὰ τίτος

καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ
ἔργα σου εἶδες, τὰ θυμῶ-
σόν σου ἐκ στερῆς, διὰ
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
Ἰῶσα ῥαββὶν, θύπνυντος,
λιμος πρὸς διδασκαλίαν,
νυχον, πρὸς ἐπαγρυπνίαν,
ιδεῖν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ
καὶ ἄρτιος ἢ ὁ τοῦ Θεοῦ
1, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν
ἔσας.

Κεφ. β'. ιν.

ΔΑΡΤΥΡΟΜΑΙ [οὗν ἐγὼ]
τοῦ Θεοῦ, καὶ [τοῦ Κυ-
ριοῦ Χριστοῦ τοῦ μέλλον-
τος ζῶντος καὶ πατρὸς κα-
ποφάνειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν
ἐν αὐτοῦ·

ἐρεξαι τὸν λόγον, ἐπίσταθι
· ἀκαίρως ἔλθοι, ἐπιτί-
ταρκαλίσου ἐν πάσῃ μα-
κα καὶ διδαχῇ.

στα γὰρ καιρὸς, ὅτι τῆς
σης διδασκαλίας οὐκ ἀν-
ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυ-
ς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπιστρέφου-

σιν διδασκαλίας, κατέλαβον τὸν
ἀκαίρῃ·

4 Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας
τὴν ἀκοὴν ἀποστρέφουσιν, ἵνα δι-
τοῦς μύθους ἐντραπύσονται.

5 Σὺ δὲ τῷ ἐν πᾶσι, κακο-
πάθει, ἔργον πείσους ἐν γα-
λιστοῦ, τῆς διακονίας σου πληρο-
φίησιν.

6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπούδαμαι,
καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως
ἐφίσταται.

7 Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγῶ-
νισμαι, τὸν ὁρῶν τοῦτον, τὴν
πίστιν τοῦτον.

8 Λαίπιν, ἀπείκασται μοι ὁ τῆς
δικαιοσύνης στίφανος, ὃν ἀποδόμου
μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾃ, ὁ
δίκαιος κριτής· οὐ μόνον δὲ ἐμὲ,
ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς
τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

9 Σπούδασι ἐλθῶν πρὸς με
ταχίαν·

10 Διὰ γὰρ μοι ἐγκατέλι-
πον, ἀγαπήσας τὸν ἑνὶ αἵματι, καὶ
ἐκείνῃ ἐκ Θεσσαλονίκης· Ἐφέ-
κης ἐκ Γαλατίας, Τίτος ἐκ Δαλ-
ματίας·

11 Δουκῆς ἐστι μένος μου· ἐ-
μοῦ. Μάρτυς ἀναλαβόν, ἄλλοι μετὰ
ἐμοῦ· ἐστὶ γὰρ μοι ἐν γαλῶνι
ἐκ διακονίας.

12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα ἐκ
Ἐφείας.

13 Τὸν φιλόνη δὲ ἀπέστειλα ἐν
Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐκείνους
φίει, καὶ τὰ βιβλία, μέλιστα
τὰς μεμεδραμένας.

14 Ἀλέξανδρος ὁ χαλκὺς πω-
λά μοι κατὰ ἐνδοξαστο· ἀποδόμῃ αὐ-
τῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ

15 Ὅν καὶ σὺ φυλάσσειν λίαν γὰρ αἰθέστηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις.

16 Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδαίς μοι συμπαριγίνετο, ἀλλὰ πάντις με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν.

17 Ὁ δὲ Κύριός μοι παρίστη, καὶ ἐνδυναμώσά με, ἵνα δι' ἑμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφρηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἱρρύσθῃ ἐκ στόματος λίκτορος.

18 Καὶ ῥύσεται με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει ἐς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἵπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα ἐς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

19 Ἀσπασαί Πρίσκαν καὶ Ἀ-

κύλαν, καὶ τὸν Ὀσηρόκον.

20 Ἐραστος ἱμηνεῖ τὸν Τρόφιμον δι' ἀπίλκεν ὃ ἀσθενοῦντα.

21 Σπούδασον πρὸς ἰλθῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐκλείδης, καὶ Πούδης, καὶ Λίνες, καὶ δία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς μετὰ τοῦ πνεύματος σου μετ' ὑμῶν. [Ἀμήν.]

[Πρὸς Τιμόθεον διπλῶς· Ἐφιστάν ἐκκλησίαν ἐπίσκοποι χειροτονήσαντες γράφει ἀπὸ Ῥώμης, διευτίζου παρίστη Παύλος καὶ Κρίσπος Νικην.]

ΠΑΥΛΟΥ τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ΤΙΤΟΝ Ἐπιστολή.

Κεφ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δι' Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ πίστιν ἐλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν·

2 Ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγέλατο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰώνιων,

3 Ἐφαίρματι δι' καιροῦς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐν κηρυγματι ὃ ἐπιστίθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ·

4 Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ, κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

5 Τοῦτου χάριν κατέλυσεν ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λῆπται διεθώσῃ, καὶ καταστήσῃ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐν διαταγῇ.

6 Εἰ τις ἐστὶν ἀνέγκλητος, γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσυνταξίας, πότακτα.

7 Διὶ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον κλητοὶ εἶναι, ὡς Θεοῦ εἰκόνα αὐτάδην, μὴ ὀργίλοι, μὴ πλεῖστοι, μὴ πλῆκται, μὴ αἰσχυροί.

8 Ἀλλὰ φιλόξενοι, ὡς ἑαυτοὺς, σώφρονες, δίκαιοι, ὡς κρατῇ.

ἐχόμενοι τοῦ κατὰ τὴν
ιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς
ἀκαλῶν ἐν τῇ διδασκα-
λαινὸς, καὶ τοὺς ἀντι-
λέγχῃν.

ὁ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυ-
μναιοῦνται καὶ φρε-
νίστα οἱ ἐκ περιτο-

ναι δὲ ἐπιστομίζουσιν· οἷτι-
νους ἀνατρέπουσι, δι-
ὰ μὴ διῦ, αἰσχεροῦ κί-
νῃ τις ἐξ αὐτῶν ἰδίας αὐ-
της· Κρητὸς αἰ ψεύσ-
θησιν, γαστήρις ἀργαί.
μαρτυρία αὕτη ἵστιν
ὅτι αἰτίας ἐλεγχῇ πύ-
ρρος, ἵνα ὑγιαίνουσιν ἐν

προσίχοντες Ἰουδαίους
ἐνταλαίς ἀνθρώπων ὁ-
ρίων τὴν ἀλήθειαν.

ἵνα μὲν καθαρὰ τοῖς
τοῖς δι' ἐμμεκρύνουσιν καὶ
ὑδὴν καθαρὸν, ἀλλὰ με-
ντῶν καὶ ὁ νῦν καὶ ἡ

ἐν ὁμολογοῦσιν εἶδναι,
τοῖς ἀρετῶνται, βδελυκ-
τοῖς ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς
ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

Κιφ. β'. 11.

ἀλλοι, ὁ πρὸς τῇ ὑγια-
σκαλίᾳ.

εὐτάς κηφάλους εἶναι,
ὥφροντας, ὑγιαίνοντας τῇ
ἀγάπῃ, τῇ ὑπομοτῇ.

εὐτίδης ἀσάτως ἐν κα-
νὶ ἐροπρεπῆς, μὴ διαψά-

λους, μὴ εἶναι πολλὰ δίδουλαμί-
νας, καλεῖσθαι καλούς,

1 ἵνα σωφρονίζουσιν τὰς ἡσας,
φιλάνδρους εἶναι, φιλοτίμους,

5 Σώφροντας, ἀγνὰς, εἰκαυροῦς,
ἀγαθὰς, ὑποτασσάμεναι τοῖς ἰδίοις
ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
βλασφημῆται.

6 Τοὺς πατέρας ἀσάτως πα-
ρακάλει σωφρονεῖν,

7 Περί πάντα σιαντὸς παρι-
χόμενος τύποι καλῶν ἔργων, ἐν
τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, συμ-
νότητα,

8 Λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον,
ἵνα ὁ ἐξ ἡλικίας ἡλικίας, μηδὲν
ἔχων περὶ ἡμῶν λῆγει φαῦλον.

9 Δουλοῦν ἰδίοις διαπύταις ὑ-
ποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρίστοις
εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας·

10 Μὴ νοσηζομένους, ἀλλὰ
πίστιν πᾶσαν ἡδοναίους ἀγα-
θὴν· ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σω-
τῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμήσιν ἐν πᾶ-
σιν.

11 Ἐπιφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ
Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις·

12 Παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρ-
νησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς
κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρονῶντες καὶ
δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῇ
νῦν αἰῶνι·

13 Προσδιχόμενοι τὴν μακα-
ρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς
δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σω-
τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

14 Ὃς ἰθακεῖν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡ-
μῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ
πάνσης ἀνομίας, καὶ καθαρῶς ἁλυ-
τῇ λαὸν περιούσιον, ζῆλατὴν κα-
λῶν ἔργων.

15 Ταῦτα λάλη, καὶ παρακάλη, καὶ ἱλαγχι μετὰ πάσης ἐπιταγῆς μαθῆς σου περιφρονήτω.

Κεφ. γ'. ιη.

ΥΠΟΜΙΜΝΗΣΚΕ αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσονται, κυβερνήτῃ, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐταίμους ἵσται.

2 Μηδὲνα βλασφημεῖν, ἀμαρτίας ἵσται, ἡλικίαις, πᾶσαι ἰδιωτικαῖς προσηγορίαις πρὸς πάντας ἀνθρώπους.

3 Ἡμεῖς γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλοῦντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθίνῃ διαβόητοι, στυγητοὶ, μισοῦντες ἀλλήλους.

4 Ὅτι δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλοφροσύνη ἐκφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,

5 Οὕτως ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὡς ἐκδηλοῦται ἡμῶς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἴσον ἴσους ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενσίας, καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος ἁγίου.

6 Οὗ ἐξέχουσιν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίας, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

7 Ἵνα δικαιώσῃς τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονομήοι γινώσκοντες τὴν ἐλπίδα ζωῆς αἰώνιου.

8 Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ

τούτων βούλομαι σε ἵσται, ἵνα φροντίζῃς καὶ προστάσῃς αἱ περὶ Θεοῦ ταῦτά ἐστι τὰ καὶ φίλημα τοῖς ἀνθρώποις.

9 Μαρὰς διζήσεις αλογίας, καὶ ἔρις, ἰνομικὰς περιόχουσαν ἐν φιλίᾳ καὶ μάταιοι.

10 Αἰρετικὰν ἀντιμίαν καὶ διουσίαν ποιοῦν.

11 Εἰδὼς, ὅτι ἐξῆς τοιούτος, καὶ ἀμαρταντοκατάκριτος.

12 Ὅταν πίστις πρὸς σε ἢ Τυχμὸν, στυθεῖς πρὸς με εἰς Νάπυ γὰρ κίτρικα παρερχομένη.

13 Ζητῶν τὸν νομικὸν πολλὰ σπουδαίας πρὸς μερὸν αὐτοῖς λαίπῃ.

14 Μανθανόντων δὲ μίτριοι καλῶν ἔργων πρὸς εἰς τὰς ἀναγκαίας χάρις ὡς ἀπαραίτητοι.

15 Ἀσπάζονται σε αἱ πάντες ἄσπασαι τοὺς φησὶ ἡμᾶς ἐν πίστει ἡ χάρις μετὰ τῶν ἡμῶν. [Ἀμήν.]

[Πρὸς Τίτον, τῆς ἐκκλησίας πρῶτον καὶ χυροτονηθέντα, ἡγὼ Νικοπόλεως τῆς Μασ-

τοῦ Ἀπόστολου ἡ πρὸς ΦΙΛΗΜΟΝΑ

Ἐπιστολή.

σμιος Χριστοῦ Ἰη-
ς ὁ ἀδελφός, Φι-
λητῶ καὶ συνεργῶ

ἰσὶ τῇ ἀγαπῇ,
τῷ συστρατιᾷ ἡ-
γείον σου ἐκκλη-

ῖν καὶ ἐρέτη ἀπὸ
μῶν, καὶ Κυρίου

ὑμῶ Θεοῦ μου πάν-
ποιούμενος ἐπὶ τῶν

ν τὴν ἀγάπην, καὶ
ως πρὸς τὸν Κύριον
άντας τοὺς ἁγίους·
κοινωνία τῆς πί-
ως γίνεται, ἐν ἐπι-
γνωτοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν
οὖν.

ὃς ἔχουμε πολλὴν
ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου,
καὶ τὸν ἁγίον ἀνα-
τοῦ, ἀδελφε.

ἐν ἐν Χριστῷ παρ-
τάσσει σοι τὸ ἀν-

ἀπην μᾶλλον πα-
ως ὢν, ὡς Παῦλος
δὲ καὶ δίσμος Ἰη-

λῶ σοι περὶ τοῦ ἐ-

μαῦ τίκτου, ἐν ἡγήνησα ἐν ταῖς δου-
μαῖς μου, Ὁπίσμοι·

11 Τὸν ποτὶ σοι ἄχρηστον, νυνὶ
δὲ σοι καὶ ἡμεῖς εὐχρηστον, ἐν ἀνέ-
πιμαψα·

12 Σὺ δὲ αὐτὸν, τουτίστι, τὰ
ἡμᾶς σπλάγχχνα, προσλαβοῦ.

13 Ὅτι ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐ-
μαυτὸν κατέχην, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι
διακοπῇ ἐν ταῖς δουμαῖς τοῦ ἐναγ-
γελίου·

14 Χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνάμης
οὐδὲν ἡθέλησα ποιῆσαι· ἵνα μὴ ὡς
κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθὸν σου ᾖ,
ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον.

15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἔχου-
ρίστη πρὸς ἄρας, ἵνα αἰάηνοι αὐ-
τὸν ἀπὶ χρε·

16 Οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑ-
πὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν,
μάλιστα ἡμεῖς, πίστη δὲ μᾶλλον
σοι, καὶ ἐν σκεπὶ καὶ ἐν Κυρίῳ;

17 Εἰ οὖν ἡμεῖς ἔχουμε κοινωνίαν,
προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἡμεῖς.

18 Εἰ δὲ τι ἡδίκησέν σε, ᾗ ὀφεί-
λεις, τοῦτο ἡμεῖς ἰλλόγναι.

19 Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ
ἡμῇ χρεῖ, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ
λέγω σοι, ὅτι καὶ σιωπῶν μοι προσ-
οφύλεις.

20 Καὶ, ἀδελφε, ἐγὼ σοι ἐπαί-
μην ἐν Κυρίῳ. ἀποκαταστήσει καὶ τὸ
σπλάγχχνον ἐν Κυρίῳ.

τοῖς ἀδελφοῖς ἠμωμένοι, ἵνα ἐλπί-
μων γίνηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς
τῷ² πρὸς τὸν Θεόν, ὡς τὸ ἐλπί-
σθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ.

18 Ἐν ᾧ γὰρ πίπτειν αὐτοὺς
πυρασθεῖς, δύναται τοῖς πυραζο-
μένοις βοηθεῖν.

Κεφ. γ'. III.

ΘΕΝ, ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσις
ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε
τὸν ἀπόστολον^α καὶ ἀρχιερεῖα τῆς
ἐκλογῆς ἡμῶν [Χριστὸν] Ἰη-
σοῦν.

2 Πιστὸν ὄντα τῷ ποιῶσαντι
αὐτὸν, ὡς καὶ Μωσῆς^β ἐν ὅλῳ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ.

3 Πλάσιος γὰρ δόξης οὗτος
παρὰ Μωσῆν ἔξωται, καθ' ὅσον
πλάσιον τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ
κατασκευάσας αὐτόν.

4 Πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευά-
ζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ τὰ πάντα
κατασκευάσας, Θεός.

5 Καὶ Μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν
ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς διελέκην,
ὡς μαρτύρειαι τῶν λαληθησομένων.

6 Χριστὸς δὲ, ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν
οἶκον αὐτοῦ· οὗ οἴκος ἵσταν ἡμεῖς,
ἐκτίθητε τὴν παῖρησίαν καὶ τὸ καύ-
χημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους
βεβαίαν κατέσχωμεν.

7 Διό, καθὼς λίγη τὸ Πνεῦμα
τὸ ἅγιον· Σήμερον, ἐν τῇ Φωνῇ
αὐτοῦ ἀκούσθητι,

8 Μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας
ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ,
κωτὰ τὴν ἡμίραν τοῦ πυρασμοῦ ἐν
τῇ ἐρήμῳ.

9 Οὐ ἐπιτρέψατε ἡ-
μῶν, ἐδοκίμασάν με
τὰ ἔργα μου τιστάραι.

10 Διὸ προσέφη
ἐκείνη, καὶ εἶπον· Αἰ-
τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ
τὰς ὁδοὺς μου.

11 Ὡς ἄμωσα ἐν τῇ
ἐκτελειούσῃ ὡς τὴν
σὴν μου.

12 Βλέπετε, ἀδελφ-
οί, ὅτι ἐν τινὶ ὑμῶν καὶ
ἀπιστίας, ἐν τῷ ὅπῃ
Θεοῦ ζῶντος.

13 Ἀλλὰ περὶ
τούς καθ' ἑκάστην ἡμέ-
ρην^γ τὸ σήμερον καλῶς
σκληρυνθῆτε ἐξ ἡμῶν ὁ
ἀμαρτίας.

14 Μέτοχοι γὰρ γάρ
Χριστοῦ, ἐν πρὶ τῇ ἐ-
κτελείᾳ μέχρι τέλους
κατέσχωμεν.

15 Ἐν τῷ λόγῳ
ἐν τῇ Φωνῇ αὐτοῦ ἀκού-
σθητε τὰς καρδίας
ἐν τῷ παραπικρασμῷ.

16 Τίς γὰρ ἀκούσας
ἐτίκται, ἀλλ' οὐκ ὡς
ἐκείνη, ἐξ Αἰγύπτου διὰ τὴν
ἐκτελείαν;

17 Τίσι δὲ προσέφη
ἐκείνη; Οὐκ ὡς
ἐκείνη, ὡς τὰ πάντα ἐπὶ
ἐκείνη;

18 Τίσι δὲ ἄμωσα
ἐκτελεῖται ὡς τὴν κατέσχω-
μεν ἐν τῇ ἐκτελείᾳ;

19 Καὶ βλέπετε, ὅ-
τι ἐκτελεῖται ὡς τὴν κατέσχω-
μεν ἐν τῇ ἐκτελείᾳ.

² ἰ. ε. κατὰ τὰ ἐκτελεῖται.

^β ἰ. ε. καὶ πιστὸς.

^γ ἰ. ε. καὶ.

Κεφ. δ'. ΙV.

ΑΜΕΝ οὖν μέ ποτε, της επαγγελίας υιοθεσίας καταπαύσιν αὐτοῦ, μὴν ὑποτηνεῖται.

Ἐξ ἑστέιν ἐπαγγελιστὴς καὶ κληῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὄρος τῆς ἀκοῆς ἐκείνη κακῶν τῇ πίστιν.

μεθὰ γὰρ εἰς τὴν καπιτιστύναντις, καθὼς αἰμοσιν ἐν τῇ ὁρῇ ὑστανται εἰς τὴν κατὰ καὶ τοι τῶν ἔργων ἢ κόσμου γενεῖνται.

γὰρ που περὶ τῆς γὰρ· Καὶ κατέπαυσεν ἡμεῖς τῇ ἰσθμῇ ἀπὸ ἔργων αὐτοῦ.

τοῦτ' ἀπάλιν· Εἰ εἰς τὴν κατὰπαυσίν

ἐν ἀπολείπεται τινὰς ὑπὲρ, καὶ οἱ πρῶτοι εἰς οὐκ εἰσῆλθεν δι

τινὰ ὁρῇ ἡμεῖς, Δαβὶδ λίγων, μετὰ νῦν· καθὼς εἰρηται· ὅς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούοντες τὰς καρδίας

αὐτοῦς Ἰησοῦς κατὰ ἐν περὶ ἄλλης ἐλάλει ἡμεῖς.

οὐλείπεται σαββατιστοῦ Θεοῦ

ἐξ υιοθεσίας εἰς τὴν

κατὰπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥστε ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός.

11 Σπουδάζομεν οὖν υιοθεσίας εἰς ἐκείνη τὴν κατὰπαυσιν· ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδύγῃ πῆξ τῆς ἀπειθείας.

12 Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργῆς, καὶ ταμῶντες ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν διστομῶν, καὶ διεικνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τι καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τι καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμῶν καὶ ἰνῶν καρδίας.

13 Καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ· πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τιτραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ἐν ἡμῖν ὁ λόγος.

14 Ἐχόντις οὖν ἀρχιερίαν μέγα, διαγλυθὲτα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶντι τῆς ὁμολογίας.

15 Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερίαν μὴ δυνάμενοι συμπάθῃσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπικραμένοι δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρτίας.

16 Προσσευχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἴλιον, καὶ χάριν ὑψώσωμεν εἰς ὑψαίρεσιν βοήθειαν.

Κεφ. ε'. V.

ΠΑΣ γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τι καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν·

2 Μιτρεοπαθεῖν θυνί

ἡμεῖς

δ sc. τοῖς ψαλμοῖς τοῦ.

c u

R

ἀγνοοῦσι καὶ πλανώμενοις ἐπὶ καὶ αὐτὸς περιέκειται ἀσθενίαν·

3 Καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ αὐτοῦ προσφέρειν^α ὑπὲρ ἀμαρτιῶν.

4 Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ [ὁ] καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ [ὁ] Λαβάν·

5 Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἰδοῦσσι γεννηταί ἀρχιερεῖς, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· Υἱὸς μου ἢ σὺ, ἐγὼ σήμερον γενήνηκά σε·

6 Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λόγῳ· Σὺ ἱερὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισιδέκ.

7 Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διέσσις τι καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσευχάς, καὶ ἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας,

8 Καίπερ ὢν υἱὸς, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν·

9 Καὶ τελειωθείς ἔγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἰτίος σωτηρίας αἰωνίου·

10 Προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισιδέκ·

11 Περὶ οὗ πολλὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυστηρήνυτος λόγος· ἐπὶ ἡμετέροις γεγόναι ταῖς ἀκοαῖς.

12 Καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρειὰς ἔχιστε τοῦ διδάσκειν ἑμᾶς,

τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς λογικῆς τοῦ Θεοῦ^α χρειὰν ἔχοντες γάλακτος^β στερηθεὶς τροφῆς.

13 Πᾶς γὰρ ὁ μλκτος, ἀπτερος^β λίσυτης· (νήπιος γὰρ ἐστίν)

14 Τελείων δὲ ἐστὶν τροφή, τῶν διὰ τὴν ἐκτίερα^α γυγυμνασμένην διακρίσιν καλοῦ τε καὶ

ΚΕΦ. Ε'. VI
ΔΙΟ ἀφίπτες τὸν τῷ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὰ Φιράμεθα· μὴ πάλιν^δ πειθαλλόμενοι μετανοήκων ἔργων, καὶ πίστι

2 Βαπτισμῶν διδασκίως τε χειρῶν, ἀναστακρῶν, καὶ κρῖματος αἰ

3 Καὶ τοῦτο ποιήσιν ἐπιτρέψῃ ὁ Θεός.

4 Ἀδύνατοι γὰρ^δ φωτισθέντας, γινωσκόμενους τῆς ἰπουρακίου, χου, γεννηθέντας Πνίμ

5 Καὶ καλὸν γινωσκόμενους, δυνάμεις τε μέλλουσιν,

6 Καὶ παρεκπιπτόμενοι ἀνακαινίζουσιν εἰς μετανοήσαντες ἑαυτοῖς τὸ Θεοῦ καὶ παρεκπιπτόμενοι

7 Γῇ γὰρ ἡ πλοῦσις τῆς πολλάκις ἐχόμενης τίκτουσα βοτάνη^α οὕτως δὲ οὐς καὶ γεωργεῖται, ὅταν εὐλογίας ἀπὸ τοῦ

^α εε. θυμα.

^β εε. ἴσσι.

^γ εε. ἀναστα.

φίρουσα δι' ἀδικίας καὶ
ἀδικίᾳ καὶ κατάρσας
τὸ τέλος εἰς καὶν.

πίστωμα δὲ περὶ ὑμῶν,
τὰ κρείττονα καὶ ἔχον
τερτίαι, εἰ καὶ οὕτω λα-

ὅ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπι-
τοῦ έργου ὑμῶν, καὶ [τοῦ
ἡς ἀγαπῆς, ἥς ἐνεδίξασθε
μα αὐτοῦ, διακονήσαντες
εἰς καὶ διακονοῦντες.

πιθυμοῦμαι δὲ, ἵνα σὺν
αὐτῇ ἐνδείκνυσθαι σπου-
τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλ-
πίδος.

κα μὴ ναυροὶ γίνησθε, μι-
τῶν διὰ πίστεως καὶ
εἰς κληρονομοῦντων τὰς
λας.

ὅ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγελί-
ῃ Θεός, ἐπὶ κατ' οὐδενὸς
οἷος ἐμὸς, ὥσπερ καθ'
ἐγὼν.

ὅ μὴ εὐλογῶν εὐλογήσας
ἐληθύναι πληθύνῃ σε.

καὶ οὕτω μακροθυμήσας
τῆς ἐπαγγελίας.

ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ
τοὺς ὁμιλοῦσι, καὶ πάσης
τιμολογίας πέρας ^δ εἰς βί-
ῃ.

ὅ ^α περισσώτερον βουλό-
θεός ἐπιούξαι τοῖς κλη-
τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμύ-
νης βουλῆς αὐτοῦ, ἐμίστι-
μα.

κα διὰ δύο πραγμάτων
ον, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύ-

εσθαι. Θεὸν, ἰσχυρὸν παρέλκειν
ἔχοντες οἱ καταφυγόντες κρητῆσι
τῆς προκειμένης ἐλπίδος.

19 Ἦν ὡς ἀγκυραὶ ἔχοντες τῆς
ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν,
καὶ ἰσχυρομένης εἰς τὸ ἰσχυρότερον ^ε
τοῦ καταπεπτάσματος.

20 Ὅπου πρέσβυς ὑπὲρ ἡμῶν
εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν
Μελχισιθὶ ἀρχιερεὺς γινόμενος εἰς
τὸν αἰῶνα.

Κιφ. ζ'. vii.

Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισιθὶς,
βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ
τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβ-
ραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κο-
πῆς τῶν βασιλείων, καὶ εὐλογήσας
αὐτόν.

2 Ὡ καὶ δικάτην ἀπὸ πάντων
ἐμίμνησεν Ἀβραάμ· πρῶτον μὲν ἐρ-
μηνυόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης,
ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ· ὁ
ἔστι, βασιλεὺς εἰρήνης.

3 Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγνισ-
λόγητος· μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μή-
τε ζώης τέλος ἔχων· ἀφωμοιωμέ-
νος δὲ τῷ οἷῳ τοῦ Θεοῦ, μένει ἱε-
ρεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

4 Θιαρεῖτι δὲ, πληλὺς αὐτός,
ὃ καὶ δικάτην Ἀβραάμ ἔδοκιν ἐκ
τῶν ἀκροβυτῶν ὁ πατριάρχης.

5 Καὶ εἰ μὲν ἐκ τῶν οἰῶν Αἰνὴ
τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες, ἐντο-
λὴν ἔχουσι ἀποδικατοῦν τὸν λαὸν
κατὰ τὸν νόμον, τουτίστι, τοὺς ἀ-
δικοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυ-
θὲντας ἐκ τῆς σφύρας Ἀβραάμ.

6 Ὁ δὲ μὴ γνησολογούμενος

^a sc. i.e.

^b sc. i.e.

^c sc. μένει.

ἐξ αὐτῶν, διδιδάσκει τοὺς Ἄδρα-
αίμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελ-
σίας εὐλόγηκε.

7 Χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας,
τὰ ἑλκττοῖς ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐ-
λογῶνται.

8 Καὶ ὡς μὲν δικάτας ἀπο-
θνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν·
ἐκὼς δὲ ὁ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ·

9 Καὶ (ὡς ἔπος ἑαυτοῦ) διὰ
Ἄδρααίμ καὶ Λαὶὺ ὁ δικάτας λαμ-
βάνειν διδικάσεται·

10 Ἐτι γὰρ ἐν τῇ οὐφύῃ τοῦ
πατρὸς ἦν, ὅτε συνήτησεν αὐτῷ ὁ
Μελχισιδικ.

11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ
τῆς Λαὶουτικῆς ἱερωνύης ἦν· (ὁ
λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νομοθίητο)
τίς ἔτι χρεία, κατὰ τὴν τάξιν
Μελχισιδικ ἔτερον ἀνίστασθαι ἱε-
ρεῖα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀδραῶν
λέγεσθαι;

12 Μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱε-
ρωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου
μετάθεσις γίνεται.

13 Ἐφ' οὗ γὰρ λέγεται ταῦτα,
φυλῆς ἑτέρας μετισχηκεν, ἀφ' ἧς
οὐδὲς προσίσχηκε τῷ Ψυσιαστηρίῳ.

14 Περὶ δὲ γὰρ, ὅτι ἐξ Ἰού-
δα ἀνατίταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν
εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωνύης
Μαυῦτος ἰσάλησι.

15 Καὶ περισσώτερον ἔτι κα-
τάβλητον ἵστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοί-
τητα Μελχισιδικ ἀνίσταται ἱερεὺς
ἔτερος,

16 Ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐνταλῆς
σχετικῆς γίγνεται, ἀλλὰ κατὰ δύ-
ναμιν ζωῆς ἀκαταλήτου.

17 Μαρτυρεῖ γὰρ· Ὅτι
εἰς τοὺς αἰῶνα κατὰ τὴν
Μελχισιδικ.

18 Ἀθέτησις μὲν γὰρ
παραγούσης ἐνταλῆς, διὰ τὴν
ἀσθίνος καὶ ἀνωφιλίας·

19 Οὐδὲν γὰρ ἐπιλείψω-
μος· ἐπισταγὰς δὲ κρείττε-
ρος, δι' ἧς ἐγγίζονται τῷ

20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ
ὀραμασιόσις· (Οἱ μὲν γὰρ
εἰς ὀραμασιόσις εἰσὶν ἱερεῖς
νότις·

21 Ὁ δὲ, μετὰ ὀραμα-
σίου τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτο-
μοσι Κύριος, καὶ οὐ μετὰ
θέσιται· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὴν
κατὰ τὴν τάξιν Μελχισιδικ

22 Κατὰ τοσοῦτον κρι-
ματικῆς γίγνεται ἔγγυος ἰσ-

23 Καὶ οἱ μὲν, πλείων
γενώσιντες ἱερεῖς, διὰ τὸ
καλίστατοι παραμένειν·

24 Ὁ δὲ, διὰ τὸ μέγα
εἰς τὸ αἰῶνα, ἀπαρῆσθαι τὴν
ἱερωνύην·

25 Ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὴν
τελὶς δύναται τοὺς προσήκον-
τας δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντας
τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.

26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῶν
ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἀκακος,
καὶ κηχωρισμένος ἀπὸ τῶν
παιδῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν
πάντων γινόμενος·

27 Ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἑ-
αυτοῦ ἀνάγκην, ὥστε οἱ ἀρχιερεῖς
ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτη-
σιόσις ἀναφίρειν, ἐπειτα τῶν

30. δικάτας ἱλας ἱκίνοσι.

30. ἀμαρτίων.

λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησιν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀπίνυκας.

28 Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπου καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀσθεῖναι· ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς ^α μετὰ τὸν νόμον, ^β οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

Κεφ. δ. viii.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχουσι ἀρχιερεῖς, ὡς ἐκείναι ἐν διέξῃ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλυσότης ἐν τοῖς οὐρανοῖς,

2 Τῶν ἁγίων λειτουργός, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθείας, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος.

3 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶκεν τι καὶ θυσίαν καθίσταται· οὐκ ἀναγκαῖον ἔχει καὶ τοῦτον ὁ προστάτης.

4 Εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἦν ἱερεὺς, ὅταν τῶν ἱερῶν τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ ὄρα ^α

5 Ὅστις ὑποδύματι καὶ σκιδροῦν ἱστῶν ἐκτενέουσι τῶν ἱερατικῶν, καὶ ὡς χειρημάτισται Μωϋσῆς, μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· Ὁρα γὰρ, Φησὶ, ^β ποιήσης πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν διχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει.

6 Νυνὶ δὲ διαφερωτέρας τίτευχε λειτουργίας, ὅσα καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐν κρείττωσι ἐπαγγελίαις νομοθετῆται.

7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἀεὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου, οὐκ ἂν διευτέρας ἐξημεῖτο τόπος·

8 Μεμφομένοις γὰρ αὐτοῖς λέγει· Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἔρχονται, λίγχι Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὰς οἰκίας Ἰούδα διαθήκην καινὴν·

9 Οὐ κατὰ τὴν διαθήκην, ἣν ἐποίησα τοῖς πατέρεσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἠνέμουν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ γὰρ ἠμίλησα αὐτὰν, λίγχι Κύριος.

10 Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λίγχι Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράφω αὐτούς· καὶ ἴσονται αὐτοὶ εἰς Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἴσονται μοι εἰς λαόν.

11 Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λίγχι· Γινώθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες ἐδέχοντο με, ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν·

12 Ὅτι ἴλιος ἴσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀτομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μεησθῶ ἔτι.

13 Ἐν τῷ λέγειν καινὴν, πεπαλαιώκει τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον, ἡγνὺς ἀφανισμοῦ.

Κεφ. θ'. ix.

Εἶπε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη [σκηνή] δικαιώματα λειτουργίας, τὸ τε ἅγιον κοσμηκόν.

^a sc. οὐκ.

^b sc. καθίστησιν.

^c sc. ἴπ.

2 Σκηνὴ γὰρ κατασκευάσθη ἡ πρώτη, ἣν ἢ τι λυχνία καὶ ἡ τεράτιστα, καὶ ἡ πρόβησις τῶν ἁγίων, ἥτις λέγεται ἁγία.

3 Μιτὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπίτασμα σκηνή, ἡ λειτουργία ἁγία ἁγίων.

4 Χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικαλυμμένην πάντοθεν χρυσῷ, ἣν ἡ στάμνος χρυσῇ ἔχουσα τὸ μένισμα, καὶ ἡ βάσις Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης.

5 Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβίμ τῆς δόξης, κατασκευάζοντα τὸ ἱλαστήριον^α· περὶ αὐτὸν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος.

6 Τούτων δὲ οὗτα κατασκευασμένοι ἐπὶ μὲν τῇ πρώτῃ σκηνῇ διαπαντός ἐπίσταν οἱ ἱερεῖς, τὰς λειτουργίας ἐπιτελοῦντες.

7 Εἰς δὲ τὴν δεύτεραν ἀπαξ τοῦ ἱερατοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἁγνοημάτων.

8 Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων οἶδον, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἔχουσας στάσις.

9 Ὅτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστέκεται, καθ' ὃν δῶρά τι καὶ θυσίαι προσφέρονται, μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα,

10 Μόνον ἐπὶ βρώμασι, καὶ πόμασι, καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, [καὶ] δικαιοῦμασι σαρκός,

μέχρι καιροῦ διορθώσεως^β·

11 Χριστὸς δὲ παρὰ ἀρχιερεὺς^β τῶν μελλόντων, διὰ τῆς μέλειος καὶ χάριτος σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου ἐστίν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως.

12 Οὐδὲ δι' αἵματος καὶ μέσχων, διὰ δὲ τοῦ ἵματός ἐσθλῶν ἐφάπαξ ἁγία, αἰωνίαν λύτρωσιν ἔργα.

13 Εἰ γὰρ τὸ αἷμα καὶ τὰ ἔργα, καὶ σπένδεις διαντίζουσας τοὺς πεκαίνοντες^γ γιάζω πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς ῥύτην,

14 Πόσω μᾶλλον τὸ κατὰ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος ἱκαντὸν προσήγγικεν τῷ Θεῷ, καθαρῶς τὴν ἐν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργον, λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;

15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκῃς μισθὸς ἐστίν, ὅπως^δ ἡ γνησίμους, εἰς ἀπολύτρωσιν τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παρὰ τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν αἰῶνος τῆς αἰωνίου κληρονομίας.

16 Ὅπου γὰρ διαθήκῃς τοῖς ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ νοῦ.

17 Διαθήκῃ γὰρ ἐπὶ βεβαίᾳ· ἐπὶ μὴ ποτε ἰσχυρῇ ὁ διαθήκετος.

18 Ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη αἵματος ἰσχυροποιεῖται.

19 Ἀκαθάρτους γὰρ καὶ ταλῆς κατὰ νόμον ὑπὸ Μωσέως τῷ λαῷ, λαβόντες τὴν

^α sc. ἱερίδιμα.

^β sc. ἱστορίαν.

σχων καὶ τρέγων μετὰ ὑ-
καὶ ἰσίου κοκκίνου καὶ ὑ-
αὐτὸ τι τὸ βιβλίον καὶ
τὸν λαὸν ἱρμέντισι,

Λέγων· Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς
ς, ἧς ἰντυλάτο πρὸς ὑμᾶς

Καὶ τὴν σκηνὴν διὰ καὶ πάν-
σκυῖν τῆς λειτουργίας τῇ
ἑμοῖως ἱρμέντισι.

Καὶ σχιδὸν ἐν αἵματι πάν-
αρίζεται κατὰ τὸν νόμον,
ῖς αἱματικυσίας οὐ γί-
φισις.

Ἀνάγκη οὖν, τὰ μὲν ὑπο-
τα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
καθαρίζεσθαι· αὐτὰ δὲ τὰ
ναι, κρείττοσι θυσίαις παρὰ

Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἁ-
ἤλθεν ὁ Χριστὸς, ἀντίτυπα
ἑθιῶν^α, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν
ν, οὖν ἑμφανισθῆναι τῇ προ-
οῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν·

Οὐδ', ἵνα πολλὰκις προσ-
κυτὸν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς
ται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἱναυ-
κίματι ἄλλοτρίῳ·

(Ἐπὶ ἰδίῳ αὐτὸν πολλὰ-
κὴν ἀπὸ καταβολῆς κόσ-
ῃ δι' ἅπαξ, ἐπὶ συντελείᾳ
ῖων, εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας,
θυσίας αὐτοῦ πιφανέρω-

Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται
ἑράπαις ἅπαξ ἀποθανεῖν,
δ' τοῦτο κρείσις·

Οὕτως ὁ Χριστὸς^δ ἅπαξ
χρὺς εἰς τὸ πολλῶν ἀνιευ-

κὴν ἁμαρτίας, ἐκ διούτερον χρεῖς
ἁμαρτίας ὀφείσεται τοῖς αὐτὸν
ἀπεκδιχομένους εἰς σωτηρίαν.

Κεφ. ι. κ.

ΣΚΙΑΝ γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν
μιλλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν
εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἱναυ-
τὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις, ὥς προσ-
φύρουσιν εἰς τὸ διηκρῖς, εὐδποτι
δύναται τοὺς προστεχομένους τε-
λιῶσαι.

2 Ἐπὶ ἂν ἱκανύοντο προσ-
φύρεσθαι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν
ἴτι συνίδῃσιν ἁμαρτιῶν τοὺς λα-
τείνοντας, ἅπαξ κικαθυρμένους·

3 Ἀλλ' ἐν αὐταῖς^ε ἀνάμνη-
σις ἁμαρτιῶν κατ' ἱναυτὸν.

4 Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων
καὶ τρέγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας.

5 Διὸ ἐστειχόμενος εἰς τὸν κόσ-
μον, λέγων· Θυσίαν καὶ προσφο-
ρὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρ-
τίσω μοι.

6 Ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁ-
μαρτίας οὐκ εὐδόκησας.

7 Τότε εἶπον· Ἰδοὺ ἤκα (ἐν κε-
φαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ
ἡμοῦ) τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς, τὸ
θίλημά σου.

8 Ἀνώτερον λέγων· Ὅτι θυ-
σιαν καὶ προσφορὰν καὶ ὀλοκαυ-
τώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ
ἠθέλησας, εὐδὲ εὐδόκησας· (αὐτῆς
κατὰ τὸν νόμον προσφύρονται·)

9 Τότε εἰρηκέν· Ἰδοὺ, ἤκα τοῦ
ποιῆσαι, [ὁ Θεὸς^δ], τὸ θίλημά
σου· Ἀνακερῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ
διούτερον στήσῃ.

ἀγίων.

^b sc. μένη.

^c sc. Θυσίας· ἴσθι.

^d sc. Voc. Att.

10 Ἐν ᾧ θιλήματι ἡγιασμένοι ἴσμεν διὰ τῆς προσφοράς τοῦ σώματος [τοῦ] Ἰησοῦ Χριστοῦ ἰφάπαξ.

11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερὺς ἔσται καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλαῖς προσφέρειν θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύναται περιλῆν ἁμαρτίας.

12 Αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσνέγκας θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ.

13 Τὸ λοιπὸν ἐκδιχόμενος, ὥς τιθῶσιν οἱ ἔχθροι αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

14 Μία γὰρ προσφορά τιτλιώκει εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους.

15 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι·

16 Αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδούς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν δικαιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς·

17 Καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

18 Οπου δὲ ἄφισις τούτων, οὐκ ἔτι προσφορά περὶ ἁμαρτίας.

19 Ἐχούτες οὖν, ἀδελφοί, παθήσαντες εἰς τὴν ὁσοδὸν τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ,

20 Ἡ ἐγκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν, διὰ τοῦ κατακλιτάσματος, τουτίστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ·

21 Καὶ ἱερὰ μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

22 Προσπεράμεθα μετὰ τῆς καρδίας ἐν πληροφάνῃ τῇ ἔρμηνευσμένῃ τὰς καρδίας ἐν αἰδήσειως συνεκείνῃ·

23 Καὶ λειτουργοῦν τι ὕδατι καθαρῷ, κατήχημα ἡ λογίαν τῆς ἰλπίδος ἀκλήνῃ (γὰρ ὁ ἐπαγγελιάμενος)

24 Καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παρεξυσμὸν ἀγάπης καὶ ἔργων·

25 Μὴ ἐγκατακλιπόμεθα ἐπισυναγωγῇ ἑαυτῶν, καθήκον, ἀλλὰ παρακαλοῦμεν τοσούτω μᾶλλον, ὅσην βλίστη γίγνεται τῇ ἡμέρᾳ.

26 Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρταν ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, εἰς τὴν ἁμαρτιῶν ἀπολύπεται θνήσκοντες.

27 Φοβερά δὲ τις ἐκδοχὴ σίως, καὶ πυρὸς ζήλος, ἵσταντες τοὺς ὑπεκτανίους.

28 Ἀδελφότητες τίς ἡμῶν σίως, χωρὶς οἰκτιρημῶν ἐπὶ τρεῖς μάρτυσιν ἀποδοχῇ;

29 Πόσῳ, δοκίμῃ, χρεὶν ξιωθήσεται τιμωρίας ἐπὶ τὸν Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὴν τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγοῦμαι ᾧ ἡγιασθῇ, καὶ τὸ Πνεῦμα χάριτος ἐνυβρίσας;

30 Οἶδαμεν γὰρ τὰν τα· Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ποδάσω, λέγει Κύριος. Καὶ τὸν Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν τοῦ.

31 Φοβερόν τὸ ἡμετέριον ἡμαρτων Θεοῦ ζῶντος.

32 Ἀναμνησθήσεσθε διὰ τὰς τιμὰς ἡμέρας, ἐν αἷς συνεκείνῃ.

ἴλυσιν ὑπὲρ μέγατι παθη-
ῦτο μὲν, διωρισμοῖς τε
εσι διατριβόμενοι· τοῦτο
ὅ τῶν οὕτως ἀναστρέφο-
ντες·

εἰ γὰρ τοῖς διωμοῖς μου
αὐτοῖς, καὶ τὴν ἀρπαγὴν
χρότων ὑμῶν μετὰ χα-
ριδίστασι, γινώσκοντες ἑ-
καυτοῖς κρείττονα ὑπαρ-
κτοῖς καὶ μένουσαν.

ἀποδοσάμετι οὖν τὴν παρ-
ων, ἥτις ἔχει μισθοποδο-
σάμεν.

πομοῦν γὰρ ἔχειτε χρεῖ-
μα διόλωμα τοῦ Θεοῦ ποιή-
σασθε τὴν ἐπαγγελίαν.
τι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον,
ὅς ἔστι, καὶ οὐ χρονοῖ.
δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως
καὶ ἐν ᾧ ὑποστέλλεται,
αἱ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐ-

μῆς δὲ οὐκ ἴσμεν^b ὑπο-
λις ἀπάλλειαν, ἀλλὰ πί-
πειροῖσιν ψυχῆς.

Κεφ. ιθ'. xi.

δὲ πίστις, ἐλπίζομένων ὑ-
πραγμάτων ἐλγυχοῦ οὐ
ων.

ταύτη γὰρ ἱμαρτυρήθη-
εὐδοκίῃ.

τι νοοῦμεν κατηρεσθῆναι
ως βήματι Θεοῦ, εἰς τὸ
αινέμεν τὰ βλεπόμενα
τις πλῆθος θυσιῶν^a Ἀβελ

παρὰ Καὶν προσήγαγε τῷ Θεῷ,
δὲ ἥς ἱμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος,
μαρτυροῦντος ἐπὶ ταῖς θύραις αὐ-
τοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ δὲ αὐτῆς ἀπο-
θανῶν ἐν λαλῆται.

5 Πίστις Ἐνώχ μετετίθη, τοῦ
μὴ ἰδεῖν^c θάνατον· καὶ οὐκ ἐν-
ρίσκειτο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ
Θεός· πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐ-
τοῦ μεμαρτύρηται ἐν ἱερουσαλήμ τῷ
Θεῷ.

6 Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον
ἐν ἱερουσαλήμ πιστεῦσαι γὰρ δὲ τὸν
προσερχόμενον τῷ Θεῷ, ἐπὶ ἱστοί,
καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθοπο-
δοῦναι γίνονται.

7 Πίστις χρηματισθεὶς Νῶϊ πε-
ρὶ τῶν μηδέπω βλαπομένων, ἐλα-
βήθε τις κατισκύνουσι κίβωτον εἰς σω-
τηρίαν τοῦ αἵμου αὐτοῦ· δὲ ἥς κα-
τίκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ
πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο πληρο-
νέμος.

8 Πίστις καλούμενος Ἀβραάμ
ὑπὸ κοινοῖς ἐξελθὼν εἰς τὸν τόπον,
ὃν ἡμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονο-
μίαν, καὶ ἐξῆλθε, μὴ πιστάμενος
ποῦ ἔρχεται.

9 Πίστις παρήκυσεν εἰς τὴν γῆν
τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν
σηραῖς κατοικήσας, μετὰ Ἰσαὰκ
καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονομῶν τῆς
ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς·

10 Ἐξεδέχετο γὰρ τὰς τοὺς
θιμίλους ἔχουσας πόλιν, ἥς τεχ-
νίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός.

11 Πίστις καὶ αὐτὴ Σάρρα δύ-
ναμις εἰς καταβολὴν σπέρματος
ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας

^a sc. τῆς.

^b sc. τῆς.

^c sc. ἴσμεν.

[ἔτι κινῶ,] ἐπὶ πίστιν ἠγήσατο τὸν ἰσχυροτάτον.

12 Διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγενήθησαν, καὶ ταῦτα νικησάμενοι, καὶ θὰς τὰ ἄστρον τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλάθει, καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χυλὸς τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος.

13 Κατὰ πίστιν ἀπίθανοι οὖτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἰσχυροτάτας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες, [καὶ πισθόντες,] καὶ ἀσπαράζοντες, καὶ ὁμολογῶντες ὅτι ἔσονται καὶ παρεπιδόμοι εἰσὶν ἐπὶ τῆς γῆς.

14 Οἱ γὰρ τοιαῦτα λόγοντες, ἐμφανίζουσιν, ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι.

15 Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνου ἀφ' ἧς ἐξῆλθεν, ἔχον ἂν καιρὸν ἀπακλῆναι.

16 Νυνὶ δὲ κρείττους ἀρίστανται, τουτίστιν, ἰσχυροτάτου· διὰ οὗκ ἐπισκοπῶνται αὐτοὺς ὁ Θεὸς, Θεὸς ἱπικαλῆσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασι γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

17 Πίστιν προσετήνοχεν Ἰσραὴλ τὸν Ἰσαὰκ πυραζόμενος, καὶ τὸν μοιροῦν προσέφερεν ὁ τὰς ἰσχυροτάτας ἀπακλῆσας.

18 Πρὸς δὲ ἐλαλήθη· Ὅτι ἐν Ἰσραὴλ κληθήσεται σοὶ σπέρμα.

19 Λογισάμενος, ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἠγέρων· δυνατὸς ὁ Θεός· ὄντι ἀντὶ καὶ ἐν παραβολῇ ἐκαμίσαντο.

20 Πίστιν περὶ μελλόντων εὐλόγησιν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἠσαῦ.

21 Πίστιν Ἰακώβ ἐπ' ἑκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ καὶ προσκύνεισιν ἐπὶ τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

22 Πίστιν Ἰωσήφ τὸν τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μένεισιν, καὶ περὶ τῶν ἐν τοῦ ἐντελείαντο.

23 Πίστιν Μωϋσῆς ἐκρύβη τρέμενον ὑπὸ τῷ αὐτοῦ, διότι εἶδεν αὐτοῦ δύναν· καὶ οὐκ ἐφοβήθησιν ταγμα τοῦ βασιλείου.

24 Πίστιν Μωϋσῆς μὴ νόμιμος ἠγήσατο λόγισται γατρὸς Φαραὼ.

25 Μᾶλλον ἐλόμενος ἐπ' ἡλῶσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, καιρὸν ἔχων ἀκαρτίαι ἐπὶ

26 Μύζοις πλοῦτον ἦεν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ διὰ τοῦ οὐκιδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπὸ γὰρ εἰς τὴν μισθωποδοσίαν.

27 Πίστιν κατέλειπεν τὸν, μὴ φοβηθεὶς τὴν θαλασσίαν· τὸν γὰρ ἀνταρῶν ἐκαρτέρησιν.

28 Πίστιν πεποιθεὶς τὸν καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αὐτοῦ, καὶ τὸν ὁλοθρύνειν τὸν τοκα^β, Ζίγη αὐτῶν.

29 Πίστιν διέβησιν τὴν θαλάσσαν ὡς διὰ ξηρῆς· ἐξελθὼν λαβόντες εἰς Αἰγύπτῳ πόθησαν.

30 Πίστιν τὰ τέκνα ἔτισιν, κυκλωθέντα ἐπὶ τῆς γῆς.

31 Πίστιν· Ραὰβ ἡ

^α καὶ μέγας.

^β καὶ γενήματα.

^γ καὶ ἔσται.

λετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξα-
ς κατασκοπεύουσ μετ' εἰρήνης.
καὶ τί ἐτι λέγω; Ἐπιλα-
ρ με διηγούμενον ὁ χρόνος
ἡν, Βαρὰκ τε καὶ Σαμ-
ὺλ Ἰσφθά, Δαβὶδ τε καὶ
λ, καὶ τῶν προφητῶν·

Ὅτι διὰ πίστεως κατήγα-
βασιλείας, εἰργάσαντο δι-
ν, ἐπίτευχον ἐπαγγελίῃν,
στόματα λιόντων·

Βούσταν δύναμιν πυρὸς,
στόματα μαχηάρας, ἐν-
ήσαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἡγε-
ισχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρ-
ῖ ἐκλιναι ἀλλοτρίων·

Ἐλάβον γυναῖκας ἐξ ἀνα-
στρέψαντων νικητῶν αὐτῶν· ἄλ-
ετυμπαυμένησιν, οὐ πρὸς
οὐκ ἀπολύτρωσιν, ἵνα
εὖ ἀναστάσις τύχῃσιν·

Ἐπερὶ δὲ ἑμπαιγμῶν καὶ
οὐκ πύργων ἔλαβον, ἐτι δὲ
οὐκ φυλακῆς·

Ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν,
ήσαν, ἐν φάτῃ μαχηάρας
οὐκ περιήλθεν ἐν μηλατῆς,
αἱς δέμασιν ὑπεριούμεναι,
οὐκ, κακουχούμενοι·

Ὅτι οὐκ ἦν ἄξιός ὁ κόσ-
μοεισὶς πλανώμενοι καὶ
ἐν σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς

·

καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρη-
τὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἐκαμί-
θον ἐπαγγελίαν·

τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖτ-
τοδολεῖσθαι, ἵνα μὴ χω-
ν, τελιωθῶσι.

Κεφ. ιβ'. xii.

ΤΟΙΓΑΡΟΥΝ καὶ ἡμεῖς τοσού-
τον ἔχοντες περιεσπόμενοι ἡμῖν ἕως
μαρτύρων, ὅσοι ἀποδίδονται πάν-
τα, καὶ τὴν ὑπεριότατον ἀμαρ-
τίαν, δι' ὑπακοῆς τρέχουμεν τὴν
προσέσποντον ἡμῖν ἀγῶνα·

2 Ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πί-
στεως ἀρχηγὸν καὶ τελιωτὴν Ἰη-
σοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προσέσποντον αὐ-
τῷ χάριτος, ὑπέρβην σταντῶν, αἰσ-
χύνει καταφρονήσας, ἐν διεσπῶν
τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ ἐκείσιν.

3 Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοι-
αύτην ὑπομεινόμενα ὑπὸ τῶν ἀ-
μαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν,
ἵνα μὴ κἀμῇτε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν
ἐκλυόμενοι.

4 Οὕτω μέχρις αἵματος ἀντι-
κατίσταντε, πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀν-
ταγωνιζόμενοι·

5 Καὶ ἐκλήισθε τῆς παρα-
κλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς δια-
λέγεται· Τίς μου, μὴ ἐλιγνέρι
παιδίως Κυρίου, μηδὲ ἐκλύειν, ἐπ'
αὐτοῦ ἐλιγνόμενος·

6 Ὅτι γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παι-
δίαν· μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱόν, ὃν
παραδίδεται.

7 Εἰ παιδίαν ὑπομένει, ὡς
υἱοῖς ὑμῖν προσφίρεται ὁ Θεός·
τίς γὰρ ἵσται υἱός, ὃν οὐ παιδίαν
πατὴρ;

8 Εἰ δὲ χωρὶς ἵσται παιδίως,
ὃς μέταχει γενναίως πάντες, ἄρα
νόμις ἵσται καὶ οὐχ υἱός.

9 Ἐἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡ-
μῶν πατέρας ἐχόμεν παιδιστάς,
καὶ ὑπερεπόμεθα· οὐ πολλῇ μᾶλ-

^a sc. αὐτοῦ.

λαί ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν·

10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκεῖν αὐτοῖς, ἱπαιδεύουσιν· ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβῆν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ.

11 Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὴν τὸ παρὲν οὐ δοκεῖ χαρὺς εἶναι, ἀλλὰ λύπη· ὅστις δὲ καρπὸν εἰρηκὸν τοῖς δὲ αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης.

12 Διὸ τὰς περιμίνους χυῖρας καὶ τὰ παρεκλιμμένα γόνατα ἀνερθάζουσι·

13 Καὶ τραχιὰς ὁρτὰς ποιεῖται τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ^α χαλὸν ἐκτραπῇ, λαθῇ δὲ μᾶλλον.

14 Εἰρήνην διώκει μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγασμὸν, οὐ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον·

15 Ἐπισκεπόμεντοις μὴ τις ὅστις^β ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μὴ τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνυχλῇ, καὶ διὰ ταύτης μολυνθῶσι πολλοί.

16 Μὴ τις πόρεος^β, ἢ βίβηλος, ὡς Ἡσαΐ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπίδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ.

17 Ἵσται γὰρ, ὅτι καὶ μετέπειτα θύλων κληρονομήσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπειδοκμασθή μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εἶρε, καίπερ μετὰ θαυμάτων ἐκζητήσας αὐτήν.

18 Οὐ γὰρ προσιηλύεσθαι ψηλαφώμεναι ὄρει, καὶ κικουμένῳ πυρὶ, καὶ γόμφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ θυέλλῃ,

19 Καὶ σάλπηντος ἤχη, Φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούοντες παρητήσαντο, μὴ προστιθεῖν τοῖς λόγοις.

20 (Οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ ἐκτελλόμενον· Καὶ ὁ Θεὸς θύρας ὄρους, λιθοβοληθήσεται, [ἡ δὲ κατωτοξευθήσεται].)

21 Καὶ, οὕτω φόβου ἢ φανταζόμενον, Μανύσῃ ὑπὲρ τοῦ φόβος ἡμῶν καὶ ἑνταύθα·

22 Ἀλλὰ προσιηλούμεθα ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ ζῆτον· ρουσταλὴν ἐπουρανίην, καὶ μὴ ἀγγέλιον,

23 Πανηγύρεαι καὶ ἱερὰ πρωτοτόκων ἐν εὐχαρίᾳ ἑνὶ ἡραμένῳ, καὶ κριτῇ Θεῷ πατρὶ, καὶ πνέουσαι δικαιοσύνης λυσιμένων,

24 Καὶ διαθήκης ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ἁγίου· κριτταὶ λαλοῦντες παρὰ τὸν βίον.

25 Βλέπετε μὴ παραιτῆσθαι τὸν λαλοῦντα, εἰ γὰρ ἡμεῖς ἔφυγον, τὸν ἐπὶ [τῆς] γῆς αἰτησάμενοι χρηματίζοντες, καὶ λῶ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπὸ τῶν ἰσθμῶν ἀποστρεφόμενοι·

26 Οὐ ἡ φωνὴ τῆς γῆς ἀκούσεται τότε· οὐδὲ ἐπὶ τῇ γῇ ἡμεῖς ἀπαξ ἐγὼ τὸν μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν ζῆλον.

27 Τὸ δὲ, ὅτι ἀπαξ, διὰ τὸ σκαλιευμένων τὴν μεταβάσιν, ἀπὸ ποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ λυσόμενα.

^α βσ. μένος. ^β βσ. ἡ.

Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον
ἡμετέροις, ἔχωμεν χάριν,
λατρεύοντες ἐκείνῳ τῷ
κατὰ αἰδῶς καὶ εὐλαβείας.
Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ
ἐλίσκει.

Κεφ. ιγ'. XIII.

ΠΛΑΔΕΑΦΙΑ μινίτω.

Ἡς φιλοξενίας μὴ ἐπιλαν-
θῆς διὰ ταύτης γὰρ ἱλαθὸν^a
ἠσπασάντες ἀγγέλους.

Ἰμνήσασθε τῶν δισμύων, ὡς
μένει· τῶν κακουχομένων,
αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι.

Ἰμῖος ὁ γάμος ἐν πᾶσι, καὶ
ἀμείκτος· πόντος δὲ καὶ
κρητὶς ὁ Θεός.

Ἀφιδάργυρος ὁ τρόπος· ἄρ-
ε^b τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς
ῥακέν· Οὐ μὴ σὲ ἀνῶ, οὐδ'
ἐγκρατεῖς.

Ἰσπερ παρρησίαν ἡμᾶς λί-
βυριος ἡμεῖς βοηθός, καὶ οὐ
ταμὶς τί ποιήσῃ μοι ἀνθρώ-
πων.

Ἰμνηοῦντες τῶν ἡγουμένων
οἷς ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν
τοῦ Θεοῦ· ὃν ἀναθεωροῦντες
ἴσασιν τῆς ἀναστροφῆς, μι-
τὴν πίστιν.

Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σή-
μερον, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἰδοὺ χαίρειτε παικίλῃς καὶ ἐξ-
η παραφέρῃτε· καλὸν γὰρ
βιβαίουσθαι τὴν καρδίαν,
ἡμῶν, ἐν εἰς οὐκ ὠφελήθη-
περιπατήσαντες.

Ἐχῶμεν θυσιαστήριον, ἐξ

οὗ φαγῶν αὐκ ἔχουσι ἔξουσίαν οἱ
τῇ σκηνῇ λατρεύοντες.

11 Ὡς γὰρ ἐσφίγγεται ζῶον
τὸ αἷμα περὶ ἀμαρτίας εἰς τὰ
ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων
τὰ σώματα κατακαίεται ἐξ αὐτῆς
παραμέβολῃς.

12 Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιασθῇ
διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν,
ἐξ αὐτῆς πύλης ἔπαθε.

13 Τοῖνον ἐξερχόμεθα πρὸς αὐ-
τὸν ἐξ αὐτῆς παραμέβολῃς, τὸν ἐπι-
δισμὸν αὐτοῦ φέροντες·

14 Οὐ γὰρ ἔχωμεν ὥς μένου-
σαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν
ἐπιζητοῦμεν.

15 Δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν
θυσίας αἰνέσιως διαπαντός τῷ Θεῷ,
τουτίστι, καρπὸν χυλίων ὁμολο-
γούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

16 Τῆς δὲ εὐποιίας καὶ κοινα-
νίας μὴ ἐπιλανθάνισθε· τοιαύταις
γὰρ θυσίαις ὑμῶν τιτῆται ὁ Θεός.

17 Πύθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑ-
μῶν, καὶ ὑπακούετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγ-
ρυπτεῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν,
ὡς λόγον ἀποδώσουσι· ἵνα μετὰ
χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ στί-
νάζουσι· ἀλυσιτιλὲς γὰρ ὑμῖν
τοῦτο.

18 Προσίσχυσθε περὶ ἡμῶν τι-
ποῖσθαμεν γὰρ, ὅτι καλὴν συνείδη-
σιν ἔχωμεν, ἐν πᾶσι καλῶς δίλον-
τες ἀνακατερίσθαι.

19 Περισσότερος δὲ παρακαλῶ
τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκα-
τασταθῶ ὑμῖν.

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εὐεχίας, ὁ
ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα

^a sc. ἱεροῦ.

^b sc. ἱστοῦ.

ταῖς προτάσεσιν αὐτῶν ὅς ἐστιν
ἀδελφοὶ ἀλλήλων, τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ.

23 Καταρχήν ἡμῶς ἐν παντί
ἔργῳ ἀγαθῷ, ὡς τὸ παῖς τοῦ Θε-
λου αὐτοῦ· ταῦτόν ἐστιν τὸ εὐά-
γετον ἡθὺς αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα αἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. ἀμήν.

24 Παρακαλῶ δὲ ἡμῶς, ἀδελ-
φοί, ἀκούετε τοῦ λόγου τῆς πα-
ρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχίας^α
ἐπέταλα ἡμῶν.

23 Γινώσκете τὴν
Ταπεινὴν ἀπελαλμένην
ἐν τῷ ἔργῳ ἡμῶν.

24 Ἀσπαζόμενοι ἡμῶν, καὶ
ἀγαπῶντες. Ἀσπαζόμενοι
τῆς Ἰταλίας.

25 Ἡ χάρις μετὰ
ὑμῶν. ἀμήν.

[Πρὸς Ἐφεσίους ἡ
τῆς Ἰταλίας διὰ

ΙΑΚΩΒΟΥ τοῦ Ἀπόστολου Ἐπιστολὴ πρὸς

Κεφ. α'. 1.

ΙΑΚΩΒΟΣ, Θεοῦ καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀδελφός, ταῖς δο-
δοκα φυλαῖς ταῖς^β ἐν τῇ διασπι-
ρῇ^γ·^δ· χάρις.

2 Πάντες χαρὰν ἔχετε, ἀ-
δελφοί μου, ὅταν παραταμίωσι περι-
πότετι πικαλίαι·

3 Γινώσκοντες^δ, ὅτι τὸ δικί-
μον ἡμῶν τῆς πόττης καταργή-
σεται ὑπερβαίον·

4 Ἡ δὲ ἐπαγγελία ἔργῳ τέλει
ἔσται, ὡς ᾧ τέλει καὶ ἐλέκλη-
ρον, ὅς μεθεὶ λατρεύον.

5 Εἰ δὲ τις ἡμῶν λατρεῖται σα-
φείας, αὐτοῦ παρὰ τοῦ διδόντος
Θεοῦ πᾶσι ἀπλῶς, καὶ μὴ ὀπι-
λίζοντες· καὶ δίδωσιν αὐτῷ.

6 Αὐτοῦ δὲ ἐν πίστι, μηδὲν
διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος

δοκεῖ κλύδων θαλάσσης
μὲν καὶ ῥιπίζον.

7 Μὴ γὰρ αὐτὸν ὁ
ἰκνύς, ὅτι λαβεται πρὸς
Κυρίου.

8 Ἀνὰ δόρυχοι, ἀν-
τες ἐν πάσαις ταῖς ἡμέ-
ραις.

9 Καυχώμεθα δὲ ἐν τῷ ὄντι αὐτοῦ

10 Ὁ δὲ πλούσιος, ὁ
πυνάσκει αὐτοῦ· ὅτι ἐν τῇ
τοῦ παρελθόντος·

11 Ἀντιλεῖ γὰρ ὁ
τῷ καύοντι, καὶ ἔχοντι
τοῦ, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ
καὶ ἡ ὑπέρβεια τοῦ κρη-
τοῦ ἀπόλοιτο· οὕτω καὶ ὁ
σιος ἐν ταῖς ποταμίαις αὐτοῦ
θήσεται.

12 Μακάριος ἀνὴρ, ὁ

^α sc. μακάριον.

^β sc. οὐκ ἐν.

^γ sc. ὡς κρηται.

^δ sc. ὡς

ἵτι δόκιμος γινόμενος
στίφαινον τῆς ζωῆς,
το ὁ Κύριος ταῖς ἀγα-

πείραζόμενος λιγί-
ον [τοῦ] Θεοῦ πυ-
γῆς Θεὸς ἀπείραστός
πειράζει δι' αὐτὸς εὐ-

τος δὲ πειράζεται, ὁ
ἐπιθυμίας ἐξελόμε-
ζόμενος.

ἡ ἐπιθυμία συλλα-
μαρτίαν ἢ δι' ἀ-
λλοτρίῃσα ἀποκύνει θω-
λαῖσθε, ἀδελφοί μου

δόσις ἀγαθῇ, καὶ πᾶν
ἡ ἀγαθὴ ἵστι, κατα-
νὺ πατὴρ τῶν φώτων,
ἐν παραλλαγῇ, ἡ
κίεσμα.

βίης ἀπικύησιν ἡμᾶς
ες, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς
κ τῶν αὐτοῦ κτισμά-

ἀδελφοί μου ἀγα-
πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς
εἰ, βραδὺς εἰς τὸ λα-
ὸς εἰς ὄργην.

γὰρ ἀνδρὸς, δικαιο-
ν κατεργάζεται.

ποθήμενοι πᾶσαν βυ-
περυστίαν κακίας, ἐν
ἡσθε τὸν ἔμφυτον λό-
γμον σῶσαι τὰς ψυ-

λε δὲ ποιηταὶ λόγου,
ἡ ἀκραταὶ, παραλο-
ποῖς.

23 Ὅτι ἡ τις ἀκρατὴς λόγου
ἵστι καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἵσται
ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσθεν τῆς
γνώσεως αὐτοῦ ἐν ἰσότητι.

24 Κατανοῶν γὰρ ἑαυτὸν, καὶ
ἀπικύησθε, καὶ ἰσθίως ἐπικύησθε
ὁποιός ἦν.

25 Ὁ δὲ παρακύνει εἰς νόμον
τέλειον τὸν τῆς ἰλιουθρίας, καὶ πα-
ραμύνας, οὗτος οὐκ ἀκρατὴς ἐπι-
λησμοῦς γινόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς
ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιή-
σει αὐτοῦ ἵσται.

26 Εἰ τις δοκίμ' ὁρῶσθαι ἵσται
[ἐν ἡμῖν,] μὴ χαλινάγων γλῶσ-
σαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρ-
δίαν αὐτοῦ, τοῖτον μάταιος ὁ ὁρῶ-
σκίαι.

27 Ὁρῶσκίαι καθαρά καὶ ἀμί-
αντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρί,
αὕτη ἵστιν, ἐπισκίπτεσθαι ὁρῶ-
ιοὺς καὶ χέρας ἐν τῇ θλίψει αὐ-
τῶν, ὅσπιλον ἱκαντὸν ταρεῖν ἀπὸ
τοῦ κόσμου.

Κιφ. β'. ιι.

ἈΔΕΛΦΟΙ μου, μὴ ἐν προσω-
ποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς
δόξης.

2 Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συ-
αγωγὴν ἡμῶν ἀνὴρ χερουδακτύ-
λιος ἐν ἰσθῆτι λαμπρῷ, εἰσέλθῃ δὲ
καὶ πτωχὸς ἐν βυπαρξῇ ἰσθῆτι,

3 Καὶ ἐπικύησθε ἐπὶ τὸν φε-
ρεῦντα τὴν ἰσθῆτα τὴν λαμπρὰν,
καὶ εἴπητε [αὐτῷ·] Σὺ κάθου ὡ-
δε καλῶς· καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε·
Σὺ στῆθι ἐκί, ἡ κάθου ὡδε ἐκὰς τὸ
ὑποπόδιόν μου.

4 Καὶ οὐ διακρίθητε ἐν ἑαυτοῖς,

καὶ ἰγίνεσθε κριταὶ διολογισμῶν
πονηρῶν·

5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγα-
πῆτοι, οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς
πτωχοὺς τοῦ κόσμου [τοῦτου,]
ἡ πλουσίους ἐν πίστι, καὶ κληρο-
νόμους τῆς βασιλείας, ἧς ἐπηγγί-
λατο τοῖς ἀγαπᾶσιν αὐτόν·

6 Ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτω-
χόν· οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυα-
στέουσι ἐν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκου-
σιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια·

7 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ
καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθῆν ἐφ' ὑ-
μᾶς·

8 Εἰ μίντοι νόμον τιλεῖτε βα-
σιλικόν, κατὰ τὴν γραφὴν· Ἀγα-
πήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυ-
τόν, καλῶς ποιῆτε.

9 Εἰ δὲ προσωποληπτῆτε, ἀ-
μαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑ-
πὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.

10 Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον
ταρήσῃ, πταίσει δὲ ἐν ἑνί, γίγνεται
πάντων ἑνοχος.

11 Ὁ γὰρ εἰπὼν· Μὴ μοιχεύ-
σῃς, εἴπῃ καὶ· Μὴ φονεύσῃς. ἢ δὲ
οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δὲ, γίγνε-
ται παραβάτης νόμου.

12 Οὕτω λαλεῖτε καὶ οὕτω
ποιῆτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας
μύλλοντες κρίνεσθαι·

13 Ἡ γὰρ κρίσις ^δ ἀνίλειται τῇ
μὴ ποιήσαντι ἔλεος· [καὶ] κατα-
καυχᾶται ἔλεος κρίσεως.

14 Τί τὸ ὀφείλος ^δ, ἀδελφοί
μου, ἰδὼν πίστιν λέγει τις ἔχειν,
ἔργα δὲ μὴ ἔχει, μὴ δύναται ἡ
πίστις σώσαι αὐτόν·

15 Ἐὰν δὲ ἀδελφοὶ
χυμενοὶ ὑπάρχουσιν, κα-
ὡς τῆς ἐφημέρου τῆς

16 Εἴπη δὲ τις αὐ-
τῷ· Ὑπάγεται ἐν εἰρήνῃ,
καὶ χαρτάζεσθε· μὴ δι-
τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώ-
ματος ὀφείλος·

17 Οὕτω καὶ ἡ πῆ-
ξιν ἔχη, νεκρὰ ἴσθι
τήν.

18 Ἀλλ' ἰδοὺ τῇ
ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα ἔχει·
τὴν πίστιν σου χωρὶς
σου, καὶ γὰρ διῆξαι σοὶ ἡ
μου τὴν πίστιν μου.

19 Σὺ πιστεύεις ὅτι
ἴσθι· καλῶς ποιῆς· καὶ
ὡς πιστεύουσιν, καὶ φε-
ρα

20 Θέλεις δὲ γινώσκαι,
πᾶς κινῇ, ὅτι ἡ πίστις
ἔργων νεκρὰ ἴσθις·

21 Ἀβραάμ ^ὁ πα-
τερὴς οὐκ ἐξ ἔργων ἰδικαιώθη,
Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡ
σισαγγήριον·

22 Βλέπεις, ὅτι ἡ πῆ-
ξιν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ,
ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη·

23 Καὶ ἐπληρώθη ὁ πα-
τερὴς λέγουσα· Ἐπίστευσε δὲ
τῷ Θεῷ, καὶ ἰσορροπία
δικαιοσύνης, καὶ φίλος
λήθη.

24 Ὅρατε [ταῦτον]
ἡν δικαιούται ἀνθρακί-
ον ἐκ πίστεως μέτρον·

25 Ὁμοίως δὲ καὶ
πῶς οὐκ ἐξ ἔργων ἰδικαι-
ώθη·

ἀγγέλους, καὶ ἐπί-
θυσαι;

γὰρ τὸ σῶμα χω-
ρὶς νεκρὸν ἴσθι, οὕτω
μερὶς τῶν ἔργων νεκρά

Φ. γ'. III.

Ἰδιδάσκαλοι γίνεσθι,
εἰδότες ὅτι μίζον
ἴθα.

γὰρ πταίμεν ἄ-
νθρωποι ἐν λόγῳ οὐ πταίμεν,
ἀνὴρ, δύνατος χαλι-
νῆς ὅλοι τοῦ σώματος.

ὡς ἴππων τοὺς χαλι-
νόμενα βάλλομεν
οὕτως αὐτοὺς ἡμεῖς, καὶ
αὐτῶν μετανοοῦμεν.

καὶ τὰ πλοῖα τηλι-
κὰ καὶ ὑπὸ σκληρῶν
μηνῶν, μετατίθεται ὑπὸ
θαλάσσης, ὅπου ἂν ἡ
τοῦτος βούληται.

καὶ ἡ γλῶσσα μι-
νῆς, καὶ μεγαλαυχῆς.
πῦρ ἡλικῆς ὕλην ἀ-

λῶσθαι^b πῦρ, ὁ κόσ-
μος οὕτως ἡ γλῶσσα
τοῖς μέλεσιν ἡμῶν,
ὅλοι τοῦ σώματος, καὶ
ὅν τροχὸν τῆς γενέ-
λογιζομένης ὑπὸ τῆς

ἀφ' ὧς θηρίων τι
ἐπιτίαν τι καὶ ἰσχυ-
ρα καὶ διδάσται
ὁρῶμεν.

8 Τὴν δὲ γλῶσσαν οἰκίᾳ δὴ-
κται ἀνθρώπων δαμάσαι, ἀπα-
τάσχιτος κακὸν, μιστὴ τοῦ θανά-
του φέρου.

9 Ἐν αὐτῇ ἐυλογοῦμεν τὸν Θεόν
καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρά-
μιθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁ-
μοίαν τῷ Θεῷ γιγνόμενους.

10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἔ-
ρχεται ὑπολογία καὶ κατάρα. Οὐ
χρὴ, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω
γίνεσθαι.

11 Μᾶτι ἡ παγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς
ὁπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πι-
κρὸν^c.

12 Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου,
συκὴ ἰλαίας κοῦνται, ἢ ἄμπλος
σῦκα; Οὕτως εὐδαιμονία παγὴ ἁλο-
κὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν
ἡμῖν; διεξέτω ἐκ τῆς καλῆς ἀνα-
στοφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πρᾶ-
ττι σοφίας.

14 Εἰ δὲ ζῆλοι πικρὸν ἔχεται
καὶ ἐρίθειαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν,
μὴ κατακαυχᾶσθαι καὶ ψεύδισθαι
κατὰ τῆς ἀληθείας;

15 Οὐκ ἴσθι αὕτη ἡ σοφία
ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος,
ψυχικὴ, δαιμονιαῖος

16 Ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐρί-
θεια, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν
φῶλον πρᾶγμα.

17 Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶ-
τος μὴ ἀγνοῖ ἴσθι, ἔπειτα εἰρημική,
ἐπεικὴς, εὐπείθης, μιστὴ ἰλίους καὶ
καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καὶ
ἀνυπόκριτος.

18 Καρπὸς δὲ [τῆς] δικαιο-

c. κατὰ.

b sc. ἴσθι.

c sc. ὕδωρ.

ἡμῖν ἔσται, καὶ φά-
σας ἡμῶν ὡς πῦρ
ἢ ἐσχάταις ἡμέραις.
μισθὸς τῶν ἐργατῶν
ἢ τὰς χάριτας ἡμῶν,
ὡς ἀφ' ἡμῶν, κερά-
σαι τῶν θειοτάτων
ρίου σαρκὸς πίστευ-

σας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
ἰδρύσασθαι τὰς καρ-
δίας ἡμῶν σφραγῆς.
ἵστανται, ἐφορεύσασθαι τὸν
ἀντιπάλον ἡμῶν.
μήσας οὖν, ἀδελ-
φουσίαν τοῦ Κυ-
ρίου ἐκδέχεται τὸν
τῆς γῆς, μακροθυ-
ῶν ὡς ἀνὰ λαὸν ἡμῶν
ψυμῶν.
μήσας καὶ ἡμῶν,
καρδίας ἡμῶν, ὅτι
ὁ Κύριος ἤγγικεν.
ἵστανται κατ' ἀλλήλων,
ἢ κατακρίνεται Ἰδοὺ,
ἢ θυμῶν ἔστανται.
γῆρας λαβὼν τῆς κα-
λῆς μου, καὶ τῆς
τοῦ προφῆτου, οἱ
νόμοι Κυρίου.
κατακρίνεται τοὺς ὁ-
νι ὑπακοῇ Ἰδοὺ ἢ
τὸ τέλος Κυρίου ἡ-
συχλαγῆς ἔστιν ὁ
τίμιμος.
ἀντων δὲ, ἀδελφοί

μου, μὴ ἐμύνηται μήτις ὁ τὸν οὐρα-
νὸν, μήτις τὴν γῆν, μήτις ἄλλοι τινα
ἔρπον' ἤτω δὲ ἡμῶν τὸ καὶ, καὶ,
καὶ τὸ οὐ, οὐ' ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσει
πίσται.

13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ἡμῖν;
προσυχίτω ἡμῶν τις; ψαλ-
λέτω.

14 Ἀσθενεῖ τις ἐν ἡμῖν; προ-
καλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
ἐκκλησίας, καὶ προσευχάσθωνται ἐπ'
αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἑλαίῳ ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου.

15 Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως
σῶσαι τὸν κάμνοντα, καὶ ἡγιασ-
τὸν ὁ Κύριος· καὶ ἡμαρτίας ἢ
πτωμάτων, ἀφίησται αὐτῷ.

16 Ἐξομολογήσθε ἀλλήλοις τὰ
παραπτώματα, καὶ εὐχνηθὲ ὑπὲρ
ἀλλήλων, ὥπως λαβήτω καλὴν ἡ-
συχίαν δικαίου ἐνεργουμένη.

17 Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιο-
παθὴς ἡμῖν, καὶ προσυχῇ προ-
εῖπεν^ε τοῦ μὴ βρισηῖν καὶ οὐκ
ἔβριξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἡμετέρας τρεῖς
καὶ μῆνας ἕξ.

18 Καὶ πάλιν προεῖπεν, καὶ
ὁ οὐρανὸς ἔστειν ἵδωκε, καὶ ἡ γῆ
ἐκλάστανται τὸν καρπὸν αὐτῆς.

19 Ἀδελφῶ, ἵνα τις ἐν ὑμῖν
πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ
ἐπιστρέψῃ τις αὐτὸν,

20 Γνωστέτω, ὅτι ὁ ἐπιστρέ-
ψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ
αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου,
καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ τοῦ Ἀπόστολου Ἐπιστολὴ Πρώτη.

Κιφ. α'. 1.

ΠΕΤΡΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς περιπιδήμεις διασπορᾷς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας·

2 Κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρὸς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθῆναι.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγινώσκας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωῆσαι δι' ἀνοστήσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν,

4 εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ἡμᾶς·

5 τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστιν, εἰς σωτηρίαν ἰστομένη ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἰσχύα.

6 Ἐν ᾧ ἀγαλλιῶσθε, ὀλίγοι ἄρτι (εἰ δὲ οὐκ ἴστί) λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς·

7 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμώτερον^β χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς διδοκιμαζομένου, εὐρεθῇ εἰς ἔπαινον

καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ψι Ἰησοῦ Χριστοῦ·

8 Ὅτι οὐκ ἰδόντες ὅν, ἄρτι μὲν ὄντα, δι' ἀγαλλιῶσθε χάρι^γ καὶ διδοξασμένη·

9 Κοιμώμενοι τῇ πίστει ὑμῶν, σωτηρίαν

10 Περι^δ ἧς σωτηρῆσαι καὶ ἐξηλείψαναι^ε περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάρι^ζ τιςαντες·

11 Ἐριυνῶντες, εἰς καιρὸν ἰδούλου τὸ ἐν αὐτῷ Χριστοῦ, προμαρτυρῆσαι Χριστὸν παθήματα, καὶ ταῦτα δόξας·

12 Οἷς ἀπικαλύψαντο, ἡμῖν δι' δικαιοσύνην ἀγγέλιον ὑμῖν διὰ τῆς ἐπιστάσεως ὑμῶν ἐν Πνεύματι ἀποσταλῆναι ἀπ' οὐρ ἐπιθυμοῦσιν ἀγγελοῖς·

13 Διὸ ἀναξωσάμενοι φύας τῆς διανοίας ὑμῶν τελείως ἐλπίσασθε ἐπὶ τῇ ὑμῖν χάρι^η ἐν ἀπιστί^θ τοῦ Χριστοῦ·

14 Ὡς τίςνα ὑπάρχει^ι χηματιζόμενοι ταῖς^κ τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυ

^α sc. Ἰστο.

^β sc. τοῦ δοκίμιου.

^γ sc. ὑμῶν.

^δ sc.

κατὰ τὸν καλίσαν-
ον, καὶ αὐτοὶ ἅγιοι
τροφῇ γυνήθητε.

ἡγχεσθαι· Ἄγιοι
ὡ ἅγιος ἡμι.

πατέρα ἐπικαλιῖσθε
λήπτως κείμεντα κα-
ὲργον, ἐν ὅσῳ τὸν
ὑμῶν χρόνος ἀνα-

ὅτι οὐ φθαρτοῖς,
ῖν, ἑλυτρώθητε ἐκ
ὑμῶν ἀναστραφῆς
ταυ·

τιμίῳ αἵματι, ὡς
καὶ ἀσπίλον, Χρι-

ωσμένου μὴν πρὸ κα-
λου, φανερωθέντος δι'
τῶν χειρῶν δι' ὑμᾶς,
αὐτοῦ πιστιύοντες
ἡγνίσαντα αὐτὸν ἐκ
αὐτῶ δόξα, ὡς-
ὑμῶν καὶ ἐλπίδα ὑ-

νυχᾶς ὑμῶν ἡγνικό-
κοῇ τῆς ἀληθείας διὰ

ἐς φιλαδελφίαν ἀνυ-
παβρῶς καρδίας ἀλ-
ίσσατε ἐκτινῶς·

σημειῖται οὐκ ἐκ σπο-
ῖν, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ
Θεοῦ καὶ μένοντος

].
πᾶσα γὰρ ὡς χόρ-
δοξας ἀνθρώπου ὡς

ἐξηράνη ὁ χόρτος,
αὐτοῦ ἐξίπτοι·

ῥῆμα Κυρίου μένει

εἰς τὸν αἰῶνα· τοῦτο δὲ ἵστί τὸ
ῥῆμα τὸ ἐναγγελισθῆναι εἰς ὑμᾶς.

Κεφ. β'. Π.

ΑΠΟΘΕΜΕΝΟΙ οὖν πᾶσαν
κακίαν καὶ πάντα δόλοι καὶ ὑπε-
κρίσεις καὶ φθόνους καὶ πᾶσας
κατακαλίνας,

2 Ὡς ἀρετὴν ἡμεῖς βεβίηκα, τὸ
λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσα-
τε, ὡς ἐν αὐτῷ αὐξηθήσῃ·

3 Εἰπερ ἡγνίσασθε ὅτι χρι-
στὸς ὁ Κύριος·

4 Πρὸς ὃς προστερχόμενοι^δ λί-
θον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὴ ἀπο-
διδουκισμένον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκ-
λεκτὸν, ἔντιμον·

5 Καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες
οἰκοδομῆσθε, οἶκος πνευματικῆς,
ἱεράτευμα ἁγίου, ἀνιήναι πνευ-
ματικᾶς ζωῆς, εὐκρεσδίκτους τῷ
Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

6 Διὰ καὶ περιέχει ἐν τῇ γρα-
φῇ· Ἰδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον
ἀκρογωνιαίον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον·
καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ μὴ
κατασχοιθῇ.

7 Ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πι-
στιύουσιν· ἀπιθεῖσι δὲ, λίθον ὃν
ἀπιδουκίμασαν οἱ οἰκοδομούντες, οὗ-
τος ἡγνήθη εἰς κεφαλὴν γυνίαις,
καὶ λίθος προσκόμματος, καὶ τί-
τρα σκαυδάλου·

8 Οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ,
ἀπιθεῖντες, εἰς ὃ καὶ ἐτίθησαν.

9 Ὑμεῖς δὲ, γίνεσθε ἐκλεκτὸν,
βασιλεῖον ἱεράτευμα, ἴδιος ἁγίου,
λαὸς εἰς περιποίησιν· ὅπως τὰς
ἀρετὰς ἐξαγγέλητε τοῦ ἐκ σκό-

^α sc. ἵστί.

^δ sc. ὡς πρὸς.

ταῖς ἡμέραις καθήμενος ἐν τῇ θου-
καππῇ αὐτοῦ Θιῶν^α

10 Ὅς^β παύει αὐτὸ λαὸς, ὅτε δὲ
λαὸς Θιῶν^α αὐτὸν ἐλθόντα, ὅτε
δὲ διαβήσῃ.

11 Ἀγαπήσεται, προσκαλεῖ αὐτὸν
προσκύνησιν καὶ παρακαλέσεται, ἀπ-
ήλυσεν τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
αὐτοῦ, αὐτὸς ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἐπὶ τὸν
αὐτὸν^γ

12 Τὸν ἀναστρέφει ἡμέων ἐν
ταῖς ἡμέραις ἔχοντες καλὸν ὅσα ὅ
ἐκ καταλαλεῖν ἡμέων ἐκ κατα-
παύει, ὅσα τὸν^δ καλὸν ἔργον ἐπ-
οποιήσονται, διαβήσονται τὸν Θιῶν ἐν
αὐτοῦ ἐπὶ τὸν αὐτὸν.

13 Ἰπτασθῇ αὐτὸ πᾶσι ἀν-
θρώποις ἀπὸ τοῦ τοῦ ἔργου^ε αὐ-
τοῦ βασιλεῦς, ὅς ἐπὶ τὸν αὐτὸν^ζ

14 Εἴ τι ἔργον, ὅς δὲ
αὐτοῦ ἀποκαταστήσῃ αὐτὸν ἐκ τῆς
[αὐτοῦ] κακοπίας, ἔσονται δὲ ἀγα-
θήσονται^η

15 Ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ δόγμα
τοῦ Θιῶν, ἀγαπήσονται αὐτὸν
τὸν τὸν ἀφῆκεν ἀνθρώπων ἀγα-
πίας^θ

16 Ὅς ἡμέτεροι, καὶ μὴ ὡς
ἐκκαλεσθῇ ἔχοντες τὴν κακίαν
τὸν ἡμέτερον, ἀλλ' ὡς δοῦλοι
Θιῶν.

17 Πᾶσαι τιμᾶται τὸν ἀ-
δελφότητα ἀγαπᾷ τὸν Θιῶν φο-
βῶν τὸν βασιλεῦς τιμᾷ.

18 Ὅς αἰεταί, ἵπτασθῃ αὐτὸν
ἐν πᾶσι φίλοι τοῖς δικασταῖς, οὐ
μὴν τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐκκρίνει,
ἀλλὰ καὶ τοῖς κακοῖς.

19 Τοῦτο γὰρ αὐτὸν αὐτὸν διὰ

τιμᾶται Θιῶν ἐπὶ
ταῖς, πᾶσι αὐτὸν

20 Πᾶσι γὰρ αὐτὸν
τιμᾶται καὶ αὐτὸν
αὐτὸν^α; ἀλλ' ὁ ὅτι
καὶ πᾶσι αὐτὸν
ταῖς παρὰ Θιῶν.

21 Εἴ τι τοῦτο γὰρ
ἐστὶ καὶ Χρῆστι; ἐπὶ τὸν
ἡμέων ἵπτασθῃ αὐτὸν
ἐκ καταλαλεῖν αὐτὸν
αὐτοῦ^β

22 Ὅς ἀγαπᾷ αὐτὸν
ἐπὶ τὸν αὐτὸν διὰ τὸν ὅτι
αὐτοῦ^γ

23 Ὅς λαοφιλῶν
λαοφίλῃ, πᾶσι αὐτὸν
ἐπὶ τὸν αὐτὸν^δ

24 Ὅς τὸν ἀγαπᾷ
τὸν ἀγαπᾷ ἐν τῷ αὐ-
τοῦ ἐπὶ τὸν ἔργον ὅσα
ταῖς ἀποκαταστήσῃ, τὸν
ἐπὶ τὸν αὐτὸν
αὐτοῦ^ε

25 Ἦτι γὰρ ὡς πᾶσι
αὐτὸν ἀλλ' ἐπὶ τὸν
τὸν αὐτὸν καὶ τὸν
ψυχῇ ἡμέων.

Κιθ. γ. π.

ΟΜΟΙΩΣ αὐτὸν
αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν
καὶ αὐτὸν ἀγαπᾷ
διὰ τὴν τὴν γυναικὸς
αὐτοῦ λόγου κερδισθέντα

2 Ἐποπτεύοντα τὸν
ἀγνὸν ἀναστρέφει ἡμέων

3 Ὅτι ὅσα εὐχὴ ὁ
πλοῦς τριχῶν, καὶ

ιδύσας ἱματίων²,

ρυπτὰς τῆς καρδίας
τῷ ἀφάρτη^b τοῦ
πνύματος,
τοῦ Θεοῦ πολυτι-

μῆς ποτι καὶ αἱ ἄ-
αι ἐλπίζουσιν ἐπὶ
μου ἑαυτὰς, ὑπο-
ῖ ἰδίαις ἀνδράσιν·
α ὑπάκουσι τῷ Ἀ-
αὐτὸν καλεῖσθαι, ὥς
ἀγαθοποιῦσαι, καὶ
μεθ' ἡμῶν πτόσιν.
ἡμαίς, συνισκούν-
τιν, ὡς ἀσθενιστῆρ
κακίῃ ἀποκρίναιτις
συγκληρονέμωι χά-
τὸ μὴ ἐγκόπτειν
ἡμῶν.

ως, πάντες ἡμέτεροι,
φιλαδελφοί, εὐ-
λόφους·
ιδόντες κακὸν ἀντι-
ρίαν ἀντὶ λαιδορίας·
ἰυλογοῦντες· εἰδότες,
εὐλαβῆτε, ἵνα εὐλο-
ίσητι.

Θέλων ζῶν ἀγα-
μίας ἀγαθὰς, πα-
ρταῖς αὐτοῦ ἀπὸ κα-
αὐτοῦ, τοῦ μὴ λα-

ἔτω ἀπὸ κακοῦ, καὶ
βόν² ζητησάτω μερί-
τω αὐτῶν.

ἀφθαλμοὶ Κυρίου
καὶ ὅσα αὐτοῦ εἰς

θήσιν αὐτῶν πρόσσωποι δι' Κυρίου
ἐπὶ ποιῶντας κακὰ.

13 Καὶ τίς ὁ κακόντων ἡμᾶς,
ἰὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γίνησθαι;

14 Ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτι διὰ
δικαιοσύνης, μακάριοι· τὸν δὲ φό-
βον αὐτῶν μὴ φοβῆσθαι, μετὰ τα-
ραχῆτι.

15 Κύριοι δὲ τὸν Θεὸν ἀγαπά-
σκει ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ἔτοι-
μοι δὲ αἱ πρὸς ἀπολογία² πικρὴ
τῷ αὐτοῦ ἡμᾶς λόγοι πικρὴ τῆς
ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πρᾶνότητος
καὶ φόβου·

16 Συνέθησιν ἔχοντες ἀγαθὸν·
ἵνα ἐν ᾧ κατακαλῶσιν ὑμῶν ὡς
κακοποιῶν, κατασχευθῶσιν οἱ ἐπα-
ρεσίζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χρισ-
τῷ ἀκαταστροφῇ.

17 Κρίνεται γὰρ ἀγαθοποιούν-
τας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
πάσχειν, ἢ κακοποιούντας·

18 Ὅτι καὶ Χριστὸς ἄπαξ
πικρὴ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ
ἀδίκων· ἵνα ἡμᾶς προσωγάγῃ τῷ
Θεῷ, θανάτου μὲν σαρκί, ζωο-
ποιουθῆς δι' [τῷ] Πνύματι·

19 Ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ
πνύμασι πορευθῆς ἐκέρυξεν,

20 Ἀπιθήσασί ποτι, ὅτι ἄπαξ
ἐξειδίχιστο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία
ἐν ἡμέραις Νῶε, κατασκευαζομένης
κόσμου, εἰς ἣν ἐλόγηται (τουτίστιν
ἐκτὸν) ψυχῶν διασώσασθαι δι' ὕδατος.

21 Ὁ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυποι οὖν
σάξιν βάπτισμα, (οὐ σαρκὸς ἀ-
πόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνιδέσθως
ἀγαθῆς ἐπιρώτημα εἰς Θεὸν) δι'
ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ,

² δε. πολυτιμῶν.

^b δε. πίσμῃ.

Κεφ. ι. ν.

ΤΕΡΟΥΣ τοὺς ἐν ὑ-
λῷ, ὁ συμπεριδύτης
τῶν τοῦ Χριστοῦ πα-
καὶ τῆς μελλούσης ἀ-
θαι δόξης κοινωνός,
ἵνατι τὸ ἐν ὑμῖν ποιμ-
ιοῦ, ἐπισκοποῦντις μὴ
; ἀλλ' ἐκουσίως· μηδὲ
ς, ἀλλὰ προθύμως·
ς κατακυριεύοντις τῶν
αὐ τῶν γινόμεναι τοῦ

ανθρωπίνους τοῦ ἀρχι-
μειῶσαι τὸν ἀμαρτανι-
ς στίψαναι.

ς πατέροις ὑποτάγη-
ραι· πάντες δὲ, ἀλλή-
σοῦμαι, τὴν ταπεινο-
κομῶσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς
ἀντιτάσσεται, ταπει-
σι χάρις.

άθησι οὖν ὑπὸ τὴν κρα-
τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμεῖς
εὐρεῖ·

ι τὴν μέριμναν ὑμῶν
; ἐπ' αὐτὸν, ὅτι αὐτῷ
ἰμῶν.

8 Νήψατε, γρηγορήσατε, [ὅτι]
ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων
ἀρνούμενος, περιπατῶ, ζητῶν τίνα
καταπαῖη.

9 Ὡς ἀντίστητι στήριαι τῇ πί-
στι, ἰδόντις τὰ αὐτὰ τῶν παθη-
μάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφί-
τητι ἐπιτιμῶσθαι.

10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος,
ὁ καλίσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον
αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ὀλέγον παρόντας, αὐτὸς καταρτί-
σαι ὑμᾶς, στηρίξαι, σθενάσαι, θι-
μελιώσαι.

11 Αὐτῷ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ
πιστοῦ ἀδελφοῦ (ὡς λογίζομαι)
δι' ὀλίγον^α ἔγραψα, παρακαλῶν
καὶ ἐπαρταρῶν ταύτην εἶναι αἰ-
ληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν ἰσθί-
κατε.

13 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς ὁ^β ἐν Βα-
βυλῶνι συνεκλεκτῇ, καὶ Μάρκος ὁ
υἱός μου.

14 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πα-
σι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. [Ἀμήν.]

ΟΥ τοῦ Ἀπόστολου Ἐπιστολῇ Καθολικῇ Δεύτερα.

Κεφ. α. ι.

Ν Πίτρος, δοῦλος καὶ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς

Ἰσότημον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν
δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σω-
τῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

^α sc. ῥημάτων.^β sc. ἐκκλησία.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εὐεχία πληθυνθεῖς ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν·

3 Ὡς πάντα ὑμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ ^α πρὸς ζῴην καὶ εὐστῆσαι διδωρημένως, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλίσαντος ἡμᾶς διὰ δέξας καὶ ἀρετῆς·

4 Δι' οὗ τὰ μέγιστα ὑμῖν καὶ τίμια ἐπαγγέλματα διδωρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθι θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κέσμα ἐν ἐπιθυμία φθορᾶς·

5 Καὶ αὐτὸ τοῦτο ^β δι' σπουδῆς πᾶσαι περιουτήκαυτες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνώσιν,

6 Ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκρατείαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐστίαν,

7 Ἐν δὲ τῇ εὐστίᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην.

8 Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα, καὶ πλειάζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκέρειους καθίστασιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν.

9 Ὡ γὰρ μὴ πόρισται ταῦτα, τυφλὸς ἔστι, μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτιῶν.

10 Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάζατε βυθίσαι ὑμῶν τὴν κλήσιν καὶ ἐκλογὴν ποιῆσαι ταῦτα γὰρ ποιούντες οὐ μὴ πταίσητε ποῦτι.

11 Οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εὐδοκία εἰς

τὴν αἰώνιον βασιλείαν ἡμῶν καὶ σωτηρίας Ἰη

12 Διὰ οὐκ αἰμιλίᾳ ὑπακομῆσκαι περὶ τῆς περὶ εὐδοκίας, καὶ ἵναι τῇ παρουσίᾳ ἀληθείας.

13 Δίκαιον δὲ ἔστι σὺν ἡμῖν ἐν τούτῳ τῇ διαγίγναι ὑμᾶς ἐν ὑπῇ

14 Εἰδὼς, ὅτι ταῖς ἀποδείξεσι τοῦ σκαπώματός καὶ ὁ Κύριος ἢ Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι.

15 Σπουδάζω δὲ καὶ ἔχω ὑμᾶς μετὰ τῶν ἡ τὴν τούτων μακάριον καὶ

16 Οὐ γὰρ σιωπῆσαι ἐξακολουθήσας ἡ ὑμῶν τὴν τοῦ Κυρίου ἢ Χριστοῦ δύναμιν καὶ ἄλλ' ἐπέσται γρηγορήσαι μεγαλειότητος.

17 Λαβὼν ^γ γὰρ ἐν πατρὶς τιμῇ καὶ δέξας ἐν ἐκθέσει αὐτῶν ταῦτα μεγαλοπρεπεῖς δέξας ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐυδόκησα.

18 Καὶ ταῦτα ἐν μέντοι ἡκούσαμεν ἐξ ἐναντίας, σὺν αὐτῷ ὅτις ὁ ἅγιος.

19 Καὶ ἔχομεν βεβαίως προφητικὸν λόγον, ὃ καὶ τι προσέχοντες, ὡς λήξῃ τι ἐν αὐχμηρῇ τόπῳ, ἐν μίρᾳ διαυγάσει, καὶ φασὶν τὴν ἐν ταῖς καρδίαις ἡ

20 Τοῦτο πρῶτον ἡ

^α ἡς. ἐνέκοντα.

^β ἡς. διὰ.

^γ ἡς. ἔν.

^δ ἡς. τῷ γὰρ.

ροφητία γραφῆς^α ἰδίως
νῦ γίνεται.

γὰρ θελήματι ἀνθρώ-
που πρὸς ροφητία, ἀλλ'
ἵατος ἀγίου φερόμενοι
[οἱ] ἄγιοι Θεοῦ ἀν-

Κεφ. β'. II.

ΙΤΟ δὲ καὶ ψευδοπρο-
φῆται, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν
υποδιδάσκαλοι, οἵτινες
οἱ αἰτίαι ἀπωλείας,
ὁρῶντες αὐτοὺς δια-
μένοντες, ἐπάγοντες ἑα-
ν ἀπώλειαν.

πολλοὶ ἐξακολουθήσου-
σιν ἀπωλείαις, δι' ὧς
ἀληθείας βλασφημεῖ-
ν

ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῦς
ἐμπορεύονται· οἷς τὸ
εἶναι οὐκ ἀρεστὸν, καὶ ἡ
ἐκείνων οὐ νοστήζει.

ἐξ ὧς ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἀ-
νὴν οὐκ ἐφύσατο, ἀλλὰ
τοῦ περὶ τῶν σῶσας, παρ-
εῖσιν τιτηρημένους·

ἀρχαίου κόσμου οὐκ
ἀλλ' ὄντος Νῶε δικαιο-
ν ἐφύλαξε, κατακλυσ-
θεῖσιν ἐπάξας·

κόλιος Σοδόμων καὶ Γο-
ρώσας καταστροφῇ κα-
ὀδυνήματι μελλόντων ἀπο-
τῆναι

ἵκατοι Δὲν, καταπο-
τῆς τῶν ἀβόσμων ἐν
ναστροφῆς, ἐβύστω·

8 (Βλέμματα γὰρ καὶ ἀκούῃ ὁ
δικαίος, ἡγαταικῶν ἐν αὐταῖς, ἡ-
μῖραι ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν
αἰνέμας ἔργων ἡσάσιν·)

9 Οἷδε Κύριος ἐντομῶς ἐκ πυ-
ρασμοῦ ῥύσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέ-
ρας κρίσιως καταζέμινους τηρεῖν·

10 Μάλιστα δὲ τοὺς ἐπίσω
σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μισμοῦ πο-
ρευομένους, καὶ κυριότητος κατα-
φρονούντας· τολμηταί, αὐθάδεις,
δόξας οὐ τρέμουντες βλασφημοῦντες·

11 Ὅπου ἀγγελοι, ἰσχυροὶ καὶ
δυνάμει μιζοῦντες ὅντας, οὐ φέρουσι
κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλασφη-
μοι κρίσιν.

12 Οὗτοι δὲ, ὡς ἄλογα ζῶν-
τες, φυσικὰ, γιγνησμένα εἰς ἄλυσιν
καὶ φθορὰν, ἐν οἷς ἀγνωστοὶ βλασ-
φημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν κα-
ταφθαρείσονται·

13 Κοιμώμενοι μισθὸν ἀδικίας,
ἡδοτὴν ἡγοῦμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυ-
φῇ, σπῖλοι καὶ μῶμοι, ἐντροφῶν-
τες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συν-
ευαχούμενοι ἑαυτοῖς,

14 Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες μιστοὺς
μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύστους
ἀμαρτίας· διελιάζοντες ψυχὰς ἀ-
στηρίκτους, καρδιαὶ γυγνισαμένη
ἐν πλεονεξίᾳ ἔχοντες, καταέρας
τίκται·

15 Καταλιπόντες [τὴν] ἐν-
θῆναι ὁδοῖν, ἐπλανήθησαν, ἐξακο-
λουθήσαντες τῇ ἐδῶ τοῦ Βαλαάμ
τοῦ Βασὶλ, ὅς μισθὸν ἀδικίας ἡ-
γάπησιν·

16 Ἐλεγχοὶ δὲ ἔσονται ἰδίως πα-
ρανομίας· ὑποζύγιοι^α ἄφωνα, ἡ

^α sc. ἔργων.

^β sc. τοῦ αἰῶνος.

^γ sc. ζῶντων.

ἐν πάντων λυ-
θῶ ὑπάρχον ὑ-
ποταστροφαῖς καὶ

ντας καὶ σπιύδον-
τας τῆς τοῦ Θεοῦ
ἡρώων πυρούμενοι
στοιχῶν καυτοῦ-

ὁ οὐρανὸς καὶ γῆν
πάγγλωσσας αὐτοῦ
ὡς δικαιοσύνη κα-

γαπητοί, ταῦτα
πυράσονται ἄσπι-
σι αὐτῷ εὐρεθῆναι

τοῦ Κυρίου ἡμῶν
καταλείπει ἡγυῖσθαι
πῆλός ἡμῶν ἀδελ-

φός Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δι-
κῆσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν,

16 Ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς
ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ
τούτων, ἐν αἷς ἐστὶ δυσνόητά τινα,
ἀ ὁ αἰμαθὺς καὶ ἀσπῆρεται στρο-
βλοῦσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γρα-
φὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπά-
λιαν.

17 Ὑμῖς οὖν, ἀγαπητοί, προ-
γινώσκοντες, φυλάσσετε, ἵνα μὴ
τῇ τῶν ἀδίσμων πλάνῃ συναπαχ-
θῆτε, ἐκπίσθητε τοῦ ἰδίου στήριγ-
μοῦ.

18 Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ
γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆ-
ρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα
καὶ ὦν καὶ ὡς ἡμῖς αἰῶνες.
Ἀμήν.

Τ τοῦ Ἀπόστολου Ἐπιστολὴ Καθολικὴ

Πρώτη.

α. 1.
ἡρχῆς, ὁ ἀκηκόα-
ς τοῖς ὀφθαλμοῖς
ἰθα, καὶ αἱ χυ-
φισαι, περὶ τοῦ
ἡ ἰφανερῶθη, καὶ
μαρτυροῦμεν, καὶ
ἡμῖν τὴν ζῶν τὴν
πρὸς τὸν πατέρα,
μῖν) .
μεν καὶ ἀκηκόα-
μεν ὑμῖν, ἵνα καὶ
ἔχητε μεθ' ἡμῶν

καὶ ἡ κοινονία δι' ἡμετέρας μετὰ
τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν,
ἵνα ἡ χάρις ὑμῶν ἡ πεπληρωμένη.

5 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία
ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγ-
γέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς Φῶς
ἐστὶ, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶν
οὐδμία.

6 Ἐὰν ἔπωμεν ὅτι κοινονίαν
ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ σέλι-
τι περιπατοῦμεν, ψυδοῦμεθα, καὶ
οὐ ποιεῖμεν τὴν ἀλήθειαν.

7 Ἐὰν δὲ ἢ τῇ φωνῇ περιπατοῖται, ὡς αὐτός ἐστιν ἢ τῇ φωνῇ, κοινωνίαν ἔχουσιν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζουσιν ὅλως ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας.

8 Ἐάν ἡπαίμεν, ὅτι ἁμαρτίαν
οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ
ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

9 Ἐὼν ὁμολογοῦμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθάρσιν ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.

10 Ἐὰν ἵπταμεν ὅτι οὐκ ἡμαρ-
τήκαμεν, ψεύστην ποιεῖμεν αὐτὸν,
καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν
ἡμῖν.

Κεφ. β'. II.

Κεφ. β. η.
ΤΕΚΝΙΑ μου, ταῦτα γράφω
ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμάρτητε· καὶ ἵαν
τις ἀμάρτη, παρακλήτων ἔχου
πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν
δικαίον.

2 Καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι περὶ
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· οὐ περὶ τῶν
ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ
ὅλου τοῦ κόσμου.

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι
ἠγνώκαμεν αὐτόν, ἰὰν τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ τηρῶμεν.

4 Ὁ λίγαν, ἔγνωκα αὐτὸν, καὶ
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρεῖν, ψεύσ-
της ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια
οὐκ ἔστι·

ὁ ὅς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τιτελείσται. ἐν τούτῳ γινώσκωμεν, ὅτι ἐν αὐτῷ ἴσμεν.

6 Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὁ-

Φείλει, καθὼς ἐκείνος πρὸς
καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατῶν

τ' Ἀδελφοί, οὐκ ἔστι
 γραῖα ὑμῖν, ἀλλ' ἐν
 λαίᾳ, ἣν μῆχιτι ἀπ' ἀρ-
 τοῦ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ
 ἡκούσας ἀπ' ἀρχῆς.

8 Πάλιν ἐντολὴν κα-
 φω ὑμῖν, ὃ ἐστὶν ἀληθὲς,
 καὶ ἐν ὑμῖν· ὅτι ἡ σαρξ
 γίγνεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀ-
 φάνει.

9 Ὁ Λέγων ἐν τῇ
καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ
τῇ σκοτίᾳ ἵσταν ἕως ἄρτι

10 Ὁ ἀγαπῶν τὸν αἰ
τοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει,
ὁ δὲ οὐκ ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι

11 Ο δὲ μισῶν τὴν
αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ
τῇ σκοτίᾳ περιπατῶν, κα-
ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκηνή
λῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ-

12 Γράψα ὑμῖν, το
ἀφίστανται ὑμῖν αἱ ἀμαρ
τιὰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13 Γράφω ὑμῖν, πα-
 ἰγνώκατι τὸν ἀπ' ἀρχῆς
 ὑμῖν, πανίσκοι, ὅτι πικ-
 ποιηρὸν. γράφω ὑμῖν, π-
 ἰγνώκατι τὸν πατέρα.

14 "Εγραψα ὑμῖν, π
 ευλόκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς.
 ὑμῖν, ναύισκοι, ὅτι ἰσχ
 καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἴ
 νει, καὶ νενικήκατε τὸν

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸ
μὲν τὰ ἐν τῷ κόσμῳ.
ἀγαπᾶ τὸν κόσμον, οὐ
ἀγαπᾷ τοῦ πατρὸς ἐν ᾧ

16" Οτι πάντες ἔχουσιν

α τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπι-
 ν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλα-
 ὦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
 ἑλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστὶ.
 εὶ ὁ κόσμος παρέρχεται,
 θυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν
 α τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν

αἰδιᾶ, ἰσχυρὰ ἔρα ἐστὶ
 ις ἀκούσκει ὅτι ὁ ἀντί-
 ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντί-
 ὀλλοὶ γιγνῶσιν· ὅθεν γι-
 ὅτι ἰσχυρὰ ἔρα ἐστίν.

ξ ἡμῶν ἐξῆλθοι, ἀλλ' οὐκ
 μῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡ-
 κινήκισαν ἀν μεθ' ἡμῶν
 φανερωθῶσιν, ὅτι οὐκ ἐστὶ
 ἡμῶν.

αὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε
 ἁγίου, καὶ οἰδατε πάντα.
 ι ἔγραψεν ὑμῖν, ὅτι οὐκ
 π ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι εἰ-
 ἰν, καὶ ὅτι πᾶν ψεύδης
 ἡθείας οὐκ ἔστι.

ς ἐστὶν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ
 ρος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν
 ; οὗτος ἐστὶν ὁ ἀντίχρισ-
 ούμενος τὸν πατέρα καὶ

ῆς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱόν,
 γατέρα ἔχει.

αῖς οὖν ὁ ἀκούσκει ἀπ'
 ὑμῖν μετόν· ἵνα ἐν ὑμῖν
 π ἀρχῆς ἀκούσκει, καὶ
 τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ

αὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελ-
 ούτος ἐπαγγελῶν ἡμῖν,
 τὴν αἰώνιον.

εἰτα ἔγραψεν ὑμῖν περὶ
 ὧνται ὑμεῖς.

27 Καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὁ
 ἑλπίσκει ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει,
 καὶ οὐ χρίμα ἔχετε, ἵνα τις διδά-
 σκη ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρίσ-
 μα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων,
 καὶ ἀληθὺς ἐστὶ, καὶ οὐκ ἔστι ψεύ-
 δος· καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς,
 μενοῦν ἐν αὐτῷ.

28 Καὶ νῦν, τιμῶν, μένει ἐν
 αὐτῷ· ἵνα ὅταν φανερωθῇ, ἔχω-
 μεν παρρησίαν, καὶ μὴ ἀισχυ-
 θῶμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ
 αὐτοῦ.

29 Ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δικαίος ἐστὶ,
 γινώσκει, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
 δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γινώσκεται.

ΚΙΘ. γ'. ΙΙΙ.

ΙΔΕΤΕ ποταπὴν ἀγάπην δίδω-
 κει ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ
 κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ
 γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐ-
 τόν.

2 Ἀγαπήτω, νῦν τέκνα Θεοῦ
 ἴσμεν, καὶ οὕτω ἑφανερῶθῃ τί ἱστέ-
 μιθα. οἶδαμεν δὲ ὅτι ἵνα φανερω-
 θῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἱστέμιθα· ὅτι ἐλπί-
 μιθα αὐτὸν καθὼς ἐστὶ.

3 Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα
 ταύτην ἐπ' αὐτῷ, ἀγνίζει ἑαυτὸν,
 καθὼς ἐκείνος ἀγνός ἐστι.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν,
 καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἀμαρ-
 τία ἐστὶν ἡ ἀνομία.

5 Καὶ οἰδατε, ὅτι ἐκείνος ἑφα-
 νερωθῇ, ἵνα τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν
 ἀφῇ· καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ
 ἐστὶ.

6 Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένει, οὐχ
 ἀμαρτανεύει· πᾶς ὁ ἀμαρτανεύων, οὐχ
 ἑώρακε αὐτόν, οὐδὲ ἔγνωκε αὐτόν.

7 Τίτις, μέλις πλασθέν ὑμῶν ἡ τοῦτον τὸν διακονοῦντα, διακούς ἔστι, καθὼς ἑαυτὸς διακούς ἔστι.

8 Ὁ τοῦτον τὸν ἀμαρτίαν, ἐκ τοῦ διακονοῦντος ἐστὶ ἀπ' ἀρχῆς ἡ διαβολὴς ἀμαρτάνου. ἐκ τούτου ἱκανοῦσα ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διακονοῦντος.

9 Πᾶς ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι στίγμα αὐτοῦ ἡ αὐτῷ μένη· καὶ οὐ δύνανται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεννηται.

10 Ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διακονοῦντος. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἔστι ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ.

11 Ὅτι αὐτὰ ἔστι ἡ ἀγγιλία, ἣν ἐκείνους ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμαι ἀλλήλους.

12 Οὐ καθὼς Καὶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἦν, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνας ἔσφαξε αὐτοίς· ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ ποιερά ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δίκαια.

13 Μὴ θαυμάζετω, ἀδελφοί μου, εἰ μιστὶ ὑμῶς ὁ κόσμος.

14 Ἦμῃς εἰδανόν, ὅτι μεταβάλλομαι ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφοὺς· ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ.

15 Πᾶς ὁ μιστὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστί· καὶ εἰδότες, ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσας.

16 Ἐν τούτῳ ἰσχυράμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκείνους ὑπὲρ ἡμῶν τὴν

ψυχὴν αὐτῶν ἔθηκε καὶ λαλοῦντες τὸν ἀδελφόν ἡμῶν τήκοι.

17 Ὅς δ' ἐν ἔργῳ τὴν αἰσχροῦ, καὶ διακονοῦντος αὐτοῦ χρῆμα ἔχοντα, καὶ τὰ σπλάγγνα αὐτοῦ ἀπὸ πᾶς ὁ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ αὐτῷ·

18 Τίτις μου, μὴ ἐν λόγῳ, μετὰ γλώσσης, καὶ ἀληθείας.

19 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκω ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἔρχεται πρὸς αὐτοῦ πίστις ἡμῶν.

20 Ὅτι, ἵνα καταγινώσκω καὶ καρδίαν, ὅτι μετὰ Θεοῦ τῆς καρδίας ἡμῶν, ἵστανται πάντα.

21 Ἀγαπῶνται, ἵνα ἡμῶν μὴ καταγινώσκω ὅτι μετὰ ἔχοντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

22 Καὶ ὁ ἵνα αὐτῶν βάλομαι παρ' αὐτοῦ, ὅτι πᾶς αὐτοῦ τηροῦμαι, καὶ ἰσχύει αὐτοῦ ποιούμεναι.

23 Καὶ αὐτὰ ἐστὶν αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμαι καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ τοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ἵδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν.

24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκω ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ ὅτι οὐ ἡμῖν ἔδωκεν.

Κεφ. δ'. ιν.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ πιστεύετε, ἀλλὰ δο-

ισα, αἱ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἰσ-
πολλοὶ ψευδοπροφῆται
γινέσονται ἐν τῷ κόσμῳ.

οὕτω γινώσκειτε τὸ Πνεῦ-
μα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμο-
λογεῖ τὸν Χριστὸν ἐν σαρκὶ
ἐκ τοῦ Θεοῦ ἵστι.

πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμο-
λογεῖ [Χριστὸν ἐν σαρκὶ
], ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἵστι·
ἵστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου,
ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν
ἵστιν ἤδη.

ὥς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἵστι,
ὃ μαρτυρεῖ αὐτοῖς· ὅτι
ὁ ἐν ἡμῖν, ἡ ὁ ἐν τῷ

ἐκ τοῦ κόσμου εἶσι,
ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι,
ὡς αὐτῶν ἀκούει.

ὥς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἵσμεν
τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμῶν·

ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἀ-
πὸ τοῦτου γινώσκουμεν
τῆς ἀληθείας καὶ τὸ
πλάνη.

ἰσχυροὶ, ἀγαπῶμεν ἀλ-
λῆ· ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ
πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ
ἵσται, καὶ γινώσκει τὸν

ὃ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν
ὁ Θεὸς ἀγάπη ἵστιν.

οὕτω ὁφθαλμοὶ ἡ ἀγά-
μα τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν
μοιολογῶν ἀπίσταλκεν
τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν

οὕτω ἵστιν ἡ ἀγάπη,
ἡμῶς ἀγαπήσασθαι τὸν
ὅτι αὐτὸς ἀγάπησεν ἡ-

μᾶς, καὶ ἀπίσταλκεν τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ ἰλασθῆναι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν.

11 Ἀγαπήτω, αἱ οὕτως ὁ Θεὸς
ἀγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ἐφίλο-
μεν ἀλλήλους ἀγαπῶν.

12 Θεὸς οὐδὲς πάποτε τιθά-
ται· ἵαν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ
Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη
αὐτοῦ τιτιλιωμένη ἵστιν ἐν ἡμῖν.

13 Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν, ὅτι
ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡ-
μῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ
διδάσκον ἡμῖν.

14 Καὶ ἡμεῖς τιθαμβοῦμεν, καὶ
μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ πατὴρ ἀπί-
σταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσ-
μου.

15 Ὃς ἀνὴρ ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰη-
σοῦς ἵστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς
ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
Θεῷ.

16 Καὶ ἡμεῖς ἠγάπηκαμεν καὶ
πιστοποίηκαμεν τὴν ἀγάπην, ἣν
ἔχον ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν· ὁ Θεὸς ἀγά-
πη ἵστι καὶ ὁ μένει ἐν τῇ ἀγάπῃ,
ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν
αὐτῷ.

17 Ἐν τούτῳ τιτιλιώταται ἡ
ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίας
ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως,
ὅτι καθὼς ἱκανὸς ἵστι, καὶ ἡμεῖς
ἵσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

18 Φόβος οὐκ ἵστιν ἐν τῇ ἀγά-
πῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω
βάλλει τὸν φόβον· ὅτι ὁ φόβος κό-
λασις ἔχον· ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τι-
τιλιώταται ἐν τῇ ἀγάπῃ.

19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι
αὐτὸς πρῶτος ἀγάπησεν ἡμᾶς.

20 Ἐὰν τις ἄκη· ὅτι ἀγαπῶ

τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
μωσῆ, ψεύσται ἵπται· ὁ γὰρ μὴ ἀ-
γαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἰω-
ρακε, τὸν Θεὸν οὐ οὐκ ἰωρακε, πῶς
ἀγαπᾷται ἀγαπᾷται;

21 Καὶ ταῦτα τὸν Ἰταλὸν ἔ-
χισαι ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι ὁ ἀγαπᾷ τὸν
τοῦ Θεοῦ, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ.

Κεφ. ἑ. ν.

ΠΑΣ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς
ἵπται ὁ Χριστός, ὃς τοῦ Θεοῦ γε-
γέννηται· καὶ πῶς ὁ ἀγαπᾷ τὸν
γενόμενον, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγι-
νημένον ἐξ αὐτοῦ.

2 Ἐὰν τότε γινώσκωμεν ὅτι ἀ-
γαπᾷμεν τὰ τὰς τοῦ Θεοῦ, ὅταν
τὸν Θεὸν ἀγαπᾷμεν, καὶ τὰς ἑ-
ταλὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.

3 Ἀπὸ γὰρ ἵπται ἡ ἀγάπη τοῦ
Θεοῦ, ὅτι τὰς ἑταλὰς αὐτοῦ τη-
ρῶμεν· καὶ αἱ ἑταλαὶ αὐτοῦ βαρύν-
ται ἐν ἡμῖν.

4 Ὅτι πᾶς τὸ γεγινημένον ὃς
τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν λόγον· καὶ
αὕτη ἵπται ἡ ἐκὴ ἡ ἐκλήσις τὸν
κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν.

5 Τίς ἵπται ὁ ἐκὴ τὸν ἀλο-
γον, ὃ μὴ ὁ πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς
ἵπται ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

6 Οδοὺς ἵπται ὁ ἰδὼν δι' ὕδα-
τος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χρισ-
τός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ'
ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ
πνεῦμά ἵπται τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ
πνεῦμά ἵπται ἡ ἀλήθεια.

7 Ὅτι τρεῖς εἰσι αἱ μαρτυ-
ροῦντες [ἐν τῷ λόγῳ, ὁ Πατὴρ,
ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· καὶ
οὗτοι αἱ τρεῖς ἐν εἰσι.

8 Καὶ τρεῖς εἰσι αἱ
ροῦντες ἐν τῇ γῇ.] τὸ πᾶν
τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ
οὗτοι αἱ τρεῖς ἐν εἰσι.

9 Εἰ τὸν μαρτυρίαν
ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρ-
τυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἵπται ἡ
ἵπται ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ
μαρτυρήθηκε περὶ τοῦ υἱοῦ.

10 Ὁ πιστεύων ἐν
τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρ-
τυρίαν· ὁ μὴ πιστεύων τὴν
ψεύστη πεποιθήσει αὐτὸν,
πιστεύσας εἰς τὴν μαρ-
τυρίαν τοῦ Θεοῦ περὶ
αὐτοῦ.

11 Καὶ αὕτη ἵπται ἡ
μαρτυρία, ὅτι ζῶντες αἰῶνι ἵπται
ὁ Θεός· καὶ αὕτη ἡ ζῶν ἡ
αὐτοῦ ἵπται.

12 Ὁ ἔχων τὸν υἱόν,
ζῶν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱόν τὸν
ζῶν οὐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἐγραψα ἵνα
πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ Θεοῦ·] ἵνα εἰδῇτε ὅτι
αἰῶνι ἔχετε, οἱ πιστεύοντες
ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

14 Καὶ αὕτη ἵπται ἡ μαρ-
τυρία πρὸς αὐτόν, ὅτι
αἰτάμεθα κατὰ τὸ θέλημα
αὐτοῦ ἡμῶν.

15 Καὶ ἵπται αἰτάμεθα τὸ
θέλημα, ὃ ἐν αἰτάμεθα, εἰδὼν
ἔχομεν τὰ αἰτήματα αὐτοῦ
κατὰ αὐτοῦ.

16 Ἐάν τις ἴδῃ τὸν
αὐτοῦ ἀμαρτάνοντα ἁμαρ-
τίαν πρὸς θανάτου, αἰτήσεται, καὶ
αὐτὸς ζῶν, τοὺς ἀμαρτάνον-
τας πρὸς θάνατον. ὅτι ἡ ἀμαρτία

οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα

ἴαται ἀδικία ἀμαρτία ἵσ-
τοῖται ἀμαρτία οὐ πρὸς

ἴδωμαι ὅτι πᾶς ὁ γινω-
σκῶν τὸν Θεοῦ, οὐχ ἀμαρ-
τια ὁ γινωσκὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ,
ὅτι, καὶ ὁ ποιητὴς οὐχ
αὐτοῦ.

ἴδωμαι ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ

ἔσται, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῇ
ποιήσει αὐτοῦ.

20 Καὶ εἶδωμαι ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ ἦναι, καὶ δίδωκεν ἡμῶν δόξα-
ναι, ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθι-
νόν· καὶ ἔσται ἐν τῇ ἀληθείᾳ, ἐν τῇ
νοῆσιν αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτος
ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεός, καὶ ἡ ζωὴ
αἰώνιος.

21 Τίθει, φυλάττει ἑαυτοὺς
ἀπὸ τῶν ἰδωλῶν. [Ἀμήν.]

ΝΟΟΥ τοῦ Ἀπόστολου Ἐπιστολὴ Καθολικῇ

Δεύτερα.

ῥεσθύνει ἐκλεκτῇ κυρίᾳ,
τίκτοντες αὐτὴν, οὐκ ἔχοντες
ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἔχοντες
ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἔχοντες
ἐν ἀληθείᾳ.

ἀπὸ τῆς ἀληθείας τὴν μένου-
σάν, καὶ μετ' ἡμῶν ἵσταται
ἐκείνη.

σταὶ μετ' ἡμῶν χάρις, ἡ
ἐκείνη παρὰ Θεοῦ πατρὸς,
ἐκ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ
ἡ.

χάρις ἡμῶν ὅτι εἴχαμε ἐν
ἡμῶν σου περιπατοῦντας ἐν
καθὼς ἵσταται ἐκείνη ἐκείνη
ἐν πατρὶ.

ἐκ τῶν ἐκείνων, καὶ χάρις,
ἐκ τῶν γὰρ ἡμῶν οὐ καὶ ἡμῶν,
ἐν εἴχαμε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα
ἐκ ἀλλήλων.

καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη,

ἵνα περιπατοῦμεν κατὰ τὰς ἐντο-
λάς αὐτοῦ· αὐτὰ ἐστὶν ἡ ἐκείνη,
καθὼς ἐκείνη ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα
ἐν αὐτῇ περιπατοῦμεν.

7 Ὅτι πολλοὶ πλάται ἐσθλῶν
εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ἐμολογοῦντες
Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σα-
ρὶ· οὗτος ἐστὶν ὁ πλάτης καὶ ὁ
ἀντίχριστος.

8 Βλέπει ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπο-
λείψωμεν τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ με-
νοῖν πλήρῃ ἀπολαύσωμεν.

9 Πᾶς ὁ παραδοκῶν, καὶ μὴ
μένον ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ,
Θεοῦ οὐκ ἔχει· ὁ μένον ἐν τῇ δι-
δαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν
ποτήριον καὶ τὸν νῆδον ἔχει.

10 Εἰ τις ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς,
καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει,
μὴ λαμβάνει αὐτὸν εἰς οἶκον, καὶ
χαίρει αὐτῷ μὴ λέγοντα.

11 Ὁ γὰρ λέγων αὐτῇ χαί-
ρει

ρην, καινην τῷς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς
ποιηροῖς.

12 Πολλὰ ἔχον ὑμῖν γράφειν,
οὐκ ἠδουλόγησεν διὰ χάρτου καὶ μέ-
λανος^α· ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς

ὑμᾶς, καὶ^β στόμα πρὸς στόμα
λαλήσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ
πληρωμένη.

13 Ἀσπάζεταιται σι τὰ τέκνα
ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς. Ἀμήν

ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ Ἀπόστολου Ἐπιστολὴ Καθολικὴ Τρίτη.

Ὁ Πρεσβύτερος Γαίω τῇ ἀγα-
πητῇ^α, οἱ ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

2 Ἀγαπητὴ, περὶ πάντων εὐ-
χαμαί σοι εὐδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν,
καθὼς εὐδοῦταί σοι ἡ ψυχὴ^β.

3 Ἐχάρην γὰρ λίαν, ἐρχομέ-
νων ἀδελφῶν, καὶ μαρτυρούντων
σοι τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀλη-
θείᾳ περιπατεῖς.

4 Μειζότεραν τούτων οὐκ ἔχω
χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἱμᾶ τέκνα
ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.

5 Ἀγαπητὴ, πιστὸν ποιῆς, ὃ
ἐάν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ
εἰς τοὺς ξένους,

6 Οἱ ἱμαρτύρησάν σοι τῇ ἀ-
γάπῃ ἐν ὅπιοι ἐκκλησίᾳς· οὗς κα-
λῶς ποιήσεις προσηύχας ἀξίως
τοῦ Θεοῦ.

7 Τῆς γὰρ τοῦ ὀνόματος [αὐ-
τοῦ] ἐξῆλθοι, μηδὲν λαμβάνοντες
ἀπὸ τῶν ἰδίων.

8 Ἡμεῖς οὖν ἐφιλομεν ἀπα-
λαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συν-
εργοί γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.

9 Ἐγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ'

ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διτρώ
οὐκ ἐπιδίχεται ἡμᾶς.

10 Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἴδω, ἵνα
μήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, ἵνα
γοῖς πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς καὶ
μὴ ἀρκοῦμενος ἐπὶ τούτοις, ὥστε
αὐτὸς ἐπιδίχεται τοὺς ἀδελφούς
καὶ τοὺς βουλομένους^α καλεῖσθαι
ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκδοῦσθαι.

11 Ἀγαπητὴ, μὴ μεμυῖσται
κόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν· ὃ ἀγαθὸν
ποιῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὃ^β
κακοποιῶν, οὐχ ἐξ αὐτοῦ τὸν Θεόν.

12 Δημητρίω μεμαρτύρηται
πρὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐκ-
κλησίας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦ-
μεν, καὶ οἶδατε, ὅτι ἡ μαρτυρία
ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν.

13 Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ'
οὐ θίλω διὰ μέλανος καὶ καλαμῶν
σοι ἔγγραφαι^α.

14 Ἐλπίζω δὲ εὐθὺς ἰδοῦν^β
καὶ^α στόμα πρὸς στόμα λαλήσωμεν.

15 Εἰρήνη^γ σοι. Ἀσπάζεταιται
σι οἱ φίλοι. Ἀσπάζου τοὺς φί-
λους κατ' ὄνομα.

^α sc. γράφειν.

^β sc. σφιγρόμενοι κατὰ.

^γ sc. χαίρειν εὐχόμενοι.

^δ sc. ἐπιδίχεται αὐτοῦς.

^ε sc. σφιγρόμενοι κατὰ.

^ς sc. ἔστω.

[ΔΑ τοῦ Ἀπόστολου Ἐπιστολῇ Καθολικῇ.

Σ, Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦ-
 ιφὸς δι' Ἰακώβου, τοῖς ἐν
 ρὶ ἡγιασμένοις, καὶ Ἰησοῦ
 ἑτηρημένοις κλητοῖς·
 ιος ὑμῖν καὶ εὐχὴ καὶ
 ληθυνθῆναι.

απαται, πᾶσαι σπουδὴν
 ς γράφω ὑμῖν, περὶ τῆς
 ντηρίας, ἀνάγκην ἔχον
 ὑμῖν, παρακαλῶν ἵπα-
 ι τῇ ἁπαλῇ παραδοθείῃ
 ις πίστι.

ρησιδύσαι γάρ τις ἀν-
 πάλαι προεγεγραμμένοι
 τὸ κριμα, ἀποδοῖς, τὴν
 ἡμῶν χάριν μετατιθέτης
 ναι, καὶ τὸν μόνον διο-
 θῶν] καὶ Κύριον ἡμῶν
 ριστὸν ἀρενοῦμενοι.

ομνησαι δι' ὑμᾶς βούλο-
 ιτας ὑμᾶς ἁπαλῇ τούτο,
 ριος, λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπ-
 ις, ἃ τὸ δεύτερον τοὺς μὴ
 ιτας ἀπάλλοι.

ηέλους τι τοὺς μὴ τηρή-
 ῃν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ
 ιας τὸ ἴδιον οἰκητήριον,
 μεγάλως ἡμίρας, διομοῖς
 ὑπὸ ζήφου τιτήρεται.

Σόδομα καὶ Γόμορρα,
 περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὁ-
 ἴτους τρόποι ἐκπερνούσας
 ἀπιλθοῦσαι ὀπίσω σαρκεῶς

ἰτίρας, πρέκυνται δῶγμα, πρὸς
 αἰωνίου δίκην ὑπάρχουσιν.

8 Ὁμοίως μὲν τοι καὶ οὗτοι
 ἐνυπνιαζέμενοι, σάρκα μὲν μιαι-
 νουσι, κυριότητα δι' αὐτοῦτον, δόξαν
 δι' βλασφημιῶν.

9 Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγε-
 λος, ὅτι τῷ διαβόλῳ διακρινόμε-
 νος διελύγτο περὶ τοῦ Μωσέως σά-
 ματος, οὐκ ἐτόλμασι κρίσει ἱππογ-
 κῆν· βλασφημίας, ἀλλ' ἔβην·
 Ἐπιτιμᾶσαι σοι Κύριε.

10 Οὗτοι δὲ, ὅσα μὲν οὐκ ᾔ-
 δασιν, βλασφημοῦσιν ὅσα δι' θυ-
 σικῶς, ὥς τὰ ἄλογα ζῶα, ἐπί-
 στανται, ἐν τούτοις φθίβεσται.

11 Οὗτοι αὐτοῖς· ὅτι τῇ ἰδῇ
 τοῦ Καὶ ἐπαρετίθησαν, καὶ τῇ
 πλάτῃ τοῦ Βαλαάμ μισθοῦ ἔτιχύν-
 θησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Καρὶ
 ἀπάλλοι.

12 Οὗτοι εἰσὶν ἐν ταῖς ἀνάγκαις
 ὑμῶν ἐπιλάδεις, συνημαχούμενοι, ἀ-
 φίλως ἑαυτοὺς παρμαίνοντες· νη-
 λαι ἄνδρες, ὑπὸ αἵματι παρκαφ-
 εόμενοι, δίδρα φθινοπωρινὰ, ἁ-
 κερκα, δις ἀποθανόντα, ἐκρίζω-
 θήντα·

13 Κύματα ἄγρια θαλάσσης,
 ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύν-
 ιας· ἀσπίς πλασθῆναι, οἷς ὁ ζή-
 φος τοῦ σκότους εἰς [τὸν] αἰῶνα
 τιτήρεται.

sc. κατὰ.

b sc. διδμήτους.

f. sc. τῇ διαβόλῃ.

14 Προφῆταισι δὲ καὶ τούτοις ἔδομος ἀπὸ Ἀδάμ Ἐνὸχ, λέγων Ἰδοὺ, ἦλθε Κύριος ἐν ἀγίαις μυρίαισι αὐτοῦ,

15 Πιῆσαι κρίσι κατὰ πάντα, καὶ ἐξελίξαι πάντας τοὺς ἀσθεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσθεῖας αὐτῶν ὧς ἠτίησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧς ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ ἀσθεῖς.

16 Οὗτοι ἔσιν γογγυσταὶ, μιμηταί, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι· καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλοῦν ὑπὲρ οὐκ, θαυμάζοντες πρόσωπα, ὀφθαλμοὺς χάριν.

17 Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοί, μνησθετὶ τῶν βημάτων τῶν προειρημῖναι ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

18 Ὅτι ἔλιγον ὑμεῖν, ὅτι ἐν ἑκάτῳ χρόνῳ ἴσονται ἱμαίκεται, κατὰ τὰς ἰαντῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσθεῖων.

19 Οὗτοι ἔσιν οἱ ἀποδιερρίζον-

τες ἑαυτοὺς, ψυχικοὶ, κ' ἔχοντες.

20 Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπῶντες τὴν ἀγιωτάτην ὑμῶν πίστιν μενοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν Πίγιμα προσευχόμενοι,

21 Ἐαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ τηρεῖτε, προσδιχόμενοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ εἰς ζῶνι αἰῶνιον.

22 Καὶ οὗς μὲν ἴδε κρινόμενοι·

23 Οὗς δὲ ἐν φόβῳ τοῦ πυρὸς ἀρπάξοντες, καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς μένον χιτῶνα.

24 Τῷ δὲ δυναμῶν ἡμᾶς ἀπταιήτους, καὶ σὶ τινάπωι τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει,

25 Μόνῃ [σοφῶ] Θῷ ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλότης καὶ ἐξουσία, καὶ ᾧ πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀ

Ἀποκάλυψις ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ Θεολογοῦ

Κεφ. α. ι.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῇ ὁ Θεός, δι᾿ ἧς ταῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δι᾿ ἡμῶν ἐν τάχει καὶ ἰσχυρῶς ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ·

2 Ὁς ἡμαρτύρησεν τὸν λόγον

τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Χριστοῦ, ὅσα [τι] ἔειπεν

3 Μακάριος ὁ ἀκούων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους προφητείας, καὶ τηροῦντες τὰς ἐν ταῖς βιβλαῖς γεγραμμένας· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς·

4 Ἰωάννης ταῖς ἐπιστολαῖς ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὁ

[τοῦ] ὁ ^a ὢν, καὶ ὁ ἦν, ἰστος· καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτά ^b αἱ ἰστίαι ἐνώπιον τοῦ ὄντος· ἐπὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ^b πιστός, ὁ ^a πρωτότακος νεκρῶν, καὶ ὁ ^a ἄρχων ἰσθῆτος γῆς· τῷ ἄρχοντι, καὶ λούσαντι ἡμᾶς ὑδατῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι·

ἐποιήσεν ἡμᾶς βασιλεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ἔρχεται μετὰ τῶν νεκρῶν ὁφθαλμοὶ αὐτὸν πᾶς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἔτι καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν φυλαὴ τῆς γῆς. καὶ,

ἔμεινεν τὸ Α καὶ τὸ Ω, τέλος,] λέγει ὁ Κύριος, ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος, ἔτι.

Ἰωάννης, ὁ [καὶ] ὁ ὢν, καὶ συγκοινωνὸς ἐν καὶ [ἐν τῇ] βασιλείᾳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ νύκτι τῇ καλουμένῃ ἰσθῆτος λόγος τοῦ Θεοῦ, μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χρισ-

τοῦ ἐν Πνεύματι ἐν ᾗ ἡμεῖς καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ὡς σάλ-

μούσης· [Ἐγὼ εἰμι τὸ

Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· καὶ] Ὁ βλέπων, γράψεν εἰς βιβλίον, καὶ τίμηται ταῖς ἐκκλησίαις [ταῖς ἐν Ἀσίᾳ,] εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτιραν, καὶ εἰς Σάρδεεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδικεῖαν.

12 Καὶ ἐπιστρέψας βλέπων τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλησεν μετ' ἑμοῦ καὶ ἐπιστρέψας ^c εἶδον ἑπτά λυχνίας χρυσᾶς·

13 Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτά λυχνίων ὅμοιοι υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένος ^d ποδήρη, καὶ περιζυσμένοι πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώοντες χρυσῇ.

14 Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὥστε ἔριον λευκόν, ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός·

15 Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολευκῶν, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν·

16 Καὶ ^e ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χερὶ βιβλίον ἑπτά· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δις· τομος ὅξεις ἐκπορευομένη· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

17 Καὶ ὅτι εἶδον αὐτὸν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἐπίβηκε τὴν δεξιάν αὐτοῦ [χρῆμα] ἐπ' ἑμέ, λέγων [μοι]· Μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος·

18 Καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἡγνίσθη νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς

^b sc. ἔστι.

^c sc. ἑμαυτὸν.

^d sc. ἰσθῆτος.

^e sc. ἦν.

αἰῶνας τῶν αἰῶνων [ἀμέν]· καὶ ἔχω τὰς κλῆς τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ θανάτου.

19 Γράψον ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσι, καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα·

20 Τὸ μυστήριον ἃ τῶν ἐπὶ τὰ ἀστέρες ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπὶ τὰς λυχνίας τὰς χειρῶν· οἱ ἐπὶ τὰς ἀστέρας, ἄγγελοι τῶν ἐπὶ τὰς ἐκκλησιῶν εἰσὶ· καὶ αἱ ἐπὶ τὰς λυχνίας [ἃς εἶδες], ἐπὶ τὰς ἐκκλησίας εἰσὶ.

Κεφ. β'. 11.

Τὸ ἀγγέλιον τῆς ἐν Ἐφίση ἐκκλησίας γράψον· Ταῦδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἐπὶ τὰς ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μίση τῶν ἐπὶ τὰς λυχνιῶν τῶν χειρῶν·

2 Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι οὐ δυνήσασθαι κακοῦς· καὶ ἐπιμαρτύρω τοὺς φάσκοντας εἶναι ἀποστόλους, καὶ οὐκ εἰσὶ· καὶ εἶρε, αὐτοὺς ψευθεῖς·

3 Καὶ ἐβάστασας, καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου νικοπιάκας, καὶ οὐ κίμηνκας.

4 Ἀλλ' ἔχω^δ κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας.

5 Μημένους οὖν πόθιν ἐκπίπτωνκας, καὶ μετανοήσον, καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι σοὶ ταχύ, καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἵνα μὴ μετανοήσῃς.

6 Ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μι-

σις τὰ ἔργα τῶν Νικαίων καὶ μισῶ.

7 Ὁ ἔχων οὗς, ἀκούτω· τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς· Τῷ νικῶντι δέσω αὐτὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅπως μὴ ῥαπίσῃ τοῦ παραδείσου τοῦ

8 Καὶ τῷ ἀγγέλιῳ τῆς ἐκκλησίας γράψον· ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ πτωχὸς, καὶ ὁ ἔζησεν·

9 Οἶδά σου τὰ ἔργα· θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν πλούσιος εἶ· καὶ τὴν βλάβην τῶν λεγόντων· Ἰουδαίους τοὺς, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀγαγὼν τοῦ σατανᾶ.

10 Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλουσιν· ἰδοὺ, μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος εἰς φυλακὴν, ἵνα μὴ θῇτε· καὶ ἔξετε θλίψιν ἡμετέρου πιστοῦ ἀχρι θανάτου· σὺ σὺ τὸν στίφαινον τῆς

11 Ὁ ἔχων οὗς, ἀκούτω· τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς· Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐν τῷ θανάτῳ τοῦ θανάτου.

12 Καὶ τῷ ἀγγέλιῳ τῆς ἐκκλησίας γράψον· λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν· δίστομον τὴν ὀξυῖαν·

13 Οἶδα τὰ ἔργα· παῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θάνατος· καὶ κρατῆς τὸν θάνατον, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀντίπας ὁ μαρτυρῶν μου ὁ ὅς ἀπικτήθη παρ' ὑμῶν, σατανᾶς κατοικεῖ·

^δ sc. γράψον.

^ε sc. τὴν.

^ς sc. τινὰς.

οὐ γὰρ ὥρα ἐστὶ σου τὰ ἔργα πει-
ραζομένου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

3 Μνημόνευε οὖν, πῶς ἔλαθας
καὶ ἔκλυες, καὶ τήρει, καὶ μνη-
μόνευε. Ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς,
ἔξω ἐπὶ σὲ ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ
γῆρας^α πολεῖν ὤραν ἔξω ἐπὶ σὲ.

4 Ἐχὺς ὀλίγα ὀνόματα [καὶ]
ἐν Σάρδασι, ἃ οὐκ ἠμέλουναι τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατοῦσιν
μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς· ὅτι ἄξιοί εἰσιν.

5 Ὁ νικῶν, οὗτος περιβαλῖ-
ται ἐν ἱματίοις λευκοῖς· καὶ οὐ μὴ
ἐκλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς
βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ἐξακολου-
θήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ
πατρὸς μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἁγ-
γέλων αὐτοῦ.

6 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ
Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 Καὶ τῷ ἁγγέλῳ τῆς ἐν Φιλα-
δελφείᾳ ἐκκλησίας γράψαι· Τάδε
λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων
τὴν κλεῖδα^β τοῦ Δαβὶδ· ὁ ἀνοί-
γων, καὶ οὐδὲς κλείει· καὶ κλείει,
καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει·

8 Οἶδά σου τὰ ἔργα· ἰδοὺ, δι-
δωκα ἐνώπιόν σου θύραι ἀνοικμέ-
ται, καὶ οὐδεὶς δύναται κλείσαι
αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν,
καὶ ἠτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ
οὐκ ἠρέσω τὸ ὄνομά μου.

9 Ἰδοὺ, δίδωμι^γ ἐκ τῆς συνα-
γωγῆς τοῦ σαταῖα τῶν λυγόντων
ἐαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ
εἰσὶν, ἀλλὰ ψεύδοιται· ἰδοὺ, ποι-
ήσω αὐτοὺς ἵνα ἔξωσι καὶ προσ-
κηρύξωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου,
καὶ γινώσιν, ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε

10 Ὅτι ἠτήρησας τὸ
ὑπακούοντός μου, καὶ γὰρ σ
τῆς ἄρας τοῦ πυρασμ
λεύους ἐρχομένου ἐπὶ τ
της ὄλας, πυρασμοὶ γ
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11 [Ἰδοὺ,] ἔρχη
κράτη ὁ ἔχων, ἵνα μ
τὸν στίφαιόν σου.

12 Ὁ νικῶν, ποῖσθα
λον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεο
ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι·
ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ
καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεω
μου, τῆς καινῆς Ἱερου
καταβαίνουσα ἐκ τοῦ ο
ταῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ
τὸ καινόν.

13 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκ
τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς

14 Καὶ τῷ ἁγγέλῳ
οδικῆς ἐκκλησίας γρά
λέγει ὁ Ἀμὲν, ὁ μέγισ
καὶ ἀληθινός, ὁ ἔρχη
τοῦ Θεοῦ·

15 Οἶδά σου τὰ ἔρ
τι ψυχρὸς εἶ, οὔτε ζῶν
ψυχρὸς ἦς ἢ ζιστός.

16 Οὕτως, ὅτι χλια
οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζισ
σε ἰμῖσαι ἐκ τοῦ στόμα
17 Ὅτι λέγεις· Ὅτ

εἰμι, καὶ πεπλούτηκα,
χρεῖαι ἔχω. Καὶ οὐκ
οὐ εἶ ὁ ταλαίπωρος, κα
καὶ πτωχὸς, καὶ τῇ
γυμνός.

18 Συμβουλεύω σε
παρ' ἐμοῦ χρυσίον πικτῇ

^α εσ. παρὰ.

^β εσ. τοῦ δαυιδ.

^γ εσ. τὰς

ε πλουτίσης· καὶ ἱμάτια
καὶ περιβάλη, καὶ μὴ φου-
κίσχηνη τῆς γυμνότητός
καλλούριον ἔγχεσον τοὺς
ὀφθαλμοὺς σου, ἵνα βλέπῃς.

γὰρ ὅσους, ἰὼν Φιλῶ, ἐλέγ-
ταιδέων· ζήλωσαν οὖν καὶ
ν.

οὐ, ἵστηκεν ἐπὶ τὴν θύ-
ραν· ἵνα τις ἀκούσῃ
μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν
τελὺν μου πρὸς αὐτὸν,
ἵνα μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐ-
τοῦ.

νικῶν, δώσω αὐτῷ καθί-
μα· ἐν τῷ θρόνῳ μου,
ἐπικύβητα, καὶ ἐκάθισας
πατὴρ μου ἐν τῷ θρόνῳ

ἔχων ὄψις, ἀκουσάτω τί
καὶ λέγουσιν αἱ ἐκκλησίαις.

Κεφ. δ'. ιν.

ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ
γλαῖα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ
πράγα, ἣν ἤκουσα ὡς
ἐκ λαλοῦσης μετ' ἑμοῦ,
Ἀνάθεα ὦδε, καὶ οὐρανὸν
γενέσθαι μετὰ ταῦτα.

οὐδὲν ἐγενόμην ἐν πνεύ-
ματι ἰδοὺ, θρόνος ἕκειτο ἐν
οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου

ὁ καθήμενος [ἦν] ὅμοιος
τῷ ἰωάννῃ, καὶ σαρκίνῳ·
κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὁμοίᾳ
πρᾶγδιν.

κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρό-
νοι [καὶ] τέσσαρες· καὶ ἐπὶ
αὐτῶν [εἶδον τοὺς] τέσσα-
ρας πρῶτους καὶ

θρῆνους, περιβεβλημένους ἱμα-
τίοις λευκοῖς· καὶ [ἔσχον] ἐπὶ τὰς
κεφαλὰς αὐτῶν στίφαιους χρυ-
σοῦς.

5 Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ὑπερβύ-
νται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ
φωναί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς
καίμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἱ
οἰοῦνται ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ.

6 Καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου θά-
λασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ·
καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ
τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γύμνια
ὀφθαλμῶν ἑμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν.

7 Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅ-
μοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον
ὅμοιον ἄνθρωπῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον
ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄεθρον, καὶ
τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον αἰγῇ
πετομένῳ.

8 Καὶ τέσσαρες ζῶα, ἐν καθ' ἑ-
αυτὸν, εἶχον ἀνὰ πτέρυγας ἕξ κυ-
κλόθεν, καὶ ἔσθον γύμνουσιν ὀφ-
θαλμῶν· καὶ ἀναπαύουσιν οὐκ ἔχου-
σιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, λέγοντα·
Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς
ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν, καὶ ὁ ὢν,
καὶ ὁ ἐρχόμενος.

9 Καὶ ὅταν δάσωσι τὰ ζῶα
δοῦναι αἱ τιμὴν καὶ τὴν εὐχαριστίαν
τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
ώνων,

10 Πιστοῦνται οἱ ἕκαστοι [καὶ]
τέσσαρες πρῶτοι ἐνώπιον τοῦ
καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ
προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι
τοὺς στίφαιους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ
θρόνου, λέγοντες·

11 Ὁ ἅγιος εἰ, Κύριε, καθοῦν τῇ

δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν· ὅτι σὺ ἵκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου εἶσι, καὶ ἱκτίσθησαν.

Κεφ. ι'. γ.

ΚΑΙ ἴδον ἐπὶ τῇ δεξιᾷ τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γυμνασμένον ἔσθην καὶ ὅπισθεν, κατισφραγισμένον σφραγίσιν ἑπτά.

2 Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φωνῇ μεγάλῃ· Τίς ἵσται ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;

3 Καὶ οὐδὲς ἠδύνατο ἐν τῷ εὐφρανῶ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέπειν αὐτό.

4 Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδὲς ἄξιος εὐρέθῃ ἀνοῖξαι [καὶ ἀναγνῶναι] τὸ βιβλίον, οὕτε βλέπειν αὐτό.

5 Καὶ εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· Μὴ κλαῖν· ἰδοὺ, ἐνίκησεν ὁ λίων ὁ [ὦν] ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαβὶδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ [λῦσαι] τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

6 Καὶ ἴδον, [καὶ ἰδοὺ] ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τίσσαρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, ἄρνιον ἱσθηκὸς ὡς ἱσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ· οἱ εἰσι τὰ ἑπτὰ τοῦ Θεοῦ πνεύματα τὰ ἀποσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

7 Καὶ ἦλθε καὶ ἔλκψε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

8 Καὶ ὅτι ἔλαβεν τὸ βιβλίον,

τὰ τίσσαρα ζῶα καὶ οἱ τίσσαρες πρεσβύτεροι ἵπκυσαν τοῦ ἁρνίου, ἔχοντες κινδύρας, καὶ φιάλας χρυσὰς μεύσας θυμιαμάτων, αἱ προσευχαί τῶν ἁγίων.

9 Καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν· Ἀξίος εἰ λαβῆν τὸ καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας ὅτι ἱσφάγης, καὶ ἡγήσῃ· Θεῷ ἡμεῖς ἐν τῷ αἵματι πάσης φυλῆς καὶ γένους λαοῦ καὶ ἔθνους·

10 Καὶ ἐποίησας ἡμεῖς ἡμεῖν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς· σιλιύτομεν ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουον ἁγγέλων πολλῶν ἐκ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν βυτέρων· καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδων·

12 Λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ ἵσθι· τὸ ἄρνιον τὸ ἱσφάγειν τὴν δύναμιν καὶ καὶ σοφίαν καὶ ἱσχύον καὶ δοῦσαν καὶ εὐλογίαν.

13 Καὶ πᾶν κτίσμα, ἐν τῷ εὐφρανῶ, καὶ ἐπὶ τῆς ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης ἅ ἵσθι, καὶ τὰς πάντα, ἤκουσαν λέγειν· καθήμενῷ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἁρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

14 Καὶ τὰ τίσσαρα ζῶα· Ἀμήν· καὶ οἱ [ἱερεῖς] πρεσβύτεροι ἵπκυσαν, ἐκύνησαν [ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας.]

Κεφ. ε'. VI.

ὅτι ἤνοιξε τὸ ἀνάκλιον
ἐν σφραγίδι, καὶ ἤ-
κε τῶν τιποτέρων ζώων
ἐ φωνῆς βροτῆς. Ἐξ-

ἰδου, καὶ ἰδοὺ ἵππος
ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ,
καὶ ἰδόθη αὐτῷ στί-
ξῃ ἄλφι καὶ ἴνα

ἵτι ἤνοιξε τὴν διουτίραν
ἤκουσα τοῦ διουτίρου
τος. Ἐρχου [καὶ βλέ-

ξῇ] ἄλλος ἵππος
ἐπ' αὐτῷ καθήμενος ἐπ' αὐ-
τῷ λαλοῦν τὴν εἰρήνην
ς, καὶ ἴνα ἀλλήλους
καὶ ἰδόθη αὐτῷ μάχαι-

ὅτι ἤνοιξε τὴν τρίτην
ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου
ἐρχου καὶ ἴδε. Καὶ
δοὺ, ἵππος μέλας, καὶ
ἐπ' αὐτῷ, ἔχων ζυγὸν
αὐτοῦ.

ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ
τῶν ζώων λέγουσαν Χαί-
νηται, καὶ τρεῖς χαί-
νηται καὶ τὸ ἔλαιον
ν μὴ ἀδικήσης.

τι ἤνοιξε τὴν σφραγίδα
ν, ἤκουσα [φωνὴν] τοῦ
αὐοῦ λέγοντος. Ἐρχου

ἰδου, καὶ ἰδοὺ ἵππος
καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω
καὶ αὐτῷ ὁ θάνατος
ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ.
ἵνα ἔξουσία ἀπακτι-

και ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἐν
βαφίαις, καὶ ἐν λιμῇ, καὶ ἐν θά-
λάτῃ, καὶ ὑπὸ τῶν θανάτων τῆς
γῆς.

9 Καὶ ὅτι ἤνοιξε τὴν πέμπτην
σφραγίδα, ἰδου ὑπακάτω τοῦ θύ-
σιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγ-
μένων διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ
διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν ἔχον

10 Καὶ ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ,
λέγοντες. Ἔως ποῦ, ὁ Διοπίτης ὁ
ἅγιος καὶ [ὁ] ἀληθινός, οὐ κρίνεις
καὶ ἐδικαίως τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν
κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;

11 Καὶ ἰδόθησαν ἐκείνοις στο-
λαὶ λευκαί, καὶ ἱρῆθη αὐτοῖς ἵνα
ἀναπαύσωνται ἐπὶ χερίνοι [μικροί],
ἕως [οὗ] πληρώσωνται καὶ οἱ σὺν-
δουλοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
τῶν, οἱ μέλλοντες ἀπακτινισθῆαι ὡς
καὶ αὐτοί.

12 Καὶ ἰδου ὅτι ἤνοιξε τὴν
σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ [ἰδοὺ]
σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος
ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος,
καὶ ἡ σελήνη ἐγένετο ὡς αἷμα.

13 Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ
ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συνῆ βάλλ-
ου τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ με-
γάλου ἁέμου σεισμοῦ.

14 Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπικυρώθη
ὡς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πῶν
ἄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐ-
τῶν ἐκινήσαν.

15 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς,
καὶ οἱ μεγιστάνες, καὶ οἱ πλου-
σιοὶ, καὶ οἱ χιλιάρχου, καὶ οἱ θυ-
νατοὶ, καὶ πᾶς δούλος καὶ πᾶς
ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς ἐκ τῶν
σπηλαίων καὶ εἰς τὰς κρήνας τῶν
ὄρων.

ιναι ἐκ τῆς θλάψεως
καὶ ἔπλυναι τὰς
καὶ ἰλεῖν καὶ αὐ-
κτι τοῦ ἀγρίου.

ὁτοῖς αἰσιν ἐνώπιον τοῦ
οὔ, καὶ λατρεύουσιν
καὶ νυκτὸς ἐν τῇ νυκτὶ
καθήμενος ἐπὶ τοῦ
νι ἐπ' αὐτούς.

ινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ
οὐδὲ μὴ πίστη ἐπ'
οὐδὲ πᾶν καῦμα·
ἀγρίοι τὸ ἀνὰ μύσιν
μικροῦ αὐτούς, καὶ
ἐς ἐπὶ ζώσας παγὰς
καλιέψαι ὁ Θεὸς πᾶν
τῶν ὀφθαλμῶν αὐ-

λάσσαντες, καὶ ἐνέμισαν αὐτοὺς ἐκ
τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστήριου, καὶ
ἴσκαλον ὅς ἐστι τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο
φωταὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ
καὶ σεισμός.

6 Καὶ οἱ ἐκτὰ ἄγγελοι οἳ ἔχο-
ντες τὰς ἐκτὰ σάλπιγγας, ἤτοι-
μασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσκωσι.

7 Καὶ ὁ πρῶτος [ἄγγελος]
ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ
πῦρ μεμιγμένον αἵματι, καὶ ἐβλή-
θη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον δὲ τῶν
δίδρωμι κατεκάη, καὶ πᾶς χέρτος
χλωρὸς κατεκάη.

8 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐ-
σάλπισεν, καὶ ὡς ὅρας μύγα πυρὶ
καυόμενοι ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασ-
σαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θα-
λάσσης, αἷμα.

9 Καὶ ἀπίθανον τὸ τρίτον τῶν
κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ,
τὰ ἔχοντα ψυχὰς· καὶ τὸ τρίτον
τῶν πλοίων διεσπάσθη.

10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλ-
πισεν, καὶ ἔπαιον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἀστὴρ μύγας καυόμενος ὡς λαο-
πᾶς, καὶ ἔπαιον ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν
ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑ-
δάτων.

11 Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστῆρος
λέγεται Ἀψινθος· καὶ γίνετο τὸ
τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς Ἀψινθος, καὶ
πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπίθανον ἐκ τῶν
ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν.

12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος
ἐσάλπισεν, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον
τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελή-
νης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων
ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ

. ἡ. VIII.

ἰοῖσι τὴν σφραγίδά
αὐτοῦ σιγῇ ἐν τῇ οὐ-
ρανῇ.

ν τοὺς ἐκτὰ ἀγγέ-
λων τοῦ Θεοῦ ἐστήκα-
ν αὐτοῖς ἐκτὰ σάλ-

λος ἄγγελος ἦλθεν,
τὸ τὸ θυσιαστήριον,
ν χρυσοῦν· καὶ ἐβλήθη
ἐκεῖ πολλὰ, ἵνα δά-
κτυλαίς τῶν ἁγίων
τὸ θυσιαστήριον τὸ
ἴσιον τοῦ θρόνου.

ἡ ὁ καπνὸς τῶν θυ-
σιᾶς προσευχαῖς τῶν
ἡρὸς τοῦ ἀγγέλου,
ιοῦ.

ἰφει ὁ ἄγγελος τὸν

ῥῆσι.

.b sc. σθη.

c sc. αὐτῶν.

d sc. μύγας.

ἡ ἡμέρα μὴ φαίῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ἡμοίων.

13 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα εἰς ἀγγέλου πταρμένου ἐν μισογραμμάτι, λέγοντος Φωνῇ μεγάλῃ· Οὐαί, οὐαί, οὐαί, τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σφαιρίσαι.

Κιφ. Σ'. ix.

ΚΑΙ ὁ πῦμπτος ἀγγέλος ἐσάλπισεν, καὶ εἶδον ἀστὴρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πταρμένον ὡς τὴν γῆν, καὶ ἰδὼν αὐτῷ ἡ κλῆς τοῦ φρίατος τῆς αἰῶνος.

2 Καὶ ἤνοιξε τὸ φρίαρ τῆς αἰῶνος, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρίατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης· καὶ ἰσποτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ αἰὼν ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρίατος.

3 Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθεν ἀκρίδις ὡς τὴν γῆν, καὶ ἰδὼν αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσι ἐξουσίαι οἱ σκορπίοι τῆς γῆς.

4 Καὶ ἐβόησεν αὐταῖς, ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τοῖς χέροισι τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον· εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους [μόνους] οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

5 Καὶ ἰδὼν αὐταῖς, ἵνα μὴ ἀποκτείνωσι αὐτοὺς, ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παύσῃ ἄνθρωπος.

6 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐχ εὕρυσουσιν αὐτὸν καὶ

ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ οὐκ εἰσεται ἀπ' αὐτῶν ὁ θάνατος.

7 Καὶ τὰ ὀνόματα κριδῶν ὅμοια ἵπποις ἐπὶ αἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὴν αὐτῶν ὡς στίφαισι ὅμοια καὶ τὰ πρόσσωπα αὐτῶν ὡς ἀνθρώπων.

8 Καὶ εἶχον τρίχα γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδοὶ λεόντων ἦσαν.

9 Καὶ εἶχον θώρακες σιδηροῦς· καὶ ἐπτείνον αὐτῶν ὡς φωνῇ, ἵππων πολλῶν ἐν πόλεμον.

10 Καὶ ἔχουσιν οἱ σκορπίοις, καὶ πέντε οὐραῖς αὐτῶν· καὶ ἡ ἐν ταῖς ἀδικήσαι τοὺς ἀνθρώπους πέντε.

11 [Καὶ] ἔχουσιν βασιλείας τὸν ἀγγέλου τὸ ὄνομα αὐτῶν Ἐβραϊστὶ, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἀπολλύων.

12 Ἡ οὐαί ἡ μία· δὴν, ἔρχονται ἔτι δύο ταῦτα.

13 Καὶ ὁ ἕκτος ἀγγέλος, καὶ ἤκουσα φωνῇ τῶν τισσάδων κερμάτων ἐστῆρι τοῦ χειροῦ τὸ τοῦ Θεοῦ.

14 Λέγουσιν τῷ ἑκτῷ ὅς εἶχε τὴν σάλπιγγα· ἡ τισσαρὰς ἀγγέλους τοῖς οὐνοῖς ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ Εὐφράτῃ.

15 Καὶ ἐλύθησαν οἱ ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι

ὡς καὶ μῆνα καὶ ἑκατο-
μύσιαι τὸ τρίτον^α τῶν

ἡμέρας αὐτῶν, οὗτι ἐκ τῶν κλημμά-
ται αὐτῶν.

ἀριθμὸς στρατιωμά-
τικου, δύο μυριάδες
καὶ] ἤκουσα τὸν ἀριθ-

μῶντος ἰδοὺ τοὺς ἴπ-
πους, καὶ τοὺς καθη-
γῶν, ἔχοντας θώρα-
ς καὶ ὑακινθίνους καὶ
αἱ κεφαλὰὶ τῶν ἴπ-
πων λαίανται, καὶ ἐκ
τῶν αὐτῶν ἐκπορεύεται
πῶς καὶ θυὸν.

τῶν τριῶν τούτων ἁ-
πλὸς τρίτον^α τῶν ἀνθρώ-
πων πύργος καὶ [ἐκ] τοῦ
[ἐκ] τοῦ θείου τοῦ
ἐκ τῶν στόματι

ἐξουσίας τῶν ἴππων
αὐτῶν ὅτι, καὶ ἐν
εὐτῶν αἱ γὰρ οὐραὶ
ὄφιοι, ἔχουσαι κε-
φαλαὶ αὐταῖς ἀδικοῦσι.

οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώ-
πων ἐκτελέσονται ἐν ταῖς
ταῖς, οὗτοι μετρώσονται
ἐν τῶν χειρῶν αὐτῶν,
μετρήσονται τὰ δαιμόνια,
ἀ χερσὶ καὶ τὰ ἀρ-
χὰ καὶ τὰ λίθι-
να, ἃ οὗτοι βλέπουν
ἀκούουν, οὗτοι περι-

οῦ μετρήσονται ἐκ τῶν
οὗτοι ἐκ τῶν φαρ-
μῶν, οὗτοι ἐκ τῆς πορ-

Κιφ. ι. κ.

ΚΑΙ ἰδοὺ ἄλλοι ἄγγιλοι ἰσχυ-
ροὶ καταβαίνοντες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
περιβεβλημένοι^β περὶ καὶ ἰρις^γ
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ πρόσω-
πον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πό-
δες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρός.

2 Καὶ ἔχουσιν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
βίβλας ῥημάτων ἀνωγγόμενοι καὶ ἔδωκε
τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν
θάλασσαν, τὸν δὲ ὑμῶν, ἐπὶ
τὴν γῆν.

3 Καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ
ὥσπερ^δ λίαν μυκάται καὶ ὅτι
ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρο-
νταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς.

4 Καὶ ὅτι ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
βρονταὶ [τὰς φωνὰς ἑαυτῶν,] ἔ-
μελλον γραφῆναι καὶ ἤκουσα φωνῆς
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσάν [μοι]
Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
βρονταὶ, καὶ μὴ ταῦτα γραφῆς.

5 Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃς ἰδοὺ ἐ-
στῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς, ἔειπεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς
τὸν οὐρανόν,

6 Καὶ ὤμοσεν ἐν τῇ ζωῇ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὅς ἔστιν
τὸν οὐρανόν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ
τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν
θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ὅτι χρό-
νος οὐκ ἔσται ἔτι.

7 Ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς
φωτὸς τοῦ ἑσθίου ἀγγέλου, ὅταν
μέλλῃ σελπίζειν, καὶ τελεσθῇ τὸ
μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς ὑπαγγέλλεται

ἡμερ.

^δ sc. παρὰ.

^ε sc. ἡν.

^δ sc. ἵνα.

Τ

τοῖς ἰαυτοῦ δούλοις τοῖς προφήταις.

8 Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα μετ' ἑμοῦ, καὶ λέγουσα· Ἔρχου, λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἡνεαγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἱστώτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

9 Καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ· Δός μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέγει μοι· Λάβε^α καὶ κατάφαγε αὐτό· καὶ πικρανί σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἵσται γλυκὺ ὡς μέλι.

10 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι, γλυκὺ· καὶ ὅτι ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου.

11 Καὶ λέγει μοι· Δεῖ σοι πάλιν προφητεῖσθαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

Κεφ. ια'. xi.

ΚΑΙ ἰδὼν μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ^α [καὶ ὁ ἄγγελος ἰσθήκει,] λέγων· Ἐρχου, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.

2 Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἰδὼν τοῖς ἄνθρωποις καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκοντα δύο.

3 Καὶ δώσω^β τοῖς δυοῖ μάργυροι μου, καὶ προφητεύουσιν ἡ-

μέρας χιλίας διακοὶ περιδωλημένοι^γ σάκκ

4 Οὗτοί εἰσι αἱ καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ Θεοῦ τῆς γῆς ἱστώσας

5 Καὶ εἰ τις αὐτὰ κῆσαι, σὺν ἐκπορευέματός αὐτῶν, καὶ καὶ ἔχθρους αὐτῶν· καὶ ἡ θίλῃ ἀδικῆσαι, οὐτὴν ἀπακτανθῆναι.

6 Οὗτοι ἔχουσιν ἔσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ τὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς· καὶ ἔξουσιν ἔχειν ὑδάτων, στρέψιν αὐτὰ καὶ κατάξοι τὴν γῆν γῆν, ὡς ὅτι ἐὰν θείλῃ

7 Καὶ ὅταν τελέσω τυρίαν αὐτῶν, τὸ θῆρ βαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου λημον μετ' αὐτῶν, καὶ τοὺς, καὶ ἀπακτενεῖ αὐ-

8 Καὶ τὸ πτώμα τῆς πλατείας πόλεως^δ λης^δ, ἥ τις καλεῖται π Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, Κύριος ἡμῶν ἱσταυρήθη

9 Καὶ βλέψουσιν ἐν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν τὸ πτώμα αὐτῶν ἡμέρας ἡμῶν, καὶ τὰ πτώμα οὐκ ἀφίσσουσι τεθῆναι ἐν

10 Καὶ οἱ κατοικοῦντες τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς φραθήσονται καὶ ὄψονται ἀλλήλους, ὅτι οὕτοι εἰδὶται ἵσταίναν τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς.

^α ἢ αὐτὸ.

^β ἢ ἐξουσίαν.

^γ ἢ κατὰ.

^δ ἢ κατὰ.

ἡ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας.
καὶ πᾶν ὅσα ζῶντα ἐκ τοῦ
θεοῦ ἐν αὐτοῖς· καὶ ἵστα-
ντες πᾶσιν αὐτῶν, καὶ
καὶ ἵσταν ἐπὶ τοὺς θανά-
τους.

ἡ φωνῶν φωνῶν μεγά-
λων, λέγουσαν αὐ-
τῷ ἄδ. Καὶ ἀνέβη
ἐν τῇ νύκτι·
καὶ αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐ-

τοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγ-
γὼς μέγας, καὶ τὸ δικα-
γίως ἔπιστε, καὶ ἀπα-
ντῶν τῇ σαρμῇ ὁπότε
χιλιάδεις ἔπα· καὶ οἱ
ἰδοὶ ἐγένοντο, καὶ ἔδω-
κεν τοῖς οὐρανῶν.
οὐαὶ ἡ δυνάμις ἀπῆλθεν,
καὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ.
καὶ ὁ ἔσχατος ἄγγελος
καὶ ἐγένοντο φωνῶν με-
τῇ οὐρανῷ, λέγουσαι·
αἱ βασιλεύει τοῦ πόν-
του Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ
ἐν τοῦ^β, καὶ βασιλεύει
πάντα τῶν αἰώνων.

ἡ οἱ ἄνθρωποι [καὶ] τίς
ἐσθίοντες, οἱ ἄνθρωποι τοῦ
ἡμῶν ἐπὶ τοὺς θρόνους
τοῦ ἐπὶ τὰ πρὸς ὅσα
ἡ προσκύνησαν τῇ Θεῷ,
γογγίζοντες· Εὐχαριστοῦμέν
ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ,
ὁ ἦν, [καὶ ὁ ἐρχόμενος·]
καὶ τὴν δύναμίν σου τὴν
καὶ ἔσχατον ἡμῶν
καὶ τὰ ἔθνη ἐργάσθησαν,

καὶ ἔλθῃ ἡ ἐργὴ σου καὶ ὁ καιρὸς
τῶν καιρῶν, κριθῆναι, καὶ δοῦναι
τοῖς μισθῶν τοῖς δούλοις σου τοῖς
προφῆταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς
φθουμένοις τὸ ὄνομα σου, τοῖς
μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλαις· καὶ
διαφθῆναι τοὺς διαφθιζόμενους τὴν
γῆν.

18 Καὶ ἡτοίγη ὁ καιρὸς τοῦ Θεοῦ
ἐν τῇ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κίβητος
τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῇ νύκτι αὐ-
τοῦ· καὶ ἐγένοντο ἀστέραι καὶ
φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμοὶ καὶ
χάλαζα μεγάλη.

Κεφ. β'. XII.

ΚΑΙ σημῶν μέγας ὤφθη ἐν τῇ
οὐρανῷ· γυνὴ περιβεβλημένη^α τὸν
ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν
ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφα-
λῆς αὐτῆς στίφανος ἀστέρων δά-
δικα·

2 Καὶ ἐν γαστρὶ^δ ἔχουσα, κρά-
ξι, ἠδίνουσα καὶ βασιανίζομένη
τιμῶν.

3 Καὶ ὤφθη ἄλλο σημῶν ἐν
τῇ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ, δράκων μέ-
γας πυρρὸς, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ
καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τὰς κε-
φαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα.

4 Καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύμυ τὸ
τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν· καὶ
ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυ-
ναικὸς τῆς μελλούσης τιμῆν, ἵνα,
ὅταν τίκῃ, τὸ τέκνον αὐτῆς κατα-
φάγῃ.

5 Καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα, ὃς
μύλλαι ποιμαίνει πάντα τὰ ἔθνη

α. β. αἱ βασιλῆαι.

γ. κατὰ.

δ. α. ἡμεῖς.

ἐν ῥάδῳ εὐδερᾷ· καὶ ἠρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ.

6 Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρίψωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.

7 Καὶ ἰγίνετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ.

8 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος εἰρέθη αὐτῶν ἐν τῷ οὐρανῷ.

9 Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην^α ἔλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν.

10 Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν· Ἄρετι ἰγίνετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· ὅτι κατεβλήθη ὁ κατηγορὸς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός.

11 Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἁγίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν· καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἕως θανάτου.

12 Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· Οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν καὶ τὴν θαλάσσαν, ὅτι κατήσθ^α

διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ὁ μείγων, εἰδώς, ὅτι ὅλην ἔχει.

13 Καὶ ὅτε εἶδον ὁ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, εἶδον ναίκα ἥτις ἔτιξε τὸν ὄφιν.

14 Καὶ ἐδόθησαν δύο πτέρυγες τοῦ αἵματος τοῦ γάλου, ἵνα πέτιται ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, φηται· ἐκεῖ καιρὸν καὶ ἡμῖν καιρῷ, ἀπὸ πρὸς ὅπως.

15 Καὶ ἔβαλεν ὁ Θεὸς τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ὕδατος ὡς ποταμόν· ποταμοφόρητον ποιεῖσιν.

16 Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γυνὴ, καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν ὄφιν ὅς ἐβαλεν ὁ δράκων ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ.

17 Καὶ ἀργίσθη ὁ δράκων ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ πόλεμος μετὰ τῶν λοιπῶν μαρτύρων αὐτῆς, τῶν τηρῶν ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ.

18 Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Κεφ. ιγ'. xiii.
ΚΑΙ Εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναστῆναι, ἔχον κεφαλὰς ὡς λέοντα καὶ πόδια ὡς ὄφιν, καὶ ἐβόησεν ὡς λέων· καὶ ἔβη ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τὴν γῆν.

2 Καὶ τὸ θηρίον, ὁ

ὅμοιοι παρδάλοι, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρεκτον, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λίοντος· καὶ ἴδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἔξουσίαν μεγάλην.

3 Καὶ [εἶδον] μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἰσφαγμένην ἕως θανάτου· καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἰθεαπτύθη, καὶ ἰθαίμαστιν ἔλη ἡ γῆ ὅτις αὐτοῦ τοῦ θείου.

4 Καὶ προσκύνησαι τῷ θράκοντι ὃς ἴδωκεν ἔξουσίαν τῷ θείῳ, καὶ προσκύνησαι τῷ θείῳ, λίγοντις· τίς ὅμοιος τῷ θείῳ; τίς δύναται πολυμῆσαι μετ' αὐτοῦ;

5 Καὶ ἰδὼθ' αὐτῷ στόμα λαλῶν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἰδὼθ' αὐτῷ ἔξουσία [πύλινον] ποιῆσαι μῆκας τισσαράκοντα δύο.

6 Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς βλασφημίαν πρὸς τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας.

7 Καὶ ἰδὼθ' αὐτῷ πόλεμοι ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆσαι αὐτούς· καὶ ἰδὼθ' αὐτῷ ἔξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος.

8 Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὃν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀγίου ἰσφαγμένου, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

9 Εἴ τις ἔχῃ οὖς, ἀκουσάτω.

10 Εἴ τις αἰχμαλωσίαν συ-

νήσῃ, ἡς αἰχμαλωσίαν ὑπάγῃ· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτείνῃ, δι' αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθήσεται. ὃς ἴστιν ἡ ὑπόμνησις καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

11 Καὶ εἶδον ἄλλο θεῖον ἀναβαίνειν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἔχει κέρατα δύο ὅμοια ἀρνός· καὶ ἰλάλι ὡς δράκων.

12 Καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρώτου θείου πᾶσαι ποιῶ ἰσάπειοι αὐτοῦ, καὶ ποιῶ τῇ γῇ καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θεῖον τὸ πρῶτον, οὗ ἰθεαπτύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

13 Καὶ ποιῶ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν, ἰσάπειοι τῶν ἀνθρώπων.

14 Καὶ πλατῶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἰδὼθ' αὐτῷ ποιῆσαι ἰσάπειοι τοῦ θείου· λίγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι ἑκόντα τῷ θείῳ ὃ ἔχῃ τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔχῃσι.

15 Καὶ ἰδὼθ' αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ ἐκόνι τοῦ θείου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ ἐκὼν τοῦ θείου, καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσωσι τῇ ἐκόνι τοῦ θείου, ἵνα ἀπακτανθῶσι.

16 Καὶ ποιῶ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάρισμα ἐπὶ τῆς χερσὶς αὐτῶν· ἵνα

^a sc. αἱ πόδες.

^b sc. περιουσία.

δεξιᾶς, ἣ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐ-
τῶν.

17 Καὶ ἴσα μέ τις δύναται
ἀντράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων
τὸ χάραγμα, [ἢ] τὸ ὄνομα τοῦ
Θερίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόμα-
τος αὐτοῦ.

18 Ὡδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων
[τὸν] τοῦτον, ψυφισάτω τὸν ἀριθ-
μὸν τοῦ Θερίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀν-
θρώπου ἐστίν, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐ-
τοῦ χξς'.

Κιφ. ιδ'. xiv.

ΚΑΙ ἰδοὺ, καὶ ἰδοὺ, ἀέριον ἱστη-
κὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐ-
τοῦ ἑκατὸν τισσαράκοντα τέσσαρες
χιλιάδες, ἔχουσιν τὸ ὄνομα τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένοι ἐπὶ
τῶν μετώπων αὐτῶν.

2 Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ
εὐκρατοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν,
καὶ ὡς φωνὴ βροντῆς μεγάλης·
καὶ φωνὴν ἤκουσα κιθαριστῶν κι-
θαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.

3 Καὶ αὐδουσιν [ὡς] ᾠδὴν και-
νὴν ἰσάπιοι τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰσάπιοι
τῶν τισσαρῶν ζώον, καὶ τῶν πρεσ-
βυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μα-
θεῖν τὴν ᾠδὴν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τισ-
σαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἱ
ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς.

4 Οὗτοί εἰσιν, οἱ μετὰ γυναί-
κῶν οὐκ ἠμολύνθησαν· παρθένοι γάρ
εἰσιν· οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκολουθούντες
τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ· οὗτοι
ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων,
ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ.

5 Καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν
οὗχ ἐυρίθη δόλος· ἄμωμοι γὰρ εἴ-
σιν [ἰσάπιοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Θεοῦ].

6 Καὶ ἰδοὺ ἄλλοι ἄγγελοι
εἰσέρχονται ἐν μεσουρανήματι, ἔχον-
τες εὐαγγέλιον αἰῶνις εὐαγγε-
λίσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσ-
σαι καὶ λαόν·

7 Λέγοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ
Φοβήσθε τὸν Θεόν, καὶ διπλὴν αὐ-
τῷ δοῦναι, ὅτι ἤλθει ἡ ὥρα τῆς κρι-
μῆς αὐτοῦ· καὶ προσκυνησάτω τὸ πᾶν
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων.

8 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐκεί-
νησιν, λέγων· Ἐπίστη, ἐπίστη Βαβυ-
λὼν [ἡ πόλις] ἡ μεγάλη, ἐπὶ ἧς
τοῦ αἵμου τοῦ θυμοῦ τῆς πόλεως
αὐτῆς πιστόται πάντα ἔθνη.

9 Καὶ τρίτος ἄγγελος ἐκεί-
νησιν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ ῥα-
γῇ· Εἰ τις τὸ Θερίον προσκοι-
τῇ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λα-
βῇ τὸ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου
αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ τῆς χεὶρὸς αὐτοῦ·

10 Καὶ αὐτὸς πίνει ἐκ τοῦ
οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, ὁ
κεκρασμένος ἀκράτου ἐν τῇ πο-
τρί τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ βασ-
νισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θυμῷ τοῦ
Θεοῦ, καὶ ἔσται
τοῦ ἀρνίου.

11 Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ θυ-
μοῦ αὐτῶν ἀναβάντων ἐκ αἰῶ-
ναιῶν καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν
ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκοι-
τῆς τὸ Θερίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ
καὶ εἰ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

12 Ὡδε ὑπομνήστω τῶν ἀρ-
χόντων· οἱ τηροῦντες τὰς ἐν-
τολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ποί-
νῃ.

καὶ ἤρυσσα φωνῆς ἐκ τοῦ
λεγουσῆς [μοι] γράψον·
οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ
οὗτοι ἀπέστη. Ναί, λέ-
νυμα, ἵνα ἀναπαύσονται
πάν αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα
ἐλοῦσθαι μοι αὐτῶν.

καὶ ἰδοὺ, καὶ ἰδοὺ, ἐπέλη
καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθύ-
μιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων
κεφαλῆς αὐτοῦ στίφανον
καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
ὄξύ.

καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλ-
θὲν τοῦ ναοῦ, κρέζων ἐν μεγά-
λῳ καθήκειν ἐπὶ τῆς νε-
φέλης· τὸ δρέπανόν σου,
ὡς ὅτι ἤλθες [σοι] ἡ ὥρα·
καὶ ὅτι ἐξηράνη ὁ θείος-
γῆς.

καὶ ἔταλαν ὁ καθήμενος ἐπὶ
τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ
καὶ ἰδοὺ ἡ γῆ.

καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλ-
θὲν τοῦ ναοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ,
αὐτὸς δρέπανον ὄξύ.

καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλ-
θὲν τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἔξου-
σίαν τοῦ πυρός· καὶ ἔφανησεν
ἐγγεῖναι τὸ ἔχειν τὸ δρέ-
πανόν, λέγων· Πίμπλον σου
τὸ ὄξύ, καὶ τρύγησον
τῆς ἀμπέλου τῆς
ἡμῶν καὶ σταφυλαί

καὶ ἔταλαν ὁ ἄγγελος τὸ
αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ
τὴν ἀμπέλον τῆς γῆς,
εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ
τὴν μεγάλην.

καὶ ἔπαυθη ἡ ληνὸς ἐξελθὲν

τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ
τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλιῶν τῶν
ἵππων, ἀπὸ σταδίων χιλίων ἐξα-
κοσίων.

Κεφ. β'. κν.

ΚΑΙ ἰδοὺ ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ
οὐρανῷ· μίγα καὶ θάυμαστον, ἄγ-
γίλους ἑπτὰ, ἔχοντας πληγὰς ἑπ-
τά τὰς ἰσχύτας, ὅτι ἐν αὐταῖς
ἐπιτίσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ.

2 Καὶ ἰδοὺ ὡς θάλασσαν ὑπε-
λίην μιμνημένην πυρὶ· καὶ τοὺς
νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς
εικόνης αὐτοῦ, [καὶ ἐκ τοῦ χαράγ-
ματος αὐτοῦ,] καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἱστῶντας ἐπὶ
τὴν θάλασσαν τὴν ὑπάλιν, ἔχον-
τας κιθάρας τοῦ Θεοῦ.

3 Καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν Μω-
σῆος δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς
ᾠδῆς τοῦ ἀγίου, λέγοντες· Μισγά-
λα καὶ θάυμαστα τὰ ἔργα σου,
Κυριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δι-
καιαὶ καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ σου, ὁ
βασιλεὺς τῶν ἁγίων.

4 Τίς οὐ μὴ φοβῇ σε, Κύριε,
καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομα σου; ὅτι μό-
νος ὅσιος· ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἔξου-
σι καὶ προσκυνοῦσιν ἐνώπιόν σου·
ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἔφανη-
θησαν.

5 Καὶ μετὰ ταῦτα ἰδοὺ, καὶ
[ἰδοὺ] ἠκούγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς
τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ.

6 Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγε-
λοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ
τοῦ ναοῦ, ἰδιδυμένοι λίαν καθα-
ροὶ [καὶ] λαμπροὶ, καὶ περιεζω-
μένοι περὶ τὰ στήθη ζώνιας χρο-
υαῖς.

7 Καὶ ἦ ἐκ τῶν τισάρων ζῶν ἰδοὺ τὰς ἐπὶ ἀγγέλους ἐπὶ φιάλας χρυσῆς, γιμνῶσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

8 Καὶ ἐγμίσθη ὁ καὶς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ οὐδὲς ἄνθρωπος ἐνιδεῖν εἰς τὸν καπνόν, ἄχρι τιλισθῶσιν αἱ ἐπὶ πλῆγαι τῶν ἐπὶ ἀγγέλων.

Κεφ. ις'. xvi.

ΚΑΙ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσας ταῖς ἐπὶ ἀγγέλοις· Ὑπάγινε καὶ ἐκχιάτε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ γῆν.

2 Καὶ ἀπῆλθον ὁ πρῶτος, καὶ ἐξίχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ ποιεῖν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς τῇ ψικῇ αὐτοῦ προσκυνοῦντας.

3 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξίχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκρῶν καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανε ἐν τῇ θαλάσσῃ.

4 Καὶ ὁ τρίτος [ἄγγελος] ἐξίχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμούς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα.

5 Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων, λέγοντος· Δίκαιος [Κύριε] ἡ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, [καὶ] ὁ ὄσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινες·

6 Ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξίχεται, καὶ αὐτοὶ ἐδωκας πίνειν· αἷμα [

7 Καὶ ἤκουσα [ἄλλον] θυσιαστηρίου λέγοντα· Ναι, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτης καὶ καὶ δίκαιος αἱ κρίσεις.

8 Καὶ ὁ τέταρτος [ἄγγελος] ἐξίχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὕμνον καὶ ἐδῶκε αὐτῷ τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρὶ.

9 Καὶ ἐκαυματοῖσιν ἄνθρωποι καὶ ἕρμα καὶ μέγα, καὶ φήμηναι τὸ ὄνομα τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτας· καὶ οὐ μετάνησαν αὐτῷ δοῦναι.

10 Καὶ ὁ πέμπτος [ἄγγελος] ἐξίχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐβασίλευσε αὐτοῦ ἐκτετακέναι ἐκαστῶν τὰς γλῶσσας τοῦ πόνου·

11 Καὶ ἔβλαστο φῆμα τὸ τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πύλων καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν μετάνησαν ἐκ τῶν ἐργῶν αὐτῶν.

12 Καὶ ὁ ἕκτος [ἄγγελος] ἐξίχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν [τὸν Εὐφράτην] καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ὁ ὁδὸς τοῖς ἐκ τοῦ ἀνατολῆος ἐρχομένοις.

13 Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ ποταμοῦ τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ τοῦ ψευδοπροφήτου, τὰ τρία ἀκάθαρτα ὅμοια ἄνθρωποι·

14 Εἰσὶ γὰρ πνεύματα μωρῶν ποιοῦντα σημεῖα, ἐρχόμενοι ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ἐδῶκεν αὐτοῖς τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς πλῆξιν.

ἥς μεγάλης τοῦ Θεοῦ
μάταρος.

ἔρχομαι ὡς κλίπτης·
γρηγορεῖν, καὶ τηρεῖν
αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς
αἰ βλέπωσι τὴν ἀσχη-
οῦ.

συνήγαγον αὐτοὺς εἰς
ὃν καλοῦμενον Ἑβρα-
ισθάν·

ὁ ἑσθαιος [ἄγγελος]
ρίδαλον αὐτοῦ εἰς τὸν
ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη
ὑ τοῦ οὐρατοῦ, ἀπὸ τοῦ
ουρα· Γέγονε.

ἐγένοντο φωναὶ καὶ
ἀστραπαὶ· καὶ σισ-
μῆγας, ὅσος οὐκ ἐγένετο
ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ
λοικοῦτες σισμὸς οὕτω

ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μι-
α μίση, καὶ αἱ πόλεις
ἴσους· καὶ Βαβυλὼν ἡ
ἴσθη ἐνάπειον τοῦ Θεοῦ,

τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου
τῆς ὀργῆς αὐτοῦ.

πᾶσα ἡσος ἔφυγε, καὶ
ἴθσαν·

χαλάζα μεγάλη ὡς
καταδαίνει ἐκ τοῦ οὐ-
οὺς ἀνθρώπους· καὶ ἔ-
ον οἱ ἀνθρώποι τὸν Θεόν,
τῆς τῆς χαλάζης· ὅτι
ἐν ἡ πληρὴ αὐτῆς σφό-

γων [μοι]· Διῦρο, θυξω σοι τὸ
κρῖμα τῆς πόρης τῆς μεγάλης,
τῆς καθήμενης ἐπὶ τῶν υδάτων τῶν
πολλῶν·

2 Μεθ' ἧς ἐπάρησαν οἱ βασι-
λαῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμίσθησαν ἐκ
τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ
κατοικοῦντες τῇ γῇ.

3 Καὶ ἀπήνγκέ με εἰς ἔρημον
ἐν πνύματι· καὶ εἶδον γυναῖκα
καθήμενη ἐπὶ θηρίου κίρκινον, γή-
μον ὀνομάταιν βλασφημίας, ἔχει
κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα.

4 Καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη
πορφύρεα καὶ κοκκίνω, καὶ κεχευ-
σμένη χερσὶ καὶ λίθω τιμίω καὶ
μαργαρίταις, ἔχουσα χερσούιν πο-
τήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γίμει
βδελυγμάτων καὶ ἀκαθάριτος
πορνείας αὐτῆς·

5 Καὶ ἐπὶ τὸ μίτωπον αὐτῆς
ὄνομα γεγραμμένον· Μυστήριον·
Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν
πορτῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς
γῆς.

6 Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μι-
θύουσιν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων,
καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων
Ἰησοῦ· καὶ ἰθαύματα, ἰδὼν αὐτήν,
θαῦμα μέγα.

7 Καὶ εἶπὶ μοι ὁ ἄγγελος·
Διατί ἰθαύμασας; ἐγὼ σοι ἱρῶ τὸ
μυστήριον τῆς γυναίκος, καὶ τοῦ
θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν,
τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ
τὰ δέκα κέρατα.

8 Θηρίον ὃ εἶδες, ἦν, καὶ οὐκ
ἔστι· καὶ μίλλιν ἀναδαίνειν ἐκ τῆς
ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπά-
γειν· καὶ θαυμάσονται οἱ κατω-
κοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, (ὧν οὐ γί-

φ. ιζ'. xvii.

εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἁγ-
χόντων τὰς ἑπτὰ φιά-
λάσας μετ' ἡμεῶν. λί-

α. ἰδοῦσαν ἑαυτὴν, καὶ
 ἡ τοσοῦτοι δότι αὐτῇ βα-
 καὶ πίνος· ὅτι ἐν τῇ
 αὐτῆς λέγει· Κάθημαι βα-
 καὶ χόρα οὐκ εἰμὶ, καὶ
 μὴ ἰδω.

ἡ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἡ-
 πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος
 καὶ λιμός· καὶ ἐν πυρὶ
 ἡσείται, ὅτι ἰσχυρὸς Κύ-
 ρος ὁ κρείσσας αὐτήν.

ἡ κλαυθόνται [αὐτήν]
 νται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς
 οἱ μετ' αὐτῆς πορνίσαν-
 τρηνιάσαντες, ὅταν βλί-
 ν καπνὸν τῆς πυρώσεως

ἀπὸ μακρόθεν ἱσθηκότες,
 ἰδόντες τοῦ βασανισμοῦ αὐ-
 ντες· Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις
 ἡ Βαβυλῶν ἡ πόλις ἡ ἰσ-
 τὴ [ἐν] μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ
 οὐ.

καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς
 καὶ πινθοῦσιν ἐπ' αὐτῇ,
 ὁμοῦ αὐτῶν οὐδεὶς ἀγορά-
 σαι

ἁμὸν χρυσοῦ καὶ ἀργύρου,
 τιμίου, καὶ μαργαρίτου,
 ταν, καὶ πορφύρας, καὶ
 καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν
 ἴνον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλα-
 καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου
 του, καὶ χαλκοῦ, καὶ σι-
 εὶ μαρμάρου,

καὶ κινάμωμον, καὶ θυ-
 ς, καὶ μύρον, καὶ λίβανον,
 καὶ ἔλαιον, καὶ σιμίδι-
 οῦ, καὶ κτήνη, καὶ πρὶ-

βατω καὶ ἴππων, καὶ μεδῶν, καὶ
 σαρμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων.

14 Καὶ ἡ ἐπαύρα τῆς ἐπιθυμίας
 τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ,
 καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ
 λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐ-
 κέτι οὐ μὴ εὐρήσῃς αὐτά.

15 Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλου-
 τήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρό-
 θεν στήσονται, διὰ τὸν φόβον τοῦ
 βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ
 πινθοῦντες,

16 Καὶ λέγοντες· Οὐαὶ, οὐαὶ,
 ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιεβόλη-
 μήν βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ
 κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυ-
 σῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρί-
 ταις· ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠερμώθη ὁ το-
 σοῦτος πλοῦτης.

17 Καὶ πᾶς κυδερήτης, καὶ
 πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος, καὶ
 ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἔρ-
 γάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἱσθησαν,

18 Καὶ ἔκραζον, βλείποντες τὸν
 καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέ-
 γοντες· Τίς ὁμοίᾳ τῇ πόλει τῇ
 μεγάλῃ;

19 Καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς
 κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαί-
 οντες καὶ πινθοῦντες, λέγοντες·
 Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν
 ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες
 πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐκ τῆς τι-
 μιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠερ-
 μώθη.

20 Εὐφραίνειν ἐπ' αὐτήν, οὐ-
 ρανὴ, καὶ οἱ ἄγιοι ἀπόστολοι καὶ
 οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ
 κρῖμα ἐμὴν ἐξ αὐτῆς.

21 Καὶ ἦεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλος μίγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων· Οὕτως ἐρημικαὶ βληθήσονται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι·

22 Καὶ Φωνὴ κιθαριῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ πᾶς τιχίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ Φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι·

23 Καὶ Φῶς λύχνου οὐ μὴ Φωνὴ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ Φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἱεροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστάνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ τοῦ ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη.

24 Καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὐρέθη, καὶ πάντων τῶν ἰσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

Κιθ. ΙΘ'. xix.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς Φωνὴν ὄχλου πολλοῦ μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ, λεγόντων· Ἀλληλοῦῖα· ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα, [καὶ ἡ τιμὴ,] καὶ ἡ δύναμις ᾧ Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν·

2 Ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥτις ἔφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ [τῆς] χιρὸς αὐτῆς.

3 Καὶ δεύτερον ἔρηκαν· Ἀλληλοῦῖα. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει ὡς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

4 Καὶ ἔπαιον οἱ πνεῖμα οἱ εἰκοσι [καὶ] τέσσαρες, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προτίπαι τῷ Θεῷ τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, λέγοντες· Ἀμήν· Ἀλληλοῦῖα·

5 Καὶ Φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἦλθε, λέγουσα· Ἀμήν· τὰς ἐπιθυμίας ἡμῶν πάντες οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν, [καὶ] οἱ κροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

6 Καὶ ἤκουσα ὡς Φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς Φωνὴν ὕδατος ῥαλῶν, καὶ ὡς Φωνὴν βροντῶν ῥαλῶν, λέγοντων· Ἀλληλοῦῖα· ἡ ἰσχύς τοῦ Κυρίου ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ τεκράτωρ.

7 Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιάμεθα καὶ δοῦμεν τὴν δόξαν αὐτῷ ὅτι ἐν τῷ θρόνῳ ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου, καὶ ἡ γὰρ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν.

8 Καὶ ἰδὼν αὐτῇ, ἵνα τὴν ἐβάληται βύσσινον ὃ καθαρὸν ἡ λαμπρόν· τὸ γὰρ βύσσινον δικαιοματὰ ἐστὶ τῶν ἁγίων.

9 Καὶ λέγει μοι· Γράψον ἐν κάρει οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. Καὶ λέγει μοι· Οὐτοὶ οἱ λόγοι ἀληθεῖς τοῦ Θεοῦ·

10 Καὶ ἔπαιον ἔμπροσθεν τοῦ ποδῶν αὐτοῦ προσκυῖνται αὐτῷ καὶ λέγει μοι· Ὅρα μὴ ἐτιμώλως σου ἐμεὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν τῶν ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ· τῷ Θεῷ ἔμπροσθεν γὰρ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ ἐστὶν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

11 Καὶ ἰδὼν τὸν οὐρανὸν ὡς ὡμίον, καὶ ἰδοὺ, ἔπαιον

2 sc. δούλω.

3 sc. ἰδομεν.

4 sc. ταῖς.

αθήμενος ἐπ' αὐτοῖς, καλού-
ιστος καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν
ὕψει κρίνει καὶ πολέμιῳ.

Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὥς
πυρρὸς, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
διαδήματα πολλὰ· ἔχων
γεννημένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν
ὅτός·

καὶ περιβεβλημένος^α ἱμάτιον
ἵενον αἵματος· καὶ καλεῖται
ἐαυτοῦ· Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.
Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ
Ἰσραὴλ ἠκολούθη αὐτῷ^β ἐφ'
λίγκαις, ἐνδιδυμένοι^α βύσσι-
τον [καὶ] καθαρόν.

Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐ-
τοῦ ῥομφαία ὄξεια, ἵνα
πατάξῃ τὰ ἔθνη· καὶ ἀν-
ικανῶν αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σι-
καί αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν
οὐ τοῦ θυμοῦ [καὶ] τῆς
οὐ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.

Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ
μερὲν αἱ τοῦ [τὸ] ὄνομα
μείνον· Βασιλεὺς βασιλείαν
ἰσὺς κυρίου.

Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑσ-
τῆ^α ἁλίου· καὶ ἔκραξε φωνῇ
ἡλίαν παῖσι τοῖς ὀρεῖσις
ταμίαις ἐν μεσουρανήματι·
καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δειπνῆναι
ἐν ὄλῳ Θεοῦ.

Ἴνα φάγητε σάρκας βα-
καὶ σάρκας χιλιάρχων,
σκαῖς ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας
καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐ-
τῶν σάρκας πάντων ἰλιυθίων
ἰλων, καὶ μικρῶν καὶ μι-

19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ
τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ
στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα,
ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθη-
μένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μετὰ τοῦ
στρατεύματος αὐτοῦ.

20 Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ
μετὰ τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὃ
ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ,
ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ
χρεῖαγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς
προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ·
ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν
λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν
[τῷ] θύμῳ.

21 Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπικτήθη-
σαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ ὀξείᾳ, ἵνα
καθάρθωσιν ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἰκπορευομένῃ ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ πάντα
τὰ ὄντια ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν
αὐτῶν.

Κιφ. κ'. κκ.

ΚΑΙ εἶδον ἄγγελον καταβαίνον-
τα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν
κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἄλυσιν
μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

2 Καὶ ἐκρέτησε τὸν δράκοντα,
τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς ἴσφι διά-
βολος καὶ Σατανᾶς· καὶ ἔδρασε αὐ-
τὸν χίλια ἔτη.

3 Καὶ ἔβαλιν αὐτὸν εἰς τὴν
ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν [αὐτόν],
καὶ ἰσφράγισεν τὴναια αὐτοῦ, ἵνα
μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι, ἄχρι
τελεισθῇ τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ
ταῦτα δι' αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν
χρόνον.

4 Καὶ εἶδον θρόνους· καὶ ἱκά-

^α ἢ σκ. πατῆ.

^β ἢ σκ. ἡμῶν.

θεοῦ ἐκ' αὐτῶν, καὶ κρῖνα ἰδὼν αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς τῶν τι-
τιλωνμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν
Ἰησοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,
καὶ αἵτινες οὐ προσκύνουσι τῇ
θελῶ, οὐτὶ τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· καὶ
οὐκ ἔλαβον τὸ χάρισμα ἐπὶ τὸ
μίμνηται (αὐτῶν), καὶ ἐπὶ τὴν χυ-
ρὴν αὐτῶν καὶ ἔξωσαν, καὶ ἔκατι-
λισθησαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ χί-
λια ἔτη.

5 Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ
ἀνέζησαν ἄχρι τιλειθῇ τὰ χί-
λια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ
πρώτη.

6 Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων
μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ·
ἐπὶ τούτοις ὁ θάνατος ὁ δεύτερος
οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵσταται
ἡμεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ,
καὶ βασιλεύουσιν μετ' αὐτοῦ χί-
λια ἔτη.

7 Καὶ ὅταν τιλειθῇ τὰ χίλια
ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς
φολακῆς αὐτοῦ·

8 Καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι
τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γω-
νίαις τῆς γῆς, τὸν Γόγγυ καὶ τὸν
Μαγῶν, συναγαγὼν αὐτοὺς εἰς
πόλεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμ-
μος τῆς θαλάσσης.

9 Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλά-
τος τῆς γῆς, καὶ ἐκύλισαν τὴν
παρεμβολὴν τῶν ἁγίων, καὶ τὴν
πόλιν τὴν ἡγαπημένην· καὶ κατέ-
βη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς.

10 Καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν
αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ
πυρὸς καὶ θείου, ὅπου τὸ θηρίον
καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ βασκ-

νωθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὶ, ὃ
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

11 Καὶ εἶδον θηρίον λαοφί-
λον, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτῷ
οὗ ἀπὸ προσώπου ἡβουρήθη καὶ
ὁ οὐρανός· καὶ τόσες οὐχ ἦν
αὐτοῖς.

12 Καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς
μικροὺς καὶ μεγάλους, ὅντας
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ βιβλί-
ον ἐκλήθησαν καὶ βιβλίαι ἄλλαι
χρῆσθαι, ἃ ἔστι τῆς ζωῆς· καὶ ἔψα-
σαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γυναιμῶν
ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ τὴν ἑρ-
μηνείαν.

13 Καὶ ἴδωκεν ἡ θάλασσα
ἐν αὐτῇ νεκροὺς, καὶ ὁ θάνατος
καὶ ὁ ἄδης ἴδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς
νεκρούς· καὶ ἐκράθησαν ἰσχυρῶς
τὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

14 Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης
ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυ-
ρὸς· οὗτός ἐστιν ὁ δεύτερος θά-
νατος.

15 Καὶ εἰ τις οὐχ ἦν ἐν τῇ
βίβλῳ τῆς ζωῆς γυνεγαμμένην
βλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς.

Κεφ. κα'. xxi.

ΚΑΙ εἶδον οὐρανοὺς καινὴν καὶ
γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς
καὶ ἡ πρώτη γῆ παρελήθη· καὶ
θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι.

2 Καὶ [ἐγὼ Ἰωάννης] εἶ-
δον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἱερουσαλὴμ
καινὴν, καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἑτοιμασμένην
ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἁγίῳ
αὐτῆς.

3 Καὶ ἤκουσε φωνῆς μεγάλης
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λαλῦντος· Ἥδι-

ὁ Θεὸς μετὰ τῶν ἀνθρώ-
πων σκηνοῦται μετ' αὐτῶν, καὶ
οἱ αὐτοῦ ἵστανται, καὶ αὐ-
τὸς ἵσται μετ' αὐτῶν, Θεὸς

καὶ ἐκκλησίῃ [ὁ Θεὸς] πᾶν
ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐ-
τοῦ θάνατος οὐκ ἵσται ἔτι·
ὅς ἐστι κεκαυγῆ, οὕτως πόν-
τος ἵσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα

καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ
τοῦ Ἰδοῦ, καὶ ἐὰν πάντα
καὶ λέγει μοι Γράψον·
καὶ οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ
ἐστί.

καὶ ἐπέ μοι· Γέγονε, ἰγώ
καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ
ἰγὼ τῇ διψῶντι δάσκα ἐκ
τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς

καὶ ὁ κληρονομήσει πάν-
τοισιν αὐτῷ Θεῷ, καὶ
ἐστί μοι ὁ υἱός.

καὶ οἱ δὲ καὶ ἀπίστευε, καὶ
αἰτίαι, καὶ φοβῆται καὶ
καὶ φασμακτοῦσι καὶ εἰ-
ρηαῖς, καὶ πᾶσι τοῖς ψυ-
χαῖς αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ
ἐν πυρὶ καὶ θύρῃ, ὅ ἐστι
θάνατος.

καὶ ἦλθε [πρὸς με] εἰς πᾶν
τοῦ γένους τῶν ἰσχυρῶν τὰς
ἀλκὰς τὰς γεμαύσας τῶν
ληγῶν τῶν ἰσχυρῶν· καὶ
μετ' ἐμοῦ, λέγων· Δεῦρε,
καὶ τὴν νύμφην τοῦ ἀγρίου
εἴκα.

καὶ ἀπάντησέ με ἐν πηλύ-
γοις μέγας καὶ ὑψηλὸν,
καὶ μοι τὴν πόλιν [τὴν με-

γάλαν]. τὴν ἀγίαν Ἰερουσαλὴμ,
καταβαίνουσιν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ
τοῦ Θεοῦ,

11 Ἐχουσιν τὴν δίκην τοῦ
Θεοῦ [καὶ] ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὁ-
μοῖος λίθῳ τιμωτάτῳ, ὡς λίθῳ
ἐσπερίδι χρυσωθῆσιν·

12 Ἐχουσὶν τὴν τύχην μέγαν
καὶ ὑψηλὴν, ἔχουσιν πυλῶνας δά-
δικα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσι ἀγ-
γέλους δάδικα, καὶ ὀνόματα ἐπι-
γεγραμμένα, ἃ ἵσται τῶν δάδικα
πυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

13 Ἀπ' ἀνατολῶν, πυλῶνις
τρεῖς· ἀπὸ βορρᾶ, πυλῶνις τρεῖς·
ἀπὸ νότου, πυλῶνις τρεῖς· ἀπὸ
δυσημῶν, πυλῶνις τρεῖς.

14 Καὶ τὸ τύχος τῆς πόλεως
ἔχον θιμῆλεις δάδικα, καὶ ἐν αὐ-
τοῖς ὀνόματα τῶν δάδικα ἀποστό-
λων τοῦ ἀγρίου.

15 Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ,
εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα με-
τρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶ-
νας αὐτῆς, καὶ τὸ τύχος αὐτῆς.

16 Καὶ ἡ πόλις τετραγώνιος
κτίσις, καὶ τὸ μήκος αὐτῆς [τοσού-
τοι ἵσται] ὅσον καὶ τὸ πλάτος, καὶ
ἐμίστηται τὴν πόλιν τῷ καλῶματι
ἐπὶ σταδίου δάδικα χιλιάδων τὸ
μήκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος
αὐτῆς ἴσα ἵσται·

17 Καὶ ἐμίστηται τὸ τύχος αὐ-
τῆς ἵκανον τισσαράκοντα τισσά-
ρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὅ
ἵσται ἀγγέλου.

18 Καὶ ἦν ἡ ἐκδόκησις τοῦ τί-
χους αὐτῆς, ἵσται· καὶ ἡ πόλις
χρυσοῖον καθαρόν, ὁμοίαν ὑάλῳ κα-
θαρόν.

19 Καὶ οἱ θιμῆλεις τοῦ τύχους

τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμὴν κε-
καρτημέναι· ὁ θειλίσις ὁ πρῶτος,
ἰσχυρὸς ὁ δεύτερος σάφειρος· ὁ
τρίτος, χαλκηδάν· ὁ τέταρτος,
σμάραγδος·

20 Ὁ πῆμπος, σαρδόνιξ· ὁ
ἕκτος, σπέρδιος· ὁ ἑβδομος, χρυσό-
λιθος· ὁ ὕγδοος, βήρυλλος· ὁ ἔνα-
τος, τοπάζιον· ὁ ὀκταῖος, χρυσό-
πρασος· ὁ ἐνδέκατος, ὑάκινθος· ὁ
δωδέκατος, ἀμάθυντος.

21 Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶντες,
δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἰς ἕκα-
στος τῶν πυλῶντων ἦν ἐξ ἑνὸς μαρ-
γαρίτου· καὶ ἡ πλατεία τῆς πό-
λεως, χρυσία καθαρὴν ὡς ὑαλὸς
διαφανής.

22 Καὶ τῶν οὐκ ἔδον ἐν αὐ-
τῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παν-
τοκράτης καὶ αὐτῆς ἔστι, καὶ τὸ
ἄρχειν.

23 Καὶ ἡ πόλις οὐ χρεῖαν ἔχει
τοῦ ἡλίου αὐτὴ τῆς σελήνης, ἵνα
φαίνωσιν [ἐν] αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα
τοῦ Θεοῦ ἰφάτισιν αὐτήν, καὶ ὁ
λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρχειν.

24 Καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομέ-
νων ἐν τῇ φωτὶ αὐτῆς περιπατή-
σουσι· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν
αὐτῶν εἰς αὐτήν.

25 Καὶ οἱ πυλῶντες αὐτῆς οὐ
μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας· νύξ γὰρ οὐκ
ἔσται ἐκεῖ.

26 Καὶ αἰσθουσι τὴν δόξαν καὶ
τὴν τιμὴν τῶν ἰθαῶν εἰς αὐτήν·

27 Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐ-
τὴν πᾶν κοῖνον, καὶ ποιοῦν βδέ-
λυγμα καὶ ψεύδος· εἰ μὴ οἱ γε-
γραμμένοι ἐν τῇ βιβλίῳ τῆς ζωῆς
τοῦ ἁγίου.

ΚΑΦ. ΚΒ'. XXII.

ΚΑΙ ἔδωξέ μοι [καθάρ] τὴν
ταμὴν ὕδατος ζωῆς, λαμπρὴν
κρύσταλλον, ἐκπορευομένη ἐκ τοῦ
θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἁγίου·

2 Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐ-
τῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ, ἰθαῶν
καὶ ἐντιῶν, ξύλων ζωῆς, παν-
τοκαρπεύς δάδκα, κατὰ μέρος [ἐν]
ἕκαστον ἀποδοῦν τὸν καρπὸν αὐ-
τοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου
θεραπεύουσιν τὰν ἰθαῶν.

3 Καὶ πᾶν κατασθένος αὐ-
τῆς ἔτι· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου ἐν αὐτῇ ἔσται· καὶ
οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύουσιν αὐ-
τῇ.

4 Καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν
τῶν μετώπων αὐτῶν.

5 Καὶ νύξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ· καὶ
χρεῖαν οὐκ ἔχουσιν λύχνου καὶ φω-
τὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φω-
τίζει αὐτούς· καὶ βασιλεύουσιν ἐν
τοῖς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

6 Καὶ εἰπὲ μοι· Οὐτοὶ οἱ δο-
γμισταὶ καὶ ἀληθινοὶ καὶ ἁγί-
οι· ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων περιπα-
τεῖ αὐτοὺς ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ· καὶ
οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, οἱ ἁγίοι, ἔσονται
ἐν τῇ χάριτι.

7 Ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχὺ· καὶ ὁ
θερπὸν τοὺς λόγους τῆς προ-
φητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

8 Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης ὁ βλῆσας
ταῦτα καὶ ἀκούων· καὶ ὅτι ἔμελλεν
καὶ ἔλθῃ, ἔπεσαν προσκυνοῦντες
ἐμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἁγίου
τοῦ δεκνύοντός μοι ταῦτα.

9 Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μὴ
συνδουλέω σου [γὰρ] εἰμι, καὶ

αὐτὸν σου τῶν προφητῶν,
ἐρῶνται τοὺς λόγους τοῦ
αὐτοῦ τῷ Θεῷ προσκί-

νόμενοι· Μὴ σφρα-
γίσαι τοὺς λόγους τῆς προφητείας
τοῦ τούτου· ὅτι ὁ καιρὸς

ἐστίν· ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι·
ὁ ἁγίος, ἁγιασάτω ἔτι καὶ ὁ
καίριος ἔτι· καὶ ὁ ἀ-

σπύκτης ἔτι.
[καὶ] ἰδοὺ, ἔρχομαι τα-
χύ· καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ,
ὡς ὅτι ἐγὼν κύν-

ος [αἰμὶ] τὸ Α καὶ τὸ
ὄρος καὶ ὁ ὄρχατος, ὃ
τὸ τέλος.

καὶ οἱ ποιοῦντες τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἴσται ἡ ἔξου-
σις ἐπὶ τὸ ζῆλον τῆς ζωῆς,
ὡς ὅτι ἐλθόντες εἰσέλθουσιν εἰς τὴν

ἐκκλησίαν [δι'] οἱ κύνες καὶ οἱ
καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φο-
νεῖς αἰσχρολογαί, καὶ πᾶς
ὁ ποιῶν ψεῦδος.
γὰρ Ἰησοῦς ἔπεμψεν τὸν

ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν
ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἔγω-
γὼ καὶ ἡ βίβλος καὶ τὸ γένος [τοῦ]
Δαβὶδ, ὁ ἀντὶς ὁ λαμπρὸς καὶ
ὁ ἁγίος.

17 Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμ-
φη λέγουσιν· Ἐλθέ· καὶ ὁ ἀκούων
εἰπάτω· Ἐλθέ· καὶ ὁ διψῶν ἔλθε-
τω, [καὶ] ὁ θέλων λαμβανέτω τὸ
ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

18 Συμμεμαρτυροῦμαι γὰρ πᾶσι
τοῖς ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προ-
φητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἵνα
τις ἐπιτιθῇ πρὸς ταῦτα, ἐπιθήσει
ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς
γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ τούτῳ.

19 Καὶ ἵνα τις ἀφαιρῇ ἀπὸ
τῶν λόγων βιβλίου τῆς προφη-
τείας ταύτης, ἀφαιρήσει ὁ Θεὸς τὸ
μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βιβλίου τῆς ζωῆς,
καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας,
[καὶ] τῶν γεγραμμένων ἐν βιβλίῳ
τούτῳ.

20 Λόγι· ὁ μαρτυρῶν ταῦτα
[καὶ] ἔρχομαι ταχύ· ἀμήν. [καὶ]
ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ.

21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου [ἡμῶν]
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑ-
μῶν. [Ἀμήν.]

NOTE.—As Griesbach has attached various degrees of probability and value to his Readings and Emendations, and as it was not intended to point out these in every instance, it may be proper to mention the plan which the Compiler adopted, and by which his judgment was guided in framing the following Selection :—viz.

1. By giving the greater part of those Readings and Emendations which Griesbach has substituted in room of the Received Text dismissed by him in the margin.

2. A specimen of such variations as he considers nearly equal, or perhaps, even preferable, to the Common Reading, though he prefers retaining the Common Text.

3. Some proposed alterations, which, though he considers them inferior to the Received Text, he says, ought not to be despised, but are worthy of further examination.

4. A few of those words which he would have inserted in the Text in room of those which he is inclined to dismiss, though he acknowledges the Received Text may be defended by arguments more or less specious.

5. A considerable variety of alterations, proposed on account of some difference in the punctuation, or some various reading which he rejects.

No notice whatever is taken of the words or passages of the Received Text which some have omitted, nor of those which others, or even Griesbach himself has added. Those which he has rejected as spurious being marked by crotchets in the body of the work, there was no occasion for inserting them in the Table.

W. D.

SELECTION

OF THE MORE IMPORTANT OF

MIESBACH'S VARIOUS READINGS

AND

EMENDATIONS.

[illegible]

Common Reading.		Griesb. Reading.	Common Reading.		Griesb. Reading.
MATTHEW.			MARK.		
Ch. v			Ch. v.		
23. 33	ἐλθόντες	ἐλθόντες	9. 31	ὁς	ἰὲρ ὁ ἁγίου
34	ἀποστείλω	ἀποστείλω	36	παρεβέβατο	παρεβέβατο
24. 9	πάντες ἰδοὺν	πάντες τὸν ἰδοὺν	16.	σφαγῆσαν αὐτὸν	σφαγῆσαν
15	ἰδοὺν	ἰδοὺν	40	ἡμεῖς—ἡμεῖς	ἡμεῖς—οὐκ
17	τὰ	αἱ τὶ	10. 12	ἀπολύθη τὸν ἄνδρα	ἔλθῃ ἀπὸ τοῦ
35	παρελίσσονται	παρελίσσονται	29	τοῦ	ἑαυτοῦ
43	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	34	τῇ κρίσει ἡμῶν	ἡμῶν ἐπὶ τῇ κρίσει
45	ἰδοὺν	ἰδοὺν	51	ἡμεῖς—οὐκ	ἡμεῖς—οὐκ
49	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	52	ἡμεῖς—οὐκ	ἡμεῖς—οὐκ
25. 3	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	11. 3	ἡμεῖς—οὐκ	ἡμεῖς—οὐκ
16	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	7	ἡμεῖς—οὐκ	ἡμεῖς—οὐκ
26. 9	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	24	ἡμεῖς—οὐκ	ἡμεῖς—οὐκ
15	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	28	ἡμεῖς—οὐκ	ἡμεῖς—οὐκ
26	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	29	ἡμεῖς—οὐκ	ἡμεῖς—οὐκ
28	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ			
40	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ			
52	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ			
74	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ			
37. 4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ			
33	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ			
34	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ			
44	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ			
MARK.			LUKE.		
Ch. v.			Ch. v.		
1. 2	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	1. 8	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
3	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	14	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
5	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	36	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
6	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	39	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
11	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	2. 20	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
39	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	21	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
41	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	22	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
43	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	3. 2	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
2. 4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
18	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
18	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
20	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
3	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
18	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
27	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
43	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
25	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
46	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
3	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
9	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
11	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
33	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
6. 3	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
7. 5	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
19	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
31	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
8. 10	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
22	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
31	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
34	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ
5. 19	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ	4	οὐκ αὖ	οὐκ αὖ

[illegible]

Common Reading.		Griesh. Reading.	Common Reading.		Griesh. Read.
MATTHEW.			MARK.		
Ch. v			Ch. v.		
23. 38	ἐλεησάντες	ἐλεησάντες	9. 21	ὡς	ὡς ὁ Ἰησ.
39	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ	26	ἀποστέλλει	ἀποστέλλει
24. 8	πάντες ἰδόντες	πάντες τὸν Ἰησοῦν	26	ἀποστέλλει	ἀποστέλλει
15	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	40	ἡμεῖς—ἡμεῖς	ἡμεῖς—ἡμεῖς
17	τὰ	αἱ τὰ	10. 12	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
35	παρελίσσονται	παρελίσσονται	29	ταῦ	ταῦ
43	ἐλθόντες	ἐλθόντες	34	τῇ τρεῖς ἡμέρας	τῇ τρεῖς ἡμέρας
45	ἐλθόντες	ἐλθόντες	51	ῥαββί	ῥαββί
49	ἐλθόντες διὰ καὶ πέντε	ἐλθόντες διὰ καὶ πέντε	52	τῷ Ἰησοῦ	τῷ Ἰησοῦ
25. 5	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	52	τῷ Ἰησοῦ	τῷ Ἰησοῦ
16	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	11. 3	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
9	δοθέντες πταχῶς	δοθέντες πταχῶς	7	ἐλθόντες	ἐλθόντες
26. 15	ἀγνῶστους	ἀγνῶστους	24	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
26	ἀγνῶστους	ἀγνῶστους	28	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
40	τὸ Πίστευ	τὸ Πίστευ	29	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
62	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ	31	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
74	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ	31	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
27. 4	ἐλθόντες	ἐλθόντες	31	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
33	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	31	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
34	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	31	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
44	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ	31	ἀποστείλῃ	ἀποστείλῃ
MARK.			LUKE.		
Ch. v.			Ch. v.		
1. 2	ὡς ἀποστείλῃ	ὡς ἀποστείλῃ	1. 8	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
3	δοθέντες ἐν τῇ ἰσχυρῶς	δοθέντες ἐν τῇ ἰσχυρῶς	14	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
5	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	36	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
5	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	30	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
6	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	20	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
11	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	21	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
39	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	22	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
41	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	23	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
44	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	24	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
2. 4	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	25	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
14	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	26	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
18	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	27	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
20	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	28	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
3. 18	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	29	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
27	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	30	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
4. 21	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	31	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
25	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	32	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
5. 1	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	33	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
10	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	34	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
6. 3	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	35	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
7. 5	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	36	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
19	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	37	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
31	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	38	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
8. 10	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	39	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
22	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	40	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
31	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	41	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
34	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	42	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς
19	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς	43	ἰσχυρῶς	ἰσχυρῶς

Reading.	Griesh. Reading.	Common Reading.	Griesh. Reading.
LUKE.		Ch. v.	LUKE.
το	ἐπὶ ἄλλου	22	ἰδὲ ἄλλου
τοῦ	γινώσκου	29	ἴδου
ἐξουσίαν	μαρτυρεῖς	3	ἀκούετε
αὐτοῦ	ἐν αὐτῷ	24	πρωτεύοντες
ὧν	ἔλθουσιν	37	πνίγματα
ἀπακηρυχθέν-	ἐξησθαι, ἀκηρυχθέν-	47	ἀρξάμενοι
	δεῖξαι		
ἡτὸς	ἐκκαλεῖσθαι αὐτοὺς	Ch. v.	JOHN.
ἡ	λεῖπτος	1	ἀκούετε
ἡ	ἐκκαλεῖσθαι	13	ἐλθέτω
ἡ	ἐκκαλεῖσθαι	16	καὶ ἐλ-
ἡ	ἐλπίς	23	δοθέντες ἐν τῷ ἔθ-
ἡ	ἐλπίς	32	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	35	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	39	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	42	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	45	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	48	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	51	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	54	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	57	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	60	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	63	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	66	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	69	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	72	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	75	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	78	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	81	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	84	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	87	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	90	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	93	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	96	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	99	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	102	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	105	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	108	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	111	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	114	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	117	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	120	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	123	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	126	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	129	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	132	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	135	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	138	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	141	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	144	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	147	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	150	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	153	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	156	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	159	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	162	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	165	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	168	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	171	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	174	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	177	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	180	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	183	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	186	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	189	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	192	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	195	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	198	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	201	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	204	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	207	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	210	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	213	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	216	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	219	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	222	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	225	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	228	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	231	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	234	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	237	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	240	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	243	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	246	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	249	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	252	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	255	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	258	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	261	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	264	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	267	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	270	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	273	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	276	ἐν τῷ
ἡ	ἐλπίς	279	ἐν τῷ

[illegible]

Common Reading.		Griesb. Reading.	Common Reading.	
Ch.v.	ACTS.		Ch.v.	ROMA
27. 42	διαφύγει	διαφύγη	9.	αὶ διαθήκεται—αὶ ἐπὶ
28. 17	τὸν Παῦλον	αὐτὸν		καὶ ἐπὶ τῶν
26	αὐτῷ	αὐτῷ	5	καὶ ἐπὶ τῶν
				ἐπὶ τῶν
				ἐπὶ τῶν
				ἐπὶ τῶν
Ch.v.	ROMANS.			
1.	ἀρισθίντος	προεσθίντος		
7.	ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπῶν	ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ, αἰ.		
	τοῖς Θεοῦ	οὐκ οἶμαι		
19.	οὐ οἶμαι	οὐκ οἶμαι		
16.	Θεοῦ ἵστην	Θεοῦ ἵστην		
2.	κρίναι	κατακρίναι αἰ κρί-		
		μαται κρίναι		
5.	ἀνακαλύψαι	ἀνακαλύψαι καὶ		
	κατακρίναι	κατακρίναι		
14.	ἵστην, οὐκ	ἵστην οὐκ		
17.	ἵδη	ἡ δὲ αἰ ἵδη		
26.	λογισθῆσθαι	λογισθῆσθαι		
37.	οὐκ	οὐκ		
3.	πίστιν	πίστιν		
5.	ἀγνοῖν (κατὰ ἀν-	ἀγνοῖν κατ' ἀνθρώ-		
	θρώπων λόγῳ)	πων; λόγῳ		
9.	τί οὐκ; προκρίναι	τί οὐκ προκρίναι;		
	θα; οὐ πάντως	οὐ πάντως προ-		
	προκρίναι	κρίναι αἰ τι		
		οὐκ προκρίναι		
		μαται κρίναι		
25.	πᾶσιν	πᾶσιν		
29.	οὐκ	οὐκ		
6. 11.	ἐπιτελεῖν	ἐπιτελεῖν		
19.	καὶ οὐκ	καὶ οὐκ		
17.	οὐ καὶ	οὐ καὶ		
29.	δικαιοσύνην	δικαιοσύνην		
5. 1.	ἐκείνην	ἐκείνην		
7.	δικαίαν	δικαίαν		
11.	καυχώμενοι	καυχώμενοι		
16.	ἀμαρτυροῦντες	ἀμαρτυροῦντες		
17.	τῷ τοῦ ἰσθ.	ἐν ἰ. σ. ἐν τῷ ἰ. σ.		
		ἐν ἰσθ.		
18.	κατακρίναι, ἐν	κατακρίναι ἐν		
16.	δικαιοσύνης, ἐν	κατακρίναι ἐν		
5.	ἀλλὰ	ἀλλὰ		
19.	οὐκ ἐν δικαιοσύ-	οὐκ ἐν δικαιοσύ-		
	νῃ	νῃ		
7. 6.	ἀποκρίναι	ἀποκρίναι		
10.	αὐτῇ	αὐτῇ		
14.	οὐκ	οὐκ		
16.	κατακρίναι	κατακρίναι		
22.	Θεοῦ	Θεοῦ		
8. 2.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
	Ἰησοῦ	Ἰησοῦ		
3.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
	Ἰησοῦ	Ἰησοῦ		
10.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
13.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
15.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
16.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
17.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
18.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
19.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
20.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
21.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
22.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
23.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
24.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
25.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
26.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
27.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
28.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
29.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
30.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
31.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
32.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
33.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
34.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
35.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
36.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
37.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
38.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
39.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
40.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
41.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
42.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
43.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
44.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
45.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
46.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
47.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
48.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
49.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
50.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
51.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
52.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
53.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
54.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
55.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
56.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
57.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
58.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
59.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
60.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
61.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
62.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
63.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
64.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
65.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
66.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
67.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
68.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
69.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
70.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
71.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
72.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
73.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
74.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
75.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
76.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
77.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
78.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
79.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
80.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
81.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
82.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
83.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
84.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
85.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
86.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
87.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
88.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
89.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
90.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
91.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
92.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
93.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
94.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
95.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
96.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
97.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
98.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
99.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		
100.	ἐν Χριστῷ	ἐν Χριστῷ		

Note —To the end of some copies after and 27th verses of 1st.

Ch.v.	I. CORINTH
1.	ἐκκλησία
8.	ἐκκλησία
12.	ἐκκλησία
20.	ἐκκλησία

Indexing.	Griech. Reading.	Common Reading.	Griech. Reading.
CORINTHIANS.		Ch.v.	I. CORINTHIANS.
πνίμα·	πνίματος	14 9	γλῶσσῃ
	ἐν	14 9	πνίματι
	ταῦ θιού	9	γλῶσσῃ
	μυστήριον	12	πνίματος
	ἀποκαλύψαι	12	ἐκτελεστέον
	ἐν	18	γλῶσσῃ
	ἐκείνῃ	19	ἐν τῇ
	ἐκείνῃ	21	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	26	ἐν τῇ
	ἐκείνῃ	32	πνίματι
	ἐκείνῃ	34	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	40	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	35	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	15. 10	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	14	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	23	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	25	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	29	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	33	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	34	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	44	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	52	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	54	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	16. 5	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	7	ἐκτελεστέον
	ἐκείνῃ	9	ἐκτελεστέον
Ch.v.		Ch.v.	II. CORINTHIANS.
		1. 8	ἐκτελεστέον
		8	ἐκτελεστέον
		12	ἐκτελεστέον
		15	ἐκτελεστέον
		17	ἐκτελεστέον
		2. 10	ἐκτελεστέον
		16	ἐκτελεστέον
		3. 1	ἐκτελεστέον
		6	ἐκτελεστέον
		9	ἐκτελεστέον
		13	ἐκτελεστέον
		15	ἐκτελεστέον

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Lesson Reading	Lesson Reading	Lesson Reading	Lesson
1. Εἰς τὴν πόλιν	2. Εἰς τὴν πόλιν	3. Εἰς τὴν πόλιν	4. Εἰς τὴν πόλιν
5. Εἰς τὴν πόλιν	6. Εἰς τὴν πόλιν	7. Εἰς τὴν πόλιν	8. Εἰς τὴν πόλιν
9. Εἰς τὴν πόλιν	10. Εἰς τὴν πόλιν	11. Εἰς τὴν πόλιν	12. Εἰς τὴν πόλιν
13. Εἰς τὴν πόλιν	14. Εἰς τὴν πόλιν	15. Εἰς τὴν πόλιν	16. Εἰς τὴν πόλιν
17. Εἰς τὴν πόλιν	18. Εἰς τὴν πόλιν	19. Εἰς τὴν πόλιν	20. Εἰς τὴν πόλιν
21. Εἰς τὴν πόλιν	22. Εἰς τὴν πόλιν	23. Εἰς τὴν πόλιν	24. Εἰς τὴν πόλιν
25. Εἰς τὴν πόλιν	26. Εἰς τὴν πόλιν	27. Εἰς τὴν πόλιν	28. Εἰς τὴν πόλιν
29. Εἰς τὴν πόλιν	30. Εἰς τὴν πόλιν	31. Εἰς τὴν πόλιν	32. Εἰς τὴν πόλιν
33. Εἰς τὴν πόλιν	34. Εἰς τὴν πόλιν	35. Εἰς τὴν πόλιν	36. Εἰς τὴν πόλιν
37. Εἰς τὴν πόλιν	38. Εἰς τὴν πόλιν	39. Εἰς τὴν πόλιν	40. Εἰς τὴν πόλιν
41. Εἰς τὴν πόλιν	42. Εἰς τὴν πόλιν	43. Εἰς τὴν πόλιν	44. Εἰς τὴν πόλιν
45. Εἰς τὴν πόλιν	46. Εἰς τὴν πόλιν	47. Εἰς τὴν πόλιν	48. Εἰς τὴν πόλιν
49. Εἰς τὴν πόλιν	50. Εἰς τὴν πόλιν	51. Εἰς τὴν πόλιν	52. Εἰς τὴν πόλιν
53. Εἰς τὴν πόλιν	54. Εἰς τὴν πόλιν	55. Εἰς τὴν πόλιν	56. Εἰς τὴν πόλιν
57. Εἰς τὴν πόλιν	58. Εἰς τὴν πόλιν	59. Εἰς τὴν πόλιν	60. Εἰς τὴν πόλιν
61. Εἰς τὴν πόλιν	62. Εἰς τὴν πόλιν	63. Εἰς τὴν πόλιν	64. Εἰς τὴν πόλιν
65. Εἰς τὴν πόλιν	66. Εἰς τὴν πόλιν	67. Εἰς τὴν πόλιν	68. Εἰς τὴν πόλιν
69. Εἰς τὴν πόλιν	70. Εἰς τὴν πόλιν	71. Εἰς τὴν πόλιν	72. Εἰς τὴν πόλιν
73. Εἰς τὴν πόλιν	74. Εἰς τὴν πόλιν	75. Εἰς τὴν πόλιν	76. Εἰς τὴν πόλιν
77. Εἰς τὴν πόλιν	78. Εἰς τὴν πόλιν	79. Εἰς τὴν πόλιν	80. Εἰς τὴν πόλιν
81. Εἰς τὴν πόλιν	82. Εἰς τὴν πόλιν	83. Εἰς τὴν πόλιν	84. Εἰς τὴν πόλιν
85. Εἰς τὴν πόλιν	86. Εἰς τὴν πόλιν	87. Εἰς τὴν πόλιν	88. Εἰς τὴν πόλιν
89. Εἰς τὴν πόλιν	90. Εἰς τὴν πόλιν	91. Εἰς τὴν πόλιν	92. Εἰς τὴν πόλιν
93. Εἰς τὴν πόλιν	94. Εἰς τὴν πόλιν	95. Εἰς τὴν πόλιν	96. Εἰς τὴν πόλιν
97. Εἰς τὴν πόλιν	98. Εἰς τὴν πόλιν	99. Εἰς τὴν πόλιν	100. Εἰς τὴν πόλιν

TEAOI.

Excudebat D. Stevenson.

